

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำนักrayงานการประชุมและตัวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สภารับรองในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่..... วัน.....เดือน..... พ.ศ.

สารบัญ
รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐
ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	๑
๑.๑ เรื่อง การขอลาออกจากสมาชิก	๑
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ของ นายณัฏฐ์ ชพานนท์	
สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑	
พฤษภาคม ๒๕๖๐	
๑.๒ เรื่อง สรุปผลการประชุมคณะกรรมการ	๑
วิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๖๐	
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม	๒
- ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐	
- ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐	
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	๒
- การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติ	๒
การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพ	
สื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์	
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายคำณูณ สิทธิสมาน	๕ ๓๔ ๑๖๐
- นายกษิต ภิรมย์	๗ ๗๔ ๑๖๔
- พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	๙ ๑๖ ๑๔๔
	๑๕๓ ๑๖๘ ๑๗๐

หน้า

- พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	๒๑ ๒๒ ๑๔๘
- นางประภา เหดระกุล ศรีนวลนัด	๓๐
- นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	๔๘ ๔๙ ๑๖๑ ๑๖๒
	๑๖๓ ๑๖๗ ๑๗๔
- นายนิกร จำนง	๕๕
- นายสุชัย ดนัยตั้งตระกูล	๖๒
- พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	๖๘
- คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	๗๒
- นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	๗๙
- นายเสรี สุวรรณภานนท์	๘๒
- นายคุรุจิต นาครทรรพ	๙๐ ๑๗๕
- ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	๙๕ ๑๖๙
- นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	๑๐๔
- นายวันชัย สอนศิริ	๑๑๑
- พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	๑๑๗ ๑๖๖
- พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	๑๒๒ ๑๒๓
- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	๑๒๗
- พลอากาศตรี เณลิ้มชัย เครืองาม	๑๓๑ ๑๔๓ ๑๖๑
	๑๖๒ ๑๖๕
- พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลังเอก	๑๓๙
- นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	๑๔๔ ๑๔๗
ผลการตรวจสอบองค์ประชุม	๑๗๖

ผู้อภิปราย

- นายคำณูณ สิทธิสมาน	๑๗๘
- พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	๑๗๘
- นายดำรงค์ พิเดช	๑๗๙

	หน้า
ผลการลงมติ รายงานเรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน :	๑๘๐
ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม	
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ	
จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายสุรินทร์ จิรวินิชกุล	๑๘๑
- นายศุภจิต นาครทรรพ	๑๘๑ ๑๘๔
- นายวันชัย สอนศิริ	๑๘๒
- นายเสรี สุวรรณภานนท์	๑๘๓ ๑๘๕
- พลตำรวจโท อำนาจ นิยมะโน	๑๘๔ ๑๘๕
ผลการลงมติ ตั้งคณะกรรมการพิจารณารายงานร่วมกับ	๑๘๕
คณะกรรมการธิการ	
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี	๑๘๗
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี	๑๘๗
ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ	๑๘๗
การหารือของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- ศาสตราจารย์อิสรา ศานติศาสน์	๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘
	๑๘๙ ๑๙๐
- ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	๑๘๗ ๑๘๘
- นายกษิต ภิรมย์	๑๘๙
- นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	๑๘๙
- นายอภิรักษ์ ชื่นธานุวงศ์	๑๙๐ ๑๙๑

	หน้า
ผลการตรวจสอบองค์ประชุม	๑๙๑
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายอภินันท์ ชี้อธานุวงศ์	๑๙๒
ผลการลงมติ	๑๙๒
(รายงานการประชุมตั้งแต่หน้า ๑๙๔ ถึงหน้า ๑๙๕ เป็นรายงานการประชุมลับ)	
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	๑๙๖

รายชื่อสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

เลขประจำตัว สมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	พลโท กมล สุวภาพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๒	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายกสินท์ สารสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๕	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายกษิตศ อาชวนคุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๗	นายกษิต ภิรมย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๘	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๙	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๐	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๒	นายเกรียงยศ สุดลาภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๓	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๔	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๕	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๗	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๑๙	พลเอก คณิต อุทิตสาร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๐	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๑	พลอากาศเอก คราฑพิภย์ ภูญชร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๒	นายคำณูณ สิทธิสมาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๓	นายศุภจิต นาครทรรพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๔	หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๕	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๖	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๗	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายจุมพล สุขมัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๐	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๑	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเฉลิมพล ประทีปะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	พลเรือเอก ชรินทร์ ชูณหรัชพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายชัย ชิดชอบ		✓		
๐๓๗	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายชาลี เอียดสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๙	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายชูชาติ อินสว่าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายชูศักดิ์ เกวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๓	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายฐาปบุตร ชมเสวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลังเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๘	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๙	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๐๕๒	นายดำรงค์ พิเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๓	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๔	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	พลตำรวจเอก เดชนรงค์ สุทธิชาญบัญชา		✓		
๐๕๖	นายเดชาภิววัฒน์ ณ สงขลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๗	นายตระกูล วินิจนัยภาค	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๘	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิ์วิชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๐	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางฉวีลวดี บุรีกุล		✓		
๐๖๒	พลอากาศเอก ทวีเดช อังศุสิงห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายธงชัย ลืออดุลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	พลเอก ธวัช สารสุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๗	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๘	นายธนศพล ธนบุญวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๙	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาศย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	พลเอก ธวัช จารุกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายธวัชชัย พักอังกร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๓	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๔	นายธานินทร์ ณะเฒ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๕	พลตำรวจโท อธิจิตร อุตมะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๖	พลอากาศเอก อธิระภาพ เสนะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๗	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๘	นางนรรัตน์ พิมเสน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๙	นายนิกร จำนง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๘๐	นางนินนาท ชลิตานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๑	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล		✓		
๐๘๒	นายบวรเวท รุ่งรุจี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๓	นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๕	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๗	นางประภา เทตระกุล ศรีนวนนิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายประภาศ คงเอียด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๙	นายประมนต์ สุธีวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๐	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายประยูร เขียววัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๒	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๓	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายปรีชา บุตรศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๕	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๖	นางปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๗	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๘	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาฑกา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๙	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	พลอากาศเอก เมด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว		✓		
๑๐๑	นายพงศ์ศักดิ์ สมนันต์		✓		
๑๐๒	นายพนม ศรศิลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๔	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๕	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๖	พลเอก พหล สงานตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัว สมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๐๗	พลเอก พอพล มณีรินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	พลเรือเอก พระจันทร ทาตามประทีป	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๑	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๓	พลเอก ภูติศ ทัตติยโชติ		✓		
๑๑๔	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	นายมนู เลียวไพโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นางมิ่งขวัญ วิชารังสฤษดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	นางเมธิณี เทพมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นางรวิวรรณ ภูริเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๒	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายเลิศปัญญา บุณณบัณฑิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๘	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๐	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๑	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๒	พลโท วรวิทย์ บุญญะสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๓	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัว สมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๔	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายวันชัย สอนศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	นายวิเชียร ชวลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นายวิทยา แก้วภราดัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	นายวินัย ตะห์ลัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๖	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	พลเอก วุฒินันท์ ถีลายุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นายไวกุณฑ์ ทองอร่าม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	พลตำรวจเอก ศรีวรารักษ์ รั้งสิพราหมณกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นายศิริชัย ไม้งาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	พลเรือเอก สกัณธ์พันธุ์ เกยานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๖	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายสมชาย พฤษภักดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๙	พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	นายสมเดช นิลพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	นายสมพงษ์ สระแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๒	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

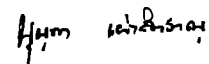
เลขประจำตัว สมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๖๓	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๕	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายสันตศักดิ์ จรุงญู งามพิเชษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	พลตรี สิริวัตร นาคทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายสุชน ชาลีเครือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล		✓		
๑๗๐	นายสุนชัย คำณูณเศรษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๒	พลเอก สุรเดช เพ็ญเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์		✓		
๑๗๖	พลตำรวจเอก สุวิระ ทรงเมตตา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๗	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	นายเสรี อติภัทระ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	พลอากาศเอก อนาวิน อิมมย์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	นายอนุสร จีรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายอนุสิษฐ คุณากร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๔	นายอภิชาติ จงสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๖	นายอภินันท์ ชื่อธานวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ		✓		
๑๘๘	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นายอรุณ จีรขวลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๐	นายอลงกรณ์ พลบุตร	✓			

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๙๑	ศาสตราจารย์อิสรา ศานติศาสน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	นายอับลฮาติม มินซาร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๔	พลตำรวจเอก อัครวิน ขวัญเมือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายอำพล จินดาวัฒนะ		✓		
๑๙๙	นายอุทัย เลาหวิเชียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
รวม ๑๙๔		๑๘๓	๑๑	-	

นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลศิริ

ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นางบุญพา เฝ้าสำราญ

ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐

วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๔ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๑๘๓ คน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
สวัสดีครับ เรียนท่านสมาชิก ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อมาประชุมจำนวน ๑๒๖ ท่าน
ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อดำเนินการ
ประชุมตามระเบียบวาระนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งไม่ปรากฏ
ในระเบียบวาระจำนวน ๒ เรื่อง คือ

๑.๑ รับทราบการขอลาออกจากสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้วยท่านณัฐ ชพานนท์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๕๑ ได้มีหนังสือ
แจ้งความประสงค์ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยมีผล
ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ส่งผลให้ความเป็นสมาชิกภาพสิ้นสุดลง จึงทำให้สมาชิก
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคงเหลือจำนวน ๑๙๔ คน จึงขอแจ้งที่ประชุมทราบ

๑.๒ รับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สรุปผลการประชุมคณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้าง
ความสามัคคีปรองดอง และสรุปบันทึกการประชุมคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน
ตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และสร้างการสร้างความสามัคคีปรองดอง
หรือ ป.ย.ป. ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้มีมตินำสรุปผลการประชุม
ของคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการเตรียมการเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง และสรุปบันทึกการประชุม

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

ณัฏฐวัฒน์ ๑/๒

คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง หรือ ป.ย.ป. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ แจ้งให้สมาชิกทุกท่านได้รับทราบรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่เจ้าหน้าที่ได้แจกวางไว้ประจำที่นั่งของสมาชิกทุกท่านแล้ว จึงขอแจ้งที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งได้วางไว้ให้ท่านสมาชิกตรวจดูแล้วเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ บริเวณห้องรับรองสมาชิกชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑ และหอสมุดรัฐสภา ก่อนที่จะเสนอให้ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศรับรอง

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เมื่อไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ๒ ครั้งดังกล่าวนี้ครบ
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน จำนวน ๒ เรื่อง ๑. การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒. ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

รายงาน
คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติ
การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพ
สื่อมวลชน พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

★ ★ ★	๒	๒	สปช.
★	๗	๑๑	สปท.

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๖๐๕ / ๒๕๖๐

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๘ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน และครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการเพิ่มเติม นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	ประธานกรรมการ
๒. พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางประภา เทตรกุล ศรีนวนันต์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. พลเอก ภิญญ์ แก้วปลั่ง	ที่ปรึกษากรรมการ
๕. ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	กรรมการ
๗. นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	กรรมการ
๘. นางเมธินี เทพมณี	กรรมการ
๙. นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล	โฆษกกรรมการ
๑๐. นายอภิชาติ จงสกุล	โฆษกกรรมการ
๑๑. นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	เลขานุการกรรมการ
๑๒. นางสาวรอยทิพย์ ไตรสุทธิ์	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ได้พิจารณาศึกษา รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน เรื่อง “การปฏิรูป การสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพ สื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” ตามแผนการปฏิรูป ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนเสร็จแล้ว

/จึงกราบเรียน...

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร

(คณิต สุวรรณเนตร)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน

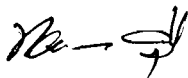
สำนักกรรมการ ๑

กลุ่มงานคณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ - ๒๖๖๕ - ๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ - ๒๖๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวทยาวรรณ ศุภดิษฐ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นายสมจินต์ จันทน์สม/ร่าง
นางสาวเขมภัสสร นาคเกิด/พิมพ์
นายพิศณุ พลพีชน์/ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน

เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หน้า

ข้อมูลทั่วไป	๑
แผนการปฏิรูป.....	๖
วิธีการปฏิรูป.....	๗
ข้อเสนอการปฏิรูป.....	๑๗
กำหนดเวลาการปฏิรูป	๒๕
แหล่งที่มาของงบประมาณ.....	๒๕
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๒๖
ประโยชน์ที่จะได้รับ	๒๖
บันทึกวิเคราะห์	๒๘
บันทึกหลักการและเหตุผล	๓๒
ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐาน วิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.	๓๓
บันทึกวิเคราะห์	๖๒
บันทึกหลักการและเหตุผล	๖๔
ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๖๖
ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ กับร่างพระราชบัญญัติ จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๖๗
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก (ก) ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพ..... สื่อมวลชน พ.ศ. ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ	๘๘

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก (ข)	สรุปผลการศึกษาวิจัยเรื่อง กลไกการกำกับดูแลตนเองของ สถาบันวิจัย..... เพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ภายใต้โครงการศึกษาวิจัยการปฏิรูปสื่อ..... และสรุปผลการศึกษาของ Baker & McKenzie เกี่ยวกับการกำกับดูแลสื่อ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Guide to Media and Content Regulation in Asia Pacific) ๑๑๓
ภาคผนวก (ค)	ข้อคิดเห็น ๒๗ ประเด็นของประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชนต่อร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ..... ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ..... จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน..... การปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ยกร่างและปรับปรุงแก้ไข ๑๔๓
ภาคผนวก (ง)	ข้อเสนอแนะของคณะทำงานสื่อเพื่อการปฏิรูป ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และส่งเสริมมาตรฐาน ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนพ.ศ. ที่เสนอโดย ๖ องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ๑๖๔
ภาคผนวก (จ)	ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เรื่อง การส่งเสริม..... และการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน..... ๑๘๕
ภาคผนวก (ฉ)	สรุปผลการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองส่งเสริมจริยธรรม..... สิทธิเสรีภาพและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ..... จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๒๑

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน
เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ข้อเท็จจริง

การสื่อสารมวลชนของไทยในปัจจุบัน ได้พัฒนาตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อ (Media Landscape) โดยมีลักษณะการหลอมรวมสื่อ (Media Convergence) ทั้งการหลอมรวมบริการ (Service Convergence) และการหลอมรวมระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค (Publisher- User or Producer – Consumer Convergence) ซึ่งปัจจุบันสื่อวิชาชีพแต่ละแขนงได้ขยายตัวเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ทวีดาวเทียมเคเบิลทีวี และหนังสือพิมพ์ โดยปรากฏเป็นหลักฐานที่หน่วยงานรับผิดชอบรวบรวมไว้ ดังนี้

ประเภทสื่อ	จำนวนที่ได้รับอนุญาต (ราย)	แหล่งที่มาข้อมูล (ณ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙)
๑. วิทยุกระจายเสียง	๔,๔๒๗	สำนักงาน กสทช.
๒. วิทยุโทรทัศน์	๓๐	
๓. ทวีดาวเทียมและเคเบิลทีวี	๙๕๗	
๔. หนังสือพิมพ์	๑,๙๘๓	กระทรวงวัฒนธรรม

สำหรับสื่อออนไลน์ที่ให้บริการอยู่อย่างแพร่หลาย นั้น มีการจดทะเบียนเป็นสมาชิกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ จำนวน ๑๘ ราย โดยยังมีสื่อออนไลน์อีกจำนวนมากที่ให้บริการอยู่ แต่ไม่มีการจดทะเบียนเป็นสมาชิกในสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์

๑.๒ สภาพปัญหา

ภายใต้ภูมิทัศน์สื่อในภาวะสื่อหลอมรวม ได้ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ อันจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของประเทศ อย่างสำคัญ ดังนี้

๑.๒.๑ ปัญหาความท้าทายจากภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลง สื่อออนไลน์ทำให้ผู้บริโภคสื่อกลายเป็นทั้งผู้บริโภคและผู้ผลิตสื่อที่ต้องการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะ ในขณะที่ผู้รับสารอาจยังขาดความรู้เท่าทันสื่อ ขาดความเข้าใจในการใช้สิทธิเสรีภาพการสื่อสารบนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อสังคม ขาดมาตรฐานจริยธรรมในการใช้สื่อออนไลน์ โดยที่เข้าใจผิดว่าการสื่อสารทางสื่อออนไลน์สามารถปกปิดตัวตนที่แท้จริงได้ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นท้าทายในการกำกับดูแลสื่อมวลชน เนื่องจากการผลิตและบริโภคข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การกำกับดูแลสื่อมวลชนในรูปแบบเดิมไม่สามารถครอบคลุมถึง จึงต้องปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลง

๑.๒.๒ ปัญหาความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อวิชาชีพ โดยผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งอาจจบการศึกษามาจากหลากหลายวิชา จึงขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะ บทบาท ขอบเขตการใช้เสรีภาพของสื่อมวลชนตามกฎหมาย ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลที่บิดเบือน ล่อแหลม ยั่วยุ อนาจาร และขัดต่อศีลธรรม รวมถึง การสร้างความแตกแยก และเลือกข้างทางการเมืองอย่างชัดเจน จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปในด้านกฎหมายเพื่อให้สื่อวิชาชีพมีความรับผิดชอบต่อสังคมให้มากขึ้น

๑.๒.๓ ปัญหาการกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพสื่อภายใต้ความสมัครใจ โดยไม่ได้มีกฎระเบียบหรือกฎหมายบังคับในการเข้าร่วม ส่งผลการดำเนินการด้านจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพสื่อ ยังไม่มีประสิทธิภาพในการกำกับดูแล เนื่องจากสมาชิกสามารถลาออกได้เพื่อมิให้ถูกบังคับด้วยกฎเกณฑ์ทางด้านจริยธรรม จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อกำหนดให้มีสภาวิชาชีพหรือคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพที่ได้รับอำนาจตามกฎหมาย มากำกับดูแลอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒.๔ ปัญหาการกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ โดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากยังไม่มีประกาศหรือข้อบังคับที่ชัดเจน กรมประชาสัมพันธ์ถูกต่อต้านและถูกกล่าวหาเป็นเครื่องมือทางการเมืองของรัฐบาล ในขณะที่กระทรวงวัฒนธรรม ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดแจ้งการพิมพ์ของหนังสือพิมพ์ที่ไม่มีฐานข้อมูลกลางและไม่สามารถติดตามกำกับให้ผู้จัดแจ้งดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่แสดงไว้ได้ หน่วยงานเหล่านี้จึงดำเนินการได้เฉพาะการกำกับดูแลมิให้เกิดการละเมิดทางด้านกฎเกณฑ์ เท่านั้น แต่มิได้มีส่วนเข้าไปส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดกลไกการเพิ่มสิทธิเสรีภาพมาตรฐานจริยธรรมในสื่อวิชาชีพให้กับองค์กรสื่อมวลชน

๑.๓ ความเป็นมาของการแก้ไขปัญหา

ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น เป็นเรื่องที่มีความพยายามแก้ไขมาอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาที่ยี่สิบปีที่ผ่านมา แต่ไม่เคยบังเกิดผลสำเร็จอย่างจริงจัง อันสืบเนื่องจากปัจจัยหลายประการ และเมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลชุดปัจจุบันเข้าบริหารประเทศ ได้กำหนดนโยบายให้มีการปฏิรูปสื่อสารมวลชนไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวาง ถูกต้อง ครบถ้วน ตามสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และสื่อสารมวลชนต้องทำหน้าที่อย่างเป็นอิสระ เสรี ปราศจากการถูกแทรกแซง ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งต้องมีมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพ โดยได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗ ให้สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) มีหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปสื่อสารมวลชน โดยคณะกรรมการปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ศึกษาและจัดทำรายงานเรื่องวิสัยทัศน์ และแนวทางปฏิรูปสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้น และเสนอให้มีการปฏิรูปการสื่อสารมวลชน ๓ วาระปฏิรูป และ ๑ วาระปฏิรูปพิเศษ ดังนี้

(๑) วาระปฏิรูปที่ ๓๒ การกำกับดูแลสื่อ

มุ่งเน้นการสร้างกลไกการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ ทั้งภาควิชาชีพ ภาครัฐ และภาคประชาชน โดยการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชน และกำหนดให้องค์กรวิชาชีพต้องเป็นสมาชิกการจัดตั้งองค์กรภาคประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมกำกับดูแล และส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงการปรับปรุงองค์กรกำกับดูแลภาครัฐในเชิงโครงสร้าง วิธีการทำงาน และการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์สาธารณะ การสร้างกลไกประสานสัมพันธ์ระหว่าง ๓ ภาคส่วน เพื่อให้สามารถรองรับการกำกับดูแล การเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์สื่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) วาระปฏิรูปที่ ๓๓ สิทธิเสรีภาพสื่อบนความรับผิดชอบต่อ

มุ่งเน้นให้มีโครงสร้างการคุ้มครองเสรีภาพ และส่งเสริมจริยธรรมทั้งด้านกฎหมาย ด้านการศึกษา ด้านมาตรฐานวิชาชีพ ที่เน้นการมีพันธะสัญญา และจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีเสรีภาพบนความรับผิดชอบต่อ รวมถึงการมีระบบที่ส่งเสริมสื่อให้มีบทบาทเป็นสื่อสันติภาพ และเป็นโรงเรียนของสังคม

(๓) วาระปฏิรูปที่ ๓๔ การป้องกันการแทรกแซงสื่อ

เพื่อมุ่งเน้นการสร้างกลไกด้านกฎหมาย ที่เป็นหลักประกันป้องกันการแทรกแซงสื่อ จากอำนาจรัฐและทุน ทั้งองค์กรสื่อภาครัฐและภาคเอกชน การส่งเสริมการจัดตั้งสมาคมผู้ประกอบการกิจ สื่อ และส่งเสริมกลไกการเฝ้าระวังจากภาคประชาชน รวมถึงการคุ้มครองสวัสดิภาพ และสวัสดิการ ผู้ปฏิบัติงานสื่ออย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้

(๔) วาระปฏิรูปพิเศษ ๑๔ : การปฏิรูปพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

แก้ไขประเด็นและข้อเสนอด้านต่าง ๆ ได้แก่ รูปแบบองค์กร การสรรหาองค์อำนาจ งบประมาณสำนักงาน การตรวจสอบภายใน การควบคุมองค์กร การติดตามและประเมินนโยบาย การบริหารกองทุน การติดตามและประเมินผลองค์กรตรวจสอบ และการวินิจฉัยข้อพิพาท และประนีประนอม

โดยวาระการปฏิรูปที่ ๓๒ – ๓๔ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาเพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑) ให้มีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครองสิทธิ เสรีภาพและกำกับดูแลสื่อมวลชน

๒) ให้มีคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จำนวน ๑๖ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ กรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนด้านต่าง ๆ จำนวน ๘ คน กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสรรหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จำนวน ๖ คน (นิติศาสตร์ วารสารศาสตร์ และสื่อมวลชน จำนวน ๒ คน กฎหมายมหาชน จำนวน ๑ คน สังคม จำนวน ๒ คน และด้านอื่น ๆ จำนวน ๑ คน) และกรรมการผู้แทนผู้บริโภค จำนวน ๑ คน

๓) ให้มีมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน โดยคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชน แห่งชาติ เป็นผู้กำหนดมาตรฐานกลางขึ้น

๔) กำหนดให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ต้องส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน โดยการจัดฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน หรือดำเนินการอื่น เพื่อให้สมาชิกมีอุดมการณ์ร่วมกันในการประกอบวิชาชีพ โดยคำนึงถึงจริยธรรม จรรยาบรรณ และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

๕) ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน เพื่อพิจารณาเสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน พิจารณาเรื่องร้องเรียน พิจารณาเรื่อง ที่เป็นการกระทำอันฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน และลงโทษสมาชิก

๖) ให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อ จำนวน ๙ คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากสภานายความองค์กรด้านการเฝ้าระวังสื่อ สหพันธ์องค์กร ผู้บริโภค สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน องค์กรด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรภาคประชาชนและผู้เชี่ยวชาญ ด้านอื่น ๆ จำนวน ๓ คน

๗) ให้มีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน โดยกำหนด มาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

๘) ให้มีมาตรการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน โดยกำหนด ขั้นตอนและกระบวนการ การร้องเรียน รวมถึงการพิจารณาและวินิจฉัย

๙) ให้มีบทลงโทษปรับทางปกครองสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐) กำหนดบทเฉพาะกาลในการจัดตั้งสภาวิชาชีพแห่งชาติ โดยกำหนดขั้นตอน การสรรหาและคัดเลือกกรรมการออกเป็น ๓ ระยะนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยกำหนดให้มีการสรรหาบุคคลที่สมควรเป็นกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ในระยะที่หนึ่ง โดยมีวาระดำรงตำแหน่ง ๓ ปี และให้กระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการ

ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติในส่วนที่เกี่ยวข้องและมีข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามลำดับ ดังนี้

(๑) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบข้อเสนอเรื่อง การกำกับดูแลสื่อ สิทธิเสรีภาพสื่อมวลชน ความรับผิดชอบ และการป้องกันการแทรกแซงสื่อ และร่างพระราชบัญญัติ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.

(๒) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้คณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย พิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมกับการปฏิรูปประเทศต่อไป รวมทั้งให้สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา กรมประชาสัมพันธ์ ได้เห็นชอบในหลักการต่อร่างกฎหมายดังกล่าวด้วยแล้ว เนื่องจากสอดคล้อง กับหลักการคุ้มครองเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การสั่งการ

และการสื่อสารความหมาย โดยวิธีอื่น และเสรีภาพของบุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่สอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (๒๕๕๗ – ๒๕๖๑) ในเรื่องของจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนอีกด้วย

(๓) ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ นายกรัฐมนตรี ได้มีข้อสั่งการ เรื่อง การปฏิรูปสื่อ โดยมอบหมายให้คณะกรรมการประสานรวม ๓ ฝ่าย พิจารณาการดำเนินการศึกษาเรื่องดังกล่าว ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยนำกฎหมายหรือแนวทางการดำเนินการของต่างประเทศมาประกอบการพิจารณาด้วย

๒. แผนการปฏิรูป

๒.๑ สถาปนาขึ้นการปฏิรูปประเทศ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาด้านการสื่อสารมวลชน ที่มีผลกระทบต่อประเทศในทุกมิติ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชน ให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูป วิธีการปฏิรูป พร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะ เพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสารสนเทศให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ศึกษาพิจารณา วิเคราะห์ปัญหา ข้อเสนอแนะ และวาระการปฏิรูปของสภาพัฒนาการฯ ได้ศึกษาพิจารณา ของนายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวกับด้านการสื่อสารมวลชน โทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว เห็นสมควรกำหนดประเด็นการปฏิรูปสื่อ ๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านสื่อออนไลน์ ด้านสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และด้านโทรคมนาคม และด้านสื่อสิ่งพิมพ์ และได้เสนอแผนการปฏิรูปต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งได้รับความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ให้ดำเนินการต่อไปได้ ดังนี้

๒.๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๒.๑.๒ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๑.๓ จัดทำข้อเสนอแนะการปฏิรูปหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสื่อออนไลน์

๒.๑.๔ ข้อเสนอแนะการปฏิรูปด้านช่องทางการประสานงานกับผู้ประสานงานกับผู้ให้บริการสื่อออนไลน์ที่อยู่ในประเทศและต่างประเทศ

๒.๑.๕ การปฏิรูประบบและเครื่องมือด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม เพื่อสนับสนุนภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและประโยชน์สาธารณะ

๒.๑.๖ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๑.๗ จัดทำข้อเสนอแนะร่างพระราชบัญญัติความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.

๒.๑.๘ ยกร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.

๒.๑.๙ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๑.๑๐ การศึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

๒.๑.๑๑ การศึกษาแนวทางจัดทำกฎหมายเพื่อใช้บังคับในกิจการดาวเทียมและอวกาศ

๒.๑.๑๒ การจัดทำร่างนโยบายและแผนรักษาความมั่นคงปลอดภัยของโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศของประเทศ

แผนปฏิรูปของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวข้างต้น สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้พิจารณาเห็นชอบเรื่องลำดับที่ ๒.๑.๑ – ๒.๑.๗ และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปตามลำดับแล้ว

๒.๒ ในส่วนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปเพื่อให้มีการกำกับดูแลสื่อด้วยตนเอง และกำกับดูแลกันเอง รวมถึงสิทธิเสรีภาพสื่อบนความรับผิดชอบ และการป้องกันการแทรกแซงสื่อตามวาระการปฏิรูป ของสภาปฏิรูปแห่งชาติดังกล่าวข้างต้น นั้น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ได้พิจารณาจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒ ฉบับ คือ

๒.๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.

๒.๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยเป็นการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. วิธีการปฏิรูป

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ได้กำหนดวิธีการปฏิรูป ดังนี้

๓.๑ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ที่ยกร่างโดยสภาปฏิรูปแห่งชาติ และพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าว

๓.๒ ศึกษาจากมาตรการ แนวทาง ข้อมูลต่าง ๆ ด้านนโยบายของรัฐบาล ร่างรัฐธรรมนูญ วิเคราะห์ข้อมูลเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม มาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน และการจัดแจ้งการพิมพ์ โดยมีข้อมูลที่สำคัญโดยสรุปได้ดังนี้

๓.๒.๑ ด้านนโยบายรัฐบาล แนวคิดของนายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีข้อสรุปว่า

ต้องมีการปฏิรูปสื่อทุกแขนง เพื่อให้เสนอข้อมูลและข่าวสารในทางสร้างสรรค์เป็นไปตามข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นที่ทำให้เกิดความเสียหายทั้งส่วนบุคคลและประเทศ เพราะเป็นจรรยาบรรณของสื่อที่ดีมีคุณภาพ โดยให้ผู้รับผิดชอบแต่ละสมาคมสื่อดูแลกันเอง ทั้งนี้ สื่อทุกประเภทต้องมีความเข้มแข็ง มีความน่าเชื่อถือ ใช้เสรีภาพอย่างมีขอบเขต และประชาชนต้องระมัดระวังในการบริโภคสื่อด้วย

๓.๒.๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีประกาศใช้เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ บัญญัติให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ดังนี้

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

มาตรา ๓๕ บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้

การให้นำข่าวสารหรือข้อความใด ๆ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนจัดทำขึ้นไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้ หน่วยงานของรัฐที่ใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้สื่อมวลชนไม่ว่าเพื่อประโยชน์ในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ หรือเพื่อการอื่นใดทำนองเดียวกันต้องเปิดเผยรายละเอียดให้คณะกรรมการตรวจแผ่นดินทราบตามระยะเวลาที่กำหนดและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง แต่ให้คำนึงถึงวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ด้วย

มาตรา ๓๖ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารถึงกันไม่ว่าในทางใด ๆ

การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยข้อมูลที่บุคคลสื่อสารถึงกัน รวมทั้งการกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูลที่บุคคลสื่อสารถึงกันจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๓.๒.๓ วาระปฏิรูปที่ ๓๒ - ๓๔ เรื่อง การกำกับดูแลสื่อ สิทธิเสรีภาพสื่อ บนความรับผิดชอบ และการป้องกันการแทรกแซงสื่อของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

เสนอให้มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน โดยจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ขึ้น และสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมต่อร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ที่นำเสนอไว้ตาม (ภาคผนวก ก) ดังนี้

(๑) ให้มีการจัดตั้ง “สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” โดยมีเจตนารมณ์เพื่อต้องการให้เกิดการกำกับดูแลงานด้านการสื่อมวลชนในภาพรวมของประเทศ ให้เป็นไปตามบริบทที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน ที่มีมิติของความซับซ้อนและหลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งในแง่ของการดำเนินงานด้านการสื่อสารมวลชนที่ได้เป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีงามของสังคม และการส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลกันเองของบรรดาสื่อมวลชนในรูปแบบของการดูแลร่วม (CO – Regulation) ระหว่างองค์กรสื่อต่าง ๆ ที่ไม่ใช่เป็นองค์กรของภาครัฐ โดยมุ่งส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นองค์กรวิชาชีพของสื่อมวลชนในแต่ละสาขา เพื่อกำกับดูแลกันเองตั้งแต่องค์กรในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค จนถึงระดับชาติ พร้อมกับการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรวิชาชีพเหล่านั้น ให้มีมาตรฐานและสามารถจะทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จะทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรสื่อมวลชนเหล่านั้น ภายใต้กรอบมาตรฐานแห่งคุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเป็นผู้กำหนด ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่เฉพาะการกำกับดูแลแล้ว ควรจะมีหน้าที่การส่งเสริมงานด้านการสื่อมวลชนให้พัฒนาก้าวหน้าควบคู่กันไปด้วย อาทิ การส่งเสริมด้านการศึกษา การให้คำแนะนำและสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการประกอบ

วิชาชีพให้กับเหล่าบรรดาสมาชิกในสังกัด ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรมให้ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ทั้งในส่วนของตนเองและสังคม การปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งมีพัฒนาการที่ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อเป็นการสนับสนุนกลไก และกระบวนการดำเนินงานในการกำกับดูแลกันเองขององค์กรสื่อต่าง ๆ ภายใต้การควบคุม ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ให้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการส่งเสริม ความรู้ด้านการศึกษาในทักษะที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ให้มีความรับผิดชอบ ยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และมาตรฐานแห่งวิชาชีพของตนอย่างสม่ำเสมอ

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ ควรเน้นการควบคุมและกำกับดูแลด้านจริยธรรม คุณธรรมของสื่อมวลชนให้มาก เพราะเป็นเรื่องสำคัญซึ่งอาจกำหนดให้มีคณะกรรมการ เพื่อกำกับดูแล ในเรื่องดังกล่าวโดยตรง ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิภาพในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ

(๓) การให้อำนาจแก่คณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อ มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ซึ่งมีบทลงโทษด้วย อาจเป็นอุปสรรคที่ทำให้องค์กร หรือบุคคลไม่ยอมเข้ามาเป็นสมาชิกได้ เพราะเกรงว่าการเป็นสมาชิกรุนั้นจะเป็นการให้โทษมากกว่าให้คุณ

(๔) ควรให้มีมาตรการและกลไกการตรวจสอบที่ชัดเจนให้กับสภาวิชาชีพสื่อมวลชน แห่งชาติ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลและตรวจสอบการทำหน้าที่ของบรรดาสมาชิกได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นแบบอย่างและแนวทางในการดำเนินงานให้กับองค์กรวิชาชีพสื่อ นำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดมาตรฐานกับองค์กรนั้น ๆ ต่อไป ตลอดจนควรให้มีสภาวิชาชีพสื่อมวลชน ในส่วนของภูมิภาคด้วย ไม่ควรกระจุกที่ส่วนกลางอย่างเดียว ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน ในระดับภูมิภาคและแบ่งเบาภาระของส่วนกลางด้วย

(๕) กระบวนการสรรหา รวมทั้งคุณสมบัติของกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชน ควรจะเน้นให้มีความหลากหลายและมีความชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาอันเกิดจากการตีความ และในส่วนของ การสรรหาตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการควรให้มีการคัดเลือก กันเองมากกว่าผ่านการคัดเลือกโดยคณะกรรมการสรรหา

(๖) การกำหนดรายได้และทรัพย์สินให้เพียงพอกับการดำเนินงานของสภาวิชาชีพ สื่อมวลชนแห่งชาติ ควรมาจากองค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยที่จัดเก็บ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ และส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดินตามมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว และกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์ สาธารณะ (กทปส.) ตามมาตรา ๕๒ ของพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบ

กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการให้มีร่างพระราชบัญญัตินี้

(๗) ร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีหมวดที่ว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรสื่อมวลชนให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การกำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลในด้านคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร มีข้อกำหนดหรือแนวทางปฏิบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป มีกระบวนการและกลไกการจัดการเรื่องร้องเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนจะต้องมีบทลงโทษที่ชัดเจนแน่นอน และมีสภาพการบังคับที่เหมาะสมทั้งในส่วนของตัวบุคคลและขององค์กร เพื่อให้องค์กรสื่อดังกล่าวมีความรับผิดชอบและเข้มงวดต่อการดูแลในการทำหน้าที่ของสมาชิก รวมถึงหมวดที่ว่าด้วยองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อให้องค์กรของสื่อรวมกลุ่มเป็นองค์กรวิชาชีพอย่างเป็นกิจจะลักษณะ และมีการกำกับกันเองในระดับองค์กรวิชาชีพเหล่านั้น ซึ่งต้องกำหนดแบบเอาไว้ให้เป็นมาตรฐาน มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมขององค์กร มีมาตรฐานข้อกำหนดและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลและจริยธรรมขององค์กร โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ มีมาตรฐานข้อกำหนดและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมขององค์กรที่เป็นมาตรฐานและมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมพร้อมกับเปิดกว้างต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชน มีข้อบังคับว่าด้วยกระบวนการสรรหาหรือคัดเลือกคณะกรรมการขององค์กรที่มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การกำกับดูแลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับด้านคุณธรรมจริยธรรมของสื่อมวลชน สามารถทำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับเชื่อถือกันในทุกระดับต่อไป ซึ่งจะเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการให้มีกฎหมายฉบับนี้

(๘) ไม่ควรกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนต้องมีใบประกอบวิชาชีพ แต่ควรมีการกำหนดมาตรการให้บุคคลที่มีความประสงค์จะประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน จะต้องเข้าเป็นสมาชิกขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ขณะเดียวกัน ควรมุ่งเน้นการกำหนดมาตรการกฎเกณฑ์กระบวนการตรวจสอบมาตรการบทลงโทษ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่กระทำความผิดหรือประพฤติตนฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมให้ชัดเจนและเกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งหากมีการกระทำความผิดหรือประพฤติตนฝ่าฝืนจริยธรรมจะต้องถูกตรวจสอบและให้ออกจากการเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

โดยไม่สามารถทำหน้าที่ได้อีกต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่ออื่นเกิดความตระหนักรู้ว่าเกรง มีความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนของตนเองมากขึ้น

(๙) องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการกำกับดูแลสื่อ โดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทัน ควรเปิดโอกาสให้กับบางภาคส่วนที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านการสื่อสารมวลชนหรือภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้ามาเป็นคณะกรรมการด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมและเกิดความหลากหลาย

๓.๒.๔ การพิจารณาจากการศึกษาวิจัยต่าง ๆ (ภาคผนวก ข)

๑) การศึกษาวิจัยเรื่อง กลไกการกำกับดูแลตนเองของ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา ประเทศไทย (TDRI) ภายใต้โครงการศึกษาวิจัยการปฏิรูปสื่อ

๒) การศึกษาของ Baker & McKenzie เกี่ยวกับการกำกับดูแลสื่อ และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Guide to Media and Content Regulation in Asia Pacific)

จากผลการศึกษาวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

ก. การกำกับดูแลกันเองของสื่อหนังสือพิมพ์

พบว่า ระบอบการปกครองของประเทศจะส่งผลสะท้อนต่อระบบการกำกับดูแลสื่อ ของแต่ละประเทศ กล่าวคือ

- ประเทศสวีเดน มีการกำกับดูแลตนเองของหนังสือพิมพ์มายาวนาน เป็นต้นแบบ ในการจัดตั้งองค์กรรับเรื่องร้องเรียนและคณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อ ทั้งประเทศสวีเดน และประเทศอังกฤษ เป็นการกำกับดูแลที่เป็นอิสระและเป็นแบบสมัครใจ มีคณะกรรมการที่แต่งตั้ง จากกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพ ตัวแทนจากสภาผู้แทน และสภานายความ แต่กรรมการส่วนใหญ่มีความอิสระ จำนวนตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ผู้เสียหายสามารถร้องเรียนต่อสำนักงานรับเรื่องร้องเรียน มีการคัดกรอง เรื่องและส่งให้มีการแก้ไขกันเองก่อน ถ้าไม่ได้ผลจึงจะส่งเรื่องเข้าสู่สภากาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พิจารณาต่อไป มีการชี้แจงคำวินิจฉัยสาธารณะ กำหนดให้ต้องส่งรายงานปฏิบัติงานประจำปี รวมถึงสนับสนุนและเผยแพร่ความรู้ในการเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ดี ผู้ร้องเรียนสามารถยื่นอุทธรณ์คำตัดสิน ต่อสภากาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้ ซึ่งสภากาการหนังสือพิมพ์จะมีอิสระในการตัดสินใจว่าคำพิพากษา ใดเหมาะสมที่สุด

- กลุ่มประเทศอาเซียน มี Southeast Asian Press Alliance : SEAPA เป็นองค์กรของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และประเทศไทยได้ร่วมเป็นสมาชิกด้วย วิสัยทัศน์ของ SEAPA คือ สื่อมีการแสดงออกได้อย่างเสรีและเป็นอิสระ มีความรับผิดชอบต่องานสังคมด้วยการส่งเสริมข้อมูลความรู้ มีความโปร่งใส และมีความหลากหลายเป็นบรรทัดฐาน มีภารกิจในการช่วยเหลือและส่งเสริมการแสดงออกอย่างอิสระ เสรี และมีความรับผิดชอบ ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของสื่อสารมวลชน มีคณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งของสมาชิก ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพสื่อของประเทศในกลุ่มอาเซียน ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ประเทศกัมพูชา ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

ในประเทศสิงคโปร์การกำกับดูแลสื่อมวลชนมีความเข้มงวด แม้ในรัฐธรรมนูญจะให้สิทธิเสรีภาพ พื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นของพลเมือง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าได้ให้อำนาจรัฐบาลควบคุมการแสดงความคิดเห็น หากมีความจำเป็นด้านการรักษาความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมและการผดุงสถาบันนิติบัญญัติและตุลาการ และการป้องกันการกระทำผิดกฎหมายโดยการหมิ่นประมาทและปลุกปั่นมวลชน รัฐบาลสิงคโปร์มีระบบควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนที่เข้าข่ายการหมิ่นประมาทภายใต้ Newspaper and Printing Press Act รัฐบาลมีอำนาจปฏิเสธการออกใบอนุญาตให้แก่สื่อสิ่งพิมพ์ด้วย

ประเทศเวียดนามมีการควบคุมเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนอย่างเคร่งครัด สื่อทุกประเภทเกือบทั้งหมดถูกควบคุมและบริหารจัดการตามนโยบายของรัฐ สำนักงานสื่อสารมวลชนของหนังสือพิมพ์ล้วนเป็นของรัฐบาล

ข. การกำกับดูแลสื่อวิทยุและโทรทัศน์

สามารถสรุปแนวทางการกำกับดูแลในประเทศกลุ่มตัวอย่าง เช่นประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศในกลุ่มอาเซียน ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างในสามประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น ทุกประเทศมีระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย จากการศึกษาพบว่า ทุกประเทศมีการแบ่งแยกการกำกับดูแลออกเป็นด้านโฆษณาและด้านเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลผู้ชมที่มีความอ่อนไหวสูง คือ เด็กและเยาวชนรวมถึงผู้อ่อนแอในด้านต่าง ๆ ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งการออกแบบแนวคิดการกำกับดูแลโดยส่วนใหญ่เน้น ความเป็นอิสระขององค์กรกำกับดูแลที่แยกจากหน่วยงานกำกับดูแลผู้ประกอบการของภาครัฐ และส่วนใหญ่ใช้วิธีการแบบสมัครใจ การมีคณะกรรมการองค์กรกำกับดูแล

อาจมีบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้องในกิจการด้านสื่อมวลชนบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม ต้องป้องกันมิให้มีภาครัฐเข้ามามีอิทธิพลเหนือหรือแทรกแซงการทำงานหรือการตัดสินใจของสื่อได้มีการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมที่เป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้ปฏิบัติหรือผู้ประกอบการและนำไปใช้เป็นแนวทางการทำงานร่วมกัน มีกลไกรับเรื่องร้องเรียน การพิจารณาเรื่องร้องเรียน และการเผยแพร่คำวินิจฉัยต่อสาธารณะรวมถึงการส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบเพื่อเป็นการกำกับดูแลอีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้จะพบว่ากลไกการกำกับดูแลตนเองของสื่อได้รับการจับตามองซึ่งต้องคำนึงถึงผู้ชมพร้อมกันไปด้วย โดยจะเห็นได้ว่าด้านข่าวจะกำกับกันเองโดยสภานักข่าวและผู้ตรวจการ (Ombudsman) แต่ยังมีประเด็นถึงควมมีประสิทธิภาพเพราะยังเป็นลูกจ้างขององค์กรสื่อ ในขณะที่ต้องทำหน้าที่เป็นคนกลางระหว่างองค์กรสื่อกับผู้บริโภค ในด้านการลงโทษเป็นที่น่าสนใจว่าในประเทศญี่ปุ่นแม้ว่าองค์กรกำกับดูแลจะไม่มีอำนาจลงโทษทางกฎหมายแก่องค์กรสมาชิกที่ละเมิด แต่ก็ยังได้รับการยอมรับจากทั้งผู้ประกอบการ ภาครัฐ และภาคประชาชน เพราะการแสดงบทบาทที่เข้มแข็งและสม่ำเสมอจนทำให้เป็นที่รู้จัก โดยเฉพาะเรื่องการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน เมื่อมีผู้ทำผิดหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนจะแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบและเน้นย้ำให้มีการขอภัยต่อสาธารณชนผ่านช่องของตน ดังนั้น ประชาชนจึงไว้วางใจและร้องเรียนผ่านหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเห็นว่าการร้องเรียนนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติจริง เพราะถือเป็นการแสดงความรับผิดชอบและรับประกันความน่าเชื่อถือขององค์กร ขณะเดียวกันก็ป้องกันการแทรกแซงจากภาครัฐในระยะยาว

- กลุ่มตัวอย่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนการกำกับดูแลจริยธรรมของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในภูมิภาคอาเซียน จากกรณีศึกษาประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เมียนมาร์ และกัมพูชา พบว่าทุกประเทศให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระของผู้ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ต้องปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานจริยธรรม มีการสร้างกลไกหรือกระบวนการให้การกำกับดูแลสื่อที่มีความเป็นอิสระ และกำกับดูแลแบบสมัครใจ อีกทั้งมีความจำเป็นที่จะต้องให้เกิดช่องทางและกลไกการรับเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยจะเริ่มต้นจากการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อให้สามารถยุติข้อขัดแย้งได้ในระดับหนึ่งก่อน โดยอินโดนีเซียเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการปกป้องนักข่าวไม่ให้ถูกแทรกแซงจากเจ้าของ ส่วนการลงโทษมีบทลงโทษที่ชัดเจนเฉพาะประเทศฟิลิปปินส์เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติ

รับรองสิทธิเสรีภาพของสื่อไว้ แต่ก็ยังเห็นความพยายามในการรวมตัวกันเพื่อกำกับดูแลกันเอง
 อย่างเป็นอิสระ และการพิจารณาการละเมิดจริยธรรมก็จะยุติลงเมื่อมีการนำข้อพิพาทไปฟ้องร้องยังศาล

ในประเทศสิงคโปร์ภายใต้ Broadcasting Act สื่อโทรทัศน์ไม่มีสิทธิปฏิเสธคำสั่ง
 ของรัฐบาลในการที่จะจำกัดขอบเขตเนื้อหาที่จะออกอากาศ ส่วนประเทศเวียดนามสำนักงาน
 สื่อสารมวลชนประเภทโทรทัศน์เป็นของรัฐบาล และรัฐบาลอนุญาตให้ประสานงานหรือร่วมมือกับ
 บริษัทเอกชน ผลิตรายการต่าง ๆ ได้ แต่ต้องผ่านการตรวจสอบเสียก่อน

ค. การกำกับดูแลสื่อออนไลน์ของต่างประเทศ สรุปได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกา
 และสมาชิกสหภาพยุโรป มีรูปแบบการกำกับดูแลในลักษณะของการรวมกลุ่มกันของภาคเอกชน
 ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในประเด็นต่าง ๆ ของอินเทอร์เน็ตร่วมกัน และเกิดจากความร่วมมือกัน
 ของผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติในสาขาวิชาและความสนใจด้านต่าง ๆ โดยในกรณีที่ต้องการป้องกันเด็ก
 และเยาวชนจากเนื้อหาที่เป็นอันตรายบนอินเทอร์เน็ตที่อาจไม่สามารถพึ่งพาเพียงภาครัฐ ภาคเอกชน
 หรือองค์กรพัฒนาเอกชนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ การกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตจะสะท้อนถึงลักษณะ
 การกำกับดูแลร่วมกันของภาครัฐและภาคเอกชนอย่างชัดเจน โดยส่วนหนึ่งเป็นความพยายามของภาครัฐ
 ในการใช้โครงสร้างทางกฎหมายเพื่อยกระดับการกลั่นกรองเนื้อหาที่มีอยู่ผ่านการสนับสนุนการบล็อก
 และกลั่นกรองเนื้อหาโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต สำหรับประเทศเกาหลีใต้ มีการสร้างเสริมวัฒนธรรม
 ในการกำกับดูแลตนเองในภาคอุตสาหกรรมและภาคประชาสังคม เพื่อสร้างสังคมสารสนเทศที่ดี
 มีการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ตามความสมัครใจ โดยอนุญาตให้เว็บไซต์ต่าง ๆ ทำการประเมิน
 ระดับความเหมาะสมของเนื้อหาในเว็บไซต์ของตนต่อผู้ใช้ที่เป็นเด็ก รวมถึงจัดหาซอฟต์แวร์สำหรับ
 กลั่นกรองเนื้อหาและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการจัดระดับเนื้อหาให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองและโรงเรียน
 เพื่อให้ครอบครัวและสถาบันการศึกษามีส่วนร่วมในการปกป้องเด็ก จากเนื้อหาอินเทอร์เน็ตที่เป็นอันตราย
 ติดตั้งระบบกลั่นกรองการเข้าถึงหรือใช้บริการต้องแจ้งอายุตามบัตรประจำตัวประชาชนก่อน

ส่วนประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยเฉพาะสิงคโปร์ ได้มีการกำกับดูแลสื่อออนไลน์
 อย่างเข้มงวด โดยอาศัยอำนาจของ Media Development Authority ในสังกัดกระทรวงการสื่อสาร
 และสารสนเทศ การนำเสนอข่าวทาง bloggers จะต้องวางเงินประกัน ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สิงคโปร์
 ก่อนจะได้รับใบอนุญาตให้รายงานข่าวออนไลน์ เพื่อเป็นหลักประกันในกรณีที่เกิดการละเมิดระเบียบ
 และหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือไม่ยอมนำข้อความดังกล่าวลงจากเว็บไซต์ภายใน ๑ วัน ในปี ๒๕๕๙
 มีการจัดตั้งองค์กรใหม่ชื่อ Infocomm Media Development Authority ซึ่งให้อำนาจออกใบอนุญาต

การทำงานของสื่อมวลชนทุกสาขาในสิงคโปร์ ส่วนในประเทศเวียดนามรัฐบาลได้ควบคุมและให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแสดงตัวตนโดยใช้ชื่อจริงและข้อมูลจริงเพื่อแก้ปัญหาการเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบออนไลน์

๓.๓ การประชุม/สัมมนา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อรับฟังข้อมูล ระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ

๓.๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.

(๑) มีการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ ครั้ง ประกอบด้วย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งหน่วยงานเห็นชอบในหลักการที่จะให้มีการกำกับดูแลสื่อ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่สำคัญเกี่ยวกับการออกกฎหมายกำกับดูแลสื่อมวลชนว่า ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อความเป็นอิสระในการทำหน้าที่และป้องกันการแทรกแซงจากการเมือง การควบคุม กำกับดูแลสื่อมวลชน ควรให้องค์กรสื่อแต่ละประเภทดำเนินการกันเอง

(๒) มีการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ได้แก่ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพกิจการการเผยแพร่ภาพและการกระจายเสียง (ประเทศไทย) สมาคมผู้ดูแลเว็บไทย และสมาคมโฆษณาแห่งประเทศไทย ซึ่งมีข้อคิดเห็นต่างจากร่างพระราชบัญญัติฯ ที่นำเสนอให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ อันจะเป็นการเปิดช่องให้มีการแทรกแซงการทำหน้าที่อย่างเป็นอิสระของสื่อมวลชนของฝ่ายการเมืองโดยผ่านสภาวิชาชีพดังกล่าว

(๓) การสัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อการปฏิรูปสื่อในยุคหลอมรวม จำนวน ๓ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร และวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ณ อาคารรัฐสภา ๑ ตามลำดับ โดยมีสาระสำคัญที่ส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมสัมมนา เห็นด้วยกับมาตรการกลไกการกำกับดูแลกันเอง และการมีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด

(๔) การรับฟังข้อเสนอแนะจากภาครัฐและเอกชน ได้แก่

ก) ข้อเสนอแนะของประธานคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปสื่อมวลชน

(ภาคผนวก ค)

ข) ข้อเสนอแนะของคณะทำงานสื่อเพื่อการปฏิรูป (๖ องค์กรสื่อ)

(ภาคผนวก ง)

ค) ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เรื่อง การส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน (ภาคผนวก จ)

๓.๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

จัดให้มีการสัมมนาเรื่อง “๘ ปีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐” เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย การประชุมร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และการประชุมร่วมกับคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายและการปฏิรูปการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดแจ้งการพิมพ์และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสื่อในความรับผิดชอบของกระทรวงวัฒนธรรม เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ ณ สำนักหอสมุดแห่งชาติ สรุปได้ว่า เห็นสมควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากบังคับใช้มาเป็นระยะเวลานานเกือบ ๑๐ ปี

สรุปผลการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวข้างต้น ปรากฏตาม ภาคผนวก ฉ

๔. ข้อเสนอการปฏิรูป

๔.๑ ให้มีการยกย่องพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนทำหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีจริยธรรม มีสิทธิเสรีภาพบนความรับผิดชอบต่อสังคมภายใต้การกำกับดูแลตนเองและตนเอง โดยมีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เป็นองค์กรกลาง ในการกำกับดูแลตนเอง และเพื่อให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน และบริโภคสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันให้กลไกภาครัฐที่มีบทบาทในการกำกับดูแลในสื่อแต่ละประเภทเข้ามามีบทบาทสนับสนุนส่งเสริมเพื่อเกิดการรวมตัวเป็นองค์กรสื่อมวลชน องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน และการเข้าเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลตนเองตามลำดับขั้น ซึ่งเป็นการปฏิรูปสื่อสารมวลชนของประเทศอันเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของประเทศ

๔.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. มีดังนี้

๔.๒.๑ กลไกที่ทำหน้าที่กำกับดูแลตนเอง ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์ที่สำคัญ ต้องการให้มีกลไกการกำกับดูแลตนเองทางจริยธรรมสื่อมวลชนเป็นลำดับขั้น เพื่อให้เกิดระบบและกลไกการกำกับดูแลตนเองที่ชัดเจน ดังนี้

(๑) องค์กรสื่อมวลชน (มาตรา ๖ ถึง มาตรา ๑๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้ “องค์กรสื่อมวลชน” เป็นกลไกการกำกับดูแลตนเอง ซึ่งสมาชิกเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นการกำกับดูแล ในระดับชั้นที่ ๑ โดยกำหนดให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายยื่นเรื่องร้องเรียนต่อองค์กรสื่อมวลชนได้ภายใน ๑๕ วัน และเมื่อองค์กรสื่อมวลชน พิจารณาและวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อองค์การวิชาชีพสื่อที่องค์กรสื่อมวลชนนั้นเป็นสมาชิกได้ภายใน ๓๐ วัน

(๒) องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน (มาตรา ๑๓ ถึง มาตรา ๒๗) กฎหมายกำหนดให้ “องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน” เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ฉะนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน ที่มีความประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จะต้องรวมตัวกัน เพื่อจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ซึ่งเป็นกลไกการกำกับดูแลในระดับชั้นที่ ๒ มีหน้าที่กำกับดูแลองค์กรสื่อมวลชนซึ่งเป็นสมาชิก ให้กำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งสังกัดอยู่ ให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมที่กำหนด รวมทั้ง จะต้องดำเนินการพิจารณารับเรื่องร้องเรียนและกำหนดบทลงโทษให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้ เมื่อผู้ได้รับความเสียหาย ได้ร้องเรียนมายังองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนแล้ว ให้องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน รับดำเนินการส่งเรื่องไปยังองค์กรสื่อมวลชนซึ่งเป็นสมาชิกขององค์การ ดำเนินการตามกระบวนการ ขั้นตอนการพิจารณาและวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามข้อบังคับที่ได้จัดตั้งไว้แล้ว หากองค์กรสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน มีสิทธิที่จะพิจารณาเรื่องร้องเรียนแทนสมาชิกหรือ พิจารณาไปฝ่ายเดียวได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน มีคำวินิจฉัยประการใดแล้ว หากผู้ที่ได้รับความเสียหายไม่พอใจ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติได้ ภายในกำหนด ๓๐ วัน ซึ่งเป็นไปตามระบบกลไกการกำกับดูแลตนเองด้านจริยธรรมสื่อมวลชน ตามที่ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดไว้

(๓) สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ (มาตรา ๒๘ - ๓๙) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มุ่งเน้นให้มีการจัดตั้ง “สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” เป็นองค์การหลักหรือองค์การกลางที่จะทำหน้าที่ ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชน ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพ และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้เสรีภาพของสื่อมวลชน “สภาวิชาชีพสื่อมวลชน แห่งชาติ” เป็นกลไกการกำกับดูแลร่วม ซึ่งกำกับดูแลกันเองในระดับชั้นที่ ๓ และดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในทุกลำดับชั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการกำกับ ดูแลตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน โดยองค์กรสื่อมวลชนในระดับชั้นที่ ๑ และการกำกับดูแล กันเองโดยองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ในระดับที่ชั้นที่ ๒ วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่สำคัญมีดังนี้

(๓.๑) รับขึ้นทะเบียน ออกและเพิกถอนใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ สื่อมวลชนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

(๓.๒) รับจดทะเบียนองค์กรสื่อมวลชนตามมาตรา ๖ หรือองค์การวิชาชีพ สื่อมวลชนตามมาตรา ๑๓ และเพิกถอนการจดทะเบียนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

(๓.๓) รับพิจารณาคำร้องอุทธรณ์ที่ผู้เสียหายหรือผู้ร้องเรียนอ้างว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการพิจารณาวินิจฉัยขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๘

(๓.๔) กำกับดูแลและวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนที่ผู้เสียหายหรือผู้ร้องเรียน มีต่อผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน หรือองค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่ไม่ได้จดทะเบียน ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่ถูกเพิกถอนสมาชิกภาพ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานกลางหรือข้อบังคับ ที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติประกาศกำหนด

๔.๒.๒ การดำเนินงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีกลไกในการทำงานรวม ๒ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน

๑. คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ (มาตรา ๔๐ - ๔๙)

มีจำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย ผู้แทนสมาชิกสภาวิชาชีพ จำนวนเจ็ดคน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยกรรมการเหล่านี้จะทำหน้าที่คัดเลือกกรรมการอื่นอีก จำนวนสี่คน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการและภาคประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิด การถ่วงดุลอำนาจและความหลากหลาย คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ มีหน้าที่ดำเนินงาน ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๒๙

(๒) กำหนดมาตรฐานกลางและพัฒนามาตรฐานกลางให้มีพัฒนาการทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

(๓) พิจารณากำหนดโทษตามมาตรา ๘๖ อย่างใดอย่างหนึ่ง ในกรณีที่มีการร้องเรียนว่า องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) เผยแพร่ผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ต่อสาธารณชน

(๕) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่รวมถึงการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และการจัดการทรัพย์สิน และการอื่นใด ที่จำเป็นในการบริหารงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

(๖) พิจารณาเรื่องร้องเรียน ในกรณีมีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๗๙ หรือกรณีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๘ และมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการองค์การวิชาชีพมายังคณะกรรมการสภาวิชาชีพ

๒. คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน (มาตรา ๖๓ - ๗๕) ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการจริยธรรมจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและ กรรมการจริยธรรมที่เป็นผู้แทนอื่นอีกจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน ให้ความคุ้มครองและเป็นธรรมแก่ประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนโดยฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน การกำหนดสัดส่วนกรรมการจริยธรรมที่เป็นผู้แทนอื่นอีกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนกรรมการทั้งหมด ก็เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจของคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน ซึ่งเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ สำหรับอำนาจหน้าที่ที่สำคัญของคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน มีดังนี้

(๑) พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชนขององค์การสมาชิก ปรับปรุงและพัฒนา มาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน

(๒) พิจารณาอุทธรณ์ที่คัดค้านคำวินิจฉัยขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน จากผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้ร้องเรียนอันเกิดจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนโดยฝ่าฝืนจริยธรรม สื่อมวลชนตามที่บัญญัติไว้ใน หมวด ๒

(๓) พิจารณาเรื่องที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพเห็นว่าเป็นการกระทำอันฝ่าฝืน จริยธรรมสื่อมวลชน หรือลงโทษสมาชิกที่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) นำเสนอข้อวินิจฉัย หรือยกข้อร้องเรียน หรือสั่งให้ดำเนินการเยียวยา หรือลงโทษสมาชิก ที่ถูกร้องเรียนอย่างหนึ่งอย่างใดได้ตามมาตรา ๘๕ ต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพ เพื่อพิจารณา

๔.๒.๓ บทบาทของสมาชิกในการตรวจสอบสภาวิชาชีพ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้การประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เพื่อให้สมาชิกติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ นอกจากนี้ยังกำหนดให้สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งในห้าขององค์การ มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อให้มีการจัดประชุมใหญ่ วิสามัญสามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้น และเพื่อเป็นการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของสภาวิชาชีพ สื่อมวลชนแห่งชาติ ได้อีกทางหนึ่ง

๔.๒.๔ มาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดของมาตรฐานกลางของจริยธรรมสื่อมวลชน ไว้ชัดเจน เพื่อให้สื่อมวลชนยึดถือและปฏิบัติตาม และพิจารณาใช้เป็นกรอบในการพิจารณา การประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนว่า ได้มีการประพฤติตนตามตามมาตรฐานขั้นต่ำที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชน กำหนดไว้หรือไม่ หากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้ถือเสมือนหนึ่งว่าองค์กร สื่อมวลชน หรือสมาชิกสภาวิชาชีพเป็นผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานและต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัตินี้ เพราะเจตนารมณ์ของกฎหมายมุ่งเน้นให้เกิดการกำกับดูแลตามลำดับขั้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้การประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนอยู่บนหลักจริยธรรม จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ สื่อมวลชน เพื่อให้องค์กรเป็นที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสังคม

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งเน้นให้องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ซึ่งเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพแห่งชาติต้องกำกับดูแลให้องค์กรสื่อมวลชนกำกับดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพที่ปฏิบัติงานให้แก่องค์กรสื่อมวลชนประพฤติตนตามมาตรฐานจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนหรือไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติกำหนด มิฉะนั้น หากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้ถือเสมือนหนึ่งว่าองค์กรสื่อมวลชน หรือสมาชิกสภาวิชาชีพเป็นผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานและต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้ง กำหนดมาตรฐานกลางของจริยธรรมสื่อมวลชน ที่สมาชิกจะต้องยึดถือ และปฏิบัติตาม เพื่อให้การประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนอยู่บนหลักจริยธรรม จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อให้องค์กรเป็นที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสังคม

๔.๒.๕ มาตรการส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน โดยคณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องส่งเสริมจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพให้แก่สมาชิก เผยแพร่มาตรฐานจริยธรรมสื่อหรือมาตรฐานกลางตามร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ประชาชนได้รับทราบ ตลอดจนติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานกลาง การกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรมสื่อมวลชน และยกย่องสมาชิกที่เป็นแบบอย่างที่ดี

๔.๒.๖ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน (มาตรา ๗๖ - ๗๗)

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีสิทธิเสรีภาพในการเสนอข่าว และแสดงความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย แต่ได้กำหนดบทยกเว้นให้กับเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน เช่น กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๕ วรรคหก ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน ย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ แต่ให้คำนึงถึงวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดอยู่

๔.๒.๗ มาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในกรณีถูกละเมิด (มาตรา ๗๘ - ๘๘)

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสีย คือ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน กับประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ สามารถใช้สิทธิยื่นเรื่องร้องเรียน เพื่อเป็นมาตรการในการคุ้มครอง ดังนี้

(๑) กรณีมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนที่ถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ มีสิทธิยื่นเรื่องร้องเรียนให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพ เพื่อพิจารณาและให้ความเป็นธรรมและเยียวยาความเสียหายได้

(๒) กรณีมาตรการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน กำหนดใช้สิทธิในการยื่นเรื่องร้องเรียน ซึ่งเป็นมาตรการการดำเนินการที่สอดคล้องกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของกลไกกำกับดูแล ซึ่งกำหนดไว้ ๓ ระดับชั้น ได้แก่

- ระดับชั้นที่ ๑ การกำกับดูแลตนเอง ขององค์กรสื่อมวลชน
- ระดับชั้นที่ ๒ การกำกับดูแลกันเอง ขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน
- ระดับชั้นที่ ๓ การกำกับดูแลร่วม ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

๔.๒.๘ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๘๙ - ๙๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดบทลงโทษทางปกครองและทางอาญา กับผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ที่ได้รับโทษตามมาตรา ๘๕ (๑) (๒) (๓) แต่ไม่ปฏิบัติตาม โดยมาตรการบังคับทางปกครองเป็นโทษปรับทางปกครองออกเป็น ๓ ระดับชั้น โดยใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก ส่วนบทลงโทษทางอาญาผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา มาตรา ๓๐ (๑) หรือองค์กรสื่อมวลชนที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘ ต้องวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔.๒.๙ บทเฉพาะกาล (มาตรา ๙๓ - ๑๐๐) เป็นการกำหนดกระบวนการเตรียมความพร้อมเพื่อการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยให้มีการแต่งตั้ง "คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ" กรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน อำนาจหน้าที่ และแหล่งเงินสนับสนุนในการดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าว ดังนี้

(๑) คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จำนวน ๑๓ คน ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เลขาธิการ กสทช. ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย นายกสมาพันธ์สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ประธานมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย นายกสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย ประธานสภาวิชาชีพหนังสือพิมพ์ภูมิภาคแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นเลขานุการอีกตำแหน่ง

(๒) คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จะทำหน้าที่ดำเนินกิจการใด ๆ ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยมีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสองปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ โดยได้รับเงินจัดสรรจากกองทุนวิจัยและพัฒนาการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม กสทช.

(๓) ให้กองทุนวิจัยและพัฒนาการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม กสทช. จัดสรรเงินให้แก่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เพื่อดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเวลาห้าปีแรกนับแต่มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

๔.๓ แก้ไขพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ.๒๕๕๐ เนื่องจากพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีผลบังคับใช้กับสื่อสิ่งพิมพ์ และหนังสือพิมพ์มาเป็นระยะเวลานานเกือบ ๑๐ ปี ซึ่งมีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้กระทรวงวัฒนธรรมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญในการแก้ไข ดังนี้

๔.๓.๑ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติของผู้จดทะเบียนหนังสือพิมพ์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ต้องดำเนินการภายหลังที่ได้จดทะเบียนการพิมพ์ และได้รับหนังสือสำคัญแล้ว

- ผู้จดทะเบียนต้องดำเนินการตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ตามวัตถุประสงค์ภายใน ๖๐ วัน หากไม่ดำเนินการ หรือดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ให้ถือว่าการจดทะเบียนเป็นอันสิ้นผล และผู้จดทะเบียนต้องส่งคืนหนังสือสำคัญต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

- กรณีผู้จดทะเบียนได้ตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ภายใน ๖๐ วันแล้ว แต่ต่อมาได้หยุดตีพิมพ์ หรือออกหนังสือพิมพ์เกินกว่า ๖๐ วัน ผู้จดทะเบียนต้องแจ้งเหตุผลความจำเป็น และกำหนดเวลาที่จะสามารถตีพิมพ์และออกหนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้

- กรณีผู้จดทะเบียนไม่ตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ต่อเนื่องกันเกินกว่ากำหนดเวลา ๑ ปี ให้ถือว่าการจดทะเบียนสิ้นผลไป และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งยกเลิกและเรียกคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน และให้ผู้จดทะเบียนส่งคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

- กรณีผู้จดทะเบียนตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นจดทะเบียนนำการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๖๐ วัน หากไม่ดำเนินการพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียนได้

๔.๓.๒ กำหนดให้ผู้ขอจดทะเบียนการพิมพ์ต้องแสดงหลักฐานการสมัครเป็นสมาชิกขององค์กรสื่อมวลชนตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

๔.๓.๓ กำหนดให้ผู้จดทะเบียนต้องส่งหนังสือพิมพ์ให้หอสมุดแห่งชาติ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันเผยแพร่

๔.๓.๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลของหนังสือพิมพ์และเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง

๔.๓.๕ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนจากผู้ยื่นจดทะเบียน

๔.๓.๖ กำหนดบทลงโทษทางปกครองแก่ผู้พิมพ์โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการของหนังสือพิมพ์ที่ฝ่าฝืน ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๕. กำหนดเวลาการปฏิรูป

- **ระยะที่ ๑** ภายใน ๑๒ เดือน (พฤศจิกายน ๒๕๕๘ – ธันวาคม ๒๕๕๙) พิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแก้ไขปรับปรุง รวมถึงยกร่างพระราชบัญญัติ

- **ระยะที่ ๒** ภายใน ๕ เดือน (มกราคม – พฤษภาคม ๒๕๖๐) เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะรัฐมนตรี และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- **ระยะที่ ๓** ภายใน ๓ เดือน (พฤษภาคม ๒๕๖๐ – สิงหาคม ๒๕๖๐) ติดตามและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

๖. แหล่งที่มาของงบประมาณ

๖.๑ ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ...

- วาระเริ่มต้นเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ (๒ ปี) ใช้งบประมาณจากกองทุนวิจัยและพัฒนาการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

- การดำเนินงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ช่วง ๕ ปีแรกนับแต่มีสภาวิชาชีพ ใช้งบประมาณจากกองทุนวิจัยและพัฒนาการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ของ กสทช.

๖.๒ ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

- กระทรวงวัฒนธรรม

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ...

- สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- กระทรวงวัฒนธรรม

- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติ (กสทช.)

๗.๒ ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ฯ

- กระทรวงวัฒนธรรม

๘. ประโยชน์ที่จะได้รับ

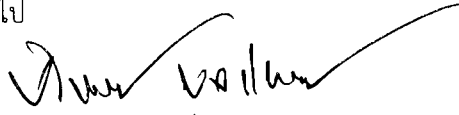
๘.๑ สื่อมวลชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและมีจริยธรรม โดยอยู่บนพื้นฐานของการมีสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม ภายใต้จุดมุ่งหมายการกำกับดูแล กันเองและตนเอง

๘.๒ ประชาชนจะได้รับความคุ้มครองจากผลกระทบในการประกอบวิชาชีพของสื่อมวลชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการรู้เท่าทันสื่อ และบริโภคสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๓ เป็นการปฏิรูปสื่อสารมวลชนของประเทศ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของประเทศ

๘.๔ เป็นการส่งเสริมให้เกิดมาตรการ กลไก กระบวนการ สภาพบังคับ และการสร้างมาตรฐาน วิชาชีพสื่อมวลชนอย่างเป็นระบบ

คณะกรรมการกิจการจึงขอเสนอรายงาน เรื่อง “การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติ
การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้
โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วย ขอได้โปรดส่งรายงาน
ไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์)

เลขานุการกรรมการ

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)

ร่าง

บันทึกวิเคราะห์

สรุปสาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติ

การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เห็นสมควรให้มีการปฏิรูปด้านการสื่อสารมวลชน เนื่องจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างสรรค์และพัฒนาสังคม อีกทั้งสามารถส่งผลกระทบต่อสาธารณชน อย่างกว้างขวาง ทั้งในมิติของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ แต่ด้วยภูมิทัศน์ สื่อที่เปลี่ยนไปก่อปรเทศเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และด้วยพัฒนาการของสื่อที่ กลายเป็นอุตสาหกรรมอันมีเป้าหมายในเชิงธุรกิจมากกว่าอุดมการณ์และความรับผิดชอบต่อสังคมอีก ประการหนึ่งการกำกับดูแลสื่อจากการกำกับดูแลตัวเองแต่เพียงประการเดียวในปัจจุบันจึงไม่เพียงพอ ไม่มีประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ภายใต้กรอบจริยธรรม จำเป็นต้องมีหลักประกันความเป็น อิสระ เสรีภาพที่จะรายงานข่าวบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและ รอบด้านซึ่งสมควร ต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่ตามวิชาชีพนั้นด้วยความเที่ยงธรรมไม่ตกอยู่ ภายใต้อาณัติของนายจ้าง หรือหน่วยงานใด ในส่วนภาคประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการทำ หน้าที่ของสื่อมวลชนควรมีบทบาทและส่วนร่วมในการกำกับดูแลสื่อมากกว่าการใช้มาตรการทางสังคม เพียงประการเดียว

เพื่อให้การปฏิรูปการกำกับดูแลสื่อมีประสิทธิภาพ มีสภาพบังคับที่เพียงพอและเหมาะสม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการด้วยระบบและกลไกทางกฎหมาย ซึ่งรวมทั้งการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของสื่อ ตลอดจนการสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการกำกับ ดูแลสื่อด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ สาระสำคัญโดยภาพรวมของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดโครงสร้างของกฎหมาย โดยมุ่งเน้นให้มีการจัดตั้ง “สภา วิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” เป็นองค์กรหลักหรือองค์กรกลางที่จะทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และความเป็นอิสระของสื่อมวลชนส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพ และให้ความเป็นธรรมแก่ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้เสรีภาพของสื่อมวลชน โดยมีหลักการสำคัญให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชน

แห่งชาติเป็นองค์การกลางในการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในทุกลำดับชั้น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการกำกับดูแลตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพโดยองค์กรสื่อมวลชนในระดับชั้นที่ ๑ การกำกับดูแลตนเอง โดยองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนในระดับชั้นที่ ๒ และการกำกับดูแลร่วม โดยสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ในระดับชั้นที่ ๓

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่สมัครใจเข้าเป็นสมาชิกและต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติจะเป็นผู้ออก “ใบรับรองสมาชิกสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” ให้แก่องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนดังกล่าวเมื่อได้จัดแจ้งเป็นสมาชิกแล้ว ดังนั้น การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะครอบคลุมคุ้มครององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกรวมถึงผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและองค์กรสื่อมวลชนที่ได้จัดแจ้งและรวมตัวกันเป็นสมาชิกขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นเท่านั้น

ดังนั้น หากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน หรือองค์กรสื่อมวลชน ที่มีความประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จะต้องรวมกลุ่มจัดแจ้งเป็นองค์กรสื่อมวลชน ตามมาตรา ๖ เพื่อจัดแจ้งเป็นองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน และเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ทั้งนี้ จะต้องปรากฏคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ กล่าวคือ ต้องมีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนบังคับใช้เป็นการภายใน มีหลักฐานเชิงประจักษ์ในการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน และมีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและองค์กรสื่อมวลชนในแขนงต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค หรือจังหวัด และส่งเสริมกลไกการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมสื่อมวลชนให้มีความเข้มแข็ง โปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน

๒.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามโครงสร้างทางกฎหมาย

เพื่อให้การดำเนินงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยกมาตรฐานทางวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นที่เชื่อถือเช่นเดียวกับสภาวิชาชีพอื่นๆ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดระบบมาตรการกลไกที่สำคัญ ดังนี้

๑. องค์กรสื่อมวลชน

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์ที่สำคัญ ต้องการให้มีกลไกการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมสื่อมวลชนเป็นลำดับชั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนของระบบกลไกการกำกับดูแลกันเองที่ชัดเจน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงกำหนดให้ “องค์กรสื่อมวลชน” เป็นกลไกการกำกับดูแลตนเอง ซึ่งเป็นการกำกับดูแล ในระดับชั้นที่ ๑ โดยกำหนดให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายยื่นเรื่องร้องเรียนต่อองค์กรสื่อมวลชนได้ภายใน ๑๕ วัน และเมื่อองค์กรสื่อมวลชน พิจารณาและวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ผู้ได้รับความเสียหายมี

สิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อองค์การวิชาชีพสื่อที่องค์กรสื่อมวลชนนั้นเป็นสมาชิกได้ ภายใน ๓๐ วัน (มาตรา ๖ ถึง มาตรา ๑๒)

๒. องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน

ร่างพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ฉะนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน ที่มีความประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จะต้องรวมตัวกัน เพื่อจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน โดยต้องมีการยื่นหลักฐานและมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายกำหนดให้ “องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน” เป็นกลไกการกำกับดูแลตนเอง ซึ่งเป็นการกำกับดูแล ในระดับชั้นที่ ๒ มีหน้าที่กำกับดูแลองค์กรสื่อมวลชนซึ่งเป็นสมาชิกกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งสังกัดอยู่ ให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมที่กำหนด รวมทั้ง จะต้องดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกำหนดบทลงโทษให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้ เมื่อผู้ได้รับความเสียหาย ได้ร้องเรียนมายังองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนแล้ว ให้องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน รับผิดชอบการส่งเรื่องไปยังองค์กรสื่อมวลชนซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กร ดำเนินการตามกระบวนการ ขั้นตอนการพิจารณาและวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามข้อบังคับที่ได้จัดแจ้งไว้แล้ว หากองค์กรสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน มีสิทธิที่จะพิจารณาเรื่องร้องเรียนแทนสมาชิกหรือ พิจารณาไปฝ่ายเดียวได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน มีคำวินิจฉัยประการใดแล้ว หากผู้ได้รับความเสียหายไม่พอใจ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติได้ ภายในกำหนด ๓๐ วัน ซึ่งเป็นไปตามระบบกลไกการกำกับดูแลตนเองด้านจริยธรรมสื่อมวลชน ตามที่ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดไว้ (มาตรา ๑๓ ถึง มาตรา ๒๗)

๓. สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดโครงสร้างของกฎหมายโดยมุ่งเน้นให้มีการจัดตั้ง “สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” เป็นองค์กรหลักหรือองค์กรกลางที่จะทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชนส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพ และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้เสรีภาพของสื่อมวลชน ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ “สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” เป็นกลไกการกำกับดูแลร่วม ซึ่งเป็นการกำกับดูแลในระดับชั้นที่ ๓ มีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชน ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานแห่งวิชาชีพและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้เสรีภาพของสื่อมวลชน และกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการกำกับตนเองของสื่อมวลชนในทุกลำดับชั้น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการกำกับดูแลตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน โดยองค์กรสื่อมวลชน ในระดับชั้นที่ ๑ การกำกับดูแลตนเอง โดยองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ในระดับที่ชั้นที่ ๒ และการกำกับดูแลร่วม โดยสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นการกำกับตนเอง ในระดับชั้นที่ ๓ โดยมีอำนาจและหน้าที่

๑. รับขึ้นทะเบียน ออกและเพิกถอนใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

๒. รับจดทะเบียนองค์กรสื่อมวลชนตามมาตรา ๖ หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๓ และเพิกถอนการจดทะเบียนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

๓. รับพิจารณาคำร้องอุทธรณ์ที่ผู้เสียหายหรือผู้ร้องเรียนอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการพิจารณาวินิจฉัยขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๘

๔. กำกับดูแลและวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนที่ผู้เสียหายหรือผู้ร้องเรียนมีต่อผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน หรือองค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่ไม่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่ถูกเพิกถอนสมาชิกภาพ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานกลางหรือข้อบังคับที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติประกาศกำหนด

ร่าง
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน มีลักษณะเป็นพลวัตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งผลให้สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์สังคม และการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน สามารถส่งผลกระทบต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งที่ผ่านมา ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชนและองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ได้มีการกำหนดมาตรการกลไกในการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรม แต่ไม่ประสบความสำเร็จและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร กระบวนการกลไกกำกับดูแลสื่อมวลชนขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริง ฉะนั้น เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานแห่งวิชาชีพ ตลอดจนการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานที่เป็นธรรมในการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนอย่างเป็นรูปธรรม จึงสมควร กำหนดให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เพื่อให้เป็นองค์กรกลางที่จะทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชนส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพ ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้เสรีภาพของสื่อมวลชน และกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในทุกลำดับชั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการกำกับดูแลตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน โดยองค์กรสื่อมวลชนในระดับชั้นที่ ๑ การกำกับดูแลกันเองโดยองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ในระดับที่ชั้นที่ ๒ โดยกำหนดให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เป็นกลไกกำกับดูแลในระดับชั้นที่ ๓ ซึ่งเป็นการกำกับดูแลร่วม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน
พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สื่อมวลชน” หมายความว่า สื่อกลางหรือช่องทางที่ใช้เพื่อการนำข่าวสาร สาร และเนื้อหาสาระเพื่อประโยชน์สาธารณะทุกประเภทไปสู่มวลชน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อดิจิทัล หรือในรูปแบบใดตามพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสารที่สามารถสื่อความหมายให้ประชาชนทราบได้เป็นการทั่วไป”

“ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพเป็นสื่อกลางเพื่อนำข่าวสาร สาร และเนื้อหาเพื่อประโยชน์สาธารณะทุกประเภทไปสู่มวลชน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด

อย่างเป็นปกติธุระหรือทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับค่าตอบแทนเป็นประจำจากเจ้าของสื่อ หรือมีรายได้จากการงานที่กระทำนั้น ไม่ว่าทั้งทางตรงและทางอ้อม

“จริยธรรมสื่อมวลชน” หมายความว่า การประพฤติปฏิบัติทางวิชาชีพสื่อมวลชนที่สังคมยอมรับตามที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติกำหนดสำหรับผู้เป็นสมาชิก หรือตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๔๕ (๒)

“องค์กรสื่อมวลชน” หมายความว่า คณะบุคคลไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและได้จัดแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้

“องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า กลุ่ม หรือคณะบุคคล สมาคม สมาพันธ์ หรือเรียกชื่ออื่นใด ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันขององค์กรสื่อมวลชน และได้จัดแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้

“มาตรฐานกลาง” หมายความว่า มาตรฐานกลางของจริยธรรมสื่อมวลชนตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตซึ่งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติออกให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการองค์การวิชาชีพ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน

“สมาชิกองค์การวิชาชีพ” หมายความว่า สมาชิกองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน

“คณะกรรมการสภาวิชาชีพ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“สมาชิกสภาวิชาชีพ” หมายความว่า สมาชิกสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้รับจดแจ้งองค์กรสื่อมวลชน และองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ บทบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
องค์กรสื่อมวลชน

มาตรา ๖ องค์กรสื่อมวลชน ต้องจัดแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ การจัดแจ้งต้องยื่นแบบการจดทะเบียนและหลักฐานซึ่งต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อสัญชาติถิ่นที่อยู่ของผู้เป็นเจ้าของกิจการ หรือผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จดทะเบียนการอนุญาต ให้ใช้โครงข่าย หรือช่องทาง หรือ ช่องทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณี
- (๒) ชื่อขององค์กรสื่อมวลชน
- (๓) วัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการ
- (๓) สถานที่ที่ใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจการและสาขา
- (๕) ประกาศ หรือ คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมขององค์กร ที่ประกอบไปด้วยตัวแทนภาค ประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อยร้อยละสี่สิบของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- (๖) มาตรฐานข้อกำหนดและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมขององค์กรสื่อมวลชน
- (๗) ข้อบังคับว่าด้วยกระบวนการรับและพิจารณาเรื่องราวร้องเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย
 - ก. ช่องทางการรับเรื่องที่ต้องประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะทราบอย่างแพร่หลายและต่อเนื่อง
 - ข. ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องราวร้องเรียนที่โปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้ และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
 - ค. บทลงโทษที่ชัดเจนแน่นอน มีสภาพบังคับที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับและสามารถบังคับใช้ได้
- (๘) ทะเบียนรายชื่อของผู้ประกอบวิชาชีพที่สังกัดในองค์กรสื่อมวลชน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแบบการจดทะเบียนและหลักฐานตามวรรคสองแล้ว ให้รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ยื่นจดทะเบียนโดยไม่ชักช้า เว้นแต่ผู้ยื่นจดทะเบียนยังดำเนินการไม่ถูกต้อง หรือครบถ้วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้ยื่นจดทะเบียนดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนทุกเรื่องในคราวเดียวกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแบบการจดทะเบียนและหลักฐานการจดทะเบียน เมื่อได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วนให้รับจดทะเบียนพร้อมออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้แจ้งโดยพลัน หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นจดทะเบียน การจดทะเบียนการเปลี่ยนรายการ หลักฐานการจดทะเบียน การยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียน การกำหนดแบบการจดทะเบียนและอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพประกาศกำหนด

มาตรา ๘ เจ้าของกิจการ หรือผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จดทะเบียนการอนุญาต เป็นองค์กรสื่อมวลชน ตามมาตรา ๖ มีหน้าที่กำกับดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพในองค์กรสื่อมวลชน ดำเนินการตามมาตรา ๓๐ (๑) และปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมที่กำหนด รวมตลอดถึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกำหนดบทลงโทษให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามที่จัดแจ้งไว้

มาตรา ๙ ผู้ได้รับความเสียหายจากการนำเสนอข่าวสาร สาร และเนื้อหาที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมขององค์กรสื่อมวลชนใด มีความประสงค์จะได้รับความคุ้มครองหรือเยียวยาความเสียหายให้ยื่นหนังสือร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรต่อองค์กรสื่อมวลชนนั้นภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่รู้หรือถือว่าได้รู้ถึงการกระทำที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมที่องค์กรสื่อมวลชนกำหนด

มาตรา ๑๐ เมื่อองค์กรสื่อมวลชนได้รับเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๙ แล้ว ให้ดำเนินการกระบวนการไปตามข้อบังคับว่าด้วยกระบวนการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ได้จัดแจ้งไว้ขององค์กรสื่อมวลชน และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

มาตรา ๑๑ ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้ร้องเรียนที่ไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาขององค์กรสื่อมวลชน มีสิทธิยื่นคำอุทธรณ์ต่อองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ตามมาตรา ๑๕ (๕) ที่องค์กรสื่อมวลชนสังกัดอยู่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา

มาตรา ๑๒ องค์กรสื่อมวลชนมีหน้าที่รายงานและเปิดเผยผลการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนในแต่ละปีปฏิทินให้องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่สังกัดและสาธารณชนทราบ

หมวด ๒

องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๓ ให้องค์กรสื่อมวลชนตามมาตรา ๖ ไม่น้อยกว่าสิบองค์กรและมีผู้ประกอบวิชาชีพรวมกันไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน ที่รวมตัวกันเป็นกลุ่ม หรือคณะบุคคล สมาคม สมาพันธ์ หรือที่เรียกชื่ออื่นใดไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม เพื่อกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรม ต้องจัดแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

เป็นองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามประเภทของการกำกับดูแลกันเองที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔ การจัดแจ้งต้องยื่นแบบการจดทะเบียนและหลักฐานซึ่งต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อที่ประสงค์จะใช้เป็นชื่อขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๒) ชื่อและรายละเอียดขององค์กรสื่อมวลชนที่แสดงความจำนงรวมตัวกันเป็นสมาชิก
- (๓) วัตถุประสงค์ขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๔) สถานที่ที่ใช้เป็นสถานที่ตั้งหรือสาขา
- (๕) ประกาศ หรือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ที่ประกอบไปด้วยตัวแทนภาคประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อยร้อยละสิบของจำนวนกรรมการ
- (๖) มาตรฐานข้อกำหนดและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่องค์กรสื่อที่เป็นสมาชิกให้การรับรอง
- (๗) ข้อบังคับว่าด้วยการสรรหาคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการจริยธรรม การประชุมใหญ่และการลงมติ ขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๘) ข้อบังคับว่าด้วยกระบวนการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนประกอบไปด้วย
 - ก. ช่องทางการรับเรื่องที่ต้องประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะทราบอย่างแพร่หลายและต่อเนื่อง
 - ข. ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่โปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้ และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
 - ค. บทลงโทษที่ชัดเจนแน่นอน มีสภาพบังคับที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับและสามารถบังคับใช้ได้
ระหว่างองค์กรสื่อมวลชน
 - ง. ทะเบียนรายชื่อขององค์กรวิชาชีพที่สังกัดในองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่รวมตัวกัน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแบบการจดทะเบียนและหลักฐานตามวรรคสองแล้ว ให้นำมาตรา ๗ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนต้องมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานดังนี้

- (๑) ส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนของสมาชิก สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามที่ประกาศกำหนด
- (๒) ค้ำครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนของสมาชิกควบคู่ไปกับความรับผิดชอบ และค้ำครองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชนรวมถึงการป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้รับข้อมูลข่าวสาร
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานจริยธรรมของสมาชิกให้มีความครบถ้วน ครอบคลุมทุกด้าน และสอดคล้องกับพัฒนาการความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

(๔) พิจารณาบททวนและปรับปรุงข้อบังคับและมาตรฐานด้านจริยธรรมของสมาชิกให้มีความทันสมัยเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแก่ผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ทบทวนคำวินิจฉัย หรือคำสั่ง ของสมาชิก กรณีผู้เสียหายร้องเรียนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือไม่ได้รับการเยียวยาจากสมาชิก

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงรักษาไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์ของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนของสมาชิก

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันสื่อ

(๘) ติดตามตรวจสอบการทำงานของสมาชิก

มาตรา ๑๖ องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่กำกับดูแลให้สมาชิกกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมที่กำหนด รวมตลอดถึงหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกำหนดบทลงโทษให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามที่จัดแจ้งไว้ในมาตรา ๖

มาตรา ๑๗ นอกจากการดำเนินการตามมาตรา ๙ ผู้ได้รับความเสียหายจากการนำเสนอข่าวสาร และเนื้อหาที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมของสมาชิก มีสิทธิยื่นหนังสือร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรต่อองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่องค์กรสื่อมวลชนนั้นสังกัดภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่รู้หรือถือว่าได้รู้ถึงการกระทำที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมที่สมาชิกกำหนด เมื่อองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนได้รับเรื่องร้องเรียนแล้ว ให้ส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไปยังสมาชิกเพื่อให้ดำเนินการกระบวนการไปตามข้อบังคับว่าด้วยกระบวนการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ได้จัดแจ้งไว้ของสมาชิก และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียนหากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วสมาชิกยังไม่ดำเนินการให้เสร็จสิ้น องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนมีสิทธิที่จะพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้นแทนสมาชิกหรือพิจารณาเรื่องร้องเรียนไปฝ่ายเดียวได้โดยชอบด้วยกฎหมาย คำวินิจฉัยขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนผูกพันให้สมาชิกต้องปฏิบัติตาม

มาตรา ๑๘ ผู้เสียหายหรือผู้ร้องเรียนที่ไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน มีสิทธิยื่นคำอุทธรณ์ต่อสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามมาตรา ๔๕ (๖) ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา คำวินิจฉัยของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๑๙ องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่รายงานและเปิดเผยผลการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนในแต่ละปีปฏิทินของสมาชิกและองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติและสาธารณชนทราบ

มาตรา ๒๐ องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าธรรมเนียมสมาชิกสภา
- (๒) เงินอุดหนุนจากสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๓) รายได้จากทรัพย์สินหรือกิจการอื่น
- (๔) ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์

ส่วนที่ ๒

สมาชิก

มาตรา ๒๑ สมาชิกองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ได้แก่ องค์กรสื่อมวลชนตามมาตรา ๖

มาตรา ๒๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก มีดังนี้

(๑) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน โดยส่งไปยังคณะกรรมการองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนและในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่สองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน คณะกรรมการองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบโดยไม่ชักช้า

(๒) ชักถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของกรรมการหรือเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนในการประชุมใหญ่ขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน

(๓) เลือกหรือรับเลือกตั้งเป็นประธานหรือกรรมการองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๓ สมาชิกสภาของสมาชิกละย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งของการเป็นองค์กรสื่อมวลชนตามมาตรา ๗
- (๒) ได้รับโทษให้เพิกถอนจากการเป็นสมาชิกตามข้อบังคับที่องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน” มาจากการเลือกกันเองของสมาชิก และการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่เป็นตัวแทนของผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และภาคประชาชนในสัดส่วนที่ไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนกรรมการตามข้อบังคับว่าด้วยคณะกรรมการขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน โดยให้สมาชิกแต่งตั้งบุคคลที่ถือว่าเป็นตัวแทนสมาชิกเข้ารับตำแหน่งเป็นคณะกรรมการโดยให้ถือว่าเป็นการกระทำต่าง ๆ แทนสมาชิก

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการองค์การวิชาชีพที่มาจากการเลือกกันเองแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งคนใดเป็นประธานคณะกรรมการองค์การวิชาชีพ และให้ประธานคณะกรรมการองค์การวิชาชีพแต่งตั้งกรรมการอื่นตามมาตรา ๒๔ เป็นรองประธาน เหนรัญญิก ประชาสัมพันธ์ และตำแหน่งอื่นตามความเหมาะสมด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการองค์การวิชาชีพตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการองค์การวิชาชีพมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ ประธานหรือกรรมการองค์การวิชาชีพพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) สมาชิกที่เป็นตัวแทนสิ้นสุดสภาพลง
- (๒) สมาชิกที่เป็นตัวแทนได้รับโทษให้เพิกถอนจากการเป็นสมาชิก
- (๓) ตาย
- (๔) ลาออก
- (๕) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่ความผิดฐานหมิ่นประมาทและโดยประมาท
- (๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๗) มีพฤติกรรมและต้องคำวินิจฉัยว่าประพฤติจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๘) เป็นผู้มียาเสพติดหรือสุขภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

หมวด ๓
สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๒๘ ให้มีสภาขึ้นสภาหนึ่งเรียกว่า “สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” ประกอบด้วย คณะกรรมการและสมาชิกที่เป็นองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๓ มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นหน่วยงานของรัฐ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสภาวิชาชีพ

มาตรา ๒๙ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลให้สมาชิกสภาวิชาชีพกำกับดูแลองค์กรสื่อมวลชนให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานกลางที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติประกาศกำหนด

(๒) ค้ำครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้มีความรู้ ความรับผิดชอบคุณธรรม จริยธรรม และมีพัฒนาการทันต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ให้คำแนะนำ และฝึกอบรมเพื่อให้กลไกและกระบวนการกำกับดูแลกันเองขององค์กรสื่อมวลชนและองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน ดูแลให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพของสื่อมวลชน

(๖) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และการกำกับดูแลกันเองขององค์กรสื่อมวลชนและองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนในทุกระดับและทุกสาขาวิชาชีพ

(๗) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลสื่อมวลชนและการรู้เท่าทันสื่อมวลชน

(๘) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสื่อมวลชนให้มีบทบาทในการสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้

(๙) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน และมาตรการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน หรือปัญหาสื่อมวลชนของประเทศ

(๑๐) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนไทย

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๓๐ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียน ออกและเพิกถอนใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

(๒) รับจดทะเบียนองค์กรสื่อมวลชนตามมาตรา ๖ หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๓ และเพิกถอนการจดทะเบียนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

(๓) รับพิจารณาคำร้องอุทธรณ์ที่ผู้เสียหายหรือผู้ร้องเรียนอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการพิจารณาวินิจฉัยขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๘

(๔) กำกับดูแลและวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนที่ผู้เสียหายหรือผู้ร้องเรียนมีต่อผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน หรือองค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่ไม่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่ถูกเพิกถอนสมาชิกภาพ ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานกลางหรือข้อบังคับที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติประกาศกำหนด

(๕) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติและอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพ จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการการขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาต ให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่มิมีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

ให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ยื่นขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนต่อสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติภายในกำหนดสองปี นับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการการขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามวรรคหนึ่ง ประกาศใช้บังคับ

การขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาต การรับจดทะเบียนและออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการขอยกเลิกจากการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

มาตรา ๓๑ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติอาจมีรายได้และทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าธรรมเนียมสมาชิกภาพและการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) รายได้และผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพและสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๔) ค่าปรับทางปกครอง

มาตรา ๓๒ รายได้ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ นอกจากการใช้เพื่อกิจการของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติแล้วให้จัดสรรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้แก่องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๒๐ ในอัตราและวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๓๓ ในกิจการของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เพื่อการนี้ ประธานกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการ หรือเลขาธิการ หรือพนักงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

มาตรา ๓๔ ให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีเลขาธิการคนหนึ่ง โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมรับผิดชอบในการบริหารงานธุรการทั่วไปของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๒) เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๓) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก
- (๔) เป็นเลขานุการคณะกรรมการสภาวิชาชีพ

การปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อประธานกรรมการและคณะกรรมการสภาวิชาชีพ

มาตรา ๓๕ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา วาระการดำรงตำแหน่ง ประโยชน์ตอบแทน และการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ ให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในทศรอบปีงบประมาณ ให้ผู้สอบบัญชีอิสระที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติจัดทำรายงานประจำปีและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

นอกจากรายงานประจำปีตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพแห่งชาติจัดทำรายงานจำนวนเรื่องร้องเรียนและผลการพิจารณารับเรื่องร้องเรียนเผยแพร่ให้ประชาชนทราบด้วยรายงานดังกล่าวให้รวมถึงรายงานของผู้สอบบัญชีตามวรรคสองด้วย

ส่วนที่ ๒

สมาชิก

มาตรา ๓๗ สมาชิกสภาวิชาชีพ ได้แก่ องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๓๘ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) รับใบรับรองการเป็นสมาชิก

(๒) เลือกหรือรับเลือกตั้งเป็นประธานหรือกรรมการสภาวิชาชีพ

(๓) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ หรืออำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยส่งไปยังคณะกรรมการสภาวิชาชีพและในกรณีที่สมาชิกสภาวิชาชีพร่วมกันตั้งแต่สองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเสนอให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบโดยไม่ชักช้า

(๔) สอบถามเป็นหนังสือ หรือซักถาม แสดงความเห็นในที่ประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพหรือเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องชี้แจงข้อสอบถามให้ผู้สอบถามทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า

(๕) ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและอื่น ๆ ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

(๖) กำกับดูแลให้องค์กรสื่อปฏิบัติตามมาตรฐานกลางเป็นขั้นต้นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๗) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งของการเป็นองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ตามมาตรา ๑๔

(๒) ได้รับโทษให้เพิกถอนจากการเป็นสมาชิก

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๔๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” ประกอบด้วย ผู้แทนสมาชิกสภาวิชาชีพ จำนวน เจ็ด คน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกรรมการอื่นอีกจำนวนสี่คน

ให้สมาชิกสภาวิชาชีพแต่งตั้งบุคคลเป็นตัวแทนสมาชิกเพื่อสมัครเข้ารับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสภาวิชาชีพโดยให้ถือว่าเป็นการกระทำต่าง ๆ แทนสมาชิก

ให้กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาชิกสภาวิชาชีพ ผู้แทนภาครัฐและองค์กรอิสระ ตามวรรคหนึ่ง คัดเลือกกรรมการอื่นประกอบด้วยตัวแทนของผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และภาคประชาชนเป็นกรรมการ

การกำหนดคุณสมบัติ วิธีการคัดเลือกกรรมการตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่จัดทำขึ้นเพื่อขึ้นทะเบียนรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสื่อสารมวลชน ด้านนิติศาสตร์วารสารศาสตร์ และด้านกฎหมาย

ให้เลขาธิการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการสภาวิชาชีพ

มาตรา ๔๑ ให้กรรมการตามมาตรา ๔๐ คัดเลือกกันเองเพื่อแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งจากกรรมการในสัดส่วนที่เป็นตัวแทนของสมาชิกสภาวิชาชีพเป็นประธานกรรมการ และแต่งตั้งกรรมการอื่นเป็นรองประธาน นายทะเบียน เภรัญญิก ประชาสัมพันธ์ และตำแหน่งอื่นตามความเหมาะสม ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการสภาวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๔๒ ให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๔๓ บุคคลซึ่งเป็นผู้แทนสมาชิกสภาวิชาชีพที่สมัครเข้ารับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการสภาวิชาชีพ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีและไม่เกินกว่า ๗๐ ปีบริบูรณ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรวมตลอดทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
- (๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งของพรรคการเมือง
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- (๔) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๗) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันที่ ได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๘) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๙) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน
- (๑๐) เป็นผู้เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
- (๑๑) เป็นผู้เคยถูกคณะกรรมการสภาวิชาชีพมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๖)
- (๑๒) เป็นผู้เคยถูกวินิจฉัยอันถึงที่สุดว่ากระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๔ (๗) หรือเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๔๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการ หรือ กรรมการ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) สมาชิกที่เป็นตัวแทนสิ้นสุดสภาพลง
- (๒) สมาชิกที่เป็นตัวแทนได้รับโทษให้เพิกถอนจากการเป็นสมาชิก
- (๓) ตาย
- (๔) ลาออก
- (๕) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่ความผิดฐานหมิ่นประมาทและโดยประมาท
- (๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๗) มีพฤติการณ์และต้องคำวินิจฉัยว่าประพฤติตนผิดจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๘) เป็นผู้ที่มีสุขภาพพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

มาตรา ๔๕ คณะกรรมการสภาวิชาชีพมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๒๙
- (๒) กำหนดมาตรฐานกลางและพัฒนามาตรฐานกลางให้มีพัฒนาการทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง
- (๓) พิจารณากำหนดโทษตามมาตรา ๘๕ อย่างใดอย่างหนึ่ง ในกรณีที่มีการร้องเรียนว่า องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
- (๔) เผยแพร่ผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ต่อสาธารณชน
- (๕) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่รวมถึงการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และการจัดการทรัพย์สิน และการอื่นใด ที่จำเป็นในการบริหารงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๖) พิจารณาเรื่องร้องเรียน ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๗๘ หรือกรณีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๘ และมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการองค์การวิชาชีพมายังคณะกรรมการสภาวิชาชีพ
- (๗) กำกับดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไปของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๔๖ การประชุมคณะกรรมการสภาวิชาชีพ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

วิธีการประชุม การลงมติ และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหรือกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพประกาศกำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๔๗ คณะกรรมการสภาวิชาชีพอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการสภาวิชาชีพอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๔๘ คณะกรรมการสภาวิชาชีพมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยอย่างน้อยต้องมีคณะอนุกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อ

การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

มาตรา ๔๙ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามมาตรา ๔๘ ได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

ส่วนที่ ๔

การประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๕๐ การประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ได้แก่ การประชุมใหญ่สามัญประจำปีและการประชุมใหญ่วิสามัญ

มาตรา ๕๑ คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนเมษายนของทุกปี

มาตรา ๕๒ เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสภาวิชาชีพจะจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใด ก็ได้เมื่อสมาชิกมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าขององค์การ เข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญโดยทำเป็นหนังสือระบุให้ชัดเจนว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องใด และด้วยเหตุผลอันสมควรอย่างไร

คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ เว้นแต่คณะกรรมการสภาวิชาชีพเห็นว่าเรื่องที่ขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณานั้น เป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติหรือไม่มีเหตุอันสมควรที่จะได้รับการพิจารณา โดยที่ประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพไม่จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพได้รับคำร้องขอตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องแจ้งเหตุผลของการไม่จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญดังกล่าวโดยชัดเจนไปยังสมาชิกองค์กรใดองค์กรหนึ่ง ซึ่งร่วมเข้าชื่อร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ในกรณีเช่นนี้สมาชิกที่ร่วมเข้าชื่อร้องขอ

นั้นทั้งหมดมีสิทธิร่วมเข้าชื่อคัดค้านการไม่จัดการประชุมใหญ่สามัญนั้นต่อประธานกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสภาวชิราวุธกำหนด

คำวินิจฉัยของประธานกรรมการให้เป็นที่สุด และในกรณีที่ประธานกรรมการมีคำวินิจฉัยเห็นชอบด้วยกับคำคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสภาวชิราวุธจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยจากประธานกรรมการ

มาตรา ๕๔ ในการประชุมใหญ่ของสภาวชิราวุธสื่อมวลชนแห่งชาติ ต้องมีสมาชิกหรือตัวแทนสมาชิกที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าการประชุมคราวใดประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกที่มาประชุมเลือกผู้แทนจากสมาชิกองค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกองค์การวิชิราวุธหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด มติของที่ประชุมใหญ่ผูกพันให้คณะกรรมการสภาวชิราวุธจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น

มาตรา ๕๕ ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ การประชุมใหญ่ของสภาวชิราวุธสื่อมวลชนแห่งชาติให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ

ส่วนที่ ๕

มาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๕๖ สมาชิกสภาวชิราวุธต้องกำกับดูแลให้องค์กรสื่อมวลชนกำกับดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพที่ปฏิบัติงานให้แก่องค์กรสื่อมวลชนประพฤติตนตามมาตรฐานจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนหรือไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่สภาวชิราวุธสื่อมวลชนแห่งชาติกำหนด ผู้ประกอบวิชาชีพใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้ถือเสมือนหนึ่งว่าองค์กรสื่อมวลชน หรือสมาชิกสภาวชิราวุธเป็นผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน และต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ มาตรฐานกลางที่คณะกรรมการสภาวชิราวุธกำหนดตามมาตรา ๕๕ (๒) อย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้าน และให้เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

(๒) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลอื่น และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเยาวชนและผู้ด้อยโอกาสในสังคม ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการซ้ำเติมผู้ประสบเคราะห์กรรม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการนำเสนอเนื้อหาที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังกันระหว่างกลุ่มคนในชาติหรือศาสนา หรือการใช้ความรุนแรงระหว่างกัน

(๓) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องเป็นไปอย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของบุคคล หน่วยงานรัฐ เอกชน หรือองค์กรใดๆ ในทางที่มีขอบ

(๔) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องเป็นไปโดยหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์ใด ๆ อย่างมิชอบ

(๕) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องมิผู้รับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น ในกรณีที่เสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาดหรือก่อให้เกิดผลกระทบ จะต้องแสดงความรับผิดชอบ และประกาศการแก้ไขข้อบกพร่องต่อสาธารณชนในทันที

(๖) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องเป็นไปตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมของสังคม ไม่ก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับและคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะเหนือกว่าสิ่งใด

ส่วนที่ ๖

การส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๕๘ คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องส่งเสริมจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้แก่สมาชิก โดยการจัดฝึกอบรม หรือสัมมนา หรือศึกษาดูงาน หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้สมาชิกมีอุดมการณ์ร่วมกันในการประกอบวิชาชีพโดยคำนึงถึงจริยธรรม จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๕๙ คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องส่งเสริมให้สมาชิกสภาวิชาชีพจัดการฝึกอบรม หรือสัมมนา หรือศึกษาดูงาน หรือดำเนินการอื่นใด ให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทั้งด้านจริยธรรมและด้านวิชาชีพ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

สมาชิกสภาวิชาชีพต้องจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน เกี่ยวกับการกำกับดูแลตนเองทางจริยธรรมสื่อมวลชน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการกำกับดูแลตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน

มาตรา ๖๐ คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงมาตรฐานกลางตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน และองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน องค์การสื่อมวลชน และไม่กระทำการอันเป็นการส่งเสริมให้มีการฝ่าฝืนมาตรฐานกลาง และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๖๑ คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานกลาง มาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน และการกำกับดูแลตนเองด้านจริยธรรมสื่อมวลชนอย่างสม่ำเสมอ

มาตรา ๖๒ คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องส่งเสริม เผยแพร่และยกย่องสมาชิกที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

ส่วนที่ ๗

คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๖๓ ให้มีคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการจริยธรรมจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและ กรรมการจริยธรรมที่เป็นผู้แทนอื่นอีกจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ องค์ประกอบ จำนวน และการแต่งตั้งกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

มาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี
- (๒) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

การแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมที่เป็นผู้แทนอื่น ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพแต่งตั้งจากหน่วยงานหรือองค์กรดังนี้

- (๑) ผู้แทนจากสหภาพนายความ
- (๒) ผู้แทนจากองค์กรด้านการเฝ้าระวังสื่อ
- (๓) ผู้แทนจากสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค
- (๔) ผู้แทนจากสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน
- (๕) ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๖๕ คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันมิได้

ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนใหม่เข้ารับหน้าที่ และให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

มาตรา ๖๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๓
- (๕) มีพฤติการณ์และต้องคำวินิจฉัยว่าประพฤติตนผิดจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ หรือถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ
- (๖) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่ความผิดฐานหมิ่นประมาทและโดยประมาท
- (๗) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๘) เป็นผู้มียาเสพติดทุกประเภทจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

มาตรา ๖๗ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชนขององค์การสมาชิก ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน

(๒) พิจารณาอุทธรณ์ที่คัดค้านคำวินิจฉัยขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนจากผู้ได้รับความเสียหาย หรือผู้ร้องเรียนอันเกิดจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนโดยฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนตามที่บัญญัติไว้ใน หมวด ๒

(๓) พิจารณาเรื่องที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพเห็นว่าเป็นการกระทำอันฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน หรือลงโทษสมาชิกที่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) นำเสนอข้อวินิจฉัย หรือยกข้อร้องเรียน หรือสั่งให้ดำเนินการเยียวยาหรือลงโทษสมาชิก ที่ถูกร้องเรียนอย่างหนึ่งอย่างใดได้ตามมาตรา ๘๕ ต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพเพื่อพิจารณา

มาตรา ๖๘ คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน กรณีมีผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนโดยฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนให้เป็นไป โดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม และมีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

เมื่อประธานกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธาน กรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน ถ้าประธาน กรรมการและรองประธานกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการ ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการจริยธรรม สื่อมวลชน

มาตรา ๖๙ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจแต่งตั้งผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนคนหนึ่งหรือหลาย คนเป็นอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ให้กระทำการกิจการใดกิจการหนึ่งในขอบอำนาจของคณะกรรมการ จริยธรรม เว้นแต่การนำเสนอคำวินิจฉัยชี้ขาดเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพ

มาตรา ๗๐ กระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา วิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ แต่ต้องไม่เกินกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

มาตรา ๗๑ เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมมีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖๗ (๔) แล้ว ให้คณะกรรมการ จริยธรรมส่งคำวินิจฉัยพร้อมรายละเอียดไปยังประธานคณะกรรมการสภาวิชาชีพภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่ที่มีคำวินิจฉัย ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพทำการพิจารณาและจะสั่งยืน แก่ หรือกลับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมรวมทั้งสั่งให้ลงโทษสมาชิกหรือดำเนินการเยียวยาใด แก่ผู้เสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๘๕ ก็ได้ และก่อนที่จะมีคำสั่งดังกล่าวคณะกรรมการสภา วิชาชีพอาจสั่งให้คณะกรรมการจริยธรรมทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ หากคณะกรรมการสภาวิชาชีพมิได้

มีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยใด ๆ ภายใต้งานคณะกรรมการจริยธรรมภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ให้ถือว่าคณะกรรมการสภาวิชาชีพมีความเห็นยืนตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม

คำสั่งและหรือคำวินิจฉัยใด ๆ ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๗๒ บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการนำเสนอข่าวสาร สาร และเนื้อหาที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพที่ไม่สังกัดองค์กรสื่อใด หรือองค์กรสื่อมวลชนที่ไม่จดทะเบียนตามมาตรา ๖ มีความประสงค์จะได้รับความคุ้มครองหรือเยียวยาความเสียหายให้ยื่นหนังสือร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่รู้หรือถือว่ารู้ถึงการกระทำที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมที่กำหนด

เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพได้รับเรื่องร้องเรียนแล้ว ให้ดำเนินกระบวนการไปตามข้อบังคับว่าด้วยกระบวนการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน และข้อบังคับมาตรฐานจริยธรรมตามที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพประกาศกำหนด แล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

มาตรา ๗๓ บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการนำเสนอข่าวสาร สาร และเนื้อหาที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพที่ไม่พอใจคำวินิจฉัยขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ตามมาตรา ๑๘ ให้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือถือว่ารู้ถึงคำวินิจฉัยนั้น

เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพได้รับเรื่องร้องเรียนแล้ว ให้ดำเนินกระบวนการไปตามข้อบังคับว่าด้วยกระบวนการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๗๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการจริยธรรมเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ และอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๗๕ ให้นำความในมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๘

การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๗๖ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีเสรีภาพในการเสนอข่าวและแสดงความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าของกิจการสื่อมวลชน หรือบุคคลอื่นใดจะสั่งการหรือกระทำการใดให้การเสนอข่าวผิดไปจากจริยธรรมสื่อมวลชน หรือจำกัดการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระมิได้ เว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่ต้องประพฤติและปฏิบัติตามจริยธรรมสื่อมวลชน

ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างจะกระทำการใดที่ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนได้รับผลร้ายในทางใด ๆ เพราะเหตุที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริตและชอบด้วยจริยธรรมสื่อมวลชนมิได้

มาตรา ๗๗ การกระทำใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการเสนอข่าวหรือการแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ให้ถือว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือจริยธรรมสื่อมวลชน

ส่วนที่ ๙

มาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๗๘ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนถูกละเมิดเสรีภาพตามมาตรา ๗๖ หรือได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗๗ และประสงค์จะได้รับความคุ้มครองหรือได้รับการเยียวยา ให้ร้องเรียนเป็นหนังสือพร้อมด้วยพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ถูกละเมิด หรือได้รับความเดือดร้อน แล้วแต่กรณี

การพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

มาตรา ๗๙ ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๗๘ คณะกรรมการสภาวิชาชีพจะพิจารณา วินิจฉัยเองหรือจะตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องเรียนดังกล่าวแทน คณะกรรมการสภาวิชาชีพก็ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด

คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งจะแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการก็ได้ แต่อย่างน้อย ต้องประกอบด้วยกรรมการซึ่งสรรหาจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคน

มาตรา ๘๐ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งต้องไม่เกินสามสิบวัน และให้บันทึก เหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย

มาตรา ๘๑ ในระหว่างที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพยังมิได้วินิจฉัยเรื่องร้องเรียน คณะกรรมการ สภาวิชาชีพจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ร้องเรียนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามที่เห็นสมควรก็ได้ ในกรณีที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพให้ความช่วยเหลือโดยไม่ใช่เป็นการให้กู้ยืม คณะกรรมการสภาวิชาชีพ จะกำหนดเงื่อนไขให้ใช้คืนในภายหลังเมื่อผู้ร้องเรียนได้รับการชดเชยค่าทดแทนหรือค่าเสียหายจาก ผู้กระทำละเมิดแล้ว หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดด้วยก็ได้

ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าผู้ร้องเรียนจงใจแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นเท็จ เพื่อให้ คณะกรรมการสภาวิชาชีพเชื่อว่าได้รับความเดือดร้อน เป็นเหตุให้ได้รับความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งให้ คณะกรรมการสภาวิชาชีพมีอำนาจเรียกให้ผู้ร้องเรียนใช้คืนพร้อมดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละเจ็ดจุดห้าต่อปี

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพวินิจฉัยว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๗๖ หรือมาตรา ๗๗ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพมีคำวินิจฉัยให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือชดเชยค่าเสียหาย หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเป็นการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น และแจ้งให้ผู้กระทำการ ฝ่าฝืน หน่วยงานที่กระทำการฝ่าฝืน หรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานดังกล่าว หรือนายจ้าง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพ

ผู้ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพ มีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

มาตรา ๘๓ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๗๖ หรือ มาตรา ๗๗ และการดำเนินการกับเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ หรือส่งเสริม มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน คณะกรรมการสภาวิชาชีพอาจดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง

เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ เจ้าของกิจการสื่อมวลชน หรือบุคคลอื่นใด เพื่อให้แก้ไขหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามควรแก่กรณีได้

ส่วนที่ ๑๐

มาตรการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๘๔ ผู้ใดได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน อันเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน และประสงค์จะได้รับความคุ้มครองหรือได้รับการเยียวยา ให้ร้องเรียนตามบทบัญญัติในมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี

ผู้ร้องเรียนผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพ ไม่ตัดสิทธิคู่กรณีในการใช้สิทธิทางศาล

มาตรา ๘๕ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพ มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) ตักเตือน หรือตำหนิเป็นลายลักษณ์อักษร
- (๒) มีคำสั่งให้เยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและผู้ได้รับผลกระทบ
- (๓) เผยแพร่คำวินิจฉัยต่อสาธารณะผ่านช่องทางสื่อสารมวลชนต่างๆ
- (๔) เพิกถอนสมาชิกภาพ

มาตรา ๘๖ การเผยแพร่ผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๔๕ (๔) ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องบุคคลใดหรือคณะกรรมการใด ๆ ทั้งในทางแพ่งและทางอาญามีได้

มาตรา ๘๗ เรื่องร้องเรียน ที่ผู้ถูกร้องเรียนไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรสื่อมวลชน องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน หรือสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้น โดยพิจารณาตามมาตรฐานกลางที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนดตามมาตรา ๕๗ และให้นำความในมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาใช้บังคับแก่กรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๘๘ ถ้าการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนกระทำไปตามคำสั่งของเจ้าของกิจการสื่อมวลชนหรือผู้บังคับบัญชา ให้ถือว่าเจ้าของกิจการสื่อมวลชนที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนปฏิบัติงานอยู่ หรือผู้บังคับบัญชาของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนผู้นั้น กระทำการฝ่าฝืน และต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย

ส่วนที่ ๑๑
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๙ ในกรณีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่ได้รับโทษตามมาตรา ๘๕ (๑) (๒) (๓) แต่ไม่ปฏิบัติตาม ให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ มีอำนาจปรับทางปกครอง ดังนี้

(๑) ฝ่าฝืนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพเป็นครั้งแรก ให้ลงโทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

(๒) ฝ่าฝืนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพเป็นครั้งที่สอง ให้ลงโทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๓) ฝ่าฝืนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพในกรณีร้ายแรง ให้ลงโทษปรับทางปกครองชั้น ๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท และเพิกถอนสมาชิกภาพ

มาตรา ๙๐ ในกรณีที่ถูกลงโทษตามมาตรา ๘๙ แต่ไม่ยอมชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนถูกต้อง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๑ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน โดยไม่ดำเนินการยื่นขอจดทะเบียน และรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ตามมาตรา ๓๐ (๑) จากสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๒ องค์กรสื่อมวลชนใด ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘ หรือ รับบุคคลซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้เข้าปฏิบัติงานเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนในองค์กรสื่อมวลชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๓ ในวาระเริ่มต้นเมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้มี “คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” ประกอบไปด้วย

(๑) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
(๓) เลขาธิการ กสทช.	กรรมการ
(๔) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ	กรรมการ
(๕) ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย	กรรมการ
(๖) นายกสมาคมวิชาชีพพิทักษ์กระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์	กรรมการ
(๗) นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์	กรรมการ
(๘) ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์	กรรมการ
(๙) ประธานมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค	กรรมการ
(๑๐) ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	กรรมการ
(๑๑) นายกสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(๑๒) ประธานสภาวิชาชีพนักหนังสือพิมพ์ภูมิภาคแห่งชาติ	กรรมการ
(๑๓) ผู้แทนสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๙๔ ให้คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพแห่งชาติและเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับจัดแจ้งองค์กรสื่อมวลชน ตามมาตรา ๖ และองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๓
- (๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มตามมาตรา ๑๓
- (๓) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่องค์กรสื่อมวลชน องค์การวิชาชีพ เพื่อการจัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ดำเนินการเพื่อให้เกิดและจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

ตามมาตรา ๔๐

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินการของคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

มาตรา ๙๕ ให้คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จัดทำหลักเกณฑ์ต่าง ๆ โดยออกเป็นประกาศดังนี้

- (๑) การกำหนดการแบ่งกลุ่มสื่อมวลชนที่มีความจำเป็นต้องกำกับดูแล
- (๒) การกำหนดขั้นตอน และวิธีการจัดแจ้งตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔
- (๓) จัดทำข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามอำนาจหน้าที่

ทั้งนี้ ตำแหน่งพนักงานและลูกจ้างของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ จะมีจำนวนเท่าใดและเป็นตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด ให้เป็นไปตามที่หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติกำหนด โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่า ความไม่ซ้ำซ้อนและประหยัดเป็นหลัก

มาตรา ๙๖ ให้คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดไม่เกินสองปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

ในวาระเริ่มแรกของการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ยกเว้นบุคคลตาม (๑) และ (๒) ของมาตรา ๙๓ จะดำรงตำแหน่งใดๆ ในสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมิได้ จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๙๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จัดสรรเงินของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้แก่คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ให้เพียงพอเพื่อใช้จ่ายตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยให้จัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ให้ประธานกรรมการ คณะกรรมการ อนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ทั้งนี้ ตามระเบียบ หลักเกณฑ์ที่สำนักงาน กสทช. กำหนด

ให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน ของคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ไปเป็นของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

ให้พนักงานและลูกจ้างของคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงานและลูกจ้างของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ กับให้ถือว่าเวลาทำงานของบุคคลดังกล่าวเป็นเวลาทำงานในสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือนค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ไม่น้อยกว่าที่ได้รับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จัดสรรเงินของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ให้แก่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติให้เพียงพอเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามภารกิจหรือวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ในกำหนดเวลาห้าปีแรก นับแต่วันที่มิสสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติโดยให้จัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี

วิธีการงบประมาณการเบิกจ่ายของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ตามวรรคหนึ่งจะต้องใช้เพื่อการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเท่านั้น จะนำไปอุดหนุนหรือจัดสรรให้หน่วยงาน หรือองค์กรอื่นไม่ได้

มาตรา ๙๙ ให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน อยู่ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนต่อไปได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไปดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนต่อสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ภายในสองปีนับแต่วันที่มิสสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๑๐๐ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการตามบทเฉพาะกาลนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ร่าง
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดให้เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ไปดำเนินการจัดแจ้งเป็นองค์กรสื่อมวลชน ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ภายในกำหนด ๖๐ วัน (เพิ่มเติมวรรคสี่ของมาตรา ๑๑)

๒. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติของผู้จัดแจ้งหนังสือพิมพ์ ที่ต้องดำเนินการภายหลังที่ได้จัดแจ้งการพิมพ์หนังสือพิมพ์และได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจัดแจ้งแล้ว

๓. กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจแจ้งยกเลิกและเรียกคืนหนังสือสำคัญแสดงการจัดแจ้ง หากหนังสือพิมพ์ไม่ดำเนินการ หรือดำเนินการแต่ไม่ต่อเนื่องตามที่กฎหมายกำหนด(เพิ่มมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๒ มาตรา ๑๑/๓ มาตรา ๑๑/๔ มาตรา ๑๑/๕) และ มาตรา ๑๑/๖)

๔. กำหนดให้หนังสือพิมพ์ทุกฉบับต้องจัดส่งหนังสือพิมพ์ให้หอสมุดแห่งชาติ ภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๑๑/๖

๕. กำหนดบทลงโทษหนังสือพิมพ์กรณีที่ไม่จัดส่งหนังสือพิมพ์ให้หอสมุดแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๙)

๖. กำหนดบทลงโทษหนังสือพิมพ์ที่ยื่นจัดแจ้งการพิมพ์แล้วไม่ดำเนินการตามที่ได้จัดแจ้งไว้ หรือดำเนินการแต่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามที่ได้จัดแจ้งไว้ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐)

๗. กำหนดหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้รับจัดแจ้งการพิมพ์หนังสือพิมพ์และเก็บรวบรวมหลักฐานการจัดแจ้งหนังสือพิมพ์ ต้องจัดทำฐานข้อมูลของหนังสือพิมพ์และเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง และให้มีอำนาจขอข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ซึ่งได้แจ้งความแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับได้ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูล (เพิ่มเติมวรรคสอง ของมาตรา ๒๘)

๘. กำหนดให้หนังสือพิมพ์ที่ยื่นจดทะเบียนการพิมพ์ ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๑๑ วรรคสี่ แต่ในระหว่างที่หนังสือพิมพ์ดังกล่าวยังไม่มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน (เพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าปัญหามาตรฐานจริยธรรมทางวิชาชีพสื่อมวลชน เกิดจากผู้ประกอบวิชาชีพยังขาดความรับผิดชอบ ไม่ตระหนักหรือเห็นความสำคัญของการมี มาตรฐานทางจริยธรรม และขาดความเข้าใจในการกำกับดูแลตนเอง ในขณะเดียวกันสังคมไทย มีความตื่นตัวให้ความสำคัญและเรียกร้องให้สื่อมวลชนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยการใช้เสรีภาพ บนความรับผิดชอบต่อมากขึ้น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ บัญญัติให้การปฏิรูปด้านสื่อมวลชนเป็นวาระสำคัญวาระหนึ่งที่จะต้องมีการศึกษา และเสนอแนะเพื่อให้การปฏิรูปเกิดผลสัมฤทธิ์ อันเป็นที่มาของวาระการปฏิรูปสื่อมวลชนที่ ให้ความสำคัญในเรื่องเสรีภาพสื่อบนความรับผิดชอบต่อ และการกำกับดูแลสื่อที่มีประสิทธิภาพ และ โดยที่สื่อสิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์ จัดเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลและเข้าถึงประชาชนอย่าง แพร่หลายมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประกอบกับพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มี ผลบังคับใช้กับสื่อสิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์มาเป็นระยะเวลานานเกือบ ๑๐ ปี จากการรับฟังความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพบว่า การบังคับใช้และการปฏิบัติตามเกิดปัญหา อุปสรรครวมถึงขาดประสิทธิภาพ หนังสือพิมพ์ ยังมีพฤติกรรมละเมิดและฝ่าฝืนจริยธรรม สื่อมวลชนอยู่อย่างต่อเนื่องทั้งโดยเจตนาหรือโดยละเลยเพิกเฉยไม่ให้ความสำคัญ อีกทั้ง หนังสือพิมพ์ที่ยื่นจดทะเบียนการพิมพ์ไปแล้วอาจไม่ได้ดำเนินการจริง หรือมีการดำเนินการแต่ไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ตามที่ได้จดทะเบียนไว้ และยังไม่มียกย่องให้บุคคลใดกำหนดให้ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่ยื่นจดทะเบียนไว้ต้องรับผิดชอบต่อ การยื่นจดทะเบียนแต่ ประการใด นอกจากนี้ยังพบว่า การเข้าถึงข้อมูลของประชาชนเพื่อการตรวจสอบและเรียกร้อง ความรับผิดชอบต่อเมื่อเกิดการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนของหนังสือพิมพ์ยังไม่มี การจัดทำอย่างเป็น ระบบทำให้กลไกเพื่อเฝ้าระวังตรวจสอบสื่อเป็นไปได้ล่าช้าและไม่ทันต่อสถานการณ์ จึงจำเป็นต้อง มีการตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ
จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดแจ้งการพิมพ์

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดแจ้งการ
พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

“เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับแจ้งและออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ผู้ยื่นจดทะเบียนแล้ว เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์จะต้องดำเนินการจดทะเบียนเป็นองค์กรสื่อมวลชนตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนภายในกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน หากเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ไม่ดำเนินการให้ถือว่าการรับจดทะเบียน

ของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอันสิ้นผลไปในทันทีนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งยกเลิกและเรียกคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนไปยังเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์โดยพลัน เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์มีหน้าที่ส่งคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๒ มาตรา ๑๑/๓ มาตรา ๑๑/๔ มาตรา ๑๑/๕ และมาตรา ๑๑/๖ ของพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๑/๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ยื่นจดทะเบียนแล้ว ผู้ยื่นจดทะเบียนจะต้องดำเนินการตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียนภายในกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน โดยผู้ยื่นจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องแสดงหลักฐานการตีพิมพ์หรือการออกหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ หากผู้ยื่นจดทะเบียนไม่ดำเนินการหรือดำเนินการแต่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้ถือว่าการรับจดทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอันสิ้นผลไปในทันทีนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งยกเลิกและเรียกคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนไปยังผู้ยื่นจดทะเบียนโดยพลัน ผู้ยื่นจดทะเบียนมีหน้าที่ส่งคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๑/๒ ในกรณีที่ผู้ยื่นจดทะเบียนได้ดำเนินการตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียนภายในกำหนดระยะเวลาหกสิบวันแล้ว ต่อมาปรากฏว่าผู้ยื่นจดทะเบียนหยุดดำเนินการตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์เกินกว่าหกสิบวัน ผู้ยื่นจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ถึงเหตุผลและความจำเป็น รวมถึงกำหนดเวลาที่จะสามารถตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้

มาตรา ๑๑/๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑/๑ และ ๑๑/๒ ผู้ยื่นจดทะเบียนไม่ตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ต่อเนื่องกันเกินกว่ากำหนดระยะเวลาหนึ่งปี ให้ถือว่าการรับจดทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอันสิ้นผลไป และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งยกเลิกและเรียกคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนไปยังผู้ยื่นจดทะเบียนโดยพลัน ผู้ยื่นจดทะเบียนมีหน้าที่ส่งคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๑/๔ เมื่อผู้ยื่นจดทะเบียนดำเนินการการตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์แล้ว ต่อมาพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ยื่นจดทะเบียนดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่แจ้ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นจดทะเบียนทำการแก้ไขให้ถูกต้องภายในกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่พบหากผู้ยื่นจดทะเบียนไม่ดำเนินการ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑/๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลของหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ตามมาตรา ๑๑ และเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง

มาตรา ๑๑/๖ ให้ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ส่งหนังสือพิมพ์ ตามมาตรา ๑๑ จำนวนสองฉบับ ให้หอสมุดแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันเผยแพร่”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๑/๖ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๔ หรือมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง ของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลของหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ตามมาตรา ๑๑ และเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง และในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขอข้อมูลตามมาตรา ๑๑ (๑) ถึง (๖) จากหนังสือพิมพ์ตามวรรคแรกได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๓๐ บทบัญญัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ ไม่มีผลใช้บังคับกับหนังสือพิมพ์ตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง แต่ในระหว่างที่หนังสือพิมพ์ดังกล่าวยังไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน”

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติจัดตั้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ กับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติ จัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการพิมพ์ พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ เสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำ ได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติดังต่อไปนี้	ร่าง พระราชบัญญัติ จัดการพิมพ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยจัดการ พิมพ์	

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติการค้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ (๒) พระราชบัญญัติการค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ (๓) พระราชบัญญัติการค้า (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๘ (๔) คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ ๕ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙ (๕) คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ ๓๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “พิมพ์” หมายความว่าทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษรรูปรอยตัวเลขแผนผังหรือภาพโดยวิธีการอย่างใด ๆ “สิ่งพิมพ์” หมายความว่าสมุดหนังสือแผ่นกระดาษหรือวัตถุใด ๆ ที่พิมพ์ขึ้นเป็นหลายสำเนา	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติการค้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ (๒) พระราชบัญญัติการค้า (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ (๓) พระราชบัญญัติการค้า (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๘ (๔) คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ ๕ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙ (๕) คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ ๓๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “พิมพ์” หมายความว่าทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษรรูปรอยตัวเลขแผนผังหรือภาพโดยวิธีการอย่างใด ๆ “สิ่งพิมพ์” หมายความว่าสมุดหนังสือแผ่นกระดาษหรือวัตถุใด ๆ ที่พิมพ์ขึ้นเป็นหลายสำเนา	

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
“หนังสือพิมพ์” หมายความว่าสิ่งพิมพ์ซึ่งมีชื่อจำหน้าเช่นเดียวกันและออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไปมีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตามมีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตามทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงนิตยสารวารสารสิ่งพิมพ์ที่เรียกชื่ออย่างอื่นทำนองเดียวกัน “ผู้พิมพ์” หมายความว่าบุคคลซึ่งจัดการและรับผิดชอบในการพิมพ์ “ผู้โฆษณา” หมายความว่าบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการจัดให้สิ่งพิมพ์แพร่หลายด้วยประการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการขายหรือให้เปล่า “บรรณาธิการ” หมายความว่าบุคคลผู้รับผิดชอบในการจัดทำและควบคุมเนื้อหาข้อความหรือภาพที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รวมทั้งวัสดุหรือเอกสารที่แทรกในหนังสือพิมพ์โดยความเห็นชอบของบรรณาธิการด้วย “เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์” หมายความว่าบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่าผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้	“หนังสือพิมพ์” หมายความว่าสิ่งพิมพ์ซึ่งมีชื่อจำหน้าเช่นเดียวกันและออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไปมีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตามมีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตามทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงนิตยสารวารสารสิ่งพิมพ์ที่เรียกชื่ออย่างอื่นทำนองเดียวกัน “ผู้พิมพ์” หมายความว่าบุคคลซึ่งจัดการและรับผิดชอบในการพิมพ์ “ผู้โฆษณา” หมายความว่าบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการจัดให้สิ่งพิมพ์แพร่หลายด้วยประการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการขายหรือให้เปล่า “บรรณาธิการ” หมายความว่าบุคคลผู้รับผิดชอบในการจัดทำและควบคุมเนื้อหาข้อความหรือภาพที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รวมทั้งวัสดุหรือเอกสารที่แทรกในหนังสือพิมพ์โดยความเห็นชอบของบรรณาธิการด้วย “เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์” หมายความว่าบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่าผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้	

พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับสิ่งพิมพ์ดังต่อไปนี้คือ (๑) สิ่งพิมพ์ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ (๒) บัตรอวยพร ตราสาร แบบพิมพ์ และรายงานซึ่งใช้กันตามปกติในการส่วนตัวการสังคมการเมืองการค้าหรือสิ่งพิมพ์ที่มีอายุการใช้งานสั้นเช่น แผ่นพับหรือแผ่นโฆษณา (๓) สมุดบันทึกสมุดแบบฝึกหัดหรือสมุดภาพพระบายสี (๔) วิทยานิพนธ์เอกสารคำบรรยายหลักสูตรการเรียนการสอนหรือสิ่งพิมพ์อื่นทำนองเดียวกันที่เผยแพร่ในสถานศึกษา มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ หมวด ๑ สิ่งพิมพ์ มาตรา ๗ ผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณาสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์และเผยแพร่ในราชอาณาจักรต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์	มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับสิ่งพิมพ์ดังต่อไปนี้คือ (๑) สิ่งพิมพ์ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ (๒) บัตรอวยพร ตราสาร แบบพิมพ์ และรายงานซึ่งใช้กันตามปกติในการส่วนตัวการสังคมการเมืองการค้าหรือสิ่งพิมพ์ที่มีอายุการใช้งานสั้นเช่น แผ่นพับหรือแผ่นโฆษณา (๓) สมุดบันทึกสมุดแบบฝึกหัดหรือสมุดภาพพระบายสี (๔) วิทยานิพนธ์เอกสารคำบรรยายหลักสูตรการเรียนการสอนหรือสิ่งพิมพ์อื่นทำนองเดียวกันที่เผยแพร่ในสถานศึกษา มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ หมวด ๑ สิ่งพิมพ์ มาตรา ๗ ผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณาสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์และเผยแพร่ในราชอาณาจักรต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์	

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
(๒) มีถิ่นที่อยู่ประจำในราชอาณาจักร (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๔) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือเป็นความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณากรรมการผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งด้วย มาตรา ๘ ในสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์และพิมพ์ขึ้นในราชอาณาจักรให้แสดงข้อความดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อของผู้พิมพ์และที่ตั้งโรงพิมพ์ (๒) ชื่อและที่ตั้งของผู้โฆษณา (๓) เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือที่หอสมุดแห่งชาติได้ออกให้ ข้อความตามวรรคหนึ่งให้พิมพ์ไว้ในลักษณะที่เห็นได้ชัดและบรรดาชื่อตาม (๑) และ (๒) มิให้ใช้ชื่อย่อหรือนามแฝง สิ่งพิมพ์ตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงสิ่งพิมพ์ที่บันทึกด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อขายหรือให้เปล่าด้วย มาตรา ๙ ให้ผู้พิมพ์ส่งสิ่งพิมพ์ตามมาตรา ๘ จำนวนสองฉบับให้หอสมุดแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันเผยแพร่	(๒) มีถิ่นที่อยู่ประจำในราชอาณาจักร (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๔) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือเป็นความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณากรรมการผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งด้วย มาตรา ๘ ในสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์และพิมพ์ขึ้นในราชอาณาจักรให้แสดงข้อความดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อของผู้พิมพ์และที่ตั้งโรงพิมพ์ (๒) ชื่อและที่ตั้งของผู้โฆษณา (๓) เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือที่หอสมุดแห่งชาติได้ออกให้ ข้อความตามวรรคหนึ่งให้พิมพ์ไว้ในลักษณะที่เห็นได้ชัดและบรรดาชื่อตาม (๑) และ (๒) มิให้ใช้ชื่อย่อหรือนามแฝง สิ่งพิมพ์ตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงสิ่งพิมพ์ที่บันทึกด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อขายหรือให้เปล่าด้วย มาตรา ๙ ให้ผู้พิมพ์ส่งสิ่งพิมพ์ตามมาตรา ๘ จำนวนสองฉบับให้หอสมุดแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันเผยแพร่	

พระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๐ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจออกคำสั่งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามสั่งเข้าหรือนำเข้าเพื่อเผยแพร่ในราชอาณาจักรซึ่งสิ่งพิมพ์ใดๆ ที่เป็นการหมิ่นประมาทดูหมิ่นหรือแสดงอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์พระราชินีรัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือจะกระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยจะกำหนดเวลาห้ามไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วยก็ได้ การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่งห้ามมิให้นำข้อความที่มีลักษณะที่เป็นการหมิ่นประมาทดูหมิ่นหรือแสดงอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์พระราชินีรัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือข้อความที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนมาแสดงไว้ด้วย สิ่งพิมพ์ที่เป็นการฝ่าฝืนวรรคหนึ่งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจจับและทำลาย	มาตรา ๑๐ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจออกคำสั่งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามสั่งเข้าหรือนำเข้าเพื่อเผยแพร่ในราชอาณาจักรซึ่งสิ่งพิมพ์ใดๆ ที่เป็นการหมิ่นประมาทดูหมิ่นหรือแสดงอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์พระราชินีรัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือจะกระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยจะกำหนดเวลาห้ามไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วยก็ได้ การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่งห้ามมิให้นำข้อความที่มีลักษณะที่เป็นการหมิ่นประมาทดูหมิ่นหรือแสดงอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์พระราชินีรัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือข้อความที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนมาแสดงไว้ด้วย สิ่งพิมพ์ที่เป็นการฝ่าฝืนวรรคหนึ่งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจจับและทำลาย	

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
หมวด ๒ หนังสือพิมพ์ มาตรา ๑๑ หนังสือพิมพ์ซึ่งพิมพ์ขึ้นภายในราชอาณาจักรต้องจดทะเบียนการพิมพ์ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ยื่นจดทะเบียนการพิมพ์หนังสือพิมพ์ต้องยื่นแบบการจดทะเบียนการพิมพ์และหลักฐานซึ่งต้องมีรายการดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อสัญญาที่ดินที่อยู่ของผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ แล้วแต่กรณี (๒) ชื่อของหนังสือพิมพ์ (๓) วัตถุประสงค์และระยะเวลาออกหนังสือพิมพ์ (๔) ภาษาที่หนังสือพิมพ์จะออกใช้ (๕) ชื่อและที่ตั้งโรงพิมพ์หรือสถานที่พิมพ์ (๖) ชื่อและที่ตั้งสำนักงานของหนังสือพิมพ์ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแบบการจดทะเบียนการพิมพ์และหลักฐานตามวรรคสองแล้วให้รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ยื่นจดทะเบียนโดยไม่ชักช้าเว้นแต่ผู้ยื่นจดทะเบียนยังดำเนินการไม่ถูกต้องหรือครบถ้วนตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้ยื่นจดทะเบียนดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนทุกเรื่องในคราวเดียวกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแบบการจดทะเบียนการพิมพ์และหลักฐานการจดทะเบียนเมื่อได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วนให้รับจด	หมวด ๒ หนังสือพิมพ์ มาตรา ๑๑ หนังสือพิมพ์ซึ่งพิมพ์ขึ้นภายในราชอาณาจักรต้องจดทะเบียนการพิมพ์ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ยื่นจดทะเบียนการพิมพ์หนังสือพิมพ์ต้องยื่นแบบการจดทะเบียนการพิมพ์และหลักฐานซึ่งต้องมีรายการดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อสัญญาที่ดินที่อยู่ของผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ แล้วแต่กรณี (๒) ชื่อของหนังสือพิมพ์ (๓) วัตถุประสงค์และระยะเวลาออกหนังสือพิมพ์ (๔) ภาษาที่หนังสือพิมพ์จะออกใช้ (๕) ชื่อและที่ตั้งโรงพิมพ์หรือสถานที่พิมพ์ (๖) ชื่อและที่ตั้งสำนักงานของหนังสือพิมพ์ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแบบการจดทะเบียนการพิมพ์และหลักฐานตามวรรคสองแล้วให้รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ ผู้ยื่นจดทะเบียนโดยไม่ชักช้าเว้นแต่ผู้ยื่นจดทะเบียนยังดำเนินการไม่ถูกต้องหรือครบถ้วนตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้ยื่นจดทะเบียนดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนทุกเรื่องในคราวเดียวกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแบบการจดทะเบียนการพิมพ์และหลักฐานการจด	มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้ร่างพ.ร.บ. จดแจ้งการพิมพ์ฯ มีเนื้อหาหลักการที่ชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ภายหลังจากยื่นจดทะเบียนการพิมพ์หนังสือพิมพ์ตามพ.ร.บ. จดแจ้งการพิมพ์ฯ แล้ว เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ จะต้องดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรสื่อตาม พ.ร.บ. การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพฯ กับสภาวิชาชีพให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวให้คำขอสิ้นผลไปและให้ผู้ขอขึ้นทะเบียน ดำเนินการยื่นเอกสารใหม่อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ดำเนินการต่อไปได้ และ

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
แจ้งพร้อมออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ผู้แจ้งโดยพลัน หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นจดทะเบียนการค้าและการเปลี่ยนรายการหลักฐานการจดทะเบียนการค้าหลักฐานการจดทะเบียนการค้ากำหนดแบบการจดทะเบียนการค้าและอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	แจ้งเมื่อได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วนให้รับจดทะเบียนพร้อมออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ผู้แจ้งโดยพลัน <u>เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับแจ้งและออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ผู้ยื่นจดทะเบียนแล้ว เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์จะต้องดำเนินการจดทะเบียนเป็นองค์กรสื่อมวลชนตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนภายในกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน หากเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ไม่ดำเนินการให้ถือว่า การรับจดทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอันสิ้นสุดไปในทันทีนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งยกเลิกและเรียกคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนไปยังเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์โดยพลัน เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์มีหน้าที่ส่งคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่</u> หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นจดทะเบียนการค้าและการเปลี่ยนรายการหลักฐานการจดทะเบียนการค้าหลักฐานการจดทะเบียนการค้ากำหนดแบบการจดทะเบียนการค้าและอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนที่จะมุ่งเน้นมาตรการในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนและกลไกการกำกับดูแลกันเองให้มีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
	<u>มาตรา ๑๑/๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ยื่นจดทะเบียนแล้ว ผู้ยื่นจดทะเบียนจะต้องดำเนินการตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียนภายในกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน โดยผู้ยื่นจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องแสดงหลักฐานการตีพิมพ์หรือการออกหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ หากผู้ยื่นจดทะเบียนไม่ดำเนินการหรือดำเนินการแต่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ให้ถือว่าการรับจดทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอันสิ้นผลไปในทันทีนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาหกสิบวัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งยกเลิกและเรียกคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนไปยังผู้ยื่นจดทะเบียนโดยพลัน ผู้ยื่นจดทะเบียนมีหน้าที่ส่งคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่</u> <u>มาตรา ๑๑/๒ ในกรณีที่ผู้ยื่นจดทะเบียนได้ดำเนินการตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียนภายในกำหนดระยะเวลาหกสิบวันแล้ว ต่อมาปรากฏว่าผู้ยื่นจดทะเบียนหยุดดำเนินการตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์เกินกว่าหกสิบวัน ผู้ยื่นจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ถึงเหตุผลและความจำเป็น รวมถึงกำหนดเวลาที่จะสามารถตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้</u>	<u>มาตรา ๔ ให้เพิ่มมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๒ มาตรา ๑๑/๓ มาตรา ๑๑/๔ มาตรา ๑๑/๕ และมาตรา ๑๑/๖ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐</u> สืบเนื่องจากบทบัญญัติเดิมกำหนดบทบาทให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกให้มีการจดทะเบียนเพื่อเก็บรวบรวมเป็นข้อมูล อีกทั้งยังเป็นไปตามหลักการที่รัฐในระบอบประชาธิปไตยต้องให้ความสำคัญและเคารพต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและสื่อมวลชน แต่ปรากฏข้อเท็จจริงจากการให้ข้อมูลของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนี้ว่า เมื่อบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้มีการบังคับใช้มาระยะเวลาหนึ่ง พบว่า มีผู้แสวงหาประโยชน์จากขั้นตอนและวิธีการจดทะเบียนใช้เป็นเครื่องมือในการกีดกันไม่ให้บุคคลอื่นจดทะเบียนการพิมพ์ได้โดยง่ายส่งผล

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
	<u>มาตรา ๑๑/๓</u> ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑/๑ และ ๑๑/๒ ผู้ยื่นจดทะเบียนการค้าหรือออกหนังสือพิมพ์ต่อเนื่องกันเกินกว่ากำหนดระยะเวลาหนึ่งปี ให้ถือว่าการจดทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอันสิ้นผลไป และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งยกเลิกและเรียกคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนไปยังผู้ยื่นจดทะเบียน โดยพลัน ผู้ยื่นจดทะเบียนมีหน้าที่ส่งคืนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ <u>มาตรา ๑๑/๔</u> เมื่อผู้ยื่นจดทะเบียนดำเนินการการค้าหรือออกหนังสือพิมพ์แล้วต่อมาพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ยื่นจดทะเบียนการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นจดทะเบียนทำการแก้ไขให้ถูกต้องภายในกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่พบ หากผู้ยื่นจดทะเบียนไม่ดำเนินการให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง <u>มาตรา ๑๑/๕</u> ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลของหนังสือพิมพ์ดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ และเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง <u>มาตรา ๑๑/๖</u> ให้ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ส่งหนังสือพิมพ์ ตามมาตรา ๑๑ จำนวนสองฉบับ ให้หอสมุดแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันเผยแพร่	เป็นการกีดกันผู้ประกอบการรายใหม่หรือผู้ประกอบการที่มีเจตนาในการประกอบสัมมาชีพอย่างแท้จริง จากการรับฟังความคิดเห็น พบว่า เมื่อจดทะเบียนแล้วไม่ดำเนินการต่อเนื่อง (เช่น หนังสือพิมพ์รายสะดวก) และต้องการนำชื่อที่จดทะเบียนไปขอรับการสนับสนุนหรือใช้เป็นเครื่องมือในการหารายได้เพื่อผลประโยชน์หรือวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้ประกอบการและพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า มีผู้จดทะเบียนหนึ่งไม่ประกอบการตีพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียนไว้ กล่าวคือ แจ้งการใช้ชื่อหนังสือพิมพ์เพื่อสื่อถึงความหมายอย่างหนึ่ง แต่นำชื่อนั้นไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิด และยากต่อการกำกับดูแลด้านเนื้อหา เพื่อสนับสนุนให้รัฐต้องจัดสรร

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
		งบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ในลักษณะเดียวกันกับนายทะเบียนของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบข้อมูลของสื่อหนังสือพิมพ์เพื่อการใช้และรักษาสีทธิ รวมทั้งระงับข้อพิพาทหรือการละเมิดได้อย่างรวดเร็ว อันจะนำมาซึ่งการกำกับดูแลสื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้จดทะเบียนการค้าจัดส่งหนังสือพิมพ์ที่ได้มีการยื่นจดทะเบียนการค้าให้หอสมุดแห่งชาติ เพื่อรวบรวม จัดเก็บและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ไว้เพื่อเป็นหลักฐานทางทะเบียน

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๒ ในหนังสือพิมพ์ให้แสดงข้อความดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อของผู้พิมพ์และที่ตั้งโรงพิมพ์ (๒) ชื่อและที่ตั้งของผู้โฆษณา (๓) ชื่อของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ (๔) ชื่อและที่ตั้งของเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ข้อความตามวรรคหนึ่งให้พิมพ์ไว้ในลักษณะที่เห็นได้ชัดและบรรดาชื่อตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้ชื่อย่อหรือนามแฝง มาตรา ๑๓ ชื่อของหนังสือพิมพ์ต้องไม่มีลักษณะดังต่อไปนี้ (๑) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธยพระนามาภิไธยพระปรมาภิไธยย่อพระนามาภิไธยย่อหรือนามพระราชวงศ์ (๒) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนามเว้นแต่ราชทินนามของตนของบุพการีหรือของผู้สืบสันดาน (๓) ไม่ซ้ำกับชื่อหนังสือพิมพ์ที่ได้รับจดทะเบียนไว้แล้ว (๔) ไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย มาตรา ๑๔ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้ (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (๒) มีสัญชาติไทยหรือสัญชาติต่างประเทศซึ่งมีสนธิสัญญากับประเทศไทย	มาตรา ๑๒ ในหนังสือพิมพ์ให้แสดงข้อความดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อของผู้พิมพ์และที่ตั้งโรงพิมพ์ (๒) ชื่อและที่ตั้งของผู้โฆษณา (๓) ชื่อของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ (๔) ชื่อและที่ตั้งของเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ข้อความตามวรรคหนึ่งให้พิมพ์ไว้ในลักษณะที่เห็นได้ชัดและบรรดาชื่อตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้ชื่อย่อหรือนามแฝง มาตรา ๑๓ ชื่อของหนังสือพิมพ์ต้องไม่มีลักษณะดังต่อไปนี้ (๑) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธยพระนามาภิไธยพระปรมาภิไธยย่อพระนามาภิไธยย่อหรือนามพระราชวงศ์ (๒) ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนามเว้นแต่ราชทินนามของตนของบุพการีหรือของผู้สืบสันดาน (๓) ไม่ซ้ำกับชื่อหนังสือพิมพ์ที่ได้รับจดทะเบียนไว้แล้ว (๔) ไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย มาตรา ๑๔ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้ (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (๒) มีสัญชาติไทยหรือสัญชาติต่างประเทศซึ่งมีสนธิสัญญากับประเทศไทย	

พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
(๓) มีถิ่นที่อยู่ประจำในราชอาณาจักร (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือเป็นความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยผู้ใดประสงค์จะเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ต้องได้รับอนุญาตตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๕ เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่เป็นบุคคลธรรมดาผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (๒) มีสัญชาติไทย (๓) มีถิ่นที่อยู่ประจำในราชอาณาจักร (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือเป็นความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ	(๓) มีถิ่นที่อยู่ประจำในราชอาณาจักร (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือเป็นความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยผู้ใดประสงค์จะเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ต้องได้รับอนุญาตตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๕ เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่เป็นบุคคลธรรมดาผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (๒) มีสัญชาติไทย (๓) มีถิ่นที่อยู่ประจำในราชอาณาจักร (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือเป็นความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ	

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๖ เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่เป็นนิติบุคคลต้องมีบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ๗๐ของหุ้นทั้งหมดและต้องมีการไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเป็นผู้มีสัญชาติไทยด้วย ห้ามมิให้บุคคลใดถือหุ้นแทนบุคคลซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยในนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ตามวรรคหนึ่ง เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่เป็นนิติบุคคลมีบุคคลสัญชาติไทยถือหุ้นหรือมีการเป็นผู้มีสัญชาติไทยน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพิกถอนการจดทะเบียนครั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๗ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดเปลี่ยนแปลงรายการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๑ วรรคสองต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าว มาตรา ๑๘ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดเลิกเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกเป็นผู้พิมพ์ผู้	มาตรา ๑๖ เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่เป็นนิติบุคคลต้องมีบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ๗๐ของหุ้นทั้งหมดและต้องมีการไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเป็นผู้มีสัญชาติไทยด้วย ห้ามมิให้บุคคลใดถือหุ้นแทนบุคคลซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยในนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ตามวรรคหนึ่ง เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่เป็นนิติบุคคลมีบุคคลสัญชาติไทยถือหุ้นหรือมีการเป็นผู้มีสัญชาติไทยน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพิกถอนการจดทะเบียนครั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๗ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดเปลี่ยนแปลงรายการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๑ วรรคสองต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าว มาตรา ๑๘ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดเลิกเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อยกเลิกหรือ	

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ หมวด ๓ บทกำหนดโทษ ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง มาตรา ๑๙ ผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท	เปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ หมวด ๓ บทกำหนดโทษ ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง <u>มาตรา ๑๙ ผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๑/๖ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</u>	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ มาตรา ๑๙ ผู้พิมพ์หรือผู้โฆษณาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๑/๖ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ” เพื่อกำหนดมาตรการบทลงโทษหนังสือพิมพ์ที่ไม่ดำเนินการจัดส่งหนังสือพิมพ์ให้หอสมุดแห่งชาติ เพื่อ

พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๐ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท มาตรา ๒๑ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองหมื่นบาท	<u>“มาตรา ๒๐ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๔ หรือมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”</u> มาตรา ๒๑ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองหมื่นบาท	รวบรวม จัดเก็บ และจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์เพื่อเป็นหลักฐานทางทะเบียน มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๐ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๔ หรือมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท” เพื่อให้ผู้แจ้งที่ไม่มีเจตนาในการประกอบกิจการที่แท้จริงต้องได้รับโทษทางปกครองด้วย

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๒ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินสามหมื่นบาท มาตรา ๒๓ ถ้าการกระทำผิดซึ่งมีโทษปรับทางปกครองเป็นความผิดต่อเนื่องและพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งลงโทษปรับทางปกครองสำหรับความผิดนั้นผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับรายวันอีกนับแต่วันที่มิคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองดังกล่าวตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องในอัตราดังต่อไปนี้ (๑) กรณีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาท (๒) กรณีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๒๑ ให้ปรับอีกวันละไม่เกินสองพันบาท (๓) กรณีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๒๒ ให้ปรับวันละไม่เกินสามพันบาท มาตรา ๒๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองแก่ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของสิ่งพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด	มาตรา ๒๒ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินสามหมื่นบาท มาตรา ๒๓ ถ้าการกระทำผิดซึ่งมีโทษปรับทางปกครองเป็นความผิดต่อเนื่องและพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งลงโทษปรับทางปกครองสำหรับความผิดนั้นผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับรายวันอีกนับแต่วันที่มิคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองดังกล่าวตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องในอัตราดังต่อไปนี้ (๑) กรณีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาท (๒) กรณีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๒๑ ให้ปรับอีกวันละไม่เกินสองพันบาท (๓) กรณีโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๒๒ ให้ปรับวันละไม่เกินสามพันบาท มาตรา ๒๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองแก่ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของสิ่งพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด	

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
ส่วนที่ ๒ โทษอาญา มาตรา ๒๕ ผู้ใดออกหนังสือพิมพ์โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ยังมิได้รับจดแจ้งตามมาตรา ๑๑ หรือรู้ว่าตนไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์แล้วได้เป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๗ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคสองมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งให้เลิกการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนหรือสั่งให้เลิกการร่วมประกอบธุรกิจหรือสั่งให้เลิกการถือหุ้นหรือการเป็นหุ้นส่วนแล้วแต่กรณี หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละห้าหมื่นบาทถึงสองแสนห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่	ส่วนที่ ๒ โทษอาญา มาตรา ๒๕ ผู้ใดออกหนังสือพิมพ์โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ยังมิได้รับจดแจ้งตามมาตรา ๑๑ หรือรู้ว่าตนไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์แล้วได้เป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๗ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคสองมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งให้เลิกการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนหรือสั่งให้เลิกการร่วมประกอบธุรกิจหรือสั่งให้เลิกการถือหุ้นหรือการเป็นหุ้นส่วนแล้วแต่กรณีหากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละห้าหมื่นบาทถึงสองแสนห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่	

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๐ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ <u>บทเฉพาะกาล</u> มาตรา ๒๘ หนังสือพิมพ์ซึ่งได้แจ้งความแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ตาม พระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับให้ถือว่าหนังสือพิมพ์ดังกล่าวเป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้จดทะเบียนการพิมพ์ตาม บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้แล้ว	มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๐ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับ ไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ <u>บทเฉพาะกาล</u> มาตรา ๒๘ หนังสือพิมพ์ซึ่งได้แจ้งความแก่เจ้าพนักงานการ พิมพ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าหนังสือพิมพ์ดังกล่าวเป็น หนังสือพิมพ์ที่ได้จดทะเบียนการพิมพ์ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ แล้ว <u>ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลของ หนังสือพิมพ์ดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ และเผยแพร่ให้ประชาชนได้ ทราบอย่างทั่วถึง และในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดทำ ฐานข้อมูลให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขอข้อมูลตามมาตรา ๑๑ (๑) ถึง (๖) จากหนังสือพิมพ์ตามวรรคแรกได้</u>	มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค สอง ของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติ จดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ “ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บรวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลของหนังสือพิมพ์ ดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ และเผยแพร่ให้ ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึงและในกรณี จำเป็นเพื่อ ประโยชน์ใน การ จัด ทำ ฐานข้อมูลให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ขอข้อมูลตามมาตรา ๑๑ (๑) ถึง (๖) จาก หนังสือพิมพ์ตามวรรคแรกได้” เพื่อกำหนดหน้าที่ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่เป็นผู้รับจดทะเบียนการพิมพ์ หนังสือพิมพ์และเก็บรวบรวมหลักฐานการ

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๒๙ ผู้ใดเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่ได้มีการจดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว	มาตรา ๒๙ ผู้ใดเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการพิมพ์พุทธศักราช ๒๔๘๔อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่ได้มีการจดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว มาตรา ๓๐ บทบัญญัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ ไม่มีผลใช้บังคับกับหนังสือพิมพ์ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่งแต่ในระหว่างที่หนังสือพิมพ์ดังกล่าวยังไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน	จดทะเบียนหนังสือพิมพ์ต้องจัดทำฐานข้อมูลของหนังสือพิมพ์และเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง และให้มีอำนาจขอข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ซึ่งได้แจ้งความแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับได้ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูล มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ “ มา ต ร า ๓ ๐ บ ท บั ญ ญ ติ ต า ม มาตรา ๑๑ วรรคสี่ ไม่มีผลใช้บังคับกับหนังสือพิมพ์ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง แต่

พระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนการค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	ประเด็นหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติม/ เหตุผลที่แก้ไขเพิ่มเติม
		ในระหว่างที่หนังสือพิมพ์ดังกล่าวยังไม่มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน” เพื่อกำหนดให้หนังสือพิมพ์ที่ได้ยื่นจดทะเบียนการค้าก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๑๑ วรรคสี่ แต่ในระหว่างที่หนังสือพิมพ์ดังกล่าวยังไม่มีคุณสมบัติตาม มาตรา ๑๑ วรรคสี่ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ก

ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

เหตุผล

โดยที่ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช มาตรา ๔๙ บัญญัติให้พนักงานหรือลูกจ้างของเอกชน ข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ที่ดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์หรือสื่อมวลชนอื่นมีเสรีภาพในการเสนอข้อมูลข่าวสารและแสดงความคิดเห็น โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของรัฐหรือเจ้าของกิจการนั้นแต่ต้องไม่ขัดต่อจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ และให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชน ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานแห่งวิชาชีพ ประกอบกับปัจจุบันการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมและสามารถส่งผลกระทบต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวาง ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานแห่งวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลสื่อมวลชน และมีมาตรการที่เป็นธรรมในการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน รวมถึงมีองค์การที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สื่อมวลชน” หมายความว่า สื่อหรือช่องทางที่ใช้ในการสื่อสาร ภาพ เสียง ข้อความ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปหนังสือพิมพ์ วิทยูกระจายเสียง วิทยูโทรทัศน์ สื่อออนไลน์หรือในรูปอื่นใดที่สามารถสื่อความหมายให้ประชาชนทราบได้เป็นการทั่วไป

“ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพเป็นปกติธุระในการสร้างสรรค์หรือกำกับดูแลเนื้อหาหรือดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับสื่อมวลชน

“จริยธรรมสื่อมวลชน” หมายความว่า การประพฤติปฏิบัติทางวิชาชีพสื่อมวลชนที่สังคมยอมรับตามที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติกำหนดสำหรับผู้เป็นสมาชิก หรือตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๖ (๒)

“องค์กรสื่อมวลชน” หมายความว่า ผู้ประกอบกิจการสื่อมวลชนที่ได้จัดตั้งหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและรวมถึงผู้บริหารสื่อมวลชนนั้นด้วย

“องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า คณะบุคคล สมาคม สมาพันธ์ หรือเรียกชื่ออื่นใด ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันขององค์กรสื่อมวลชนในแต่ละแขนงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

“สมาชิกร” หมายความว่า สมาชิกสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“มาตรฐานกลาง” หมายความว่า มาตรฐานกลางของจริยธรรมสื่อมวลชนตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้

“ใบรับรองสมาชิกร” หมายความว่า ใบรับรองซึ่งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติออกให้แก่องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกรตามพระราชบัญญัตินี้

“บัตรประจำตัวผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า บัตรประจำตัวซึ่งองค์กรสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกรขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกรออกให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรสื่อมวลชนนั้น

“วิทยุกระจายเสียง” หมายความว่า การส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับฟังการให้บริการนั้น ๆ ได้ โดยการส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือสิ่งอื่นใดซึ่งสามารถให้เข้าใจได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน

“วิทยุโทรทัศน์” หมายความว่า การส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับชมและฟังการให้บริการนั้น ๆ ได้ โดยการส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ ตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือสิ่งอื่นใดซึ่งสามารถให้เข้าใจได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“คณะกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหากรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“กรรมการสรรหา” หมายความว่า กรรมการสรรหากรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีสภาขึ้นสภาหนึ่งเรียกว่า “สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นหน่วยงานของรัฐ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

มาตรา ๖ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๒) ส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานกลาง
- (๓) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๔) ส่งเสริมสวัสดิภาพและสวัสดิการของสื่อมวลชน
- (๕) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และการกำกับดูแลกันเองขององค์กรสื่อมวลชนและองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนในระดับชาติ จังหวัด หรือภูมิภาค
- (๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลสื่อมวลชนและการรู้เท่าทันสื่อมวลชน
- (๗) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสื่อมวลชนให้มีบทบาทในการสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้
- (๘) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน และมาตรการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๗ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทะเบียนสมาชิก ออกและเพิกถอนใบรับรองสมาชิกตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติและอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติอาจมีรายได้และทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม
- (๒) ค่าจดทะเบียนและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เงินตามมาตรา ๙

(๔) รายได้และผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการและสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

(๕) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

มาตรา ๙ ในทุกปีงบประมาณ ให้กระทรวงการคลังจัดสรรเงินที่องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยจัดเก็บตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ในส่วนที่จะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามมาตรา ๑๒ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้แก่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเพื่อเป็นรายได้ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติในอัตราร้อยละห้าของจำนวนเงินที่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินแต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าสิบล้านบาท ทั้งนี้ ให้กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรซึ่งเป็นผู้เรียกเก็บเงินดังกล่าวตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ดำเนินการนำส่งให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

เพื่อให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ตามวรรคหนึ่งมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จัดสรรเงินกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะให้แก่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติไม่น้อยกว่าร้อยละ.....ของรายรับของเงินกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา ๑๐ รายได้ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามมาตรา ๘ ให้ใช้ได้เฉพาะเพื่อกิจการของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเท่านั้น

มาตรา ๑๑ ในกิจการของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เพื่อการนี้ ประธานกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีเลขาธิการคนหนึ่ง โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมรับผิดชอบในการบริหารงานธุรการทั่วไปของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๒) เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๓) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก

(๔) เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

ให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเมื่อเลขาธิการไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

การปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการและรองเลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อประธานกรรมการและคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา วาระการดำรงตำแหน่ง ประโยชน์ตอบแทนและการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการและรองเลขาธิการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔ ให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในทุกรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่คณะกรรมการแต่งตั้งโดยได้รับความเห็นชอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห้ การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด

มาตรา ๑๕ ให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติจัดทำรายงานประจำปีเสนอวุฒิสภาเพื่อทราบและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ รายงานดังกล่าวให้รวมถึงรายงานของผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๑๔ วรรคสองด้วย

หมวด ๒

สมาชิก

มาตรา ๑๖ สมาชิก ได้แก่ องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนทุกแขนง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยยื่นหนังสือขอจดทะเบียนเป็นสมาชิกต่อสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

สมาชิกตามวรรคหนึ่งจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนบังคับใช้เป็นการภายใน

(๒) มีหลักฐานเชิงประจักษ์ในการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

(๓) มีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

(๔) คุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

- (๑) รับใบรับรองสมาชิก
- (๒) คัดเลือกผู้สมควรเป็นกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๓) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ หรืออำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยส่งไปยังคณะกรรมการ
- (๔) สอบถามเป็นหนังสือเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ คณะกรรมการต้องชี้แจงข้อสอบถามให้ผู้สอบถามทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า
- (๕) ชักถาม แสดงความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติในการประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ คณะกรรมการต้องชี้แจงและตอบข้อซักถามโดยไม่ชักช้า
- (๖) ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด
- (๗) ปฏิบัติตามมาตรฐานกลางตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
- (๘) ติดตาม สอดส่อง และกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานกลางตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและองค์กรสื่อมวลชน
- (๙) ส่งเสริมและพัฒนาการกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน
- (๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและองค์กรสื่อมวลชนพัฒนามาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๑๘ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ลาออก
- (๒) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง
- (๓) สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีมติเพิกถอนใบรับรองสมาชิก ตามมาตรา ๗

หมวด ๓

คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการซึ่งสมาชิกคัดเลือกกันเองจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ด้านวิทยุกระจายเสียง ด้านวิทยุโทรทัศน์ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ด้านสื่อออนไลน์ ด้านโฆษณา ด้านข่าว ด้านบันเทิง และด้านอื่น ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนส่วนภูมิภาค จำนวนแปดคน
- (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสรรหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จำนวนหกคน ดังต่อไปนี้

- (ก) ด้านนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน จำนวนสองคน
- (ข) ด้านกฎหมายมหาชน จำนวนหนึ่งคน
- (ค) ด้านสังคม จำนวนสองคน
- (ง) ด้านอื่น ๆ จำนวนหนึ่งคน

(๔) กรรมการผู้แทนผู้บริโภค จำนวนหนึ่งคน

ให้เลขาธิการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและให้คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความเหมาะสม

มาตรา ๒๐ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรวมตลอดทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
- (๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งของพรรคการเมือง
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่น

เฟือนไม่สมประกอบ

- (๔) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๗) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีใน

วันที่ได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๘) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๙) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน

(๑๐) เป็นผู้เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๑๑) เป็นผู้เคยถูกคณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๔ (๖)

(๑๒) เป็นผู้เคยถูกวินิจฉัยอันถึงที่สุดว่ากระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ หรือเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน

ทั้งนี้ คณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ (๒) ต้องมีความรู้และประสบการณ์ในด้านการกำกับดูแลจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน ด้านการคุ้มครอง ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและสวัสดิภาพของสื่อมวลชนไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งจำนวนเจ็ดคน ทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๙ (๓) (๔) ประกอบด้วย

- (๑) นายกสมาคมสมาพันธ์วิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
- (๒) ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
- (๓) นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์
- (๔) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
- (๕) นายกสมาคมโฆษณาแห่งประเทศไทย
- (๖) นายกสภานายความ
- (๗) ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่สามารถเข้าประชุมได้ ผู้ที่เข้าประชุมแทนต้องเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากที่ประชุมของสภา สมาคม หรือองค์กรนั้นให้เข้าประชุมแทน

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาครบตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่แต่ต้องไม่น้อยกว่าสี่คน

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการกรรมการสรรหา

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

มาตรา ๒๒ การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๙ (๓) และการสรรหากรรมการผู้แทนผู้บริโภคมตามตรา ๑๙ (๔) ให้กรรมการสรรหาพิจารณาสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

เมื่อมีการคัดเลือกและสรรหากรรมการครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาจัดให้กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกตามมาตรา ๑๙ (๒) และกรรมการที่ได้รับการสรรหาตามมาตรา ๒๒ ทั้งหมดมาประชุมกันเพื่อเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง

มาตรา ๒๓ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนผู้บริโภค มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระไม่ได้

ให้ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนผู้บริโภคซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนผู้บริโภคลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐
- (๕) พ้นจากการปฏิบัติงานในด้านที่ตนได้รับการคัดเลือกหรือสรรหา
- (๖) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการผู้แทนผู้บริโภคนอกจากตำแหน่งก่อนครบวาระไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้ดำเนินการคัดเลือกหรือสรรหากรรมการคนใหม่เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทน และให้ประธานกรรมการหรือกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาแทน อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการคัดเลือกหรือสรรหากรรมการเพื่อแทนประธานกรรมการ ให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเป็นกรรมการคนใหม่ประชุมร่วมกับกรรมการที่มีอยู่เดิมเพื่อคัดเลือกกันเองเป็นประธาน

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้เว้นแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง

ในระหว่างดำเนินการคัดเลือกประธานกรรมการตามวรรคสอง หรือในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระแต่ไม่มีการคัดเลือกประธานกรรมการคนใหม่ ให้ที่ประชุมกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประธานกรรมการคนใหม่

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๖
- (๒) กำหนดมาตรฐานกลาง
- (๓) พิจารณา ตักเตือน ปรับ หรือแก้ไขข้อความอย่างใดอย่างหนึ่ง ในกรณีที่มีการร้องเรียนว่าองค์กรสื่อมวลชน องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) เผยแพร่ผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อสาธารณชน

(๕) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (ก) คุณสมบัติของสมาชิก
- (ข) การจดทะเบียนสมาชิก
- (ค) การออกและการเพิกถอนใบรับรองสมาชิก
- (ง) การฟื้นฟูสมาชิกภาพของสมาชิก
- (จ) การส่งเสริมสวัสดิภาพและสวัสดิการของสื่อมวลชน

- (ฉ) การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน
 - (ช) การประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
 - (ซ) การพิจารณาเรื่องร้องเรียน
 - (ฌ) การดำเนินคดีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน
 - (ญ) การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และการจัดการทรัพย์สิน และการอื่นใด ที่จำเป็นในการบริหารงานของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
- (๖) พิจารณาเรื่องร้องเรียน ในกรณีมีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๕๖ หรือกรณีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนตามมาตรา ๖๒ และมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนมายังคณะกรรมการ
- (๗) กำกับดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไปของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ
 - (๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๗ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

วิธีการประชุม การลงมติ และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหรือกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามมาตรา ๒๙ ได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๔

การประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

มาตรา ๓๑ การประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ได้แก่ การประชุมใหญ่สามัญประจำปีและการประชุมใหญ่วิสามัญ

มาตรา ๓๒ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนเมษายนของทุกปี

มาตรา ๓๓ เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการจะจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ เมื่อสมาชิกมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ เว้นแต่คณะกรรมการเห็นว่าเรื่องที่ขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณานั้นเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติหรือไม่มีเหตุอันสมควรที่จะได้รับการพิจารณาโดยที่ประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

หนังสือร้องขอตามวรรคสองให้ระบุโดยชัดแจ้งว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุอันสมควรอย่างไร

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่คณะกรรมการไม่จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อคณะกรรมการได้รับคำร้องขอตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง คณะกรรมการต้องแจ้งเหตุผลของการไม่จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญดังกล่าวโดยชัดแจ้งไปยังสมาชิกองค์กรใดองค์กรหนึ่งซึ่งร่วมเข้าชื่อร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ในกรณีเช่นนี้สมาชิกที่ร่วมเข้าชื่อร้องขอนั้นทั้งหมดมีสิทธิร่วมเข้าชื่อคัดค้านการไม่จัดการประชุมใหญ่วิสามัญนั้นต่อประธานกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

คำวินิจฉัยของประธานกรรมการให้เป็นที่สุด และในกรณีที่ประธานกรรมการมีคำวินิจฉัยเห็นชอบด้วยกับคำคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัยจากประธานกรรมการ

มาตรา ๓๕ ในการประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ต้องมีสมาชิกเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าการประชุมคราวใดประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกที่มาประชุมเลือกผู้แทนจากสมาชิกองค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๖ ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้การประชุมใหญ่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๕

มาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๓๗ มาตรฐานกลางที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๖ (๒) อย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้าน และให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

(๒) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลอื่น และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเยาวชนและผู้ด้อยโอกาสในสังคม ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการซ้ำเติมผู้ประสบเคราะห์กรรม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการนำเสนอเนื้อหาที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังกันระหว่างกลุ่มคนในชาติหรือศาสนา หรือการใช้ความรุนแรงระหว่างกัน

(๓) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องเป็นไปอย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้อาณัติของบุคคล หน่วยงานรัฐ เอกชน หรือองค์กรใดๆในทางที่มีขอบ

(๔) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องเป็นไปโดยหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์ใด ๆ อย่างมิชอบ

(๕) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องมิผู้รับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น ในกรณีที่เสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาดหรือก่อให้เกิดผลกระทบ จะต้องแสดงความรับผิดชอบและประกาศการแก้ไขข้อบกพร่องต่อสาธารณชนในทันที

(๖) การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสาร จะต้องเป็นไปตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมของสังคม ไม่ก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับและคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะเหนือกว่าสิ่งใด

มาตรา ๓๘ สมาชิกต้องกำกับดูแลให้องค์กรสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกของตนปฏิบัติตามมาตรฐานกลางตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ และต้องกำกับดูแลให้องค์กรสื่อมวลชนนั้นกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรสื่อมวลชนนั้นปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชนโดยต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานกลางตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ และต้องพัฒนามาตรการในการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมสื่อมวลชนและส่งเสริมให้องค์กรสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกของตน

พัฒนามาตรการในการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมสื่อมวลชนให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน ทั้งนี้ เพื่อผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

หมวด ๖

การส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๓๙ คณะกรรมการต้องส่งเสริมจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้แก่สมาชิก โดยการจัดฝึกอบรม หรือสัมมนา หรือศึกษาดูงาน หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้สมาชิกมีอุดมการณ์ร่วมกันในการประกอบวิชาชีพโดยคำนึงถึงจริยธรรม จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๔๐ คณะกรรมการต้องส่งเสริมให้สมาชิกจัดการฝึกอบรม หรือสัมมนา หรือศึกษาดูงาน หรือดำเนินการอื่นใด ให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทั้งด้านจริยธรรมและด้านวิชาชีพ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

สมาชิกต้องจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน เกี่ยวกับการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมสื่อมวลชน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงมาตรฐานกลางตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน และองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน และไม่กระทำการอันเป็นการส่งเสริมให้มีการฝ่าฝืนมาตรฐานกลาง และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๔๒ คณะกรรมการต้องติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานกลาง มาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน และการกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรมสื่อมวลชนอย่างสม่ำเสมอ

มาตรา ๔๓ คณะกรรมการต้องส่งเสริม เผยแพร่และยกย่องสมาชิกที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

หมวด ๗
คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๔๔ ให้มีคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการและกรรมการจริยธรรมอื่นอีกจำนวนไม่น้อยกว่า.....คนตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้แทนจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน จำนวน คน
- (๒) ผู้แทนจากสภานายความ จำนวนหนึ่งคน
- (๓) ผู้แทนจากองค์กรด้านการเฝ้าระวังสื่อ จำนวนหนึ่งคน
- (๔) ผู้แทนจากสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค จำนวนหนึ่งคน
- (๕) ผู้แทนจากสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน จำนวนหนึ่งคน
- (๖) ผู้แทนจากองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน จำนวนหนึ่งคน
- (๗) ผู้แทนจากองค์กรภาคประชาชน จำนวนหนึ่งคน
- (๘) ผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ จำนวน.....คน

ทั้งนี้ กรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนตาม (๑) ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมาแล้วไม่ต่ำกว่าสิบปี และไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๔๕ กรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันมิได้

ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนใหม่เข้ารับหน้าที่ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

กรณีกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

(๕) ถูกกลโกงฐานประพาศิตผิดจริยธรรมสื่อมวลชนหรือถูกวินิจฉัยว่ากระทำการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๔๗ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน

(๒) พิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีประชาชนได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนโดยฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนตามหมวด ๑๑

(๓) พิจารณาเรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นการกระทำความผิดฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน หรือกลโกงสมาชิกที่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๘ คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีประชาชนได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนโดยฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม และมีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อประธานกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๔๙ ให้นำความในมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๘

คณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อ

มาตรา ๕๐ ให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการและกรรมการ จำนวนเก้าคน ได้แก่

- (๑) ผู้แทนจากสภานายความ
- (๒) ผู้แทนจากองค์กรด้านการเฝ้าระวังสื่อ
- (๓) ผู้แทนจากสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค
- (๔) ผู้แทนจากสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน

(๕) ผู้แทนจากองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน

(๖) ผู้แทนจากองค์กรภาคประชาชน

(๗) ผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการคัดเลือก จำนวนสามคน

เมื่อมีคณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อตามวรรคหนึ่งครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการจัดให้กรรมการทั้งหมดมาประชุมเพื่อคัดเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ

มาตรา ๕๑ คณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีความรู้เท่าทันสื่อทุกประเภทอย่างเป็นรูปธรรม

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลสื่อ

(๓) ตรวจสอบ เฝ้าระวัง รับเรื่องร้องเรียนและร่วมแก้ไขปัญหาการกระทำอันไม่เหมาะสมของสื่อ

(๔) ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนโดยฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน

(๕) ดำเนินการและสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นการส่งเสริมให้เกิดการรู้เท่าทันสื่อ

(๖) ประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน

มาตรา ๕๒ คำตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๕๓ ให้นำความในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนและการรู้เท่าทันสื่อด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๙

การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๕๔ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีเสรีภาพในการเสนอข่าวและแสดงความคิดเห็น ภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าของกิจการสื่อมวลชน หรือบุคคลอื่นใด จะสั่งการหรือกระทำการใดให้การเสนอข่าวผิดไปจากจริยธรรมสื่อมวลชน หรือจำกัดการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระมิได้

ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่ต้องประพฤติและปฏิบัติตามจริยธรรมสื่อมวลชน

ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างจะกระทำการใดที่ทำให้ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนได้รับผลร้ายในทางใด ๆ เพราะเหตุที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริตและชอบด้วยจริยธรรมสื่อมวลชนมิได้

มาตรา ๕๕ คำสั่งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สั่งการต่อผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้คำสั่งนั้นจะชอบด้วยกฎหมาย แต่ถ้าหากการปฏิบัติตามคำสั่งจะมีผลให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนหรือเป็นเหตุให้ไม่สามารถเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ ผู้นั้นมีสิทธิปฏิเสธการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวได้โดยทำเป็นหนังสือพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ออกคำสั่ง และมีให้ถือว่าเป็นการขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เว้นแต่การเสนอข่าวหรือการแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นการละเมิดกฎหมายหรือจะทำให้หน่วยงานที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ต้องรับผิดชอบในทางแพ่งหรือทางอาญา

การกระทำใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการเสนอข่าวหรือการแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ให้ถือว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือจริยธรรมสื่อมวลชน

หมวด ๑๐

มาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๕๖ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนถูกละเมิดเสรีภาพตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม หรือได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ และประสงค์จะได้รับความคุ้มครองหรือได้รับการเยียวยา ให้ร้องเรียนเป็นหนังสือพร้อมด้วยพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ถูกละเมิด หรือได้รับความเดือดร้อน แล้วแต่กรณี

การพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๗ ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๕๖ คณะกรรมการจะพิจารณาวินิจฉัยเอง หรือจะตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องเรียนดังกล่าวแทน คณะกรรมการก็ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งจะแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการซึ่งสรรหาจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคน

มาตรา ๕๘ ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับเรื่องร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้
ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งต้องไม่เกินสามสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้
ปรากฏไว้ด้วย

มาตรา ๕๙ ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมิได้วินิจฉัยเรื่องร้องเรียน คณะกรรมการจะ
พิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ร้องเรียนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามที่เห็นสมควรก็ได้ ในกรณีที่
คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือโดยไม่ใช่เป็นการให้กู้ยืม คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขให้ใช้คืนใน
ภายหลังเมื่อผู้ร้องเรียนได้รับการชดเชยค่าทดแทนหรือค่าเสียหายจากผู้กระทำละเมิดแล้ว หรือกำหนด
เงื่อนไขอื่นใดด้วยก็ได้

ในกรณีที่ความปรากฏในภายหลังว่าผู้ร้องเรียนจงใจแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นเท็จ เพื่อให้
คณะกรรมการเชื่อว่าได้รับความเดือดร้อน เป็นเหตุให้ได้รับความช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง ให้
คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้ผู้ร้องเรียนใช้คืนพร้อมดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละเจ็ดจุดห้าต่อปี

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่งหรือวรรค
สาม หรือฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนดำเนินการแก้ไข
เปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือชดเชยความเสียหาย หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเป็นการเยียวยาความ
เสียหายที่เกิดขึ้น และแจ้งให้ผู้กระทำการฝ่าฝืน หน่วยงานที่กระทำการฝ่าฝืน หรือผู้บังคับบัญชาของ
หน่วยงานดังกล่าว หรือนายจ้าง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ

ผู้ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ มีสิทธิฟ้องคดี
ต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

มาตรา ๖๑ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕
และการดำเนินการกับเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ หรือส่งเสริมมาตรฐานผู้
ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน คณะกรรมการอาจดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อ
หน่วยงานของรัฐ เจ้าของกิจการสื่อมวลชน หรือบุคคลอื่นใด เพื่อให้แก้ไขหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่าง
ใดตามควรแก่กรณีได้

หมวด ๑๑

มาตรการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๖๒ ผู้ใดได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนอันเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน และประสงค์จะได้รับความคุ้มครองหรือได้รับการเยียวยา ให้ร้องเรียนเป็นหนังสือพร้อมด้วยพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้กระทำ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากผู้ได้รับความเสียหายร้องเรียนต่อคณะกรรมการส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนพิจารณา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

ห้ามมิให้คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน รับเรื่องร้องเรียนตามวรรคหนึ่งไว้พิจารณา หากในขณะยื่นเรื่องร้องเรียนนั้น ผู้ร้องเรียนได้ฟ้องผู้ถูกร้องเรียนในเรื่องเดียวกันและคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

มาตรา ๖๓ ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๖๒ หากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน หรือองค์กรสื่อมวลชนผู้ถูกร้องเรียนเป็นสมาชิกขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิก ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนดำเนินการส่งเรื่องร้องเรียนไปยังองค์กรที่เกี่ยวข้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นผู้ถูกร้องเรียน ให้ส่งเรื่องร้องเรียนให้องค์กรสื่อมวลชนที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นปฏิบัติงานอยู่ เป็นผู้พิจารณาตามมาตรการที่กำหนดไว้ในจริยธรรมสื่อมวลชนขององค์กรสื่อมวลชนนั้น

(๒) กรณีองค์กรสื่อมวลชนเป็นผู้ถูกร้องเรียน ให้ส่งเรื่องร้องเรียนให้องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่องค์กรสื่อมวลชนนั้นเป็นสมาชิกอยู่เป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดไว้ในจริยธรรมสื่อมวลชนขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนนั้น

(๓) กรณีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและองค์กรสื่อมวลชนเป็นผู้ถูกร้องเรียนในคราวเดียวกัน ให้ส่งเรื่องร้องเรียนให้องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนที่องค์กรสื่อมวลชนนั้นเป็นสมาชิกอยู่เป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดไว้ในจริยธรรมสื่อมวลชนขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนนั้น

การพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามวรรคหนึ่ง หากมาตรการที่กำหนดไว้ในจริยธรรมสื่อมวลชนขององค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชน แล้วแต่กรณี ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาไว้ ให้องค์กรสื่อมวลชนหรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนนั้น พิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและสมควร ให้ขยายระยะเวลาการพิจารณาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน และให้รายงานผลการพิจารณาให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่การพิจารณาแล้วเสร็จ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนเห็นว่าจริยธรรมสื่อมวลชนขององค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนดังกล่าวกำหนดไว้ ต่ำกว่ามาตรฐานกลาง ที่

คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๖ (๒) ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนแจ้งให้องค์กรสื่อมวลชนหรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนดังกล่าวพิจารณาดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนนั้นโดยถือตามมาตรฐานกลางที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๖ (๒) เป็นเกณฑ์การพิจารณา

คู่กรณีผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของขององค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนแล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนได้ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้ทราบถึงคำวินิจฉัยนั้น โดยองค์กรสื่อมวลชน หรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้คู่กรณีทราบในคำวินิจฉัย และคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิคู่กรณีในการใช้สิทธิทางศาล

มาตรา ๖๔ หากองค์กรสื่อมวลชนหรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนเพิกเฉยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน มีอำนาจดำเนินการสอบสวนในเรื่องนั้นต่อไปจนได้ข้อยุติ แต่จะต้องไม่เกินสามสัปดาห์นับแต่กำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๖๓ วรรคสองสิ้นสุดลงและคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนได้ทราบถึงพฤติการณ์เช่นนั้น

เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนพิจารณาแล้วเสร็จ ให้แจ้งผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยให้องค์กรสื่อมวลชนหรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นทราบและปฏิบัติตาม ในกรณีเช่นนี้หากองค์กรสื่อมวลชนหรือองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน แจ้งไปยังคณะกรรมการเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาประกาศเผยแพร่ผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าว ให้ประชาชนทราบ

คู่กรณีผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการได้ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้ทราบถึงคำวินิจฉัยนั้น โดยคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้คู่กรณีทราบในคำวินิจฉัย และคณะกรรมการต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิคู่กรณีในการใช้สิทธิทางศาล

มาตรา ๖๕ หากคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนมีคำวินิจฉัยว่า มีการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน และการฝ่าฝืนนั้นก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน ให้เสนอเรื่องไปยังสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนดำเนินการให้องค์กรสื่อมวลชนที่ผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนนั้นปฏิบัติงานอยู่ เพิกถอนบัตรประจำตัวผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนของผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนนั้น หากองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนเพิกเฉยไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติพิจารณาเพิกถอนใบรับรองสมาชิกขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนนั้น

(๒) กรณีองค์กรสื่อมวลชนเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน ให้แจ้งไปยังคณะกรรมการ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาประกาศเผยแพร่ผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวให้สาธารณชนทราบ

ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวไม่ตัดสิทธิคณะกรรมการในการกำหนดโทษปรับทางปกครอง ตามมาตรา ๗๑

มาตรา ๖๖ การประกาศผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามมาตรา ๖๔ วรรคสองและมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องคณะกรรมการหรือบุคคลใดในทางแพ่ง หรือทางอาญาก็ได้

มาตรา ๖๗ เรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๖๒ ที่ผู้ถูกร้องเรียนไม่ได้เป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพ สื่อมวลชน แห่งชาติ ให้คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้น โดย พิจารณาตามมาตรฐานกลางที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๖ (๒) และให้นำความในมาตรา ๖๔ มาใช้บังคับแก่กรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๘ ถ้าการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนกระทำไปตาม คำสั่งของเจ้าของกิจการสื่อมวลชนหรือผู้บังคับบัญชา ให้ถือว่าเจ้าของกิจการสื่อมวลชนที่ผู้ประกอบ วิชาชีพสื่อมวลชนปฏิบัติงานอยู่ หรือผู้บังคับบัญชาของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนผู้นั้น กระทำการฝ่าฝืน และต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย

มาตรา ๖๙ ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๖๒ ให้นำความในมาตรา ๕๙ และ มาตรา ๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๐ คณะกรรมการอาจส่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามหมวด ๑๐ หรือคำ วินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนตามหมวด ๑๑ ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ดำเนินการกับผู้ถูกร้องเรียนตามกฎหมายของ กสทช. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้

มาตรา ๗๑ โทษปรับทางปกครอง มีดังต่อไปนี้

- (๑) โทษปรับทางปกครองชั้น ๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
- (๒) โทษปรับทางปกครองชั้น ๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท
- (๓) โทษปรับทางปกครองชั้น ๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ (๑) ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๑

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ (๕) ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๒

มาตรา ๗๔ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ (๔) ต้องระวางโทษปรับทางปกครองชั้น ๓

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๕ ในการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ให้กำหนดขั้นตอนการสรรหาและคัดเลือกกรรมการเป็นสามระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่หนึ่ง นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๑

ทำหน้าที่สรรหาบุคคลผู้สมควรเป็นกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนด้านวิทยุกระจายเสียง ด้านวิทยุโทรทัศน์ ด้านสิ่งพิมพ์ ด้านสื่อออนไลน์ ด้านโฆษณา ด้านข่าว ด้านบันเทิง ด้านละหนึ่งคน และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนในส่วนภูมิภาค จำนวนหนึ่งคน จากรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ ที่องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนเสนอ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสรรหาจากผู้เชี่ยวชาญ ดังต่อไปนี้

- (ก) ด้านนิเทศศาสตร์ จำนวนสองคน
- (ข) ด้านกฎหมาย จำนวนหนึ่งคน
- (ค) ด้านสังคม จำนวนสองคน
- (ง) ด้านอื่น ๆ จำนวนหนึ่งคน

(๓) ผู้แทนผู้บริโภค จำนวนหนึ่งคน

ให้คณะกรรมการในระยะที่หนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งสิ้นสุดลงให้รักษาการไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่

ให้กระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการในระยะที่หนึ่งจนกว่าจะมีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติในระยะที่สองตามพระราชบัญญัตินี้

ระยะที่สอง เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติในระยะที่หนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้สมาชิกคัดเลือกกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามมาตรา ๑๙ (๒) โดยต้องประกอบด้วยผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนด้านต่าง ๆ ที่เคยดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในระยะที่หนึ่ง ตาม (๑) จำนวนสี่คนเป็นกรรมการในระยะที่สอง

ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๑ เป็นผู้สรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนผู้บริโภคตามมาตรา ๑๙ (๓) และ (๔) และให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับด้วย

ระยะที่สาม เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติในระยะที่สองพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้คณะกรรมการในระยะที่สองรักษาการไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ และให้มีการคัดเลือกและสรรหากรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข

สรุปผลการศึกษาวิจัยเรื่อง กลไกการกำกับดูแลตนเองของ สถาบันวิจัย
เพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ภายใต้โครงการศึกษาวิจัยการปฏิรูปสื่อ
และสรุปผลการศึกษาของ Baker & McKenzie เกี่ยวกับการกำกับดูแลสื่อ
และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
(Guide to Media and Content Regulation in Asia Pacific)

สรุปผลการศึกษาวิจัยเรื่อง กลไกการกำกับดูแลตนเองของ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ภายใต้โครงการศึกษาวิจัยการปฏิรูปสื่อ และสรุปผลการศึกษาของ Baker & McKenzie เกี่ยวกับการกำกับดูแลสื่อ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Guide to Media and Content Regulation in Asia Pacific)

๑. การพิจารณาจากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง กลไกการกำกับดูแลตนเองของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ภายใต้โครงการศึกษาวิจัยการปฏิรูปสื่อ ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

(๑.๑) ภาพอนาคตของระบบสื่อจากการหลอมรวม

(๑) เนื้อหาสื่อเดียวกัน จากผู้ผลิตเดียวกันสามารถเผยแพร่ไปยังผู้บริโภคผ่านสื่อได้หลากหลายช่องทาง

(๒) การเผยแพร่ในสื่อแต่ละช่องทาง มีการกำกับดูแลที่แตกต่างกัน และมีประเด็นเฉพาะที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในการแข่งขัน

(๓) ในอนาคตระยะไกล การเผยแพร่เนื้อหาจะมุ่งไปสู่ช่องทางอินเทอร์เน็ต เพราะเทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และการกำกับดูแลมีความเข้มงวดน้อยกว่าการแพร่ภาพกระจายเสียง

(๔) หน่วยงานกำกับดูแลจะมีบทบาทน้อยลงคงเหลือเฉพาะการกำกับดูแลในมิติเศรษฐกิจ โดยการกำกับดูแลเนื้อหาเป็นไปได้ยาก

(๑.๒) การกำกับดูแลในช่วงเปลี่ยนผ่าน

(๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะในภาพรวม

(๒) สร้างการแข่งขันในการสื่อสารของทุกห่วงโซ่อุปทานอย่างเสมอภาคที่สุด

(๓) แบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างรัฐ ผู้ประกอบการและผู้บริโภคในการกำกับดูแล

(๔) มีความยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

(๑.๓) หลักการในการกำกับดูแลแบบหลอมรวม

(๑) เน้นสร้างการแข่งขันอย่างเสมอภาค (Level – Playing Field)

- การแข่งขันในแพลตฟอร์มเดียวกัน

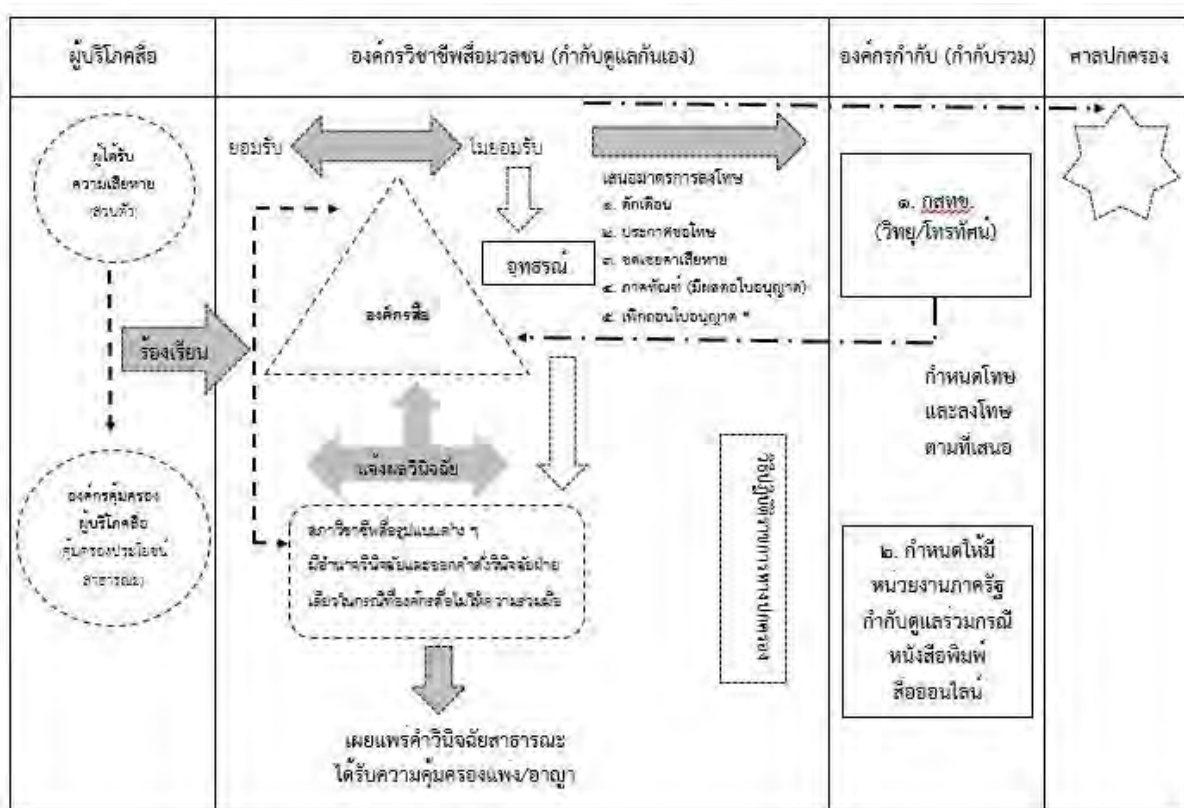
- การแข่งขันข้ามแพลตฟอร์ม

(๒) กำกับดูแลเพื่อหนุนเสริมตลาดที่ไม่สามารถทำงานได้อย่างสมบูรณ์

- คุณภาพและความหลากหลายของรายการ
- การคุ้มครองผู้บริโภคและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

(๓) มีกลไกในการประเมินผลกระทบ (Regulatory Impact Assessment) และกลไกทบทวนกฎระเบียบที่ใช้อยู่ (Regulatory Guideline) เพื่อลดความไม่แน่นอนจากการกำกับดูแล และเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

(๑.๔) รูปแบบการกำกับดูแลกันเองและกำกับร่วมโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) เสนอ

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) พ.ศ. ๒๕๕๙

(๑.๕) แนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกันเองของสื่อหนังสือพิมพ์ในต่างประเทศ

ได้มีการศึกษาของประเทศสวีเดน ประเทศอังกฤษ และประเทศในกลุ่มอาเซียน โดย ๒ ประเทศแรกถือว่าเป็นชาติตะวันตกที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย และมีการกำกับดูแลตนเองของหนังสือพิมพ์มายาวนาน ทั้งนี้ประเทศสวีเดนเป็นต้นคิดในการจัดตั้งองค์กรรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสื่อมวลชน (Press

Ombudsman)

อันเป็นที่มาของแนวคิดการจัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อ (Media Ombudsmen)

(๑) **ประเทศสวีเดน** ระบบการกำกับดูแลกันเองของหนังสือพิมพ์ ประกอบด้วย กฎต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในจรรยาบรรณวิชาชีพ (Code of Ethics) สำนักงานรับเรื่องร้องเรียน (The Office of the Press Ombudsman) และสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (Swedish Press Council) ซึ่งสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติปัจจุบันมีองค์ประกอบจำนวน ๑๔ คน โดยมี ประธาน ๑ คน และรองประธาน ๓ คน

ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก The Publisher's Club, The Swedish Union of Journalist, The Swedish Newspaper's Association, The Swedish Magazine Publishers Association, The Chief Parliamentary Ombudsman และ The Chairman of The Swedish Bar Association ทั้งนี้ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติจะมีการประชุม ๑๕ ครั้ง เพื่อพิจารณาทบทวนคดีต่าง ๆ ที่อาจละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพของนักหนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ The Swedish Newspaper Publisher's Association สามารถเพิกเฉยต่อกฎของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้

ส่วนผู้ที่เห็นว่าหนังสือพิมพ์ละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพของนักหนังสือพิมพ์ สามารถร้องเรียนต่อสำนักงานรับเรื่องร้องเรียน (the Office of the Press Ombudsman) ภายใน ๓ เดือน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่นักหนังสือพิมพ์ด้วยตนเอง จะไม่สามารถร้องเรียนกันเองได้ นอกจากนี้สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนยังทำหน้าที่ชี้แจงสาธารณชนเกี่ยวกับจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ รวมถึง สนับสนุนและเผยแพร่ความรู้ในการเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ดี โดยคณะกรรมการของสำนักงานรับเรื่องร้องเรียน ได้รับการแต่งตั้งจาก Chief Parliamentary Ombudsman, the chairman of the Swedish Bar Association and the chairman of the Joint Committee of Press Associations ทั้งนี้ สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนจะเปรียบเสมือนด่านหน้าของสภาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนว่าสมควรตรวจสอบหรือไม่ หรือจะส่งกลับให้หนังสือพิมพ์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องจัดการแก้ไขกันเองก่อน ถ้าวิธีดังกล่าวไม่ได้ผล สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนจะเป็นผู้วินิจฉัยว่าจะยกฟ้องหรือส่งเรื่องเข้าสู่สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติพิจารณาต่อไป อย่างไรก็ตาม หากเรื่องดังกล่าวถูกยกฟ้องจากสำนักงานรับเรื่องร้องเรียน ผู้ร้องเรียนสามารถยื่นอุทธรณ์คำตัดสินต่อสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้ ซึ่งสภาการหนังสือพิมพ์จะมีอิสระในการตัดสินใจว่าคำพิพากษาใดเหมาะสมที่สุด

(๒) **ประเทศอังกฤษ** มีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ Independent Press Standards Organization หรือ IPSO ทำหน้าที่กำกับดูแลอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์และนิตยสาร โดยเป็นองค์กรอิสระ เพื่อส่งเสริมและรักษามาตรฐานทางวิชาชีพ และมาตรฐานสูงสุดของสื่อสารมวลชน และสนับสนุนสาธารณชนในการแสวงหาการชดเชยเมื่อพบว่าถูกละเมิด และมีผู้ไม่ปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณของบรรณาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่าง ๆ เช่น การความถูกต้อง การคุกคามความเป็นส่วนตัว (invasion of privacy) การรุกรานความรู้สึกเศร้าโศกหรือตื่นตระหนก การก่อกวน ซึ่ง IPSO สามารถพิจารณาความเดือดร้อนที่เกี่ยวกับที่เนื้อหาของหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ตลอดจนการดำเนินการของนักหนังสือพิมพ์

ทั้งนี้ IPSO จะรับเรื่องร้องเรียน และควบคุมการสอบสวนให้ได้มาตรฐานในการปฏิบัติการของกองบรรณาธิการด้วยตนเอง รวมทั้งยังดำเนินการติดตามตรวจสอบการทำงานของกองบรรณาธิการ โดยกำหนดให้สื่อสิ่งพิมพ์ต้องส่งรายงานปฏิบัติงานประจำปี และมีอำนาจในการลงโทษ ซึ่งในกรณีที่เป็นความผิดพลาดร้ายแรงอาจถึงขั้นการถูกปรับ

สำหรับองค์ประกอบของ IPSO มี ประธาน ๑ คน และคณะกรรมการที่มาจาก การแต่งตั้ง ๑๒ โดยส่วนใหญ่มีความอิสระที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับวงการหนังสือพิมพ์และนิตยสาร จำนวน ๗ คน และกรรมการอื่น สมาชิกคนอื่นที่เป็นตัวแทนของวงการหนังสือพิมพ์และนิตยสาร จำนวน ๕ คน

นอกจากนี้รัฐบาลอังกฤษได้ดำเนินการเพื่อให้องค์กรสื่อกำกับดูแลตนเอง โดยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการรับรองหนังสือพิมพ์ (The Press Recognition Panel) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรองการกำกับดูแลตนเองของหนังสือพิมพ์

(๓) มีการจัดตั้งสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งอาเซียน **ประเทศอาเซียน** (Southeast Asian Press Alliance : SEAPA) ซึ่งเป็นองค์กรของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และประเทศไทยได้ร่วมเป็นสมาชิกด้วย โดยวิสัยทัศน์ของ SEAPA คือ สื่อมีการแสดงออกได้อย่างเสรี และเป็นอิสระ มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการส่งเสริมข้อมูลความรู้ มีความโปร่งใส และมีความหลากหลายเป็นบรรทัดฐานสำหรับภารกิจของ SEAPA ประกอบด้วย

- ช่วยเหลือและส่งเสริมการแสดงออกอย่างอิสระ เสรี และมีความรับผิดชอบต่อ
- ก่อให้เกิดความสามารถสูงสุดขององค์กรสื่อที่หลากหลายเป็นอิสระ และสร้างความสามารถระดับมืออาชีพของนักข่าว
- ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลให้มากขึ้น

- ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของสื่อสารมวลชน

- ตั้งมั่นในความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและพยายามร่วมมือกับภูมิภาคอื่นของโลก เพื่อที่จะปกป้องเสรีภาพและการแสดงออกอย่างเสรีของสื่อมวลชน

ทั้งนี้ การดำเนินงานของ SEAPA จะถูกควบคุมโดยคณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกในองค์กร โดยคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดทิศทาง นโยบายขององค์กร พิจารณาทบทวนการทำงานและงบประมาณของสำนักเลขาธิการ ตัดสินคำร้องการเป็นสมาชิกภาค และการออกคำสั่ง รวมถึงกับการแต่งตั้งผู้อำนวยการบริหาร

สำหรับสมาชิกของ SEAPA ประกอบด้วย องค์กรวิชาชีพสื่อของประเทศสมาชิก ภูมิภาคอาเซียน ดังนี้

- สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ได้แก่ Burma News International (BNI) และ Myanmar Journalist Network (MJN)

- ประเทศกัมพูชา ได้แก่ Cambodian Center for Human Rights (CCHR) และ Cambodian Center for Independent Media (CCIM)

- ประเทศไทย คือ Thai Journalists Association (TJA)

- ประเทศมาเลเซีย คือ Centre for Independent Journalism (CIJ, Malaysia)

- สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้แก่ Center for Media Freedom and Responsibility (CMFR, Philippines) และ Philippine Center for Investigative Journalism (PCIJ)

- สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้แก่ Aliansi Jurnalis Independen (Alliance of Independent Journalists, AJI-Indonesia) และ Institut Studi Arus Informasi (Institute for Studies on the Free Flow of Information, ISAI, Indonesia)

- สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต คือ Asosiasaun Jornalista Timor Lorosa'e ZTimor Leste Journalist Association, AJTL)

(๑.๖) แนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในต่างประเทศ ได้มีการศึกษาของสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศในกลุ่มอาเซียน ดังนี้

(๑) สหรัฐอเมริกา ได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกันเองด้านโฆษณาและด้านรายการของวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ ดังนี้

(๑.๑) การกำกับตนเองด้านโฆษณา มีองค์กรที่ทำหน้าที่หลัก คือ สภาการกำกับดูแลตนเองในการโฆษณา (Advertising Self – regulatory Council – ASRC) ซึ่งมีบทบาทสนับสนุนกลไกกำกับดูแลตนเอง โดยการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน อาทิ แผนการโฆษณาแห่งชาติ (The National Advertising Division) หน่วยทบทวนโฆษณาเกี่ยวกับเด็ก (Children’s Advertising Review Unit) แผนงานการกำกับดูแลตนเองในการขายปลีกแบบอิเล็กทรอนิกส์ (The Electronic Retailing Self – regulation Program) เป็นต้น ทั้งนี้ การตรวจสอบโฆษณาและบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนจะเป็นหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแลตนเองแต่ละองค์กร ร่วมกับ Council of Better Business Bureau รวมถึง National Advertising Review Board ที่เป็นคณะกรรมการจัดการเรื่องอุทธรณ์ในกรณีที่คู่กรณีเห็นแย้งกับคำตัดสินขององค์กรกำกับดูแลตนเองด้านโฆษณา

(๑.๒) การกำกับตนเองด้านรายการ ซึ่งผู้ประกอบการสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์พยายามหาแนวทางการกำกับดูแลตนเองมากขึ้น เพื่อลดอิทธิพล และกฎระเบียบที่บังคับใช้โดยหน่วยงานภายนอกให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งสมาคมผู้เผยแพร่รายการวิทยุโทรทัศน์ได้ร่วมกันจัดทำมาตรฐานจริยธรรมหรือแนวปฏิบัติขึ้น ปัจจุบันสมาคมนี้มีสมาชิกเป็นสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ และเครือข่ายผู้เผยแพร่รายการมากถึง ๘,๓๐๐ ราย และร่วมกันได้จัดทำเรตติ้งรายการและตรวจสอบเนื้อหารายการเพื่อไม่ให้มีความรุนแรงหรือขัดต่อศีลธรรมโดยความสมัครใจ เช่น การนำเสนอประเด็นสาธารณะที่มีความขัดแย้งสูง สถานีโทรทัศน์จะนำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้านและนำข้อมูลจากคู่ขัดแย้งทุกฝ่าย หรือการนำเสนอรายการทางศาสนาไม่ควรโจมตี หรือล้อเลียน และไม่ควรนำเสนอด้วยอคติ ตลอดจนควรหลีกเลี่ยงประเด็นทางศาสนาที่อาจก่อให้เกิดข้อถกเถียง หรือแม้แต่การบัญญัติไม่ให้สถานีโทรทัศน์ล้อเลียนคนชนชาติหรือเชื้อชาติใด ๆ เป็นต้น

สำหรับเนื้อหาในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน นั้น มีการกำกับตนเองโดยองค์กรวิชาชีพสื่อมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมตามแนวทางการให้ข้อมูล ได้แก่ แนวทางดูแลการดูทีวีของผู้ปกครอง (TV Parental Guidelines) และผู้ให้บริการโทรทัศน์นำไปใช้โดยสมัครใจ ประกอบกับการบังคับใช้โดยคณะกรรมการเฟียร์วังก์และดูแลระบบ ซึ่งมีองค์ประกอบจากตัวแทนองค์กรวิชาชีพและองค์กรภาคประชาสังคม ทำหน้าที่เฟียร์วังก์ ตรวจสอบและพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ประชาชนส่งมา โดย FCC เข้ามามีบทบาทในระบอบการกำกับดูแลตนเองด้วยการพิจารณาให้การยอมรับแนวทางดูแลการดูทีวีของผู้ปกครองก่อนที่องค์กรวิชาชีพสื่อจะนำไปใช้กำกับดูแลตนเองในการจัดระดับความเหมาะสมรายการเพื่อเป็นการประกันว่าระบบจะตอบสนองเป้าหมายในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้

ส่วนการกำกับกันเองด้านข่าวจะกำกับกันเองโดยสภานักข่าวในระดับรัฐ ๑ องค์กร และมีผู้ตรวจการ (Ombudsman) ประมาณ ๔๐ คน แต่ยังมีประเด็นถึงควมมีประสิทธิภาพในการทำงานเพราะยังเป็นลูกจ้างขององค์กรสื่อ ในขณะที่ต้องทำหน้าที่เป็นคนกลางระหว่างองค์กรสื่อกับผู้บริโภค

(๒) **ประเทศอังกฤษ** จะเน้นการกำกับดูแลร่วมกันด้านโฆษณา ซึ่งมีองค์กรการกำกับดูแลกันเองด้านโฆษณา ประกอบด้วย The Committee of Advertising Practice (CAP), The Broadcast of Advertising Practice (BCAP) และ The Advertising Standard Authority (ASA)

โดยองค์กรกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ของประเทศอังกฤษ (The Office of Communications : Ofcom) อาศัยอำนาจตามกฎหมายจัดทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกับ CAP และ ASA ในการกำกับดูแลกันเองด้านโฆษณาในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยมีคณะกรรมการ BCAP

ทำหน้าที่จัดทำและทบทวนมาตรฐานจริยธรรมในการโฆษณา และ ASA รับผิดชอบการบริหารจัดการและการบังคับใช้มาตรฐานให้แก่ประชาชนที่ร้องเรียนในลักษณะ One stop shop ทั้งนี้การดำเนินงานของ BCAP และ ASA จะดำเนินงานอย่างเป็นอิสระจาก Ofcom อย่างไรก็ดี Ofcom ยังคงมีหน้าที่รองรับกรณีการแก้ไขมาตรฐานจริยธรรมในเรื่องสำคัญรวมถึงมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ข้อตกลง

สำหรับการกำกับกันเองด้านรายการผู้ประกอบการสื่อแต่ละรายมีหน้าที่พิจารณาจัดระดับความเหมาะสมตามแนวที่ที่กำหนดร่วมกันไว้ใน Good Practice Principle ซึ่งเป็นแนวทางการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหากิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ในทุกแพลตฟอร์ม ส่วนการจัดการเรื่องร้องเรียนนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ให้บริการแต่ละราย

(๓) **ประเทศญี่ปุ่น** มุ่งเน้นการกำกับดูแลเนื้อหา โดยยึดถือเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งได้รับการรับรองตามกฎหมายอย่างมาก ดังนั้นภาครัฐจึงไม่สามารถแทรกแซงการทำงานของสื่อได้ ทำให้ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์มีบทบาทอย่างมากในการกำกับดูแลเนื้อหาสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลภายใต้กลไกการกำกับดูแลกันเอง (Self – regulation) ผ่าน ๒ องค์กรหลัก ได้แก่ สมาคมผู้ประกอบการแพร่ภาพกระจายเสียงเชิงพาณิชย์แห่งประเทศญี่ปุ่น (The Japan Commercial Broadcasters Association : JBA) และ องค์กรจริยธรรมด้านการแพร่ภาพกระจายเสียงและการปรับปรุงรายการ (The Broadcasting Ethics & Program Improvement Organization : BPO) โดย

JBA มีบทบาทในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ (Guideline) ให้สถานีโทรทัศน์ที่เป็นสมาชิกร่วมมือและปฏิบัติตาม ส่วน BPO จะเป็นหน่วยงานอิสระจากรัฐและภาคอุตสาหกรรม ทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน ดำเนินการเรื่องร้องเรียน และพิจารณาปัญหาด้านจริยธรรม สิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองผู้เยาว์

นอกจากนี้ ประชาชน/กลุ่มประชาสังคมก็มีบทบาทมากขึ้น โดยดูจากสถิติเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่มีไปยัง BPO จำนวนกว่า ๑๐,๐๐๐ เรื่องต่อปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความกระตือรือร้นของประชาชนในการเฝ้าระวังและตระหนักถึงสิทธิในการร้องเรียนของผู้บริโภคว่าเป็นหน้าที่ของตนที่ต้องจับจ้องมองสื่อและช่วยกันทำให้รายการโทรทัศน์พัฒนาขึ้น โดยเฉพาะการเอาเปรียบผู้บริโภคและเนื้อหาที่เป็นภัยต่อผู้เยาว์ อันเป็นส่วนหนึ่งมาจากพัฒนาการด้านการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ส่วนกลุ่มประชาสังคมที่มีบทบาทเข้มแข็งในการกำกับดูแลเนื้อหาของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ คือ องค์กรเครือข่ายครูและผู้ปกครอง (The Parent – Teacher Associations : PTA) ซึ่งรวมกลุ่มและเคลื่อนไหวอย่างเข้มแข็งในการเฝ้าระวังเนื้อหาที่อาจเป็นภัยต่อเด็กและเยาวชน ทั้งยังเป็นหน่วยงานที่ร้องเรียนต่อ JBA และ BPO อยู่บ่อยครั้ง

สำหรับการกำกับกันเองด้านโฆษณา มีองค์กร คือ JARO (The Japanese Advertising Review Organization) โดยมีสมาชิกจำนวนมาก ประกอบด้วย ผู้โฆษณาสื่อวิทยุโทรทัศน์ บริษัทเอเจนซี่โฆษณา สื่อสิ่งพิมพ์ทั้งนิตยสารและหนังสือพิมพ์ ตลอดจน Internet Media และ Creative shops โดย JARO ทำหน้าที่ในการรับข้อร้องเรียนและข้อสงสัยจากประชาชนในเนื้อหาการโฆษณาหรือเนื้อหาในฉลากเพื่อตรวจสอบการโฆษณา นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำผู้โฆษณาที่น่าสงสัยว่าอาจละเมิดจริยธรรม รวมถึงการออกข้อกำหนดการให้คำปรึกษาด้านกฎระเบียบของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โฆษณามีความเป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้บริโภค ซึ่งจะเป็นการรักษามาตรฐานการดำรงชีวิตของประชาชนและเอื้อต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอีกด้วย โดย JARO ระบุไว้ว่าการโฆษณาต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักการที่เรียกว่า Advertising Review Principles ดังนี้

- ต้องเป็นจริงและเป็นธรรม
- ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค
- ต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน
- เหมาะสมสอดคล้องกับธรรมเนียมประเพณีของสังคม
- ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบการกำกับที่เกี่ยวข้องรวมทั้งหลักของนโยบาย

สาธารณะ (Public Policy) ด้วย

ส่วนการรับเรื่องร้องเรียนของ JARO จะมีพนักงานรับการร้องเรียนจากผู้บริโภคหรือคู่แข่งผ่านโทรศัพท์หรือจดหมาย โดยผู้โฆษณาจะต้องดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์ตามข้อร้องเรียนเอง และเมื่อจัดการตรวจสอบแล้ว ก็ต้องแจ้งกลับเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้ร้องเรียนโดยให้ผ่าน JARO ด้วย เป็นที่พึงพอใจของผู้ร้องก็ถือว่าจบกระบวนการ แต่หากผู้ร้องเรียนไม่พอใจกับการชี้แจง หรือยังมีข้อสงสัยอื่นที่พบในการโฆษณาอีก (ถึงแม้ผู้ร้องเรียนจะพอใจกับการตอบชี้แจงแล้วก็ตาม) โฆษณาเรื่องนั้น ๆ ก็จะต้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ

นอกจากนี้ยังมีการกำกับกันเองด้านรายการ โดยสมาคมผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (The Japan commercial Broadcasters Association : JBA) เป็นองค์กรกำกับดูแลกันเองของผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงเชิงพาณิชย์ ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงเชิงพาณิชย์ เพื่อกำหนดแนวทางในการให้บริการกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เพื่อรับประกันเสรีภาพในการแสดงความเห็น รวมถึงการเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการในการสร้างพลังต่อรองทางธุรกิจและป้องกันการแทรกแซงจากภาครัฐด้วย และจากการที่ผู้ประกอบการกระจายเสียงและโทรทัศน์รวมตัวกันเพื่อกำหนดมาตรฐานร่วมกัน โดยนำแนวปฏิบัติของแต่ละสถานีมามาพิจารณาทำประเด็นที่เห็นพ้องต้องกันปรับใช้กับมาตรฐานของสถานี ดังนั้น จึงไม่ค่อยมีกรณีพิพาทระหว่างสมาชิก เนื่องจากมีมาตรฐานที่คล้ายกัน นอกจากนี้ การประชุมหารือเพื่อหามาตรฐานในบริการกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เป็นการกำหนดกันเองในหมู่ผู้ประกอบการ โดยที่ภาครัฐไม่เข้ามาเกี่ยวข้องแต่อย่างใด

ต่อมาการทำหน้าที่ของ JBA เริ่มเกิดปัญหาบ่อยครั้ง ผู้ประกอบการทั้งสื่อสาธารณะ คือ NHK และภาคเอกชน คือ JBA จึงรวมตัวกันก่อตั้งองค์กรจริยธรรมด้านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และการปรับปรุงรายการ (The Broadcasting Ethics & Program Improvement organization : BPO) ขึ้น เพื่อเป็นกลไกการตรวจสอบเนื้อหารายการโทรทัศน์และกำกับดูแลกันเอง ทั้งยังป้องกันการควบคุมจากภาครัฐด้วย โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาของ BPO ประกอบด้วยสมาชิกไม่เกิน ๗ คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากบุคคลทั่วไปที่ไม่ใช่คณะกรรมการบริษัทหรือพนักงานของบริษัทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นสมาชิกทั้งของ JBA และ BPO จะประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาสาเหตุของปัญหาและแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก ทั้งนี้ นอกจาก BPO จะเป็นหน่วยงานป้องกันการแทรกแซงจากรัฐแล้วยังเป็นช่องทางสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการโทรทัศน์กับผู้ชมด้วย ซึ่งประชาชนสามารถร้องเรียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งโทรศัพท์ โทรสาร อีเมล จดหมาย และจากสถิติที่ผ่านมา มีเรื่องร้องเรียนที่เป็นปัญหาด้านจริยธรรมมากที่สุด โดยกลไกการดำเนินการเรื่องร้องเรียนคือเรื่องที่ไม่

ผลกระทบมากนักคณะกรรมการจะพิจารณาและลงมติได้เอง ส่วนกรณีที่เป็นปัญหาใหญ่ สถานีโทรทัศน์ที่ถูกร้องเรียนต้องส่งเทปรายการที่มีปัญหาให้คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการจะได้สวนผู้ประกอบการเพิ่มเติม แล้วจึงค่อยพิจารณาและลงมติ หากมีความผิดจริง คณะกรรมการจะแจ้งให้สถานีทราบและประกาศต่อสาธารณะว่าเกิดความผิดพลาดขึ้น ทั้งนี้ BPO ทำหน้าที่เพียงแจ้งให้ทราบถึงความผิดที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจจะบอกว่าสถานีจะต้องแก้ไขอย่างไร จากนั้นสถานีโทรทัศน์ต้องตัดสินใจและต้องชี้แจงให้ประชาชนทราบด้วยว่าจะแก้ไขอย่างไรด้วยตนเอง โดยต้องชี้แจงผ่านช่องของตนเองและช่องทางสื่ออื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า BPO จะไม่มีอำนาจลงโทษทางกฎหมายแก่องค์กรสมาชิกที่ละเมิดข้อตกลง แต่ BPO ได้รับการยอมรับจากทั้งผู้ประกอบการ ภาครัฐ และภาคประชาชน เพราะการแสดงบทบาทที่เข้มแข็งและสม่ำเสมอจนทำให้เป็นที่รู้จัก โดยเฉพาะเรื่องการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน เมื่อมีผู้ทำผิดข้อตกลง BPO จะแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบและเน้นย้ำให้มีการขอภัยต่อสาธารณชนผ่านช่องของตน ดังนั้น ประชาชนจึงไว้วางใจและร้องเรียนผ่านทาง BPO อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเห็นว่าการร้องเรียนนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติจริง อีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้ BPO เป็นที่ผู้ประกอบการยอมรับและปฏิบัติตาม เนื่องจากผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นการแสดงความรับผิดชอบและรับประกันความน่าเชื่อถือขององค์กร ขณะเดียวกันก็ป้องกันการแทรกแซงจากรัฐในระยะยาว ทั้งนี้ เพราะ BPO ถือเป็นหน่วยงานที่แสดงให้เห็นศักยภาพในการกำกับดูแลกันเองของโทรทัศน์ที่มีเสรีภาพในการนำเสนอ

(๔) ประเทศในภูมิภาคอาเซียน

(๔.๑) ประเทศอินโดนีเซีย มีหน่วยปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับกันเองด้านเนื้อหา คือ มี Indonesia Press Council เป็นองค์กรวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ปกป้องเสรีภาพและปรับปรุงการทำงานของสื่อมวลชนตามที่ระบุไว้ใน Press Law Press Council โดยไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการบังคับใช้กฎต่าง ๆ แต่ทำหน้าที่ให้ความเห็นต่อการทำงานของสื่อมวลชน ในกิจการวิทยุและโทรทัศน์ต่อหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายในการแจ้งเตือนหรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการ นอกจากนี้ Press Council ยังทำหน้าที่กำกับดูแลกันเองตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างองค์กรวิชาชีพสื่อ Press Council ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อรับเรื่องร้องเรียนและกำกับการดูแลการทำงานของสื่อ โดยมีเอกสารสำคัญในการกำกับดูแลองค์กรวิชาชีพสื่อ คือ Act of the Republic of Indonesia Number ๔๐ of ๑๙๙๙ on the Press (Press Law) และ Journalism Code of Ethics ซึ่งได้เป็นเอกสารอ้างอิงให้กับสมาพันธ์นักข่าวโทรทัศน์อินโดนีเซีย (Indonesia Television Journalist Association (IJTI))

สำหรับสมาพันธ์นักข่าวโทรทัศน์อินโดนีเซีย (Indonesia Television Journalist Association (IJTI)) จะเป็นองค์กรวิชาชีพที่กำกับการทำงานของนักข่าว ผู้ดำเนินรายการ และผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ IJTI เกิดจากการรวมตัวกันของสถานีโทรทัศน์เอกชน ได้แก่ สถานี RCIT, TPI SCTV, Indosiar และ ANTV โดยที่ IJTI มีหน้าที่ดูแลกำกับการทำงาน ตลอดจนการลงโทษสมาชิก ทั้งนี้ การทำหน้าที่ของ KPI ให้การสนับสนุนการทำงานของ IJTI และ Indonesian Press Council ในการกำกับดูแลกันเอง โดยสะท้อนผ่านการทำงานในความร่วมมือกันนอกเหนือจากการกำกับดูแลกันเองแล้ว ยังให้ความสำคัญกับการปกป้องนักข่าวและได้ระบุมาตรฐานการปกป้องนักข่าวซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบกิจการสื่อ โดย Code of Conduct ของทุกที่มีจุดประสงค์เพื่อปกป้องไม่ให้นักข่าวหรือบรรณาธิการข่าวถูกแทรกแซงจากเจ้าของจนทำให้นักข่าวละเมิดมาตรฐานและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานของตนเอง

ส่วนการร้องเรียนการทำงานของสื่อมวลชนที่ขัดต่อหลักมาตรฐานจรรยาบรรณสามารถร้องเรียนได้ ๓ ช่องทาง คือ ร้องเรียน Indonesian Broadcasting commission (KPI) ร้องเรียน Indonesian Press Council และร้องเรียน IJTI ได้โดยตรง กรณีข้อร้องเรียนเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่ผลิตโดยสมาชิกของ IJTI เนื่องจาก IJTI มีนักข่าวอาวุโสมาจากหลายสถานี ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ให้คำปรึกษาการพิจารณาข้อร้องเรียนและลงโทษผู้ละเมิดมาตรฐานจรรยาบรรณการนำเสนอข่าวขั้นตอนการพิจารณาและดำเนินการหลังจากได้รับคำร้องจากประชาชนสำหรับ Press Council มี ๓ ระดับ คือ การทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ (Supervising Role) การทำหน้าที่เป็นคนกลางในการเจรจา (Moderating role) และการทำหน้าที่ส่งข้อวินิจฉัยต่อกรณีปัญหาและขอแนะนำให้ KPI ซึ่งหากเรื่องร้องเรียนนั้นเกี่ยวข้องกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ KPI มีอำนาจในการดำเนินการตามบทลงโทษที่กำหนดไว้ได้

(๔.๒) **ประเทศฟิลิปปินส์** ยังไม่มีกฎหมายที่จะส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออก รวมถึงไม่มีสื่อสาธารณะ ไม่มีการก่อตั้งสภาของสื่อต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ แต่มีองค์กรเอกชนระดับภูมิภาคที่ดูแลสื่อโดยสภาการกำกับดูแลในฟิลิปปินส์เป็นเรื่องของอาสามัคร ปัจจุบันฟิลิปปินส์กำลังปรับจากการควบคุมไปสู่เรื่องการกำกับดูแลร่วม โดยองค์กรที่เป็นกลไกการกำกับดูแลกันเองและมาตรฐานจรรยาบรรณสื่อมวลชน คือ Association of Broadcasters of the Philippines (KBP) จะมีหน้าที่ดูแลและกำกับการดำเนินงานและการทำงานของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่เป็นสมาชิก ซึ่งการเข้าร่วมเป็นสมาชิกจะอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจที่ยินดีให้มีการกำกับดูแลกันเองภายในสมาพันธ์ ดังนั้น KBP จะทำหน้าที่เสมือนเป็นกั้นชนระหว่างรัฐกับองค์กรสมาชิก โดย KBP ได้จัดทำแนวทางการกำกับดูแลด้านเนื้อหาเพื่อใช้

เป็นมาตรฐานในการประกอบกิจการวิทยุและโทรทัศน์ของสมาชิก และกรณีมีการร้องเรียนกับ KBP คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียน จะเป็นผู้พิจารณาและหาว่าข้อร้องเรียนนั้นมีมูลความผิดในการละเมิดแนวปฏิบัติ จรรยาบรรณ คณะกรรมการจะออกประกาศแจ้งเตือนเพื่อให้สถานีดำเนินการต่อข้อร้องเรียน ทั้งนี้ คณะกรรมการจะให้มีการเจรจาทางแก้ปัญหาดังกล่าว แต่ถ้าการเจรจาไกล่เกลี่ยไม่เป็นผล คณะกรรมการจะพิจารณา และให้บทลงโทษต่อผู้ละเมิดแนวปฏิบัติ ซึ่ง KBP จะไม่พิจารณาข้อร้องเรียนนั้น ๆ หากมีการฟ้องร้องการละเมิดแนวปฏิบัติไปยังศาล

สำหรับบทลงโทษนักข่าวหรือสถานีที่ละเมิดมาตรฐานจรรยาบรรณสื่อที่กำหนดไว้ได้แยกเป็นบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดเป็นที่ตัวบุคคล เช่น ผู้ประกาศหรือนักข่าวกับสถานี ซึ่งบทลงโทษจะรุนแรงขึ้นหากกระทำความผิดซ้ำ โดย KBP ได้กำหนดบทลงโทษหากสื่อมวลชนหรือสถานีละเมิดมาตรฐานในแต่ละความผิด ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ ๑) การละเมิดสถานเบา (Light Offenses (L)) ๒) การละเมิดสถานรุนแรง (Serious Offense (S)) และ ๓) การละเมิดสถานร้ายแรง (Grave Offense (G)) ซึ่งโดยบทลงโทษจะเป็นการปรับเงิน และโทษสูงสุดคือ การงดออกอากาศ

(๔.๓) **สาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์** มีกลไกการกำกับดูแลกันเองและมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชนภายในองค์กรสื่อ เช่น Mizzima และ DVB ที่มีมาตรฐานจรรยาบรรณการทำงานที่ประกาศและเผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านสื่อของตนเอง โดยองค์กรวิชาชีพที่มีบทบาทในการส่งเสริมกลไกกำกับตนเอง คือ สภาการหนังสือพิมพ์ชั่วคราวแห่งสหภาพเมียนมาร์ที่เป็นองค์กรอิสระที่มีกรรมการและสมาชิกร่วมกันทำหน้าที่โดยสมัครใจ และมีวัตถุประสงค์หลักในการทำงาน คือ เพื่อส่งเสริมเสรีภาพและการมีจริยธรรมในการทำงานของสื่อ การจัดตั้งคณะกรรมการรับเรื่องร้องเรียนด้านการทำงานของสื่อ และการเสริมสร้างศักยภาพของสื่อมวลชนด้านการรายงานข่าวและการนำเสนอข้อมูลสาธารณะ ซึ่งสภาหนังสือพิมพ์ชั่วคราวแห่งสหภาพเมียนมาร์ได้จัดทำแนวทางจรรยาบรรณของสื่อมวลชน (Media Code of Conduct) โดยเปิดให้สื่อมวลชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สำหรับวัตถุประสงค์การจัดทำจรรยาบรรณ คือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานวิชาชีพด้านการทำงานของสื่อมวลชน และใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันการคุกคามหรือการแทรกแซงสื่อจากภายนอก ซึ่งแนวทางจรรยาบรรณจะเป็นการสร้างมาตรฐานรูปแบบเนื้อหาสื่อ (Media Content) ที่เหมาะสม และเป็นมาตรฐาน สามารถนำไปใช้พิจารณาข้อร้องเรียนจากสาธารณะและหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการทำงานของสื่อ โดยเป็นมาตรฐานการทำงานของสื่อทุกประเภท อาทิ วารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น ที่ยอมรับและนำแนวทางจรรยาบรรณนี้ไปปฏิบัติด้วยความสมัครใจ นอกจากนี้ยังเป็นมาตรฐานที่ปรับ

ใช้กับเนื้อหาสื่ออื่นทุกประเภทและโฆษณา โดยสภาฯ จะยึดถือเป็นแนวทางจรรยาบรรณในการตรวจสอบการทำงานของสื่อ ซึ่งการรับเรื่องร้องเรียนสามารถทำได้หลายช่องทาง อาทิ จดหมาย Social Media และ Facebook เป็นต้น ทำให้ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลสามารถส่งเรื่องร้องเรียนได้ หลังจากนั้น จะดำเนินการไต่สวนและเชิญฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาเจรจาร่วมกัน หากพบว่าสื่อได้ดำเนินงานโดยละเมิดแนวทางจรรยาบรรณดังกล่าว สภาฯ จะทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและหาข้อสรุปร่วมกันระหว่างผู้เสียหายและสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้อง แนวทางการแก้ปัญหาของสภาฯ คือการออกจดหมายเตือนให้องค์กรสื่อและเรียกร้องให้องค์กรสื่อ นั้นดำเนินการตามข้อกำหนด

(๔.๔) **ประเทศกัมพูชา** มีกลไกการกำกับดูแลตนเองและมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน โดยสมาคมสื่อของกัมพูชาได้ร่วมกันจัดทำแนวทางจริยธรรมสำหรับสื่อมวลชน และนำมาบังคับใช้ร่วมกัน ซึ่งแต่ละสมาคมหรือองค์กรวิชาชีพมีการจัดทำจรรยาบรรณวิชาชีพและแนวทางการทำงานในการกำกับดูแลการทำงานกันเองภายในองค์กรซึ่งการยึดถือปฏิบัตินั้นขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคลโดยสมาคม/องค์กรวิชาชีพไม่มีอำนาจในการบังคับใช้หรือบทลงโทษใด ๆ แก่สมาชิกเมื่อละเมิดแนวทางจริยธรรม โดยผู้ที่มีอำนาจในการบังคับใช้เมื่อกระทำผิดคือกระทรวงสารสนเทศ

แนวทางจริยธรรมสื่อมวลชนสำหรับสื่อมวลชนกัมพูชา (Code of Ethics for Cambodian Journalists) ได้ระบุถึงหลักการพื้นฐานของเสรีภาพสื่อ เสรีภาพในการแสดงออก และเสรีภาพในการตีพิมพ์ การส่งต่อข้อมูลและเสรีภาพในการรับข้อมูลที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตย ทั้งนี้ สำนักพิมพ์ บรรณาธิการ รองบรรณาธิการ และนักข่าว ชาวกัมพูชาต้องทำงานด้วยความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ภายใต้เสรีภาพสื่อและมาตรฐานจริยธรรม ประเด็นที่ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนมากที่สุด คือ การรายงานข่าวไม่เป็นกลางของสื่อโทรทัศน์และวิทยุ รวมถึงการ Black mail เพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ของสื่อโดยเฉพาะนักข่าว

(๑.๗) **แนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลสื่อออนไลน์ของต่างประเทศ**

การกำกับดูแลตนเอง/กันเองของสื่อออนไลน์ในต่างประเทศ มีรูปแบบการกำกับดูแลเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตโดยมีภาคเอกชนเป็นผู้นำในหลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งมีลักษณะที่สรุปได้ดังนี้

(๑) **สหรัฐอเมริกา**

การกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตของสหรัฐอเมริกา จะใช้แนวทางเดียวกับการจัดการโครงสร้างอินเทอร์เน็ต โดยมีหลักการสำคัญสองประการคือ

๑) ใช้แนวนโยบายที่เปิดกว้าง (open policy) ที่เน้นให้ภาคเอกชนเป็นผู้นำในการวางกรอบนโยบาย

๒) ให้ตลาดเป็นตัวหลักต้นรูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมของสื่อใหม่ (market-driven medium)

นอกจากนี้ ด้วยลักษณะอันแพร่กระจายไม่รวมศูนย์ (decentralized) ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและลักษณะของการเป็นเครือข่ายที่ไม่หวังกำไร (non-profit) ทำให้รูปแบบการกำกับดูแลที่ใช้ในสหรัฐอเมริกาเป็นไปในลักษณะของการรวมกลุ่มกันของภาคเอกชนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (private stakeholders) ในประเด็นต่าง ๆ ของอินเทอร์เน็ตร่วมกัน เช่น คณะทำงานเฉพาะทางด้านวิศวกรรมอินเทอร์เน็ต (Internet Engineering Task Force หรือ TETF) พันธมิตรเพื่อสิทธิส่วนบุคคลออนไลน์ (Online Privacy Alliance หรือ OPA) กลไกการกลั่นกรองเนื้อหาในเบราว์เซอร์ (browser) เป็นต้น

(๒) ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป

ในช่วงต้น (ค.ศ. ๑๙๙๙-๒๐๐๔) การกำกับดูแลอินเทอร์เน็ตของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปจะดำเนินการตาม “บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการกำกับดูแลเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต” (Memorandum on the Regulation of Internet Content) ซึ่งเป็นผลจากความร่วมมือกันของผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติในสาขาวิชาและความสนใจด้านต่าง ๆ อาทิ การเมือง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมศาสตร์ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือ เพื่อหาทางป้องกันเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่เป็นอันตรายบนอินเทอร์เน็ตแล้ว ที่ไม่สามารถพึ่งพาเพียงภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ ดังนั้นแนวทางที่ควรจะเป็นคือ การแบ่งเนื้อหาให้ชัดเจน ๒ ประเภท คือเนื้อหาที่ผิดกฎหมาย และเนื้อหาที่อาจเป็นภัย เพื่อกำหนดแนวทางที่แตกต่างในการกำกับดูแล รวมไปถึงการประสานความร่วมมือของหลายฝ่าย ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยอยู่บนฐานความรับผิดชอบร่วมกันใน ๕ ระดับ คือ

๑. การกำกับดูแลตนเองของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต

๒. การแบ่งประเภท ตัดป้ายและจัดอันดับของเนื้อหา (โดยผู้ผลิตเนื้อหาเอง) และการใช้ระบบกลั่นกรองเนื้อหา (โดยผู้ใช้)

๓. การมีสายด่วนผู้ใช้

๔. การบังคับใช้และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อเสริมการกำกับดูแลตนเอง

๕. การสร้างความรู้เท่าทันสื่อ

ทั้งนี้ การกำกับดูแลตนเองของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ตที่เห็นเป็นรูปธรรม คือการพัฒนาและบังคับใช้ “ระเบียบว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของสหภาพยุโรป” ซึ่งกำหนดให้ทุกประเทศ

สมาชิกมีพันธกิจในการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมในประเทศของตนทำการร่ำและบังคับใช้ จรรยาบรรณ และกฎ กติกาในการใช้อินเทอร์เน็ต หรือ Codes ในการใช้อินเทอร์เน็ต

อย่างไรก็ดี นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘) เป็นต้นมา การกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตของสหภาพยุโรป สะท้อนถึงลักษณะการกำกับดูแลร่วมกันของภาครัฐและภาคเอกชนอย่างชัดเจน โดยส่วนหนึ่งเป็นความพยายามของภาครัฐในการใช้โครงสร้างทางกฎหมายเพื่อยกระดับการกลั่นกรองเนื้อหาที่มีอยู่ผ่านการสนับสนุนการบล็อกและกลั่นกรองเนื้อหาโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP)

(๓) ประเทศเกาหลีใต้

มีการสร้างเสริมวัฒนธรรมในการกำกับดูแลตนเองในภาคอุตสาหกรรมและภาคประชาสังคม เพื่อสร้างสังคมสารสนเทศที่ดี โดย KISCOM (คณะกรรมการความปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตแห่งเกาหลีใต้) ส่งเสริมให้มีการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต (Internet Content Rating Service) ตามความสมัครใจ โดยอนุญาตให้เว็บไซต์ต่าง ๆ ทำการประเมินระดับความเหมาะสมของเนื้อหาในเว็บไซต์ของตนต่อผู้ใช้ที่เป็นเด็ก รวมถึงจัดหาซอฟต์แวร์สำหรับกลั่นกรองเนื้อหาและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการจัดระดับเนื้อหาให้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครองและโรงเรียน เพื่อให้ครอบครัวและสถาบันการศึกษามีส่วนร่วมในการปกป้องเด็ก จากเนื้อหาอินเทอร์เน็ตที่เป็นอันตราย รวมถึงกำหนดให้ search engines ในเกาหลีใต้ต้องติดตั้งระบบให้ผู้ที่ต้องการเข้าเว็บไซต์ที่มีภาพโป๊ หรือเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ เลสเบี้ยนต้องแจ้งอายุตามบัตรประจำตัวประชาชนก่อน โดยต้องมีอายุ ๑๙ ปีขึ้นไปจึงจะสามารถเข้าใช้บริการได้

(๑.๘). ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการกำกับดูแลตนเอง/กันเองของสื่อแต่ละประเภทให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานโปร่งใส และอิสระ

ตลอดระยะเวลาเกือบ ๒ ทศวรรษของพัฒนาการการกำกับดูแลตนเอง/กันเองในสื่อประเภทต่าง ๆ ของประเทศไทย ทั้งสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุและโทรทัศน์ สื่อออนไลน์นั้น ได้มีความพยายามทั้งจากภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคนโยบายในการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการกำกับดูแลตนเอง/กันเองในสื่อประเภทต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑.๘.๑) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการกำกับดูแลตนเอง/กันเองในสื่อสิ่งพิมพ์

(๑) ข้อเสนอแนะสำหรับกลไกการกำกับดูแลตนเองด้านจริยธรรมระดับองค์กร หนังสือพิมพ์

(๒) การเพิ่มนโยบายที่ชัดเจนในด้านการส่งเสริมและปลูกฝังจริยธรรมแก่นักข่าว

- ควรจะมีการรวบรวมกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงจริยธรรมทางวิชาชีพโดยเฉพาะในการนำเสนอเนื้อหาเป็นส่วนหนึ่งในรายงานประจำปีขององค์กร เช่น การเป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้รับเรื่องราวร้องเรียนต่ำที่สุด เป็นต้น

- ควรสร้างระบบประเมินการทำงานของนักข่าว (performance evaluation) ที่คำนึงถึงความสามารถนำเสนอเนื้อหาที่ถูกต้องตามจริยธรรมทางวิชาชีพที่สภาการหนังสือพิมพ์

ได้มีการประมวลไว้

- ควรมีการอบรมและปฐมนิเทศนักข่าวใหม่ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชนไทยเฉพาะหนังสือพิมพ์

(๓) สร้างกลไกการให้รางวัลในแต่ละองค์กรสื่อสิ่งพิมพ์

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับควรสร้างกลไกในการให้รางวัลและลงโทษที่ชัดเจนในกรณีการนำเสนอเนื้อหาที่มีมาตรฐานสูงและในกรณีที่มีการละเมิดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ภาษาผิดพลาด การอ้างแหล่งข้อมูลผิด การนำเสนอภาพข่าวที่ขาดวิจารณญาณทางจริยธรรม เป็นต้น

(๔) การจัดตั้ง News Ombudsmen ในองค์กรสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละแห่ง

(๕) การให้องค์กรสื่อหนังสือพิมพ์แต่ละแห่งมี คณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กร (News Ombudsmen) เพื่อทำหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ ตรวจสอบการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และจริยธรรมของบุคลากรภายในองค์กร หากมีปัญหาก็แก้ไข ตักเตือนกันเองภายในองค์กร ไม่ต้องรอให้เรื่องถึงคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เพื่อไม่ให้องค์กรสื่อ เสียความน่าเชื่อถือจากคำวินิจฉัยของคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ อันเป็นผลเสียต่อรายได้ที่จะตามมานั่นเอง

(๖) การให้มีคณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อ (News Ombudsmen) ประมาณ ๕-๗ คน ประกอบด้วย ผู้สื่อข่าวอาวุโส หรือบรรณาธิการอาวุโสขององค์กรสื่อนั้น ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิในสายวิชาชีพ ผู้ทรงคุณวุฒิในสายวิชาการ โดยมีหน้าที่ดังนี้

- รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคสื่อ รวมทั้งผู้ได้รับผลกระทบจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารจากสื่อ ซึ่งเมื่อได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคสื่อในช่องทางต่าง ๆ แล้ว คณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อต้องดำเนินการสอบสวนเรื่องราวอย่างเป็นธรรมกับทุกฝ่าย หากเป็นความ

ผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากสื่อก็ให้เสนอผู้บริหารองค์กรสื่อดำเนินการแก้ไขขอโทษ หรือชดใช้ค่าเสียหายจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อ

- ตรวจสอบการนำเสนอข้อมูล ข่าวสารผ่านสื่อว่ามีความถูกต้อง สมดุลและเป็นธรรมหรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาคุณภาพการรายงานข่าวขององค์กรสื่อ หากพบข้อบกพร่องหรือปัญหาของการรายงานข่าวให้คณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อนำเสนอรายงานต่อผู้เกี่ยวข้องในกองบรรณาธิการทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข พัฒนาคุณภาพข่าวต่อไป

- ตรวจสอบจริยธรรมของบุคลากรในองค์กรสื่อทำผิดด้านจริยธรรมภายในองค์กรสือสอบสวนพบบุคลากรในองค์กรสื่อทำผิดด้านจริยธรรม ให้ทำรายงานเสนอผู้บริหารองค์กรสื่อเพื่อลงโทษต่อไป

- สื่อสารกับผู้บริโภคสื่อ เพื่อสร้างความเข้าใจในการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความสนใจสาธารณะ โดยใช้พื้นที่สื่อของตนเอง พูดคุยกับผู้บริโภคสื่อได้โดยตรง ในนามของ คณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อนั้น ๆ ซึ่งอาจเปิดพื้นที่บทความ หรือคอลัมน์เฉพาะในสื่อหนังสือพิมพ์ทุกสัปดาห์หรือมีช่วงเวลาออกอากาศในรายการวิทยุโทรทัศน์ หรือใช้สื่อใหม่ (News Media) ในประเภทต่าง ๆ สื่อสารกับผู้บริโภคสื่ออย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ดี การจัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อนั้นเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทรัพยากรทั้งเงินและบุคลากร จึงเป็นสิ่งท้าทายที่จะต้องสร้างแรงจูงใจให้เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์เห็นประโยชน์และร่วมมือ สนับสนุนการจัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อด้วย

(๓) ประมวลข้อเสนอแนะสำหรับกลไกการกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรมระดับองค์กรวิชาชีพ

- การเพิ่มและสร้างความชัดเจนในข้อบังคับด้านจริยธรรม (codes of ethics) ของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

- ความหมายที่ชัดเจนของประโยชน์สาธารณะจากมุมมองและจุดยืนของนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ซึ่งอาจรวมถึง

- การสืบสวนหรือเปิดโปงการประพฤติอันมิชอบหรืออาชญากรรม

- การปกป้องสาธารณสุขและความปลอดภัยของสังคม

- การป้องกันสาธารณชนจากการถูกชักจูง หรือชวนเชื่อโดยคำพูดหรือการแสดงออกของบุคคลหรือองค์กรใด ๆ

- สภาการหนังสือพิมพ์ฯ ควรคำนึงด้วยว่าเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งของประโยชน์สาธารณะเช่นกัน

- ในกรณีนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเด็ก บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ต้องสามารถแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ประโยชน์สาธารณะมีมากถึงขนาดที่จะข้ามผลประโยชน์อันเป็นที่พึงปรารถนาอย่างยิ่งของเด็กได้

- การเน้นเรื่องสิทธิส่วนบุคคล (privacy right) และสิทธิในการตอบกลับ (right of reply) อันเป็นปัญหามากสำหรับเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ไทย

- การรายงานข่าวเฉพาะด้าน (specialized reporting) เช่น นักข่าวสายการเงินหรือสายอสังหาริมทรัพย์ ควรจะมีข้อกำหนดชัดเจนไม่ให้ซื้อขายหรือถือหุ้นในบริษัทหรือองค์กรที่ตนเขียนถึงหรือวางแผนจะเขียนถึง

- การพัฒนาเกณฑ์ที่ใช้ในการกำกับดูแลเนื้อหาประเภทต่าง ๆ เช่น ข่าว ภาพข่าว ภาพโฆษณา บทวิเคราะห์ และบทความแสดงความคิดเห็น (รวมถึงบทบรรณาธิการ) โดยเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องมีความเป็นรูปธรรมเพียงพอและสามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้บรรณาธิการหรือนักข่าวใช้วิจารณ์ญาณส่วนบุคคลเป็นหลัก

(๘) ปรับเปลี่ยนโครงสร้างสภาวิชาชีพและการเป็นสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์โดยการนำบุคคลนอกวงการสื่อหนังสือพิมพ์ที่สังคมให้การยอมรับในคุณธรรมและความสามารถ เข้ามาร่วมเป็นกรรมการในสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติมากขึ้น ในจำนวนและอำนาจหน้าที่เท่ากับกรรมการจากวงการสื่อ ผ่านการสรรหาและแต่งตั้งที่โปร่งใส นอกจากนี้ การเป็นสมาชิกควรจะมีการกำหนดเป็นบทบัญญัติเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ว่า หนังสือพิมพ์ที่จะจดทะเบียนเพื่อดำเนินกิจการตามกฎหมายจำเป็นต้องเป็นสมาชิกของสภาการหนังสือพิมพ์ ควบคู่กันไปด้วย เพื่อจะได้เพิ่มพูนระส่ำสุญญา และความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่สื่อมวลชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับการสรรหาประธานสภาการหนังสือพิมพ์ฯ ที่มาจากนอกวิชาชีพนั้น ในต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษได้มีการสรรหาประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติจากคนภายนอกวิชาชีพ แต่เป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์กว้างขวาง และที่สำคัญต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างของอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ในมิติต่าง ๆ และความจำเป็นในการมีสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน ส่วนการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่พลัดเปลี่ยนกันมาจากองค์กรต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก ซึ่งต้องใช้บุคลากรที่มีจำกัดประกอบกับความสนใจของผู้ได้รับแต่งตั้งที่อาจจะมาจากวงการหนังสือพิมพ์หรือวงการอื่น ๆ เช่น วงการวิชาการ จึงทำให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อสาธารณะไม่ราบรื่นรวดเร็ว

สมควรต้องจัดระบบใหม่ โดยให้นักข่าวระดับอาวุโสกลางขึ้นไป หรือบรรณาธิการข่าวของแต่ละองค์กร หนังสือพิมพ์ที่เป็นสมาชิกหมุนเวียนกันมาทำหน้าที่ดังกล่าวเป็นวาระ ๆ ไป เช่น ทุก ๆ เดือน ทั้งนี้เพื่อให้มี ผู้ที่รับผิดชอบทำหน้าที่นี้อย่างเป็นกิจจะลักษณะ และเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

(๙) สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติต้องสร้างความเชื่อมั่นและพิจารณาความสมดุลระหว่าง จริยธรรมวิชาชีพกับการอยู่รอดของธุรกิจสื่อ โดยผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อและผู้ประกอบธุรกิจสื่อหนังสือพิมพ์ ต้องมีความรับผิดชอบต่อทางจริยธรรมของสื่อ จะนำไปสู่การได้รับความเชื่อถือจากผู้อ่าน (credibility) และ จะนำไปสู่ความอยู่รอดและการเติบโตทางธุรกิจที่ยั่งยืน

(๑๐) ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงประโยชน์ของการร่วมตรวจสอบสื่อและร้องเรียนผ่าน กลไกกำกับดูแลตนเองของสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การทำงานของสภา การหนังสือพิมพ์มีพลังมากยิ่งขึ้น โดยสภาการหนังสือพิมพ์ต้องทำหน้าที่ให้ความรู้กับประชาชนมากขึ้นว่า เขามีสิทธิแค่ไหน การให้ความรู้กับสังคม ว่าการช่วยกันร้องเรียนจริยธรรมสื่อ นั้น มีช่วยสังคมอย่างไร เกี่ยวข้องอย่างไรต่อชีวิตของทุกคน รวมถึง สร้างการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกลไกการทำงานของสภา การหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ บางเรื่องในสังคมถ้าพบเห็นการประพฤติผิดจริยธรรมแล้ว สภาการ หนังสือพิมพ์ฯ ก็ไม่จำเป็นต้องรอให้มีคนร้องเรียน แต่ควรหยิบเรื่องมาดำเนินการตรวจสอบทันที เพื่อให้ สังคมได้เห็นถึงการทำงานที่เอาจริงเอาจังและเพิ่มความศรัทธาต่อสภาการหนังสือพิมพ์ฯ ในการทำหน้าที่ กำกับดูแลตนเอง ไม่ใช่เสียกระดาษ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะต้องบรรจุเป็นนโยบายของสภาการ หนังสือพิมพ์ และต้องเป็นนโยบายที่ต่อเนื่องกันในกรรมการทุกชุด

(๑๑) เพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อกำกับดูแลร่วมและไม่ควรร่วมกับรัฐซึ่งต้อง ไปออกแบบให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง โดยต้องเลือกประชาชนที่มีคุณภาพ มีความเข้าใจสื่อ เพราะหากได้ประชาชนที่ต้องการผลประโยชน์ก็จะทำให้ทำงานร่วมกันมีปัญหา

(๑.๘.๒) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการกำกับดูแลตนเอง/กันเองในสื่อวิทยุและ โทรทัศน์

(๑) ข้อเสนอเพื่อการเพิ่มความตระหนักบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชนแก่ ผู้ประกอบวิชาชีพ

การกำกับดูแลตนเองที่ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียง และ กิจการโทรทัศน์ ต้องมีความพร้อมในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม มีความพร้อมยกระดับ การประกอบกิจการแบบมืออาชีพบนพื้นฐานสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงการสร้างความรู้ ความเข้าใจและ ความตระหนักอย่างต่อเนื่อง ให้กับผู้ประกอบการกิจการสื่อรายใหม่ หรือสื่อในท้องถิ่น เพื่อให้เกิด

แรงจูงใจในการเข้าร่วมกลไกการกำกับดูแลตนเอง ทั้งนี้ การแก้ปัญหาการละเมิดจริยธรรมได้อย่างยั่งยืนให้คนในวิชาชีพสื่อต้องเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานและสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

(๒) ข้อเสนอเพื่อการยกระดับมาตรฐานองค์กรวิชาชีพและมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลตนเองที่เหมาะสม ประกอบด้วย

(๑) การรวมกลุ่มของผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยการจัดตั้งเป็นสมาคม สมาพันธ์เพื่อกำกับดูแลตนเอง

(๒) การพัฒนามาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพร่วมกันของผู้ประกอบการสื่อ หรือสมาชิกในสมาคม สมาพันธ์

(๓) สมาคมหรือสมาพันธ์มีกระบวนการรับ แก้ไขเรื่องร้องเรียนและสถาบันมาตรฐานจริยธรรมขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพ

(๔) กระบวนการรับและแก้ไขเรื่องร้องเรียน

ส่วนข้อเสนอคุณลักษณะมาตรฐานขั้นต่ำขององค์กรวิชาชีพ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการยกระดับมาตรฐานองค์กรวิชาชีพในการกำกับดูแลตนเองของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ประกอบด้วย

(๑) การจัดทำมาตรฐานจริยธรรม โดยเปิดโอกาสให้สมาชิก ผู้ชมผู้ฟัง ภาคประชาสังคมในพื้นที่เป้าหมายมีส่วนร่วมและให้มีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ

- มาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพในการนำเสนอข่าว
- การป้องกันเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่มีความเสี่ยง
- โฆษณาเกินจริง ผิดกฎหมาย ไร้อจริยธรรม
- การคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล ข้อมูลส่วนบุคคล
- สิทธิมนุษยชนและจริยธรรม และ
- การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง

(๒) การบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมโดยจัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายรับรู้

(๓) การกำหนดกระบวนการพิจารณา แก้ไขและเยียวยาเรื่องร้องเรียนโดยคณะกรรมการควบคุมจริยธรรมซึ่งมีองค์ประกอบทางกฎหมาย

(๔) การนำเสนอผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อสาธารณะผ่านสื่ออย่างสม่ำเสมอ

(๕) การจัดให้มีกลไกอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการรับและพิจารณาการอุทธรณ์

(๖) การกำหนดให้ส่งรายงานผลการดำเนินงานแก่ กสทช. เป็นประจำ

(๑.๘.๓) **สรุปข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการกำกับดูแลตนเอง/กันเองของสื่อมวลชนไทย** สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้พิจารณาจากภาวะแวดล้อม ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านผู้ให้บริการในอุตสาหกรรม ด้านองค์กรวิชาชีพหรือองค์กรกำกับดูแลกันเองที่ไม่ใช่ภาครัฐ ด้านกลุ่มผู้ชม/กลุ่มประชาสังคม ด้านองค์กรกำกับดูแลภาครัฐ และด้านกระบวนการในการกำกับดูแล ภาวะแวดล้อมด้านสื่อออนไลน์ ดังนี้

(๑) **ด้านผู้ให้บริการในอุตสาหกรรม** : มีมาตรการสร้างแรงจูงใจในการกำกับดูแลตนเองระดับองค์กรสื่อและในการเข้าร่วมในการกำกับดูแลกันเอง

สำหรับการกำกับดูแลตนเองระดับองค์กรสื่อที่มุ่งหวังให้แต่ละองค์กรมีคณะกรรมการจริยธรรมภายในองค์กรสื่อ (media ombudsman) นั้น จำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจแก่เจ้าของกิจการสื่อที่มีพันธะสัญญาในการปรับปรุงการกำกับดูแลตนเองระดับองค์กรสื่อ ทั้งนี้ แรงจูงใจดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อสมาชิกภายในอุตสาหกรรมกันเองสร้างภาวะที่ทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความอยู่รอดทางธุรกิจกับการยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพและประโยชน์สาธารณะ

ส่วนการสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมในการกำกับดูแลกันเองให้แก่ผู้ให้บริการในอุตสาหกรรม โดยการกำหนดเงื่อนไขที่แตกต่างระหว่างผู้ให้บริการที่เข้าร่วมกับไม่รวม หรือระหว่างผู้ให้บริการที่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมกับผู้ฝ่าฝืนอยู่บ่อยครั้ง เช่น

- สื่อหนังสือพิมพ์ : การเพิ่มบทบัญญัติใน พ.ร.บ.จัดแจ้งการพิมพ์ ให้การเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพองค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นเงื่อนไขในการประกอบกิจการ เช่น กำหนดว่า หนังสือพิมพ์ที่จะจดทะเบียนเพื่อดำเนินกิจการตามกฎหมาย จำเป็นต้องเป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่มีมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพ เป็นต้น หรืออาจเป็นแรงจูงใจทางบวก เช่น สมาชิกองค์กรวิชาชีพจะได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพสวัสดิการที่เหมาะสม หรือได้รับความช่วยเหลือหากถูกฟ้องร้องคดีจากการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

- สื่อวิทยุและโทรทัศน์ : หากผู้ให้บริการรายใดไม่เป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพ จะต้องถูกกำกับดูแลด้านจริยธรรมโดยตรงจาก กสทช. หรือ กสทช. กำหนดว่าจะนำเอารายงานการดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนขององค์กรวิชาชีพสื่อมาประกอบในการพิจารณาการให้หรือต่อใบอนุญาต เป็นต้น หรืออาจเป็นแรงจูงใจทางบวก เช่น สมาชิกองค์กรวิชาชีพจะได้รับความช่วยเหลือจาก กสทช. ในด้านต่าง ๆ เช่น เงินสนับสนุนกิจกรรม การเข้าร่วมอบรมเพิ่มศักยภาพในกาประกอบวิชาชีพ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ภาวะแวดล้อมด้านผู้ให้บริการในอุตสาหกรรมสื่อของประเทศไทยนั้น ในอุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์มีสภาพตลาดที่เอื้อต่อการกำกับดูแลตนเอง คือ มีผู้เล่นรายใหญ่จำนวนน้อยรายและมีสภาพตลาดที่เติบโตเต็มที่ (mature market) ในขณะที่อุตสาหกรรมสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในปัจจุบันนั้นมีผู้เล่นจำนวนมากและหลากหลาย อีกทั้งสภาพตลาดยังมีการแข่งขันสูง จึงอาจจะเป็นภาวะที่ลดทอนประสิทธิภาพการกำกับดูแลตนเอง

(๒) ด้านองค์กรวิชาชีพหรือองค์กรกำกับดูแลตนเองที่ไม่ใช่ภาครัฐ : รวมกลุ่มและสร้างองค์กรให้ได้มาตรฐาน

องค์กรวิชาชีพสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้นควรเร่งพัฒนาองค์กรให้มีมาตรฐานเพื่อสามารถทำหน้าที่เป็นองค์กรกำกับดูแลตนเองด้านจริยธรรม (SRO) ได้ มากกว่าที่จะมีบทบาทในการรวมกลุ่มเพื่อการเรียกร้องเสรีภาพและการตอรองนโยบายเช่นที่เป็นมาเท่านั้น ในกรณีเป็นองค์กรย่อย ควรรวมกันเป็นองค์กรกำกับดูแลตนเองเดียว เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันในการกำกับดูแลตนเอง ทั้งนี้ มาตรฐานขององค์กรกำกับดูแลตนเองด้านจริยธรรมควรมีองค์ประกอบอย่างน้อย ดังนี้

(๑) มีการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมที่เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมร่าง/แก้ไข และมีพันธะสัญญาร่วมกันที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม รวมถึง เปิดโอกาสให้ผู้ชมผู้ฟังและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ความเห็น

(๒) มีกระบวนการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมกับสมาชิกอย่างชัดเจน ได้แก่ มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นที่รับรู้ต่อสาธารณะ มีคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาเรื่องร้องเรียนซึ่งมีบุคคลภายนอกวิชาชีพในสัดส่วนที่เหมาะสม มีการเผยแพร่ผลคำตัดสินและคำชี้แจงต่อสาธารณะผ่านสื่ออย่างสม่ำเสมอ มีกลไกคณะกรรมการอุทธรณ์

นอกจากนี้ องค์กรวิชาชีพควรมีนโยบายและแผนการปฏิบัติงานเพื่อการยกระดับมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้สื่อมีความเป็นมืออาชีพและมีทักษะที่เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่สื่อมวลชน รวมถึงรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าและประโยชน์ในการร่วมกลุ่มการกำกับกันเอง หากกำกับกันเองได้อย่างเข้มแข็งภาคสังคมและประชาชนก็จะสนับสนุนและภาครัฐก็จะมีสามารถมาแทรกแซงการกำกับกันเองที่ทรงประสิทธิภาพนี้ได้ เป็นต้น

(๓) ด้านกลุ่มผู้บริโภค/ผู้ใช้สื่อ

พลังการตรวจสอบสื่อของผู้บริโภคและผู้ใช้สื่อเป็นภาวะแวดล้อมที่สำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการกำกับดูแลตนเองของสื่อ แต่พื้นฐานของการตรวจสอบสื่อต้องมาจากความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของผู้บริโภคและผู้ใช้สื่อเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิทัศน์สื่อปัจจุบันที่สื่อสังคม

ออนไลน์ (social media) ได้รับความนิยมสูง ทำอย่างไรจึงจะทำให้ประชาชนใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือการส่งปฏิกิริยาสะท้อนกลับ (feedback) เกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ประกอบการสื่อ โดยไม่เพียงเป็นระดับการ “บ่น” แต่ให้เป็นการ “ระดมพิพากษ์” (crowd-criticism) เพื่อนำไปสู่การกดดัน รวมถึงยกระดับการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้

นอกจากนี้ การสร้างกลไกกลุ่มประชาสังคมเพื่อเฝ้าระวังและตรวจสอบสื่อในประเด็นย่อย ๆ เช่น การคุ้มครองผู้บริโภค การคุ้มครองเด็กและเยาวชน การละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นต้น ก็มีความจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐหรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่

(๔) ด้านหน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมาย/หน่วยงานกำกับดูแลภาครัฐ

เนื่องด้วย ปัญหาสำคัญในการกำกับดูแลกันเองคือ เรื่องการที่องค์กรวิชาชีพไม่มีอำนาจบังคับ ซึ่งก็เป็น จุดอ่อนของการกำกับกันเองที่เผชิญร่วมกันในอุตสาหกรรมสื่อของหลายประเทศ ในแต่ละประเทศก็มีความพยายามในการปรับปรุงประสิทธิภาพของการกำกับกันเองโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมาย/หน่วยงานกำกับดูแลภาครัฐ ในระดับที่แตกต่างกัน เช่น ระเบียบการกำกับดูแลร่วมกัน (co-regulation) โดยการเพิ่มมาตรการรองรับในการกำกับดูแล (regulatory backstop) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้ให้บริการเข้าร่วมและให้ความร่วมมือในกลไกการกำกับดูแลร่วมกัน เพราะหากไม่สามารถกำกับดูแลกันเองได้ หรือไม่ป็นสมาชิกขององค์กรอิสระในการกำกับดูแลร่วมกัน ก็จะถูกกำกับดูแลโดยตรงจากองค์กรกำกับดูแลภาครัฐ

ทั้งนี้ รูปแบบของการกำกับดูแลร่วมกันนั้น มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลภาครัฐกับองค์กรกำกับดูแลกันเอง เช่น การรับรองมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพ (code-based) หรือ การรับรอง/ให้อำนาจดุลยพินิจแก่องค์กรกำกับดูแลกันเอง (organization-based) สำหรับในประเทศไทยนั้นมีข้อเสนอจากการศึกษา (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และวรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง; สำนักงาน กสทช., ๒๕๕๖b; ชนัญสรุ อรณพ ณ อยู่ธยา, ๒๕๕๖) ที่ให้นำเอาระบบการกำกับดูแลร่วมกันมาใช้ในการกำกับดูแลสื่อ โดยเฉพาะสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งมีหน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมายชัดเจน คือ กสทช. อย่างไรก็ตาม การออกแบบระบบและกลไกการกำกับดูแลร่วมกันควรมีการศึกษาและรับฟังความเห็นอย่างรอบด้าน เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยมากที่สุด

นอกจากนี้ ในบางประเทศ อาทิ ประเทศเดนมาร์ก และประเทศอังกฤษ ฝ่าวิกฤตศรัทธาที่สังคมมีต่อการกำกับดูแลกันเองของสื่อ โดยการให้มีกฎหมายรับรองการจัดตั้ง และ/หรือ ให้อำนาจทางปกครอง คืออำนาจในการปรับสมาชิกที่ทำผิดมาตรฐานจริยธรรมขั้นร้ายแรง สำหรับประเทศไทย แนวคิด

เรื่องการให้องค์กรวิชาชีพสื่อมีสถานะทางกฎหมาย เริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อครั้งการก่อตั้งสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ แต่ในครั้งนั้นรูปแบบองค์กรขาดความเป็นอิสระจากภาครัฐ ทางภาควิชาชีพสื่อจึงเคลื่อนไหวเพื่อคัดค้าน จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อเสนอเรื่องการให้มีกฎหมายรับรองการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพ ปรากฏอีกครั้งจากข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเสนอร่าง พ.ร.บ. ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. มีหลักการสำคัญให้มีการจัดตั้ง “สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ” เป็นองค์กรหลักที่จะทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชน ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานแห่งวิชาชีพ และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้เสรีภาพของสื่อมวลชนตามที่ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช กำหนดไว้ โดยมีหลักการสำคัญให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเป็นองค์กรกลางในการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในทุกลำดับชั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการกำกับดูแลตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพโดยองค์กรสื่อมวลชนในระดับต้น และการกำกับดูแลกันเองโดยองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนในระดับที่สอง ทั้งนี้ มีการให้อำนาจทางปกครองแก่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยการปรับเพื่อเป็นมาตรการลงโทษ รวมถึง มีบทบัญญัติที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานกำกับดูแล

การนำเสนอแนวคิดการตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาตินี้ยังคงเป็นที่ถกเถียงและห่วงใยในประเด็นการถูกแทรกแซงโดยภาครัฐผ่านการสนับสนุนงบประมาณ รวมถึง ประเด็นการออกแบบกลไกการกำกับดูแลที่ต้องประกันว่าจะมีความรับผิดชอบและสอบทานได้ต่อสาธารณะ (Public accountability) และความมีประสิทธิภาพประสิทธิผล (effectiveness and efficiency) ได้

อย่างไรก็ดี ข้อเสนอด้านหน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมาย/หน่วยงานกำกับดูแลภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็น การนำเอาการกำกับดูแลร่วมกันมาใช้ หรือการให้มีกฎหมายรับรองการจัดตั้ง และ/หรือให้อำนาจทางปกครองแก่องค์กรวิชาชีพที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกันเองนั้น มีจุดเด่นที่สำคัญคือ การกำจัดจุดอ่อนของการกำกับดูแลกันเองที่ไม่มีสภาพบังคับ ทว่าสิ่งที่ต้องคำนึงถึงต้องประกันความเป็นอิสระจากการถูกแทรกแซงด้วย

(๕) กระบวนการการกำกับดูแล

กระบวนการกำกับดูแลตนเองในระดับองค์กรสื่อ และการกำกับดูแลกันเองในระดับองค์กรวิชาชีพสื่อจะต้องปฏิบัติให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเพื่อความโปร่งใสและการเปิดเผยให้ประชาชนและองค์กรภาครัฐเข้าถึงข้อมูลได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกันว่าจะมีความรับผิดชอบและสอบทานได้ต่อ

สาธารณะ (public accountability) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (effectiveness and efficiency) และการมีความชอบธรรม (legitimacy) อาทิ

- องค์กรสื่อ จะต้องจัดทำมาตรฐานจริยธรรมอย่างชัดเจนและประกาศให้ทราบโดยทั่วกันทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือพนักงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนประชาชนผู้ใช้สื่อ

- องค์กรวิชาชีพ ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนและแก้ไข เยียวยา เผยแพร่สู่สาธารณะชนเป็นประจำทุกปี (ซึ่งบรรจุอยู่ในรายงานประจำปีของการดำเนินกิจการ ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใสและแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการประกอบธุรกิจควบคู่กับจริยธรรมสื่อ)

นอกจากนี้ กระบวนการกำกับดูแลโดยรัฐก็จะต้องพัฒนาเพื่อให้เกิดความเชื่อใจและความเต็มใจ (trust and goodwill) ระหว่างผู้ประกอบการสื่อกับหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย โดยเฉพาะ กสทช. ซึ่งควรดำเนินการอย่างน้อย ดังนี้

- สร้างความชัดเจนในการแบ่งบทบาทหน้าที่การกำกับดูแลระหว่าง กสทช. และองค์กรวิชาชีพที่มีบทบาทในการกำกับดูแลกันเอง ลดความลักลั่นและขัดแย้งกันในปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามกำหนดตามกฎหมาย และยังเป็นการแสดงออกถึงความจริงจังในการส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

- ส่งเสริมให้องค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยตนเอง เช่น การส่งเสริมเรื่องทักษะความรู้ในการประกอบวิชาชีพ ส่งเสริมความรู้เรื่องกฎหมายสื่อ ส่งเสริมแหล่งเงินทุน เป็นต้น

(๖) ภาวะแวดล้อมด้านสื่อออนไลน์

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์สื่อแบบหลอมรวมระหว่างสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ ความสามารถของสื่อออนไลน์และเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ๒.๐ นั้นกลายเป็นภาวะแวดล้อมที่สำคัญในการส่งเสริมการกำกับดูแลตนเอง/กันเองของสื่อมวลชนอีกด้วย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมข่าว เนื่องจากองค์กรสื่อและองค์กรวิชาชีพสื่อสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์ให้เป็นเครื่องมือสร้างความโปร่งใสของสื่อ (media transparency) ๓ ลักษณะ (OSCE) ๒๐๑๓) กล่าวคือ

(๑) Actor transparency

หมายถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ผลิตข่าว ผู้สื่อข่าว เจ้าของบริษัท มาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ อาทิ การเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ขององค์กรสื่อ การสร้างบัญชีผู้ใช้เป็น

ทางการของผู้สื่อข่าวและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง บนแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งแตกต่างหากจากบัญชีผู้ใช้ส่วนตัว

(๒) Production transparency

หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของห้องข่าว เพื่อให้ผู้ใช้สื่อได้เห็นบรรยากาศในการทำงานและเปิดเผยว่าข่าวนี้ถูกผลิตอย่างไร นักข่าว/บรรณาธิการตัดสินใจในการเลือกเนื้อหาข่าวอย่างไร อาทิ การสร้าง blog ของบรรณาธิการ การเผยแพร่การประชุมห้องข่าวบนเว็บไซต์ เป็นต้น รวมถึง กระบวนการเขียนข่าวที่สร้าง link ที่เชื่อมโยงหรืออ้างอิงไปยังต้นแหล่งข้อมูล หรือแหล่งข่าว

นอกจากนี้ การเปิดเผยนโยบายการจัดการความผิดพลาด กล่าวคือ เมื่อองค์กรทำอะไรผิดพลาด ก็เปิดเผยให้สาธารณะรับทราบผ่านช่องทางออนไลน์ โดยทำเป็นเมนูเฉพาะ เช่น error button/correction box

(๓) Responsiveness

หมายถึง การพูดคุยแบบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น web board chat box ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการทำหน้าที่เป็น media ombudsman สื่อสารระหว่างองค์กรกับผู้ใช้สื่อ ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อเสนอแนะ การร้องเรียน การถามตอบ ก็สามารถใช้ช่องทางออนไลน์นี้ได้ โดยเสียค่าใช้จ่ายไม่มากและทำได้ง่าย แต่ต้องอาศัยความต่อเนื่องในการตอบคำถาม พูดคุยกับผู้ใช้สื่อ ไม่เช่นนั้นจะไม่ประสบความสำเร็จ รวมถึงต้องอาศัยการยอมรับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรสู่นโยบายห้องข่าวที่เปิดเผย (open newsroom) ของสมาชิกองค์กรด้วย

ดังนั้น ความสามารถของสื่อออนไลน์นั้นสามารถเป็นภาวะแวดล้อมที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยเสริมหนุนภาวะแวดล้อมในด้านอื่น ๆ ให้สามารถพัฒนาประสิทธิภาพการกำกับดูแลตนเอง/กันเองในสื่อประเภทต่าง ๆ ได้

๒. การศึกษาของ Baker & McKenzie เกี่ยวกับการกำกับดูแลสื่อ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Guide to Media and Content Regulation in Asia Pacific)

(๒.๑) ออสเตรเลีย

- องค์กรกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรคมนาคมออสเตรเลีย (ACMA : Australian Communications and Media Authority) utschahkrrmmและการสื่อสารในประเทศ

กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรคมนาคมร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ดังนี้

- กรมการสื่อสาร กระจายเสียงและเศรษฐกิจดิจิทัล (Department of Broadband, Communications and the Digital Economy)

- Classification Board : คัดกรองสื่อ และ Classification Review Board : ตรวจสอบการแบ่งประเภทสื่อ

- คณะกรรมการการแข่งขันและผู้บริโภค (ACCC : Australian Competition and Consumer Commission) ดูแลการแข่งขันและการคุ้มครองผู้บริโภค

โดย ACMA เป็นผู้ออกใบอนุญาตภายใต้กฎหมาย Broadcasting Services Act ๑๙๙๒ (BSA) และดูแลควบคู่กับหน่วยงาน ACCC กับคัดกรองสื่อและตรวจสอบแบ่งประเภทสื่อ ในขณะที่สื่อสิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ยังไม่มีการกำหนดให้ใบอนุญาตแต่จะถูกตรวจสอบโดยการควบคุมสื่อ

(๒.๒) สาธารณรัฐประชาชนจีน

- สำนักงานบริหารวิทยุ ภาพยนตร์และโทรทัศน์แห่งชาติจีน (SARFT: State Administration of Radio, Film and Television) ดูแลเนื้อหาและอนุมัติการนำเข้าและออกใบอนุญาต

- องค์การบริหารสื่อสารมวลชน และสื่อสิ่งพิมพ์แห่งชาติ (GAPP : General Administration of Press and Publishing) ดูแลบริหารทั่วไป รวมทั้งจัดทำร่างกฎหมายการเผยแพร่ข่าวสารและสิ่งพิมพ์

- กระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIIT : Ministry of Industry and Information Technology) ดูแลการสื่อสารโทรคมนาคม และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

- กระทรวงวัฒนธรรม (MOC : Ministry of Culture) ดูแลสื่อทางวัฒนธรรม ศิลปะและเกมส์ออนไลน์

- กระทรวงพาณิชย์ (MOFCOM : Ministry of Commerce) ดูแลการค้า การนำเข้า-ส่งออก ภายในประเทศ ร่างกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยสื่อทุกประเภทรวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ กำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตจาก SARFT และต้องส่งแผนดำเนินงานให้กับ GAPP

(๒.๓) สิงคโปร์

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารและศิลปะ (Ministry of Information, Communications and the Art) มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- สำนักงานพัฒนาสื่อสิงคโปร์ (MDA : The Media Development Authority) ควบคุมกำกับดูแลสื่อทั้งหมดในประเทศ (ไม่รวมถึงการให้บริการอินเทอร์เน็ตสำหรับองค์กร เพื่อทางธุรกิจ) และผู้ให้บริการออนไลน์ จะมีกฎหมายควบคุมระบุให้ออกใบอนุญาตภายใต้กฎหมาย กระจายเสียงที่กำหนดให้ต้องมีใบอนุญาต

- สำนักงานการพัฒนาสารสนเทศและการสื่อสาร (IDA : Infocomm Development Authority of Singapore) ดูแลข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร

(๒.๔) ฮ่องกง

- สำนักเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม (การสื่อสารและเทคโนโลยี (CITB : Communications and Technology Branch of the Commerce, Industry and Technology Bureau) ออกใบอนุญาตและควบคุมอุตสาหกรรมการกระจายเสียง

- BA (Broadcasting Authority) ดูแลการเผยแพร่กระจายเสียงและร่างกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

- TELA (Television and Entertainment Licensing Authority) กำกับดูแล การดำเนินงานของสื่อสิ่งพิมพ์และด้านโทรทัศน์ที่ออกโดย BA

ในขณะที่ผู้ให้บริการเนื้อหาออนไลน์ส่วนใหญ่กำกับดูแลควบคุมกันเอง และยังกำกับดูแลโดย TELA ซึ่งกำหนดให้จดทะเบียนกับ CITB และต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

(๒.๕) อินโดนีเซีย

- คณะกรรมการการกระจายเสียงประเทศอินโดนีเซีย KPI (Indonesian Broadcasting Commission) กำกับดูแลด้านกิจการโทรคมนาคมและบริหารคลื่นความถี่

- กรมการสื่อสารและสารสนเทศ (Department of Communication and Information) ดูแลการเผยแพร่กระจายเสียงและโทรทัศน์ กำหนดให้ต้องได้รับใบอนุญาตในการเผยแพร่ ในขณะที่หนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ โทรศัพท์และเนื้อหาออนไลน์ยังไม่มีข้อกำหนดให้มีใบอนุญาต แต่ต้องจดทะเบียนภายใต้กฎหมายที่ระบุต้องได้รับการอนุญาตประกอบธุรกิจจาก KPI

(๒.๖) ญี่ปุ่น

กระทรวงการสื่อสารและกิจการภายใน (MIC : Ministry of Internal Affairs and Communications) มีหน้าที่พัฒนานโยบายที่เกี่ยวกับดิจิทัลและระบบออนไลน์ ในขณะที่สำนักงานการสื่อสารและเทคโนโลยีประเทศญี่ปุ่น (ICB : Information and Communications Bureau) วางแผนดำเนินงาน นโยบาย สถานีออกอากาศและออกใบอนุญาต สำหรับเนื้อหาออนไลน์ ยังไม่มีใบอนุญาต แต่มีการออกมาตรการด้านความปลอดภัยโดยสภา และยังไม่มีการกำหนดบทลงโทษ ส่วนหนังสือพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์ยังไม่มีใบอนุญาต แต่ส่วนใหญ่จะลงทะเบียนเป็นสมาชิกกับ Nippon Shinbun Kyokai (NSK)

(๒.๗) เกาหลีใต้

- คณะกรรมการการสื่อสารเกาหลี (KCC : Korea Communications Commission) ควบคุมและกำหนดนโยบายการพัฒนา การให้บริการการกระจายเสียงและการสื่อสาร รวมถึงกฎระเบียบของเว็บไซต์อินเทอร์เน็ต

- คณะกรรมการมาตรฐานการสื่อสารเกาหลี (KOCSC : Korean Communications Standards Commission) ตรวจสอบเนื้อหาโฆษณาที่ออกอากาศต่อความรุนแรงและอนาจาร

- กระทรวงวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว (Ministry of Culture, Sports and Tourism) ควบคุมสื่อด้านหนังสือพิมพ์และวารสาร

ภาคผนวก ค

ข้อคิดเห็น ๒๗ ประเด็นของประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชนต่อร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ยกร่างและปรับปรุงแก้ไข

ข้อเสนอประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริม
จริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ของประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศด้านการสื่อสารมวลชน

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ได้เสนอความเห็น
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.
จำนวน ๒๗ ประเด็น

ที่ (สปท) ๒๔๐๙/๒๕๕๙

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเปิดเผยความเห็นและข้อเสนอแนะประกอบเอกสารร่าง พ.ร.บ.การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริม
จริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ... และร่าง พ.ร.บ.จัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ...

เรียน กรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตามที่ได้มีการเสนอและพิจารณารายงาน ฯ สปท. เรื่อง การปฏิรูปสื่อสารมวลชน เกี่ยวกับ
ร่าง พ.ร.บ.การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ฯ พ.ศ. ... และร่าง พ.ร.บ.จัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ... เมื่อวันอังคาร
ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๒๑๙ อาคาร ๒ รัฐสภา นั้น

กระผมได้ให้ความสำคัญในเนื้อหาสาระของเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะเป็นเรื่องที่จะให้
ความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน และประชาชน (ผู้บริโภค) อันจะทำให้เกิด
ความเข้าใจ รักใคร่ ประองตอกันในวงกว้าง ดังนั้น กระผมขอเปิดเผยความคิดเห็น ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
เพื่อแนบในเอกสารดังกล่าว นำเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเสนอรัฐบาลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(คณิต สุวรรณเนตร)

ประธานกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน

สำนักกรรมการ ๑

กลุ่มงานคณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๖๕-๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๕๘

**ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการ
สื่อสารมวลชน**

**ต่อร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน
พ.ศ. และการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

ลำดับที่ ๑ หน้า ๓ “...มติ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ คณก. ๓ ฝ่าย ฯ ...สาระอื่น ๆ เกี่ยวกับกฎหมายลูก/กฎหมายรองต่าง ๆ” ในการประชุมวิป ๒ ฝ่าย ระหว่าง สนช.และ สปท. ประมาณ ๗ เดือนมาแล้ว ท่านประธานการประชุมคือ ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ได้แจ้งให้ทราบว่า ปัญหาของประเทศไทยในอดีตในการบังคับใช้กฎหมายนั้น พบว่า ร้อยละ ๗๐ กฎหมายแม่/หลัก ที่มีกฎหมายลูก/รองประกอบ จะมีรองที่ฉบับก็ตาม มีแต่กฎหมายแม่/หลัก ไม่มีกฎหมายลูก/รอง ปัญหาของการไม่มีกฎหมายลูก/รอง นั้น เกิดมาจาก

๑.๑ กฎหมายแม่/หลัก ได้เขียนเปิดปลายไว้ให้หน่วยงานราชการอื่น ๆ ออกกฎหมายลูก/รอง เอง แต่ไม่ดำเนินการ

๑.๒ กฎหมายลูก/รอง นั้น ไม่ได้กำหนดระยะเวลา/จำนวน วัน ให้มีหน่วยงานใด ๆ ต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ

๑.๓ กฎหมายลูก/รอง มีรายละเอียดในเนื้อหาและสาระที่สร้างความลำบากใจในการให้หน่วยพิจารณาเพื่อประกอบการพิจารณาอย่างชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายแม่/หลัก

๑.๔ ไม่มีหน่วยงานเฉพาะกิจ/ที่รับผิดชอบโดยตรงในการเร่งดำเนินการออกกฎหมายลูก/รอง หน่วยต่าง ๆ เห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว ไม่ใช่งานของตนเอง จึงถูกหลงลืม ละเลยไปในที่สุด

จากปัญหาการบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ ซึ่งพบว่ามีอัตราสูงถึงร้อยละ ๗๐ จึงทำให้กฎหมายแม่/หลักที่ขาดกฎหมายลูก/รอง เหล่านั้น ขาดประสิทธิภาพ และไม่เป็นประโยชน์ ดังนั้น รัฐบาลจึงกำหนดวิธีปฏิบัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ติดตาม/ ทวงถาม/ กำหนดเวลาที่วัน กี่เดือน ที่จะให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเร่งรีบดำเนินการ กฎหมายแม่/หลัก เหล่านั้น จึงจะเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ : ควรรีบดำเนินการเสนอกฎหมายรองให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายใน ๙๐ – ๑๒๐ วัน

ลำดับที่ ๒ หน้า ๔ แผนปฏิรูป จำนวน ๑๑ ข้อ นั้น ควรเพิ่มข้อ ๑๒ อีกหนึ่งเรื่อง คือ เรื่องโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด (National Critical Information Infrastructure Protection Plan and Strategy : NCIIIPS)

ข้อเสนอแนะ : ควรเพิ่มเนื้อหาดังกล่าวเข้าไปในลำดับที่ ๒.๑.๑๒

ลำดับที่ ๓ หน้า ๔ ข้อ ๒.๑.๙ พ.ร.บ.ประกอบกิจการวิทยุและโทรทัศน์ ควรแก้ไขเลข พ.ศ. จาก ๒๕๕๓ เป็น ๒๕๕๑ (พ.ศ.๒๕๕๓ คือ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ)

ข้อเสนอแนะ : ควรแก้ไขตัวเลข พ.ร.บ.เป็น ๒๕๕๑

ลำดับที่ ๔ หน้า ๕ ข้อ ๓.๑ ในเรื่องของวิธีการปฏิรูป ฯ โดยการพิจารณาศึกษาของรัฐบาล แนวคิดของนายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ควรพิจารณาหนังสือของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย (ครม., สนช., สปท.) ที่ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ วรรคสอง ความว่า “...โดยมีข้อสั่งการเพิ่มเติม “ให้ประเด็นการปฏิรูปสื่อ สิ่งพิมพ์ โฆษณา โซเชียล สมาคมนักข่าว ให้มีมาตรฐาน มีจรรยาบรรณ ไม่ละเมิดซึ่งกันและกัน เว้นมีข้อเท็จจริง ไม่มองเรื่องสิทธิเสรีภาพสื่ออย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงผลเสียประเทศชาติ การทำลายบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยปราศจากข้อเท็จจริง อยู่ในหัวข้อการปฏิรูปสื่ออยู่แล้ว ให้ สปท.นำมาพิจารณาศึกษาทันทีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติเพื่อให้สิทธิเสรีภาพสื่อ สื่อไม่ควรละเมิดสิทธิเสรีภาพคนอื่น..” ดังนั้น การที่จะพิจารณาในสาระสำคัญของหนังสือดังกล่าว โดยติดต่อประสานขออนุญาตเข้าเยี่ยมชมค่านับหรือหารือรวม ฯ เพื่อขอทราบรายละเอียดและสาระสำคัญของเอกสารแทนการอ่านตีความจากเอกสารหนังสือนั้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรติดต่อประสาน ขออนุญาตเข้าเยี่ยมชมค่านับเพื่อขอหารือประเด็นที่ชัดเจน และเนื้อหาสาระที่สำคัญต่อไป

๒. ควรพิจารณาเนื้อหาและสาระสำคัญของหนังสือที่ กขป.๕/๓๐๔ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ลงนามโดย พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท ผู้บัญชาการทหารบก/ กรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ ๕

พระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๓๑, มาตรา ๓๒ และ มาตรา ๓๓

ลำดับที่ ๕ หน้า ๗ ข้อ (๖) กทปส. ในเรื่องรายได้และทรัพย์สินให้เพียงพอกับการดำเนินงาน ฯลฯ มาจาก ๒ แหล่งคือ

๕.๑ มาตรา ๑๒ ของ พ.ร.บ.องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพ พ.ศ.๒๕๕๑ (๕๐-๑๕๐ ล้านบาท)

๕.๒ มาตรา ๕๒ ของ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓

พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ มี กสทช.เต็มคณะ ๑๑ คน เริ่มปฏิบัติงานเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ จาก

การปฏิบัติงานมาได้ประมาณ ๔ ปี พบว่ามีปัญหาในการตีความและการบังคับใช้กฎหมาย จึงริเริ่มให้มีการปรับปรุง พ.ร.บ.ดังกล่าว ในปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ เพราะได้มีการเปลี่ยนรัฐบาล ปรับเปลี่ยนโครงสร้างกระทรวงไอซีที และเทคโนโลยีที่ใช้คลื่นความถี่มีผลอย่างมากต่อกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมไปถึงกิจการอวกาศแห่งชาติ/โลก ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เสนอร่วมกันไปยังรัฐบาล และ สนช. ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของ สนช.วาระที่ ๒ ซึ่งยากที่จะคาดเดาว่าจะเสร็จออกประกาศใช้เมื่อใด อย่างไรก็ตามในเมื่อการขอแก้ไข พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ ยังไม่ประกาศ จึงยังคงต้องทำงานต่อไปตาม พ.ร.บ.เดิม จนกว่าจะมีฉบับใหม่ประกาศใช้และบทเฉพาะกาล

จากการศึกษา พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ ในมาตรา ๔ ได้ให้ความหมายของคำจำกัดความของคำว่า

- คลื่นความถี่
- กิจการกระจายเสียง
- กิจการโทรทัศน์
- กิจการวิทยุคมนาคม
- กองทุน ฯ หมายความว่า กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ฯ

จากคำจำกัดความและวัตถุประสงค์ของ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ นี้ เป็นการดำเนินกิจการที่ยังไม่มีสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้งานเดินหน้าต่อไปได้ สมควรที่จะมีการพิจารณาแก้ไข อะไร? อย่างไร? ตามความเหมาะสมต่อไป

มาตรา ๒๙ ของ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ.๒๕๕๓ เขียนว่า “..การกำหนดอัตราค่าใช้ หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ค่าธรรมเนียมใด ๆ หรือค่าบริการ ฯลฯ ตาม พ.ร.บ.นี้ ... ให้ กสทช.คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และภาระของผู้บริโภค ความสอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการ ความคุ้มค่า และการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพด้วย ..”

เนื่องจาก พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ จึงได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าเชื่อมต่อ ฯลฯ ต่าง ๆ ไว้ในอัตราที่เหมาะสม (ณ เวลานั้นคือ พ.ศ.๒๕๕๓) แต่ในปัจจุบันประเทศไทยและต่างชาติที่ใช้บริการในกิจการนี้ กอปรกับเทคโนโลยีได้พัฒนาก้าวหน้าขึ้นอย่างมาก ดังนั้น ผู้ประกอบการได้เสนอให้พิจารณาลดอัตราต่าง ๆ ลง อันจะเป็นผลทำให้เงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของสำนักงาน กสทช.ลดลงตามไปด้วย

มาตรา ๔๒ ของ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ เขียนสรุปได้ว่า ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ที่ได้จากการประมูล ฯ (ทีวีดิจิตอล ๒๔ ช่อง) ให้นำส่งเข้ากองทุน กทปส. ตามมาตรา ๕๒ แต่ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ได้มีประกาศ คสช.ให้นำเงินงวดที่ ๒, ๓ และ ๔ ของการประมูล ฯ ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๕ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ เขียนสรุปได้ว่า เงินรายได้จากการประมูลคลื่นด้านกิจการโทรคมนาคม (คลื่น ๒๑๐๐ เมกะเฮิร์ต, ๑๘๐๐ เมกะเฮิร์ต, ๙๐๐ เมกะเฮิร์ต) ให้นำส่งเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน (ไม่ได้นำส่งเข้ากองทุน ฯ ตามมาตรา ๕๒)

จากความหมายของมาตรา ๔๒ (กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์) และ มาตรา ๔๕ (กิจการโทรคมนาคม) จะพบว่าเงินรายได้หลัก กฎหมายเขียนกำหนดให้ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ในขณะที่เดียวกันค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ผู้ประกอบการทั้งกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม กำลังเสนอหนังสือขอให้ กสทช.พิจารณาลดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ลง เพราะเมื่อผู้ประกอบการมีการมีค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าธรรมเนียมใบอนุญาตลดลง ก็เป็นเหตุผลที่ กสทช.จะไปกำหนดค่าบริการที่ผู้ประกอบการกิจการเรียกเก็บจากประชาชนถูกลงกว่าเดิมที่เป็นอยู่ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อประชาชนและผู้บริโภค

มาตรา ๕๒ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดให้จัดตั้ง กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ชื่อย่อว่า “กทปส.” มี ๕ วัตถุประสงค์ คือ

๑. ด้านการบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึง (Universal Service Obligation : USO)

๒. การวิจัยและพัฒนา การรู้เท่าทันสื่อด้านการใช้คลื่นความถี่ ฯ สิ่งอำนวยความสะดวก คนพิการ ด้อยโอกาส

๓. พัฒนาบุคลากร จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม ประกอบวิชาชีพใน ด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

๔. คุ้มครองผู้บริโภคด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคม

๕. สนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนาสื่อ ปลอดภัยและสร้างสรรค์ ฯลฯ

กทปส.ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น ๒ คณะ คือ คณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ ฯ และ คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการ ฯ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕๒ ทั้ง ๕ ข้อ แล้วกำหนดเป็น TOR ประกาศให้นิติบุคคลตามกฎหมายเสนอขอรับการสนับสนุนทุน ฯ ได้ ภายใต้กรอบที่ กำหนดทุกปี ในปี ๒๕๕๖ ได้จัดสรรเงิน ๑๐/๓๐ ล้านบาท ปี ๒๕๕๗ จัดสรรเงิน ๓๙/๑๕๐ ล้านบาท และปี ๒๕๕๘ ประมาณ ๑,๕๐๐ ล้านบาท กำลังอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณา โดยในแต่ละปีของทุก ๆ โครงการ นั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจาก กสทช.

จากเนื้อหาในมาตรา ๔๒, มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๒ อาจจะสรุปได้ว่า ที่มาของเงินรายได้นั้น มาจากกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ดังนั้น วิธีแก้ไขคือ พิจารณาแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติม ให้มีกิจการสิ่งพิมพ์เพิ่มเข้าไป ทั้งในเรื่องเงินรายได้และการ ขอใช้รายจ่ายต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเชิญหน่วยเกี่ยวข้องเพื่อหารือในรายละเอียดเนื้อหา สาระสำคัญต่าง ๆ เช่น กระทรวงการคลัง, กสทช., คณก.กฤษฎีกา ฯ เป็นต้น
๒. ควรรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ อย่างเป็นระบบ ตาม รธน.ฉบับที่ผ่านการทำประชามติแล้ว เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๓ มาตรา ๔๖ อำนาจหน้าที่

ส่วนที่ ๗ มาตรา ๖๔ คณะกรรมการจริยธรรม

ลำดับที่ ๖ หน้า ๗ ข้อ ๗

ควรมีหมวดที่กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแล

- ในด้านคุณธรรม จริยธรรม
- แนวปฏิบัติที่มีมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับ
- มีกระบวนการร้องเรียนอย่างเป็นระบบ
- บทลงโทษที่ชัดเจนแน่นอน
- มีสภาพบังคับที่เหมาะสม ทั้งในเรื่องบุคคลและองค์กร

ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นสิ่งที่ดีมาก แต่เรื่องนี้ก็ได้พูดกันมานานอย่างเป็นนามธรรม ยังไม่มีอะไรกำหนดทั้งเนื้อหา วิธีการ มาตรา ฯลฯ และเงื่อนไขว่ากี่วัน กี่ปี จะดำเนินการแล้วเสร็จ พูดคุย สัมมนาทั้งหลายโอกาส หลายเวลา แต่ยังไม่เห็นเป็นรูปธรรมแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

ควรพิจารณาให้มีวิธีการ ขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าพูดเป็นนามธรรมแล้วไม่มีสภาพบังคับ

ส่วนที่ ๓ คณะกรรมการวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕

หมวด ๓ สภาวิชาชีพ

มาตรา ๒๘, มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐

ลำดับที่ ๗ หน้า ๗ ข้อ ๗

หมวดว่าด้วยองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน

- มีการตั้งองค์กร
- ให้มีการรวมกลุ่มและกำกับกันเอง
- กำหนดรูปแบบให้เป็นมาตรฐาน

ส่วนที่ ๗ คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๖๔, มาตรา ๖๕, มาตรา ๖๗, มาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙

- แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมขององค์กร

- มีมาตรฐานข้อกำหนด แนวทาง ฯลฯ

ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นหลักการที่ดี และได้พูดคุยกันมานาน ควรจะกำหนดให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้ปฏิบัติได้มากกว่าการพูดกันแต่หลักการ แล้วก็ได้ดำเนินการไปทีไหน? อย่างไร?

ข้อเสนอแนะ ใคร อะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน อะไร อย่างไร (Who What When Where Why How)

ลำดับที่ ๘ หน้า ๗ ข้อ ๗

มีข้อบังคับว่าด้วยกระบวนการสรรหาและคัดเลือกคณะกรรมการขององค์กรที่มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ... ทั้งนี้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ

รัฐบาลนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (ลุงตู่) ได้ให้น้ำหนักและความสำคัญในเรื่องความโปร่งใสมากมาย ดังนั้น ควรเร่งดำเนินการออกแบบและควรนำไปปรับปรุงความเห็นสาธารณะทั่วประเทศ ทุกภาคส่วน ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญที่ผ่านการประชามติเรียบร้อยแล้ว

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรให้องค์กรอิสระต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ในเรื่องนี้ เช่น องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน, คณก. ตรวจราชการแผ่นดิน, สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ฯลฯ ได้เข้ามามีส่วนร่วม

๒. ควรทำประชาพิจารณ์

ส่วนที่ ๒ สมาชิก

มาตรา ๓๙ (๑)

ลำดับที่ ๙ หน้า ๘ ข้อ ๘

ไม่ควรกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนต้องมีใบประกอบวิชาชีพ... ควรกำหนดมาตรการให้บุคคลนั้นเข้าเป็นสมาชิกขององค์กร

ตามหลักสากลทุกประเทศทั่วโลกทั้ง ๑๙๓ ประเทศ จะมีหลักคิด/หลักนิยม คล้าย ๆ กัน เป็นสากลหรือเรียกได้ว่าเป็นมาตรฐานสากล ที่การประกอบวิชาชีพจะต้องมีคุณภาพ มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ยังมีหน่วยงานมากำกับ กำหนดเป็นใบอนุญาต ใบประกอบโรคศิลป์ ยิ่งทำให้เกิดการยอมรับ น่าเชื่อถือเป็นหลักประกันของนายจ้างและลูกจ้าง ดังนั้นนี่คือหลักนิยมสากล ตัวอย่างเช่น (ในประเทศไทย)

๑. อาชีพแพทย์

๑.๑ จบในประเทศ/ต่างประเทศ ได้

๑.๒ เพศชาย/หญิง ได้

- ๑.๓ ประกอบอาชีพใน/ต่างประเทศ ได้
- ๑.๔ ต้องจบมหาวิทยาลัยแพทย์ ตามที่กำหนด
- ๑.๕ มีใบประกอบโรคศิลป์ ตลอดชีพ ควบคุมกำกับโดยแพทยสภา
๒. อาชีพนักกฎหมาย (อัยการ, ผู้พิพากษา, ทนายความ)
รายละเอียดคล้ายข้อ ๑ ควบคุมกำกับโดยเนติบัณฑิตยสภา
๓. อาชีพวิศวกร/สถาปนิก
รายละเอียดคล้ายข้อ ๑ ควบคุมกำกับโดยสภาวิศวกรรมแห่งชาติ
๔. อาชีพนักบิน
- ๔.๑ จะฝึกบินจบจากเมืองไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย เกาหลี
ได้ทั้งนั้น
- ๔.๒ เพศชาย/หญิง ได้
- ๔.๓ จบการศึกษาจากสาขาใดก็ได้ (ปริญญาตรี วิศวกรรม สถาปัตย์ บัญชี กฎหมาย
แพทย์ ฯลฯ ได้ทั้งนั้น)
- ๔.๔ ต้องจบการบิน Multi-Engine เท่านั้น (Single Engine เช่น F-๑๖ ไม่ได้/ไม่
รับ)
- ๔.๖ ผู้กำกับดูแลคือ CEO/ประธานบริษัทสายการบินพาณิชย์ ใน/ต่างประเทศ นั้นๆ
๕. อาชีพพยาบาล
รายละเอียดคล้ายกับข้อ ๑ แต่อายุใบอนุญาตวาระ ๕ ปี และต้องต่ออายุ ฯ ควบคุม
โดยสภาการพยาบาล
๖. ใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะ (รถยนต์สาธารณะ)
- ๖.๑ ต้องสอบภาควิชาการ/ภาคปฏิบัติ
- ๖.๒ ชาวต่างชาติมาขับในเมืองไทย
- ๖.๓ คนไทยไปขับบนถนนต่างประเทศที่พวงมาลัยซ้าย/ขับชิดเลนขวา หรือ
พวงมาลัยขวา/ขับชิดเลนซ้าย ก็ได้ กลางวัน-กลางคืน ก็ได้ ขอเพียงแต่เมื่อใครจะมาขับบนถนนจะต้อง
มีใบอนุญาตขับชีรถยนต์
- ๖.๔ อายุ ปี/ปี หรือ ตลอดชีพ กำกับดูแลโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมขนส่ง
ทางบก
๗. อาชีพมัคคุเทศน์ ต้องผ่านการอบรมและมีใบอนุญาต
๘. อาชีพโฆษก/ผู้ประกาศ ต้องผ่านการอบรมขั้นต้น,กลาง,สูง และมีใบอนุญาต
๙. อาชีพหมอนวดแผนไทย ต้องผ่านการอบรมและมีใบอนุญาตจากสถาบันที่ได้รับ
มอบหมาย

๑๐. อาชีพมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ควรผ่านการอบรมและกำกับดูแลกันเองโดยเสื่อก๊กีสต่าง ๆ ที่มีเลขหมายกำกับโดยวินมอเตอร์ไซด์

๑๑. ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ควรที่จะต้องมีกระบวนการ หลักการ วิธีการ ขั้นตอนต่าง ๆ ให้ได้มาซึ่งใบประกอบวิชาชีพ/ใบอนุญาต ในรูปแบบต่าง ๆ จะกำหนด ควบคุม กำกับกัน อย่างไรก็ตามความเหมาะสม

๑๒. อาชีพผู้ตรวจบัญชี (CPA : Certify Public Acceptance) ต้องผ่านการเรียนหลักสูตรต่าง ๆ ฝึกปฏิบัติ และสอบจนได้รับใบประกาศ ฯ

๑๓. ตัวแทน/นายหน้า ซื้อขายหลักทรัพย์ (Broker) จะต้องผ่านการฝึกอบรมเฉพาะด้าน และได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจนี้ได้

ในเรื่องนี้ ขอเสนอให้มีการทำประชาพิจารณ์ รับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ว่าควรมีใบอนุญาตหรือไม่ อย่างไร การที่มีกลุ่มบุคคลอ้างว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญในเรื่องสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกนั้น กระผมขอเห็นต่างว่า นั่นคือสิทธิส่วนบุคคลในการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ไม่ใช่การเข้ามาประกอบวิชาชีพที่มีผลกระทบต่อบุคคลอื่น ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในเวลาราชการและนอกเวลา อันเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ต้องเคารพ ต้องแยกออกจากกันและเป็นคนละประเด็น

ข้อเสนอแนะ ควรจัดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ และ/หรือทำประชาพิจารณ์ ตามมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับท่าน อ.มีชัยฯ ที่กำลังรอโปรดเกล้า ฯ แล้วประกาศ ฯ ในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ส่วนที่ ๑๑ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑

ลำดับที่ ๑๐ ข้อ ๘ หน้า ๘ บรรทัดที่ ๕ ความว่า “...ซึ่งหากมีการกระทำผิด หรือประพฤติดนฝ่าฝืนจริยธรรมจะต้องถูกตรวจสอบ และให้ออกจากการเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ..” เหตุการณ์ในลักษณะนี้ได้เคยเกิดขึ้นแล้วหลายครั้ง เหมือนกับภาวะอากาศในประเทศไทยคือแล้งซ้ำซาก ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถาวร ยาวนาน เรื่องสมาชิก/สื่อมวลชนกระทำผิดในอดีต หลายครั้งที่เมื่อได้ข้อยุติว่าผิด แต่สมาชิกลาออกจากสมาคม/สมาพันธ์ ทำให้ขาดสภาพบังคับ หลังจากนั้นอาจจะไปเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนนามสกุล แล้ววนเวียนเป็นปัญหาอยู่ในอาชีพนี้ได้อีก ดังนั้นจึงควรกำหนดวิธีการ/สร้างกลไกขึ้นมาเพื่อให้เหมือนวิชาชีพอื่น ๆ คือใบประกอบวิชาชีพหรือใบอนุญาต แล้วมีสภาพบังคับให้ต้องเลิกอาชีพนี้แล้วไปทำมาหากินอย่างอื่น อันจะเป็นตัวอย่างให้สื่อมวลชนที่รักษาความดีงามอยู่ในอาชีพนี้ได้

ข้อเสนอแนะ

๑. กำหนดหลักสูตรระยะสั้น/ยาว เกี่ยวกับอาชีพสื่อมวลชน แขนงต่าง ๆ ให้มีความรักชาติ รักผิชอบต่อหน้าที่ อาชีพ และจริยธรรม

๒. กำหนดให้สื่อมวลชนทุกคน ทุกแขนง ต้องมีใบอนุญาต มีหมายเลขกำกับ (เหมือนซื้อ SIM มือถือ ต้องลงทะเบียน ชื่อ ที่อยู่) รวบรวมอยู่ในฐานข้อมูล (Big Data) ของสภาวิชาชีพอย่างเป็นทางการ ความลับ ในกรณีที่กระทำผิดสามารถตรวจสอบได้

๓. ในกรณีที่สภาวิชาชีพ หรือศาล ตัดสินว่าผิด ขาดจริยธรรม ต้องถูกยึดใบอนุญาตและไม่สามารถกลับเข้ามาในธุรกิจนี้ได้อีกอย่างน้อย ๑๕ ปี

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๒

ลำดับที่ ๑๑ หน้า ๘ ข้อ ๙

คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำกับดูแลสื่อโดยภาคประชาชนฯ

ขอสนับสนุนแนวคิดในเรื่องนี้อย่างมาก อย่างไรก็ตามขอเสนอให้มีบุคลากรจากภาคส่วนราชการ และ/หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น จเรตำรวจ เข้ามาเป็นคณะกรรมการในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความรอบคอบ หลากหลาย และเป็นการถ่วงดุลอำนาจ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีผู้แทน (ถาวร) จาก สนง.ผู้ตรวจการแผ่นดิน
๒. ควรมีผู้แทน (ถาวร) จาก สนง.ตำรวจแห่งชาติ
๓. ควรมีผู้แทน (ถาวร) จาก สนง. คณก.สิทธิมนุษยชนฯ

ลำดับที่ ๑๒ หน้า ๑๔ ข้อ ๓.๓

การสัมมนา เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ณ อาคารรัฐสภาฯ มีประเด็นสำคัญ เช่น
- มีประเด็นหลักการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อยมาก ที่จริง ๆ แล้วต้องส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด

- คำนึงเกี่ยวกับผู้เสียหาย/ผู้ร้องเรียน ยังไม่มีความชัดเจน เพราะบางครั้งส่งผลกระทบต่อสังคมหรือสาธารณะฯ และไม่มีผู้เสียหายโดยตรง

ขอสนับสนุนแนวคิดในเรื่องนี้อย่างมาก ข้อเสนอแนะ ต้องรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ และทำประชาพิจารณ์อย่างมีหลักการ และเป็นระบบจึงจะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเปิดเผยผลการกระทำประชาพิจารณ์ต่อสาธารณะ ทั้งชื่อ/ที่อยู่/ข้อเสนอคิดเห็นต่างๆ อย่างโปร่งใส

ส่วนที่ ๕ มาตรฐานจริยธรรม

มาตรา ๕๗, มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐

ลำดับที่ ๑๓ หน้า ๑๕ ข้อ ๖

การส่งเสริมสื่อมวลชน มีจริยธรรมที่ดีและยกระดับ/รักษามาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ประกอบด้วย

- การจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์
- การศึกษาดูงาน ใน-นอกประเทศ
- การมอบรางวัล เกียรติยศในประเภทต่างๆ เพื่อเป็นเกียรติ ขวัญ/กำลังใจ และเป็น

ตัวอย่างที่ดีแก่อนุชนรุ่นหลัง

ในกิจกรรมนี้ ขอสนับสนุน และดำเนินการให้เป็นรูปธรรมต่อเนื่องในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

๑. พิจารณาคุณสมบัติ วิธีการ ขั้นตอนในการพิจารณาประเภท และกำหนดวันมอบรางวัล
๒. จัดสร้างอนุสาวรีย์ฯ
๓. จัดสร้างอาคาร-HALL OF FAME ฯลฯ

ลำดับที่ ๑๔ หน้าที่ ๑๗ ข้อ ๔.๑ ร่าง พ.ร.บ.ฯ

หมวด ๓ ส่วนที่ ๓ คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ มาตรา ๔๔ ข้อ ก คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ และไม่เกินกว่า ๗๐ ปี

มาตรา ๔๓ ให้กรรมการมีวาระ ๓ ปี เกินกว่า ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้

เนื่องจากกรรมการมีจำนวน ๑๑ คน มีหน้าที่ ๘ ข้อ ตามมาตรา ๔๖ ซึ่งมีภาระงาน บริหารกิจการ กำหนดมาตรฐาน กำหนดโทษ เผยแพร่ผลการวินิจฉัย กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ บริหารงานบุคคล/การเงิน/พัสดุ/ทรัพย์สิน พิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีมีการละเมิดสิทธิ ฯลฯ ดังนั้น ผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นกรรมการควรจะต้องมีคุณสมบัติ ทั้งคุณวุฒิ และวัยวุฒิ ประสบการณ์ทำงานต่างๆ เป็นอย่างดี อันจะทำให้การบริหารงานลุล่วงไปได้ ตอบสนองวัตถุประสงค์ของการตั้งสภาวิชาชีพฯ ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเพิ่มอายุจากไม่ต่ำกว่า ๓๕ เป็นไม่ต่ำกว่า ๔๕ การกำหนดอายุขั้นต่ำๆ เกินไป อาจจะมีผู้มีความที่ยังไม่หนักแน่น หวั่นไหวต่อการเสียดทานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น ผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา มักจะเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์สูงๆ แทนการบรรจุผู้ที่มีอายุน้อย เพราะอาจจะอ่อนประสบการณ์ อายุ ๔๕ ปี ขึ้นไปจึงน่าจะเหมาะสม

๒. ควรลดอายุสูงสุด จาก ๗๐ ปี ลงเหลือ ๖๕ ปี ทั้งนี้ เพราะวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี ครบที่ ๗๓ อาจจะไม่น่าถนัดสนใจ หรือมีปัญหาเรื่องสุขภาพ ควรได้คนหนุ่ม – สาว ในวัยทำงานที่มีประสบการณ์พร้อม

ลำดับที่ ๑๕ หน้าที่ ๑๗ ข้อ ๔.๑ ร่าง พ.ร.บ.ฯ

หมวด ๓ ส่วนที่ ๗ คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพแต่งตั้ง กรรมการจริยธรรม จาก ๕ องค์กร คือ ผู้แทนจากสภานายความ องค์กรด้านการเฝ้าระวังสื่อ สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน ฯลฯ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของกรรมการทั้งหมด

ในเรื่องนี้เห็นด้วยในความพยายาม/แนวคิด แต่ยังมองไม่เห็นภาพชัดเจนเหมือนสภาวิชาชีพ ที่มี ๑๑ คน วาระ ๓ ปี ห้ามเกิน ๒ วาระ และการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมนั้น แต่งตั้งโดยกรรมการสภาวิชาชีพ และกระบวนการพิจารณาเรื่องต่างๆ ไปพิจารณา เกรงว่าจะไม่อิสระในการแสดงความคิดเห็น หรือ ไต่สวนข้อเท็จจริง/ไม่เป็นกลาง

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเพิ่ม ผู้แทนจากสนง.ตำรวจแห่งชาติ
๒. ควรเพิ่ม ผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย
๓. แก้ไขคุณสมบัติตามมาตรา ๖๗ (๔) (อายุ ๓๕ ปี แก้ไขเป็นอายุ ๔๕ ปี และอายุ ๗๐ ปี แก้ไขเป็นอายุ ๖๕ ปี)
๔. มาตรการเยียวยา ควรกำหนดให้ชัดเจน เช่น ถ้าผู้เสียหายจากการลงพิมพ์หน้า ๑ ต้องเยียวยาโดยขอโทษลงในหน้า ๑ ฯลฯ

มาตรา ๓ คำนิยาม

ลำดับที่ ๑๖ หน้า ๑๘ “องค์กรสื่อมวลชน” หมายความว่า คณะบุคคล ไม่ว่าจะป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ฯลฯ

ในอดีตที่ผ่านมาประมาณ ๒-๓ เดือน ได้มี ๕ กลุ่ม ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อฯ ไปยื่นหนังสือคัดค้านร่างพ.ร.บ.ฯ นี้ โดยยื่นต่อประธานกรรมการด้านสื่อสารมวลชน สปท. โดยเสนอแนะในหลายประเด็น ประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจและนำมาหาหนทางแก้ไข คือ เรื่องการเป็น-ไม่เป็นนิติบุคคล ข้อดีของการเป็นนิติบุคคล คือ ต้องมีเอกสาร หลักฐานที่จำเป็นและสำคัญในการเป็นตัวตน ไปจดทะเบียนต่อกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ถูกกฎหมาย สามารถตรวจสอบได้ เกิดความโปร่งใส มีสภาพบังคับที่ชัดเจนเป็นที่ทราบ-เข้าใจกันในสาธารณะในวงกว้าง

คณะบุคคลที่ไม่เป็นนิติบุคคลนั้น เป็นนามธรรม กว้างเกินไป สถานะทางกฎหมายไม่มีตรวจสอบยาก ย้ายกลุ่มไปมาได้ง่าย สังคมสับสน เกิดความคลางแคลงใจ เข้าใจผิดได้

ข้อเสนอแนะ

องค์กรสื่อมวลชนต้องเป็นนิติบุคคลเท่านั้น จึงจะแก้ไขปัญหาในอดีตได้

มาตรา ๓๙ (๑)

ลำดับที่ ๑๗ หน้า ๑๘ “ใบรับรองสมาชิก” หมายความว่า ใบรับรองซึ่งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ออกให้แก่องค์การวิชาชีพฯ

ในเอกสารฉบับนี้อาจจะมีกำหนดไว้แล้ว (แต่ยังไม่พบ) เกี่ยวกับ

๑. มีกี่ประเภท สามัญ – วิสามัญ
๒. อายุใบรับรองกี่ปี
๓. การสิ้นสภาพในกรณีต่ออายุ อะไรอย่างไร ขาดจริยธรรม มีหรือไม่? อย่างไร?

ข้อเสนอแนะ

ควรมีใบรับรอง/หรือใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนแต่ละคนในธุรกิจนี้ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับอาชีพอื่นๆ ที่เคยกล่าวแล้วนั้น เช่น นายแพทย์ วิศวกร ทนายความ นักบิน พยาบาล หมอคุณุเทศก์ หมอนวดแผนไทย ตลาดหลักทรัพย์ ผู้ตรวจสอบบัญชี ฯลฯ

ลำดับที่ ๑๘ หน้า ๑๘ ข้อ ๒ การกำกับดูแลขั้นที่ ๑

ข้อ ๒.๑.๘ “ทะเบียนรายชื่อของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่สังกัดในองค์กร ฯ...”
ได้กำหนดให้ (มาตรา ๑๔)

- ผู้ได้รับความเสียหายจากการเสนอข่าว ร้องเรียนต่อองค์กรภายใน ๑๕ วัน (มาตรา ๑๗)

- องค์กรสื่อ ฯ ต้องดำเนินการภายใน ๑๕ วัน แล้วแจ้งผลไปยังผู้ร้องเรียน (มาตรา ๑๗)

- หากผู้ร้องเรียนไม่เห็นด้วย มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อองค์กรภายใน ๓๐ วัน (มาตรา ๑๘)

ในเรื่องนี้กระผมเข้าใจดีว่าการกำหนดจำนวนวันให้ชัดเจนลงไปนั้นเป็นสิ่งที่ดี ที่ต้องการให้คู่กรณีรีบเร่งดำเนินการให้เสร็จภายใน ๑๕/๑๕/๓๐ วัน การเปิดช่องให้ต่ออายุการดำเนินการเอาไว้ อาจจะก่อให้เกิดการปล่อยปะละเลย เพิกเฉยต่อหน้าที่ เพราะกฎหมายเปิดช่องให้ขยายระยะเวลาได้

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรสมมุติเหตุการณ์ จัดทำสถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นกรณีศึกษา ฯลฯ ๓-๔ กรณี เพื่อดูแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะผู้เสียหาย/ผู้ร้องเรียน อาจจะอยู่ในภูมิลำเนาหนึ่ง องค์กรสื่อ ฯ อยู่ในอีกจังหวัดหนึ่ง และองค์กร ฯ สื่อก็อยู่ในอีกจังหวัดหนึ่ง ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงบางเดือน อาจจะมียุทธศาสตร์-อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์อีกด้วย

๒. ควรมีความยืดหยุ่น ในเรื่องวัน-เวลา ได้ ๒-๓ วัน ฯลฯ

มาตรา ๓๙

ลำดับที่ ๑๙ หน้า ๑๙ ข้อ ๒.๒ การกำกับดูแลขั้นที่ ๒

“...องค์การสื่อมวลชนไม่น้อยกว่า ๑๐ องค์การ และรวมผู้ประกอบวิชาชีพสื่อไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน รวมตัวกันไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคล หรือไม่...”

การกำกับดูแลในขั้นนี้ ผมสนับสนุนและเห็นด้วยที่จะให้เรื่องนี้ดำเนินต่อไปได้ แต่เสนอเพิ่มเพื่อพิจารณาคือ ในขณะที่องค์กรดำเนินการต่อไปแล้ว

- สมาชิกเหลือน้อยกว่าที่กำหนด เช่น เหลือ ๙ องค์ (เพราะขาดคุณสมบัติด้วยประการต่าง ๆ ทั้งปวง)

- ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อเหลือ ๔๙๐ คน องค์การที่เหลือ และสมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพที่เหลือนั้นจะไปฝากสันทกกับองค์กรข้างเคียงตามกฎหมายศาสตร์หรือชะลอ/ยุติการดำเนินการขององค์กรนั้น ๆ อะไร? อย่างไร?

ข้อเสนอแนะ

๑. ขอแก้ไข คำว่า “ไม่ใช่นิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม” เป็น ต้องเป็นนิติบุคคลเท่านั้น
๒. การรวมตัว ๑๐ องค์การ เท่ากับ ๑ องค์การ นั้น โดยตำแหน่งแห่งที่/ภูมิศาสตร์ หรือ โดยลักษณะของการประกอบวิชาชีพ (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ทีวี เคเบิลทีวี ฯลฯ)

หมวด ๓ มาตรา ๒๘

ลำดับที่ ๒๐ หน้า ๒๐ ข้อ ๒.๓ การกำกับดูแลขั้นที่ ๓

“...ให้จัดตั้งสภาวิชาชีพ ฯ เป็นนิติบุคคล ฯ และไม่เป็นหน่วยงานของรัฐ...”

ในเรื่องนี้เห็นด้วยและสนับสนุน แต่อย่างไรก็ตามควรเพิ่มกลไกในการถ่วงดุลการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพราะได้รับการจัดสรรเงินจากกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นเงินภาษีของประชาชน ประกอบกับการขอใช้/รับการสนับสนุนเงินด้านวิทยุ-โทรทัศน์-โทรคมนาคม จากกองทุน กทปส.ด้วย ดังนั้น ควรพิจารณาให้มีการเชื่อมโยง/เกาะเกี่ยวกับหน่วยงานในภาคราชการให้มีส่วนช่วยในการบริหารจัดการได้ดี สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

- ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ผู้ตรวจเงินแผ่นดิน
- ปปช.
- บริษัท TRIS
- องค์การต่อต้านการคอร์รัปชัน
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะ

๑. เพื่อเป็นการถ่วงดุล (Check and Balance) การบริหารงาน ควรจัดให้มีกลไก เชื่อมโยง/ เกาะเกี่ยวกับส่วนราชการ บริษัทข้างต้น

๒. เรื่องสวัสดิภาพของสื่อมวลชน ตามข้อ จ. และผู้ประกอบการวิชาชีพ ยังมีสถานะที่ควรให้การสนับสนุนเรื่องคุณภาพชีวิต เงินเดือน เบี้ยประชุม เบี้ยสนาม ค่ารักษาพยาบาลเบื้องต้น ฯลฯ เพื่อเป็น สวัสดิการ ขวัญ กำลังใจอย่างเป็นรูปธรรม

๓. การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ตามข้อ ค. ควรกำหนดเป็น

๓.๑ ระดับผู้บริหาร (เจ้าของกิจการ)

๓.๒ ระดับ CEO/ผู้อำนวยการ

๓.๓ ระดับผู้ปฏิบัติงานในภาคสนาม พวกที่ประจำตามสถานีตำรวจ, สถานีราชการ, ติดตามลงในพื้นที่ประสบเหตุการณ์ (อุทกภัย, วาทภัย, ล่อซื้อยาบ้า ฯลฯ)

๓.๔ ควรมีผลการพัฒนาศักยภาพแบ่งเป็นไตรมาส ๑-๒-๓-๔ ฯลฯ

มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓

ลำดับที่ ๒๑ หน้า ๒๑ ข้อ ๒.๓.๓ รายได้และทรัพย์สิน

ข้อ ค. “...เงินประจำปีที่กระทรวงการคลังจัดสรร... ร้อยละ ๕ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๕๐ ล้านบาท ...”

ในการบริหารงานทุกแหล่งแห่งที่ เงินเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะทำให้งานต่าง ๆ ขับเคลื่อนไปได้ เพราะมนุษย์ทุกคนต้องจัดหา/เตรียม อาคารสถานที่ ค่าตอบแทนบุคลากร ค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ ดังนั้น ในกรณีที่ได้รับการจัดสรร ๕๐ ล้านบาทแล้ว เหลือใช้ส่งคืนคลัง ย่อมไม่เป็น ปัญหา แต่ในกรณีที่บริหารงานไปแล้วสามไตรมาส เกิดเงินหมด ย่อมเป็นอุปสรรคในการทำงานในไตรมาส สี่ ดังนั้นในกรณีที่จำเป็นควรจะต้องเขียนเพิ่มเติมให้สามารถขอเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเหตุผล

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเพิ่มเติมข้อความให้สามารถขอเงินเพิ่มเติมจากรัฐบาลได้ในงบฉุกเฉินหรืองบกลาง ปี แล้วแต่ความจำเป็น

๒. ในข้อ ง. รายได้/ผลประโยชน์ อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ คณก.ฯ และ สภาวิชาชีพ ฯ ควรเขียนให้ชัดเจนว่าจะได้อะไร อย่างไร เท่าไร

มาตรา ๒๘

ลำดับที่ ๒๒ หน้า ๒๑ ข้อ ๒.๓.๔

ข้อ ค. “...สมาชิกสภาวิชาชีพ ร่วมกันสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด... เสนอให้ พิจารณาเรื่องใด เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์/อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพ...”

การเสนอเรื่องให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณานั้น ในขณะนี้กำหนดไว้สองในสาม คือเท่ากับ ร้อยละ ๖๖.๖ ดังนั้นย่อมเสนอได้ยาก เพราะการจะรวมกลุ่มกันของสมาชิกให้ได้นั้น ค่อนข้างเป็นไปได้ยาก กอปรกับกรรมการสภาวิชาชีพ ๑๑ คน นั้น ๖ คนมาจากการเลือกกันเอง ผู้ทรงคุณวุฒิและ นักวิชาการ ๕ คนนั้น คูในเบื้องต้นแล้ว น่าจะออกคะแนนเสียง (Vote) แพ้ตลอด และเป็นที่มาของการ ลาออก ทำให้การบริหารงานหลัก งานไม่เดิน แต่เงินค่าตอบแทนรับเต็มจำนวนเหมือนเดิมทุก ๆ เดือน/ทุก ๆ ครั้งที่ได้รับประชุม ฯลฯ ดังนั้น ควรปรับเปลี่ยนตัวเลขให้สามารถเสนอปัญหาได้ง่ายขึ้น เป็น หนึ่งในสาม (ร้อยละ ๓๓.๓) หรือ หนึ่งในสี่ (ร้อยละ ๒๕) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรพิจารณาแก้ไขตัวเลขจาก สองในสาม (ร้อยละ ๖๖.๖) เป็น หนึ่งในสาม (ร้อยละ ๓๓.๓) หรือ หนึ่งในสี่ (ร้อยละ ๒๕)
๒. ผลการประชุมพิจารณาของสภาวิชาชีพควรเผยแพร่ต่อสาธารณะชน ในวันเดียวกันของการประชุม

ส่วนที่ ๕ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘

ส่วนที่ ๖ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓

ลำดับที่ ๒๓ หน้า ๒๒ ข้อ (๓) กำหนดให้มีมาตรฐานจริยธรรมสื่อ ฯ การส่งเสริมจริยธรรม ฯ มาตรฐานวิชาชีพ ฯ

เห็นด้วยในการอธิบายว่าต้องทำอะไร ไม่ทำอะไร ตั้งแต่ ข้อ ๓.๑.๑ ถึง ๓.๑.๖ กล่าวคือ

- เนื้อหาต้องถูกต้อง ครบถ้วน เป็นธรรม
- คำนึงถึง สิทธิ ศักดิ์ศรี ส่วนตัว คู่ครองเด็ก คนพิการ
- มีอิสระ ไม่ตกอยู่ในอาณัติใคร
- ไม่เรียกรับ ยอมรับผลประโยชน์ ไม่มีการทับซ้อน
- ต้องรับผิดชอบในผลกระทบ... ที่เสนอข่าวผิดพลาด “ประกาศ ฯ แก้ไขข้อบกพร่องต่อสาธารณะทันที”

- ตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรม

ในข้อ ๓.๑.๕ หน้า ๒๓ นั้นเขียนไว้อย่างเป็นนามธรรม ควรที่จะขยายความให้ชัดเจนลงไป เช่น ประกาศ ฯ แก้ไขข้อความในทันทีนั้น อะไร อย่างไร ยกตัวอย่าง กรณีเพื่อการศึกษา ๑ กรณี คือ

- ขณะที่ผมเขียนเอกสารนี้ คือ วันอาทิตย์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
- ประมาณ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ สนช.มีวาระการพิจารณาผลการ

ตรวจจกสทช. ของ สตง.ประจำปี ๒๕๕๗ (๒ ปีผ่านมาแล้ว ปัจจุบันปี ๒๕๕๙)

- สมาชิก สนช. ๑ ท่านได้อภิปรายเกี่ยวกับผลการตรวจของ สตง.ปี ๒๕๕๗ ในที่ประชุมของ สนช.

- รุ่งขึ้น ๑ วัน หนังสือพิมพ์ลงข่าว “สตง.สืบและ กสทช.” ๑ ฉบับ และรุ่งขึ้นอีก ๑ ฉบับ รวม ๒ ฉบับ

- จากการลงข่าวนี้นำให้เกิดความเสียหายต่อ กสทช. เพราะข้อมูลนั้นไม่เป็นจริง สำนักงาน กสทช.จึงทำหนังสือถึง สตง. ขอแสดงข้อเท็จจริงโดยส่งหนังสือสอบถามและพร้อมส่งเจ้าหน้าที่ชี้แจง ผลการชี้แจงพบความคลาดเคลื่อน สตง.ทำหนังสือถึง กสทช. และ กสทช.ได้ทำหนังสือถึง สนช. โดยแนบเอกสารของ สตง.ไปด้วย

- กสทช.ทำหนังสือและขอชี้แจงข้อเท็จจริงตามหนังสือของ สตง.แต่ต้องจ่ายค่าลงพิมพ์โฆษณาหลายฉบับ จึงเป็นที่มาของคำพูดว่า “ข่าวร้ายลงฟรี ข่าวดีต้องเสียสตางค์”

- เรื่องนี้จะมีวาระการประชุม สนช.อีกครั้งในวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยมี ผู้แทนจาก สตง. และผู้แทนจาก กสทช. เข้าร่วมชี้แจงข้อผิดพลาดในการประชุม สนช.

ข้อเสนอแนะ

สภาวิชาชีพควรกำหนด/กำกับ มาตรการเยียวยาที่เกิดจากการกระทำ เช่น

- ถ้าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ทำให้เกิดความเสียหายที่หน้าไหน ขนาดตัวอักษรเล็ก-ใหญ่ ความยาวของความเสียหาย ต้องให้เป็นธรรม (Fair and Fair)

- ถ้าเป็นสื่ออื่น ๆ ให้ปฏิบัติในทำนองเดียวกัน มิใช่พิมพ์ตัวเล็ก ๆ หลบ ๆ อยู่ในที่ที่ประชาชนทั่วไปอ่านไม่พบ ถ้าไม่ให้ความสนใจ

มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓

ลำดับที่ ๒๔ หน้า ๒๓ ข้อ ๓.๒ “การส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน”

ในเรื่องนี้เห็นด้วยและสนับสนุนอย่างยิ่ง ตามที่มีพระบรมราโชวาท “...เราต้องส่งเสริมคนดี ป้องกันคนไม่ดี ไม่ให้ขึ้นมามีอำนาจ...” ดังนั้น การเสริมสร้างให้มีอุดมการณ์ รักในวิชาชีพร่วมกัน นั้น ต้องมีการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และมีการวัดผลทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ แทนการไปดูงาน/ถ่ายภาพ รวบรวมเอกสาร เย็บเข้าเล่มแล้วเก็บไว้ในตู้ ไม่เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

๑. ขอรับการสนับสนุนเงินจาก กสทช.

๒. ขอรับการสนับสนุนเงินจาก สทปส.

๓. ดำเนินการในระยะเร่งด่วน คือ การกำหนดวิธีการ ขั้นตอน ประเภทของสื่อ ฯ เพื่อคัดสรร/คัดเลือกบุคคลดีเด่น องค์กรดีเด่น กำหนดวัน เวลา สถานที่ มอบรางวัลเชิดชูเกียรติ ยกย่องสมาชิกที่ดีเด่นให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

๔. ดำเนินการในระยะยาว คือ จัดหาอาคาร สถานที่ จัดตั้งอนุสาวรีย์ ห้องสมุด ห้องเกียรติยศ (Hall of Fame) ให้มั่นคงถาวรต่อไป

ส่วนที่ ๑๑ มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑

ลำดับที่ ๒๕ หน้า ๒๕ ข้อ (๗) “...กำหนดบทลงโทษทางปกครองแก่ผู้ฝ่าฝืนไว้อย่างชัดเจน ...”

ในเอกสารฉบับนี้กำหนดไปที่

- ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ
- องค์กรสื่อ
- องค์กรการสื่อ

ที่จะต้องเสียค่าปรับ ๗.๑ ถึง ๗.๓ มูลค่า ๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๕๐,๐๐๐ บาท นั้น จะเป็นการเหมาะสมหรือไม่ที่จะตกเดือนในครั้งที่ ๑ ก่อน เมื่อผิดครั้งที่ ๒ จึงปรับ และในกรณีที่ปรับนั้นปรับใคร และถ้าเกิดการลาออกเหมือนในอดีต องค์กร/องค์กร ที่อยู่เหนือกว่านั้น จะรับสภาพค่าปรับแทนหรือไม่

ข้อเสนอแนะ

๑. ความผิดครั้งแรก ควรได้รับการพิจารณาดักเตือน แต่ก็ประกาศสาธารณะให้บุคคลอื่นได้รับทราบ จะได้ไม่กระทำความผิดอีก เพราะสื่อมีจำนวนมาก ประเทศไทยก็กว้างขวาง ๗๗ จังหวัด
๒. กรณีร้ายแรง ควรเพิ่มโทษปรับและเป็นความผิดอาญาด้วย จะเท่าไร อย่างไร ควรทำประชาพิจารณ์

ลำดับที่ ๒๖ หน้า ๒๕ ข้อ ๘ บทเฉพาะกาล

ได้เขียนไว้ว่าให้มีคณะทำงาน ๑ ชุด จำนวน ๘ คน เพื่อดำเนินการให้แล้วเสร็จใน ๓ ปี (ไม่เกิน) เพื่อเตรียมการจัดทำหลักเกณฑ์ ออกประกาศเกี่ยวกับ วิธีการ ข้อบังคับ ระเบียบ ต่าง ๆ โดยได้รับการสนับสนุนเงินจาก กทปส.นั้น

เนื่องจาก กทปส.ไม่ใช่นิติบุคคล กทปส.อยู่ภายใต้ความเห็นชอบของ กสทช. ซึ่งสามารถสนับสนุนกิจการตามมาตรา ๕๒ ของ พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ.๒๕๕๓ แต่ขอให้ข้อสังเกตว่า เงินต่าง ๆ ที่นำเข้า กทปส.นั้น เป็นเงินจากการบริหารคลื่นความถี่ด้านกิจการวิทยุ กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ดังนั้นการจัดสรรเงินเพื่อการนี้จึงชอบด้วยเหตุผล มีความเหมาะสม ยินดีที่ปฏิบัติ แต่ถ้านำเงินนี้ไปใช้ออกวัตถุประสงค์ อาจจะขัดต่อกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

๑. เนื่องจากคณะทำงานเตรียมการไม่เกิน ๓ ปี จึงควรที่จะมีแผนงาน ปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และปีที่ ๓ และควรมีหน่วยงานที่เหมาะสม ๑ หน่วย หรือมากกว่า เพื่อกำกับ แนะนำ ควบคุม ประคับประคอง สนับสนุน ให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ (Road Map/ Time Line) ที่ควรจะเป็น หากปล่อยให้ดำเนินการโดยเอกเทศ อิสระ อาจเกิดความเสียหาย หรือไม่ประสบความสำเร็จได้

๒. การขอรับการสนับสนุนเงินด้านกิจการวิทย์ กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (คลื่นความถี่) เหมาะสมที่จะขอไปที่ กทปส. ทั้งนี้จะมี คณก.ยุทธศาสตร์ ฯ และ คณก.กลั่นกรอง ฯ พิจารณาเสนอ กสทช.ให้ความเห็นชอบ

๓. โครงการนอกเหนือจากข้อ ๒ ควรขอรับการสนับสนุนไปที่ กสทช. จะมีความเป็นไปได้มากกว่า

ลำดับที่ ๒๗ หน้า ๒๖ ข้อ ๔.๒.๒ “สาระสำคัญ”

ข้อ (๑) เพิ่มเติมรายการหลักฐานในการยื่นจดแจ้งการพิมพ์หนังสือพิมพ์

เอกสารและสาระสำคัญเดิมมีอะไรบ้าง และที่จะเพิ่มเติมใหม่นั้น มีหัวข้ออะไรบ้าง จำเป็นอย่างไรร จึงต้องเพิ่มเติม

ในเรื่องนี้เอกสารที่จำเป็นต้องกำหนดไว้ให้นำมาประกอบ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในขณะเดียวกันเอกสารปลีกย่อยที่จำเป็นในอดีต แต่ปัจจุบันไม่จำเป็น ควรที่จะตัดออก เพื่อไม่ให้เป็นการต่อผู้ประกอบการ คล้าย ๆ กับกฎหมายตามรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ มาตรา ๗๗ ที่ว่า “...รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์... หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้า หรือไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน..”

ข้อเสนอแนะ

๑. เพิ่มเติมสาระสำคัญของเอกสารที่ต้องแนบประกอบคำขอ และตัดสิ่งที่ไม่จำเป็น เป็นภาระทิ้งไป

๒. มาตรการเยียวยาของสื่อสิ่งพิมพ์ จริงอยู่ที่ท้ายคำพิพากษาของศาล กำหนดให้เยียวยาผู้เสียหายจากสื่อสิ่งพิมพ์ แต่ควรกำหนดมาตรการ/บทลงโทษ ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลนั้น เมื่อถูกละเมิดด้วยขนาดของตัวพิมพ์ลงในหน้าพิมพ์หน้าไหน ความยาวตีพิมพ์กี่บรรทัด เมื่อสภาวิชาชีพลงความเห็นว่าผิดแล้ว ควรชดเชย/เยียวยา ด้วยขนาด วัน เวลา เท่าเทียมกันในลักษณะ Fair and Fair ครับ

.....

ภาคผนวก ง

ข้อเสนอแนะของคณะทำงานสื่อเพื่อการปฏิรูป
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และส่งเสริมมาตรฐาน
ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.
ที่เสนอโดย ๖ องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน

ข้อเสนอแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ขององค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน

องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ประกอบด้วย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ และสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย ได้ยื่นหนังสือต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน พร้อมทั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. เพื่อให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนประกอบการพิจารณา เมื่อวันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ รวมทั้งได้เสนอข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

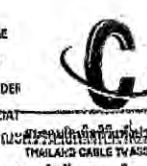
๑) การจัดตั้งองค์กรสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ และให้มีอำนาจลงโทษสื่อได้ นับเป็นจุดที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะหากเมื่อใดมีอำนาจจากภายนอกเข้าแทรกแซงและควบคุมองค์กรสื่อได้ องค์กรสื่อนั้นก็จะถูกกดดันด้วยวิธีต่าง ๆ ให้สนองตอบต่ออำนาจนั้น ผลร้ายอาจจะเกิดมากขึ้นกว่าการไม่มีสภาวิชาชีพสื่อด้วยซ้ำ

๒) หากสภาวิชาชีพสื่อที่จะจัดตั้งขึ้นมีตัวแทนจากภาครัฐ คือ ปลัดกระทรวงถึง ๔ คน เข้ามาเป็นกรรมการด้วย เชื่อว่าสื่อจะไม่สามารถทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพราะรัฐจะต้องใช้อำนาจผ่านตัวแทนที่เป็นกรรมการเพื่อกดดัน กลั่นแกล้งการทำงานของบรรดาสื่อที่เป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพสื่อ ทำให้การตรวจสอบภาครัฐทำไม่ได้เต็มที่

๓) การจะปฏิรูปสื่อโดยการออกกฎหมายมาควบคุมย่อมขัดกับหลักสิทธิเสรีภาพในการทำหน้าที่ของสื่อ และยังสะท้อนถึงสภาวะการณ์ทางสังคมนั้นด้วยว่ามีความเป็นประชาธิปไตยเพียงใด การจะปฏิรูปสื่อควรให้ดำเนินการเองโดยรัฐคอยส่งเสริม สนับสนุนก็พอ ไม่ใช่เข้ามาควบคุม เพราะอำนาจรัฐย่อมเป็นปฏิปักษ์กับสื่อโดยธรรมชาติอยู่แล้ว และหากจะมีการออกกฎหมายมาใช้กับสื่อไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ ควรมุ่งเน้นไปที่การคุ้มครองสื่อมากกว่าการกำกับด้านจริยธรรม เพราะองค์กรสื่อทั้งหลายต่างก็มีแนวทางและกฎเกณฑ์ดำเนินการในเรื่องนี้อยู่แล้ว และสิ่งสำคัญการควบคุมสื่อที่ได้ผลกลับเป็นกลไกทางสังคมต่างหาก หากใช้การออกกฎหมายมาควบคุมไม่ ดังนั้น หากจะปฏิรูปสื่อก็ควรให้สื่อมีส่วนร่วมด้วย โดยนำเอาร่างพระราชบัญญัติที่องค์กรสื่อได้ร่วมกันจัดทำขึ้นนำไปพิจารณาร่วมด้วย

๔) การเอาวิธีการควบคุมสื่อโดยรวมมาใช้กับสื่อทุกประเภทเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะสื่อแต่ละประเภทก็มีรูปแบบการทำงานที่ไม่เหมือนกันในภูมิภาคอาเซียน เช่น อินโดนีเซีย พม่า เป็นต้น ต่างก็มีองค์กรสื่อที่คอยดูแลสื่อแต่ไม่ให้อำนาจลงโทษสื่อได้ ประเทศไทยควรที่จะรับแนวคิดนี้มาปรับใช้ซึ่งจะเป็นวิธีที่เหมาะสมอย่างยิ่ง

๕) การใช้วิธีออกใบอนุญาตให้กับผู้ที่ทำหน้าที่เป็นสื่อมวลชน นับว่าไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะการทำหน้าที่ของสื่อไม่มีรูปแบบที่วัดได้เป็นมาตรฐานเหมือนเช่นวิชาชีพอื่น ๆ อาทิ แพทย์, พยาบาล, วิศวกร และทนายความ เป็นต้น และการจะใช้ดุลพินิจกำหนดมาตรฐานการทำหน้าที่ของสื่อย่อมไม่ถูกต้อง

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

เลขที่	๒๕๕๙
วันที่	๒๕ / ๑๒ / ๒๕๕๙
เวลา	๑๕.๒๗

เรื่อง การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

เรียน ประธานคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

พ.ศ.

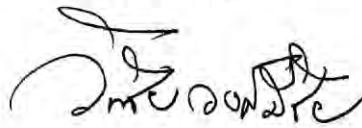
ตามที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) โดยคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชนฯ ได้ดำเนินการยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. เพื่อดำเนินการส่งให้คณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไปตามความทราบแล้วนั้น

องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ๖ องค์กร ประกอบด้วย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ และสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย ได้หารือร่วมกันแล้ว มีความเห็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ที่คณะกรรมการกำลังพิจารณาอยู่นั้น มิได้อยู่บนพื้นฐานหลักการของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน แต่กลับเน้นหลักการควบคุมสื่อมวลชนโดยใช้อำนาจรัฐเข้ามาแทรกแซงการทำงานที่โดยอิสระของสื่อมวลชน และไม่สอดคล้องกับหลักการของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ผ่านการลงประชามติ ซึ่งมีเจตนารมณ์ให้สื่อมวลชนกำกับดูแลกันเองโดยอิสระและปราศจากการแทรกแซงจากภาครัฐ

เพื่อประโยชน์สูงสุดให้การพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนทั้ง ๖ องค์การ
ตามรายชื่อข้างต้น จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการ
วิชาชีพสื่อมวลชนพ.ศ. มายังคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณาประกอบการเสนอกฎหมายที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่าง
รัฐธรรมนูญและการดำรงไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและสื่อมวลชนในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันชัย วงศ์มีชัย)

นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ในฐานะรองประธานคณะกรรมการสื่อเพื่อการปฏิรูป

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐาน
ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้บุคคลซึ่งประกอบ
วิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร หรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรม
แห่งวิชาชีพ เสรีภาพดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนแต่ให้
คำนึงถึงวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ด้วย เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีองค์กรที่จะ
ทำหน้าที่ดังกล่าวตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐาน

ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริม
มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและ
ส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สื่อมวลชน” หมายความว่า สื่อหรือช่องทางที่ใช้ในการสื่อสารมวลชน
เพื่อประโยชน์สาธารณะไม่ว่าจะอยู่ในรูปหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์
หรือในรูปอื่นใดที่สามารถสื่อความหมายให้ประชาชนทราบได้เป็นการทั่วไป

“ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพ
เป็นปกติธุระในการสร้างสรรค์หรือกำกับดูแลเนื้อหาของสื่อมวลชน

“จริยธรรมสื่อมวลชน” หมายความว่า การประพฤติปฏิบัติทางวิชาชีพสื่อมวลชน
ที่สังคมยอมรับตามที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนกำหนดสำหรับใช้เป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพ
สื่อมวลชน หรือตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๕ (๒) สำหรับผู้ไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กร

๓

วิชาชีพสื่อมวลชนหรือเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนที่ไม่ได้กำหนดจริยธรรมสื่อมวลชนหรือกำหนดไว้แต่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต้นของจริยธรรมสื่อมวลชนที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๕ (๒)

“องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า คณะบุคคลไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมวิชาชีพสื่อมวลชนและมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน

“ประเด็นสาธารณะ” หมายความว่า ข้อเท็จจริงหรือสาระสำคัญที่ประชาชนมีความชอบธรรมที่จะแสดงความคิดเห็นหรือสาธารณชนสมควรรับรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

“คณะกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหากรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

“กรรมการสรรหา” หมายความว่า กรรมการสรรหากรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนและการคุ้มครองประชาชนจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๕ บุคคลซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีเสรีภาพในการเสนอข่าวและหรือการแสดงความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยหน่วยงานของรัฐเจ้าของกิจการสื่อมวลชน หรือบุคคลอื่นใด จะสั่งการหรือกระทำการใดให้การเสนอข่าวผิดไปจากจริยธรรมสื่อมวลชน หรือจำกัดการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระมิได้

๕

ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่ต้องประพฤติและปฏิบัติตามจริยธรรม
สื่อมวลชน

นายจ้างจะกระทำการใดที่ทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนได้รับผลร้ายในทาง
ใด ๆ เพราะเหตุที่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริตและชอบด้วย
จริยธรรมสื่อมวลชนก็ได้

ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานรัฐ ต้องปฏิบัติตามวรรคสาม เว้นแต่การกระทำของ
เจ้าหน้าที่รัฐนั้น มิได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่

มาตรา ๖ ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่ต้องประพฤติและปฏิบัติตาม
จริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๖/๑ เจ้าของกิจการ หรือผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จดทะเบียนการอนุญาต เป็น
องค์กรสื่อมวลชนตามมาตรา ๗ (๑) มีหน้าที่กำกับดูแลให้ผู้ประกอบการวิชาชีพในองค์กรสื่อมวลชน
ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมที่กำหนดรวมตลอดถึงหน้าที่ที่
จะต้องดำเนินการกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกำหนดบทลงโทษให้เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพตามที่จัดแจ้งไว้

มาตรา ๖/๒ องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่รายงานและเปิดเผยผลการรับและ
พิจารณาเรื่องร้องเรียนในแต่ละปีไปปฏิบัติให้คณะกรรมการและสาธารณชนทราบ

หมวด ๒

คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครอง
สิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
ซึ่งคณะกรรมการนโยบายองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยแต่งตั้ง
จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการซึ่งสรรหาจากผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

๕

- (ก) ผู้ปฏิบัติงานด้านบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ จำนวนหนึ่งคน
 (ข) ผู้ปฏิบัติงานด้านข่าวหนังสือพิมพ์ จำนวนสองคน
 (ค) ผู้ปฏิบัติงานด้านบรรณาธิการด้านวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์
 จำนวนหนึ่งคน
 (ง) ผู้ปฏิบัติงานด้านข่าววิทยุกระจายเสียงและข่าววิทยุโทรทัศน์
 ด้านละหนึ่งคน
 (จ) ผู้ปฏิบัติงานด้านบรรณาธิการสื่อดิจิทัล จำนวนหนึ่งคน
 (ฉ) ผู้ปฏิบัติงานด้านข่าวดิจิทัล จำนวนหนึ่งคน
 (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสรรหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
 ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านวิชาการสื่อมวลชน และด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านละหนึ่งคน
 ให้คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและ
 ผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความเหมาะสม
 ลักษณะของผู้ปฏิบัติงานตาม (๑) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศ
 กำหนด

มาตรา ๘ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
 (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรวมทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
 (๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดของพรรคการเมือง
 (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต

หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

- (๔) ติดยาเสพติดให้โทษ
 (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
 (๖) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาให้อำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
 (๗) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาให้อำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายัง

ไม่ถึงห้าปีในวันที่ได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๘) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ
 หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการ
 ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

๖

(๙) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริต ต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในการปฏิบัติงาน

(๑๐) เป็นผู้เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๑๑) เป็นผู้เคยถูกคณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ (๖)

(๑๒) เป็นผู้เคยถูกวินิจัยอันถึงที่สุดว่ากระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนมาตรา ๖ หรือเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่ง ทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่สมควร เป็นกรรมการตามมาตรา ๗ (๑) ประกอบด้วย

(๑) ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย

(๒) ประธานสหพันธ์คุ่มครองผู้บริโภคน

(๓) ผู้แทนสำนักงานกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งคณะกรรมการ กองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แต่งตั้ง

(๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน

(๕) นายกสภาทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ

(๖) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

(๗) ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

(๘) ประธานสภาวิชาชีพกิจการการแพร่ภาพและกระจายเสียง (ประเทศไทย)

(๙) นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับผู้ดำรงตำแหน่งหรือองค์กรตาม (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) ให้กรรมการสรรหาตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ร่วมกันวินิจฉัย คำวินิจฉัยดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) ไม่สามารถเข้า ประชุมได้ ผู้ที่เข้าประชุมแทนต้องเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากที่ประชุมของสภา คณะกรรมการ หรือองค์กรนั้นให้เข้าประชุมแทน

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาครบตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ สรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่แต่ต้องไม่น้อยกว่าสี่คน

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการกรรมการสรรหา

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหา กำหนด

๗

มาตรา ๑๐ การสรรหากรรมการตามมาตรา ๗ (๓) ให้คณะกรรมการสรรหา
ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๑ เสนอชื่อ
ผู้สมควรเป็นกรรมการพร้อมด้วยความยินยอมของผู้รับการเสนอชื่อ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
ที่คณะกรรมการสรรหากำหนดตามมาตรา ๕

(๒) พิจารณาสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ จาก
บุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อตาม (๑)

เมื่อได้สรรหาบุคคลเป็นกรรมการตาม (๒) ครบจำนวนแล้ว ให้คณะกรรมการ
สรรหาจัดให้บุคคลซึ่งได้รับการสรรหาดังกล่าวและกรรมการตามมาตรา ๗ (๒) มาประชุมกันเพื่อ
สรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ (๔)

วิธีการประชุม การเสนอชื่อ และการสรรหากรรมการตามวรรคสอง ให้เป็นไป
ตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนดตามมาตรา ๕

เมื่อมีการสรรหากรรมการตามมาตรา ๗ (๓) และ (๔) ครบถ้วนแล้ว
ให้คณะกรรมการสรรหาจัดให้กรรมการที่ได้รับการสรรหาทั้งหมดและกรรมการตามมาตรา ๗ (๒) มา
ประชุมกันเพื่อเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง

ให้คณะกรรมการสรรหาประกาศรายชื่อประธานกรรมการและกรรมการ
ในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ถือว่าประธานกรรมการและกรรมการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่
ได้เลือกประธานกรรมการ

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการสรรหา
เป็นกรรมการตามมาตรา ๑๐ ให้องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีสิทธิ
ขอขึ้นทะเบียนไว้ต่อคณะกรรมการ

(๑) มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับวิชาชีพสื่อมวลชน

(๒) มีสมาชิกเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนไม่น้อยกว่าจำนวนที่คณะกรรมการ
กำหนด

(๓) มีการกำหนดจริยธรรมสื่อมวลชนที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่
คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๕ (๒)

(๔) ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์มาแล้ว
ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เป็นรายปีต่อเนื่องกันไม่
น้อยกว่าห้าปี โดยรายงานประจำปีดังกล่าวต้องมีรายการอย่างน้อยตามที่คณะกรรมการกำหนด

๘

เมื่อคณะกรรมการได้รับขึ้นทะเบียนองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เป็นอันใช้ได้ การวินิจฉัยของศาลในภายหลังว่าการรับขึ้นทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบ ไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่คณะกรรมการสรรหาได้ดำเนินการต่อไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนใดที่ถูกปฏิเสธการขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือสรรหาตามพระราชบัญญัตินี้

การขึ้นทะเบียนองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการประกาศรายชื่อองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนที่ได้รับขึ้นทะเบียนไว้ให้ทราบทั่วกัน และให้บัญชีรายชื่อดังกล่าวใช้ได้ตลอดไปจนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ประธานกรรมการและกรรมการนอกจากกรรมการตามมาตรา ๘ (๒) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการสรรหาอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับการสรรหาใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

(๕) พ้นจากการปฏิบัติงานในด้านที่ตนได้รับการเสนอชื่อและสรรหา

(๖) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้ดำเนินการสรรหากรรมการคนใหม่เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทน

๕

และให้ประธานกรรมการหรือกรรมการที่ได้รับการสรรหาแทน อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการสรรหากรรมการเพื่อแทนประธานกรรมการ ให้ผู้ที่ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการคนใหม่ประชุมร่วมกับกรรมการที่มีอยู่เดิมเพื่อคัดเลือกตนเองเป็นประธานกรรมการ และให้นำวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าของมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้วันแต่จะมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง

ในระหว่างดำเนินการสรรหาประธานกรรมการตามวรรคสอง หรือในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระแต่ไม่มีการสรรหาประธานกรรมการคนใหม่ ให้ที่ประชุมกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประธานกรรมการคนใหม่

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

(๒) กำหนดมาตรฐานขั้นต้นของจริยธรรมสื่อมวลชน

(๓) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน

(๔) พิจารณาเรื่องร้องเรียน ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๓๒ หรือกรณีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนตามมาตรา ๓๖

(๕) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับสำนักงานในเรื่องการบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และการจัดการทรัพย์สิน และการอื่นใดที่จำเป็นในการบริหารงาน

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๖ มาตรฐานขั้นต้นของจริยธรรมสื่อมวลชนที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๕ (๒) อย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การเสนอข่าวเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) การเสนอข้อเท็จจริงด้วยความถูกต้อง ครบถ้วนรอบคอบ และเป็นธรรม

- (๓) การให้ความเป็นธรรมต่อผู้ตกเป็นข่าว
- (๔) การเคารพสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องในข่าว
- (๕) การซื้อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพสื่อมวลชนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๖) การปกป้องและปฏิบัติต่อแหล่งข่าวอย่างเป็นธรรม
- (๗) มาตรการที่จะดำเนินการในกรณีที่มีผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่เป็นสมาชิกได้เสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นที่ฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

วิธีการประชุม การลงมติ และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหรือกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามมาตรา ๑๙ ได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงการคลัง กำหนด

๑๑

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๒๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน มีฐานะเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นหน่วยงานของรัฐ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

มาตรา ๒๒ สำนักงานมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ
- (๒) รับเรื่องราวเรียนที่ขึ้นต่อคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) ติดตามและสอดส่องการกระทำใด ๆ อันมีลักษณะเข้าข่ายเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนและให้การช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ สำนักงานมีรายได้และทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม
- (๒) เงินตามมาตรา ๒๔
- (๓) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๒๕
- (๔) รายได้และผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงาน
- (๕) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

มาตรา ๒๔ ในทุกปีงบประมาณ ให้องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย จัดสรรเงินที่องค์การดังกล่าวจัดเก็บตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจาย

๑๒

เสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ในส่วนที่จะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้แก่สำนักงานเพื่อเป็นรายได้ของสำนักงานในอัตราร้อยละห้าของจำนวนเงินที่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินแต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าล้านบาทและไม่เกินสามสิบล้านบาท ทั้งนี้ ให้กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรซึ่งเป็นผู้เรียกเก็บเงินดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ดำเนินการนำส่งให้สำนักงานโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

เพื่อให้สำนักงานมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจในการปรับเพิ่มจำนวนเงินขั้นต่ำที่เป็นรายได้ของสำนักงานตามวรรคหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร โดยให้พิจารณาถึงอัตราเงินเฟ้อของปีที่ผ่านมา

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่สำนักงานได้รับรายได้ตามมาตรา ๒๔ ในปีงบประมาณใดไม่ถึงจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี คณะกรรมการจะร้องขอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานตามความจำเป็นก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๖ รายได้ของสำนักงานตามมาตรา ๒๓ ให้ใช้ได้เฉพาะเพื่อกิจการของสำนักงานและการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ ประธานกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการผู้อำนวยการ หรือพนักงานของสำนักงานปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานมีผู้อำนวยการคนหนึ่ง มีหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน โดยในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อประธานกรรมการและคณะกรรมการ

มาตรา ๒๙ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา วาระการดำรงตำแหน่ง ประโยชน์ตอบแทน และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

๑๓

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในทศรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่คณะกรรมการแต่งตั้งโดยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่า การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด

มาตรา ๓๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ รายงานดังกล่าวให้รวมถึงรายงานของผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ด้วย

หมวด ๔

มาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน

มาตรา ๓๒ ผู้ใดถูกละเมิดเสรีภาพตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม และประสงค์จะได้รับความคุ้มครองหรือได้รับการเยียวยา ให้ร้องเรียนเป็นหนังสือพร้อมด้วยพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ถูกละเมิด หรือได้รับความเดือดร้อนแล้วแต่กรณี

การพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๓ ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๓๒ คณะกรรมการจะพิจารณาวินิจฉัยเอง หรือจะตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแทนคณะกรรมการก็ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งจะแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการซึ่งสรรหาจากผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคน

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งต้องไม่เกินสามสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย

มาตรา ๓๕ ในระหว่างที่คณะกรรมการยังมิได้วินิจฉัยเรื่องร้องเรียน คณะกรรมการจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ร้องเรียนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนตามที่ เห็นสมควรก็ได้ ในกรณีที่คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือโดยไม่ใช่เป็นการให้กู้ยืม คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขให้ใช้คืนในภายหลังเมื่อผู้ร้องเรียนได้รับการชดเชยค่าทดแทนหรือ ค่าเสียหายจากผู้กระทำละเมิดแล้ว หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดด้วยก็ได้

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าการฝ่าฝืนมาตรา ๕ วรรคหนึ่งหรือ วรรคสาม หรือฝ่าฝืนมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยให้ผู้กระทำฝ่าฝืนดำเนินการแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่ง หรือชดเชยความเสียหาย หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเป็น การเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น และแจ้งให้ผู้กระทำฝ่าฝืน หน่วยงานที่กระทำการฝ่าฝืน หรือ ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานดังกล่าว หรือนายจ้าง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการ

ผู้ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการมีสิทธิ ฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

มาตรา ๓๗ ผู้ใดได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพ สื่อมวลชนอันเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชน และประสงค์จะได้รับความคุ้มครองหรือได้รับ การเยียวยาอาจร้องเรียนเป็นหนังสือพร้อมด้วยพยานหลักฐานต่อองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนที่ผู้ ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นสมาชิกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบถึงความเสียหายและรู้ตัว ผู้กระทำ

มาตรา ๓๗/๑ เมื่อองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนได้รับเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๓๗ แล้ว ให้พิจารณาดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดไว้ในจริยธรรมสื่อมวลชนขององค์กรวิชาชีพ สื่อมวลชนดังกล่าวกำหนดไว้และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

๑๕

มาตรา ๓๗/๒ ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้ร้องเรียนที่ไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาขององค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน มีสิทธิยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการพิจารณา

มาตรา ๓๘ ในกรณีตามมาตรา ๓๗/๒ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าจริยธรรมสื่อมวลชนที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนดังกล่าวกำหนดไว้ ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำของจริยธรรมสื่อมวลชนที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๕ (๒) ให้คณะกรรมการแจ้งให้องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนดังกล่าวพิจารณาดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนนั้น โดยถือตามมาตรฐานขั้นต่ำของจริยธรรมสื่อมวลชนที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๕ (๒) เป็นเกณฑ์การพิจารณา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะดำเนินการเองหรือดำเนินการตามคำร้องขอของผู้ร้องเรียนก็ได้ แต่ต้องดำเนินการ ก่อนที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนจะมีคำวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนนั้น

ในกรณีที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนเพิกเฉยไม่ดำเนินการตามจริยธรรมสื่อมวลชนที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนของตนกำหนด หรือไม่ดำเนินการตามมาตรฐานขั้นต่ำของจริยธรรมสื่อมวลชนที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๕ (๒) ตามวรรคสอง แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินการสอบสวนในเรื่องนั้นต่อไปจนได้ข้อยุติ และแจ้งผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยให้องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนดังกล่าวปฏิบัติตาม ในกรณีเช่นนี้หากองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ให้คณะกรรมการประกาศเผยแพร่ผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวให้ประชาชนทราบ

การประกาศผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามวรรคสาม ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องคณะกรรมการหรือบุคคลใดในทางแพ่งหรือทางอาญาก็ได้

มาตรา ๓๙ เรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๓๗ ที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน หรือเป็นแต่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนนั้น ไม่ได้กำหนดจริยธรรมสื่อมวลชนไว้ ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้น โดยพิจารณาตามมาตรฐานขั้นต่ำของจริยธรรมสื่อมวลชนที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๕ (๒)

มาตรา ๔๐ ถ้าการฝ่าฝืนจริยธรรมสื่อมวลชนนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนกระทำไปตามคำสั่งของเจ้าของกิจการสื่อมวลชนหรือผู้บังคับบัญชา ให้ถือว่าเจ้าของกิจการสื่อมวลชนที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนปฏิบัติงานอยู่ หรือผู้บังคับบัญชาของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนผู้นั้น กระทำการฝ่าฝืนและต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย

๑๖

มาตรา ๔๑ ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๓๘ ให้นำมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๕ หรือ มาตรา ๖ และการดำเนินการกับเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ หรือส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน คณะกรรมการอาจดำเนินการแสวงหา ข้อเท็จจริงเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ เจ้าของกิจการสื่อมวลชน หรือบุคคลอื่นใด เพื่อให้แก้ไขหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามควรแก่กรณีได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ประกอบด้วย

(๑) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการนโยบายองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยแต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน

(๓) ผู้แทนผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากรายชื่อที่สภา การหนังสือพิมพ์แห่งชาติเสนอจำนวนสองคน

(๔) ผู้แทนผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากรายชื่อที่สภา วิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยเสนอจำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้แทนผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากรายชื่อที่สภา วิชาชีพกิจการกระจายเสียงและแพร่ภาพ (ประเทศไทย) เสนอจำนวนหนึ่งคน

(๖) ผู้แทนผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากรายชื่อที่ สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์เสนอจำนวนหนึ่งคน

(๗) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านวิชาการสื่อสารมวลชน และด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านละหนึ่งคน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง การได้มาซึ่งคณะกรรมการไปพลางก่อน จนกว่าจะมีคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและ

๑๗

ส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่
เริ่มปฏิบัติหน้าที่

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของ
คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งจนกว่าจะมีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
และส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก จ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
เรื่อง การส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน

กม.ศปก.(ก) ที่ ๒๐๗/๒๕๕๘

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

บันทึกความเห็นและข้อเสนอแนะ

เรื่อง การส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน

๑. ความเป็นมา

จากหลักการแนวคิดที่ว่า “เสรีภาพของประชาชน” หมายความว่าเชื่อมโยงถึง “เสรีภาพของสื่อมวลชน” และเป็นเสรีภาพที่มีความเป็นเนื้อเดียวกัน การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนจึงมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนพร้อมกันไปด้วย ข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมและกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนนี้ จัดเป็นข้อเสนอแนะที่อาจส่งผลกระทบเป็นการจำกัดเสรีภาพของสื่อมวลชน ดังนั้น แนวคิดการออกแบบกลไกเพื่อการกำกับดูแลสื่อมวลชนจึงมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานที่จะต้องรักษาความสมดุลระหว่าง เสรีภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนควบคู่ไปกับเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนประการหนึ่ง และหลักของการใช้เสรีภาพบนความรับผิดชอบที่สื่อมวลชนพึงมีต่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญอีกประการหนึ่ง อีกทั้งการกำกับดูแลสื่อมวลชนของไทยได้เกิดขึ้นและมีพัฒนาการอยู่ในสังคมไทยมาแล้วในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การนำเสนอข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องประมวลแนวคิด สถานการณ์แวดล้อม และบริบทต่าง ๆ ในด้านการส่งเสริมและการกำกับดูแลสื่อมวลชนที่เกิดขึ้นมาแล้ว และทิศทางที่กำลังดำเนินไป ทั้งในประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมาปรับใช้ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสามารถนำไปเชื่อมต่อกับอนาคตได้ ตลอดจนต้องคำนึงถึงการนำเสนอที่เป็นรูปธรรม สามารถจับต้องได้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะนี้ ได้รับการยอมรับและนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติได้ในที่สุด

การที่พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๗ (๑๘) บัญญัติให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจหน้าที่ ในการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้มีสิทธิออกและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทาง

/จริยธรรม...

จริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และการควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเอง ภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม ประกอบกับ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๙ ที่บัญญัติให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวข้องกับการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรมที่ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชน และการคุ้มครองผู้บริโภคจากการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ประกอบอาชีพและวิชาชีพขององค์กร โดยให้แต่ละองค์กรจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมจริยธรรมขึ้น โดยมีองค์ประกอบและให้คำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างผู้ประกอบอาชีพและวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และ มาตรา ๔๐ บัญญัติให้ ผู้ที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากรายการที่ออกอากาศเป็นเท็จ หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัว หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล อาจร้องเรียนต่อ กสทช. ได้ โดยให้ กสทช. ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้องค์กรควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ เพื่อให้ดำเนินการเยียวยาให้แก่ผู้เสียหายโดยเร็ว และให้ กสทช. ติดตามผลการดำเนินการขององค์กรฯ เมื่อองค์กรฯ ได้รับแจ้งผลการดำเนินการแล้ว ให้แจ้งผู้ร้องเรียนทราบผลการดำเนินการโดยเร็ว ซึ่งสภาพความเป็นจริงพบว่า แม้กำหนดเวลาตามพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว จะมีผลบังคับใช้มานาน แต่ในทางปฏิบัติ กสทช. ยังไม่สามารถส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพขึ้นเป็นองค์กร เพื่อการกำกับดูแลกันเองภายใต้มาตรฐานจริยธรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะได้ อีกทั้งยังไม่พบการเกิดขึ้นขององค์กรใด เพื่อจัดทำแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพไปพร้อม ๆ กับการสร้างกลไกในการกำกับดูแลด้านจริยธรรมเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบกับเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกาศใช้และกำหนดให้มีสภาพิรูปแห่งชาติขึ้นนั้น สภาพิรูปแห่งชาติได้กำหนดวาระการปฏิรูปสื่อ โดยให้พัฒนาโครงสร้างและกลไกกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งการกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรมของสื่อวิชาชีพ การกำกับดูแลโดยภาคประชาชน และการกำกับดูแลโดยหน่วยงานที่มีอำนาจทางกฎหมาย ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกลไกการกำกับดูแลจริยธรรมสื่อมวลชนของไทยที่เหมาะสมสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงเห็นควรมีการศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อผลักดันให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อสารมวลชนต่อไป

๒. การดำเนินการ

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ได้ศึกษา สืบค้น วิเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการ กฎหมายทั้งในและต่างประเทศ วิเคราะห์บทความ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อสารมวลชน รวมถึงการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงานและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปข้อมูลได้ดังนี้

/ ๒.๑ ข้อมูลที่...

๒.๑ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สํารวจ และวิเคราะห์ทางวิชาการ

๒.๑.๑ การกำกับดูแลด้านจริยธรรม^๑

รูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย คือ รูปแบบการกำกับดูแลร่วม (Co – Regulation) โดยให้ กสทช. เข้ามามีบทบาท เนื่องจากสื่อมวลชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ ยังไม่มีความพร้อม ในการกำกับดูแลกันเอง ซึ่งแนวทางและกลไกการกำกับดูแลกันเองที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น คือ ผู้ประกอบการ ต้องมีความพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมเป็นมืออาชีพ โดยควรจะมีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นสมาคม สมาพันธ์ เพื่อพัฒนามาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพร่วมกัน เพื่อการกำกับดูแลที่แตกต่างกับค่านิยมบริบทของพื้นที่ ซึ่งสามารถจำแนกตามประเภทของสื่อ จำแนกตามพื้นที่การให้บริการในระดับต่าง ๆ จำแนกตามประเภทการ ประกอบกิจการ หรือจำแนกตามลักษณะการประกอบกิจการ และควรมีการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพ ขึ้นมาเพื่อการอ้างอิงชี้แจงจริยธรรม และแนวทางการกำกับดูแลกันเอง อีกทั้งยังมีความจำเป็นต้องมีกระบวนการ รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่เป็นระบบ มีกลไกการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ มีความ พร้อมในปัจจัยการบริหารพื้นฐานตามกรอบการบริหารซึ่งประกอบด้วยบุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) คู่มือในการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน (Material) การบริหารจัดการ (Management) เทคโนโลยี (Machine) คุณธรรมของคณะกรรมการ (Moral) โดยองค์ประกอบขององค์การกำกับดูแลร่วม (Co – Regulation) ที่ เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ต้องมีองค์ประกอบจากองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการ คัดลั่นใจในการกำกับดูแลของภาครัฐ โดยมุ่งให้เกิดการกำกับดูแลตนเองระหว่างสมาชิกในองค์กร และมีหน้าที่ สำคัญ คือ สร้างกฎ หรือกระบวนการเฉพาะ และมีกระบวนการบังคับใช้ที่บรรลุผลได้จริง

อย่างไรก็ตาม ควรให้มีการเชื่อมโยงระหว่าง กสทช. และคณะกรรมการควบคุมจริยธรรม เช่น ให้ กสทช. คัดเลือกคณะกรรมการที่องค์กรวิชาชีพเสนอ หรือมีกฎหมายตั้งองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ เพื่อทำ หน้าที่เป็นองค์กรกำกับดูแลภาครัฐ (Co – Regulatory body) ในการออกแนวปฏิบัติ (Guidelines) หรือทำ สัญญา (Contract) กับองค์กรวิชาชีพ มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจจากองค์กรกำกับดูแลภาครัฐให้ คณะกรรมการควบคุมจริยธรรม และให้มีอำนาจมากกว่าองค์กรวิชาชีพ รวมถึงมีมาตรการรองรับจากภาครัฐ (Regulatory backstop) ในกรณีที่มีการกำกับดูแลกันเองล้มเหลวเพื่อส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ ด้านจริยธรรม (Code of conduct) ขององค์กรวิชาชีพ รูปแบบของมาตรการรองรับจากภาครัฐ จากตัวอย่าง ของต่างประเทศ เช่น องค์กรกำกับดูแลภาครัฐ จะเป็นผู้ทำหน้าที่คัดลั่นกรณีที่มีเรื่องร้องเรียนของ ผู้ประกอบการซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพใด ๆ หากกรณีคณะกรรมการจริยธรรมวิชาชีพเห็นว่า ผู้ประกอบการรายใดทำผิดซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อาจนำเสนอกรณีดังกล่าว ต่อองค์กรกำกับดูแลภาครัฐ เพื่อใช้อำนาจ ตามกฎหมายในการคัดลั่นได้

/องค์กรกำกับ...

^๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, “ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางและกลไกการกำกับดูแลที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย”, พ.ศ. ๒๕๕๖, หน้า ๓๖ – ๔๕.

องค์กรกำกับดูแลภาครัฐอาจแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมจริยธรรมชุดใหม่ได้ หากคณะกรรมการฯ ดังกล่าว ปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ หรือใช้อำนาจหน้าที่เกินควร มีคณะกรรมการอุทธรณ์ (Appeal board) คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมวิชาชีพที่มีสถานะเป็นองค์กรกำกับดูแลร่วมกัน (Co-regulatory body) เพื่อให้การกำกับดูแลกันเองมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงช่วยคุ้มครองผู้บริโภค ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวิชาชีพไม่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขเยียวยาเรื่องร้องเรียน ซึ่งจากการศึกษาทั่วโลกกำกับกันเองในต่างประเทศยังพบว่า รูปแบบการกำกับดูแลมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการปกครอง โดยประเทศที่มีการกำกับดูแลโดยภาครัฐ ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศลาว ประเทศเวียดนาม ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซียและประเทศไทย มีการกำกับดูแลแบบร่วมกัน และแบบการกำกับดูแลกันเอง ส่วนประเทศอังกฤษและประเทศออสเตรเลีย เป็นการกำกับดูแลร่วมกันในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม

๒.๑.๒ “องค์กรกำกับดูแลสื่อ”^๖ จากการศึกษาพบว่ารูปแบบการกำกับดูแลสื่อในต่างประเทศ แบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ การกำกับดูแลกันเอง (Self - Regulation) ซึ่งมีทั้งแบบบังคับ คือ มีกฎหมายบังคับให้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กรกำกับดูแล ได้แก่ ประเทศลักเซมเบิร์ก และแบบสมัครใจ ได้แก่ ประเทศเยอรมนี สหราชอาณาจักร ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศฟินแลนด์ และประเทศไอร์แลนด์ ซึ่งมีทั้งประเภทที่สภาวิชาชีพมีเฉพาะตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพในการกำกับดูแล กับสภาวิชาชีพที่มีภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนในการกำกับดูแลด้วย เช่น ประเทศฟินแลนด์ มี Council of Media ทำหน้าที่กำกับดูแลทั้งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ ประเทศไอร์แลนด์ มีกฎหมาย Defamation Act 2009 (Schedule 2) รับรองความเป็นอิสระของ Irish Press Council ประเทศลักเซมเบิร์ก ภายใต้กฎหมาย Freedom of Expression in Media Law of 8 June 2004 นักข่าวต้องมีบัตรประจำตัว ทั้งนี้ ปัจจุบันที่ให้การยอมรับการกำกับดูแลกันเอง ได้แก่ แรกกคคินภายในสหภาพแรงงานสื่อ ความน่าเชื่อถือของสภาวิชาชีพ (มีตัวแทนจากหลายฝ่าย ทำให้ไม่มีภาพพจน์ของการปกป้องพวกเดียวกัน) โดยข้อดีของการกำกับดูแลกันเอง คือ การลดการครอบงำของรัฐ ทำให้สื่อยอมรับการกำกับดูแลและบทลงโทษ ส่วนข้อด้อย คือ การกำกับดูแลและบทลงโทษไม่ศักดิ์สิทธิ์ ไม่มีผลทางกฎหมาย

ประเภทที่ ๒ การกำกับดูแลร่วม (Co - Regulation) มีทั้งสภาวิชาชีพที่มีองค์ประกอบเฉพาะรัฐเข้ามามีส่วนในการกำกับดูแล กับ สภาวิชาชีพที่มีองค์ประกอบทั้งรัฐและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนในการกำกับดูแล เช่น ประเทศสวีเดน มีสมาคมวิชาชีพสื่อออกจรรยาบรรณวิชาชีพให้ ในขณะที่มีผู้ตรวจการแผ่นดินด้านสื่อสิ่งพิมพ์ (Press Ombudsman) และสภาการหนังสือพิมพ์ บังคับใช้ องค์ประกอบของคณะกรรมการสภาวิชาชีพมาจกทั้งตัวแทนภาควิชาชีพ ภาครัฐ และภาคประชาสังคม

/ส่วนประเทศ...

^๖ เดือนเด่น นิคมบริรักษ์, “การซื้อสื่อของภาครัฐ”, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, ๒๕๕๔ หน้า ๕๔ - ๕๖.

ส่วนประเทศเดนมาร์ก รัฐเป็นผู้ร่างจรรยาบรรณวิชาชีพให้สภาการหนังสือพิมพ์บังคับใช้ และสภาการหนังสือพิมพ์ได้รับการแต่งตั้งโดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของสื่อ (Media Liability Act 1991)

ประเภทที่ ๓ คือ การกำกับดูแลโดยรัฐ จากการศึกษาปัญหาด้านโครงสร้างขององค์กรวิชาชีพของไทย ได้แก่ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย (ขาดการศึกษาสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย) ทุกองค์กรวิชาชีพ มีคณะกรรมการบริหารที่มาจากผู้ประกอบการวิชาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อ (เจ้าของ) โดยไม่พบว่า องค์กรวิชาชีพใดมีองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารที่มาจากภาคประชาสังคม ยกเว้นสภาการหนังสือพิมพ์ที่มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย (ซึ่งไม่ได้ระบุว่าต้องเป็นภาคประชาสังคม) ในขณะที่ทุกองค์กร นอกจากคณะกรรมการที่มาจาก การเลือกกันเองของสมาชิกแล้ว จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ควบคุมจริยธรรมขึ้น รับผิดชอบและต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริหารทุกองค์กร นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติมอีกด้วยว่า สมาชิกของสภาการหนังสือพิมพ์ในกลุ่มของเจ้าของสื่อและบรรณาธิการได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าสมาชิกที่เป็นระดับปฏิบัติการ

ด้านรูปแบบการกำกับดูแล สรุปได้ว่า ทุกองค์กรเป็นรูปแบบการกำกับดูแลกันเองแบบสมัครใจ

ด้านเนื้อหาจรรยาบรรณ เมื่อศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาจรรยาบรรณของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ประเทศเยอรมนี สหราชอาณาจักร ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศฟินแลนด์ ประเทศลักเซมเบิร์ก ประเทศสวีเดน ประเทศเดนมาร์ก และประเทศไอร์แลนด์ พบว่า บางประเทศไม่มีเนื้อหาจรรยาบรรณในบางด้าน เช่น ประเทศเยอรมนี และประเทศไอร์แลนด์ ไม่มีข้อกำหนดในเรื่องความเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูล บางประเทศไม่มีบทกำหนดโทษสื่อที่ฝ่าฝืนจรรยาบรรณ เช่น ประเทศเยอรมนี ประเทศเนเธอร์แลนด์ และประเทศฟินแลนด์ ในขณะที่ประเทศไทยกลับมีเนื้อหาจรรยาบรรณที่ครอบคลุมประเด็นที่เปรียบเทียบในทุกด้าน ได้แก่ ความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ความเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูล การรับของรางวัล การแยกข้อเท็จจริงออกจากความเห็น และการลงโทษสื่อที่ฝ่าฝืนจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านการบังคับใช้จรรยาบรรณ หรือบทลงโทษ พบว่าประเทศที่ใช้รูปแบบกำกับดูแลร่วม ได้แก่ ประเทศสวีเดนและประเทศเดนมาร์ก ใช้สภาพบังคับที่มีโทษปรับ หรือทั้งปรับและจำคุก ประเทศที่ใช้รูปแบบกำกับดูแลกันเองสมัครใจ ได้แก่ สหราชอาณาจักร และประเทศไทย ใช้สภาพบังคับทางสังคมเป็นหลัก คือ ดึงเตือน คำหนิและเผยแพร่ต่อสาธารณะ ในขณะที่ประเทศลักเซมเบิร์ก มีสภาพบังคับ คือ การถอนบัตรประจำตัวผู้ประกอบการวิชาชีพด้วย (การประกอบวิชาชีพโดยไม่ได้รับอนุญาตมีโทษปรับ และปรับหนักขึ้นเมื่อมีการฝ่าฝืนซ้ำ)

/ผลการศึกษา...

หน้า ๑๕๑

๖

ผลการศึกษาการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยพบว่า จากการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๔ มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนว่าเป็นความผิดละเมิดจริยธรรม ร้อยละ ๒๐ ไม่รับพิจารณา ร้อยละ ๒๘ ยกคำร้อง ร้อยละ ๓๔ และประณิชนยอม ร้อยละ ๑๔

ผลการศึกษาได้สรุปข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงการกำกับดูแล คือ ควรกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพ เพื่อการกำกับดูแลในลักษณะหรือรูปแบบภาคบังคับ โดยใช้ปัจจัยสร้างแรงจูงใจให้เข้าเป็นสมาชิก เช่น การเป็นสมาชิกเป็นการแสดงตนถึงความรับผิดชอบในการประกอบอาชีพบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคม และจะได้รับความคุ้มครองและปกป้องจากองค์กร เมื่อได้ปฏิบัติงานบนมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการยกเว้นโทษในความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยใช้วิธีการประกาศคำขอโทษต่อสาธารณะแทน มีตัวแทนของภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลเพื่อสร้างความชอบธรรม และความไว้วางใจให้เกิดขึ้นต่อสาธารณชน มีกฎหมายรองรับความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อและมีระบบทบทวนคำวินิจฉัยของ (ระบบอุทธรณ์) ที่น่าเชื่อถือ และได้รับการรับรองตามกฎหมาย

๒.๑.๓ สรุป “ผลการศึกษาฐานข้อมูลองค์กรวิชาชีพและบทเรียนการควบคุมกันเองด้านจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ไทย”

องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย มีจำนวน ๒๑๔ องค์กร จำแนกเป็นสามพื้นที่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมากที่สุด ๖๑ องค์กร จำแนกตามความสนใจเฉพาะประเด็น เช่น ประเด็นสิ่งแวดล้อม (พุทธ, อิสลาม) ประเด็นสุขภาพ ประเด็นการพัฒนาคุณภาพสตรีและครอบครัว ประเด็นการศึกษาและวัฒนธรรม ประเด็นคนพิการ รักษาดินแดนสื่อมวลชนเฉพาะประเด็น เช่น เกษตร การศึกษา เศรษฐกิจ กีฬา จำแนกตามประเภทกิจการ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๓ (บริการธุรกิจ ชุมชน และสาธารณะ) เป็นแบบคละมากที่สุด ๑๓๕ องค์กร รองลงมา ได้แก่ ประเภทบริการชุมชนและธุรกิจท้องถิ่น

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรวิชาชีพ มี ๓ รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ ๑ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรระดับสภา สหพันธ์และสมาพันธ์ กับองค์กรระดับสมาคม แบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ สมาคมสมาพันธ์วิชาชีพกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กับสภาวิชาชีพกิจการการแพร่ภาพและการกระจายเสียง กลุ่มที่ ๒ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กับสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กลุ่มที่ ๓ สภาผู้ประกอบวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สวทท.) กลุ่มที่ ๔ สภาองค์กรวิชาชีพวิทยุและโทรทัศน์ภาคประชาชน (สอทช.) และกลุ่มที่ ๕ สหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติ

/รูปแบบที่ ๒...

* สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ฐานข้อมูลองค์กรวิชาชีพและบทเรียนการควบคุมกันเองด้านจริยธรรมขององค์กรวิชาชีพในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์, ตุลาคม ๒๕๕๖

รูปแบบที่ ๒ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรระดับสมาคมที่มีการทำงานประสานกันเป็นเครือข่ายระหว่างองค์กรระดับสมาคม แม้จะเป็นผู้ประกอบการคนละประเภท

รูปแบบที่ ๓ ได้แก่ ความสัมพันธ์ของสมาคมกับองค์กรวิชาชีพอื่นนอกเหนือกลุ่มตัวอย่าง องค์กรวิชาชีพมีการส่งสมาชิกหรือผู้แทนองค์กรไปเป็นกรรมการ หรือทำงานร่วมกับองค์กรอื่น หรือสนับสนุนให้สมาชิกจัดตั้งองค์กรวิชาชีพย่อยขึ้นภายใต้องค์กรร่วม โดยรายงานมีการวิเคราะห์ข้อบังคับว่าด้วย มาตรฐานจริยธรรมที่องค์กรวิชาชีพจัดทำขึ้นไว้ด้วย

วัตถุประสงค์ ส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ ความสามัคคี สิทธิเสรีภาพ และ ประโยชน์ต่าง ๆ ของสมาชิก

แรงจูงใจ การเข้าร่วมเป็นองค์กรวิชาชีพ คือ สนับสนุนการเตรียมตัวในการขอใบอนุญาต การอบรม การได้รับเนื้อหาการฝึกอบรมออกอากาศ และต่อสู่ผลักดันระดับนโยบาย

จำนวนปีที่บังคับใช้มาตรฐาน โดยเฉลี่ย ๖-๗ ปี

กระบวนการจัดทำมาตรฐานและการมีส่วนร่วม ส่วนใหญ่มีคณะกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญ ด้านกฎหมายร่วมกันร่าง ด้านกลไกภายในการกำกับดูแลกันเอง ส่วนใหญ่มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเป็นทางการ แต่องค์กรระดับท้องถิ่นส่วนใหญ่ใช้ช่องทางแบบไม่เป็นทางการ

มาตรการลงโทษ ที่เหมือนกัน คือ การตักเตือนและประกาศให้สาธารณชนทราบ มีส่วนน้อย ที่ให้ออกจากการเป็นสมาชิก

กลไกการขึ้นเรื่องอุทธรณ์ ส่วนใหญ่ไม่มีกลไกนี้ ผลการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรม โดยเฉลี่ย ๒ - ๓ เรื่องต่อปี ด้านขอบเขตเนื้อหาในมาตรฐานจริยธรรม ส่วนใหญ่มีความครอบคลุมในหลายด้าน โดยมี องค์กรเพียงส่วนหนึ่งที่เท่านั้นที่ระบุกลไกการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน ตลอดจนมาตรการลงโทษหรือความรับผิดชอบไว้

ปัญหาอุปสรรคจากการกำกับดูแลกันเอง อันดับแรก คือ การไม่มีอำนาจให้คุญให้โทษสมาชิกและการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมที่ขาดประสิทธิภาพ อันดับ ๒ คือ การขาดงบประมาณในการขับเคลื่อน อันดับ ๓ คือ ปัญหาเกี่ยวกับสมาชิก อันดับ ๔ คือ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำกับดูแลกันเอง และความร่วมมือจากภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรม โดยรายงานการศึกษาเสนอแนะแนวทางปรับปรุงให้กลไกการกำกับดูแลกันเองมีประสิทธิภาพไว้ว่า ด้านบทบาทขององค์กรวิชาชีพและสมาชิก ควรให้ความสำคัญเรื่องมาตรฐานและการกำกับดูแลกันเอง อย่างน้อยควรมีช่องทางรับแจ้ง มีกฎเกณฑ์ รวมทั้งมี มาตรการการลงโทษที่ชัดเจนในทางปฏิบัติและเป็นมาตรฐาน คณะกรรมการสมาคมต้องเข้มแข็ง เอาประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก และสมาชิกควรได้รับการส่งเสริมให้มีจิตสำนึกและตระหนักในความรับผิดชอบต่อสังคม

/บทบาทของ...

ภา

๘

บทบาทของ กสทช. คือ ต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้แก่องค์กรและสมาชิก สนับสนุนงบประมาณเพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดยเฉพาะการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน การสร้างแรงจูงใจเข้าสู่การกำกับดูแลตนเอง ในด้านการเชื่อมโยงระหว่าง กสทช. กับองค์กรวิชาชีพในการกำกับดูแลตนเอง นั้น ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่ กสทช. จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารองค์กรและการควบคุมจริยธรรม เพราะให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระ ควรมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพกลาง เพราะจะเป็นเครื่องมือในการให้สมาชิกถือปฏิบัติ แต่ต้องเปิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดย กสทช. สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการลงโทษขั้นสุดท้ายได้ เพราะช่วยให้การบังคับใช้มีประสิทธิภาพ ในขณะที่ก็มีองค์กรวิชาชีพบางส่วนไม่เห็นด้วย เพราะไม่ต้องการให้แทรกแซง แต่ให้ กสทช. แจ้งข้อมูลไปเพื่อดำเนินการเอง องค์กรวิชาชีพในระดับท้องถิ่น เห็นควรมีการกระจายอำนาจสู่ระดับภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น เพราะจะทำให้การกำกับดูแลเข้าถึง ไม่รวมศูนย์ และยังขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างประเภทสื่ออีกด้วย

๒.๑.๔ สรุป “ผลการศึกษาการกำกับดูแลตนเองขององค์กรวิชาชีพสื่อจากต่างประเทศ”
แบ่งเป็น

การกำกับดูแลด้านเทคนิค จะมีประสิทธิภาพมากที่สุดเมื่อดำเนินการโดยรัฐ ส่วนการกำกับดูแลด้านเนื้อหา แนวโน้มเน้นไปในด้านกำกับดูแลตนเองหรือกำกับดูแลร่วม

การกำกับดูแลเนื้อหา : โฆษณา จากประสบการณ์ทั่วโลกพบว่า การกำกับดูแลตนเองหรือการกำกับดูแลร่วมกัน เป็นการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งเกณฑ์ที่จะทำให้เกิดข้อสงสัยและเชื่อถือได้มักกำหนดเป็นกฎหมาย ส่วนเกณฑ์ด้านความเหมาะสมมีสนธิคม ยกที่จะกำหนดไว้ในกฎหมาย จึงจัดเป็นมาตรฐานจริยธรรม และในการตัดสินใจต้องใช้ความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ประกอบ หรืออาจกล่าวได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นการกำกับดูแลแบบสองชั้น คือ การกำกับดูแลตนเองของผู้ประกอบอาชีพ และเมืองครของรัฐที่เป็นอิสระ กำกับดูแลด้านมาตรฐาน และการบังคับใช้กฎหมายอีกชั้นหนึ่ง หรืออาจใช้คำว่า การกำกับดูแลร่วมก็ได้

การกำกับดูแลด้านข่าว รัฐควรสนับสนุนเงินทุนแก่องค์กรกำกับดูแล เพื่อให้มีประสิทธิภาพ แต่ต้องไม่เป็นการแทรกแซง มีการออกแบบกลไกการจัดการเรื่องร้องเรียนและเยียวยาที่ยุติธรรมตามงบประมาณที่เหมาะสม คำตัดสินขององค์กรวิชาชีพในการกำกับตนเองควรมีผลผูกพันสมาชิก ควรพัฒนามาตรฐานจริยธรรมโดยรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในอุตสาหกรรม และเพิ่มเติมการเยียวยา เช่น การกล่าวคำขอโทษ การชี้แจงแก้ไขให้ถูกต้อง การถอนข้อกล่าวหา สิทธิในการตอบโต้ (Right to reply)

การกำกับดูแลเนื้อหา : รายการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการกำกับดูแลด้วยวิธีการจัดระดับและการติดป้ายแสดงความเหมาะสมของเนื้อหารายการ (Content Labeling)

การกำกับดูแลร่วม กำกับดูแลตนเอง หรือกำกับโดยรัฐ ส่วนแล้วแต่ต้องมีการจัดทำมาตรฐานเรื่องระดับความเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับตรงกันขึ้นก่อน ต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบติดตามตรวจสอบและดูแลรับเรื่องร้อง และมิฉะนั้นคณะกรรมการที่มีภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วน

ในการกำกับ...

๑๕๔

๕

ในการกำกับดูแลด้วย โดยการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ในต่างประเทศ จะมีประสิทธิภาพได้จากผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสื่อมีแรงจูงใจที่จะร่วมมือในการกำกับดูแลกันเอง สภาพตลาดอิมตัว มีผู้เล่นรายใหญ่ในตลาดจำนวนน้อยราย ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสื่อและองค์กรกำกับดูแลภาครัฐมีความมุ่งมั่นในการใช้กลไกการกำกับดูแลกันเอง ผู้บริโภคและภาคประชาสังคมเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการกำกับดูแลกันเอง ต้องมีมาตรการรองรับการกำกับดูแลเมื่อการกำกับกันเองล้มเหลว และกระบวนการกำกับดูแลกันเองต้องโปร่งใส เข้าถึงง่าย ตรวจสอบได้

๒.๑.๕ สรุป “รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง กลไกตามมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐”^๕

มาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีเนื้อหาเทียบเคียงได้กับมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นที่มาของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ กล่าวคือ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า “พนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ วิทียุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ ย่อมมีเสรีภาพในการเล่นข่าวและแสดงความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญ โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าของกิจการนั้น แต่ต้องไม่ขัดต่อจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพ

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ในกิจการวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ย่อมมีเสรีภาพเช่นเดียวกับพนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนตามวรรคหนึ่ง”

คำว่า “วิชาชีพ” หมายความว่า ต้องเป็นงานที่ต้องใช้ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ใช้สติปัญญามากกว่าฝีมือ ต้องใช้เวลาในการอบรม ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ก่อนที่จะปฏิบัติการในงานนั้นได้ เป็นงานที่เป็นจรรยาบรรณ ต้องทำตามหลักเกณฑ์ทางศีลธรรมควบคู่กับความซื่อสัตย์ ต้องเสนอมาตรฐาน และมีหน้าที่ต้องส่งมอบอย่างกว้างขวาง เช่น ความปลอดภัยสาธารณะ มีการรวมตัวกันเป็นหมู่คณะ ต้องสังกัด (เข้าร่วม) สมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพ อาจมีการทดสอบความสามารถและออกใบอนุญาตในสาระสำคัญของงานปฏิบัติ และศิษย์รวมจรรยาบรรณทางสูงในสังคม

การจัดองค์กรวิชาชีพมีแนวคิดเพื่อให้เป็นองค์กรที่รับผิดชอบในการเป็นตัวแทนวิชาชีพ เป็นผู้ควบคุมวินัยในการประกอบวิชาชีพด้วยมาตรการบังคับฝ่ายเดียวเหนือสมาชิก อาทิ การออกใบอนุญาต การพิจารณาโทษเมื่อทำผิด การเพิกถอนใบอนุญาต อำนาจที่สภาวิชาชีพมีเหนือสมาชิกเป็นอำนาจบังคับ ไม่ใช่การเลือกปฏิบัติของสมาชิกเอง (ไม่ใช่ยินยอมสมัครใจ) เป็นการรวมแบบบังคับบุคคลที่ใช้อำนาจมาจากผู้ประกอบการวิชาชีพด้วยกันเอง ไม่ใช่เครื่องมือของฝ่ายปกครองที่มาจากรัฐแต่ฝ่ายเดียว แต่มีโครงสร้างของผู้ประกอบการวิชาชีพนั้นด้วย

/นอกจากนี้...

^๕ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, “กลไกตามมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐”, ๒๕๕๔

นอกจากนี้ ยังได้สรุปสถานการณ์วิชาชีพสื่อมวลชนไทยว่า ยังไม่มีหน่วยงานใดวางมาตรการกลางในการกำกับดูแล รวมตัวกันเพื่อควบคุมกันเอง มีแต่การวางระเบียบขึ้นมาใช้บังคับกันเอง ไม่มีอำนาจลงโทษผู้ประกอบการวิชาชีพ เพราะไม่ได้รับอำนาจตามกฎหมาย ต้องมีการวางมาตรการในการควบคุมให้เป็นไปในเกณฑ์เดียวกัน คือ กำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียน ผู้รับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติ และความรู้ตามที่กฎหมายกำหนด (สามารถตรวจสอบปริมาณและควบคุมดูแลให้ได้ประสิทธิภาพด้วย) มีการจัดตั้งองค์การควบคุมขึ้นภายใต้มาตรการที่กำหนดตามกฎหมาย โดยมีลักษณะสำคัญ คือ มีองค์การควบคุมแบบสภาวิชาชีพที่มีสถานะตามกฎหมายที่เป็นนิติบุคคล เพื่อความคล่องตัวและอิสระ กำหนดให้มีวัตถุประสงค์ เป็นตัวแทนสมาชิก ควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมวิชาชีพ มีอำนาจออกและเพิกถอนใบอนุญาต มีคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจากส่วนราชการและจากสมาชิกในสภาวิชาชีพ โดยกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งมีมากกว่ากรรมการโดยตำแหน่งหรือแต่งตั้ง (แต่มีข้อเสีย คือ การมาจากการเลือกตั้งต้องคำนึงถึงฐานเสียง) ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเป็นสมาชิกจึงจะมีสิทธิขอใบอนุญาต โดยในการทำหน้าที่ของสื่อมีปัจจัยที่ต้องคำนึงถึง คือ ความเป็นอิสระจากรัฐและทุน อิสระจากเจ้าของทั้งที่เป็นรัฐและทุน การจัดตั้งองค์กร กลทช. เพื่อให้รัฐบาลไม่ใช่เจ้าของคลื่นความถี่ และต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและดูแลกันเองได้จริง

เสรีภาพของสื่อมวลชนในต่างประเทศ ศึกษาโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ๓ ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเยอรมนี และประเทศฝรั่งเศส พบว่ามีลักษณะเด่น คือ สถานะขององค์กรสื่อโดยเฉพาะสื่อวิทยุโทรทัศน์ ไม่มีประเทศใดที่รัฐเข้าไปมีบทบาทสำคัญในกิจการสื่อ

ประเทศสหรัฐอเมริกา การจัดองค์กรในการควบคุมกำกับองค์กรสื่อ ธุรกิจวิทยุและโทรทัศน์ รวมทั้งสื่อเคเบิลทีวี มุ่งส่งเสริมให้มีการแข่งขันอย่างเสรีเพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคข้อมูลข่าวสารได้รับประโยชน์มากที่สุด

ประเทศเยอรมนี กลไกที่สำคัญในการคุ้มครองผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ คือ กฎหมายคุ้มครองลูกจ้างจากการเลิกจ้าง โดยศาลแรงงานจะมีบทบาทสำคัญในการเข้ามาคุ้มครองการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ กลไกที่สำคัญในการคุ้มครองผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ คือ ศาลรัฐธรรมนูญ เพราะในระบบกฎหมายของประเทศเยอรมนี ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรที่จะวินิจฉัยเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรสุดท้าย

ประเทศฝรั่งเศส อาศัยกลไกของกฎหมายแรงงานและกลไกตามกฎหมายอาญา เป็นมาตรการในการคุ้มครองผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อคนใดทำงานสื่อเป็นอาชีพหลัก ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงในรูปแบบใด กฎหมายถือว่ามิสัญญาจ้างแรงงาน และเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ข้อตกลงแตกต่างไปอีกว่าเป็นโมฆะ

/การเมืองการ...

หอสมุดแห่งชาติ

๑๘๖

การมีองค์กรวิชาชีพและสหภาพแรงงานของวิชาชีพสื่อทั้งสามประเทศที่ช่วยให้สื่อมวลชนมีเสรีภาพค่อนข้างมากนั้น มีผลมาจากการมีองค์กรวิชาชีพและสหภาพแรงงานขององค์กรวิชาชีพสื่อที่เข้มแข็ง ซึ่งส่งผลให้องค์กรตุลาการให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรการคุ้มครองเสรีภาพสื่ออย่างเคร่งครัด

โดยรายงานการศึกษา มีข้อเสนอในการคุ้มครองเสรีภาพสื่อและผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ โดยในส่วนของการจัดโครงสร้างองค์กรสื่อวิทยุโทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ ให้มีการแยกแยะระหว่างผู้ลงทุนออกจากผู้บริหาร แยกผู้บริหารออกจากกองบรรณาธิการ และมีข้อเสนอในการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ โดยกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อมีสถานะพิเศษ กรณีสื่อวิทยุโทรทัศน์ภาครัฐ ไม่ควรเป็นองค์กรที่เข้าไปดำเนินการสื่อโดยตรง เพราะอาจจะมีความขัดแย้งระหว่างการเสนอความจริงที่กระทบต่อรัฐบาล

การควบคุมผู้ได้บังคับบัญชา ต้องแยกระหว่างภาระหน้าที่สื่อ กับภาระหน้าที่ที่ไม่เกี่ยวกับสื่อ จะใช้มาตรการทางวินัยได้เฉพาะที่ไม่เกี่ยวกับภาระหน้าที่สื่อเท่านั้น และต้องอาศัยกองบรรณาธิการหรือการควบคุมในทางวิชาชีพ สำหรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ภาคเอกชนควรจะต้องมีกฎหมายรับรองการเป็นผู้ปฏิบัติในสื่อมวลชน โดยมีหลักประกันตามกฎหมายแรงงาน ได้รับการคุ้มครองว่าจะไม่ถูกเลิกจ้างโดยง่ายหรือไม่มีเหตุผล ถ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพ การให้ออกจากงานจะต้องมีกระบวนการในการควบคุม ตรวจสอบก่อนให้ออกจากงาน กรณีสื่อสิ่งพิมพ์อาศัยแนวทางเช่นเดียวกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ของภาคเอกชน

โดยสรุป ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญ อันมีผลกระทบต่อสาธารณะได้ สังคมจึงต้องสร้างระบบคุ้มครองผู้ปฏิบัติงานให้มีหลักประกันในการทำหน้าที่อย่างอิสระภายใต้จรรยาบรรณในทางวิชาชีพ ให้มีการเพิ่มบทบัญญัติในกฎหมายอาญา ในความผิดฐานบังคับขู่เข็ญหรือข่มขืนใจบุคคลอื่น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อสามารถทำหน้าที่ของตนได้อย่างอิสระ การนำบทบัญญัติดังกล่าวมาบัญญัติไว้ จะมีส่วนในการคุ้มครองผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่ออย่างแท้จริง

โดยส่งเสริมให้มีสภาวิชาชีพ เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญในการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ เช่น การกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพนักข่าวให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพภาพพจน์และความน่าเชื่อถือ ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ หากเห็นว่าผิดจรรยาบรรณนักข่าว (Pressekodex) ก็จะมีเรื่องร้องให้ปรับปรุงพฤติกรรมหรือขตเคยความเสียหาย และคอยปกป้องผลประโยชน์ของผู้ประกอบอาชีพนักข่าว

สำหรับประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยกฎหมายรองรับเช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น ๆ การมีกฎหมายรองรับสภาวิชาชีพ จะทำให้เกิดความชัดเจนในทางวิชาชีพมากขึ้น เช่น การมีบัตรนักข่าว การควบคุม ตลอดจนการมีผลบังคับอย่างแท้จริงของจรรยาบรรณ และในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างสภาวิชาชีพกับผู้สื่อข่าว ให้นำคดีข้อพิพาทดังกล่าวไปฟ้องร้องยังศาลปกครอง การมีจรรยาบรรณจะทำให้

/การบังคับใช้...

การบังคับใช้มาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะหากผู้ประกอบการสื่อ ได้ดำเนินการภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญ และไม่ขัดต่อจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแล้ว ผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวจะต้องได้รับการคุ้มครอง

การส่งเสริมให้มีสภาพแรงงานในวิชาชีพสื่อเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการสื่อของภาคเอกชน ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อจะต้องแสดงเจตจำนงให้สังคมเห็นว่าเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อเป็นหัวใจสำคัญของการทำงาน การที่จะทำให้อุปกรณ์ผู้ปฏิบัติงานสื่อสามารถรวมพลังได้อย่างมีเอกภาพ ดังนั้น การจัดตั้งสภาพแรงงานจะต้องมีกลไกการปกป้องผลประโยชน์ภายในองค์กรให้มีความเข้มแข็ง และมีการหนุนช่วยจากองค์กรภายนอกก็จะมีส่วนสนับสนุนการจัดตั้งเกิดได้ง่ายยิ่งขึ้น และควรมีการรวมตัวกันในนามของสหภาพนักข่าว เพื่อทำหน้าที่ในการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อในภาพรวม ส่งผลให้บรรลุความมุ่งหมายของการมีเสรีภาพอย่างแท้จริง โดยอาศัยกลไกทั้งภายในภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ

การส่งเสริมให้มีสมาคมคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ ด้วยเหตุที่ผู้บริโภคเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่อยู่ปลายทางของกระบวนการในการผลิตสื่อ นอกเหนือจากจรรยาบรรณในทางวิชาชีพแล้วผู้บริโภคก็เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการผลิตสื่ออย่างสำคัญ การไม่มีเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานนั้น ห้ายี่สิบผลดังกล่าวก็จะกลับไปสู่ผู้บริโภคหรือสังคม จำเป็นที่จะต้องมีความคุ้มครองผู้บริโภคสื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบอีกทางหนึ่ง เพราะสังคมใดมีองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคก็จะทำให้สื่อเข้มแข็งตามไปด้วย

๒.๒ ข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็น เรื่อง ข้อเสนอแนะการส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนไทย^๕ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ ณ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ขึ้น ๑๖ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) ความจำเป็นและรูปแบบในการกำกับดูแลจริยธรรมของสื่อมวลชนไทย

ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นว่า รูปแบบการกำกับดูแลจริยธรรมของสื่อมวลชนไทยที่เหมาะสม ควรเป็นการทำงานร่วมกัน (Co - Regulation) และควรครอบคลุมไปถึงการกำกับหน่วยงานของรัฐ เช่น คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ด้วย โดยกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมีส่วนร่วมในการกำหนดการกำกับดูแลหน่วยงานดังกล่าวด้วย หากใช้รูปแบบการกำกับดูแลกันเอง อาจก่อให้เกิดปัญหาในประเด็นเรื่ององค์ประกอบของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนซึ่งยังไม่มีความชัดเจน

/ ๒) อาชีพ...

^๕ สรุปการประชุมรับฟังความคิดเห็น เรื่อง "ข้อเสนอแนะการส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนไทย" (สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย) ๒๕๕๘

๒) อาชีพสื่อมวลชนเป็น "วิชาชีพ" หรือไม่ เพราะเหตุใด

ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นว่า อาชีพสื่อมวลชนมีความเหมาะสมกับคำว่า "วิชาชีพ" แต่ทั้งนี้ ความเป็นวิชาชีพของสื่อมวลชน จะต้องมีการกำหนดเงื่อนไขให้ชัดเจน เช่น ความมีจริยธรรม มีความเชี่ยวชาญในเรื่องใดบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความเป็นกลาง

๓) ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพในกลุ่มหรือสาขาใดบ้าง

ผู้เข้าร่วมประชุมได้อภิปรายในประเด็นดังกล่าว โดยมีความเห็นแตกต่างกันออกไป ความเห็นฝ่ายแรก เห็นว่า ในประเทศไทย สามารถแบ่งผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ผู้จัดรายการ ผู้สื่อข่าว และผู้กำกับรายการ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความจำเป็นต้องใช้จริยธรรมที่ค่อนข้างสูง แต่ทั้งนี้ เห็นว่า ไม่ควรรวมผู้บริหารให้อยู่ในกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน เพราะมีหน้าที่ในการบริหารเท่านั้น ไม่ใช่ปฏิบัติที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง

ความเห็นฝ่ายที่สอง เห็นว่า ควรขยายความหมายให้ครอบคลุมไปถึงผู้ประกอบการ ได้แก่ บริษัทหรือนิติบุคคล ซึ่งมีผู้บริหารที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนิติบุคคล ดังนั้น บรรดานิติบุคคลต่าง ๆ สามารถเสนอข้อมูลต่อสาธารณะให้มีผลกระทบเกิดขึ้นได้ จึงสมควรรวมอยู่ในความหมายของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน และหมายรวมถึงผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในหน่วยงานด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ควรจัดทำมาตรฐานที่เป็นกลางเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๔) กลไกที่เหมาะสมเพื่อให้การกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานะในปัจจุบันและในอนาคต

ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นว่า การจะทำให้กลไกมีประสิทธิภาพจะต้องกำหนดให้สภาวิชาชีพมีอำนาจในการให้คำแนะนำและโทษกับสมาชิก แต่เนื่องจากวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นวิชาชีพที่มีพลวัติ การกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ ควรทำให้มีความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถปรับตามสภาพสังคมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ และควรกำหนดให้กำกับได้เฉพาะในเรื่องที่เป็นประโยชน์กับสาธารณะเท่านั้น ไม่ควรให้อำนาจทุกเรื่อง เช่น ปัญหาส่วนตัวของบุคคล นอกจากนั้น มีข้อสังเกตว่าหากใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากอัตราโทษมีความรุนแรงเกินไป นอกจากนั้น ต้องพิจารณาในเรื่องการเยียวยาผลเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย

๕) ความจำเป็นและการมีส่วนร่วมของสังคมไทยกับการกำกับดูแลสื่อ

ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องตรงกันว่า การมีส่วนร่วมของสังคมไทยมีความสำคัญมาก กฎหมายในปัจจุบันมีความชัดเจนเพียงพอแล้ว เพียงแต่กลไกในทางสังคมยังไม่มีกำกับการบังคับที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ดังนั้น หากทั้งสังคมไทยและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเองศึกษากฎหมายให้มีความชัดเจน รวมถึงบังคับใช้อย่างทั่วถึง ก็จะทำให้กลไกในสังคมมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนั้น การเข้ามามีส่วนร่วมของ

/ภาคประชาชน...

กฐ

๓๔

ภาคประชาชน ควรกำหนดสัดส่วนให้ภาคประชาชนเข้ามาเป็นผู้แทนในสภาวิชาชีพสื่อ โดยต้องเป็นบุคคลที่มา
จากสมาคมหรือสหพันธ์ที่มีวัตถุประสงค์ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และไม่ใช่อำนาจจากการเคลื่อนไหวทาง
การเมือง ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ควรนิยามความหมายของ “การเคลื่อนไหวทางการเมือง” ให้รัดกุมมากขึ้นหรือไม่

๖) ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ในการกำกับดูแลสื่อมวลชนไทย

ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวในการกำกับดูแล
สื่อมวลชนไทย ได้แก่

๖.๑) อัตราส่วนของผู้ที่เป็นกรรมการของหน่วยงานสื่อต่าง ๆ เนื่องจากองค์กรคุ้มครอง
ผู้บริโภคส่วนมาก ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเข้าไปเป็นกรรมการ ทำให้ขาดระบบการถ่วงดุลที่ดีเพียงพอ
ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ เข้ามามีบทบาทมากขึ้น

๖.๒) ความเข้าใจในวิชาชีพของผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชน ควรมองย้อนไปที่
คณะนิติศาสตร์ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นก่อนจะเข้าสู่วิชาชีพสื่อมวลชน ดังนั้น ในเริ่มแรกจึงอาจต้องทำความเข้าใจ
กับผู้เรียนคณะนิติศาสตร์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องสื่อมวลชน รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภคให้
รู้เท่าทันสื่อ

๖.๓) การบูรณาการร่วมกันระหว่างกลไกของฝ่ายที่ตรวจสอบ และผู้ประกอบการวิชาชีพ

๖.๔) ความแตกต่างที่เป็นเอกลักษณ์ของสื่อแต่ละประเภท ซึ่งจะต้องมีกลไกที่เหมาะสมใน
การกำกับดูแล

๗) ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ควรได้รับการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในด้าน
ใดบ้างและด้วยวิธีใด

ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นว่า หน่วยงานรัฐ ซึ่งผ่านการดำเนินงานของคณะกรรมการ
กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ควรทำหน้าที่ส่งเสริมคุ้มครองสิทธิ
เสรีภาพในการประกอบวิชาชีพของสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน
ตระหนักถึงจริยธรรม ให้ความสำคัญกับเรื่องการทำกับดักตนเอง และการทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน
สามารถอยู่ได้ในระยะการเปลี่ยนผ่านระยะยาวต่อไป

๓. ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ได้สำรวจ ศึกษา และวิเคราะห์ทางวิชาการ ประกอบการรับฟัง
ความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงมีความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง การส่งเสริมและการกำกับดูแล
จริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน ดังต่อไปนี้

/๓.๑ ข้อเสนอ...

๓.๑ ข้อเสนอในเชิงหลักการเกี่ยวกับการออกแบบกลไกด้านการกำกับดูแลจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชนและข้อเสนอให้มีการออกกฎหมายเพื่อรับรองการจัดตั้ง “สภาวิชาชีพสื่อมวลชน” มีดังนี้

๓.๑.๑ ให้ใช้คำว่า “กำกับ” แทนคำว่า “ควบคุม” ในความหมายของการกำกับดูแลสื่อทุกประเภท ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนทุกฉบับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเมื่อมีการตีความกฎหมายตามหลักการที่ถูกต้อง โดยตามหลักการกฎหมายมหาชน “การควบคุม” หมายถึง อำนาจที่หัวหน้าหน่วยงานใช้ปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เป็นอำนาจที่ผู้บังคับบัญชาสามารถสั่งการใด ๆ ก็ได้ตามที่ตนเห็นว่าเหมาะสม ส่วนคำว่า “การกำกับดูแล” หมายถึง อำนาจที่ไม่ใช่เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และเป็นอำนาจที่มีเงื่อนไข กล่าวคือ จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อกฎหมายให้อำนาจไว้และต้องเป็นไปตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น^๖

๓.๑.๒ ให้มีกฎหมายเพื่อรับรองการจัดตั้ง “สภาวิชาชีพสื่อมวลชน” (โปรดดูประกอบภาพที่ ๓.๓.๑ แผนภาพสรุปการออกแบบกลไกด้านการกำกับดูแล หน้า ๓๐)

ในปัจจุบัน พบว่ามีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนไทยที่มีความหลากหลาย ทั้งในประเด็นพื้นที่ ประเภทกิจการ และประเด็นความสนใจร่วม หรือความสนใจเฉพาะ แต่ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า มีการความสัมพันธ์กันในลักษณะการรวมเป็นสมพันธ์ สหพันธ์ โดยแบ่งได้เป็น ๕ กลุ่มใหญ่ ทำให้มีความเป็นไปได้ว่า การเกิดขึ้นหรือการก่อตั้งสภาวิชาชีพอาจมีมากกว่า ๑ องค์กร ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลตนเองโดยสภาวิชาชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบคุณสมบัติ เพื่อรับจดทะเบียนสภาหรือองค์กรวิชาชีพ เป็นหน่วยงานกลางในการทำหน้าที่กำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้อยู่ภายใต้บรรทัดฐานและมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงเพื่อเป็นการจัดระเบียบการรวมกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนไทย ซึ่งควรกำหนดเงื่อนไขจำนวนสมาชิกขั้นต่ำไว้ เพื่อป้องกันมิให้จำนวนขององค์กรวิชาชีพมีจำนวนมากเกินไปจนไม่สามารถกำกับดูแลตนเองได้

อย่างไรก็ตาม “สภาวิชาชีพสื่อมวลชน” จะมีลักษณะที่แตกต่างจากสภาวิชาชีพที่มีการจัดตั้งตามกฎหมายอื่น กล่าวคือ เป็นองค์กรวิชาชีพที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายปกครอง รับการกระจายอำนาจทางปกครองมาจากรัฐมาเพียงบางส่วน (เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจสภาวิชาชีพในการลงโทษทางปกครองหรือทางอาญา) เพื่อป้องกันการแทรกแซงจากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งจากรัฐ ทูต และการเมือง ทั้งนี้สภาพบังคับในขั้นตอนสุดท้าย อาจต้องสร้างช่องทางให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดวินิจัยได้ โดยต้องมีการกำหนดสาระสำคัญดังต่อไปนี้

/๑) การนิยาม...

^๖ หลักกฎหมายปกครองวินัยเรื่อง (ธนิมิตน์) ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ แหล่งที่มา <https://www.facebook.com/DroitAdministrative/posts/73692206323706>

๑) การนิยามความหมาย ควรมีการกำหนดคำนิยามความหมายเพื่อให้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ครบถ้วน ดังต่อไปนี้

“ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพสื่อเป็นอาชีพหลัก หรือทำอย่างสม่ำเสมอ และได้รับค่าตอบแทนประจำจากเจ้าของสื่อ ไม่ว่าเป็นวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ ฯลฯ

“องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า คณะบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการด้านสื่อสารมวลชน หรือผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จดทะเบียน

“สภาวิชาชีพสื่อมวลชน” หมายความว่า กลุ่ม หรือคณะบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อกำกับดูแล ป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนในฐานะพลเมือง ส่งเสริมให้เกิดการสร้างเกณฑ์มาตรฐานจริยธรรมเพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อปฏิบัติ คุ้มครองผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนที่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด และสนับสนุนให้วิชาชีพได้รับการยอมรับและยกย่องจากสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติยศศักดิ์ศรีของผู้ประกอบวิชาชีพ

โดยจากการศึกษาพบว่า หลักการพิจารณาว่าอาชีพใดจะจัดว่าเป็นวิชาชีพ มีข้อพิจารณาว่า ดังนี้

(๑) มีองค์ความรู้เฉพาะของคน ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเข้ารับการศึกษามีกรอบมิให้มีความรู้เฉพาะศาสตร์ของวิชาชีพนั้น ๆ

(๒) มีความเป็นอิสระในการประกอบวิชาชีพ มีมาตรฐานการปฏิบัติเป็นการเฉพาะสำหรับวิชาชีพนั้นๆ โดยมีองค์ความรู้เป็นพื้นฐาน ไม่มีใครมาสั่งการให้ปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้ได้ ปกครองตนเองภายใต้วิชาชีพ เป็นอิสระจากการควบคุมของบุคคลอื่น หากสมาชิกมีการกระทำผิด การพิจารณาจะเริ่มจากคนในองค์กรวิชาชีพก่อน

(๓) มีกฎหมายรองรับการประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะต้องมีการขึ้นทะเบียนเพื่อขออนุญาต

(๔) มีจรรยาบรรณที่ตราขึ้นเพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพดำรงตน หรือประพฤติตนอยู่ในความถูกต้องดีงามแก่ผู้รับบริการ ต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ต่อตัวเอง ต่อสังคมและส่วนรวม

(๕) มีสำนักที่จะให้บริการ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ

สืบเนื่องจากคำว่า “สื่อมวลชน” หมายถึง สื่อกลางที่นำข่าวสาร สาร และเนื้อหาสาระทุกประเภทไปสู่มวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ (ปาก) นักข่าว นักหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ส่งผลให้ผู้ที่ทำหน้าที่เขียนหรือประกอบอาชีพสื่อมวลชน ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีหน้าที่และภารกิจที่เหมือนและแตกต่างกันไปตามชนิดหรือประเภทของสื่อที่มีอยู่จำนวนมาก นอกจากนี้ จากพัฒนาการความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคใหม่ที่ก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการหลอมรวมสื่อ ก่อให้เกิดช่องทางการสื่อสารใหม่ที่

/บุคคลทั่วไป...

* จรรยาบรรณวิชาชีพสื่อฯ “การควบคุมดูแลจริยธรรมสื่อมวลชน”, สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๐.

* พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๑๒๑๐.

บุคคลทั่วไปสามารถเข้าร่วมเป็นผู้สื่อสารและนำข่าวสาร สาร หรือเนื้อหาสาระทุกประเภทไปสู่มวลชนได้เช่นกัน ดังนั้น ในการออกแบบกลไกการกำกับดูแลสื่อมวลชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแยกบุคคลผู้เข้าร่วมสื่อสารโดยอาศัยหลักเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ออกจากเสรีภาพของสื่อมวลชน เพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่สื่อมวลชนสามารถยกระดับมาตรฐานในการสื่อสารที่แตกต่างจากบุคคลหรือประชาชนทั่วไป อันจะเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำให้อาชีพสื่อมวลชนยกระดับขึ้นสู่ความเป็นมืออาชีพ หรือวิชาชีพได้ในที่สุด

๒) กลไกการกำกับดูแลของสภาวิชาชีพสื่อมวลชน มีสาระสำคัญประกอบด้วย

(๑) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ขององค์กร สถานภาพและคุณสมบัติของสมาชิก ที่มาและองค์ประกอบ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์กร และคณะกรรมการควบคุมจริยธรรม

(๒) มีกระบวนการควบคุมคุณธรรมที่เป็นระบบ มีข้อกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมที่เหมาะสม สอดคล้อง เป็นที่ยอมรับของสมาชิกและมีส่วนร่วมกับสังคม ตลอดจนมีการกำหนดช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่โปร่งใส ชัดเจน เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

(๓) มีสภาพบังคับที่เหมาะสมและได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย เริ่มต้นจากการว่ากล่าวตักเตือน การลงข้อหาโทษ การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม การขับออกจากการเป็นสมาชิก ซึ่งอาจนำไปสู่การเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ การกำกับดูแลและบรรลุมติวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพได้มากน้อยหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพบังคับและการบังคับใช้ที่จริงจังที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

๓) อำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพสื่อมวลชน ประกอบไปด้วย

(๑) ส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานภายใต้มาตรฐานจริยธรรมแห่งวิชาชีพที่องค์กรประกาศกำหนด

(๒) คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสังคม และคุ้มครองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน รวมถึงการป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้รับข้อมูลข่าวสาร

(๓) ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานจริยธรรมขององค์กรให้มีความครบถ้วน ครอบคลุมทุกด้าน และสอดคล้องกับพัฒนาการความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

(๔) พิจารณาทบทวนและปรับปรุงข้อบังคับให้มีความทันสมัย เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแก่ผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ส่งเสริมความสามัคคีและผูกพันวิชาชีพซึ่งเกยรติดักดิ์ของผู้ประกอบวิชาชีพ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันสื่อและให้ความสำคัญกับการติดตามตรวจสอบการทำงานของสื่อ

/๔) การกำกับ...

ภาค

๖. สิทธิมนุษยชน

วิชา

๑๘

๔) การกำกับดูแลสื่อออนไลน์

ในกรณีที่มีการกำหนดนิยามความหมายของคำจำกัดความของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนแล้ว แนวทางการกำกับดูแลที่ปรากฏในข้อเสนอแนะนี้ จะสามารถใช้กับการกำกับดูแลกันเองของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อออนไลน์ หรือสื่อในยุคใหม่ไปได้ด้วย โดยอาศัยแนวคิดที่ว่า การสร้างระบบกลไกต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดในเรื่องการกำกับดูแล จะสร้างความเชื่อถือศรัทธา และได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ “สื่อออนไลน์” ซึ่งจะได้รับความเชื่อมั่น เชื่อถือที่แตกต่างจากสื่อออนไลน์อื่น ๆ ที่ไม่มีมาตรฐานหรือข้อกำหนดในลักษณะเดียวกันนี้

๕) คุณสมบัติของสมาชิกของสภาวิชาชีพด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ต้องเป็น “องค์กรสื่อ” ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ (ในกรณีเป็นกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์) หรือ ในกรณีที่สื่อประเภทอื่น สมาชิกจะต้องเป็น องค์กรสื่อ ที่มีการจดทะเบียนจัดตั้งต่อหน่วยงานรัฐที่ได้รับมอบหมายแล้ว

๖) การสร้างกลไกและกระบวนการกำกับดูแลกันเองภายในองค์กร (Ombudsman)

การกำกับดูแล “องค์กรสื่อ” ของสภาวิชาชีพ จะต้องมีการกระบวนการที่กำหนดให้องค์กรสื่อที่เป็นสมาชิกมีการสร้างกลไกและกระบวนการกำกับดูแลกันเองภายในองค์กร (Ombudsman) ขึ้นก่อน กล่าวคือ จะสร้างกระบวนการควบคุมคุณธรรมที่เป็นระบบ มีข้อกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมที่เหมาะสมตามมาตรฐานขั้นต่ำ เป็นที่ยอมรับของสมาชิกและมีกลไกการมีส่วนร่วมกับสังคม มีการกำหนดช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่โปร่งใส ชัดเจน เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ตลอดจนการมีสภาพบังคับที่เหมาะสมและยอมรับได้

๗) รูปแบบการกำกับดูแลของสภาวิชาชีพสื่อมวลชน

การออกแบบการกำกับดูแลโดยสภาวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นการออกแบบเพื่อให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนกำกับดูแลโดยผ่าน “องค์กรสื่อ” ดังนั้น การใช้มาตรการลงโทษเมื่อมีการละเมิดด้านจริยธรรมจึงเป็นการลงโทษ “องค์กรสื่อ” ไม่ใช่ตัวผู้ประกอบวิชาชีพโดยตรง ทั้งนี้ ในกรณีที่องค์กรสื่อฝ่าฝืนข้อกำหนดด้านจริยธรรม หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและกระบวนการในการกำกับดูแลกันเองของสภาวิชาชีพ สำหรับสื่อประเภทวิทยุโทรทัศน์ อาจถือเป็นประวัติในการพิจารณาให้หรือต่ออายุใบอนุญาต หรือในกรณีที่ปรากฏว่ามีพฤติการณ์กระทำผิดซ้ำหลายครั้ง ควรกำหนดให้มีการเพิ่มโทษปรับทางปกครองให้สูงขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากเป็นการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติ แต่สื่อประเภทอื่น เช่น หนังสือพิมพ์ หรือสื่อออนไลน์ ต้องออกแบบให้มีผลในทางบังคับหรือปฏิบัติได้ เนื่องจากเป็นสื่อที่เอกชนต้องจัดหาทรัพยากรเพื่อประโยชน์ในการใช้ช่องทางด้วยตนเอง เช่น การเผยแพร่คำวินิจฉัยในพื้นที่ที่ประชาชนสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนในทุกกรณี หรือการใช้มาตรการทางปกครองในกรณีฝ่าฝืน

/๔) งบประมาณ...

๔) งบประมาณของสภาวิชาชีพสื่อมวลชน

ควรกำหนดให้สภาวิชาชีพที่มีคุณสมบัติและได้รับการจดทะเบียน มีสิทธิได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กสทช. หรือจากการจัดสรรงบประมาณของรัฐ เพื่อส่งเสริมกิจการของสภาวิชาชีพโดยเฉพาะในอัตราที่เหมาะสมและเพียงพอ ทำให้สภาวิชาชีพสามารถกำกับดูแลสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) กลไกการกำกับดูแลขององค์กรสื่อ การกำกับดูแลโดยองค์กรหรือสภาวิชาชีพ อาจใช้ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลร่วมโดยหน่วยงานของรัฐหรือ กสทช. ได้

การใช้กลไกการกำกับดูแลขององค์กรสื่อ หรือสภาวิชาชีพสามารถใช้ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลร่วมโดยหน่วยงานของรัฐได้ โดยเฉพาะในขั้นตอนของการทบทวนคำวินิจฉัย หรือ การเพิ่มขึ้นของ การอุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่ง ในกรณีที่มีความกังวลจากการถูกแทรกแซงโดยหน่วยงานของรัฐ อาจกำหนดให้การกำกับดูแลร่วมโดยภาครัฐมีอำนาจทบทวนเฉพาะเรื่อง "บทกำหนดโทษ" หรือลำดับความรุนแรงของโทษ แต่ไม่มีอำนาจทบทวนคำวินิจฉัยชี้ขาดชี้แจงจริง หรือคำวินิจฉัยให้ลงโทษของสภาวิชาชีพหรือองค์กรสื่อ หรืออาจลดความเชื่อมโยงในการกำกับดูแลร่วมนี้ออกไป โดยให้ศาลปกครองเป็นผู้วินิจฉัยลงโทษต่อไป

๑๐) กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน

ควรสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลสื่อมวลชนในรูปแบบของ "องค์กรคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ" เพื่อการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ หรือเป็นตัวแทนในการรับเรื่องร้องเรียน

๑๑) ระบบการติดตามตรวจสอบองค์กรสื่อ

(ก) ระบบการตรวจสอบองค์กรสื่อ ให้มีการสร้างระบบการติดตามตรวจสอบองค์กรสื่อ อาทิ

(๑) การรายงานผลการรับเรื่องร้องเรียน และผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและบทลงโทษ

(๒) การมีภาคประชาสังคมหรือบุคคลภายนอกร่วมในกระบวนการกำกับดูแลตนเองหรือการติดตามตรวจสอบ

(๓) การตรวจสอบ ทบทวน รวมถึงการรายงานประสิทธิภาพขององค์กรกำกับตนเองให้สาธารณชนทราบ

/(ข) สภาวิชาชีพกลาง...

(ข) สภาวิชาชีพกลาง (ทำหน้าที่ดูแลสภาวิชาชีพที่ร่วมจัดแจ้งทั้งหมดและองค์กร
สื่อที่ไม่เป็นสมาชิกกับสภาวิชาชีพใด ๆ)

แม้การออกแบบกลไก จะมีการกำหนดให้สมาชิกสังกัดเป็นสภาวิชาชีพองค์กรใดองค์กร
หนึ่งก็ตาม แต่ยังคงมีความเป็นไปได้ที่จะมีองค์กรสื่อที่ไม่ประสงค์จะเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพใดสภาวิชาชีพหนึ่ง
ดังนั้น จึงควรออกแบบกลไกให้สภาวิชาชีพกลาง ทำหน้าที่สร้างระบบการทบทวนตรวจสอบ และกำกับดูแลสื่อ
ที่ไม่เป็นสมาชิกองค์กรสื่อใด ๆ ไว้ด้วย

๑๒) กลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

ควรสร้างระบบกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐควบคู่กันไป โดยการกำหนดให้รัฐต้องม
ีการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ เช่น

(๑) แผนการใช้งบประมาณเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐที่โปร่งใส
ตรวจสอบได้

(๒) งบประมาณที่ใช้ไปในสื่อแต่ละประเภทและในแต่ละองค์กรสื่อ

๑๓) การเปิดเผยข้อมูลขององค์กรสื่อ

กำหนดให้องค์กรสื่อเปิดเผยงบดุล และงบการเงินให้สาธารณชนทราบเป็นประจำทุกปี

๓.๒ ข้อเสนอการออกแบบระบบการกำกับดูแลอย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อประกอบการพิจารณาข้อเสนอแนะในเชิงหลักการตามข้อ ๓.๓ ให้สามารถนำมา
ประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีความจำเป็นต้องอธิบายในรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

๓.๒.๑ กลไกการกำกับดูแลขั้นที่ ๑ (โปรดดูประกอบ ภาพที่ ๓.๓.๒ แผนผังกรอบแนวคิด
กลไกกำกับดูแลตนเอง ขั้นที่ ๑ ระดับองค์กรสื่อ หน้า ๓๑)

สืบเนื่องจากอาชีพสื่อมวลชน ยังขาดองค์ประกอบบางประการของการเป็นวิชาชีพ ได้แก่
ผู้ประกอบการอาชีพสื่อไม่จำเป็นต้องผ่านการศึกษามีกรอบความรู้เฉพาะศาสตร์ของวิชาชีพนั้น และการออก
กฎหมายเพื่อรองรับการประกอบวิชาชีพ โดยใช้ระบบการขึ้นทะเบียนเพื่อขออนุญาต อาจขัดต่อหลักเสรีภาพใน
การแสดงความคิดเห็นที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้การรับรอง เพราะเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานที่
รัฐในระบอบเสรีประชาธิปไตยไม่มีอำนาจที่จะกระทำได้โดยชอบธรรม (ข้อเรียกร้องของสื่อมวลชนไทย) การ
กำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเริ่มต้นจาก “องค์กรสื่อ” ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพ
สื่อสังกัดอยู่ (ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนไทยโดยส่วนมากหรือเกือบทั้งหมด จะเป็นผู้ประกอบการที่มีองค์กรสื่อ
ต้นสังกัดอยู่แล้ว) การออกแบบกลไกการกำกับดูแลจะเกิดประสิทธิภาพได้ ต้องเริ่มจากการกำหนดขั้นตอนดังนี้

/๑) “องค์กรสื่อ” ...

๑) "องค์กรสื่อ" ต้องมีการสร้างกลไกและกระบวนการกำกับดูแลกันเองภายในองค์กร (Ombudsman)

เจ้าของ หรือ ผู้ประกอบการสื่อ ในนิยามความหมายของคำว่า "องค์กรสื่อ" ทุกองค์กรมีหน้าที่สร้างกลไกการกำกับดูแลกันเองขึ้น ๑ ตามขั้นตอน กล่าวคือ จะต้องสร้างกระบวนการเพื่อควบคุมคุณธรรมที่เป็นระบบขึ้นภายในองค์กรสื่อเอง ดังนี้

๑.๑) จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบตัวบุคคลและจำนวนคนที่เข้ามาอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ทำให้การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการสังกัดองค์กรสื่อจะทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพได้รับการยอมรับว่าเป็นมืออาชีพ ทำให้มีความแตกต่างจากการสื่อสารโดยทั่วไปด้วยการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมที่จะเป็นหลักประกันทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อได้รับความเชื่อถือและเชื่อมั่น

๑.๒) ต้องมีการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักการและแนวปฏิบัติขององค์กร (Code of Ethic & Conduct) ที่เหมาะสม สอดคล้อง เป็นที่ยอมรับร่วมกันของผู้ประกอบการวิชาชีพและเจ้าขององค์กรสื่อ

๑.๓) ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมขององค์กร ที่เปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมกับภาคประชาสังคมต่าง ๆ (จำนวนของคณะกรรมการอาจยืดหยุ่นตามความสามารถขององค์กร)

๑.๔) จัดทำข้อบังคับและกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย

ก. ช่องทางรับเรื่องที่ต้องประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะทราบอย่างแพร่หลายและต่อเนื่อง

ข. ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่โปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้ และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ค. บทลงโทษที่ชัดเจนแน่นอน มีสภาพบังคับที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับและสามารถบังคับใช้ได้

๑.๕) รายงานและเปิดเผยผลการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนในแต่ละปีปฏิทินต่อสาธารณะ

๑.๖) ต้องมีการจัดทำรายงานประจำปีเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๒) กำหนดให้ "องค์กรสื่อ" ต้องจัดแจ้งรายละเอียดการสร้างกลไกตามข้อ ๑.๑) ต่อหน่วยงานทางปกครองที่กำหนด

ในลักษณะเดียวกันกับการจดทะเบียนการพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแยกการสื่อสารส่วนบุคคล หรือการใช้เสรีภาพในการสื่อสารของประชาชน ออกจาก

/เสรีภาพ...

เสรีภาพในการสื่อสารของสื่อมวลชน ที่จะต้องมีความเป็นมืออาชีพ หรือวิชาชีพกับการทำงาน เพื่อให้ได้รับการยอมรับ เชื่อถือ และเชื่อมั่นจากสังคม

๓.๒.๒ กลไกการกำกับดูแล ขั้นที่ ๒ (โปรตุเกสประกอบ ภาพที่ ๓.๓.๓ แผนผังกรอบแนวคิดกลไกกำกับดูแลตนเอง ขั้นที่ ๒ ระดับสภาวิชาชีพ หน้า ๓๒)

เป็นการออกแบบกลไกการกำกับดูแล เพื่อติดตามให้การกำกับดูแลขององค์กรสื่อ ในขั้นที่ ๑ ได้รับการทบทวน ตรวจสอบบทบาทหน้าที่และการปฏิบัติให้เป็นไปตามกลไกการกำกับดูแล ขั้นที่ ๑ อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การกำกับโดย “สภาวิชาชีพ” โดยควรมีแนวทางและรูปแบบดังนี้

๑) ควรมีการออกกฎหมายเพื่อรับรองการการจัดตั้ง “สภาวิชาชีพสื่อมวลชน”

๒) สภาวิชาชีพที่ก่อตั้งขึ้น ต้องเป็นไปเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภคไปพร้อม ๆ กับการปกป้องเสรีภาพของสื่อมวลชนบนพื้นฐานความรับผิดชอบและควรมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานภายใต้มาตรฐานจริยธรรมแห่งวิชาชีพที่องค์กรประกาศกำหนด

(๒) คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อสังคม และคุ้มครองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน รวมถึงการป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้รับข้อมูลข่าวสาร

(๓) ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานจริยธรรมขององค์กรให้มีความครบถ้วน ครอบคลุมทุกด้านและสอดคล้องกับพัฒนาการความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

(๔) พิจารณาทบทวนและปรับปรุงข้อบังคับให้มีความทันสมัย เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ส่งเสริมความสามัคคีและผูกพันรักชาติซึ่งเกียรติศักดิ์ของผู้ประกอบวิชาชีพ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันสื่อ และให้ความสำคัญกับการติดตามตรวจสอบการทำงานของสื่อ

๓) คุณสมบัติของสมาชิกสภาวิชาชีพ ในกรณีที่เป็นกิจการด้านการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จะต้องเป็น “องค์กรสื่อ” ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและกระบวนการในการกำกับดูแลตนเองของสภาวิชาชีพ จะส่งผลกระทบต่อพิจารณาให้ใบอนุญาตหรือในการพิจารณาต่อใบอนุญาตการประกอบกิจการของ กสทช. ด้วย

๔) บทบัญญัติของกฎหมายจะต้องสร้างกลไกการกำกับดูแลของสภาวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ต้องมีการกำหนดกระบวนการควบคุมคุณธรรม จริยธรรมที่ครบถ้วน^๑ ได้แก่

/ (๑) กำหนด...

^๑ สุวรรณ สมบัติรักษาสุข, “การควบคุมคุณธรรมจริยธรรมสื่อมวลชน”.

(๑) กำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ขององค์กร สถานภาพและคุณสมบัติของสมาชิก ที่มาและองค์ประกอบ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์กร และคณะกรรมการควบคุม จริยธรรม

(๒) มีกระบวนการควบคุมคุณธรรมที่เป็นระบบ มีข้อกำหนดมาตรฐานด้านคุณธรรมที่เหมาะสม สอดคล้องและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกและมีส่วนร่วมกับสังคม ตลอดจนมีการกำหนดช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่โปร่งใส ชัดเจน เป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

(๓) มีสภาพบังคับที่เหมาะสม และได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย เริ่มต้นจาก การว่ากล่าวตักเตือน การลงข้อหาโทษ การแสดงความรับผิดชอบต่องสังคม การขับออกจากความเป็นสมาชิกซึ่งอาจส่งผลไปสู่การเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต

๕) สภาวิชาชีพควรได้รับการรับรองให้มีอำนาจวินิจฉัยและตัดสินข้อร้องเรียนฝ่ายเดียวไปได้ ในกรณีที่องค์กรสมาชิกไม่ยอมรับหรือไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ และเมื่อสภาวิชาชีพออกคำวินิจฉัย ฝ่ายเดียวโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องมีมาตรการคุ้มครองคำวินิจฉัยและผู้วินิจฉัยของสภาวิชาชีพไม่ได้รับผิดทั้ง ในทางแพ่งและทางอาญา

๖) สภาวิชาชีพที่เกิดขึ้น จะต้องจัดแจ้งรายละเอียดเมื่อได้สร้างกลไกตามข้อกำหนดครบถ้วน แล้วต่อหน่วยงานของรัฐที่กำหนดขึ้น เช่น วิทยุโทรทัศน์ อาจจัดแจ้งต่อ กสทช. สื่อหนังสือพิมพ์ อาจจัดแจ้งตามพระราชบัญญัติแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้น และควรกำหนดให้สภาวิชาชีพที่มีคุณสมบัติและ ได้รับการจัดแจ้งแล้ว มีสิทธิได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐ หรือจากกองทุน กสทช. โดยกำหนดให้มีการหักเงินสนับสนุนจกค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่ กสทช. ได้รับในอัตราร้อยละที่เหมาะสม เพียงพอ เพื่อให้สภาวิชาชีพสามารถกำกับดูแลสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีข้อพึงระวังคือ

(๑) มีการป้องกันการแทรกแซง การครอบงำจากภาคส่วนต่าง ๆ

(๒) มีระบบการตรวจสอบการใช้งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ

(๓) งบประมาณที่สนับสนุนใช้เพื่อการกำกับดูแล ไม่ใช่เพื่อการฉีกกิจกรรมความสัมพันธ์ขององค์กรสื่อ

(๔) ควรกำหนดวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณ เพื่อการพัฒนาที่ชัดเจน โปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ประโยชน์จากสภาวิชาชีพเป็นการสร้างฐานอำนาจของผู้ที่ต้องการยึดกุมหรือสืบทอดอำนาจการบริหารสภาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและถาวร

๗) การเกิดขึ้นหรือการจัดตั้งสภาวิชาชีพในแนวทางนี้ อาจเป็นไปได้ว่าจะมีการรวมกลุ่มและเกิดการจัดตั้งสภาวิชาชีพขึ้นหลายสภาวิชาชีพ ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลกันเองโดยสภาวิชาชีพเป็นไป

/อย่างคุ้มค่า...

อย่างคุ้มค่า ควรมีการมอบหมายให้มีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการตรวจสอบคุณสมบัติ เพื่อรับจดทะเบียนหรือองค์กรวิชาชีพ โดยควรกำหนดเงื่อนไขจำนวนสมาชิกขั้นต่ำไว้ เพื่อป้องกันมิให้จำนวนขององค์กรวิชาชีพมีจำนวนมากเกินไปจนไม่สามารถกำกับดูแลกันเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) การส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพขึ้นเป็นสภาวิชาชีพ ควรมีแนวทางการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้บริหาร หรือผู้ประกอบการด้านสื่อสารมวลชนในรูปแบบ “สภาวิชาชีพผู้ประกอบการสื่อ” เพื่อเป็นช่องทางในการแสดงความคิดเห็นของเจ้าของสื่อต่อผู้บริโภค และการคุ้มครองความเป็นอิสระของผู้ประกอบการสื่อได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย

๕) ความมีกลไกที่ทำให้สภาวิชาชีพทุกแห่ง สามารถประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานจริยธรรมที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นคัมภีร์สมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน และร่วมกันพัฒนาและทบทวนมาตรฐานจริยธรรมร่วมกันเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๓ กลไกการกำกับดูแลร่วม (โปรดดูประกอบ ภาพที่ ๓.๓.๔ แผนผังความเชื่อมโยงของกลไกการกำกับดูแลกันเองทุกระดับเข้ากับการกำกับดูแลร่วม หน้า ๓๓)

จากการออกแบบกลไกการกำกับดูแลขององค์กรสื่อ (กลไกการกำกับดูแล ชั้นที่ ๓) และการกำกับดูแลโดยองค์กรหรือสภาวิชาชีพ (กลไกการกำกับดูแล ชั้นที่ ๒) ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จัดเป็นการออกแบบกลไกโดยอาศัยรูปแบบ “การกำกับดูแลกันเอง” แต่จากผลการศึกษาวิจัยต่าง ๆ พบว่า ปัจจุบันในต่างประเทศที่มีพัฒนาการการกำกับดูแลกันเองของสื่อ เริ่มประสบปัญหาในด้านประสิทธิภาพในการกำกับดูแล โดยมีสาเหตุและปัจจัยที่เหมือนและแตกต่างกันออกไปเช่นกัน

เพื่อให้การออกแบบกลไกการกำกับดูแลสื่อมวลชนไทยมีมาตรการรองรับ เมื่อการกำกับดูแลกันเองล้มเหลว^{๓๓} จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบให้มีการใช้ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลร่วม เช่น การออกแบบกลไกให้หน่วยงานทางปกครอง หรือหน่วยงานของรัฐ หรือ กสทช. เข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแล ด้วยเหตุผลด้านอำนาจหน้าที่ ในฐานะหน่วยงานหรือองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทในการดูแลกองทุนที่ให้เงินสนับสนุนการดำเนินงานของสภาวิชาชีพด้วย โดยการกำกับดูแลร่วมนี้อาจใช้ความเชื่อมโยงเข้ามาในขั้นตอนของการทบทวนคำวินิจฉัย หรือ การเพิ่มขึ้นตอนของการอุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่งได้ ซึ่งในกรณีที่มีความกังวลจากการถูกแทรกแซงโดยหน่วยงานของรัฐ อาจกำหนดให้กลไกการกำกับดูแลร่วมนี้มีบทบาทหรืออำนาจเพียงเพื่อทบทวนคำวินิจฉัยของสภาวิชาชีพเฉพาะเรื่อง “บทกำหนดโทษ” หรือระดับของการลงโทษเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจทบทวนคำวินิจฉัยชี้ขาด ข้อเท็จจริง หรือแม้แต่ว่าวินิจฉัยให้ลงโทษของสภาวิชาชีพหรือองค์กรสื่อ หรือในกรณีที่คาดการณ์ว่ามีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดการแทรกแซงจากภายนอก อาจตีความเชื่อมโยงในการกำกับดูแลร่วมนี้ออกไป โดยให้นำขึ้นคณะปฎิบัติการเพื่อให้องค์กรตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยในการกำหนดบทลงโทษได้ต่อไป

/๓.๒.๔ ข้อสังเกต...

^{๓๓} สุวรรณา สมบัติวิชิตกุล, “การควบคุมดูแลจริยธรรมสื่อมวลชน”, หน้า ๔๓

๓.๒.๔ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการออกแบบกลไกการกำกับดูแลทั้งระบบ

๑) ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในเรื่องกลไกการกำกับดูแลกันเองทั้งสองชั้น สามารถประยุกต์ใช้กับการกำกับดูแลสื่อทุกประเภท ด้วยวิธีการกำหนดให้มีหน่วยงานทางปกครองเป็นผู้รับผิดชอบในการรับผิดชอบในลักษณะคล้ายกับ กสทช. หรือ กระทรวงวัฒนธรรม (กรณีกรม พระราชบัญญัติแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ กรณีที่เกี่ยวข้องกับสื่อออนไลน์ทุกชนิด) ในขณะเดียวกัน ในขั้นตอนของการกำกับดูแลร่วม อาจใช้การกำกับดูแลร่วมเฉพาะสื่อวิทยุและโทรทัศน์เท่านั้น โดยมีเหตุผลสนับสนุนการกำกับดูแลร่วมจากภาครัฐเฉพาะกรณีนี้ เนื่องจากกิจการวิทยุและโทรทัศน์ เป็นสื่อมวลชนประเภทเดียวที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะที่มีอยู่อย่างจำกัด ในขณะที่สื่อหนังสือพิมพ์ ผู้ประกอบการต้องลงทุนด้วยทรัพยากรของตนเองทั้งหมด และสื่อออนไลน์เป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไม่มีข้อจำกัด

๒) กลไกการกำกับดูแลตามรูปแบบที่เสนอแนะนี้ จะมีประสิทธิภาพได้ต้องอาศัยความเชื่อมโยงกับการสร้าง “ระบบธรรมาภิบาล” ให้เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด อาทิ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ ผู้บริหารหรือเจ้าของสื่อ ผู้ลงทุนหรือผู้ประกอบการในธุรกิจต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐและผู้บริหารหรือประชาชน

๓) ต้องมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาแก้ไขโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับรูปแบบกลไกการกำกับดูแลตามข้อเสนอแนะนี้ เนื่องจาก ร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการคุ้มครองเสรีภาพของสื่อมวลชนที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ไปตามมาตรฐานขั้นต้นที่กำหนด ตามมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นหลัก และเพิ่มมาตรการคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการทำหน้าที่ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมของสื่อมวลชนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่ง แต่มาตรการด้านสภาพบังคับเมื่อสื่อมวลชนฝ่าฝืน ยังไม่มีความชัดเจนมากเพียงพอ ดังนั้นในกรณีที่ข้อเสนอแนะนี้ได้รับการพัฒนาไปสู่การจัดทำบทบัญญัติทางกฎหมาย จึงสามารถนำแนวคิดด้านการจัดรูปแบบโครงสร้างของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว มาเป็นแนวทางพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดตั้งสมัชชาวิชาชีพกลางได้ในที่สุด

๔) การออกแบบกลไกการกำกับดูแลจะสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปในอนาคตนั้น ในรูปแบบ “สภาวิชาชีพกลาง หรือ สมัชชาวิชาชีพ” จะต้องทำหน้าที่ตรวจสอบการทำหน้าที่ และการรายงานประสิทธิภาพขององค์กรกำกับตนเองทุกระดับให้สาธารณชนทราบ เช่น

(๑) การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพขั้นต่ำ การให้ข้อเสนอแนะและการพัฒนามาตรฐานที่เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพ

(๒) รายงานผลการรับเรื่องร้องเรียน และผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและบทลงโทษ

/(๓) การรายงาน...

(๓) การรายงานผลประกอบการขององค์กรสื่อทุกไตรมาส ประเด็นแหล่งที่มารายได้ที่ต้องมีการเผยแพร่ต่อสาธารณะ การสร้างธรรมาภิบาลขององค์กรสื่อ

(๔) การจัดประชุมเพื่อพัฒนามาตรฐานจริยธรรมขององค์กรสื่อ และสภาวิชาชีพสื่อ เป็นประจำและต่อเนื่อง

(๕) การจัดสัมมนาและฝึกอบรม เพื่อพัฒนามาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพ

(๖) การมีพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อของภาคพลเมือง เพื่อการมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลและการติดตามตรวจสอบสื่อมวลชนที่เข้มแข็ง เป็นต้น

๓.๒.๕ การออกแบบกลไกเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนไทย**

๑) กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อมีสถานะพิเศษ กรณีสื่อของรัฐ การควบคุมผู้บังคับบัญชาต้องแยกแยะระหว่างภาระหน้าที่สื่อกับภาระหน้าที่ที่ไม่เกี่ยวกับสื่อ และจะใช้มาตรการทางวินัยได้เฉพาะที่ไม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่สื่อเท่านั้น และต้องอาศัยกองบรรณาธิการหรือการควบคุมในทางวิชาชีพสำหรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ภาคเอกชน ควรจะต้องมีกฎหมายรับรองการเป็นผู้ปฏิบัติในสื่อมวลชนโดยมีหลักประกันตามกฎหมายแรงงาน ได้รับการคุ้มครองว่าจะไม่ถูกเลิกจ้างโดยง่ายหรือไม่มีเหตุผล ถ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพ การให้ออกจากงานจะต้องมีกระบวนการในการควบคุมตรวจสอบก่อนให้ออกจากงาน กรณีสื่อสิ่งพิมพ์ อาศัยแนวทางเช่นเดียวกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ของภาคเอกชน โดยสรุปผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญอันมีผลกระทบต่อสาธารณชนได้ สังคมจึงต้องสร้างระบบคุ้มครองผู้ปฏิบัติงานให้มีหลักประกันในการทำหน้าที่อย่างอิสระ ภายใต้จรรยาบรรณในทางวิชาชีพ ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้เป็นที่มาของ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ... ที่ข้อเสนอแนะนี้ ได้เสนอให้มีการนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับกลไกการกำกับดูแลที่เสนอ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

๒) ส่งเสริมให้มีสภาพแรงงานในวิชาชีพสื่อ ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเป็นอีกองค์กรหนึ่ง ที่เข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการสื่อของภาคเอกชนต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการหรือองค์กรสื่อ โดยผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อเองก็ต้องร่วมกันแสดงเจตจำนงให้สังคมเห็นว่า "เสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อเป็นหัวใจสำคัญของการทำงาน" ถ้าผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ สามารถรวมพลังกันได้อย่างมีเอกภาพและได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหภาพแรงงานด้วย ก็จะทำให้กลไกในการปกป้องผลประโยชน์ภายในองค์กรมีความเข้มแข็ง และเมื่อได้รับการหนุนช่วยจากองค์กรภายนอก ก็จะทำให้มาตรการคุ้มครองเสรีภาพมีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรมีการรวมตัวกันในนามของสหภาพนักข่าว เพื่อทำหน้าที่ในการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรสื่อในภาพรวมจะทำให้บรรลุความมุ่งหมายได้มากยิ่งขึ้น

/๓.๒.๖ การออกแบบ...

** ยามาคุนิฮารุ นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, "กลไกควบคุมการ ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐", ๒๕๔๗. หน้า ๗๐ - ๗๕.

๓.๒.๖ การออกแบบกลไกเสริมประสิทธิภาพการกำกับดูแลตนเองเพื่อการมีส่วนร่วมของ

สังคม

ด้วยหลักการที่ว่า สื่อมวลชนเป็นผู้มีบทบาทและเป็นผู้กำหนดความเป็นไปในสังคมที่สำคัญ ซึ่งผู้ที่ได้รับผลจากการแสดงบทบาทของสื่อที่สำคัญ ก็คือ “ผู้บริหารสื่อ” ที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียและเกี่ยวข้องที่อยู่ปลายทางของกระบวนการในการผลิตสื่อ นอกเหนือจากจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพของสื่อแล้ว ผู้บริหารสื่อหรือผู้รับสื่อก็เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการผลิตสื่อที่สำคัญ ความไม่เฝ้าระวังของผู้ประกอบวิชาชีพนั้น จะส่งผลกระทบต่อผู้รับสื่อหรือสังคมในที่สุด การมีส่วนร่วมของสังคมในการกำกับดูแลสื่อ จึงเป็นกลไกสำคัญ อีกประการหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้การกำกับดูแลสื่อเกิดประสิทธิภาพได้มากที่สุด ดังนั้น การออกแบบกลไกการกำกับดูแลขั้นที่ ๑ และ ๒ ซึ่งจัดเป็นรูปแบบการกำกับดูแลกันเองนั้น ควรสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำกับดูแลสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ กล่าวคือ

๑) การกำหนดให้ คณะกรรมการจริยธรรมขององค์กรสื่อ และสภาวิชาชีพ มีสัดส่วนของผู้มีส่วนได้เสียจากทุกภาคส่วนของสังคมในสัดส่วนที่เหมาะสม เช่น สัดส่วนของผู้รับสาร (ความข้องทางของสื่อแต่ละประเภท เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ ออนไลน์) สัดส่วนของนักวิชาการ เป็นต้น

๒) การสนับสนุนให้เกิดการรวมตัวของผู้บริหารขึ้นเป็นคณะทำงานหรือองค์กรคุ้มครองผู้บริหารสื่อ เพื่อการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ หรือเป็นตัวแทนในการร้องเรียน หรืออาจสร้างกลไกเพื่อรับเรื่องร้องเรียนแทน แต่ทั้งนี้ การสร้างการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ มีความจำเป็นต้องระมัดระวัง มิให้ส่งผลเป็นการสร้างหรือเปิดโอกาสให้กลุ่มผลประโยชน์ใดแฝงตัวเข้าใช้อำนาจแทนได้ ดังนั้น จึงควรจำกัดการมีส่วนร่วมในลักษณะเฉพาะเพื่อการเป็นตัวแทนเพื่อร้องเรียน เฉพาะกรณีที่มีสื่อละเมิดจริยธรรม และความเสียหายนั้นเกิดขึ้น ต่อประโยชน์สาธารณะที่ใช้ความผิดหรือการละเมิดที่เป็นความเสียหายต่อส่วนตัวเท่านั้น

๓.๒.๗ การออกแบบกลไกระบบธรรมาภิบาลเพื่อสนับสนุนกลไกการกำกับดูแลสื่อมวลชนให้มีประสิทธิภาพ (โปรดดูประกอบ ภาพที่ ๓.๓.๕ แผนผังอธิบายกลไกความสัมพันธ์ของระบบธรรมาภิบาลเพื่อสนับสนุนกลไกการกำกับดูแลสื่อมวลชน หน้า ๓๔)

จากทฤษฎีเสรีภาพและอำนาจของสื่อมวลชน^{๒๒} กระบวนการทำงานของสื่อมวลชนมีงานหลักสำคัญที่ทำให้สื่อมวลชนสามารถกุมอำนาจในฐานะเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็น ได้แก่ การเป็นผู้รักษาช่องทางการสื่อสาร (Gatekeeper) ทำให้มีอำนาจควบคุมทิศทางและกระแสการไหลของข่าวสาร การคัดเลือกประเด็นในการนำเสนอต่อสาธารณะ ทำให้สื่อมวลชนสามารถกำหนดความสำคัญของประเด็นทางสังคมการเมือง (Agenda - setter) ตลอดจนการเป็นผู้เฝ้าระวังและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (Public watchdog) ทำให้สื่อมวลชนมีบทบาทอย่างมากในการวิพากษ์วิจารณ์ รวมถึงดังต่อไปนี้

/การบริหาร...

^{๒๒} ดูบทที่ ๖ ศิริยุวศักดิ์, สื่อมวลชนและเรื่องอื่น (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๗)

การบริหารของรัฐบาลได้ โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้สะท้อนให้เห็นสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน ในขณะที่เดียวกันก็สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อสังคม ดังนั้น การออกแบบให้กลไกการกำกับดูแลสื่อทุกระดับเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความจำเป็นจะต้องจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างบรรยากาศการกำกับดูแลร่วมกันให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนต่าง ๆ ที่สื่อมวลชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์และเกื้อหนุนให้กลไกกำกับดูแลประสบความสำเร็จได้ในที่สุด กล่าวคือ

(๑) ธรรมชาติจากภาครัฐ หมายถึง การจำกัดอำนาจรัฐด้วยการป้องกันการแทรกแซงด้วยวิธีการซื้อสื่อ โดยต้องมีบทบัญญัติทางกฎหมายเพื่อกำหนดขอบเขตของการใช้งบประมาณของรัฐในการโฆษณาประชาสัมพันธ์^{***} โดยกำหนดให้รัฐต้องจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ แผนค่าใช้จ่ายเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีมาตรการควบคุมการนำเสนอเนื้อหาที่มีได้เป็นไปเพื่อการประชาสัมพันธ์ภาครัฐโดยตรง กำหนดกระบวนการใช้งบประมาณ และเปิดเผยข้อมูลการใช้งบประมาณที่ใช้ไปในสื่อแต่ละประเภท ในแต่ละองค์กรสื่อ เพื่อให้สังคมสามารถตรวจสอบได้

(๒) ธรรมชาติจากระบบทุน หมายถึง บริษัทผู้ประกอบการธุรกิจต่าง ๆ ทั้งเอกชน และรัฐวิสาหกิจ จะต้องมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อสังคมด้วยการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ใช้ไปเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบเป็นประจำทุกไตรมาส ในขณะที่เดียวกัน สมาคมผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณา สามารถมีส่วนช่วยสร้างระบบธรรมชาติบาลนี้ได้ ด้วยการรายงานข้อมูลงบประมาณที่หน่วยงานทั้งรัฐ และเอกชนได้ใช้จ่ายไปเป็นประจำทุกรายไตรมาส เพื่อเป็นข้อมูลให้เกิดกระบวนการสอบทาน หรือตรวจสอบข้อเท็จจริง ทั้งด้านผู้ใช้งบประมาณ (บริษัทผู้ประกอบการธุรกิจ) ด้านตัวแทนของผู้ใช้งบประมาณ (บริษัทเอเจนซี) นอกจากนี้ หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ กสทช. ยังควรให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลการจัดอันดับความนิยมของสื่อแต่ละประเภท (Rating) โดยต้องทำหน้าที่ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ การจัดทำข้อมูลการจัดอันดับความนิยมของสื่อแต่ละประเภท (Rating) ให้มีมากขึ้นกว่าปัจจุบัน เพื่อป้องกันการผูกขาดงบประมาณไปยังสื่อใดสื่อหนึ่งมากเกินไปจนความเป็นจริง หรือเป็นช่องทางที่ก่อให้เกิดการครอบงำการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้บริโภคได้ ซึ่งวิธีการนี้จัดเป็นวิธีการหนึ่งที่เชื่อมโยงกับกระบวนการสร้างความเข้มแข็งในการรู้เท่าทันสื่อให้แก่ภาคประชาชน ในการตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับสื่อใด โดยมีข้อมูลแหล่งที่มาของทุนสนับสนุนประกอบการตัดสินใจไปพร้อมกันด้วย

(๓) ธรรมชาติด้วยการสนับสนุนจากภาคประชาชน หมายถึง ประชาชนหรือผู้รับสาร หรือผู้บริโภคสื่อต้องให้ความสำคัญต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง หรือมีส่วนในการเข้าเป็นตัวแทนในการรับเรื่องร้องเรียน เป็นกรรมการภายนอกขององค์กรสื่อสภาวิชาชีพ และสร้างระบบและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้เพื่อการรู้เท่าทันสื่อ

/(๔) ธรรมชาติ...

^{***} ดูเพิ่มเติมใน บันทึกความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการปฏิรูปกฎหมาย เรื่อง แผนการให้มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ (รสป.บ.ก. (ก) ที่ ๑๔๖๑๘๕๔)

(๔) ธรรมชาติขององค์กรกำกับดูแลภาครัฐ หมายถึง ระบบธรรมาภิบาลของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอิสระที่มีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบการสื่อสารมวลชน เช่น กสทช. ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ (Feedback)

(๕) ธรรมาภิบาลด้วยการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษา หมายถึง ระบบธรรมาภิบาลของสถาบันการศึกษาที่ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและการเผยแพร่ความรู้เท่าทันสื่อ เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นกับประชาชน

๓.๓ สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกรอบแนวคิด (Conceptual Framework)

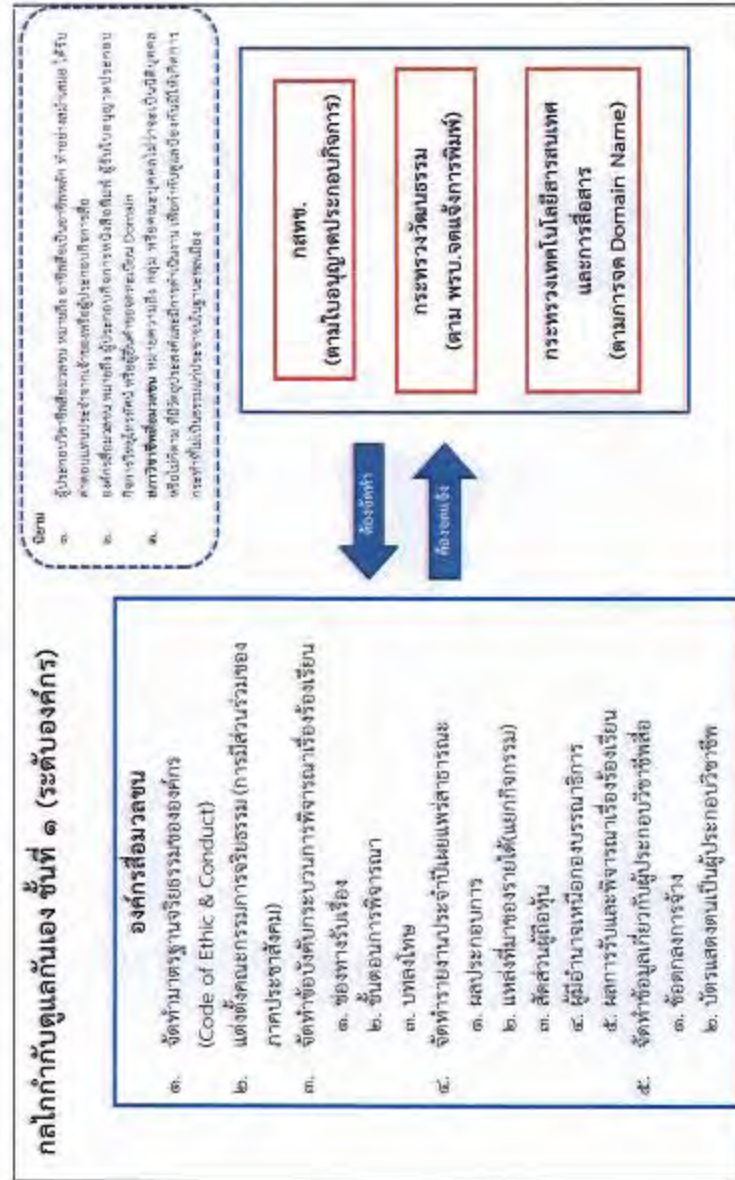
เพื่อให้การออกแบบกลไกการกำกับดูแลสื่อในระดับต่าง ๆ ดังที่ได้อธิบายมาแล้วใน **ข้อเสนอแนะการออกแบบระบบการกำกับดูแลสื่ออย่างเป็นรูปธรรม** ตามข้อ ๓.๒ เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน จึงมีความจำเป็นต้องมีการอธิบายเพิ่มเติมในรูปแบบของ “กรอบแนวคิด” หรือ Conceptual Framework เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์กันของกลไกการกำกับดูแลในระดับต่าง ๆ การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบที่แตกต่างกันในแต่ละหน่วยงานหรือองค์กร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถสื่อสารแนวคิดหลักให้เห็นเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นดังนี้

(ดู ภาพที่ ๓.๓.๑ แผนภาพสรุปการออกแบบกลไกด้านการกำกับดูแล ในหน้าต่อไป)

ภาพที่ ๓.๓.๑ แผนภาพสรุปการออกแบบกลไกด้านการกำกับดูแล

ภาพที่ ๓.๓.๒ แผนผังกรอบแนวคิดกลไกกำกับดูแลตนเอง ขั้นที่ ๑ ระดับองค์กร

ภาพที่ ๓.๓.๓ แผนผังกรอบแนวคิดกลไกกำกับดูแลตนเอง ขั้นที่ ๒ ระดับสภามหาวิทยาลัย

กลไกกำกับดูแลตนเอง ขั้นที่ ๒ (ระดับสภามหาวิทยาลัย)

จุดแจ้งต้องกรกำกับดูแล

สภามหาวิทยาลัยรูปแบบต่างๆ (เป็นนิติบุคคล/ไม่เป็นนิติบุคคล)

(๒๕๕ องค์การ/ ๕ กลุ่ม)

คุณสมบัติสมาชิก เป็นองค์การที่สอดคล้องกับที่กันเองขั้นที่ ๓

วัตถุประสงค์

จำนวนสมาชิก (ไม่น้อยกว่า ... องค์การ)

จัดทำมาตรฐานจริยธรรม (Code of Ethic) ปรับปรุงต่อเนื่อง

โครงสร้างการบริหารจัดการ

ที่มาของคณะกรรมการบริหาร/คณะกรรมการจริยธรรม

กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน

บทกำหนดโทษ

* กรณีมีสื่อที่ส่งข่าว-วิจารณ์โดยไม่ได้รับความยินยอมจากมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๒. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๓. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๔. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๕. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๖. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๗. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๘. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๙. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
๑๐. ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม

แผนผังการดำเนินงาน

๑. วัตถุประสงค์
๒. วัตถุประสงค์
๓. วัตถุประสงค์
๔. วัตถุประสงค์
๕. วัตถุประสงค์
๖. วัตถุประสงค์
๗. วัตถุประสงค์
๘. วัตถุประสงค์
๙. วัตถุประสงค์
๑๐. วัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริหาร

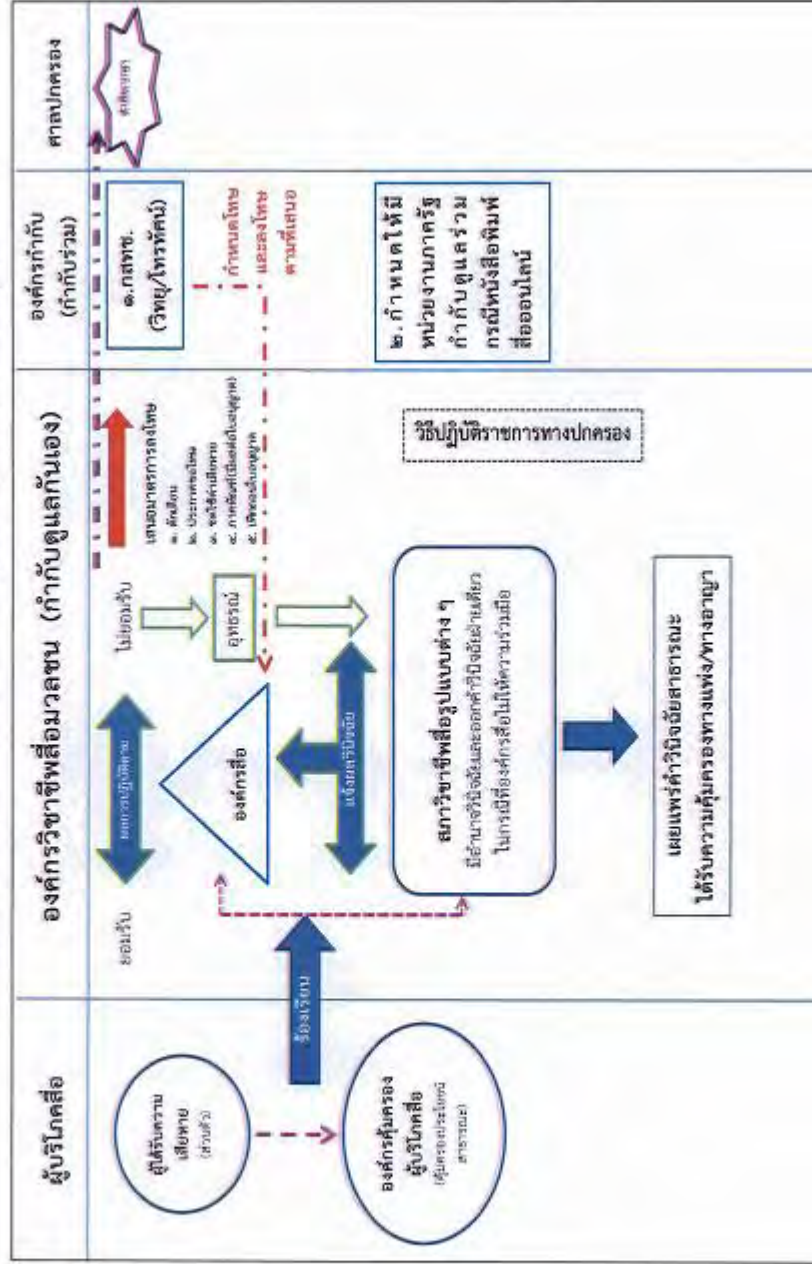
๑. กรรมการบริหาร
๒. กรรมการบริหาร
๓. กรรมการบริหาร
๔. กรรมการบริหาร
๕. กรรมการบริหาร
๖. กรรมการบริหาร
๗. กรรมการบริหาร
๘. กรรมการบริหาร
๙. กรรมการบริหาร
๑๐. กรรมการบริหาร

กลไกการตรวจสอบและประเมินผล

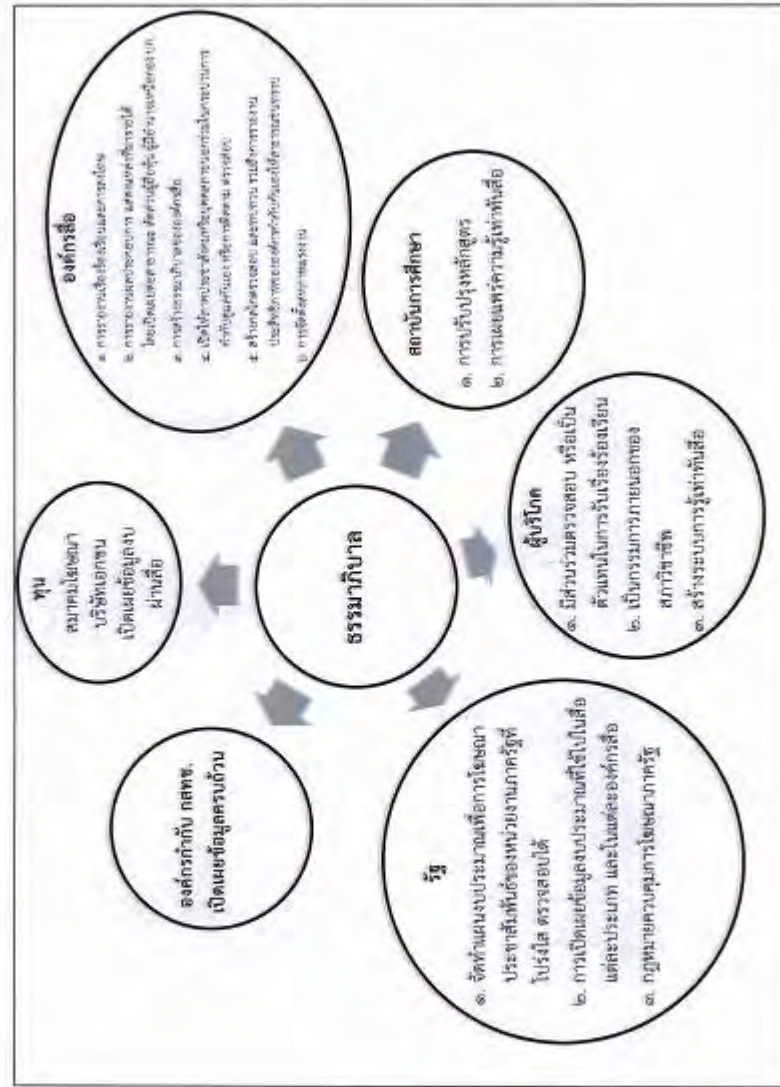
๑. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๒. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๓. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๔. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๕. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๖. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๗. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๘. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๙. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล
๑๐. กลไกการตรวจสอบและประเมินผล

* แผนภาพ สามารถแบ่งประจําโรงเรียนได้ ซึ่งโรงเรียนสามารถส่งแผนภาพของตนเองได้ ... แผนภาพเป็นร่างสภามหาวิทยาลัยของตนเองได้ โดยโรงเรียนสามารถส่งแผนภาพได้

ภาพที่ ๓.๓.๔ แนวผังความเชื่อมโยงของกลไกการกำกับดูแลตนเองทุกระดับเข้ากับการกำกับดูแลร่วม

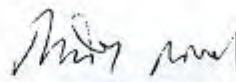
ภาพที่ ๓.๓.๕ แผนผังอธิบายกลไกความสัมพันธ์ของระบบธรรมาภิบาลเพื่อสนับสนุนกลไกการกำกับดูแลสื่อสาธารณะ

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

๓๕

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ในการประชุม ครั้งที่ ๑๐๗/๒๕๕๘ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘
จึงมีมติเห็นชอบให้เสนอบันทึกความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง การส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมแห่ง
วิชาชีพสื่อสารมวลชน ต่อคณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อประกอบการ
พิจารณาดำเนินการต่อไป

(ศาสตราจารย์คณะนิติศาสตร์)

ประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๘

ภาคผนวก ข

สรุปผลการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
และการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครอง
สิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

**สรุปผลการประชุม/สัมมนาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
เพื่อรับฟังข้อมูล ระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ**

๑. ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.

(๑.๑) การประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งหน่วยงานเห็นชอบในหลักการที่จะให้มีการกำกับดูแลสื่อ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

๑) การออกกฎหมายกำกับดูแลสื่อมวลชน ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อความเป็นอิสระในการทำหน้าที่และป้องกันการแทรกแซงจากการเมือง

๒) การควบคุม กำกับดูแลสื่อมวลชน ควรให้องค์กรสื่อแต่ละประเภทดำเนินการกันเอง

๓) การประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน มีลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากการประกอบวิชาชีพอื่น ๆ อาทิ แพทย์ พยาบาล หนายความ เป็นต้น ดังนั้น การกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จึงอาจมีปัญหาความไม่ยอมรับขององค์การวิชาชีพสื่อ

๔) การร้องเรียน ร้องทุกข์เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเสรีภาพ จริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพของประชาชน ต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน

๕) การกำหนดโทษปรับทางปกครอง แก่ผู้ฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน โดยให้เป็นอำนาจของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ต้องคำนึงถึงความพร้อมและความสามารถในการดำเนินการด้วย

๖) ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. จะมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ อาทิ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาให้มีความสอดคล้องกัน

๗) หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ ควรได้รับการยกเว้นจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้

(๑.๒) การประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับองค์กรวิชาชีพสื่อสารมวลชน ได้แก่ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพกิจการการเผยแพร่งานและการกระจายเสียง (ประเทศไทย) สมาคมผู้ดูแลเว็บไทย และสมาคมโฆษณาแห่งประเทศไทย ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑) การกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อสารมวลชนแห่งชาติ ให้เป็นองค์กรตามกฎหมายที่มีอำนาจในการลงโทษตามกฎหมายแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพและองค์กรสื่อสารมวลชน ย่อมเป็นการเปิดช่องให้มีการแทรกแซงการทำหน้าที่อย่างเป็นอิสระของสื่อมวลชนของฝ่ายการเมืองโดยผ่านสภาวิชาชีพดังกล่าว เช่น การแทรกแซงกระบวนการสรรหา โดยการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่ไม่ได้เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชนอย่างแท้จริง เข้ามาเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพสื่อสารมวลชนแห่งชาติ

๒) การร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ควรยึดโยงกับร่างรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการมุ่งเน้นการคุ้มครองเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ขณะที่การส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อสารมวลชน เป็นหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพสื่อสารมวลชน ในการกำกับดูแลกันเองในสื่อหนังสือพิมพ์ หรือการกำกับดูแลร่วมกับองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระในกรณีของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ไม่ใช่การร่างกฎหมายให้มีองค์กรตามกฎหมายที่มีความเสี่ยงต่อการถูกแทรกแซงมาควบคุมองค์กรวิชาชีพอีกชั้นหนึ่ง ขณะเดียวกันควรมีการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนให้มากขึ้น

(๑.๓) การสัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อการปฏิรูปสื่อในยุคหลอมรวม จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยรัตนเศรษฐ จังหวัดพิษณุโลก โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๕๐ คน ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ ผู้บริโภค ตัวแทนภาคประชาชน และนักวิชาการ ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมาตรการกลไกการกำกับดูแลกันเอง และการมีสภาวิชาชีพสื่อสารมวลชนแห่งชาติ โดยต้องมียุทธศาสตร์ตามกฎหมาย

๒) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๒๐ คน ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง / สื่อวิทยุโทรทัศน์ ผู้บริโภค ตัวแทนภาคประชาชน และนักวิชาการ ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมาตรการกลไกการกำกับดูแลกันเอง และการมีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑ การกำหนดที่มาของสมาชิกสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ต้องมีความชัดเจน

๒ สัดส่วนของกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ให้มีตัวแทนจากส่วนภูมิภาค ทั้ง ๔ ภาคด้วย

๓ นิยามของคำว่า “สื่อสารมวลชน” ควรกำหนดให้มีความชัดเจน

๔ การกำหนดบทลงโทษ ควรมีให้เหมาะสมกับสภาพขององค์กร

๓) ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ณ อาคารรัฐสภา ๑ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๖๐ คน ประกอบด้วย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพกิจการการเผยแพร่งานและการกระจายเสียง (ประเทศไทย) สมาคมโทรทัศน์ดาวเทียม (ประเทศไทย) สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย สหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย สมาคมโฆษณาแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ ชมรมผู้ประกอบการโทรทัศน์ระบบดิจิตอลภาคพื้นดิน มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) โดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. มีประเด็นหลักการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อยมาก ซึ่งการปฏิรูปสื่อที่แท้จริงต้องส่งเสริมให้ภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมมากที่สุด

๒. การกำหนดค่านิยามเกี่ยวกับผู้เสียหาย หรือ ผู้ร้องเรียนต้องมีความชัดเจน เพราะข้อเท็จจริงบางประเด็นเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมหรือสาธารณะ และไม่มีผู้เสียหายโดยตรง ดังนั้น ควรเพิ่มเติมในหลักการให้สามารถขยายยกประเด็นปัญหาดังกล่าวมาพิจารณาได้ด้วย

๓. ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. จะทำให้เกิดองค์กรใหม่ คือ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งอาจเป็นช่องทางการนำไปสู่การครอบงำและแทรกแซงสื่อได้ในอนาคต โดยเฉพาะองค์ประกอบที่มาของคณะกรรมการต่าง ๆ ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๔. การปฏิรูปสื่อที่แท้จริง ควรมุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของสื่อ ในเบื้องต้นส่วนมาตรการกลไกการควบคุมกำกับดูแลกันเองนั้น องค์กรวิชาชีพสื่อได้มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมาโดยตลอด เพื่อให้การกำกับดูแลกันเองมีประสิทธิภาพ เช่น การแก้ไขธรรมนูญ เพื่อให้มีคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมสื่อ การตราข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ การลงนามในบันทึกตกลงความเข้าใจระหว่างสมาชิกขององค์กรวิชาชีพสื่อในการที่จะต้องไม่มีการลาออกจากการเป็นสมาชิกภายใน ๓ ปี เป็นต้น

๕. องค์ประกอบของคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ควรมีสัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

๖. มาตรการส่งเสริมจริยธรรมสื่อและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน นอกจากการจัดฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานแล้ว ควรส่งเสริมการให้รางวัลเพื่อเป็นเกียรติให้กับบุคคลด้านการสื่อสารมวลชนที่มีเกียรติประวัติการทำงานด้านการสื่อสารมวลชนที่ดีด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับบุคคลด้านการสื่อสารมวลชน

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๒.๑) การจัดสัมมนาเรื่อง “๘ ปีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐” เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ สมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้ข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

๑) หนังสือพิมพ์ที่จัดแจ้งแล้ว แต่ไม่ดำเนินการจัดพิมพ์ จึงเป็นการกีดกันบุคคลอื่นที่ไม่สามารถใช้ชื่อที่จัดแจ้งไปแล้วได้

๒) การจัดพิมพ์ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่จัดแจ้งไว้

๓) การตรวจสอบ และการกำกับดูแลสื่อสิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน

๔) การจัดพิมพ์ตามจำนวนคำสั่งซื้อ (On Demand) เฉพาะกิจ ยังไม่มีการตรวจสอบ

๕) การขาดฐานข้อมูลที่สมบูรณ์ทำให้การกำกับดูแล และตรวจสอบไม่มีประสิทธิภาพ

(๒.๒) การประชุมร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งได้ข้อสรุป ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาเกือบ ๑๐ ปี ซึ่งมีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

๒) สื่อสิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์ เป็นสื่อสารมวลชนที่มีอิทธิพล และเข้าถึงประชาชนได้อย่างสะดวกและทั่วถึง ซึ่งการมีมาตรฐานจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ในการจัดแจ้งการพิมพ์ ควรกำหนดให้มีหลักฐานที่แสดงถึงการส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนด้วย

๓) หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดแจ้งการพิมพ์ คือ สำนักหอสมุดแห่งชาติและสำนักศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ ทำให้ผู้ใช้บริการไม่ได้รับความสะดวก

๔) การฝ่าฝืนในกรณีต่าง ๆ ควรกำหนดบทลงโทษให้ชัดเจน โดยเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์ที่ยื่นจัดแจ้งการพิมพ์แล้วไม่ดำเนินการ หรือดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้จัดแจ้งไว้

๕) การขาดฐานข้อมูลของหนังสือพิมพ์ที่เผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง ซึ่งได้จากการประชุมดังกล่าว รัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรมแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมาย และการปฏิรูปการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดแจ้งการพิมพ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับสื่อในความรับผิดชอบต่อกระทรวงวัฒนธรรมขึ้น โดยมีผู้แทนจากอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ร่วมเป็นคณะทำงานด้วย

(๒.๓) การประชุมร่วมอนุกรรมการฯ กับคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายและการปฏิรูปการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดแจ้งการพิมพ์และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสื่อในความรับผิดชอบต่อกระทรวงวัฒนธรรม เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ ณ สำนักหอสมุดแห่งชาติ ได้ข้อสรุป ดังนี้

๑) การให้พิจารณาปรับปรุงความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ที่บันทึกด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และให้ความหมายครอบคลุมถึงหนังสือหรือเอกสารที่สร้างขึ้นด้วยคอมพิวเตอร์ (electronic- book : E- Book) ที่ยังจำเป็นต้องขอเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (International Standard Book Number) ISBN ทั้งนี้ เพื่อให้กระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ควรกำหนดให้ผู้จัดแจ้งการพิมพ์นำส่งหลักฐานประกอบการจดทะเบียนการพิมพ์ไปยังสำนักหอสมุดแห่งชาติ เพื่อบรรณ จดเก็บหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานทางทะเบียนด้วย

๓) เพิ่มเติมรายการหลักฐานในการยื่นจดทะเบียนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลตนเองด้านจริยธรรม

๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหน้าที่และแนวทางปฏิบัติของผู้จัดแจ้ง และพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ต้องดำเนินการ

๕) ควรกำหนดให้มีบทลงโทษสำหรับกรณีที่ผู้จัดแจ้งไม่ดำเนินการตีพิมพ์ หรือดำเนินการไม่เป็นตามวัตถุประสงค์ที่ได้จดทะเบียนไว้

รายงาน
ของ
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และ
แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์”

๖/๑๑ สปท.

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สพท) ๒๖๕ / ๒๕๖๐

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการเรื่อง “ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และ
แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์” จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐
พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน นั้น
ซึ่งกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	ประธานกรรมการ
๒. พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางประภา หัตถะกุล ศรีนวลนัฏ	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. พลเอก ภิญญ ไกวัลย์	ที่ปรึกษากรรมการ
๕. ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	กรรมการ
๗. นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	กรรมการ
๘. นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	โฆษกกรรมการ
๙. นายอภิชาติ จงสกุล	โฆษกกรรมการ
๑๐. นางเมธินี เทพมณี	เลขานุการกรรมการ
๑๑. นางสาวอติพร ไตรสุทธิ	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

และที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙
ได้มีมติแต่งตั้ง นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษารายงานเรื่อง “ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ
ด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์” ตามแผนการปฏิรูปของ
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนเสร็จสิ้นแล้ว ดังรายละเอียดตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา
และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร

(คณิต สุวรรณเนตร)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน

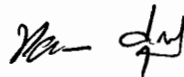
สำนักกรรมการ ๑

กลุ่มงานคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๗๔ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๘๒

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวทวารณ สุกดิษฐ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ฉัตรรัตน์ /ร่าง
นันทวดี /พิมพ์
พัชรี /ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน
เรื่อง “ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่อ
อย่างสร้างสรรค์”

๑. แผนการปฏิรูป	๑
๒. สภาพปัญหา	๒
๒. วิธีการปฏิรูป	๔
๓. กำหนดระยะเวลาในการปฏิรูป	๔
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๕
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๕
๗. ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูป การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์	๕
๘. ภาคผนวก	
ก. สรุปรายละเอียดข้อมูล ข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง	
ข. บันทึกการประชุมร่วมกับ บริษัท กูเกิล เอเชีย แปซิฟิก จำกัด (Google Asia Pacific Ptd. Ltd)	
ค. สรุปผลการประชุมและศึกษาดูงานเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำรายงาน เรื่อง “ยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์” ของคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ร่วมกับ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะอนุกรรมการ ขับเคลื่อน การปฏิรูปด้านวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และด้านโทรคมนาคม ระหว่างวันที่ ๘ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ จังหวัดนครราชสีมา	

รายงาน
ของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน
เรื่อง “ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูป
การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์”

๑. แผนการปฏิรูป

การปฏิรูปด้านการสื่อสารมวลชนเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การพัฒนาประเทศมีความเจริญก้าวหน้า และทัดเทียมกับนานาประเทศ เพราะการสื่อสารมวลชนผูกพันกับคนในสังคมอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ข้อมูล ข่าวสาร เป็นสิ่งสำคัญที่ไม่ว่ารัฐบาลชุดใดเข้ามาบริหารประเทศได้ให้ความสนใจและมุ่งหมายที่จะให้คนในสังคมได้รับรู้รับทราบข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ให้รู้เท่าทันกันและนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตตามวิถีทางของสังคมไทย เมื่อการสื่อสารมวลชนมีการพัฒนามาถึงยุคการหลอมรวมสื่อ มีการใช้ประโยชน์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การสื่อสารโทรคมนาคม ทำให้ข้อมูลข่าวสารได้เข้าถึงสังคมทุกภาคส่วนอย่างรวดเร็ว และแพร่หลายได้อย่างกว้างขวาง ไร้การจำกัดทั้งเวลาและพื้นที่ สื่อหลักประเภทสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์เชื่อมโยงถึงกันและสื่อออนไลน์เข้ามาสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และยุคปัจจุบัน ผู้ใช้สื่อออนไลน์อยู่ในสถานะเป็นผู้รับเสพข่าวและเป็นผู้ผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเสียเอง ทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในสังคมไทยอย่างหลากหลายและมีความรวดเร็ว กว้างขวาง และไร้การจำกัดด้านเวลาและพื้นที่

ที่ผ่านมา มีการสร้างกลไกควบคุม กำกับ ดูแลกันเองอย่างเป็นอิสระในวงการด้านการสื่อสารมวลชน โดยไม่มีผู้แทนของหน่วยงานภาครัฐเข้าไปร่วมหรือดำเนินกิจกรรมขององค์กรดังกล่าวด้วย มีการออกกติกา กฎเกณฑ์ การกำกับดูแล การเสริมสร้างจริยธรรม เพื่อให้เกิดการนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างมีคุณภาพ โดยมี “สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ” เป็นองค์กรกำกับดูแลในสื่อหลักประเภทสิ่งพิมพ์ และมี “สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย” เป็นองค์กรกำกับดูแลในสื่อหลักประเภทสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ โดยกลไกของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลในเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบกิจการ การให้สัมปทาน และการตรวจสอบการดำเนินการให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย แต่ไม่ได้เข้าไปควบคุมในเรื่องการนำเสนอเนื้อหา เพราะถือว่าเป็นเรื่องการกำกับดูแลกันเองขององค์กรสื่อที่มีความเป็นอิสระทั้งสองแห่งดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ยังคงเกิดปัญหาการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การนำเสนอข่าวสารไปในทิศทางสนับสนุนด้านการเมืองข้างใดข้างหนึ่งหรือปัญหาเรื่องจริยธรรมของสื่อ โดยที่สภาปฏิรูปแห่งชาติพยายามจะผลักดันให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนอย่างเป็นทางการ แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ และคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนจึงได้นำร่างกฎหมายดังกล่าว คือ ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. มาดำเนินการต่อซึ่งเตรียมที่จะมีการเสนอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้พิจารณาต่อไป

สำหรับสื่อออนไลน์ คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนได้ศึกษารายงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติในวาระการปฏิรูปที่ ๓๒, ๓๓ และ ๓๔ มีความเห็นว่า แนวทางการปฏิรูปด้านการสื่อสารมวลชนไม่ได้มีการศึกษาหรือมีข้อเสนอแนะถึงการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์ในรายละเอียดหรือแนวทางที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย

ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตในสังคมไทยไปแล้ว ดังจะเห็นได้จากสถิติการใช้งานสื่อออนไลน์ในประเทศไทยติดอันดับการใช้งานมากเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก หากมีการใช้งานสื่อออนไลน์ในทางไม่เหมาะสมเพิ่มมากขึ้นและรุนแรง จะส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคมและปัญหาความมั่นคงของชาติในทุกมิติได้ จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปควบคู่ไปด้วยกัน เพื่อให้เกิดการใช้งานสื่อออนไลน์อย่างมีคุณภาพ มีจริยธรรม และเป็นไปในลักษณะเชิงบวกและสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้สังคมไทยอย่างยั่งยืน

๒. สภาพปัญหา

แม้สื่อหลักประเภทสิ่งพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ จะมีกลไกที่มีหน้าที่กำกับดูแลกันเอง โดยการรวมตัวเป็นองค์กรอิสระ แต่เนื่องจากปัจจุบัน สังคมไทยรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ส่งผลให้การกำกับดูแลกันเองเพื่อที่จะแก้ไขดำเนินการไม่ทันต่อสถานการณ์หรือการรับรู้ของสังคมอย่างทั่วถึงและทันเวลา จึงยังคงเกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์สื่อหลักจากสื่อด้วยกันและจากผู้ใช้สื่อออนไลน์ จนกลายเป็นประเด็นปัญหาทางสังคมในขณะนี้ การขาดจริยธรรมของผู้สื่อข่าวหรือสื่อมวลชนบางราย และการนำเสนอข้อมูลข่าวสารไปในทิศทางให้การสนับสนุนฝ่ายการเมืองในทางใดทางหนึ่ง หรืออยู่ภายใต้การชี้นำของกลุ่มธุรกิจที่มีผลประโยชน์เกี่ยวพันกับคำโฆษณาซึ่งแม้จะเป็นการนำเสนอข่าวสารตามข้อเท็จจริง แต่อาจเป็นการนำเสนอข่าวไม่ครบถ้วน รอบด้าน นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการที่จะลงโทษหรือการควบคุมสมาชิกที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เพราะการใช้กฎหมายลงโทษทางสังคมเพียงอย่างเดียว ทำให้ขาดความร่วมมือหรือยอมรับกฎหมาย การกำกับดูแลกันเอง ผู้ถูกลงโทษใช้วิธีการลาออกจากสมาชิกทำให้ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายขององค์กรอิสระอีกต่อไป ขณะที่สื่อหลักประเภทวิทยุกระจายเสียงและสื่อโทรทัศน์ มีปัญหาที่ไม่อาจกำกับดูแลกันเองได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากสื่อประเภทนี้มีจำนวนมากขึ้น และการนำเสนอเนื้อหาเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาและแพร่กระจายได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว แม้แต่ กสทช. ก็ไม่อาจกำกับดูแลได้อย่างทั่วถึง แม้ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. จะอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ แต่ยังคงดำเนินการอีกหลายขั้นตอนกว่าที่จะออกมาเป็นกฎหมายใช้บังคับได้

ด้านสื่อออนไลน์โดยเฉพาะโซเชียลมีเดียได้แพร่ขยายเข้ามาสู่สังคมไทยอย่างรวดเร็ว ตามกระแสโลก และรัฐบาลได้เน้นนโยบายให้เกิดการใช้อินเทอร์เน็ตได้ในทุกพื้นที่ ไม่เพียงแต่นำมาใช้ประโยชน์ในด้านการประกอบอาชีพ การศึกษา การบันเทิง หรือเพื่อสร้างความสุขในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ยังใช้เป็นสื่อในการแสดงออกแทนแนวความคิดและพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ด้วย ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนในสังคมไทย โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ สังคม และในทางการเมือง แต่การสร้างกลไกกำกับกันเองโดยอิสระ การสร้างมาตรฐานด้านจริยธรรมในสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะสื่อโซเชียลมีเดีย เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก เพราะจำนวนผู้ใช้งานมีหลากหลาย ไม่จำกัดทั้งด้านเวลา พื้นที่ ความรู้ และจิตสำนึกของผู้ใช้งาน แม้ในปัจจุบันจะเกิดสภาพการกำกับดูแลกันเองในกลุ่มผู้ใช้โซเชียลมีเดีย โดยที่ไม่ได้มีกลไกหน่วยงานภาครัฐเข้ามาบีบคั้นด้วย ดังจะเห็นได้จากเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นในสังคมและมีการนำมาเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ จนกลายเป็นกระแสต่อสังคมแล้ว ด้านหนึ่งก่อให้เกิดผลดี เพราะมีการตรวจสอบกันเองภายในสังคมไทยจากทุกภาคส่วน ซึ่งกระทำได้อย่างรวดเร็ว และเกิดการรับรู้ได้อย่างกว้างขวาง และเมื่อเกิดปัญหาก็สามารถแก้ไขได้อย่างทันท่วงที อย่างไรก็ตาม แม้สภาพดังกล่าวจะเป็นเรื่องที่ดี แต่การปล่อยให้การควบคุมกันเองในสังคมสื่อออนไลน์ดำเนินการไปโดยปราศจากการยึดถือกรอบของกฎหมายและการมีส่วนร่วมของกลไกหรือหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่

ตามกฎหมายแล้ว อาจทำให้เกิดการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่เป็นไปตามครรลองของกฎหมายได้

ทางด้านสังคม การใช้โซเชียลมีเดียมีส่วนทำให้สังคมไทยเพิ่มความสนใจติดตามข่าวสารและเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง ผู้ใช้โซเชียลมีเดียปรับสภาพจากผู้เสพข่าวจากสื่อหลักมาเป็นผู้ผลิตข่าวเอง สามารถเผยแพร่แนวความคิดของตนเองผ่านในรูปของข้อความ ภาพ และวิดีโอ ได้อย่างง่าย จนทำให้เกิดเป็นกระแสข่าว เกิดประเด็นปัญหา และเรื่องราวในโซเชียลมีเดียที่ได้รับความสนใจ มาอย่างต่อเนื่อง แม้แต่สื่อหลักประเภทสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อดิจิทัลยังต้องหันมาติดตามและใช้ประเด็นข่าวในโลกโซเชียลมีเดีย มาผลิตเป็นเนื้อหาของตนอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน

ในด้านการเมืองนั้น ผลจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในปี ๒๕๕๙ ทำให้เกิดการใช้อิทธิพลโซเชียลมีเดียในการแสดงความคิดเห็นในลักษณะทางลบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อลดความน่าเชื่อถือต่อรัฐบาล การเผยแพร่ข้อมูลแสดงความคิดเห็นแตกแยกเป็นขั้วพรรคการเมืองอย่างเห็นได้ชัด มีการใช้ถ้อยคำโจมตี ให้ร้ายอย่างรุนแรงโดยไม่เกรงกลัว เพราะผู้ใช้สื่อออนไลน์สามารถปกปิดสถานะที่แท้จริงได้ จนกลายเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติอย่างรุนแรง โดยมีแนวโน้มขยายตัวมากยิ่งขึ้น แม้ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบทั้งภาครัฐและภาคประชาชนจะพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ยังไม่สามารถทำให้ปัญหาดังกล่าวลดลงได้ เนื่องจากสื่อออนไลน์ที่ใช้งานส่วนใหญ่นั้น เป็นสื่อที่อยู่ในต่างประเทศ ซึ่งอยู่นอกเขตอำนาจกฎหมายของไทย ในการบังคับใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อขอข้อมูลต่าง ๆ ในปัจจุบันสื่อออนไลน์ยังสามารถสร้างความเชื่อต่อบุคคลต่าง ๆ โดยง่าย หากผู้รับสื่อไม่ได้ศึกษาหรือไตร่ตรองความเป็นเหตุเป็นผลก่อน

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องพยายามเข้ามาบริหารจัดการการใช้สื่อหลักทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียงและสื่อโทรทัศน์ รวมทั้งสื่อออนไลน์ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม มีการเผยแพร่เนื้อหาข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพและมีจริยธรรมตลอดมา แต่ก็ยังคงเกิดสถานการณ์การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือการใช้สื่อออนไลน์ในทางไม่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการขาดจริยธรรมของสื่อมวลชนและผู้ใช้อิทธิพลโซเชียลมีเดีย ขาดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความต่อเนื่องในการจัดโครงการส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ต่าง ๆ ขาดการสร้างมาตรฐานด้านจริยธรรมที่สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมไทยที่ชัดเจน ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ และขาดกลไกการเฝ้าระวังที่มีส่วนร่วมจากภาคประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๓. วิธีการปฏิรูป

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ แนวทาง และวิธีการเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ โดยแยกเป็นอนุกรรมการทั้ง ๓ ด้านคือ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ด้านสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และด้านโทรคมนาคม และด้านสื่อออนไลน์ เพื่อดำเนินงานต่าง ๆ ดังนี้

๑. การพิจารณาจากนโยบายของรัฐบาล ซึ่งในข้อ ๔.๑๐ กำหนดให้มีนโยบายด้านการปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ตีรวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

๒. ศึกษาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ (ฉบับที่ผ่านประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙) ซึ่งบัญญัติให้บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีเสรีภาพใน

การเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ และการใช้เสรีภาพต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

๓. ศึกษาจากวาระการประชุมที่ ๓๒ - ๓๔ เรื่อง การกำกับดูแลสื่อ สิทธิเสรีภาพบนความรับผิดชอบและการป้องกันการแทรกแซงสื่อของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

๔. ศึกษาจากพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง อาทิ

๔.๑ พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเฉพาะในมาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ ระบุเกี่ยวกับความหมายของ "วัฒนธรรม" และการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา

๔.๒ พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยเฉพาะการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ อำนาจหน้าที่ และการจัดตั้งกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ รวมทั้งเชิญผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มาร่วมให้ข้อมูล

๕. ศึกษาจากร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ของคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งได้วางกรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ในข้อที่ ๓ เกี่ยวกับปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคมในข้อ ๕ เกี่ยวกับพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๖. การศึกษาจากคู่มือการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ ๒) ของกระทรวงวัฒนธรรม โดยเฉพาะในเรื่อง "สถานการณ์เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนและผลกระทบที่เกิดขึ้น" ซึ่งได้ระบุเกี่ยวกับสื่อวัฒนธรรมและการสื่อสารของคนรุ่นใหม่ว่า กระแสโลกาภิวัตน์และกระแสบริโภคนิยมที่มาพร้อมกับเศรษฐกิจเสรีบวกกับกระแสความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ได้นำพาสื่อและวัฒนธรรมการสื่อสารของคนรุ่นใหม่ให้เปลี่ยนโฉมหน้าไปอย่างรวดเร็ว ตลาดของสื่อเทคโนโลยีที่แข่งขันกันอย่างรุนแรงเน้นประโยชน์ของธุรกิจเป็นหลัก ส่งผลให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมสื่อและเทคโนโลยีจำนวนมาก เกิดกระแสหลักของเครื่องมือสื่อสารยุคใหม่ที่น่าพาการเรียนรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้จากทุกที่ทุกเวลา (Anytime Anywhere) และสนองความต้องการของผู้บริโภคในทุกอารมณ์ไม่เพียงแต่ภาพปรากฏการณ์เด็กไทยติดสื่อ สื่อกำลังเสียเพราะสื่อ เช่น สื่อโป๊ลามก กลาดเกลื่อน สังคมไทยเองก็ขาดภูมิคุ้มกันสื่อเช่นกัน นอกจากปัจจัยข้างต้นแล้ว สภาพการจัดระเบียบทางสังคมของไทย ตั้งแต่ระดับนโยบายภาครัฐลงไปถึงระดับท้องถิ่นต่างก็ให้เสรีภาพกับสื่อในการเสริมให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็เปิดทางให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยขึ้น และเปิดทางให้เกิดการขยายตัวของสื่อร้ายกระจายเกลื่อนทุกพื้นที่ ซึ่งกฎหมายและการตรวจจับปราบปรามยังไม่สามารถเข้าถึงได้ทุกกลุ่ม ขณะที่ครอบครัวไทยส่วนใหญ่ก็ตกขอบก้าวหน้าไม่ทันความก้าวหน้าของสื่อสมัยใหม่และไม่สามารถช่วยปกป้อง สร้างภูมิคุ้มกันสื่อที่ดีให้แก่บุตรหลานได้ นอกจากนี้ปัจจัยที่สำคัญอีกประการคือแม้ภาพรวมจะมีสื่อดีอยู่มากมาย รวมทั้งสื่อทางเลือกต่าง ๆ แต่ยุทธศาสตร์การขยายสื่อที่ดีในรอบหลายปีที่ผ่านมา ก็ขาดประสิทธิภาพไปไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ อย่างไรก็ตามการเข้ามาของ New Media และการเกิด Social Network ของกลุ่มเยาวชน ได้สร้างโอกาสใหม่ของการใช้สื่อและเครือข่ายเหล่านี้นำสื่อดีไปสู่เด็กและครอบครัวจำนวนมากขึ้น ควบคู่ไปกับการมีปัจจัยส่งเสริมอื่น ๆ เช่น การรณรงค์วัฒนธรรมการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง เพื่อสร้างรสนิยมการรับสื่อจากฐานครอบครัว ตลอดจนจนระบบการส่งเสริมคนทำงานด้านสื่อและนวัตกรรมสร้างสรรค์ผ่านกลไกสนับสนุน

เช่น กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เป็นต้น

๗. การระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนของสังคม อาทิ หน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในพื้นที่ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ต่างเห็นพ้องให้มีการปฏิรูปให้เกิดการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจในหลายแนวทางที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ได้ (รายละเอียดตามผนวก ก)

๔. กำหนดระยะเวลาในการปฏิรูป

๔.๑ ระยะที่ ๑ ภายใน ๓ เดือน (๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

สรุปผลการศึกษา จัดทำรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์ และแนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและคณะรัฐมนตรี

๔.๒ ระยะที่ ๒ ภายใน ๒ เดือน (๑ มีนาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๐)

ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปสื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูป

๕. แหล่งที่มาของงบประมาณ

๑. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒. กระทรวงวัฒนธรรม

๓. กระทรวงศึกษาธิการ

๔. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

แห่งชาติ

๕. กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑. กระทรวงกลาโหม

๒. กระทรวงการต่างประเทศ

๓. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๔. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๕. กระทรวงมหาดไทย

๖. กระทรวงวัฒนธรรม

๗. กระทรวงศึกษาธิการ

๘. กรมประชาสัมพันธ์

๙. สำนักงบประมาณ

๑๐. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑๑. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๑๒. สภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๔. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๑๕. กรมการศาสนา

๑๖. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๑๗. กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

๗. ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

จากการศึกษาของคณะกรรมการฯ พบว่า ข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอผ่านสื่อหลักคือสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่อโทรทัศน์รวมทั้งผ่านสื่อออนไลน์เป็นสิ่งที่สามารถสร้างผลกระทบต่อด้านจิตใจ ความรู้สึก ภาพลักษณ์ และคุณภาพการดำรงชีวิตของผู้เสพได้อย่างมากมาย หากปล่อยให้มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ โดยปราศจากการกำกับดูแลหรือดำเนินการภายใต้กรอบและครรลองของกฎหมาย อาจทำให้เกิดการล່วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น จนอาจเกิดภาวะรุนแรงถึงขั้นนำไปสู่การเสียชีวิตได้ ทั้งนี้ เนื่องจากวิถีชีวิตของสังคมไทยในปัจจุบันได้พึ่งพาข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะจากการใช้สื่อออนไลน์และยึดถือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่สำคัญไปแล้ว การปล่อยให้เกิดปัญหาการใช้สื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยไม่มีการบริหารจัดการจากภาครัฐและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้ จึงจำเป็นต้องให้เกิดการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะที่สำคัญคือการปลูกฝังจิตสำนึกและความรู้สึกผิดชอบ ให้เกิดขึ้นในการใช้สื่อของสังคมไทย โดยเริ่มตั้งแต่ในระดับต่ำกว่าประถมศึกษาลงไป การสร้างกิจกรรมการใช้สื่ออย่างมีคุณภาพ มีจริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น โดยความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ภัยจากการใช้และเสพสื่อ

คณะกรรมการฯ เห็นว่า การที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการนำเสนอการเผยแพร่เนื้อหาข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนและผู้ใช้อินเทอร์เน็ต จำเป็นต้องมีวิธีการปฏิรูปที่ชัดเจนและครอบคลุมในทุกมิติ ทุกประเภทสื่อ โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์และการส่งเสริมแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ซึ่งไม่ใช่การให้กลไกภาครัฐเข้าไปกำกับดูแลหรือดำเนินการบังคับใช้ตามกฎหมายแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องการสร้างกระบวนการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์โดยเน้นการเสริมสร้างและธรรมาภิบาลให้เกิดจริยธรรมและมีคุณภาพในการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ และเน้นการกำหนดบทบาทของกลไกภาครัฐให้มีส่วนเข้ามาช่วยสนับสนุนการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ ให้เกิดประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพราะการดำเนินการในเรื่องนี้ควรมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันต้องดำเนินการให้กลไกภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการบูรณาการในการทำหน้าที่ มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการชี้แจงต่อสาธารณะให้ทันต่อสถานการณ์ โดยไม่มีลักษณะต่างคนต่างทำอย่างเช่นที่ผ่านมา

คณะกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะแนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ใน ๕ รูปแบบ ดังนี้

- (๑) การส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ให้เป็นยุทธศาสตร์ระดับชาติ
- (๒) การสร้างกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ในลักษณะการกำกับกันเอง ที่มีภูมิคุ้มกันและสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกดังกล่าว
- (๓) เสริมสร้างและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อให้สังคมไทยใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ มีจริยธรรม คุณภาพ และเหมาะสมกับบริบทและวัฒนธรรมไทย

(๔) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม แนวทางและรูปแบบการขับเคลื่อนการปฏิรูป การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

(๕) การมีกระบวนการตรวจสอบและการประเมินผล

ข้อเสนอแนะข้างต้น จำเป็นต้องมีการดำเนินการในลักษณะการบูรณาการด้านการจัดสร้างแนวความคิด การปฏิบัติการ การประสานงานระหว่างกลไกภาครัฐและภาคประชาชน โดยจำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายให้มีความชัดเจน และได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐ จึงจะทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายได้ ดังนี้

๑. การส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์เป็นยุทธศาสตร์ระดับชาติ

แนวทางแก้ไขปัญหาการใช้สื่ออย่างไม่เหมาะสมไม่อาจใช้มาตรการทางด้านกฎหมาย หรือการจัดให้มีมาตรการทางบังคับเพียงด้านเดียวได้ แต่จำเป็นต้องมีแนวทางอื่นดำเนินการควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะด้านการส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ หรือการปลูกฝังจิตสำนึกของผู้รับข่าวสารและผู้ใช้สื่อให้เกิดความเข้าใจในการเข้าถึงและใช้สื่ออย่างมีคุณภาพ สร้างสรรค์ มีจริยธรรม และสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ดังนี้

(๑) ควรจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และนโยบายเกี่ยวกับการรณรงค์ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การติดตาม การประสานงาน การสั่งการ และการประเมินผลงานของหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทสำหรับการส่งเสริมหรือสนับสนุนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่อง มีมาตรการด้านการป้องกันภัย การสร้างความตระหนักให้รู้เท่าทันสื่อ การส่งเสริมให้มีการใช้สื่ออย่างมีคุณภาพ มีจริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อโดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รวมทั้งสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย

(๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

๑. นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน
๒. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลสื่อ เป็นรองประธาน
๓. ปลัดกระทรวงกลาโหม
๔. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
๕. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๖. ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๗. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๘. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
๙. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๑๐. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักงานกบประมาณ
๑๒. อธิบดีกรมการศาสนา
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๑๔. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๑๖. เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๑๗. ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

๑๘. กรรมการจากผู้แทนสื่อมวลชน จำนวน ๔ คน โดยให้คัดเลือกจากผู้แทน องค์กรสื่อแต่ละด้าน ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ ด้านละ ๑ คน

๑๙. ผู้เชี่ยวชาญ/นักวิชาการ จำนวน ๓ คน ประกอบด้วยนักวิชาการด้าน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน ๑ คน และนักวิชาการด้านสื่อมวลชนที่มีประสบการณ์และ งานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อมวลชน ๒ คน

๒๐. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒๑. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการในแต่ละด้าน อย่างน้อย ๓ ด้าน คือ ด้านสื่อออนไลน์ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ และด้านสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม และให้ กรมประชาสัมพันธ์ จัดภารกิจหรือกำหนดหน่วยงานภายในสังกัดเพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนการ ดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

(๓) แผนยุทธศาสตร์และแผนแม่บทที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่อ อย่างสร้างสรรค์กำหนดนั้น ควรมีครบทุกด้านตั้งแต่กระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน ในการทำหน้าที่เฝ้าระวังการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ไม่มีจริยธรรม หรือที่เป็นปัญหาของสังคม กระบวนการแก้ไขปัญหา วิธีการส่งเสริมและการรณรงค์ให้เกิดการปลูกฝังกรอบแนวคิดต่อผู้ที่ เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ ให้เกิดการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ รวมไปถึงกระบวนการชี้แจง ทำความเข้าใจต่อสาธารณะ นอกจากนี้ควรบรรจุแผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทสำหรับการรณรงค์ ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้วย ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตาม แผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทสำหรับการรณรงค์ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์เป็นไปอย่าง ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) การดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ มีความแตกต่างจากคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แม้ว่าประธานคณะกรรมการจะเป็น บุคคลเดียวกันก็ตาม แต่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ กรอบแนวความคิด การบริหารจัดการ สถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น วิธีดำเนินงาน มีความแตกต่าง และมีความครอบคลุมรอบด้านในทุกมิติ มากกว่า ดังนี้

๑) บทบาทของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เน้นการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนให้เกิดการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ โดยจำกัด เฉพาะเด็กและเยาวชน แต่ยุทธศาสตร์ แผนแม่บทของคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่อ อย่างสร้างสรรค์ เน้นทุกภาคส่วนของสังคม

๒) การสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลกันเอง โดยคณะกรรมการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ไม่ได้เน้นในส่วน นี้ แต่คณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ให้ความสำคัญในส่วนนี้อย่างมาก โดยให้กลไก ภาครัฐมีหน้าที่เพียงให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเท่านั้น

๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เน้นบทบาทในการ

ขับเคลื่อนให้กลไกหน่วยงานภาครัฐทำงานอย่างบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ในส่วนของการกำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ครอบคลุมในทุกระดับตั้งแต่จุดเริ่มต้นของปัญหาในการเพิ่มบทบาทของการเฝ้าระวังจากภาคประชาชน การแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การมีส่วนร่วมของกลไกภาครัฐในการคลี่คลายปัญหา และการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน

๒. การสร้างกลไกบริหารจัดการและการกำกับดูแลการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

แม้การนำกลไกด้านการปกครองและด้านกฎหมายมาใช้กำกับดูแลสื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์ อาจไม่เหมาะสมสำหรับการสร้างค่านิยม จิตสำนึก และจริยธรรม ให้กับสื่อกระแสหลักและผู้ใช้สื่อออนไลน์ แต่ก็มีคามจำเป็นที่จะต้องจัดหาหรือสร้างกลไกด้านการบริหารจัดการและการกำกับดูแลให้เกิดขึ้น ทั้งนี้ ในข้อเสนอแนะด้านนี้ คณะกรรมาธิการฯ เห็นว่า ควรแยกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑) ส่วนของหน่วยงานภาครัฐ นอกจากเร่งรัดให้ดำเนินการให้การบังคับใช้กฎหมายในฐานะผู้กำกับดูแล ให้มีความจริงจัง รวดเร็ว ให้ทันต่อการแพร่กระจายของเนื้อหาของสื่อแล้ว ควรมีการจัดให้มีกระบวนการ ประเภท รูปแบบ ลักษณะการกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน ผู้ใช้สื่อออนไลน์ ให้มีความชัดเจนในการเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานสนับสนุน และให้ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการ กำกับดูแล ประสานงาน การบูรณาการ ในการรณรงค์ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ให้มีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑.๑ หน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และพิจารณาการใช้สื่อที่ไม่เหมาะสม ควรกำหนดบทบาท แนวทาง และวิธีการที่จะดำเนินการให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน หรือการดำเนินการที่ล่าช้าไม่ทันต่อการแก้ไขสถานการณ์ ด้วยการกำหนดหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนในลักษณะการบูรณาการดำเนินงานร่วมกัน กำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน ให้ชัดเจนว่า หน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่เพียงด้านการเฝ้าระวัง เมื่อเกิดเหตุไม่เหมาะสมจากการนำเสนอของสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง หรือสื่อโทรทัศน์ รวมทั้งผู้ใช้สื่อออนไลน์ ควรรับประสานงานให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เพื่อดำเนินการต่อไปตามกระบวนการทางกฎหมาย หรือประสานงานให้หน่วยงานที่กำกับดูแลหรือหน่วยงานที่มีกลไกด้านการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการชี้แจง ประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจข้อเท็จจริง ให้สังคมได้รับรู้รับทราบให้ทันต่อสถานการณ์ ดังนี้

(ก) สื่อหลักประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียงเสียง กิจการโทรทัศน์และโทรคมนาคม กำหนดหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการรับรู้ข้อมูลจากหน่วยเฝ้าระวังให้ได้อย่างทันทั่วถึง คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งหน่วยงานหลักเหล่านี้จะต้องจัดให้มีช่องทางการประสานงานให้กับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน รวมถึง สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ หรือจัดให้มีช่องทางบูรณาการระหว่างหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วยกัน เพื่อจะได้เข้ามาแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วถึง รวมทั้งจะต้องทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนได้รับรู้รับทราบสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างทันทั่วถึง

(ข) สื่อออนไลน์ ควรให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็น

หน่วยงานหลัก โดยควรมีการกำหนดบทบาทของหน่วยงานในสังกัดเพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง การนำเสนอเนื้อหาในสื่อออนไลน์ หรือดำเนินการบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ในการเฝ้าระวัง การเผยแพร่เนื้อหาในสื่อออนไลน์ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานร่วมกัน หรือมีการกิจรองรับการดำเนินงาน ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ งานด้านกำกับดูแล งานติดตามด้านการนำเสนอ หรือเผยแพร่ภาพในเชิงลบหรือก่อให้เกิดความเสียหายบนสื่อออนไลน์ รวมทั้งจะต้องทำหน้าที่ในการ ประชาสัมพันธ์เชิงรุกและชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนได้รับรู้รับทราบสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่าง ทันทีทันที่

๑.๒ หน่วยงานรัฐที่มีการจัดทำกิจกรรม ส่งเสริมและสนับสนุน โครงการ ใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ควรมีการบูรณาการในการดำเนินงานกันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การจัดกิจกรรม โครงการ ที่สอดคล้องกัน ลดความซ้ำซ้อน และครอบคลุมในทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง โดยเน้นให้หน่วยงานที่ มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อแต่ละประเภท เป็นผู้ดำเนินกิจกรรม โครงการดังกล่าว ภายใต้การสนับสนุน ของหน่วยงานที่มีเงินทุนสนับสนุนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ควบคู่ไป กับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ภาพเชิงบวกและสร้างสรรค์บนสื่อกระแสหลักและ สื่อออนไลน์

๑.๓ หน่วยงานที่มีเงินทุนสนับสนุนการจัดทำโครงการหรือกิจกรรม การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ควรมีการบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดการใช้เงินทุนหรืองบประมาณ ที่ใช้จัดทำโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวอย่างคุ้มค่า ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งด้านการใช้ชีวิตในสังคม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจสังคมและด้านต่าง ๆ และไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของโครงการ ได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนและสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยการบูรณาการดังกล่าวควรจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือกลุ่มงานที่จะทำให้เกิด การประสานงานและการบูรณาการอย่างต่อเนื่อง

๑.๔ หน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมหลักการ แนวคิดหลัก มาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน การปลูกฝังจิตสำนึก และการใช้สื่อออนไลน์ ควรมีการกำหนดวิธีการและ แนวทางให้มีลักษณะของการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม จริยธรรมที่สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรม ไทย อย่างยั่งยืน โดยกระทรวงศึกษาธิการ ควรเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดการปลูกฝัง กรอบแนวความคิดตั้งแต่ในระดับประถมศึกษา ทั้งนี้โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเน้นการ ดำเนินการในส่วนของบทบาทของสถาบันสงฆ์ เพื่อให้พระสงฆ์เข้ามามีบทบาทมากขึ้น

ควรมีการสร้างช่องทางประสานงาน ในแต่ละหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิด การบูรณาการในการทำกิจกรรมหรือโครงการรณรงค์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ด้วยการจัดตั้ง คณะทำงาน คณะกรรมการ ที่มีหน้าที่ในการพิจารณากำหนดแนวทาง กิจกรรม โครงการ ของแต่ละ องค์กร ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ แผนแม่บท แผนงานที่กำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้ สื่ออย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้การดำเนินการในระดับหน่วยงานภาครัฐ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน แผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการดังกล่าว

(๒) ส่วนการกำกับดูแลตนเองในสื่อมวลชน และผู้ใช้สื่อออนไลน์

คณะกรรมการได้ศึกษารายงาน ผลการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปคือ ในอนาคต การเผยแพร่ของสื่อแต่ละประเภทจะมุ่งไปสู่ช่องทางอินเทอร์เน็ต เพราะเทคโนโลยีก้าวหน้าไกลกว่า ขณะที่หน่วยกำกับดูแลภาครัฐจะมีบทบาทน้อยลงคงเหลือการกำกับดูแลในมิติด้านเศรษฐกิจ โดยการกำกับดูแลเนื้อหาเป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตาม การกำกับดูแลตนเองของสื่อในต่างประเทศนั้น ในส่วนของสื่อหลัก ในแต่ละประเทศจะมีหน่วยงานรับผิดชอบชัดเจน มีการจัดทำกระบวนการหากหนังสือพิมพ์มีการละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพของนักหนังสือพิมพ์ เช่น ในประเทศอังกฤษ หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ Independent Press Standards Organization หรือ IPSO ทำหน้าที่กำกับดูแลอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์และนิตยสาร เป็นองค์กรอิสระในสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกำกับดูแลตนเองด้านโฆษณาและด้านรายการของวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ โดยมีสภากำกับดูแลตนเองในการโฆษณา (Advertising Self-Regulatory Council - ASRC) มีบทบาทสนับสนุนกลไกกำกับดูแลตนเอง ส่วนประเทศญี่ปุ่น มีองค์กรหลัก ๒ องค์กรในการกำกับดูแลตนเองด้านเนื้อหาที่เผยแพร่ทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ คือ สมาคมผู้ประกอบการแพร่ภาพกระจายเสียงพาณิชย์แห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (The Japan Commercial Broadcasters Association : JBA) ซึ่งทำหน้าที่ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ (Guideline) ให้สถานีโทรทัศน์ร่วมมือและปฏิบัติตาม กับ องค์กรจริยธรรมด้านการแพร่ภาพกระจายเสียงและการปรับปรุงรายการ (The Broadcasting Ethics & Program Improvement Organization : BPO) ซึ่งทำหน้าที่รับเรื่องราวร้องเรียนจากประชาชน และพิจารณาปัญหาด้านจริยธรรม สิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองผู้เยาว์

ในด้านการกำกับดูแลสื่อออนไลน์ของต่างประเทศ ได้เน้นให้ภาคเอกชนเป็นผู้นำในการดำเนินการ เช่น ในสหรัฐอเมริกาใช้แนวทางนโยบายที่เปิดกว้าง (open policy) ที่ให้ภาคเอกชนในการวางกรอบนโยบาย กับให้ตลาดเป็นตัวผลักดันรูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมของสื่อใหม่ (market-driven medium) นอกจากนี้รูปแบบการกำกับดูแลตนเองยังมีลักษณะของการรวมกลุ่มกันของภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสีย (private stakeholders) ในประเด็นต่าง ๆ ที่เผยแพร่เนื้อหาทางอินเทอร์เน็ต เช่น คณะทำงานเฉพาะทางด้านวิศวกรรมอินเทอร์เน็ต (Internet Engineering Task Force : IETF) พันธมิตรเพื่อสิทธิส่วนบุคคลออนไลน์ (Online Privacy Alliance : OPA) เป็นต้น ในประเทศเกาหลีมีการดำเนินการในหลายลักษณะ อาทิ เช่น การสร้างเสริมวัฒนธรรมในการกำกับดูแลตนเองในภาคอุตสาหกรรมและภาคประชาสังคม เพื่อสร้างสังคมสารสนเทศที่ดี โดยมีคณะกรรมการความปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ตแห่งเกาหลี (KISCOM) เป็นผู้ดำเนินการ การส่งเสริมให้มีการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต (Internet Content Rating Service) ตามความสมัครใจ โดยอนุญาตให้เว็บไซต์ต่าง ๆ ทำการประเมินระดับความเหมาะสมของเนื้อหาในเว็บไซต์ของตนต่อผู้เสพที่เป็นเด็กและเยาวชน รวมถึงจัดหาซอฟต์แวร์สำหรับกลั่นกรองเนื้อหาและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการจัดระดับเนื้อหา ได้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครองและโรงเรียน เพื่อให้ครอบครัวและสถาบันการศึกษามีส่วนร่วมในการปกป้องเด็ก จากเนื้อหาอินเทอร์เน็ตที่เป็นอันตราย รวมถึงกำหนดให้ search engines ในเกาหลีต้องติดตั้งระบบให้ผู้ที่ต้องการเข้าเว็บไซต์ที่มีภาพโป๊ หรือเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ เลสเบียน ต้องแจ้งอายุตามบัตรประจำตัวประชาชนก่อน โดยต้องมีอายุ ๑๙ ปีขึ้นไปจึงจะสามารถเข้าใช้บริการได้ (รายละเอียดในผนวก ง.)

คณะกรรมการฯ เห็นว่า การกำกับดูแลกันเองอย่างเป็นอิสระของ สื่อมวลชน และสื่อออนไลน์ เป็นกลไกที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพ สื่อมวลชน และการใช้สื่อออนไลน์ ที่มีกรอบแนวคิดในการกำกับดูแลกันเอง และเกิดความตระหนักในการใช้งานสื่อให้กับผู้ใช้สื่อออนไลน์ ดังนั้น การสร้างกลไกบริหารจัดการและการกำกับดูแลการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ควรพิจารณาแยกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๒.๑ ลักษณะและประเภทการใช้สื่อ

(๑) สื่อกระแสหลัก ประเภทสิ่งพิมพ์ กิจกรรมวิทยุกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ การขับเคลื่อนในด้านกลไกในการเฝ้าระวังและการส่งเสริมจริยธรรม ควรให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน และสภาวิชาชีพสื่อมวลชน เข้ามามีบทบาทในการจัดทำกลไกการเฝ้าระวัง การรับเรื่องร้องทุกข์ และมีการรายงานกันให้รับทราบตามลำดับชั้น และประสานงานให้กลไกกำกับภาครัฐที่มีหน้าที่เฝ้าระวังทราบด้วยอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ผู้ประกอบการ และสื่อมวลชนจะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรวิชาชีพเสียก่อน เมื่อผ่านการอบรมแล้วจะมีการออกใบอนุญาตประจำตัวสื่อมวลชน และเจ้าของกิจการสื่ออื่น ๆ จะต้องออกใบรับรองให้กับสื่อมวลชนในสังกัดตนเองด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการสื่อสารมวลชนที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน กำลังพิจารณากันอยู่ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.

(๒) สื่อออนไลน์ กลไกภาครัฐควรสนับสนุนให้ผู้ใช้สื่อ ผู้ที่ได้รับการยอมรับในลักษณะเป็น "เน็ตไอดอล" และสมาชิก ให้ร่วมกันทำกิจกรรมในลักษณะการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยกันกำกับดูแลกันเองในกลุ่มผู้ใช้สื่อ โดยอาจแบ่งกลุ่มไปตามลักษณะของสภาพสังคม พื้นที่ ประเภทของเรื่องราวความสนใจ หรือลักษณะของเนื้อหาที่มีการเผยแพร่อยู่ในสื่อออนไลน์ โดยการรวมตัวดังกล่าวอาจก้าวไปสู่การจัดตั้งเป็นองค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นนิติบุคคล หรือมีการจดทะเบียนในการทำหน้าที่อย่างเป็นทางการก็ได้ โดยกลไกภาครัฐมีหน้าที่เพียงการให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านองค์ความรู้ งบประมาณ และกระบวนการจัดการในการทำหน้าที่เฝ้าระวัง เพื่อมิให้กระทบต่อพยานหลักฐานที่อาจนำมาใช้ประโยชน์ในการลงโทษผู้กระทำความผิด หรือนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม การรวมตัวของผู้ใช้สื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง เป็นงานจิตอาสาที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของคนในสังคม ดังนั้น กลไกภาครัฐจึงต้องจัดให้มีระบบหรือกลไกที่จะตอบสนองการทำหน้าที่เฝ้าระวังของผู้ใช้สื่อได้ทันต่อสถานการณ์

๒.๒ กระบวนการรวมตัวกันเองของผู้ใช้สื่อ การสร้างกลไกบริหารจัดการและการกำกับดูแลกันเองในกลุ่มผู้ใช้สื่อ แม้จะเป็นสิ่งที่ยากเพราะต้องระมัดระวังว่าไม่ใช่เป็นการควบคุมหรือการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสื่อออนไลน์ แต่เป็นความจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการและให้มีการขับเคลื่อนการปฏิรูปให้ได้ โดยจะต้องมีการสร้างกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการยอมรับทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนด้วยตนเอง และเป็นไปโดยความสมัครใจ ดังนั้น ควรต้องสร้างกระบวนการให้มีความชัดเจน โดยกำหนดเป็นลำดับขั้นตอนอย่างน้อยไว้ดังนี้

(๑) การลงทะเบียน ไม่ใช่เป็นขั้นตอนการลงทะเบียนผู้ใช้สื่อ แต่เป็นวิธีการกำหนดความเป็นตัวตนหรือเป็นการลงทะเบียนของผู้ใช้สื่อที่จะทำหน้าที่ใน ๒ ลักษณะคือ กลุ่มเฝ้าตรวจ และกลุ่มสร้างกิจกรรม/โครงการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้การทำหน้าที่ดังกล่าวเป็นที่เป็นที่

ยอมรับจากกลไกภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านการสนับสนุนเงินทุนหรืองบประมาณ เพราะเป็นการใช้เงินภาษีของประเทศส่วนการรวมตัวกันเองนั้น จะมีสภาพเป็นกลุ่ม ชมรม องค์กร องค์กร หรือสมาชิกรวมขึ้นอยู่กับการพิจารณาของผู้ใช้สื่อ หรือการกำหนดจากกลไกภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ที่มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้สื่อแล้ว

(๒) การศึกษาวิธีการทำงาน เป็นแนวทางหรือมาตรฐานที่อาจกำหนดขึ้นโดยผู้ใช้อสื่อมีความเห็นร่วมกัน หรือการใช้แนวทางหรือมาตรฐาน เพื่อให้มีการปฏิบัติหน้าที่ของการรวมตัวของผู้ใช้สื่อที่ได้มีการลงทะเบียนไว้แล้ว ให้เป็นแนวทางหรือมาตรฐานเดียวกัน และให้ตรงหรือสอดคล้องกับประชาติจากผู้ใช้อสื่อกันเองให้มากที่สุด กลไกภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องอาจเข้าไปมีบทบาทสนับสนุนด้านกระบวนการ แนวทาง องค์ความรู้ เครื่องมือ หรือเงินทุนเพื่อเกิดการปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และด้วยความสมัครใจของผู้ใช้สื่อ

(๓) การประสานงานและการรายงาน เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร การรวมตัวกันเองของกลุ่มผู้ใช้สื่อ ที่จะต้องมีการประสานงานและรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ไปยังกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐที่ได้มีส่วนเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนต่าง ๆ เพื่อที่จะได้มีการนำไปประเมินผล ติดตาม หรือในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนต่อไปว่า จะมีความคุ้มค่าและเหมาะสมกับการนำเงินภาษีของประเทศไปใช้เพียงใด

(๔) สรุปผลการปฏิบัติ การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร การรวมตัวของผู้ใช้สื่อควรมีการสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองไว้เป็นเบื้องต้น เพื่อให้เป็นลักษณะของประชาติหรือความคิดเห็นโดยรวมจากผู้ใช้อสื่อ และนำเสนอต่อกลไกภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง นำไปพิจารณาต่อไป

ในการดำเนินการตามกระบวนการรวมตัวกันเองของผู้ใช้นั้น กลไกหน่วยงานภาครัฐควรกำหนดกระบวนการสนับสนุน เพื่อให้เกิดการรวมตัวกันเองของผู้ใช้สื่อที่มีกระบวนการการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยควรมีกระบวนการอย่างน้อยใน ๔ ลักษณะ คือ

- ๑) การสร้างฐานข้อมูลการลงทะเบียนของการรวมตัวกันของผู้ใช้อสื่อ
- ๒) สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรที่เกิดจากการรวมตัวกันของผู้ใช้อสื่อ
- ๓) อำนวยความสะดวกการสนับสนุนเงิน และ
- ๔) การชี้แจงทำความเข้าใจต่อสาธารณชน ซึ่งเป็นกระบวนการที่อาจทำควบคู่ไปพร้อมกับองค์กรกำกับดูแลกันเองของผู้ใช้อสื่อ

๓. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

แม้ว่าการทำให้เกิดกลไกการกำกับดูแลกันเองของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อช่วยกันตรวจสอบ และรณรงค์ให้เกิดการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ จะเป็นแนวทางที่ควรเร่งดำเนินการ แต่หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ไม่อาจดำเนินการได้เพียงลำพัง หรือปล่อยให้กลไกกำกับดูแลกันเองขององค์กรสื่อมวลชนดำเนินการโดยปราศจากการเข้ามามีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐได้ เพราะสังคมไทยอยู่ในสภาพขาดความเข้มแข็งในการเสพและใช้สื่อ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ จึงควรวางแนวทางที่จะให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนกับการดำเนินงานของภาครัฐและกลไกกำกับดูแลกันเองอย่างอิสระด้วย ดังนี้

- (๑) ผู้เกี่ยวข้องกับผู้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ต้องเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้รับรู้รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ทางสาธารณะอย่างเปิดเผยและเข้าถึงได้ตลอดเวลา และทุกพื้นที่ โดยเฉพาะประวัติ

ความเป็นมา ประวัติและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์การสื่อมวลชน องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อให้ภาคประชาชนได้เข้าใจถึงบทบาทและความสัมพันธ์เชิงการเมืองและเชิงธุรกิจระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับผู้สื่อ กับบุคคลทางการเมืองและกลุ่มธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อให้ภาคประชาชนได้เกิดความเข้าใจเชิงจิตวิทยาในการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ขณะเดียวกันหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลหรือมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการตามกฎหมายควรเข้ามามีบทบาทให้การสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกในการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชนด้วย ดังนี้

(๑.๑) กลไกกำกับกันเองของสื่อสิ่งพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ได้แก่ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ควรกำหนดช่องทางให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่การเปิดรับฟังความคิดเห็น การร้องทุกข์หรือร้องเรียนของประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนโดยเป็นไปตามลำดับชั้นจากระดับผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน และสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งนอกจากเป็นช่องทางติดต่อประสานงานโดยตรงที่สำนักงานที่ตั้งแล้วยังต้องสามารถเป็นช่องทางติดต่อผ่านระบบออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงทุกพื้นที่ด้วย เมื่อกลไกกำกับกันเองของสื่อได้รับความเห็นและการร้องเรียนแล้ว จะต้องมีการนำเสนอให้สาธารณชนได้รับรู้รับทราบ

(๑.๒) เมื่อผู้ใช้สื่อออนไลน์กลายเป็นผู้ผลิตเนื้อหาและนำไปเผยแพร่เอง ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลไม่อาจติดตามได้ทัน จึงควรส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลกันเองในภาคสังคมอย่างจริงจัง โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีหน้าที่หรือภารกิจที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนทั้งด้านองค์ความรู้ งบประมาณ และการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการรวมตัวเป็นกลุ่ม องค์กร อย่างเป็นทางการ จัดให้มีการลงทะเบียน หรือการแสดงตัวเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถติดตามได้อย่างถูกต้อง และให้การรวมตัวดังกล่าวมีการดำเนินงานในลักษณะเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันให้มากที่สุด ทั้งนี้ โดยหน่วยงานภาครัฐจะต้องมีระบบการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

(๒) ควรกำหนดมาตรการทางภาษีด้วยการกำหนดให้มีการตั้งเป็นค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาคำนวณเพื่อหักลดการเสียภาษีเป็นกรณีพิเศษ การลดภาษีแบบเหมาจ่าย เพื่อสนับสนุนให้กับภาคธุรกิจที่เข้ามามีบทบาทบรรณาการ สนับสนุน กิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมให้เกิดการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ หรือจัดให้มีการแข่งขันกันจัดทำ หรือผลิตเนื้อหาเผยแพร่ที่มีคุณภาพและเหมาะสม โดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามาทำหน้าที่ในการประสานงานและสนับสนุนด้านองค์ความรู้หรืองบประมาณ ดังนี้

(๒.๑) สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ กระทรวงวัฒนธรรม ควรกำหนดแผนงานหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อให้ภาคธุรกิจเข้ามามีการสนับสนุนหรือมีบทบาทในการบรรณาการ สนับสนุน กิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินหรือวัดผล และจัดให้มีกลไกการนำมาเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับรู้รับทราบ

(๒.๒) สื่อประเภทวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ควรกำหนดแผนงานหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อให้ภาคธุรกิจเข้ามามีการสนับสนุนหรือมีบทบาทในการบรรณาการ สนับสนุน กิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินหรือวัดผล และจัดให้มีกลไกการนำมาเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับรู้รับทราบ

(๒.๓) สื่อออนไลน์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรกำหนดแผนงานหรือกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อให้ภาคธุรกิจเข้ามาให้การสนับสนุนหรือมีบทบาทในการรณรงค์ สนับสนุน กิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินหรือวัดผล และจัดให้มีกลไกการนำมาเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับรู้รับทราบ

(๓) หากหน่วยงานภาครัฐมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการเฝ้าระวัง เพื่อเป็นช่องทางการประสานงาน การรายงาน ที่สามารถเชื่อมโยงจากกลุ่มหรือองค์กรที่มีหน้าที่เฝ้าระวัง หรือที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลกันเอง ได้ตลอดเวลาและเข้าถึงในทุกพื้นที่ ก็ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อ ร้องเรียน จากภาคประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะช่องทางทางอินเทอร์เน็ต

๔. สร้างแนวทางและรูปแบบขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

ควรกำหนดแนวทาง วิธีการ โครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เป็นรูปธรรมและนำมาใช้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อให้มีการใช้สื่ออย่างมีคุณภาพจริยธรรม และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ดังนี้

(๑) การปลูกฝังจิตสำนึกและความรู้สึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมในระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาลงไป **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม บูรณาการกันเพื่อประสานกับกระทรวงศึกษาธิการ ให้บรรจุเนื้อหาการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ไว้ในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา รูปแบบวิธีการสอนควรใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มาผสมผสาน เช่น การใช้ภาพแบบ infographic เพื่อสร้างความสนใจในการเรียนรู้จากเยาวชน การใช้สื่อภาพการ์ตูนในการนำเสนอ หรือการจัดทำเป็นสื่อสิ่งพิมพ์แจกจ่ายให้กับนักเรียนเพื่อนำกลับไปที่บ้าน ซึ่งจะส่งผลไปถึงครอบครัวด้วย การสอนให้เข้าใจถึงการใช้งานที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจเข้าข่ายการกระทำผิดกฎหมาย เป็นต้น

ส่วนการปลูกฝังจิตสำนึกและความรู้สึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมในระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากที่จะต้องกำหนดเนื้อหาไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขา หรือแต่ละวิชาแล้ว ควรกำหนดให้หลักสูตรดังกล่าวต้องมีการทดสอบ ประเมิน วัดผลด้วย ขณะเดียวกัน สถานศึกษาควรจัดให้มีการประกาศเกียรติคุณ หรือให้รางวัลผู้ที่มีการใช้สื่อเชิงบวกและสร้างสรรค์ เพื่อเป็นตัวอย่างในการทำความดีต่อส่วนรวม

(๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ควรมีมาตรการหรือวิธีการการสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ในการใช้สื่อออนไลน์ ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน เช่นเดียวกับกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลสื่อหลักประเภทสิ่งพิมพ์ ควรมีมาตรการในลักษณะเดียวกัน **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ การติดตามผลการดำเนินโครงการและกิจกรรมในปีที่ผ่านมา และส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดโครงการหรือกิจกรรมที่ต่อเนื่องในปีถัด ๆ ไป สำหรับในภาคธุรกิจและภาคประชาชน รูปแบบการขับเคลื่อนการปฏิรูปที่ควรเร่งจัดทำคือ การจัดเวทีระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ในส่วนความร่วมมือกับสื่อออนไลน์ต่างประเทศ โดยเฉพาะเครือข่ายของบริษัท Google Inc. ซึ่งพร้อมที่จะให้การสนับสนุนกับทางการไทยในการจัดโครงการและกิจกรรมดังกล่าว

(๓) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมควรเน้นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในลักษณะ "ประชารัฐ" ในการจัดโครงการหรือกิจกรรมการใช้สื่อออนไลน์เชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ การสนับสนุนหรือจัดทำโครงการให้ภาคธุรกิจโดยเฉพาะในกลุ่มนักโฆษณา กลุ่มธุรกิจที่เข้าถึงเยาวชน และคนรุ่นใหม่ เข้ามาช่วยเหลือในการสร้างแนวความคิดและการ

จัดโครงการ กิจกรรมการใช้สื่อออนไลน์เชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นการเข้าถึงกลุ่มผู้รับข้อมูลได้ตรงตามความต้องการ เพราะภาคธุรกิจดังกล่าวมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร และการร่วมสมทบในการจัดสรรงบประมาณดำเนินโครงการหรือกิจกรรมได้ และยังมีศักยภาพและความสามารถในการเผยแพร่ข้อมูลให้กับกลุ่มเป้าหมายผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น นิตยสารที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ การที่มีภาคธุรกิจที่มีความเป็นมืออาชีพในการสร้างแนวคิดหรืองานโฆษณา มาช่วยขับเคลื่อนการสร้างกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ จะเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างรวดเร็ว

(๔) ควรกำหนดมาตรการเพื่อให้เกิดการรณรงค์ส่งเสริมการให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก และความรับผิดชอบในการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ของทุกภาคส่วน โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลการใช้สื่อออนไลน์ในเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ จะต้องมีการแบ่งกลุ่มผู้รับข่าวสารเพื่อให้สื่อสารได้เหมาะสมและตรงประเด็น เช่น ในกลุ่มเยาวชนควรใช้สื่อให้ตรงกับการเข้าถึงและความนิยมชื่นชอบ การใช้การโฆษณาที่มีลักษณะสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบ เป็นต้น

(๕) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับสื่อออนไลน์ให้มีลักษณะของความต่อเนื่อง เนื่องจากที่ผ่านมาเกิดปัญหาการขาดความต่อเนื่อง อีกทั้งควรมีกฎหรือการติดตาม ตรวจสอบ การประเมิน วัดผลอย่างเป็นระบบเพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงให้ทันสมัยต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

(๖) ควรเพิ่มการจัดกิจกรรมหรือพื้นที่การใช้สื่อในเชิงสร้างสรรค์และมีลักษณะขององค์ความรู้เชิงสารคดี โดยเฉพาะในสื่อออนไลน์ให้มากขึ้น ด้วยการจัดทำเป็นศูนย์ข้อมูลสารคดีภายในประเทศที่ใช้เครือข่ายในประเทศ (National Knowledge Center) เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการใช้งานหากระบบเครือข่ายต่างประเทศมีปัญหา ซึ่งจะทำให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าไปศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีพ และเกิดแนวความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีจิตสำนึก รู้สึกผิดชอบต่อสังคมโดยรวม **แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กำหนดให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการจัดสร้างหรือเพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลเชิงสารคดีในแต่ละประเภทให้มากขึ้น และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยอาจจะประสานกับภาคธุรกิจที่มีศูนย์ข้อมูลในลักษณะห้องสมุดดิจิทัล

(๗) การขอความร่วมมือจากภาคประชาชนที่จัดทำเพจหรือเว็บไซต์ **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ เน้นการขอความร่วมมือจากเจ้าของเพจหรือเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยม ให้ช่วยเผยแพร่การใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เพราะจากผลสำรวจความคิดเห็นเจ้าของเพจหรือเว็บไซต์ล้วนมีเจตนาที่จะดำเนินการอยู่แล้ว

(๘) การใช้เทคนิคในการแจ้งเตือนภัย **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์หรือให้ บก.ปอท.ประสานกับเจ้าของเพจหรือเว็บไซต์ ใช้เทคนิค popup เพื่อเป็นการแจ้งเตือนหรือกระตุ้นเตือนให้เกิดความระวังในการใช้งานหรือกดลิงค์ไปยังแหล่งอื่นของผู้ใช้บริการ

(๙) การผสมผสานการใช้งานแอปพลิเคชันออนไลน์ **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ การขอรับการสนับสนุนจากผู้ผลิตแอปพลิเคชันด้านบันเทิง เช่น เกมออนไลน์ ให้ช่วยเผยแพร่หรือโฆษณา คำเตือน การใช้งานสื่อออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมที่อาจเข้าข่ายการกระทำผิดตามกฎหมาย

(๑๐) การใช้บุคคลที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยมชื่นชอบ **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ การใช้ดารา นักแสดง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง ให้มาช่วยเป็นสื่อกลางในการโฆษณาหรือเผยแพร่การใช้งานสื่อออนไลน์เชิงสร้างสรรค์ และส่งเสริมให้เกิดต้นแบบ แนวทาง หรือกระบวนการ

สร้างน้ำดีเข้าสู่ระบบสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เพื่อให้ยึดถือเป็นต้นแบบ

(๑๑) การฝึกอบรมภาคปฏิบัติให้กับเยาวชนให้เกิดความรู้สึกร่วมในการปกป้องสังคมออนไลน์ **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ การจัดการฝึกอบรมภาคปฏิบัติให้กับเยาวชนในระยะเวลา ๑ - ๒ สัปดาห์ ซึ่งเป็นช่วงการปิดเทอม เป็นลักษณะการกินอยู่ร่วมกันแบบ camping มุ่งเน้นการฝึกอบรมภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรอบรู้และทักษะในการใช้งานสื่อออนไลน์ รู้เท่าทันภัยที่เกิดขึ้นและการหาแนวทางแก้ไขปัญห สร้างจิตสำนึกและความรู้สึกผิดชอบในการใช้งาน ตลอดจนทำหน้าที่ผู้แจ้งเตือนภัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑๒) ควรใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ซึ่งยังคงเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ในทุกพื้นที่เพื่อการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการใช้สื่อออนไลน์ ด้วยจัดทำเป็นคู่มือ คำแนะนำ และแนวปฏิบัติสำหรับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการใช้สื่อออนไลน์เพื่อนำไปเผยแพร่ ทั้งนี้ โดยกำหนดให้กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เร่งการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนโดยเฉพาะเด็ก เยาวชนและครอบครัวให้เกิดทักษะในการรู้เท่าทันสื่อ เฝ้าระวังสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ และสามารถใช้อสื่อในการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม นอกจากนี้ กระทรวงวัฒนธรรมอาจประสานกับกระทรวงการคลังในการใช้มาตรการทางภาษีช่วยเหลือเพื่อลดต้นทุนให้กับสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนหรือรณรงค์ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์การใช้สื่อเชิงบวกและสร้างสรรค์

(๑๓) ควรใช้สื่อประเภทกิจการวิทยุกระจายเสียง สื่อโทรทัศน์ เพื่อเสริมสร้างการรณรงค์การประชาสัมพันธ์ให้เกิดการใช้สื่อเชิงบวกและสร้างสรรค์ **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์ เพื่อให้สื่อหลักประเภทนี้ เข้ามามีส่วนสร้างการรณรงค์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ และอาจกำหนดมาตรการขดเคยในเรื่องค่าใช้จ่าย หรือการลดค่าสัมปทานลง สำหรับกรมประชาสัมพันธ์ ประสานงานหรือดำเนินการให้เกิดการใช้สื่อในสังกัดที่กำกับดูแลอยู่ ให้มีกิจกรรมหรือโครงการรณรงค์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ให้มากขึ้น ต่อเนื่อง และครอบคลุมทุกพื้นที่

(๑๔) การใช้บุคคลที่อยู่ในภาคการศาสนา **แนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูป** คือ การนำพระสงฆ์ หรือผู้นำทางศาสนาต่าง ๆ ให้เข้ามาช่วยโฆษณา เผยแพร่การใช้งานสื่ออย่างสร้างสรรค์ โดยอาจกระทำในลักษณะของการเผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือการเชิญเข้าร่วมในเวทีเสวนา รวมถึงการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น สื่อโซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ เป็นต้น

(๑๕) การที่สื่อออนไลน์ต่างประเทศเข้ามาหาผลประโยชน์ในไทย แต่กลับอยู่นอกเหนือการควบคุมของเขตอำนาจกฎหมายไทย และสื่อออนไลน์ต่างประเทศเน้นการปกป้องสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ใช้สื่อออนไลน์เข้าใจผิดว่าการเผยแพร่เนื้อหาของตนไม่อาจถูกตรวจสอบได้จากกลไกหน่วยงานภาครัฐ จึงใช้สื่อออนไลน์ในทางที่ไม่เหมาะสม กลไกหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสมควรที่จะมีการประสานหรือขอความร่วมมือให้สื่อออนไลน์ต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วม หรือมีบทบาทในการช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าใช้การปิดกั้นหรือตอบโต้ในทางอื่น รวมทั้งให้จัดโครงการเพื่อส่งเสริมให้ผู้ใช้อินเตอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นเยาวชนหรือประชาชนทั่วไปได้ใช้งานอย่างสร้างสรรค์ และเกิดประโยชน์ ซึ่งทางคณะกรรมการได้เชิญผู้แทนจากบริษัท Google มาเข้าร่วมหารือ และผู้แทนจาก Google ก็ยินดีให้ความร่วมมือ (รายละเอียดตามภาคผนวก ข)

(๑๖) การให้การศึกษาและความรู้กับผู้ผลิตและผู้ใช้สื่อจากหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่หรือเป็นกลไกบังคับใช้กฎหมาย เช่น กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือกฎหมายอาญาต่าง ๆ เพื่อให้ทำหน้าที่ในการให้การศึกษากับผู้ผลิตและผู้ใช้สื่อเกิดความเข้าใจกรอบของกฎหมายโดยตรง โดยจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐที่เป็นกลไกบังคับใช้กฎหมายจะดำเนินคดีอย่างเด็ดขาด เพื่อเป็นการเตือนมิให้ผู้ผลิตและผู้ใช้สื่อล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพบุคคลอื่น หรือใช้และผลิตเนื้อหา หรือกระทำการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการผิดกฎหมาย

๕. การมีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผล

ในการที่จะให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเป็นจริงขึ้นได้นั้น จำเป็นต้องมีกลไกในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยจะต้องมีกระบวนการในการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีรูปแบบ และวิธีการที่เป็นมาตรฐาน เพื่อนำมาบังคับใช้กับกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กับกลไกกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ อย่างน้อยควรจะมี ๔ รูปแบบ ดังนี้

๕.๑ การกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดกับหน่วยราชการ โดยให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างและจัดทำกิจกรรม โครงการการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ และที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศในมิติต่างประเทศ เช่น ควรให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดให้การจัดการกิจกรรม โครงการการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้โดยอาจให้กลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ เป็นผู้ดำเนินการออกแบบหรือประสานกับ ก.พ.ร. ในการกำหนดรายละเอียดของรูปแบบของกิจกรรมและโครงการ สำหรับกรณีกลไกกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์อาจจะนำกระบวนการของ ก.พ.ร. มาใช้ได้ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๕.๒ กำหนดกรอบระยะเวลาในการตรวจสอบ การประเมินผลให้ชัดเจน และสอดคล้องกับการทำหน้าที่ของกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ และกลไกกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ ทั้งนี้ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงช่วงเวลาที่จะต้องถูกตรวจสอบและประเมินผลที่แน่นอน

๕.๓ กำหนดให้มีการรายงานจากหน่วยงานกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กับกลไกกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ ไปยังคณะกรรมการฯ รวมถึง ก.พ.ร. ให้มีความชัดเจน และมีรอบเวลายำหนดไว้

๕.๔ กำหนดให้มีการแสดงแนวความคิด กิจกรรม โครงการ ที่จะวางแผนจัดทำไว้ในอนาคต เพื่อให้กลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ และกลไกกำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ ต้องกำหนดการวางแผนงานในอนาคต เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ และได้ทราบถึงแนวโน้ม ทิศทาง และการปฏิบัติงานที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการฯ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถประเมินผลได้

คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า หากมีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ข้างต้นแล้ว จะทำให้เกิดการใช้สื่อทั้งสื่อหลัก ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ รวมทั้งสื่อออนไลน์อย่างมีคุณภาพ มีจริยธรรมมากยิ่งขึ้น จะส่งผลให้สังคมไทยเกิดความตระหนักรู้ มีจริยธรรม และจิตสำนึกรู้สึกผิดชอบการใช้งานสื่อตามขอบเขต ของกฎหมาย จนอาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย โดยไม่ต้องใช้กระบวนการจัดการ

ทางด้านกฎหมายในการแก้ปัญหาเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศให้สมกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปในครั้งนี้ คณะกรรมการจึงเสนอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงาน "ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์" และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์)

เลขานุการกรรมการ

ภาคผนวก ก

สรุปรายละเอียดข้อมูล ข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานภาครัฐ
และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

สรุปรายละเอียดข้อมูล ข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

๑. หน่วยงานรัฐ

๑.๑ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นหน่วยงานหลักที่จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในการใช้สื่อออนไลน์มาตั้งแต่ยังเป็นกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในการควบคุม กำกับดูแลการใช้งานสื่อออนไลน์ รวมถึงการดำเนินกิจกรรมการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ หรือให้การสนับสนุนหน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ ในการจัดทำโครงการการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีแผนงานหรือโครงการในลักษณะของการพิจารณาเนื้อหาในสื่อออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยความร่วมมือกับทางกระทรวงศึกษาธิการและมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งได้ทำการศึกษาวิธีการ รูปแบบการดำเนินการของประเทศต่าง ๆ แล้วนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเกิดการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ และไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น อีกทั้งมีโครงการลูกเสือไซเบอร์ ซึ่งในแต่ละปีจะมีการเชิญวิทยากรจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาต่าง ๆ

มีการแจกซอฟต์แวร์สำเร็จรูปเพื่อนำไปติดตั้งลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ทำหน้าที่คัดกรองเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมไม่ให้เยาวชนสามารถเข้าถึงเว็บไซต์เหล่านั้นได้ ซึ่งจะช่วยให้การใช้งานสื่อออนไลน์ของเยาวชนเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อมาโปรแกรมดังกล่าวมิได้มีการพัฒนาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพทางสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปเท่าที่ควร

๑.๒ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (บก.ปอท.) ซึ่งแม้เป็นหน่วยงานหลักที่บังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติฯ ในด้านการปราบปรามการกระทำความผิด แต่ได้ให้ความสำคัญในจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์มาโดยตลอด โดยตระหนักว่า การมุ่งเน้นการใช้มาตรการทางด้านกฎหมายอย่างเดียว ไม่อาจจรรจบคดียุติที่เกิดจากการใช้สื่อออนไลน์ได้ แต่การใช้มาตรการป้องกัน การใช้ความรู้ตามกฎหมายและรู้ถึงภัยที่มาจากการใช้สื่อออนไลน์ รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการใช้งานอย่างมีคุณภาพ จริยธรรม และสร้างความตระหนักรู้ ความรับผิดชอบในการใช้งานตามกรอบของกฎหมาย จะเป็นส่วนสำคัญให้ลดการเกิดคดีอาชญากรรมที่เกิดจากสื่อออนไลน์ได้มากขึ้น การจัดโครงการต่าง ๆ ใช้งบประมาณจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑.๓ หน่วยงานอื่นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาทิ เช่น กองบัญชาการตำรวจภูธรต่าง ๆ ล้วนมีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นไปที่การสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังภัยเพื่อให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และสร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๑.๔ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ในสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) ซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ให้มีความน่าเชื่อถือ สร้างโอกาสและความเท่าเทียมกันในทุกคน

และจากพันธกิจที่จะต้องติดตามและประเมินผล สถานภาพ ปัญหาและผลกระทบต่อการทำธุรกรรมออนไลน์ของประเทศ ทำให้ต้องจัดทำมาตรฐานในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการทำธุรกรรมออนไลน์ ทั้งในเรื่องการจัดทำนโยบาย แนวทาง และการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในการใช้สื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดเวที (open forum) ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การจัดเวทีเรื่อง “ไซเบอร์เนตเวิร์ก” ดาบบงคมในองค์กร ใช้อย่างไรให้ได้ประโยชน์ (ภาพตามผนวก ข.)

๑.๕ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (สโร.) แม้ว่าภารกิจหลักจะทำหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ สนับสนุนให้เกิดบริการออนไลน์ภาครัฐ เพิ่มโอกาสและความเท่าเทียมของประชาชนในการใช้บริการภาครัฐ โดยมีเป้าหมาย ช่วยเติมเต็มและเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยจากบริการอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐก็ตาม แต่ก็ได้จัดทำโครงการออนไลน์ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลความจริงของหน่วยงานราชการ อันเนื่องมาจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในลักษณะไม่เหมาะสม หรือไม่ตรงกับความจริงที่เกิดขึ้นหลายครั้ง จนเกิดเป็นกระแสข่าวลือในสังคม โดย (สโร.) ได้จัดทำแอปพลิเคชันให้ประชาชนดาวน์โหลดไปติดตั้งในเครื่องโทรศัพท์มือถือเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ตรงกับความเป็นจริงของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ซึ่งเป็นการลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้ทางหนึ่ง

๑.๖ กระทรวงการศึกษาธิการ มีการจัดหลักสูตรการสอนวิชาคอมพิวเตอร์และความชำนาญในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยคอมพิวเตอร์ เฉพาะในระดับมัธยมศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการมีความเข้าใจและมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในการให้หน่วยงานในสังกัด ดำเนินการเผยแพร่เนื้อหาสื่อออนไลน์เชิงสร้างสรรค์ ให้กับเยาวชนและกลุ่มเด็กที่อยู่ในวัยศึกษา

๑.๗ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นองค์การมหาชนและมีวัตถุประสงค์

- (๑) รณรงค์ ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
- (๒) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนโดยเฉพาะเด็ก เยาวชนและครอบครัว มีทักษะในการรู้เท่าทันสื่อเฟียร์วังสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์ และสามารถใช้อย่างปลอดภัยในการพัฒนาตนเองชุมชนและสังคม
- (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
- (๕) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย อบรม พัฒนาองค์ความรู้และการสร้างนวัตกรรมด้านสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
- (๖) ส่งเสริมบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสื่อให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
- (๗) ดำเนินการและส่งเสริมให้มีสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

โดยแบ่งได้เป็น ๓ ภารกิจหลัก ได้แก่ การส่งเสริมให้เกิดสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพและผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และการรู้เท่าทันสื่อ

๒. ภาคธุรกิจ

๒.๑ บริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต อาทิ เช่น บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต จำกัด บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) บริษัท ทริปเปิ้ลที อินเทอร์เน็ต จำกัด จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ แต่เป็นลักษณะของการส่งเสริมด้านธุรกิจ ควบคู่กับการให้ความรู้การใช้งานและความรู้เท่าทันทางเทคโนโลยีแก่ผู้ใช้บริการ

๒.๒ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานอินเทอร์เน็ต เช่น ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ ที่มีการจัดทำป้ายหรือคำเตือนให้เห็นถึงภัยอันตรายจากการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักรู้ในการใช้งาน

๒.๓ ผู้ประกอบการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ เช่น บริษัท เอซิส โปรเฟสชั่นนัล เซ็นเตอร์ จำกัด ซึ่งจัดรายการร่วมกับสถานีโทรทัศน์เดอะเนชั่น รายการ "The Hacker TV" ซึ่งเป็นลักษณะการให้ความรู้เท่าทันเทคโนโลยี และภัยจากการใช้งาน ทั้งจากสื่อออนไลน์ และโทรศัพท์มือถือ การจัดอบรมสัมมนาโครงการอบรมการป้องกันความปลอดภัยข้อมูลคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๓. สื่อออนไลน์ในและต่างประเทศ

๓.๑ บริษัทกูเกิ้ลอิงค์ ได้จัดทำโครงสร้างให้ความรู้ความเข้าใจการใช้อินเทอร์เน็ต และสื่อออนไลน์เชิงสร้างสรรค์ โดยจัดร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคธุรกิจ ในหลายประเทศ และจากการเชิญตัวแทนบริษัทฯ มาพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลกับทางคณะกรรมการฯ ทางบริษัท กูเกิ้ลอิงค์ จะสนับสนุนการทำกิจกรรมเหล่านี้กับประเทศไทย

๓.๒ เว็บไซต์ในประเทศ เป็นการนำเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภัยการใช้สื่อออนไลน์ และการให้ความรู้เท่าทันการใช้งานด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้มีการจัดทำป้ายแจ้งเตือนการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม หากไม่ดำเนินการก็อาจมีการลบเนื้อหาไม่เหมาะสมออกไป โดยบางเว็บไซต์ เช่น พันทิพย์ดอทคอมได้ใช้ระบบการกำกับดูแลตนเองในกลุ่มผู้ใช้ในการแจ้งเตือนเนื้อหาไม่เหมาะสมและลบออกจากระบบ เป็นต้น

๓.๓ สื่อสิ่งพิมพ์และสถานีวิทยุโทรทัศน์ มีการจัดรายการเพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับความรู้ และความเข้าใจการใช้อินเทอร์เน็ตหลายแห่ง โดยเฉพาะในสถานีโทรทัศน์เนชั่น

๔. ภาคประชาชน

๔.๑ สมาคมผู้ดูแลเว็บไทย (<http://www.webmaster.or.th/>) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น ระหว่างสมาชิกซึ่งเป็นผู้ดูแลเว็บต่าง ๆ ส่งเสริมวิชาชีพผู้ดูแลและพัฒนาเว็บ และยกระดับสมาชิกของสมาคมให้สูงขึ้นทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิชาการ และจริยธรรม

๔.๒ สมาคมความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (<http://www.tisa.or.th>) เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร จัดตั้งโดยกลุ่มนักวิชาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศในประเทศไทย เผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ให้กับนักคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทดสอบมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของต่างประเทศ เพื่อให้มาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของไทยเป็นที่เชื่อถือระดับสากล

๔.๓ ศูนย์ไทยฮอตไลน์ หรือ บริการสายด่วนอินเทอร์เน็ตไทยฮอตไลน์ (www.thaihotline.org) ดำเนินกิจกรรมในลักษณะทำหน้าที่เฝ้าระวังการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่างชุมชนผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะช่วยกันสอดส่องดูแลเนื้อหาที่ผิดกฎหมาย (Illegal Content) เนื้อหาที่เป็นอันตราย (Harmful Content) เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ตั้ง องค์การทำงานด้านการปกป้องคุ้มครองเด็ก ฯลฯ เพื่อให้ดำเนินการกับเนื้อหาเหล่านั้น เพื่อให้มีการป้องกันแก้ไขก่อนที่จะลุกลามบานปลาย สร้างความเสียหายรุนแรงหรือส่งผลกระทบต่อคนหมู่มาก อย่างไรก็ตาม ศูนย์ไทยฮอตไลน์เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร เงินดำเนินการของกิจการได้มาจากการบริจาคจากองค์กรภาคธุรกิจ โดยไม่เคยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ จึงอาจทำให้ประสบปัญหาในด้านเงินทุนดำเนินงาน

ประเภทและลักษณะการจัดกิจกรรมการใช้สื่อออนไลน์เชิงบวกและสร้างสรรค์

จากการการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน และผู้เกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของการจัดกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดการใช้สื่อออนไลน์ในเชิงบวกและสร้างสรรค์ ดังนี้

๑. การให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อออนไลน์ เป็นลักษณะการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการใช้งาน ทั้งด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความรู้ทันของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การสร้างจิตสำนึกและความรู้สึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยอันตรายในการใช้งาน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเป็นหน่วยงานภาครัฐ เป็นหลัก โดยเฉพาะ ทก. และ บก.ปอท. และการเผยแพร่ทางด้านสถานีโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ทั้งนี้โดยมีรูปแบบของการจัดกิจกรรม เช่น การจัดอบรมสัมมนา การจัดเวทีพบปะประชาชนตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ และการจัดทำข้อมูลเผยแพร่ต่อสาธารณะในลักษณะเป็นแผ่นพับ สิ่งพิมพ์ และผ่านสื่อต่าง ๆ (ในผนวก ข)

๒. การสร้างกลไกและเครือข่ายแนวร่วมเฝ้าระวัง เพื่อให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและสร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม นอกจากเป็นมาตรการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานหลักที่จัดกิจกรรมได้แก่ บก.ปอท. กองบัญชาการตำรวจภูธรภาคต่าง ๆ โดยมีการจัดตั้งกลุ่มงานที่รับผิดชอบเป็นการโดยเฉพาะ ในส่วนของ ทก. มีการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวัง ทำหน้าที่ตรวจสอบการเผยแพร่ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม มีการจัดทำรายงานเสนอผู้รับผิดชอบเฉพาะใน ทก. นอกจากนี้มีการจัดตั้งศูนย์ฮอตไลน์ ซึ่งเป็นงานจิตอาสาของภาคประชาชนที่ต้องการให้เกิดการกำกับกันเองจากกลุ่มภาคประชาสังคม ทำหน้าที่แจ้งเตือนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ เพื่อหาทางป้องกันและระงับยับยั้งการเผยแพร่ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม

รูปแบบที่จัดทำเป็นลักษณะของการจัดอบรมให้กับสถานศึกษา ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ให้ความรู้และความเข้าใจถึงภัยที่เกิดจากการใช้สื่อออนไลน์ และสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มหรือสร้างเครือข่ายเพื่อแจ้งถึงภัยคุกคามจากการใช้สื่อออนไลน์ให้กับผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบ ทั้งนี้ โดยในส่วน of ศูนย์เฝ้าระวัง ทก. นั้น นอกจากเป็นลักษณะของการทำหน้าที่เฝ้าตรวจการเผยแพร่ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมแล้ว ยังใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อนำไปสู่การดำเนินคดีตามกฎหมายด้วย ศูนย์ไทยฮอตไลน์มีบุคลากรที่ทำหน้าที่เฝ้าตรวจการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและแจ้งเตือนให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการระงับการเผยแพร่ อาทิ ปอท. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทก. รวมถึงสมาคมผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยให้การแจ้งเตือนผ่านระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การจัดทำหน้าเว็บในการแจ้งข้อมูล สร้างจดหมายอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเป็นช่องทางแจ้งข้อมูล เป็นต้น

๓. การสร้างองค์ความรู้ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยคอมพิวเตอร์ในระดับสูง ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นจากภาคธุรกิจ เช่นการจัดอบรมโครงการอบรมการป้องกันความปลอดภัยข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบริษัท เอซิส โปรเฟสชันนัล เซ็นเตอร์ จำกัด ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โครงการอบรมหลักสูตรการเจาะระบบของกลุ่ม stephack (<http://stephack.com>) ซึ่งเป็นการอบรมออนไลน์และเก็บค่าใช้จ่าย (ภาพจากเว็บไซต์ตามผนวก ค)

อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินกิจกรรม

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมในส่วนนี้ เป็นงานที่ไม่ได้ผลในระยะสั้น แต่หากสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง จะเป็นการสร้างจิตสำนึกการใช้งานสื่อออนไลน์อย่างมีคุณภาพ จริยธรรม และรับผิดชอบต่อสังคม โดยสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวความคิดของสังคมในส่วนใหญ่ที่จะมีการใช้สื่อออนไลน์ในการแจ้งข่าวเตือน ระวังภัย ให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น แม้แต่สื่อกระแสหลักเช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ ยังต้องนำข้อมูลในสื่อออนไลน์มานำเสนอต่อ อย่างไรก็ตาม กสทศ และหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่หลักมีอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการ ส่วนใหญ่อยู่ที่งบประมาณ การขาดความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรม และการขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีของหน่วยงาน

ภาคผนวก ข

บันทึกการประชุมร่วมกับ

บริษัท กูเกิล เอเชีย แปซิฟิก จำกัด (Google Asia Pacific Ptd. Ltd.)

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๙
วันศุกร์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๙ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	ประธานกรรมการ
๒. พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางประภา เทตระกุล ศรีนวลนัต	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	ที่ปรึกษากรรมการ
๕. ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	กรรมการ
๗. นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิท	กรรมการ
๘. นายอภิชาติ จงสกุล	โฆษกกรรมการ
๙. นางเมธินี เทพมณี	เลขานุการกรรมการ
๑๐. นางสาวรอยทิพย์ ไตรสุทธิ	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล	(ลาการประชุม)

ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการ ผู้มาประชุม

นายพิศณุ พลพีชน์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ

ผู้เข้าร่วมประชุม

- อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์
ศาสตราจารย์ฐากร บุญญขันธ

อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และด้านโทรคมนาคม

๑. นาวาตรี ธงชัย คอนทองคำ
๒. นางพรรณประภา อินทรวินันท์

อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์

๑. พลเอก พิสุทธิ เปาอินทร์
๒. พลตำรวจเอก สุรพล ธนโกเศศ
๓. พลตรี ยนต์ บุญใส
๔. นายสมยา พัฒนารพันธ์
๕. นายโกเมน พิบูลย์โรจน์
๖. ร้อยตำรวจโท สมชาย วิรมย์รัตน์
๗. นายประยูร สังข์ยุทธ์
๘. นางระวีวรรณ พงษ์พานิช

ที่ปรึกษา ผู้อำนวยการ

๑. นางสาวณัฏกร เปาอินทร์	ที่ปรึกษากรรมการ
๒. นายธนกฤต อัครณชัยฐากร	ที่ปรึกษากรรมการ
๓. นางสาวรุ่งนาฎก์ วัฒนสถิต	ผู้อำนวยการประจำตัว
	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร
๔. นางสาวณัฐวรรณ ทางตรง	ผู้ช่วยดำเนินงาน
	นางเมธินี เทพมณี
๕. นางชุษณา รังสฤษฎ์วิศรุต	ผู้ช่วยดำเนินงาน
	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์
๖. นางปานใจ ไชยสุริวิวัฒน์	ผู้ช่วยดำเนินงาน
	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์
๗. นางสาวภาณุมาศ สยามประโคน	ผู้ติดตาม
	นางพรรณประภา อินทวิชยนันท์

ผู้แปลภาษาสำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายวิฑูรย์ อัมภิรมย์	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
๒. นายภัทรพงศ์ อธิริยะพฤทธิ	นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

๑. นางสาวมาลี วงศาโรจน์	รองปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๒. นายพงศธร วรรณสุคนธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานเทคนิคและเฟิร์มแวร์

กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๑. พ.ต.อ. ภาณุวัฒน์ ร่วมรักษ์

รองผู้บังคับการ

๒. พ.ต.ท. นันทวุฒิ รอดมณี

สารวัตรกลุ่มงานสนับสนุนฯ

ผู้มาชี้แจง

ผู้แทนบริษัท กูเกิล เอเชีย แปซิฟิก จำกัด (Google Asia Pacific Ptd. Ltd).

๑. Ms. Ann Lavin

ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายสาธารณะ
และกิจการของรัฐ เขตภูมิภาคจีน
แผ่นดินใหญ่และเอเชียตะวันออก
เฉียงใต้

๒. Ms. Corrine Tan

ที่ปรึกษาอาวุโสและหัวหน้าฝ่าย
กฎหมายเขตตลาดเกิดใหม่ในเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

๓. นายเกียรติธร บุญเกียรติ

ล่าม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา

เมื่อกระบวนาธิการมาครบองค์ประชุมแล้ว พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร
ประธานกระบวนาธิการ ได้กล่าวเปิดการประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๙ โดย
ไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณาแนวทางและมาตรการป้องกันแก้ไขปัญหอันเกิดจากการใช้สื่อ
สังคมออนไลน์ และการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ โดยเชิญ ผู้แทนจากบริษัท กู
เกิล เอเชีย แปซิฟิก จำกัด เข้าร่วมประชุม

ประธานคณะกรรมการได้กล่าวแสดงความยินดีและขอบคุณผู้แทนของบริษัท
กูเกิลฯ ที่ได้เข้าร่วมประชุมหารือเพื่อให้ความเห็นและให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของกูเกิลฯ ในประเด็น
ที่มีความสำคัญและกำลังเป็นปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานสื่ออินเทอร์เน็ตของประชาชนไทยในขณะนี้
โดยคณะกรรมการได้กล่าวต่อผู้ที่มาชี้แจงว่า เนื่องจากในปัจจุบัน กูเกิลฯ (Google) มีความสำคัญ
กับการใช้งานในชีวิตประจำวันของคนไทยเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการใช้ search engine, google

map, google translate อย่างไรก็ตาม ปัญหาในเรื่องการใช้สื่อออนไลน์ในปัจจุบันก็คือ การรู้จักใช้สื่อหรือการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในสังคมไทยเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการชมคลิปวิดีโอต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้งานยูทูป (youtube) ที่มีการเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดกฎหมาย ข้อมูลที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมและประเพณี ตลอดจนขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคลิปวิดีโอที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งวิธีการหรือกระบวนการทางภาครัฐที่ทำได้ก็คือ การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และการขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการ โดยเฉพาะการใช้คำสั่งศาลซึ่งมีความเป็นสากลและส่งไปยังบริษัท กูเกิลฯ แต่ปัญหาที่พบก็คือ คลิปวิดีโอเหล่านั้นยังอยู่ในระบบหรืออยู่ในฐานงาน (Platform) ซึ่งทำให้ข้อมูลดังกล่าวยังคงอยู่ในระบบ และยังคงสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อสังคมไทยได้อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ จึงขอตั้งประเด็นคำถามว่า ที่ผ่านมานั้นทางกูเกิลฯ ได้มีวิธีการหรือกระบวนการที่จะถอดคลิปวิดีโอที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้น ตามคำสั่งของศาลซึ่งอาจมีขั้นตอนและต้องใช้เวลาค่อนข้างนานพอสมควร ทั้งนี้ จะเป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างไรเพื่อที่จะทำให้วิธีการดังกล่าวมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เมื่อมีคำสั่งศาลให้ปลดคลิปวิดีโอที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้นออก

ผู้แทนกูเกิลฯ ได้ชี้แจงว่า ที่ผ่านมากูเกิลฯ ได้มีการทำงานอย่างใกล้ชิดกับส่วนราชการไทย ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ซึ่งในปีที่แล้วกูเกิลฯ ได้มีการประชุมร่วมกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเป็นการหารือในเวทีขนาดใหญ่ และได้มีการพบปะหารือกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในหลาย ๆ ภาคส่วน นอกจากนั้นยังได้มีการประชุมกับกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีซึ่งได้มีการพูดคุยกันหลายประเด็น โดยทางกูเกิลฯ ได้ตระหนักและเข้าใจในประเด็นดังกล่าวดีว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งในประเทศไทยและทราบดีว่าการใช้งานยูทูป (youtube) ในประเทศไทยได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

ทั้งนี้ ผู้ใช้ยูทูปทุกคนจะมีข้อผูกพัน โดยเป็นข้อสัญญาในการใช้งาน สำหรับในประเทศไทยได้มีการกำหนดให้มี community guideline เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ของชุมชน ให้ทุกคนที่ใช้งาน ปฏิบัติตามข้อแนะนำหรือคู่มือการใช้งานดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตามจากการใช้งานยูทูป ในปัจจุบันพบว่า ในทุก ๆ ๑ นาที จะมีการ upload เนื้อหาใหม่ ๆ เข้าสู่ระบบซึ่งมีความยาวกว่า ๕๐๐ ชั่วโมง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าเนื้อหาที่เข้าสู่ยูทูปจึงมีจำนวนมากมายนับไม่ถ้วน แต่ในอีกด้านหนึ่งแล้ว เนื้อหาโดยภาพรวมส่วนใหญ่ จะยังคงเป็นเนื้อหาที่มีสาระประโยชน์สำหรับผู้ใช้งาน ตลอดจนเนื้อหาที่เป็นความบันเทิงต่าง ๆ โดยยูทูปต้องการให้เนื้อหาที่อยู่ในยูทูปมีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นเยาวชนด้วย

อย่างไรก็ตามยังมีผู้ใช้งานยูทูปจำนวนหนึ่งที่เข้ามาเพื่อนำข้อมูลที่ไม่เหมาะสมลงในยูทูป ทั้งนี้ ยูทูปได้แสดงความรับผิดชอบในส่วนนี้โดยการตั้งหลักเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อให้ทุกคนได้ปฏิบัติตาม โดยหากพบการลงคลิปวิดีโอที่มีความไม่เหมาะสม อาทิ เรื่องทางเพศ สื่อลามก การอนาจารเด็ก วิดีโอสอนฆ่าตัวตาย เนื้อหาที่มีลักษณะทำให้คนดูตกใจ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ hate speech ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ทำให้คนเกลียดชังกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของชาติพันธุ์หรือศาสนา โดยได้มีการจ้างทีม

เจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ในการถอดเนื้อหาของคลิปวิดีโอที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมดังกล่าวไว้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ทั้งนี้ เนื่องจากเนื้อหาที่เข้าสู่ยูทูปในแต่ละนาทีมีจำนวนมากมายมหาศาล จึงเป็นไปได้ที่จะให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลเพียงไม่กี่คนทำหน้าที่ในการตรวจสอบข้อมูลเหล่านี้ ดังนั้น จึงได้กำหนดให้มีวิธีการให้บุคคลทั่วไปสามารถรายงานเนื้อหาของคลิปวิดีโอที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมนั้นได้ด้วย โดยการคลิกรายงานลงไปในเว็บไซต์ที่โพสต์โดยวิธีการปักธง (flagging) เมื่อมีการรายงานดังกล่าวเข้ามา ก็จะมีเจ้าหน้าที่ดำเนินการถอดวิดีโอที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้นออกในทันที และจะทำการยกเลิกบัญชีผู้ใช้งาน (account) ของผู้ใช้นั้นไม่ให้สามารถใช้งานยูทูปได้อีกต่อไป

นอกจากนโยบายชุมชนดังที่กล่าวมาแล้ว ยังมีนโยบายในการจัดการเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม เช่น กรณีข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ก็สามารถรายงานทางกูเกิลฯ ได้ โดยถือเป็นการละเมิดความเป็นส่วนตัว อาทิ การนำข้อมูลส่วนบุคคลไปอ้างอิงให้เกิดความเสียหาย ถ้ามีการทำในลักษณะเช่นนี้ ทางกูเกิลฯ จะมีการดำเนินการในทันที สำหรับการรายงานผ่านการ flagging ทางกูเกิลฯ มีทีมงานที่จะดูแลตรวจสอบโดยเฉพาะ ซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ ทางกูเกิลฯ ได้ประสานงานอย่างใกล้ชิดอยู่แล้วกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยขอให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแจ้ง URL (Uniform Resource Locator) ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมเหล่านั้น และหากเป็นไปได้ขอให้มีการระบุด้วยว่าเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมนั้นขัดต่อกฎหมายใด เพื่อให้กระบวนการดังกล่าวมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น กล่าวคือมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความจำเป็นของศาลประกอบการแจ้ง URL ดังกล่าวด้วย

กรมการได้แสดงความคิดเห็นว่าสำหรับคลิปวิดีโอที่แพร่หลายอยู่ในยูทูปนั้น ซึ่งนอกจากการแจ้ง URL แล้ว ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแจ้งรหัสเฉพาะ (Identity) ของคลิปวิดีโอเหล่านั้นด้วย โดยให้แจ้งไปพร้อมกับคำสั่งของศาล เพื่อให้ผู้ใช้ไม่สามารถที่จะเชื่อมต่อไปถึงคลิปวิดีโอดังกล่าวได้อีกต่อไป

ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ทาง กูเกิลฯ และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ได้มีการดำเนินการร่วมกันในการปิดกั้นวิดีโอที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมในยูทูปโดยขณะนี้ทางกระทรวงฯ ได้ส่ง URL ของคลิปวิดีโอที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งหมดไปให้ทางยูทูปดำเนินการ โดยบางรายการได้มีการดำเนินการได้ในทันที แต่บางรายการอาจต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคำสั่งของศาล อย่างไรก็ตาม ถือได้ว่ากระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีการประสานความร่วมมือเป็นอย่างดีกับกูเกิลฯ และได้มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด

ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า คำสั่งศาลที่จะปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีการแจ้งเป็นราย URL นั้น จะมีการปิดกั้น URL ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ร้องขอ และศาลจะมีคำสั่งเพิ่มเติมว่าให้ปิดกั้นเนื้อหาในส่วนที่เหมือนหรือคล้ายกับ URL นั้นด้วย เพื่อทำให้การปิดกั้น URL ดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ กรรมการก็ยังได้ให้ความเห็นในประเด็นเกี่ยวกับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ที่ขาดคุณธรรมและจริยธรรม โดยได้ทราบว่า ภูเก็ต ได้ให้ความร่วมมือกับหลายภาคส่วน โดยเฉพาะ ในสถานศึกษา โดยได้มีการจัดทำโครงการส่งเสริมและให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อออนไลน์ อย่างสร้างสรรค์กับเยาวชน ซึ่งคณะกรรมการฯ ขอชื่นชมและขอให้มีการดำเนินการดังกล่าว โดยต่อเนื่องต่อไป เพื่อให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้ใช้สื่อออนไลน์อย่างเป็นประโยชน์และใช้ในทางสร้างสรรค์

ผู้แทนภูเก็ตฯ กล่าวว่า มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้สนับสนุนให้มีโครงการเพื่อส่งเสริมให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นเยาวชนหรือประชาชนทั่วไปได้ใช้งานอย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ ขอเพียงทางการไทยได้มีการประสานความร่วมมือมากก็จะดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการฯ ได้ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีการประสานงานกับภูเก็ตฯ เพื่อร่วมผลักดันให้มีการจัดโครงการส่งเสริมให้มีการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อทำให้ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนที่ไม่เหมาะสมได้รับการแก้ไขซึ่งจะเป็นการปลูกจิตสำนึกของเยาวชน และทำให้การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ Media Literacy การใช้สื่อออนไลน์ที่ขาดคุณธรรมและจริยธรรมมีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ กรรมการฯ ได้ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พิจารณาดำเนินการในระหว่างที่มีการแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ทำให้เอกชนผู้ให้บริการจะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้ใช้งานด้วยนั้น กรณีดังกล่าว จะมีการทบทวนแก้ไขปรับปรุงอย่างไรเพื่อให้ผู้ประกอบการที่จะเข้ามาลงทุนใน Digital Economy คลายความกังวลในประเด็นดังกล่าว เพื่อที่จะให้ประเทศไทยได้รับความสนใจที่จะเข้ามาลงทุน และไม่ทำให้กรณีดังกล่าวเป็นอุปสรรคในการก้าวสู่ Digital Economy ของประเทศไทย

กรรมการฯ ได้สอบถามความเห็นตลอดถึงนโยบายของภูเก็ตฯ เกี่ยวกับ Local Community Guideline ในบริบทของสังคมไทย ว่าทางภูเก็ตฯ มีความเห็นหรือมีนโยบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอย่างไร

ผู้แทนภูเก็ตฯ กล่าวถึงประเด็นดังกล่าวว่า ในแต่ละประเทศย่อมมีบรรทัดฐานของสังคม ปทัสถาน หรือวิถีปฏิบัติ รวมถึงแนวคิดที่แตกต่างกันไปในแต่ละแห่งทั่วโลก ดังนั้น ในการสร้าง Guideline หรือการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ อยู่ในการหารือภายในของแต่ละสังคม สิ่งที่ภูเก็ตฯ ทำได้ก็คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์ ให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจว่าจะใช้งานอย่างไรจึงจะเหมาะสมและได้รับประโยชน์

กรรมการฯ ได้สอบถามเกี่ยวกับแผนการลงทุนของภูเก็ตฯ ในประเทศไทยซึ่งหากมีแผนที่จะลงทุนเกี่ยวกับ Digital Economy แล้ว มีความกังวลในเรื่องใดบ้างที่เห็นว่าเป็นปัญหาหรืออุปสรรค รวมถึงมีประเด็นใดที่ต้องการให้คณะกรรมการฯ ผลักดันหรือแก้ไขบ้าง เช่น ประเด็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือจะมีข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น Digital Economy

ผู้แทนภูเก็ต กล่าวว่ ในส่วนของการปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศไทยต้องการให้มีการปรับปรุงเพื่อให้เกิดความชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติตามกฎหมายด้วยว่า ส่วนใดสามารถทำได้และส่วนใดเป็นการละเมิดกฎหมาย เพื่อที่จะทำให้นักลงทุนสามารถวางแผนลงทุนในระยะกลางและระยะยาวได้

นอกจากนี้ผู้แทนภูเก็ต ยังกล่าวด้วยว่า ทางภูเก็ต ได้ให้ความสำคัญและคุณค่ากับการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย และในขณะเดียวกันต้องการปกป้องสิทธิของผู้ใช้งานด้วยตลอดจนทำให้การใช้งานอินเทอร์เน็ตเกิดประโยชน์สูงสุด อีกด้านหนึ่งที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ใช้งานไม่ว่าจะเป็นเยาวชนหรือประชาชนทั่วไปก็ตาม คือ การใช้พื้นที่สื่อในทางสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในสังคมไทยที่มีทรัพยากรที่เป็นแหล่งความรู้ต่าง ๆ มากมายทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม รวมถึงค่านิยมต่าง ๆ ซึ่งคนไทยเท่านั้นที่จะทราบดีที่สุด โดยจะต้องสร้างเนื้อหาในส่วนนี้เอง และส่งเสริมให้เนื้อหาในส่วนนี้เชื่อมโยงกับผู้คนและแพร่หลายไปในขณะเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ชาวต่างชาติมีโอกาสได้เข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อที่จะรู้จักประเทศไทยในแง่ที่ดีมากยิ่งขึ้นด้วย

คณะกรรมการได้ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกลับไปพิจารณาทบทวนว่ายังมีประเด็นใดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่เป็นอุปสรรคและทำให้นักลงทุนต่างชาติมีความกังวลและขอให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การลงทุนใน Digital Economy ของไทยเดินหน้าต่อไปได้

เมื่อประชุมได้เวลาพอสมควรแล้ว ประธานในที่ประชุมได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๑๕ นาฬิกา

นางสาวภาณุชา อภิชาติกุลธร

วิทยากรชำนาญการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นายพิศณุ พลพีชน์

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ

ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

ภาคผนวก ค

สรุปผลการประชุมและศึกษาดูงานเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำรายงาน
เรื่อง “ยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูป
การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์”
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน
ร่วมกับ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์
และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และด้านโทรคมนาคม
ระหว่างวันที่ ๘ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
ณ จังหวัดนครราชสีมา

สรุปผลการประชุม
และศึกษาดูงานเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำรายงาน
เรื่อง ยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน
ร่วมกับ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน
การปฏิรูปด้านวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และด้านโทรคมนาคม
ระหว่างวันที่ ๘ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
ณ จังหวัดนครราชสีมา

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน

๑. พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒. พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	ที่ปรึกษากรรมการ
๓. ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	กรรมการ
๔. นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	กรรมการ

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์

๑. พลเอก พิสุทธิ เปาอินทร์	อนุกรรมการ
๒. พลตำรวจเอก สุรพล ธนโกเศศ	อนุกรรมการ
๓. พลตรี ยนต์ บุญใส	อนุกรรมการ
๔. พลตำรวจตรี สาทร สายสมบูรณ์	อนุกรรมการ
๕. พันตำรวจเอก ญาณพล ยิ่งยืน	อนุกรรมการ
๖. นายโกเมน พิบูลย์โรจน์	อนุกรรมการ
๗. นายประยูร สังข์ยุทธ์	อนุกรรมการ
๘. นายสมญา พัฒนวรพันธุ์	เลขานุการและอนุกรรมการ
๙. นางสาวฉัตรกร เปาอินทร์	ผู้ช่วยเลขานุการและอนุกรรมการ
๑๐. พลตำรวจตรี เกษียร วรศิริ	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ
๑๑. พันตำรวจเอก สันทภวิชัย มากช่วย	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ
๑๒. พันตำรวจเอก บุญเผ่า บุญญะฤทธิ์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ
๑๓. ร้อยตำรวจโท สมชาย ภิรมย์รัตน์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญเจือ ถิ่นนคร	อนุกรรมการ
๒. นายพีระวัฒน์ รุ่งเรืองศรี	อนุกรรมการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน

๑. นายขลิท ขูขจร	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ
๒. นางธีรลักษณ์ รมยานนท์	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ

ข้าราชการสำนักกรรมการ ๑

กลุ่มงานคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา

๑. นางสาวพัชรี สรวมประคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการ การพาณิชย์ฯ
๒. นายวิสมัญญา ทูลไธสงค์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวญาณภิญญา นัยบุญแก้ว	วิทยากรชำนาญการ
๔. นายต่อศักดิ์ คุ่มปลั่ง	นิติกรชำนาญการ
๕. นางสาวฉัตรรัตน์ ไชยจันทร์สม	วิทยากรชำนาญการ
๖. นางสาวกาญจนา ลักขชร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๗. นายอำนาจ ตรีนตร	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

กลุ่มงานคณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม

๑. นางสาวรัชนิยา ต้นทอง	นิติกรชำนาญการ
๒. นายบรรจง ชาทุม	นิติกรชำนาญการ
๓. นางสาวภาณุชา อภิชาติกุลธร	วิทยากรชำนาญการ
๔. ว่าที่ร้อยตรี เอกศักดิ์ โชติมัย	วิทยากรชำนาญการ
๕. นายสมจินต์ จันทร์สม	วิทยากรชำนาญการ

ผู้ติดตามกรรมการ

- นางสาวณัฐปราย วรกรวิบูลศิลป์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา

ที่ประชุมได้พิจารณาหารือเพื่อระดมความคิดเห็นใน ๒ เรื่อง ดังนี้

๑. การจัดทำรายงาน เรื่อง ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์
๒. ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานสื่อมวลชน พ.ศ. รายละเอียดดังนี้

๑. การจัดทำรายงาน เรื่อง ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

เลขานุการและอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์ ได้นำเสนอรายงาน เรื่อง ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

จากการศึกษาของคณะกรรมการพบว่า ข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอผ่านสื่อหลักคือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่อโทรทัศน์รวมทั้งผ่านสื่อออนไลน์เป็นสิ่งที่สามารถสร้างผลกระทบต่อด้านจิตใจ ความรู้สึกร ภาพลักษณ์ และคุณภาพการดำรงชีวิตของผู้เสพได้อย่างมากมาย หากปล่อยให้มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ โดยปราศจากการกำกับดูแลหรือดำเนินการ

ภายใต้กรอบและครรลองของกฎหมาย อาจทำให้เกิดการล่วงละเมิดเสรีภาพของบุคคลอื่น จนอาจเกิดภาวะรุนแรงถึงขั้นนำไปสู่การเสียชีวิตได้ ทั้งนี้ เนื่องจากวิถีชีวิตของสังคมไทยในปัจจุบันได้พึ่งพาข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะจากการใช้สื่อออนไลน์และยึดถือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่สำคัญไปแล้ว การปล่อยให้เกิดปัญหาการใช้สื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยไม่มีการบริหารจัดการจากภาครัฐและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้ จึงจำเป็นต้องให้เกิดการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยเฉพาะที่สำคัญคือ การปลูกฝังจิตสำนึกและความรู้สึกผิดชอบให้เกิดขึ้นในการใช้สื่อของสังคมไทย โดยเริ่มตั้งแต่ในระดับต่ำกว่าประถมศึกษาลงไป การสร้างกิจกรรมการใช้สื่ออย่างมีคุณภาพ มีจริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น โดยความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการสร้างวัฒนธรรมที่รู้ภัยจากการใช้และเสพสื่อ

คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะแนวทางขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ใน ๕ รูปแบบ ดังนี้

๑. การส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ให้เป็นยุทธศาสตร์ระดับชาติ
๒. การสร้างกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์
๓. การเสริมสร้างและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

๔. การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สร้างแนวทางและรูปแบบการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

๕. การมีกระบวนการตรวจสอบและการประเมินผล

ข้อเสนอแนะข้างต้น จำเป็นต้องมีการดำเนินการในลักษณะการบูรณาการด้านการจัดสร้างแนวความคิด การปฏิบัติการ การประสานงานระหว่างกลไกภาครัฐและภาคประชาชน โดยจำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายให้มีความชัดเจน และได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐ จึงจะทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายได้ ดังนี้

๑. การส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์เป็นยุทธศาสตร์ระดับชาติ

แนวทางแก้ไขปัญหาการใช้สื่ออย่างไม่เหมาะสมไม่อาจใช้มาตรการทางด้านกฎหมาย หรือการจัดให้มีมาตรการทางบังคับเพียงด้านเดียวได้ แต่จำเป็นต้องมีแนวทางอื่นดำเนินการควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะด้านการส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ หรือการปลูกฝังจิตสำนึกของผู้รับข่าวสารและผู้ใช้สื่อให้เกิดความเข้าใจในการเข้าถึงและใช้สื่ออย่างมีคุณภาพ สร้างสรรค์ มีจริยธรรม และสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยโดยมีวิธีการคือ

๑.๑ ควรจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อกำหนดหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และนโยบายเกี่ยวกับการณรงค์ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การติดตาม การประสานงาน การสั่งการ และการประเมินผลงานของหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ และควรบรรจุแผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทสำหรับการณรงค์ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้วย เพื่อดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทสำหรับการณรงค์ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๑.๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และนโยบายเกี่ยวกับการณรงค์ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

๒. ติดตาม ประสานงาน สั่งการ อำนวยการ และการประเมินผลงานของหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ

๓. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการจัดทำกิจกรรม โครงการรณรงค์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ให้มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่อง มีมาตรการด้านการป้องกันภัย การสร้างความตระหนักให้รู้เท่าทันสื่อ

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อออนไลน์อย่างมีคุณภาพ มีจริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย

๒. การสร้างกลไกบริหารจัดการและการกำกับดูแลการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

มีการสร้างกลไกด้านการบริหารจัดการและการกำกับดูแลให้เกิดขึ้น ทั้งนี้ ในข้อเสนอแนะด้านนี้ คณะกรรมาธิการฯ เห็นว่า ควรแยกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. ส่วนของหน่วยงานภาครัฐ ทำหน้าที่ เฝ้าระวัง จัดกิจกรรม/รณรงค์ เสริมสร้างจริยธรรม และการมีเงินทุนสนับสนุน

๒. ส่วนการกำกับดูแลตนเองในสื่อมวลชน และผู้ใช้สื่อออนไลน์ ควรพิจารณาแยกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๒.๑ ลักษณะและประเภทองค์กร การใช้สื่อ

๒.๑.๑ สื่อกระแสหลัก ประเภทสิ่งพิมพ์ กิจกรรมวิทยุกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ควรให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน และสมาชิกวิชาชีพสื่อมวลชนมีบทบาทในจัดทำกลไกการเฝ้าระวัง และมีการรายงานกันให้รับทราบตามลำดับขั้นและประสานงานให้กลไกกำกับภาครัฐที่มีหน้าที่เฝ้าระวังทราบด้วยอีกทางหนึ่ง

๒.๑.๒ สื่อออนไลน์ กลไกภาครัฐควรสนับสนุนให้ผู้ใช้สื่อ ผู้ที่ได้รับการยอมรับในลักษณะเป็น "เน็ตไอดอล" และสมาชิก ให้ร่วมกันทำกิจกรรมในลักษณะการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยกันกำกับดูแลตนเองในกลุ่มผู้ใช้สื่อ โดยอาจแบ่งกลุ่มไปตามลักษณะของสภาพสังคม พื้นที่ ประเภทของเรื่องราวความสนใจ หรือลักษณะของเนื้อหาที่มีการเผยแพร่อยู่ในสื่อออนไลน์ โดยการรวมตัวดังกล่าวอาจก้าวไปสู่การจัดตั้งเป็นองค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นนิติบุคคล หรือมีการจดทะเบียนในการทำหน้าที่ยังเป็นทางการก็ได้

๒.๒ กระบวนการรวมตัวกันเองของผู้ใช้สื่อ การสร้างกลไกบริหารจัดการ และกำกับดูแลตนเองในกลุ่มผู้ใช้สื่อ แม้จะเป็นสิ่งที่ยากเพราะต้องระมัดระวังว่าไม่ใช่เป็นการควบคุม หรือการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสื่อออนไลน์แต่เป็นความจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการและให้มีการขับเคลื่อนการปฏิรูปให้ได้ โดยหน่วยเฝ้าระวังและหน่วยที่จัดกิจกรรม/โครงการ มีการดำเนินการและขั้นตอนคือ การลงทะเบียน การศึกษาวิธีการทำงาน การประสานงาน – รายงาน และสรุปผลการปฏิบัติเพื่อให้มีกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐทั้งในส่วนของฐานข้อมูลการลงทะเบียน สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกัน การอำนวยความสะดวกสนับสนุนเงินทุน และการชี้แจงทำความเข้าใจต่อสาธารณะ

๓. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ควรวางแผนทางที่จะให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนกับการดำเนินงานของภาครัฐ เช่น การรับฟังความคิดเห็น ช่องทางการร้องเรียน เผยแพร่ต่อสาธารณะ การมีมาตรการลดภาษี รวมถึงการประกาศเกียรติคุณ และกลไกกำกับดูแลกันเองของสื่อและผู้ใช้สื่อดำเนินการโดย รับฟังความคิดเห็น ช่องทางการร้องเรียน เผยแพร่ต่อสาธารณะ และการประกาศเกียรติคุณ

๔. สร้างแนวทางและรูปแบบการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์

เป็นการกำหนดลักษณะ รูปแบบ ตัวอย่าง และวิธีการขับเคลื่อนการปฏิรูปโดยหน่วยงานรัฐ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแบบอย่างให้เกิดแนวความคิดในการสร้างแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๕. การมีกระบวนการตรวจสอบและประเมินผล

ในการที่จะให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเป็นจริงขึ้นได้นั้น จำเป็นต้องมีกลไกในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยจะต้องมีกระบวนการในการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีรูปแบบ และวิธีการที่เป็นมาตรฐาน เพื่อนำมาบังคับใช้กับกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยภาครัฐ กับกลไกกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ อย่างน้อยควรมี ๔ รูปแบบ ดังนี้

๕.๑ การกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดกับหน่วยราชการ โดยให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างและจัดทำกิจกรรม โครงการการใช้สื่อในอย่างสร้างสรรค์ และที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

๕.๒ กำหนดกรอบระยะเวลาในการตรวจสอบ การประเมินผลให้ชัดเจนและสอดคล้องกับการทำหน้าที่ของกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ และกลไกกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ ทั้งนี้ ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงช่วงเวลาที่จะต้องถูกตรวจสอบและประเมินผลที่แน่นอน

๕.๓ กำหนดให้มีการรายงานจากหน่วยงานกลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ กับกลไกกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ ไปยังคณะกรรมการฯ รวมถึง ก.พ.ร. ให้มีความชัดเจน และมีกรอบเวลากำหนดไว้

๕.๔ กำหนดให้มีการแสดงแนวความคิด กิจกรรม โครงการ ที่จะวางแผนจัดทำไว้ในอนาคต เพื่อให้กลไกบริหารจัดการและกำกับดูแลหน่วยงานภาครัฐ และกลไกกำกับดูแลกันเองสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ ต้องกำหนดการวางแผนงานในอนาคต เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ และได้ทราบถึงแนวโน้ม ทิศทาง และการปฏิบัติงานที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการฯ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถประเมินผลได้

โดยคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า หากมีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์ และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ข้างต้นแล้ว จะทำให้เกิดการใช้สื่อทั้งสื่อหลัก ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ รวมทั้งสื่อออนไลน์อย่างมีคุณภาพ มีจริยธรรมมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้สังคมไทยเกิดความตระหนักรู้ มีจริยธรรม และจิตสำนึกรับผิดชอบการใช้งานสื่อตามขอบเขตกฎหมาย จนอาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย โดยไม่ต้องใช้กระบวนการจัดการทางด้านกฎหมายในการแก้ปัญหาเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาประเทศให้สมกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูป

ที่ประชุมมีมติปรับแก้ไขรายงานในส่วนของคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ดังนี้

(๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลสื่อเป็นรองประธาน กรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อธิบดีกรมการศาสนา เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ กรรมการจากสาขาวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน จำนวน ๒ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ คน โดยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเลขานุการ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ จำนวน ๒ คน ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการในแต่ละด้าน อย่างน้อย ๓ ด้าน คือ ด้านสื่อออนไลน์ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ และด้านสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

ข้อสังเกตและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญเจือ ถิ่นนคร อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แสดงความคิดเห็นและห่วงใยว่า เนื่องจากปัจจุบันสื่อออนไลน์เป็นเรื่องที่เผยแพร่อย่างรวดเร็ว และกว้างขวางไปทั่วโลก ผู้ใช้สื่อออนไลน์ต้องมีความระมัดระวัง ดังนั้น อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อออนไลน์ ควรให้ความสำคัญถึงคำจำกัดความคำว่า วิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยการมีความรู้ มีความชำนาญ และมีสมาคมซึ่งกำกับดูแลเรื่องจริยธรรมเป็นผู้ออกใบอนุญาต หากขาดข้อใดข้อหนึ่งถือว่ายังไม่เป็นผู้มีวิชาชีพในเรื่องนั้น ๆ

๒. นายพีระวัฒน์ รุ่งเรืองศรี อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ได้สอบถามในประเด็นภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและรณรงค์ให้เกิดการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์มากนักน้อย เพียงใด

โดยเลขานุการและอนุกรรมการได้ชี้แจงว่า รายงานฉบับนี้มีการระบุรายละเอียดถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนไว้อย่างชัดเจนและสมบูรณ์แล้ว ทั้งจากกลไกบริหารจัดการภาครัฐ (รับฟังความคิดเห็น ช่องทางร้องเรียน เผยแพร่ต่อสาธารณะ มาตรการลดภาษี และประกาศเกียรติคุณ) และกลไกกำกับดูแลกันเองของสื่อและผู้ใช้สื่อ (รับฟังความคิดเห็น ช่องทางร้องเรียน เผยแพร่ต่อสาธารณะ และประกาศเกียรติคุณ)

๓. นายขวลิต ชูขจร ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ เห็นด้วย กรณีที่ประชุมปรับแก้ไขรายงานในส่วนของคณะกรรมการขับเคลื่อนการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ จากเดิมให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลด้านสื่อเป็นประธาน ปรับแก้ไขเป็นให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน แต่มีข้อสังเกตว่า โดยภาพรวมโครงสร้างของคณะกรรมการฯ อาจจะกว้างแต่หากมีการวางตัวบุคคลอย่างเหมาะสม มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องระหว่างแผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทสำหรับการรณรงค์ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์คงไม่ขัดข้องแต่อย่างใด

ทั้งนี้ ประธานอนุกรรมการได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการได้ปรับแก้ไขรายงานให้เป็นฉบับ ที่สมบูรณ์ และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ในวันอังคารที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอประธานกรรมการวิสามัญการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๒. ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานสื่อมวลชน พ.ศ.

คณะกรรมการการได้ประชุมหารือต่อการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานสื่อมวลชน พ.ศ. โดยมีข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานสื่อมวลชน พ.ศ. ดังนี้

๑. จำนวนคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๔๑ ให้มีจำนวนคงเดิม (๑๓ คน) โดยลดสัดส่วนคณะกรรมการจากภาครัฐหรือตัวแทนจากภาครัฐ ให้เหลือเพียง ๓ คน จาก ๔ คน คงเป็นคณะกรรมการจากภาคส่วนต่างๆ คือ จากสื่อมวลชน ๕ คน จากภาคประชาชน ๕ คน จากภาครัฐหรือตัวแทนภาครัฐ ๓ คน

๒. การปรับเปลี่ยนคณะกรรมการในสัดส่วนภาครัฐ ตามมาตรา ๔๑ ของร่างพระราชบัญญัติฯ มีแนวทางตามข้อเสนอ ดังนี้

๑) ปรับเปลี่ยนคณะกรรมการฯ จากปลัดกระทรวง ๔ กระทรวง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรอิสระภาครัฐ ประกอบด้วย

- ผู้แทนจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ผู้แทนจากคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

๒) ปรับเปลี่ยนเป็นผู้แทนจากทั้ง ๔ กระทรวงเหมือนเดิม แต่ระบุให้เป็นตัวแทนจากกระทรวง โดยไม่ต้องจำเพาะให้เป็นตำแหน่งปลัดกระทรวง

๓) ปรับเปลี่ยนให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรอิสระภาครัฐ จำนวน ๒ คน ปลัดกระทรวง ๒ คน

๔) หากต้องมีผู้แทนจากภาครัฐควรเป็นตำแหน่งปลัดกระทรวงหรือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ และภาครัฐเป็นหนึ่งในคณะกรรมการสภาวิชาชีพฯ

๓. ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติในมาตรา ๘๕ ของร่างพระราชบัญญัติฯ เกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องและมาตรการคุ้มครองผู้เสียหายจากการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน เห็นควรให้กลับไปใช้ถ้อยคำเดิมก่อนปรับปรุงแก้ไขเป็นร่างพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบัน โดยหลักการคือการใช้สิทธิของผู้เสียหายสามารถดำเนินการได้ทั้งการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาล หรือเรียกร้องการเยียวยาแก้ไขจากสภาวิชาชีพก็ได้ และกระบวนการทั้งสองทางสามารถดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกันได้ โดยถ้าหากศาลรับฟ้องคดีไว้แล้วก็ให้อยู่ที่ดุลพินิจของสภาวิชาชีพฯ จะดำเนินการกระบวนการต่อไปหรือไม่

๔. กรณีการออกใบอนุญาตให้กับผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ตามมาตรา ๓๐ (๑) ของร่างพระราชบัญญัติฯ จากเดิมที่สภาวิชาชีพฯ มีอำนาจออกและเพิกถอนใบอนุญาต เห็นควรปรับเปลี่ยนให้การออกใบอนุญาตเป็นไปโดยสมัครใจของผู้จะขอรับใบอนุญาต โดยมีเหตุผลให้การปรับเปลี่ยนในช่วงแรกๆ ให้สื่อมวลชนเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าจะเข้ามาอยู่ในระบบหรือไม่ โดยเป็นไปตามแรงจูงใจและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับการเข้ามาอยู่ในระบบใบอนุญาต

๕. บทบัญญัติในมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ ของร่างพระราชบัญญัติฯ จะขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับผ่านการประชามติ เมื่อ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ หรือไม่ กรณีที่ห้ามไม่ให้รัฐอุดหนุนงบประมาณหรือประโยชน์ใดๆ ให้กับองค์กรสื่อของเอกชน โดยมีความสองแนวทางคือ

๑) ควรตัดบทบัญญัติในมาตรา ๓๑ (๑) (๓) และตัดมาตรา ๓๒ ทั้งหมด

๒) คงบทบัญญัติไว้เดิม โดยให้เป็นหน้าที่ของสภาฯ และองค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นผู้พิจารณาเอง

๖. เห็นควรให้กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลในส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในส่วนของกองทุนสื่อสร้างสรรค์โดยให้กำหนดไว้ให้เงินในส่วนนี้มาใช้เฉพาะในการบริหารจัดการภายในสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเท่านั้น

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๘ นาฬิกา

.....
นางสาวญาณกาญจน์ นัยบุญแก้ว
วิทยากรชำนาญการ
ผู้จัดสรุปผลการประชุม

.....
นางสาวพัชรี สรวมประจำ
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
คณะกรรมการธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา
ผู้ตรวจสรุปผลการประชุม

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

ณัฐวัฒน์ ๑/๓

ขอเรียนเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :

เนื่องจากคณะกรรมการได้จัดทำรายงานนำเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาจำนวน ๒ เรื่อง ----

- ๒/๑

ผมจะให้ประธานกรรมการแถลงรายงานและร่างพระราชบัญญัติแต่ละเรื่องตามลำดับ จากนั้นให้สมาชิกอภิปรายรายงานและร่างพระราชบัญญัติที่ได้เสนอมานี้ เมื่ออภิปรายเสร็จแล้วผมจะให้ที่ประชุมลงมติว่าจะเห็นชอบกับรายงานและร่างพระราชบัญญัติของ คณะกรรมการหรือไม่ โดยเริ่มจากรายงาน เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพ สื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ก่อนนะครับ เมื่อประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ได้มีหนังสือขออนุญาตให้ที่ปรึกษาและอนุกรรมการเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องและตอบประเด็นข้อซักถามของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งได้พิจารณาแล้ว จึงได้อนุญาต ๕ ท่าน คือ ๑. ท่านสมญา พัฒนวรพันธุ์ ๒. พันตำรวจเอก สันทวิชย์ มากช่วย ๓. ท่านสุนทร จันทรังสี ๔. ท่านธาม เชื้อสถาปนศิริ ๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ครุจิตร ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม สำหรับรายชื่อผู้เสนอและชี้แจง รายงานดังกล่าว ได้แก่ ๑. พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร ประธานกรรมการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน ท่านเป็นอดีตรองผู้บัญชาการทหารสูงสุด ๒. พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ ที่ปรึกษาปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ท่านเป็นอดีตผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม ทางเทคโนโลยี ๓. ท่านสมญา พัฒนวรพันธุ์ ท่านเป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน ท่านเป็นอดีตนักข่าวกรองเชี่ยวชาญ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ๔. พลตำรวจตรี เกษียร วรศิริ ผู้ชำนาญการประจำ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน ท่านเป็นอดีตรองผู้บัญชาการ ตำรวจภูธร ภาค ๖ ๕. พันตำรวจเอก สันทวิชย์ มากช่วย ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ท่านเป็นผู้กำกับกับการกลุ่มงานการข่าว กองบังคับการ ข่าวกรองยาเสพติด กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ครุจิตร อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ท่านเป็นผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายสื่อสารองค์กร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรรมการสถาบันนักวิชาการ สื่อมวลชนแห่งประเทศไทย สสมท. ท่านเป็นกรรมการสมาคมวิทยุและสื่อ เพื่อเด็ก และเยาวชน สสद्य. เชิญท่านคำนูณ

นายคำณูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม คำณูณ สิทธิสมาน สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผมฟังท่านประธานถึงแนวทางการพิจารณา ๒ วาระในวันนี้แล้ว กระผมขอความชัดเจนอีกสักครั้งนะคะครับ เมื่อสักครู่นี้ยังไม่ชัดเจนพอว่าท่านจะให้ทางคณะกรรมการธิการรายงานไปที่ละเรื่องแล้วให้สมาชิกอภิปรายหรือว่าจะให้รายงานทั้ง ๒ วาระแล้วอภิปรายรวมแล้วแยกลงมติทีละเรื่องครับ กระผมเห็นว่าแม้ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสื่อมวลชนด้วยกัน แต่ว่าในวาระแรกก็คือร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีรายละเอียดค่อนข้างมาก แล้วก็ค่อนข้างจะเป็นคนละมิติกับวาระที่ ๒ ก็คือผลการศึกษาและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์ และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์นะคะครับ ---

ผมขอหารือท่านประธานแล้วก็หารือไปยังท่านกรรมาธิการด้วยว่าท่านแยกรายงานเฉพาะเรื่องแล้วเราอภิปรายไปให้จบเรื่องแล้วลงมติในวาระแรก แล้วก็ค่อยวาระที่ ๒ เรื่องสื่อสารสร้างสรรค์อีกทีหนึ่งผมว่าจะทำให้การอภิปรายไม่สับสนนะครับ ด้วยความเคารพครับ ท่านประธาน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ขอบคุณครับ ผมก็เห็นด้วยกับที่ท่านคำนวณเสนอแนะครับว่าเสนอทีละเรื่อง และลงมติทีละเรื่อง เอาตามนั้นนะครับ ก่อนอื่นที่เดี๋ยวผมอยากจะกราบเรียนว่า สปท. เราเป็นสภาวิชาการ สภาที่ปรึกษา ไม่ใช่เป็นสภาการเมือง หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา ด้วยเหตุนี้ ผมเองก็อยากจะเรียนว่าอย่างนี้ การที่เราเป็นสภาที่ปรึกษา สภาวิชาการ เรามีหน้าที่ศึกษา เสนอแนะ รัฐบาลอาจจะเห็นชอบกับเราก็ได้ ไม่เห็นชอบกับเราก็ได้ หรือจะปรับปรุง แก้ไข สิ่งที่เราเสนอไปก็ได้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราทำเรื่องเสนอไปไม่ใช่คำตอบสุดท้ายในการแก้ปัญหา หรือในการปฏิรูปสื่อมวลชน นอกจากนี้แล้วจากที่เราเสนอไปก็ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ ๓ ฝ่าย คือ ผู้แทนคณะรัฐมนตรี ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้แทน สปท. แล้วจึงจะเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี จากนั้นจะเข้าสู่การพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แล้วจึงส่งไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งก็จะมี กรรมาธิการแปรญัตติอีก เพราะฉะนั้นทุกอย่างที่เราเสนอไปจะไม่เป็นไปตามนี้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์หรอก ยังสามารถปรับปรุง แก้ไขได้ ที่อยากจะกราบเรียนโดยทั่วไปก็คือว่า สื่อมวลชนนั้นเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยการเสนอข่าวสาร ที่ถูกต้อง ตรวจสอบการทำงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ ช่วยสร้างเอกภาพและความมั่นคงให้แก่ สังคมไทยได้ ให้การเรียนรู้ด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน รวมทั้งเป็นผู้ชี้้นำความคิดเห็นให้แก่ สังคมด้วย เพราะฉะนั้นสื่อมวลชนไทยจึงมีความสำคัญมากถึงเพียงนี้นะครับ

ประการที่ ๒ สื่อมวลชนจึงควรมีเสรีภาพในขอบเขตของกฎหมายและมีความรับผิดชอบควบคู่กันไป โดยปราศจากการควบคุมจากรัฐและจากผลประโยชน์ โดยเฉพาะใด ๆ รวมทั้งทุน และผู้นำทางการเมืองด้วย สปท. ซึ่งเป็น ๑ ในแม่น้ำ ๕ สาย จึงไม่ต้องการควบคุมหรือแทรกแซงสื่อมวลชนแต่อย่างใด เพื่อให้สื่อมวลชนมีความเป็นกลาง และเสนอข่าวสารที่ถูกต้องให้กับประชาชน

ประการที่ ๓ สื่อมวลชนก็เช่นเดียวกับอาชีพที่มีเกียรติและมีศักดิ์ศรีอื่น ๆ ที่ควรมีสภาวิชาชีพเพื่อดูแลมาตรฐานและจรรยาบรรณในอาชีพของตนเองแบบแพทยสภา สมาคมวิศวกรแห่งประเทศไทย ครู อาจารย์ทั่วไป เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาวิชาชีพ จะได้ช่วยดูแลให้มีการปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามหลักวิชาการหรือไม่

ประการที่ ๔ ในความเห็นส่วนตัวของผมเอง ผมคิดว่าผู้ประกอบอาชีพ สื่อมวลชนควรมีใบรับรองจากสภาวิชาชีพของตนเพื่อจะได้กำกับดูแลกันเองได้

จากนี้ไปก็ขอเชิญประธานคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชน พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร เรียบเชิญท่านกษิตครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗ ก็ขอน้อมรับสิ่งที่ท่านประธานได้กล่าวเมื่อสักครู่นี้ ผมคิดว่า มี ๒ ประเด็นที่ สปท. เป็นแค่ ๑ ในแม่น้ำ ๕ สาย และการทำงานของเรในฐานะนักวิชาการ ยังมีขั้นตอนที่เหนือขึ้นไปอีก อันนี้ผมเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ ก็ต้องขอขอบคุณท่านประธาน ในเรื่องนั้น

ส่วนอันที่ ๒ ก็คือแนวคิดของท่านประธานเกี่ยวกับบทบาทของสื่อ ผมคิดว่าองค์กรสื่อที่จะดูแลตัวเองมีความสำคัญมากกว่าองค์กรวิชาชีพอื่น ๆ อาจจะเทียบกันทีเดียวไม่ได้กับสมาคมสถาปนิกสยาม หรือวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย เพราะว่าสื่อเป็นองค์กรที่สำคัญอันหนึ่งของการเมืองการปกครองของประเทศ มีนัยของการเป็นองค์กรทางการเมือง แล้วก็มีความจำเป็นที่จะต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อจะส่งเสริมสังคมประชาธิปไตย แล้วก็ต้องเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระ สิทธิเสรีภาพ ดังที่ท่านประธานได้ว่าไว้ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ

ส่วนอีกประเด็นหนึ่งก็คือ นัยที่ว่าสื่อจะต้องมีสภาวิชาชีพเพื่อจะดูแลตนเอง อันนี้ผมก็เห็นด้วย การดูแลตนเองก็หมายความว่าสื่อด้วยกันนั้นดูแลตนเอง ต้องไม่มีหน่วยงานอื่น ๆ หรือผู้แทนของรัฐเข้าไปแทรกแซง ผมว่าน่าจะทำความเข้าใจกันตรงนี้เป็นสำคัญเสียก่อน เพราะเริ่มที่จะมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าในสภาของสื่อไม่ใช่สื่อ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ดูแลกันเอง แต่จะมีองค์กรหรือผู้แทนจากองค์กรอื่น ๆ เข้ามาด้วย ก็เริ่มที่จะเกิดมีปฏิกิริยาในช่วงประมาณสัปดาห์ ๑ สัปดาห์ ๑๐ วันที่ผ่านมา ผมเองก็ได้ฟังการให้สัมภาษณ์ของเพื่อนสมาชิก ท่านคำณูณ สิทธิสมาน ด้วย ก็พูดชัดเจนนะครีว่าอะไรเป็นอะไร ผมคิดว่าประเด็นนี้ต้องทำความเข้าใจกันตั้งแต่แรก ขอกราบเรียนท่านประธานผ่านไปที่กรรมาธิการเสียก่อนว่าสื่อจะต้องมีความเป็นอิสระ ไม่มีการแทรกแซง แล้วก็ต้องเคารพตัวบทกฎหมายของกฎหมายรัฐธรรมนูญว่าด้วยสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพอย่างจริง ๆ จัง ๆ ถ้าเราตกลงเรื่องนี้ในเรื่องหลักการกันเสียก่อน อาจจะไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเสียเวลาในการอภิปรายที่จะหนักไปในเรื่องของการโต้เถียงกัน เพราะว่าหลักการไม่สามารถที่จะตกลงกันได้ตั้งแต่ต้น ตกลงกันเสียก่อนว่าใช่หรือไม่ใช่ว่าสื่อต้องดูแลตนเองเป็นสำคัญ ไม่มีการแทรกแซงจากอำนาจรัฐใด ๆ เลยทั้งสิ้น ขอกราบขอบพระคุณครับท่านประธาน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอขอบคุณครับ จากนั้นไปผมขอเชิญท่านประธานกรรมาธิการ คือ พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กมลทิพย์ ๔/๒

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร (ประธานกรรมาธิการ) : กราบขอบคุณครับ ท่านประธาน กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพอย่างสูง กราบเรียนท่านสมาชิกทุก ๆ ท่าน กระผม พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน แล้วก็ดูแลในเรื่องของสารสนเทศด้วย และคณะทั้งหมดนี้นะครับ จะขออนุญาตกราบเรียนงานขึ้นสำคัญเป็นงาน ๓ ดาว แล้วท่านประธาน สปท. ได้กรุณาบรรจุเข้าเป็นวาระพิเศษในการปฏิรูปของปี ๒๕๖๐ กับรัฐบาลด้วย งานชิ้นนี้เป็นงานชิ้นที่ ๙ และชิ้นที่ ๑๐ ของคณะกรรมาธิการของกระผม ชิ้นที่ ๙ คือร่าง พ.ร.บ. การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพ สื่อมวลชน พ.ศ. ชิ้นที่ ๑๐ คือการขอแก้ พ.ร.บ. จัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีอยู่ ๙ มาตรา ๓ หน้า และชิ้นที่ ๑๑ ก็จะทำต่อเลย การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะโหวตคนละครั้ง ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตให้นายนิพนธ์ จงวิจิตต์ ผู้จัดการกองทุนวิจัยและพัฒนา กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้กรุณาเข้าร่วมชี้แจงด้วยครับ เพราะว่าจะมีในประเด็นของเรื่องเงิน การใช้จ่ายเงิน ซึ่งจะมีการขอใช้เงินจากกองทุน ซึ่งทำเป็นหนังสือตามมาแล้วครับ กราบขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร (ประธานกรรมาธิการ) : ผลงานชิ้นนี้ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกครับ เป็นผลงานของคณะอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ แต่ว่าเหตุที่กระผมและท่านพิสิษฐ์ รองประธานกรรมาธิการ ได้มาดำเนินการในเรื่องนี้ -----

ก็เพราะว่าท่านประภา เสดระกุล ศรีนวลนัต ท่านประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์นั้นท่านแสดงสปิริต (Spirit) เพราะเกรงว่าจะมีเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน เพราะท่านเป็นเจ้าของสิ่งพิมพ์และเป็นเจ้าของทีวี (TV) อยู่ด้วย ท่านประธานที่เคารพครับ ไม่มีใครมองเห็นตัวเองได้ดีเท่ากระจก เพราะฉะนั้นในการสำรวจดูสิ่งต่าง ๆ ที่คณะกรรมการฯ ของกระผมจะกระทำนั้น เราได้ฟังความคิดเห็นรอบด้าน กระผมและท่านพิสิษฐ์ได้ใช้เวลาออกไปนั่งรับประทานข้าวกับสื่อมวลชนในอดีต เราก็มีการพูดคุยกันถึงประเด็นต่าง ๆ เรารับเป็นข้อมูลมา แต่มิได้หมายความว่าข้อมูลที่เรารวบรวมกันทั้งหมดนั้นเราจะนำมาใส่ในนี้ทั้งหมด เพราะมันมีอีกหลายขั้นตอนในการพิจารณาและหลายกระบวนการ เมื่อเข้านี้คณะกรรมการฯ ของกระผมได้มีการประชุมนัดพิเศษ เวลา ๐๘.๓๐-๐๙.๑๕ นาฬิกา เราฟังเสียงประชาชน เราฟังเสียงสื่อมวลชน เราฟังเสียงสะท้อน ดังนั้นบมขขัดแย้งในขณะนี้ที่ต่างฝ่ายต่างมีสมมุติฐานของตัวเอง กระผมก็มองด้วยความหวังดีในมุมมองของกรรมการฯ สื่อมวลชนก็มีความหวังดีในฐานะที่ประกอบวิชาชีพ ๒ ประเด็นที่ขัดแย้งกันและเป็นที่ยุติก็คือ ข้อ ๑ เรื่องใบอนุญาตของผู้ประกอบการ เรื่องใบอนุญาตของผู้ประกอบการมีอยู่แล้วครับ ใครจะประกอบการด้านวิทยุท่านก็ต้องไปแจ้งที่ กสทช. ใครจะทำด้านทีวี (TV) ท่านก็ต้องไปประมูลถ้าเป็นธุรกิจ แต่ไปขอได้เลยถ้าเป็นสาธารณะที่ กสทช. เพราะฉะนั้นใบอนุญาตมีอยู่แล้วครับ ใครจะเปิดหนังสือพิมพ์ท่านก็ไปที่กระทรวงวัฒนธรรมเพื่อขอจดทะเบียนการพิมพ์ เพราะฉะนั้นเรื่องใบอนุญาตการประกอบการมีหน่วยงานที่ดูแลอยู่ ที่คณะกรรมการฯ เราใส่ไว้ในวันนี้ก็คือใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพ เพราะในอดีตนั้นการประกอบวิชาชีพนี้มีผลกระทบมีสิ่งซึ่งเคยเกิดมาแล้วกระทบต่อประชาชน กระทบต่อการละเมิดสิทธิคนอื่น เพราะฉะนั้นเราจึงมาดูตรงนี้ เดี่ยวคงพูดกันเยอะในมาตรา ๓ ต้องกราบเรียนเชิญครับ ดังนั้นคณะกรรมการฯ ของกระผมจึงได้มีการประชุมกันในตอนเช้า เสนอประเด็นในเรื่องของใบอนุญาต แล้วก็มีความเสี่ยงข้างมากออกมาว่าในเรื่องใบอนุญาตนั้นจะขอปรับเป็นใบรับรองแทนใบรับรองหรือว่าเป็นบัตรประจำตัวซึ่งออกโดยเจ้าของ ออกโดยบรรณาธิการถ้าเป็นสิ่งพิมพ์ออกโดยเจ้าของสถานีถ้าเป็นวิทยุ หรือโทรทัศน์ หรือเคเบิลทีวี (Cable TV) จะเปลี่ยนเป็นใบรับรองแทน ดังนั้นในการที่ปรับจากใบอนุญาตเป็นใบรับรองก็จะทำให้มีผลกระทบต่อ

ทั้ง ๑๐๐ มาตรา ๒๒๗ หน้าที่อยู่ในมือท่านประธานและเพื่อนสมาชิกนั้นมีการปรับแต่ง จะไม่มีมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ ซึ่งเป็นบทลงโทษ เพราะฉะนั้นบทลงโทษจะไม่มี ขออนุญาตให้เจ้าหน้าที่รัฐสภาแจกเลย เราได้จัดเตรียมไว้เรียบร้อยแล้วครับ เป็นใบมีตารางขวาง ๑-๒ หน้าเองครับ เพราะฉะนั้นถ้าท่านดูในปีกใหญ่ เพื่อไม่ให้สับสนนะครับ ผมขออนุญาตใช้ ๑๐๐ มาตราไปก่อน มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ ว่าด้วยเรื่องของผู้ที่ไม่มีใบอนุญาตนั้น จะมีโทษปรับแล้วก็โทษทางอาญาด้วย ในมาตรา ๙๒ นั่นคือผู้ประกอบการที่รับบุคคลใด ที่ไม่มีใบอนุญาตเข้าก็จะมีโทษด้วย เพราะฉะนั้นมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ จะไม่มี ส่วนมาตรา ๙๙ ก็จะไม่มีด้วย เพราะว่ามาตรา ๙๙ นั้นเป็นบทเฉพาะกาลที่คณะกรรมการกิจการของกรรม ได้เสนอในช่วงเปลี่ยนผ่านว่าเมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศใช้ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพ สื่อมวลชนอยู่ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ เคเบิลทีวี (Cable TV) สื่อสิ่งพิมพ์ ทุกสื่อครับ จะได้รับใบอนุญาตโดยอัตโนมัติ บทเฉพาะกาลเขียนไว้นะครับ ส่วนผู้ที่เข้ามาใหม่นั้น ควรผ่านกระบวนการ เพราะว่ามีอนุกรรมการของกรรมท่านหนึ่งซึ่งวันนี้ท่านไม่ได้มา ท่านประกอบอาชีพสื่อมวลชนมา ๓๐ ปี -----

ท่านบอกว่า ท่านคณิตครับ ใบอนุญาตคือสิ่งซึ่งกระผมภาคภูมิใจ ผมอยากได้ใบอนุญาต เพราะฉะนั้นเป็นสิ่งที่ผมจะเดินไปทำข่าว เดินไปที่ไหนเขาก็รู้ว่าผมเป็นสื่อมวลชน ผมมีที่มาที่ไปอะไรอย่างนี้นะครับ ก็มีการพูดคุยกัน โดยสรุปก็คือในร่าง พ.ร.บ. ถ้าท่านเจอ คำว่า ใบอนุญาต ก็จะเป็นใบรับรอง มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๘ ก็จะยกเลิกไป แล้วเราค่อยมาเรียงกันใหม่หลังจากที่โหวตไปวันนี้ กระผมและเจ้าหน้าที่สภาก็จะไป ปรับเรียงกันใหม่พร้อมทั้งข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของท่านผู้มีเกียรติทุก ๆ ท่านนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ หลักการและเหตุผลที่คณะกรรมการสิทธิการ สปท. ได้สานต่อในวาระ ๓๒ วาระ ๓๓ วาระ ๓๔ ต่อจาก สปช. ก็คือโดยที่ปัจจุบันการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน มีลักษณะเป็นพลวัตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งผลให้ สื่อมวลชนมีบทบาทที่สำคัญอย่างมากในการสร้างสรรค์สังคมและการประกอบวิชาชีพ สื่อมวลชน สามารถส่งผลกระทบต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งที่ผ่านมาผู้ประกอบการ วิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน และองค์การสื่อมวลชน ได้มีการกำหนดมาตรการ และกลไกในการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรม แต่ไม่ประสบความสำเร็จและไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร กระบวนการและกลไกในการกำกับดูแลสื่อมวลชนขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน อย่างแท้จริง ฉะนั้น เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานที่เป็นธรรมในการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบ วิชาชีพสื่อมวลชนอย่างเป็นรูปธรรม จึงสมควรกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เพื่อให้เป็นองค์กรกลางในการทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชน ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพ ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้ เสรีภาพของสื่อมวลชนที่ไม่ถูกต้อง เกิดการกำกับดูแล เกิดการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิด การกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนในทุกระดับชั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการกำกับดูแล ตนเองของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน โดยองค์กรสื่อมวลชนในระดับที่ ๑ การกำกับดูแล กันเองโดยองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนในลำดับที่ ๒ โดยกำหนดให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เป็นกลไกในการกำกับดูแลร่วม หรือที่เรียกว่าโคเรกูเลต (Co-regulate) ในชั้นที่ ๓ ซึ่งเป็นการกำกับดูแลร่วม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ ท่านประธานที่เคารพ

ในรายงานฉบับนี้มีทั้งหมด ๒๒๗ หน้า กระผมขออนุญาต คือในตัวรายงานเป็นภาษาหนังสือ และเป็นภาษาทางกฎหมาย ผมจะกราบเรียนให้ท่านเห็นภาพ ท่านจะเห็นภาพสั้น ๆ และเข้าใจนะครับ ตัวร่าง พ.ร.บ. การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. มีทั้งหมด ๒๘ หน้า เริ่มตั้งแต่หน้า ๓๓-๖๑ มีทั้งหมด ๑๐๐ มาตรา ในตัวเอกสารขอแก้ไข พ.ร.บ. จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งต่อกัน อยู่ในหน้า ๖๔-๖๖ มีแค่ ๓ หน้า จำนวน ๙ มาตรา นอกนั้นเป็นผนวก ได้แก่ ผนวก ก คือเราเสนอทั้งหมดเลย เพราะว่าเปเปอร์ (Paper) นี้พอไปถึงส่วนราชการใด หน่วยงานใด ไม่ว่าจะเป็นคณะรัฐมนตรี หรือเป็น สนช. ท่านจะมีหมดท่านไม่ต้องไปค้นใหม่ ในผนวก ก เป็นร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ครับ แต่เป็นเวอร์ชัน (Version) ของ สปช. ในผนวก ข เริ่มจากหน้า ๑๑๓-๑๔๓ จำนวน ๓๐ หน้า เป็นผลการศึกษาของทีดีอาร์ไอ (TDRI) และ บริษัท เบเกอร์ แอนด์ แม็คเคนซี จำกัด ในผนวก ค เป็นประเด็นข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของกระผมซึ่งผมเสนอไว้ ๒๗ ข้อ -----

ในหน้า ๑๖๓-๑๖๔ รวม ๒๑ หน้า ผนวก ง ก็คือร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ แต่เป็นเวอร์ชัน (Version) ของ ๖ องค์กรวิชาชีพลีอ มีจำนวน ๒๑ หน้า ตั้งแต่หน้า ๑๖๔-๑๘๕ ผนวก จ ก็คือความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในเรื่องของการส่งเสริมและการกำกับดูแลจริยธรรมลีอ ของท่านศาสตราจารย์ ดอกเตอร์คณิต ณ นคร ท่านส่งมาให้เรา และสุดท้ายคือผลการเสียริง (Hearing) คือผลการไปประชุม สัมมนา ไปรับฟังความคิดเห็นของคณะอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ รวม ๖ หน้า เพราะฉะนั้นเอกสารจะหนาสักนึดหนึ่งแต่ว่าจะมีความสมบูรณ์ ท่านไปอ่านและดูเปรียบเทียบ เราคงอภิปรายกันวันนี้ทั้งวัน หรือถ้าไม่จบก็ไปต่อวันพรุ่งนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอกราบเรียนในภาพรวมที่จะได้เห็นและเข้าใจง่าย ปัญหาในอดีตที่เคยเกิดนั้น กระผมขอกล่าวถึงปัญหานะครับ ในสิ่งดี ๆ ของสื่อมวลชน ด้วยความเคารพ มีเยอะเลย และผมก็เคารพในสังคมของสื่อมวลชน แต่จะขอพูดเฉพาะในสิ่งซึ่งเป็นปัญหาและเราจะมาแก้กัน ปัญหาในอดีตนั้นก็คืในเรื่องของการลงข้อความที่ไม่ตรงกับความจริง การลงข้อความที่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิด การลงข้อความโดยใช้คำพูด ใช้คำย่อ ทำให้เข้าใจเป็นอย่างอื่น ก่อให้เกิดการแตกแยก การแตกแยกนี้แตกแยกทั้งทางด้านสังคม ศาสนา การเมือง และทั้ง ๓ แตกแยกนี้กระทบมาถึงเรื่องของความมั่นคง การละเมิดสิทธิเสรีภาพของคนอื่น การโฆษณาที่เกินเลยความจริง และสุดท้ายคือการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสถาบันเบื้องสูง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้มีความพยายามครับท่านประธาน การแก้ไขก็คือไปฟ้องศาล ไปร้องเรียนต่อบรรณาธิการบ้างถ้าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ไปแจ้งสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์บ้าง ถ้าเป็นเสียงและภาพ ไปแจ้งต่อผู้จัดการสถานีเคเบิลทีวี (Cable TV) ที่มีอยู่ทั่วประเทศ ๗๖ จังหวัด แล้วก็ได้รับการพิจารณาบ้าง ไม่พิจารณาบ้าง ผลออกมาไม่พอใจบ้าง พอใจบ้าง อีกทางหนึ่งก็คือไปฟ้องศาล ซึ่งการไปฟ้องศาลนั้นก็ไม่ใช่ที่ต้งการของคู่กรณี เพราะ ๑. ต้องเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องของทนาย จะต้องเสียเวลาในการไปตามที่ศาลนัด ในอดีตนานมาแล้วถึง ๒๐ ปี เป็นที่ประจักษ์ว่าสมาคม สมาพันธ์สื่อด้านต่าง ๆ ได้พยายามแก้ปัญหานี้เป็นที่ประจักษ์แล้วนะครับ แต่ว่าขาดฐานกฎหมาย ขาดสภาพบังคับ เพราะฉะนั้นจึงทำให้ปัญหาดังกล่าวในอดีตนั้นยังไม่ได้ถูกแก้ไข สปช. จึงศึกษาในเรื่องนี้แล้วก็เสนอแนะว่าควรจะมีสภาวิชาชีพ ปัญหาก็คือผู้ถูกกล่าวหาหรือคู่กรณีลาออกจากต้นสังกัด

ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ หรือโทรทัศน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ ปัญหาดังกล่าวนั้นยังคงวนเวียนอยู่เรื่อยมา สปท. คณะของคณะก็ได้สานต่อ เรามีนักวิชาการระดับดอกเตอร์ เรามีการไปประชุม เสวนานอกสถานที่ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าโอกาสนี้น่าจะเป็นโอกาสดีที่เราจะได้มีการปฏิรูปด้านสื่อสารมวลชน ในสิ่งที่เราได้เสนอไว้จะเป็น ๓ ขั้นตอน ท่านฟังตามผม ไปนิดเดียวท่านเข้าใจหมด ขั้นตอนที่ ๑ เลยก็คือองค์กร ในนี้จะเขียนว่าองค์กรจะต้องมาแจ้ง องค์กรที่ว่าเป็นใครครับ ก็คือวิทยุโทรทัศน์ วิทยุธุรกิจ วิทยุชุมชน โทรทัศน์ ธุรกิจ หรือสาธารณะก็แล้วแต่ สิ่งพิมพ์ เคเบิลทีวี (Cable TV) ที่อยู่ต่างจังหวัด ท่านจะต้อง มาจดแจ้ง และในการมาจดแจ้งนั้นท่านจะต้องมีประกาศหรือคำสั่งในการดำเนินการ ด้านจริยธรรมของท่านมาด้วย

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร (ประธานกรรมาธิการ) : ในขั้นที่ ๑ คือเป็นการกำกับดูแลตัวเอง ขั้นที่ ๒ ก็คือการกำกับดูแลกันเอง ก็หมายถึงว่าองค์กรในข้อที่ ๑ ของกระผมรวมกันอย่างน้อย ๑๐ องค์กร รวมกันอย่างน้อย ๕๐๐ คนขึ้นไป รวมกันนะครับ เพราะว่าหนังสือพิมพ์อาจจะมีทั้งใน กทม. และในต่างจังหวัดท่านก็เป็นองค์กร ท่านต้องกำกับดูแลตัวเอง ต่อไปท่านมารวมกันตามประเภทหรือท่านข้ามประเภทก็ได้ แล้วแต่ท่านมารวมกันเป็นองค์การ แต่ต้อง ๑๐ องค์กรขึ้นไป ต้อง ๕๐๐ คนขึ้นไป แล้วท่านก็จัดตั้งเป็นองค์การ สถานที่ที่จะอยู่ที่ไหน ใช้ชื่ออย่างไรท่านไปกำหนดกัน แล้วก็มีประกาศหรือมีคำสั่งมาตรฐานจริยธรรมขององค์การของท่านที่มี ๑๐ องค์กรนั้น อันนี้เป็นการกำกับดูแลกันเอง ขั้นสุดท้ายครับ ขั้นสุดท้ายคือการกำกับดูแลร่วมหรือที่เรียกว่าโคเรกูเลต (Co-regulate) ตามข้อเสนอของทีดีอาร์ไอ (TDRI) แล้วก็ บริษัท เบเกอร์ แอนด์ แม็คเคนซี จำกัด ก็คือเสนอให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพ สภาวิชาชีพก็น่าจะอยู่ใน กทม. อยู่ที่ไหนยังไม่ทราบ ให้มีสภาวิชาชีพขึ้น มีคณะกรรมการ ๑๕ ท่าน ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ในหลักคิดตอนแรกเราใช้วิธีให้สภาวิชาชีพมาจาก ๓ แกนด้วยกันเท่า ๆ กัน คือ ๔ สื่อมวลชน ๔ ภาครัฐ และ ๔ นักวิชาการอิสระ รวมกันเป็น ๑๒ ประธานอีก ๑ เป็น ๑๓ ในนี้บ่งเลยนะครับว่าประธานต้องเป็นผู้ที่มาจากสื่อมวลชนเท่านั้น พอดำเนินการในเรื่องนี้ก็มีเสียงเสนอมาว่าภาครัฐมี ๔ ปลัดกระทรวง คือ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดีอี (DE) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เราก็มีการพูดคุยกันให้ท่านสื่อมวลชนได้สบายใจ ท่านเกรงในเรื่องของการครอบงำเพราะฉะนั้นเราปรับ เราถอย ถอยครั้งที่ ๑ คือเราปรับ ๒ ปลัดกระทรวงออก คือปลัดกระทรวงการคลัง และปลัดกระทรวงดีอี (DE) แล้วใครมาแทนครับ คนที่แทนปลัดกระทรวงการคลังคือผู้แทนของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เราปรับปลัดกระทรวงดีอี (DE) ออก ใครมาแทนครับ คือผู้แทนจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาแทนของสื่อมวลชนยังคงมี ๕ ที่และเป็นประธานด้วย เราเพิ่มให้อีก ๒ เป็น ๗ เพราะฉะนั้นสูตรจึงเป็นที่มาจากของ ๗ ๒ ๒ ๔ ๗ ๒ ๒ เป็น ๑๑ ๔ ยังไม่ทราบเป็นใคร ท่านก็ไปเลือกกัน ตรงนี้สื่อมวลชนได้ประโยชน์แล้วครับ สื่อมวลชนมี ๗ ๒ ปลัดกระทรวง กับผู้แทนจากคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ท่านไปเลือก ๔ ๔ เป็นใครไม่รู้ท่านไปเลือกมาให้ได้ ๑๕ นี่ก็เป็นที่มาของคณะกรรมการสภาวิชาชีพ ซึ่งเป็นการถอยครั้งที่ ๑ ของคณะกรรมการธิการของกระผม

ประโยชน์ก็คือแทนที่เวลาเกิดกรณีขึ้นท่านต้องไปฟ้องที่เจ้าของสื่อคือเจ้าของวิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ หรือท่านไปฟ้องศาล ท่านไม่ต้องครับ ท่านแจ้งในองค์กรของท่านได้เลย เพราะว่าเรามีประกาศคำสั่งเรื่องจริยธรรมอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้ากระทำผิดประชาชนหรือผู้ประกอบวิชาชีพสื่อไปแจ้งที่องค์กรเลย องค์กรนี้อาจจะอยู่ที่จังหวัดพัทลุง อาจจะอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา ก็แล้วแต่จัดตั้ง องค์กรจะต้องพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้เสร็จภายใน ๑๕ วันแล้วตอบกลับ เจ้าตัวยังไม่พอใจในคำตัดสินขององค์กรแจ้งมาที่องค์กรครับ องค์กรจะดู ๑๐ องค์กร องค์กรจะดูอีกทีหนึ่ง ยังไม่พอใจอีกท่านแจ้งสภาวิชาชีพ ใน ๓ ขั้นตอนที่ประชาชนอย่างเรา ๆ ท่าน ๆ หรือผู้ประกอบวิชาชีพสื่อเสียประโยชน์ แจ้งแล้วไม่ตัดสิทธิที่จะไปฟ้องศาล คือท่านก็แจ้งองค์กรของท่านด้วย ยังไม่เวิร์ก (Work) ท่านก็ฟ้องศาลคู่ขนานไปด้วยเลย นี่คือประโยชน์ ประโยชน์ขององค์กร ประโยชน์ขององค์กร ประโยชน์ของสภาวิชาชีพ -----

องค์กรนั้นคือกำกับดูแลตัวเอง องค์กรก็คือกำกับดูแลกันเอง และสภาวิชาชีพกำกับดูแลรวม ก็จะได้ไม่ต้องไปฟ้องศาล ทีนี้ภายใต้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติจะมีคณะกรรมการจริยธรรม ผมมาถึงสภาวิชาชีพ สภาวิชาชีพมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี และเป็นได้ ๒ เทอม มาคณะกรรมการจริยธรรม อันนี้ตั้งโดยกรรมการสภาวิชาชีพ ๑๕ คน จำนวนที่คนยังไม่ได้กำหนด เป็นแต่เพียงบอกว่าให้คณะกรรมการจริยธรรมตั้งขึ้นมาอยู่อันเดอร์ (Under) สภาวิชาชีพ จำนวนที่คนไปกำหนดกัน แต่จะต้องมีผู้แทนจากภาคประชาชนอย่างน้อย ๔๐ เปอร์เซนต์ เพราะฉะนั้นท่านก็จัดสัดส่วน สมมุตินะครับ คณะกรรมการจริยธรรมมี ๒๐ คน ๘ คน จะต้องมาจากภาคประชาชน คณะกรรมการจริยธรรมนั้นก็จะมีวาระ ๒ ปี อยู่ได้ ๒ เทอม ท่านก็ทำ ๔-๕ อย่าง เดียวท่านพิสิษฐ์จะว่าในรายละเอียด ผมดูในภาพกว้าง คณะกรรมการจริยธรรมก็จะดูในเรื่องของการส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการอบรม สัมมนา ให้มีการดูงาน แล้วก็ออกมาตราฐานวิชาชีพกลาง หน้าที่ข้อ ๒ ก็คือรับเรื่องร้องเรียน แล้วสภาวิชาชีพมีอำนาจ ในการอุทธรณ์การพิจารณาขององค์กรและองค์กร ผมแตะนิดหนึ่งครับ เรื่องของการคุ้มครอง สิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบการอยู่ในมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ หน้า ๕๕ แล้วก็มาตรการ คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ และมีมาตรการคุ้มครองประชาชน คือจะมี มาตรการคุ้มครองหมด ทั้งผู้ประกอบวิชาชีพสื่อคือเจอร์널리สต์ (Journalist) และประชาชน ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องแต่ถูกรับผลกระทบต่อการลงข่าวแพร่ภาพของสื่อ

บทเฉพาะกาล มาตรา ๙๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้ง สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ๑๓ คน เราใส่ตรงนี้ไว้เพื่ออะไรครับ คือกฎหมายฉบับนี้ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ตัวสภาวิชาชีพ ๑๕ ท่านจะยังไม่เกิด เพราะฉะนั้น คณะกรรมการเตรียมการจะทำหน้าที่นี้ไปก่อนโดยเรากำหนดให้มีอายุไม่เกิน ๒ ปี ถ้าท่านจัดตั้งเร็ว จัดตั้งสภาวิชาชีพเสร็จเร็วท่านก็เลิกเร็ว แล้วก็มิตัวแทน ๑๓ ท่าน

เกือบจะสุดท้ายครับ ในการดำเนินการทุกอย่างจะขาดเสียไม่ได้เลยคือเรื่องเงิน ในเจตนาเริ่มแรกของกระผม เราอยากให้สถาบันนี้เป็นสถาบันที่มีเกียรติ คือสถาบันสื่อ มีเกียรติได้รับการยอมรับ มีเรื่องของสวัสดิการ มีสวัสดิภาพ มีการอบรม เมื่อสื่อมวลชน ตัวเล็ก ๆ ผมเคยเป็นเด็กวัด ผมเคยลำบากมา กระผมรู้ถึงความลำบากของระดับล่าง

ผมอยู่ในกระทรวงกลาโหม ผมรู้ถึงความลำบากของลูกน้องในระดับพลทหาร นายสิบ และชั้นประทวน ทำนองเดียวกันครับ สื่อมวลชนที่ไปเกาะติดอยู่ตามโรงพัก ไปเกาะติดอยู่ตามสถานที่ซึ่งกำลังจะมีการล่อซื้อยาบ้า ไปเกาะติดอยู่ตามสถานที่ที่มีเรื่องของน้ำท่วม ไฟป่าอะไรต่ออะไร น้อง ๆ พวกนี้ลำบากครับ น้อง ๆ พวกนี้ควรที่จะได้รับการดูแล ท่านจะเห็น ผมมีข้อสงวน ๒๗ ข้อ ผมจะเขียนไว้ตรงนั้น เช่น เมื่อน้อง ๆ สื่อมวลชนเจ็บป่วย ควรจะมีกระเข้าไปเยี่ยม ถ้าท่านเป็นผู้ป่วยในควรจะมีคำรักษาพยาบาล เมื่อท่านมีคดีความ ควรจะมีสมาคม สมาพันธ์หรืออะไร เราจึงเสนอสภาวิชาชีพที่จะช่วยเหลือในเรื่องของ ค่าทนาย ในอีกด้านหนึ่งของเหรียญก็คือในกรณีนี้น้อง ๆ กระทำความดี ทำอย่างไรที่จะให้ เขารักองค์กรนี้ -----

มีความทุ่มเทและซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพนี้ การส่งเสริมครับ การส่งเสริมโดยให้มีบุคคลดีเด่นจะเป็นรายไตรมาส ปีละ ๔ ครั้ง หรือ ๖ เดือน ๑ ครั้ง หรือปีละ ๑ ครั้ง มีการประกาศเกียรติคุณให้เป็นบุคคลดีเด่น ให้มีการสรรเสริญชื่นชมเอาเป็นตัวอย่างกันข้ามองค์กร ข้ามองค์การข้ามสื่อ และสุดท้ายผมก็ได้เสนอด้วยว่าถ้าหากจะจัดอาคารสถานที่ให้ดูเหมาะสมสง่างาม จัดตั้งฮอลล์ ออฟ เฟรม (Hall of Fame) เลยครับ ใครเป็นบุคคลดีเด่นซึ่งกระทำความดี เราส่งเสริม เหมือนที่จังหวัดอุทัยธานีก็มีอนุสาวรีย์ของท่านที่ทุ่มเทให้กับกิจการเรื่องสัตว์ป่า ดังนั้นในขั้นต้นเราก็เลยเสนอให้มีปลัดกระทรวงการคลัง ซึ่งคงจะดูในเรื่องของที่ดินราชพัสดุ ดูในเรื่องของงบประมาณในการออกแบบก่อสร้างอาคารให้ดูเหมาะสม โอ้โถง สง่างาม กระผมเองเกษียณอายุราชการในกระทรวงกลาโหม กระผมเป็นเด็กวัด กระผมรักองค์กรนี้ กระผมทำสิ่งดี ๆ ไม่ทำให้กระทรวงกลาโหมเสียหาย เพราะอะไรครับ เพราะท่านดูแลผมปรัชญาตรงนี้ผมจึงอยากจะมาปรับใช้กับตรงนี้ อยากให้องค์กรสื่อเป็นองค์กรที่น่ารัก น่าเคารพ ใครเห็นก็อยากเข้าไปสัมผัสด้วย เรื่องเงิน เรามีทั้งอินเวสต์เมนต์คอสต์ (Investment Cost) มีทั้งโอเปอเรติงคอสต์ (Operating Cost) เพราะฉะนั้นไม่เป็นไรครับ ขณะนี้ตัด ๒ ปลัดออกไปแล้ว แต่ยังคงต้องใช้เงินนะครับ เราจึงเสนอให้ใช้เงินจากกองทุนวิจัยและพัฒนา กสทช. ซึ่งมีคุณนิพนธ์นั่งสุดท้ายผมอยู่ ผมมี พ.ร.บ. กสทช. มาตรา ๕๒ ผมมีเอกสารของกองทุนที่จะมีแบบฟอร์ม (Form) แนะนำกองทุนแล้วก็มีแบบฟอร์ม (Form) ในการขอปีหนึ่งก็น่าจะประมาณ ๓๐-๕๐ ล้านบาท เราเสนอให้คณะกรรมการเตรียมการ ๒ ปีแล้วสิ้นสภาพ แล้วเกิดสภาวิชาชีพ สภาวิชาชีพเทอมหนึ่ง ๓ ปี เราก็เลยเสนอให้มี ๕ ปีเป็นเทอมแรก แล้วเทอมที่ ๒ ก็ ๒ ปี เพื่อให้งานเดินต่อไปได้ หลังจากนั้นแล้วสภาวิชาชีพน่าจะเดินไปได้ด้วยตัวของท่านเอง เพราะท่านจะมีรายได้เข้ามาจากตรงนั้นตรงนี้ทั้งหมดนั้นเป็นภาพกว้างที่ผมได้กราบเรียน และท่าน พลตำรวจตรี พิสิษฐ์และคณะของกระผมจะได้เรียงในรายมาตรา ซึ่งบางมาตราก็สั้น ๆ ได้ บางมาตราคงจะนาน กราบขอบพระคุณในช่วงแรกด้วยความเคารพ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไปขอเชิญ พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ ที่ปรึกษาปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อดีตผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ขอเชิญครับ

พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ ท่านสมาชิก กระผม พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในฐานะกรรมการ ก่อนที่ผมจะลงในรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายฉบับนี้ กระผมขออนุญาตนำสิ่งที่ท่านประธาน ได้กราบเรียนท่านประธานและเพื่อนสมาชิกกรณีเกี่ยวกับเรื่องใบอนุญาต ตามเอกสารแผ่นขวาง ที่เจ้าหน้าที่ได้แจกจ่ายเพื่อนสมาชิก ประเด็นเรื่องใบอนุญาตตามมาตรา ๓ ในรายงาน หน้า ๓๔ เปลี่ยนจากใบอนุญาต เป็นใบรับรอง ดูตารางขวางขวามือนะครับ ใบรับรอง หมายความว่า ใบรับรองที่องค์กรสื่อมวลชนออกให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ตามพระราชบัญญัตินี้ องค์กรคืออะไรครับ องค์กรคือเจ้าของกิจการ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุโทรทัศน์ ต้องออกใบรับรองในการเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพในสังกัด ต่อไปครับ ในมาตรา ๘ หน้า ๓๖ พูดถึงเรื่องเจ้าของกิจการ ผู้ประกอบใบอนุญาตจะต้องมีหน้าที่กำกับดูแลให้ผู้ประกอบการวิชาชีพองค์กรสื่อมวลชนดำเนินการตามมาตรา ๓๐ (๑) -----

นั่นก็คือจะต้องให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจากสภาวิชาชีพ อันนี้เราเปลี่ยนถ้อยคำใน (๑) ออก โดยเปลี่ยนเป็นความในมาตรา ๘ เพิ่มเติมในวรรคสองแห่งมาตรา ๘ ให้องค์กรสื่อมวลชนมีหน้าที่ในการออกใบรับรองให้กับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรของตน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติกำหนด มาตรา ๓๐ (๑) เดิมที่กำหนดให้สภาวิชาชีพมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องการขึ้นทะเบียน ออก และเพิกถอนใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด เปลี่ยนเป็น ออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับให้องค์กรสื่อมวลชนไปดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบรับรองให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ในมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๔ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกันก็ขอให้ตัดออกทั้ง ๓ มาตรา

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ (กรรมการ) : ผมขออนุญาตท่านประธานนำเสนอในรายละเอียดเกี่ยวกับร่างกฎหมายฉบับนี้ ผมคงไม่ลงในรายละเอียดว่าหลักการและเหตุผลในองค์ประกอบใหญ่ ๆ มีมาอย่างไร ท่านประธานกรรมการได้กราบเรียนท่านประธานและเพื่อนสมาชิกไปแล้ว ผมจะพูดในรายละเอียดว่าโครงสร้างของกฎหมายฉบับนี้มีรายละเอียดโดยสังเขปอะไรบ้าง ก็คือหมวด ๑ ในเรื่ององค์กรสื่อมวลชน หมวด ๒ จะพูดถึงเรื่ององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน หมวด ๓ จะพูดถึงเรื่องสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น ๑๑ ส่วน ส่วนที่ ๑ เป็นเรื่องบททั่วไป ส่วนที่ ๒ สมาชิก ส่วนที่ ๓ คณะกรรมการวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ส่วนที่ ๔ การประชุมใหญ่ ส่วนที่ ๕ มาตรฐานจริยธรรม ส่วนที่ ๖ การส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ส่วนที่ ๗ การส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ส่วนที่ ๘ การคุ้มครองเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ส่วนที่ ๙ มาตรการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ส่วนที่ ๑๐ มาตรการการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน และส่วนที่ ๑๑ เรื่องบทกำหนดโทษ ผมขออนุญาตเท้าความว่าในอดีตที่ผ่านมาองค์กรสื่อมวลชนมีการรวมตัวกันตามสภาพของสื่อ นั้น ๆ จะเป็นลักษณะของสมาคม เป็นลักษณะของสภา มีการรวมตัวกันนี้คือเหตุผลความจำเป็นว่า องค์กรสื่อมวลชนมีการรวมตัวกันอยู่แล้ว มาตรฐานจริยธรรมก็กำหนดกติกาขึ้นมาเพื่อดูแลกำกับกันเองภายใน การลงโทษทางจริยธรรมโดยยึดถือ

๒๓

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กัลยาณี ๑๑/๒

มาตรฐานจริยธรรมที่แต่ละองค์การ ผมขออนุญาตใช้คำว่าองค์การสื่อมวลชนในแต่ละองค์การ
กำหนดขึ้นมา กฎหมายฉบับนี้มีความชัดเจนในเรื่องจริยธรรม ขอเรียนว่าผู้ประกอบการวิชาชีพ
สื่อมวลชนยังมีสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเต็มที่ตามรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้
ในมาตรา ๓๕ แต่เมื่อเป็นวิชาชีพสื่อมวลชน ผลจากการประกอบวิชาชีพย่อมมีผลกระทบ
ต่อประชาชน ในกรณีที่เกิดความเสียหายย่อมมีผลกระทบต่อประชาชน ต่อสังคม ต่อประเทศชาติ
ในอดีตที่ผ่านมา -----

- ๑๒/๑

การลงโทษทางจริยธรรมที่ทำโดยองค์กรสื่อมวลชนก็ดี องค์กรสื่อมวลชนที่ผมได้กล่าวไว้ข้างต้นก็ดี ไม่มีเงื่อนไขเวลาที่ชัดเจนว่าจะต้องดำเนินการภายในกี่วัน มีกรอบเวลาชัดเจน การลงโทษชัดเจนหรือไม่ มาตรฐานก็เป็นไปตามที่องค์กรหรือองค์กรต่าง ๆ เหล่านั้นกำหนด กฎหมายฉบับนี้จะเป็นตัวกำหนดมาตรฐานกลางสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติจะเป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานจริยธรรมกลางที่องค์กรสื่อมวลชนและองค์กรสื่อมวลชนนำไปเป็นหลักในการร่างมาตรฐานจริยธรรมในองค์กรและองค์กรซึ่งจะยึดโยงกับความในมาตราที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรา ๖ (๖) ที่กำหนดให้องค์กรสื่อมวลชนต้องกำหนดมาตรฐานข้อกำหนดแนวทางการปฏิบัติด้านจริยธรรม สำหรับองค์กรสื่อมวลชนมีมาตรา ๑๔ (๖) ซึ่งกำหนดข้อกำหนดและแนวทางด้านจริยธรรม มาตรา ๑๖ ดูแลเรื่องจริยธรรมภายในองค์กร เช่นเดียวกันในสภาวิชาชีพก็กำหนดมาตรฐานจริยธรรม มาตรฐานกลาง ฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้จึงมีความชัดเจน ไม่ว่าในเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ไม่ว่าประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน

ต่อไปเป็นสิ่งที่สังคมพี่น้องสื่อมวลชนให้ความสนใจก็คือมาตรา ๓ ในเรื่องคำนิยามของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน เราคงต้องยอมรับว่าขณะนี้สถานการณ์ของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี สื่อในอดีตที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ ปัจจุบันหันไปสู่สื่อออนไลน์ (Online) ขณะเดียวกันประชาชนพลเมืองของประเทศไทยมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญในการติดต่อสื่อสาร ก็จะมีบุคคลที่ทำตัวเป็นนักข่าวพลเมืองตรงนี้ คณะกรรมาธิการเราได้พิจารณาแล้วเห็นว่าควรจะต้องมีการกำหนดนิยามของคำว่าผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ให้ชัดเจนและครอบคลุม ในสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ อันนี้ไม่มีปัญหา เป็นสื่อที่จับต้องได้ มีนักข่าวมีบรรณาธิการ มีการกำกับดูแล เห็นโครงสร้างในการกำกับดูแลควบคุมกันเองอย่างชัดเจน แต่สื่อออนไลน์ (Online) ครับ ท่านประธานก็ดี ท่านสมาชิกก็ดี ทราบว่าปัญหาของประเทศนี้เกิดจากอะไร สื่อออนไลน์ (Online) โซเชียลมีเดีย (Social Media) ถ้าอยากจะรวมประณามใครก็เอาสิ่งที่ต้องการจะใส่เข้าไปในโซเชียลมีเดีย (Social Media) มันก็จะแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว ขาดการควบคุม เราจึงต้องกำหนดคำนิยามของคำว่า ผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชน ให้ครอบคลุม เรากำหนดอย่างไรครับ ในคำนิยามของสื่อปกติ ผมขออนุญาตใช้ภาษาอังกฤษนะครับท่านประธาน แมสมีเดีย (Mass Media) ก็คือบุคคลที่ประกอบวิชาชีพเป็นสื่อกลางเพื่อนำข่าวสาร สาร และเนื้อหา

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

นิษฯ ๑๒/๒

เพื่อประโยชน์สาธารณะทุกประเภทไปสู่มวลชนไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดอย่างเป็นปกติธุระ
หรือทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับคำตอบแทนเป็นประจำจากเจ้าของสื่อ -----

- ๑๓/๑

แต่สื่อออนไลน์ (Online) ไม่ใช่อย่างนั้นครับ สื่อออนไลน์ (Online) เจ้าของสื่อออนไลน์ (Online) เจ้าของเพจ (Page) เป็นทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นทั้งนักข่าว เป็นผู้ผลิตข่าว เป็นบรรณาธิการข่าว เป็นผู้เสนอข่าว และสำคัญยิ่งไปกว่านั้น ไม่มีสังกัด คณะกรรมการการ จึงกำหนดค่านิยามเพื่อให้ครอบคลุมก็คือบุคคลที่มีเจตนารมณ์เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งเข้าข่ายตามองค์ประกอบที่ผมได้กราบเรียนท่านประธานและเพื่อนสมาชิกไปแล้ว ที่มีรายได้ประจำ ขยายความจากตรงนั้น รายได้จากงานที่กระทำไม่ว่าทางตรง ทางอ้อม ผมยกตัวอย่าง ผมเปิดเว็บไซต์ (Web Site) หรือเพจ (Page) ขึ้นมาเพจ (Page) หนึ่ง ทำตัวเป็นผู้เสนอข่าว เป็นข่าวที่ดีมีความน่าเชื่อถือก็จะมีสมาชิกเข้ามาสมัครเป็นจำนวนมาก ถ้าท่านทำโดยไม่มีรายได้อันนี้ก็ไม่น่าจะเข้าองค์ประกอบ แต่ถ้าเมื่อใดท่านมีรายได้ จากสมาชิกที่รับข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ (Web Site) หรือในเว็บไซต์ (Web Page) ของท่านก็ดี ก็คือค่าสมาชิก อันนี้เข้า ที่นี้สื่อออนไลน์ (Online) จะมีลักษณะพิเศษอีกประการหนึ่ง ก็คือมีรายได้ทางอ้อม ได้อย่างไรครับ ผมตั้งเว็บเพจ (Web Page) เว็บไซต์ (Web Site) ขึ้นมา เพื่อทำตัวเป็นผู้สื่อข่าวพลเมือง ปรากฏว่ามีแฟนเพจ (Fanpage) ติดตาม เป็น ๑๐๐ คน เป็น ๑๐,๐๐๐ คน เริ่มจาก ๑๐๐ คน เป็น ๑๐,๐๐๐ คน เป็น ๑,๐๐๐ คน เป็น ๑๐๐,๐๐๐ คน เป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน สิ่งที่จะตามมาก็คือรายได้ทางอ้อม เช่นรายได้จากการโฆษณาออนไลน์ (Online) พี่น้องประชาชนที่เข้าไปเยี่ยมชมเว็บเพจ (Web Page) เว็บไซต์ (Web Site) ของท่าน ก็จะได้เห็นโฆษณา ผู้กระทำมีรายได้จากการโฆษณา ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่เป็นรายได้โดยตรง เราจึงต้องบัญญัติให้ครอบคลุม จะมีมาตราที่เกี่ยวข้องก็คือมาตรา ๗๒ ขออนุญาต ท่านประธานนะครับ ในมาตรา ๗๒ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดว่า บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการนำข้อมูลข่าวสารวิชาชีพที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรม แต่ไม่สังกัดองค์กรใด สื่อออนไลน์ (Online) ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนออนไลน์ (Online) ไม่มีสังกัด เป็นตัวของตัวเอง จะต้องถูกอยู่ภายใต้มาตรฐานการกำกับทางจริยธรรมตามมาตรา ๗๒ เช่นเดียวกัน นี่คือนี่ที่ผมขออนุญาตท่านประธาน ท่านสมาชิกเพื่อทำความเข้าใจว่าคณะกรรมการเรามีได้มีเจตนา ในการควบคุม กำกับดูแลความมีสิทธิเสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร เราต้องการที่จะให้ การติดต่อสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีเจตนารมณ์ในการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน จะต้องเข้าอยู่ภายใต้มาตรฐานจริยธรรมที่สภาวิชาชีพตามร่างกฎหมายฉบับนี้กำหนด

อีกประเด็นหนึ่งที่ผมขออนุญาตท่านประธานและเพื่อนสมาชิกกราบเรียน
ในเรื่ององค์ประกอบของสภาวิชาชีพ ก็จะมีสังคมหรือพี่น้องสื่อมวลชนมีความกังวล
ว่าองค์ประกอบของหน่วยงานรัฐ ก็คือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
ที่เข้ามาอยู่ในคณะกรรมการสภาวิชาชีพจะมีอำนาจในการที่ไปกำกับดูแล กำหนดทิศทาง
ในการประกอบอาชีพสื่อมวลชนได้หรือไม่ ก็กราบเรียนท่านประธานและเพื่อนสมาชิกว่า
ในเนื้อหาฉบับนี้กำหนดให้สภาวิชาชีพดำเนินการในเรื่องจริยธรรม -----

องค์ประกอบของคณะกรรมการ เหตุที่เรานำตัวแทนของรัฐ ๒ ตำแหน่งเข้ามา เนื่องจากมีความขัดแย้งกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ท่านประธานกรรมการได้กราบเรียนไปแล้วในเรื่องกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งต้องจัดแจ้งการพิมพ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็คือกระทรวงวัฒนธรรมในเรื่องวิทยุโทรทัศน์ก็ต้องไปดำเนินการกับปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งอาจจะต้องมีการประสานกับ กสทช. นี่คือการขัดแย้ง นอกจากนี้ตัวส่วนราชการ ๒ ส่วนนี้ก็ยังมีส่วนขัดแย้งในเรื่องการติดต่อประสานงานกับรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งดูแลมาตรฐานศีลธรรมอันดีงามของสังคม ซึ่งสามารถให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการสภาวิชาชีพในเรื่องการพิจารณาจริยธรรม ในการกำหนดกรอบจริยธรรม ในการพิจารณาว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรมที่กำหนดไว้หรือไม่ นี่คือการเหตุผลว่าทำไมเราถึงเอาตัวแทนของรัฐใน ๒ ส่วนเข้ามา

อีกประเด็นหนึ่งก็คือ ในองค์ประกอบของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๙๓ เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ในบทเฉพาะกาลกำหนดให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีระยะเวลาการทำงานไม่เกิน ๒ ปี ตามมาตรา ๙๓ ฉะนั้นหลักการคือทำอย่างไรให้คณะกรรมการชุดนี้สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ได้ทันเวลาการไปใช้วิธีการคัดเลือกตัวแทนสื่อมวลชนที่ดี ตัวแทนภาคประชาชนที่ดี จากการศึกษาเราพบว่าถ้าใช้วิธีการเช่นนั้นจะทำให้เมื่อมีการจัดตั้งคณะกรรมการสภาวิชาชีพแล้วจะเหลือเวลาให้ทำงานได้ไม่ทัน เราจึงกำหนดตัวผู้ที่เกี่ยวข้องก็คือในการพิจารณาเลือกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการสื่อสารมวลชน เช่น ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ประธานสมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ (Online) ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ประธานมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เป็นต้น ก็คือให้มีความหลากหลายเพื่อเป็นคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติให้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์

เรื่องเงินครับ ในร่างเดิมที่เสนอไปยังคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในขณะนั้นเราออกแบบให้ใช้เงินภาษีบาปที่เหลือจากการดำเนินการของไทยพีบีเอส (Thai PBS) ที่จะต้องส่งคืนคลังจำนวน ๕ เพอร์เซ็นต์

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กุลนิษฐ์ ๑๔/๒

มาเป็นค่าใช้จ่ายของสภาวิชาชีพ มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ มีข้อติติงว่าการที่รัฐนำเงินไปอุดหนุน
สื่อมวลชนของเอกชนจะขัดรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๕ หรือไม่ อันนี้คณะกรรมการเรา
พิจารณาแล้วมีความมั่นใจเต็มครับ เราจึงตัดตรงนี้ออก เมื่อตัดออกไปแล้วเราก็ยังเป็นห่วงว่า
ถ้าปราศจากเงินทุน คณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติก็ดี
สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติก็ดี ที่เกิดขึ้นไม่สามารถดำเนินการได้หากปราศจาก
เงินทุนดำเนินการ เราได้มีการพูดคุยประสานงานกับกองทุนสื่อสร้างสรรค์ของ กสทช.
ว่าสามารถสนับสนุนเงินตรงนี้ได้หรือไม่ ซึ่งก็ยินดีนะครับ -----

เราจึงกำหนดไว้ในมาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ ว่าให้ กสทช. จัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพ เพื่อให้สภาวิชาชีพใช้จ่าย โดยจัดทำเป็นคำของบประมาณประจำปี ซึ่งก็ไม่ว่าสิ่งที่จัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี สมมติขอไป ๑,๐๐๐ ล้านบาท หรือ ๑๐๐ ล้านบาท ท่านต้องให้เต็ม อันนี้อยู่ที่เหตุผลความจำเป็น เมื่อคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้ง ๒ ปี สภาวิชาชีพเราให้ ๕ ปีเลย ที่แรกเราก็มีข้อถกเถียงกันว่า ๕ ปีจะยาวเกินไปไหม ก็มีข้อถกเถียงมากมาย เพื่อให้สภาสามารถตั้งตัวและดำเนินกิจการไปได้ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายจึงให้ ๕ ปี พอ ๕ ปีแล้วรายได้ของสภาก็จะมาจากรายได้ที่กำหนดไว้ เช่น รายได้จากสมาชิก รายได้จากผู้ที่บริจาค เงินทุน ดอกเบี้ย เป็นต้น ซึ่งเราเชื่อว่าเมื่อผ่านพ้น ๗ ปีไปแล้วสภาวิชาชีพที่เกิดขึ้นก็จะสามารถยืนอยู่และบริหารจัดการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายได้ กระผมมีรายละเอียดที่ขยายต่อท่านประธานกรรมาธิการท่านนี้ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ถ้าท่านสมาชิกอภิปรายก็ค่อยขออนุญาตตอบ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ทางคณะกรรมการได้รายงานต่อสมาชิกเรียบร้อยแล้วนะครับ รวมทั้งการขอแก้ไขจากผลการประชุมคณะกรรมการ ซึ่งก็ได้ทำเป็นเอกสารให้กับสมาชิกทุกท่านนะครับ ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยใช้เวลาท่านละไม่เกิน ๑๐ นาที ระหว่างที่ทางคณะกรรมการรายงานมีสมาชิกแสดงความจำนง ๑๓ ท่านแล้ว แล้วคาดว่าน่าจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ผมจะขออนุญาตอ่านรายชื่อ ๓ ท่านแรกเพื่อท่านจะได้เตรียมตัว ท่านแรก ท่านประภา เทรตระกูล ศรีนวลนัต ท่านที่ ๒ ท่านคำณูณ สิทธิสมาน ท่านที่ ๓ ท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ ซึ่งขออนุญาตที่จะมีการฉายภาพนะครับ ขอเชิญท่านประภา เทรตระกูล ศรีนวลนัต อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอเชิญครับ

นางประภา เทรตระกูล ศรีนวลนัต (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ดิฉัน นางประภา เทรตระกูล ศรีนวลนัต สปท. เลขที่ ๘๗ ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ซึ่งประกอบด้วย ท่านสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์ ท่านเมธิณี เทพมณี ดิฉันเป็นประธานอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ดิฉันและคณะสนับสนุนการปฏิรูปสื่อ

โดยเฉพาะในประเด็นการกำกับดูแลสื่อที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการ
ได้ดำเนินการพิจารณา ศึกษา ปรับปรุง แก้ไขเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครอง
สิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ซึ่งเป็นร่าง
ต่อเนื่องมาจากสภาพัฒนาการปฏิรูปแห่งชาติ สปช. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการกำกับดูแลสื่อดังกล่าว
ซึ่งดำเนินการยกร่างเสร็จแล้วตั้งแต่พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ และร่างพระราชบัญญัติ
การคุ้มครองสื่อได้ผ่านกระบวนการรับฟังความเห็นของสื่อมวลชน นักวิชาการ ภาคส่วนต่าง ๆ
ของสังคมมาแล้วทั่วประเทศ อีกทั้งยังได้มีการศึกษานโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ข้อมูลเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจนได้รับข้อสรุปเป็นร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครอง
หลักคือการคุ้มครองมิใช่การควบคุม มีกลไกบังคับ กระบวนการกำกับดูแลกันเองของ
ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อเท่าที่จำเป็นและเหมาะสม มีหลักประกันที่จะสร้างให้สื่อมวลชน
มีความเชื่อถือ -----

มีการใช้เสรีภาพอย่างมีความรับผิดชอบโดยที่สื่อมวลชนยังคงมีเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน ในขณะเดียวกันก็เป็นหลักประกันในการคุ้มครองประชาชนจากการถูกละเมิด โดยสื่อด้วย อย่างไรก็ตามด้วยความเคารพในคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชน เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาบางประการของร่างพระราชบัญญัติ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ปรากฏว่าหลักการและเจตนารมณ์ดั้งเดิมในการร่างกฎหมายฉบับนี้ได้ถูกเปลี่ยนแปลง ในสาระสำคัญจากหลักคุ้มครองเป็นหลักควบคุม อันจะส่งผลกระทบต่อเสรีภาพของสื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผลกระทบต่อสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน รวมทั้งยังมีเนื้อหาที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหลายมาตรา ดังจะได้กราบเรียนดังต่อไปนี้

๑. นิยามคำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ นิยามคำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ให้ความหมายว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพ เป็นสื่อกลางเพื่อนำข่าวสาร สาร และเนื้อหา เพื่อประโยชน์สาธารณะทุกประการไปสู่มวลชน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดอย่างเป็นปกติธุระหรือทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับค่าตอบแทน เป็นประจำจากเจ้าของสื่อ หรือมีรายได้จากการงานที่กระทำไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เมื่อพิจารณานิยามคำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ตามร่างกฎหมายฉบับนี้ ประกอบกับ ความเห็นสาธารณะของท่านประธานกรรมการ นิยามนี้มุ่งหมายจะครอบคลุมไปถึงผู้ใช้สื่อ ทุกประเภท ทั้งสื่อบุคคลและสื่อวิชาชีพ ความหมายก็คือประชาชนทั่วไปที่ใช้สื่อโดยเฉพาะ สื่อสังคมออนไลน์ (Online) ซึ่งมีกฎหมายเฉพาะกำกับความรับผิดชอบอยู่แล้วจะต้องอยู่ ภายใต้กฎหมาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิทธิพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญอันมีภาระผูกพันตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องมีใบอนุญาต และอาจถูกเพิกถอน ใบอนุญาตดังจะกล่าวต่อไป

๒. การกำหนดให้สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ออก และเพิกถอนใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนตามนิยามที่กล่าวแล้ว เป็นการกำหนดหลักการที่ขัดแย้งอย่างสิ้นเชิงกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ในหลายมาตรา เช่น มาตรา ๒๖ ว่าด้วยการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ ของบุคคล มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นของประชาชน และสื่อมวลชน มาตรา ๗๗ ว่าด้วยการที่รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิก หรือปรับปรุงกฎหมายที่มีบทความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือที่เป็นอุปสรรค ต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบวิชาชีพ และก็เป็นที่น่ายินดีที่ท่านประธานกรรมาธิการ เปลี่ยนหลักการ จากใบประกอบวิชาชีพ เป็นใบรับรอง ซึ่งดิฉันก็ยังไม่เข้าใจว่าหลักการในการใช้ใบรับรอง ที่ท่านประธานเสนอใหม่ ซึ่งหวังว่าที่ประชุมจะได้อภิปรายเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจน ในถ้อยคำดังกล่าวต่อไป ในฐานะที่ดิฉันเป็นสื่อมวลชน ก็ได้สัมผัสกับสื่อแทบทุกประเภท และทั้งเป็นเจ้าของกิจการ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะมีการนำใบรับรองหรือใบประกอบวิชาชีพ มาควบคุมการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน เพราะจะขัดกับหลักการว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ ของสื่อมวลชน และเสมือนหนึ่งเป็นการลิดรอนสิทธิโดยปริยาย นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่ กรรมาธิการเสียงข้างน้อยซึ่งประกอบด้วยดิฉัน ท่านเมธิณี เทพมณี และท่านสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์ ไม่เห็นด้วยในการมีตัวแทนภาครัฐเข้ามาในการเป็นกรรมาธิการสภาวิชาชีพ สื่อมวลชน ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีตัวแทนของรัฐร่วมเป็นคณะกรรมการ ในตำแหน่ง ๒ ตำแหน่ง คือ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งขัดแย้งกับบทบาทหน้าที่การกระทำของสื่อมวลชนที่ต้องตรวจสอบอำนาจรัฐ ตรวจสอบ การบริหารราชการแผ่นดิน -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๑๗/๑

เมื่อผู้ที่ต้องถูกตรวจสอบกลายมาเป็นตรวจสอบเสียเองก็เกิดกรณีที่อาจมีการขัดแย้งในเชิงอำนาจและผลประโยชน์ และอำนาจทับซ้อนที่ไม่ส่งผลดีต่อการบริหารราชการแผ่นดินที่ต้องมีธรรมาภิบาลและมีความโปร่งใส นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาวิชาชีพอื่น ๆ เช่น แพทยสภา สภานายความ ก็ไม่ปรากฏว่าสภาวิชาชีพเหล่านั้นมีบุคคลภายนอกหรือตัวแทนภาครัฐเข้าไปเป็นกรรมการ จึงไม่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างใดที่จะต้องมีตัวแทนภาครัฐในสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ดิฉันจึงขอเสนอความเห็นในประเด็นที่ได้กล่าวมาแล้วเพื่อให้ท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการอภิปรายและตัดสินใจต่อไป กราบขอบพระคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ก็เป็นความเห็นและข้อเท็จจริงจากกรณีการเสียชีวิตน้อยในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน ก็เป็นธรรมดาที่มีความเห็นต่างกัน ต่อไปขอเชิญท่านค่านูณ สิทธิสมาน อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ อดีตสมาชิกวุฒิสภา ขอเชิญครับ

นายค่านูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ค่านูณ สิทธิสมาน สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ อยากจะขอความกรุณาท่านประธานจะใช้เวลาเกินกว่า ๑๐ นาทีตามเหตุผลที่จะต้องมีการอธิบายให้เป็นทีที่กระจ่างแล้วก็น่าที่จะเป็นข้อมูลต่อเพื่อนสมาชิกได้เป็นประเด็นที่น่าไปอภิปรายต่อไปนะครับ ท่านประธานครับ โดยจุดยืนของกระผมเอง บทสรุปของการพิจารณารายงานนี้ขอกล่าวเป็นเบื้องต้นว่ากระผมเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้มีการปฏิรูปสื่อมวลชนโดยยกระดับจากการกำกับควบคุมกันเองโดยสมัครใจ ขึ้นมาเป็นการกำกับควบคุมกันเองโดยสภาพบังคับของกฎหมาย กล่าวคือ สนับสนุนอย่างเต็มที่ที่จะให้มีสมาชิก จะให้มีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเป็นสภาพบังคับตามกฎหมาย แต่ภายใต้เงื่อนไข ๓ ประการด้วยกันที่ขออนุญาตเห็นต่างจากกรณีการ ประการที่ ๑ กระผมไม่เห็นด้วยที่จะให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต่ำกว่า ๔ คน ๒ คน หรือแม้แต่ ๑ คนเข้ามาอยู่ในสภาวิชาชีพสื่อมวลชนตามกฎหมาย เงื่อนไขประการที่ ๒ กระผมไม่เห็นด้วยกับการบัญญัติบังคับให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และแม้ว่าคณะกรรมการจะได้ปรับแก้แล้วซึ่งก็เป็นเรื่องอันดียิ่ง แต่จากการปรับแก้ของท่าน กระผมเห็นว่า การปรับแก้จากใบอนุญาตเป็นใบรับรอง

และบัญญัติไว้ในมาตรา ๘ วรรคสอง ที่บอกว่าเรื่องนี้ให้ปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติกำหนด กระผมก็เห็นว่ายังมีปัญหา เพราะในเมื่อ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติของท่านนั้นมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามานั่งด้วย เงื่อนไขประการที่ ๓ กระผมไม่เห็นด้วยกับนิยามศัพท์คำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ในมาตรา ๓ ที่กว้างเกินไป แต่ก็ต้องกราบขอขอบคุณท่านพิสิษฐ์ เปาอินทร์ ขออนุญาตเอ่ยนาม ที่ท่านได้อภิปราย เจตนารมณ์อันดียิ่งให้เป็นที่กระจ่างว่าวัตถุประสงค์ของท่านต้องการประการใด แต่กระผม จะขออนุญาตใช้เวลาชี้ให้เห็นว่าถ้าท่านนิยามศัพท์แบบนี้ท่านจะกินความกว้างขวางมาก แล้วก็เกินเลยของผู้ที่มีเจตนาจะประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน แม้ว่าจะไม่สังกัดองค์กรสื่อ แต่จะเกินเลยเข้ามาเกินในปริมาณของสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายด้วยวิธีการใดของพี่น้องประชาชน ตามมาตรา ๓๔ โดยสรุป กระผมเห็นด้วยกับการมีสภาวิชาชีพตามกฎหมาย แต่ไม่เห็นด้วย ๓ ประการ ๑. เห็นด้วย และ ๓. ไม่เห็นด้วย ท่านประธานครับ ที่กระผมเห็นด้วยกับการมี สภาวิชาชีพตามกฎหมาย -----

ยกระดับจากการควบคุมกันเองโดยสมัครใจ ขึ้นมาเป็นการควบคุมกันเองโดยสภาพบังคับ ตามกฎหมายนั้น คำว่า การควบคุมกันเอง ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าให้มีเพียงให้สื่อมวลชน ควบคุมกันเอง หรือมีแต่เพียงตัวแทนสื่อมวลชนอยู่ในสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเท่านั้น แต่จะต้องมีตัวแทนของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกของภาคประชาสังคม ขององค์กรที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค องค์กรที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเข้ามาร่วมนั่งด้วย และกรรมวิธีการได้มาจะต้องมีความมั่นใจในระดับสำคัญว่าผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านั้นจะต้องมีความคิดเห็น ที่เป็นอิสระ ที่ไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกับผู้แทนของสื่อมวลชนเท่านั้น ที่เห็นด้วยกับการยกระดับ หรือการปฏิรูปเช่นนี้ก็เพื่อให้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ ปรากฏเป็นจริง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ นั้น กำหนดไว้ว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร หรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ คือเสรีภาพของสื่อมวลชนได้รับการรับรอง อย่างกว้างขวาง แต่เงื่อนไขจำกัดก็คือจะต้องเป็นไปตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปี นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา สื่อมวลชนในประเทศไทยอยู่ในระบบควบคุมกันเอง โดยสมัครใจ ปรากฏผลว่าไม่ได้ผลโดยสิ้นเชิงครับ เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง มีการปฏิรูปในด้านนี้ ด้านเสรีภาพต้องรับรอง แต่ด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพจะต้องมีการบังคับใช้จริง ท่านประธานที่เคารพครับ ปี ๒๕๔๐ นั้นเป็นปีที่มีความหมายสำคัญอย่างยิ่ง เป็นปีที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ นั้นเป็นผลส่วนสำคัญมาจากเหตุการณ์ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ ที่มีบทสรุปกันอย่างกว้างขวางว่าเหตุที่เกิดวิกฤตขึ้นในบ้านเมืองนั้นก็เพราะสื่อมวลชน ไม่มีเสรีภาพที่แท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ในขณะนั้น ก็มีการเสนอแนวทางในการปฏิรูปการเมือง ในการปฏิรูปประเทศมาโดยลำดับ แล้วก็ก่อให้เกิด บทบัญญัติที่เกี่ยวกับเสรีภาพของประชาชน และเสรีภาพของสื่อมวลชนเป็นบรรทัดฐานใหม่ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ถ้าเราจะไปดูรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้น ชุดบทบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพของสื่อมวลชนและการปฏิรูปประเทศด้านเสรีภาพ ของสื่อมวลชนนั้นมีชุดบทบัญญัติอยู่รวม ๓ มาตรา ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ อยู่ที่มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ อยู่ที่มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ มีข้อสังเกตสำคัญอย่างยิ่งว่าเสรีภาพของสื่อมวลชนนั้นจะรวมอยู่ในมาตราแรก ที่เกี่ยวกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา

และสื่อความหมาย ไม่ว่าจะโดยรูปแบบใดของประชาชน อยู่ในมาตราเดียวกันครับ
ไม่ได้แยกออกมา แสดงให้เห็นหลักคิดสำคัญประการหนึ่งของรัฐธรรมนูญของประเทศไทย
ซึ่งสะท้อนหลักการสำคัญพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยสากลว่า เสรีภาพของสื่อมวลชน
กับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนเป็นเรื่องเดียวกัน จะแยกจากกันไม่ได้ ----

มาตราต่อนั้นเป็นเรื่องเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ทั้งที่เป็นพนักงานบริษัท และที่เป็นข้าราชการ และพนักงานของรัฐที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองเสรีภาพให้ในระดับสำคัญ ส่วนมาตราสุดท้ายนั้นเป็นการกำหนดให้คลื่นความถี่เป็นทรัพยากรของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ และให้มีการจัดสรรคลื่นความถี่โดยองค์กรที่เป็นอิสระ ทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ และการกำหนดนโยบาย อันนี้ก็คือพัฒนาการของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ขออนุญาตพูดถึงรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ในมาตรา ๔๖ วรรคสามสักเล็กน้อย เพื่อเป็นพื้นฐานให้เพื่อนสมาชิกนะคะ รัฐธรรมนูญฉบับนั้นกล่าวว่าการกระทำใด ๆ ไม่ว่า โดยทางตรงหรือทางอ้อมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าของกิจการ อันเป็นการขัดขวาง หรือแทรกแซงการเสนอข่าว หรือการแสดงความคิดเห็น ในประเด็นสาธารณะของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ให้ถือว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ เขียนไว้เข้มครึบ แม้ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ จะไม่มีไว้ แต่รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับก็เป็นการสืบทอดต่อเนื่องซึ่งกันและกัน และโดยธรรมเนียมปฏิบัติเมื่อรัฐให้เสรีภาพแก่ประชาชนแล้ว โดยปกติก็มักจะเอาคืน บทบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพ หรือสิทธิของประชาชนในรัฐธรรมนูญ แต่ละฉบับจึงไม่เคยต่ำลงแต่ประการใด รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นฉบับแรกที่เรื่องเสรีภาพของสื่อมวลชนลดจาก ๓ มาตรา ลงมาเหลือเพียง ๒ มาตรา คือมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๐ ก็เป็นครั้งแรกในรอบ ๒๐ ปี ที่แยกบทบัญญัติเสรีภาพของสื่อออกจากเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของพี่น้องประชาชน แต่ว่ายังคงต่อเนื่องกัน ก็คือมาตรา ๓๔ กับมาตรา ๓๕ ที่นี้สิ่งที่กระผมจะพูดต่อไปนี้จะขออนุญาตพูดกันถึงเรื่องอาชีพ หรือวิชาชีพสื่อมวลชน ในมุมมองของรัฐธรรมนูญ ในมุมมองของหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยจริงอยู่ครับ อาชีพส่วนใหญ่ที่ต้องใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ ทันตแพทย์ วิศวกร สถาปนิก ทนายความ นักบัญชี หรือแม้แต่ขอประทานโทษครับ หมอนวดแผนโบราณ ล้วนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทั้งสิ้น ใครประกอบอาชีพ โดยไม่มีใบอนุญาตมีโทษ โดยบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยองค์กรกำกับควบคุมของแต่ละอาชีพนั้น ๆ แต่อาชีพสื่อมวลชนแตกต่างออกไปครับ ทุกอาชีพรัฐธรรมนูญทุกฉบับรับรองเสรีภาพและเงื่อนไขการจำกัดเสรีภาพไว้ชัดเจนโดยภาพรวมในมาตราหนึ่ง เฉพาะในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ อยู่ในมาตรา ๔๐ แต่อาชีพสื่อมวลชน รัฐธรรมนูญทุกฉบับรับรอง

เสรีภาพและเงื่อนไขการจำกัดเสรีภาพไว้โดยแยกออกมาเป็นมาตราเฉพาะต่างหาก ถือเป็น
 อาชีพเดียวที่มีสถานะพิเศษตามรัฐธรรมนูญ โดยรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ อยู่ในมาตรา ๓๕
 ถ้าว่านประธาน ท่านกรรมการ และเพื่อนสมาชิกอ่านดูให้ดีจะพบว่าแทบจะไม่มี การอนุญาต
 ให้จำกัดเสรีภาพได้เลยโดยเฉพาะจากภาครัฐ ท่านดูครับ ตั้งแต่วรรคสองเป็นต้นไป
 มาตรา ๓๕ จะอยู่ท้ายหน้า และเปิดขึ้นมาอีกหน้าหนึ่งก็จะเป็นวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่
 วรรคห้า ท่านดูสิครับว่ารัฐทำอะไรไม่ได้เลย ๑. ปิดหนังสือพิมพ์ หรือปิดสื่ออื่น ทำไม่ได้ครับ
 ๒. ตรวจข่าว ตรวจบทความ หรือจะเซ็นเซอร์ (Censor) ก่อน ทำไม่ได้เช่นกันครับ
 ๓. รัฐจ่ายเงินให้ ก็ไม่ได้ครับ เพราะเกรงว่าจะเป็นการหาเสียงกับสื่อ ๔. แม้รัฐจะจ้างให้สื่อ
 ทำประชาสัมพันธ์ก็ต้องเปิดเผยรายละเอียดให้ คตง. ทราบ และประกาศให้พี่น้องประชาชน
 รับรู้ และสุดท้าย แม้แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐเอง หากมาปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนก็ยังได้เสรีภาพ
 ตามมาตรานี้ด้วยในระดับหนึ่ง นี่สำคัญนะครับ -----

เพราะฉะนั้นการที่ร่างของคณะกรรมการกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ในสภาวิชาชีพ และแต่เดิมนั้นได้บังคับให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนต้องได้รับใบอนุญาต และอาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตนั้นได้ กระผมเห็นโดยบริสุทธิ์ว่าจะขัดกับหลักการในมาตรา ๓๕ เพราะหากต้องขออนุญาตก่อน หรือเฉพาะคนที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นจึงจะประกอบอาชีพนี้ได้ ก็คือการจำกัดเสรีภาพ และเหมือนจะเป็นการย้อนแย้งไปกำกับที่ต้นทางครบถ้วนประธาน กล่าวคือ ท่านดูมาตรา ๓๕ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ เมื่อเป็นสื่อมวลชนแล้ว ปิดก็ไม่ได้ ตรวจข่าวก็ไม่ได้ จ่ายเงินให้ก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่ได้ไปหมด แต่เรากำลังเขียนกฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปอยู่ในขั้นตอนการออกใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต เอาละครับ ท่านเปลี่ยนมาเป็นใบรับรอง แต่หลักเกณฑ์การพิจารณาใบรับรองก็อยู่ที่สภาวิชาชีพ และสภาวิชาชีพก็ยังคงมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ จะ ๒ คนหรือจะ ๑ คนก็ตามทีเถอะ กระผมเห็นว่า ในประเด็นนี้น่าจะเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ เพราะเป็นการจำกัดเสรีภาพ นอกเหนือจากรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญอนุญาตให้จำกัดเสรีภาพได้เงื่อนไขเดียวก็คือเสรีภาพนั้น จะต้องอยู่ในกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นมาในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ดังที่กระผมอ่านให้ฟังไปเบื้องต้น แล้วก็ได้มีความพยายามของทุกภาคส่วนที่จะมีการเขียน กฎหมายนี้ตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๕๒ ปี ๒๕๕๓ ร่างแรกนั้นเป็นต้นกำเนิดหรือเป็นบรรพบุรุษ ของร่างที่ สปช. นำมาปรับปรุง ท่านประธานครับ กระผมชี้แจงให้เห็นก็เพื่อมองให้เห็นว่านี่คือ หลักคิดพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย จริงอยู่หลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยสากล อาจจะไม่เหมาะสมกับบ้านเราไม่ว่าจะในกรณีใดกรณีหนึ่งก็ตามทีเถอะ แต่ ณ วันนี้เราเพิ่งมี รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๖๐ พุดไว้ชัดครับ เราจะเดินหน้าสู่ประชาธิปไตย คณะ คสช. แม้ว่าจะบริหารประเทศด้วยระบอบพิเศษ แต่ท่านก็ประกาศชัดครับว่าโรดแมป (Roadmap) ก็คือไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยสมบูรณ์ เพราะฉะนั้นหลักการพื้นฐาน ของระบอบประชาธิปไตยจะละเมิดมิได้ เราถกเถียงกันครับว่าคุณค่าความหมายของ ระบอบประชาธิปไตยคืออะไร ต้องมาจากการเลือกตั้งทุกอย่างเท่านั้นหรือ ไม่มาจากการเลือกตั้งเป็นประชาธิปไตยได้หรือเปล่า กระผมเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นเงื่อนไขสำคัญ ของระบอบประชาธิปไตยก็จริง แต่การเลือกตั้งไม่ใช่ทุกอย่างของระบอบประชาธิปไตย ผู้ที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งก็สามารถจะสร้างประชาธิปไตยได้ แต่บนเงื่อนไขว่าหลักการ พื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยก็คือสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นจะต้องได้รับการรับรอง รัฐธรรมนูญคืออะไรครับ รัฐธรรมนูญอาจจะมีคนนิยมไปหลายอย่าง แต่อย่างหนึ่งที่ได้รับการรับรองมากที่สุดก็คือ เอกสารรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพราะฉะนั้นการใดที่สุ่มเสี่ยงว่าจะขัดต่อ รัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการพื้นฐานกระผมไม่เห็นด้วยครับ และไม่ใช่ว่าจะขัดกับ หลักการพื้นฐานเรื่องผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนในมาตรา ๓๕ ประการเดียวเท่านั้นนะครับ ยังอาจก้าวล่วงไปถึงมาตรา ๓๔ ด้วย เพราะดูเหมือนในขณะนี้ทางกรรมการท่านมีเจตนาดี เจตนาดีของท่านก็คือต้องการกำกับควบคุมทางจริยธรรมกับสื่อมวลชน สื่อมวลชนแบบที่เรา รู้จักกันนี้นะครับ ผมจะขออนุญาตเรียกว่า สื่อเก่า กับสื่อมวลชนอีกประเภทหนึ่งในโลก ออนไลน์ (Online) ขออนุญาตเรียกว่า สื่อใหม่ เพราะฉะนั้นการพยายามเอา ๒ เรื่องมาอยู่ในเรื่องเดียวกัน กระผมเข้าใจในเจตนาดีของท่านอย่างยิ่งและท่านเขียนนิยามได้ครอบคลุม มากครับ แต่ก็ใช่นิยามที่อันตรายแล้วก็เป็นจุดอ่อนของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ต้องขออนุญาตอ่านสักเล็กน้อยนะครับ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนหมายความว่า บุคคล ซึ่งประกอบวิชาชีพเป็นสื่อกลางเพื่อนำข่าวสาร อันนี้โอเค (Okay) สาร คำว่า สาร นี่กว้าง เป็นทะเลเลยครับ -----

และเนื้อหาเพื่อประโยชน์สาธารณะทุกประเภท เนื้อหาสาระเพื่อประโยชน์สาธารณะ
ทุกประเภทกว้างมากครับ ไปสู่มวลชน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด
ก็กว้างมากอีกเช่นกันครับ อย่างเป็นปกติหรือหรือทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับคำตอบแทน
เป็นประจำจากเจ้าของสื่อ ถ้าปิดด้วยวรรคนี้กระผมยังพอที่จะรับได้ในระดับหนึ่ง อันนี้เป็น
ร่างแรก ๆ ของท่าน แต่ในร่างสุดท้ายท่านเติมวรรคสุดท้ายเข้ามา ข้อความสุดท้าย
เพื่อนสมาชิกครับ อยู่ในเอกสารหน้า ๓๔ หรือมีรายได้จากการงานที่กระทำไปนั้นไม่ว่า
ทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือการมีรายได้นั้นไม่จำเป็นต้องเป็นรายได้ประจำครับ
เพราะท่านเขียนไว้ว่าหรือมีรายได้จากการงานที่กระทำนั้น และการใช้คำว่าทางอ้อมเข้ามา
มันกว้างขวางมาก ท่านประธานครับ กระผมเป็นคนทีอภิปราชก่อนข้างเรียบร้อย
และพยายามที่จะไม่ซักถาม แต่ว่าพอมีร่างนี้เผยแพร่ออกไปก็มีคนถามกระผมผ่านมา
หลายประการซึ่งกระผมตอบเขาไม่ได้ครับ ท่านประธานครับ พระนักเทศน์ถือเป็น
ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนหรือไม่ครับ โดยทั่วไปพระก็คือพระ จะเป็นสื่อมวลชนได้อย่างไร
แต่ดูตามนิยามนี้ใช่หรือไม่ครับ ดารานักแสดงท่านโพสท์ ไอจี อินสตาแกรม (Post IG
Instagram) แล้วได้สตางค์หรือมีการขายของด้วย เป็นสื่อมวลชนหรือไม่ครับ ตามนิยามนี้
นักวิชาการรับเชิญไปบรรยายชั่ว (Sure) ท่านอาจารย์วันชัย สอนศิริ ขออนุญาตเอ่ยนาม
แสดงความคิดเห็นทางวิทยุทุกเช้า ใช่ครับ แล้วที่สำคัญก็คือบรรดาอีคอมเมิร์ซ (e-Commerce)
ต่าง ๆ หรือสิ่งที่รัฐบาลกำลังจะพาประเทศไทยไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0)
ซึ่งล้วนจะต้องพึ่งช่องทางทางอินเทอร์เน็ต (Internet) และเครือข่ายโซเชียลมีเดีย (Social
Media) หลายกิจกรรมล่อแหลมที่จะเข้าข่ายนิยามของคำว่าผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน
ท่านประธานครับ ทุกท่านมีสมาร์ทโฟน (Smartphone) มีบุคคลที่ใกล้ชิดกับกระผมท่านหนึ่ง
เขาทำงานทางด้านเด็ก ก็มีพ่อแม่ของเด็กถามเขาเข้ามาให้ช่วยถามผมด้วยว่าเดี๋ยวนี้
ในการโพสท์ (Post) ลงยูทูบ (YouTube) นี่พ่อแม่เขาจะมีการโพสท์ (Post) กิจกรรม
ของลูกของเขาหรือของเด็กลงไป แล้วในยูทูบ (YouTube) ก็จะมีคนติดตาม มีคนคลิก
(Click) มีคนเปิดดู เด็กไทยนะครับ เป็นพัน เป็นหมื่น เป็นแสน หรือเป็นล้าน แล้วก็ได้สตางค์
จากยูทูบ (YouTube) ตามเรต (Rate) ที่ยูทูบ (YouTube) เขากำหนด เขาเป็นผู้ประกอบ
วิชาชีพสื่อมวลชนหรือเปล่าครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นถูกต้องแล้วละครับที่ท่าน
ถอนเรื่องการบังคับให้ไปจดทะเบียนวิชาชีพสื่อมวลชนกับสภาวิชาชีพ แต่ว่ายังไม่จบแค่นั้น

เพราะว่าเรื่องใบรับรองอย่างที่ผมกล่าว และที่สำคัญกว่านั้นก็คือว่าเวลาท่านพูดถึงมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนท่านกำหนดให้มีมาตรฐานกลางของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่สภาวิชาชีพจะต้องกำหนดขึ้นอย่างน้อยจะต้องมี ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ท่านประธานเปิดดูที่มาตรา ๕๗ ครับ ถ้ามาตรฐานกลางนี้ใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน นักข่าวที่อยู่ข้างบนที่อยู่ข้างล่าง ผมเห็นด้วยเต็มทีครับ หรือจะไปใช้กับผู้ที่มีเจตนาประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนทางออนไลน์ (Online) ไม่สังกัดองค์กรสื่อใดก็ยังพอรับได้ครับ แต่ถ้าไปใช้บังคับเหวี่ยงแหกับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนนอกองค์กรซึ่งถูกกวาดโดยนิยามของ คำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ผมว่าเป็นมาตรฐานที่น่าจะเป็นคนละมาตรฐาน และจะเกิดความยากลำบากในการปฏิบัติ จะเกิดข้อร้องเรียนขึ้นเป็นจำนวนมากครับ -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กมณฑมาศ ๒๒/๑

ผมไม่อ่านนะครับ มาตรา ๕๗ แต่มาตรา ๘๗ ของท่านก็โยงไปให้ใช้กับบุคคลอื่นด้วย โดยมาตรา ๘๗ ใช้คำว่า ผู้ถูกร้องเรียนไม่ได้เป็นสมาชิก ก็คือผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกตามนิยามของท่าน มาตรา ๗๒ ก็โยงไปครับ ผู้ประกอบการวิชาชีพที่ไม่สังกัดองค์กรสื่อใด นอกจากจะเกิดความโกลาหลแล้ว กระผมยังมองว่าหมิ่นเหม่ที่จะขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ เพราะวานิยามเช่นนี้กำลังจะกินปริมาณพลเข้าไปในสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ในการพูด การเขียน การโฆษณา การสื่อความหมายด้วยวิธีใดของประชาชนโดยทั่วไปซึ่งรัฐธรรมนูญรับรองไว้ แต่เมื่อมีนวัตกรรมทางด้านสื่อเพิ่มขึ้นมา ช่องทางในการสื่อของพี่น้องประชาชนก็จะมีมากขึ้น ท่านประธานกตสีแดงแล้วอย่าเพิ่งพูดเลยครับ กระผมขออนุญาตต่อตามสมควรแก่เหตุ ถ้าเห็นกระผมอภิปรายไม่มีสาระเมื่อใดก็สั่งให้หยุดได้ครับ เพราะฉะนั้นนี่คือประเด็นสำคัญที่สุดที่อยากจะกราบเรียน ที่นี้กระผมจะบอกว่าเรากำลังจะสื่อความหมายอะไรกับพี่น้องประชาชน หรือสื่อความหมายอะไรกับนานาชาติ ชุบตบบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่าด้วยเสรีภาพของสื่อมวลชนที่มีมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ ปี ๒๕๖๐ เหลือ ๒ มาตรา ไม่เป็นไรครับ ก็ยังต่อเนื่องกับมาตราทั่วไปคือมาตรา ๓๔ แต่ ๑ มาตรานั้นเสียหายไปแล้วครับ ด้วยเหตุความจำเป็นทางประวัติศาสตร์ของการบริหารบ้านเมืองในยุคนี้ กล่าวคือ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ไม่เป็นอิสระอีกต่อไปแล้วครับ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๐ เขียนไว้เช่นนั้น ในทางนโยบายขึ้นกับคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ก็อาจจะเป็นเรื่องเหมาะสมกับยุคสมัย อันนี้ก็เท่ากับว่าระดับเสรีภาพของสื่อมวลชน ระดับของการปฏิรูปสื่อที่ยินมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ ในขณะนี้ลดลงไปแล้ว ๑ และมีมาตรการทางการบริหารอีก ๑ ประการที่เปลี่ยนแปลงไป นั่นก็คือการเรียกคืนคลื่นความถี่ตามแผนแม่บทที่จัดทำโดยองค์กรอิสระ กสทช. ที่ควรจะเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๐ นี้ถูกเลื่อนออกไป ๕ ปี โดยคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๗๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๗ เฉพาะ ๒ ประการนี้ กระผมก็เชื่อว่าเอาละครับ เป็นความจำเป็นของยุคสมัย แต่มาเป็นมาตรการทางรัฐธรรมนูญ และทางการบริหารที่เพียงพอแล้วหรือไม่กับการจัดระเบียบสังคมภายในระยะเวลาเปลี่ยนผ่านนี้ แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านการเสนอจากเราไปโดยไม่มีการปรับแก้ จะทำให้ชุบตบบัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพของสื่อมวลชนนั้นหายไปอีก ๑ มาตราในทางปฏิบัติ ซึ่งไม่น่าจะเป็นการส่งสัญญาณที่ดีนัก และกระผมจำเป็นที่จะต้องพูดว่าการส่งสัญญาณใด ๆ

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กมณฑิมาศ ๒๒/๒

ทั้งต่อพี่น้องประชาชนในประเทศ ทั้งต่อประชาคมโลก มีความสำคัญอย่างยิ่ง ด้านหนึ่งครับ ท่านประธาน เราต้องพิจารณาถึงหลักการประชาธิปไตยและหลักการในรัฐธรรมนูญที่เป็น เอกสารรับรองสิทธิเสรีภาพ แต่อีกด้านหนึ่งในทางปฏิบัตินั้นเราต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ว่า เราเขียนกฎหมายเพื่อผลในระยะยาว รัฐบาลในระยะยาวในระยะต่อไปอีก ๕ ปี ๗ ปี ๑๐ ปี ๒๐ ปีข้างหน้าคงไม่ใช่รัฐบาล คสช. คงไม่ใช่รัฐบาลที่มีธรรมาภิบาล อาจจะไม่ใช่รัฐบาลที่ดี เพราะฉะนั้นการเขียนกฎหมายที่เปิดโอกาสให้รัฐบาล -----

- ๒๓/๑

หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามามีส่วนกำหนดในเรื่องสิทธิเสรีภาพของสื่อ เหมือนการเขียนเช็คเปล่าไว้ให้กับรัฐบาลในอนาคตซึ่งไม่รู้ว่าจะเป็นรัฐบาลใด ถ้าเป็นรัฐบาลทหารล่ำครับ ในประเทศไทย สื่อมวลชนคือกำแพงสุดท้าย เป็นฝ่ายค้านที่เข้มแข็งที่สุดเมื่อถึงเวลาที่จะต้องต่อสู้กับความไม่ชอบธรรมของรัฐบาล จริงอยู่ครับ การจับตา การท้วงติงของสื่อมวลชนนั้นอาจจะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินเข้าไปบ้าง แต่หลายครั้งในประวัติศาสตร์ของประเทศไทยนี้เองทำให้รัฐบาลหลายรัฐบาลที่ไม่ระมัดระวังในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดินนั้นต้องมีอันเป็นไป ผมคงไม่มีเวลาที่จะยกตัวอย่างครับ เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เกิดขึ้นจากอะไรล่ะครับ เกิดขึ้นจากสื่อมวลชนเขาติดตามข่าวที่ทางราชการใช้เฮลิคอปเตอร์ของทางราชการบอกว่าไปปฏิบัติราชการ แต่ปรากฏว่ามีการไปล่าสัตว์ป่าในทุ่งใหญ่นเรศวร แล้วปรากฏว่ามีดารานักแสดงอยู่ในเฮลิคอปเตอร์นั้นด้วย ข่าวแดงขึ้นมาเพราะเฮลิคอปเตอร์ตกครับ นี่เป็นเพียงตัวอย่างเล็ก ๆ น้อย ๆ ยังมีตัวอย่างอีกมากมายครับ ด้วยความเคารพครับท่านประธาน เหตุการณ์วิกฤตทางการเมืองที่เกิดขึ้นในระยะเวลา ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมาถ้าย้อนไปดู เอาละครับ เราอาจจะบอกว่าสื่อไม่เป็นกลาง เราอาจจะบอกว่าสื่อเลือกข้าง แต่ว่าภายใต้สถานะที่ระบอบการเมืองเป็นสิ่งที่นักวิชาการเขาเรียกว่าเผด็จการรัฐสภา ฝ่ายค้านในสภาทำอะไรไม่ได้ มีวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งก็ทำอะไรไม่ได้ ก็มีสื่อมวลชนเหลืออยู่เท่านั้นที่เขาจะลุกขึ้นมาต่อสู้ การลุกขึ้นมาของเขานั้นก็ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มี คมช. มีรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มี คสช. ขอประทานโทษ มีพวกเรานั่งอยู่ที่นี่ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ เราจำเป็นต้องมองภาพรวมให้กว้าง เพราะฉะนั้นสุดท้ายแล้วข้อเสนอของกระผมภายใต้หลักการที่สนับสนุนวิชาชีพสื่อมวลชน สภาวิชาชีพสื่อมวลชนตามกฎหมายแต่ไม่เห็นด้วยกับ ๓ เงื่อนไขนี้ กระผมเห็นว่ากระผมอยากจะใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่เป็นต้นร่างเดิมของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติรับเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ๓ วาระปฏิรูป และทางคณะรัฐมนตรีนั้นก็มีมติรับทราบเป็นหลัก ซึ่งก็จะเป็นร่างเดียวกันกับที่ทางคณะอนุกรรมการวิชาการชุดของท่านนั้นได้ถือเป็นหลักในการพิจารณา แล้วก็มีความเห็นต่างกับกรรมาธิการเสียงข้างมาก ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้น่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุด และกระผมเชื่อว่าการปฏิรูปโดยให้มีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนตามกฎหมายยกระดับจากการควบคุมกันเองโดยสมัครใจเป็นการควบคุมโดยมีสภาพกฎหมายบังคับนั้นก็ถือเป็นการปฏิรูปที่ใหญ่มากแล้วครับ เราควรจะต้องทำให้สำเร็จ สุดท้ายนี้ในช่วงปี ๒๕๕๘

ที่ทาง สปช. เขามีมติผ่าน ๓ วาระปฏิรูป และผ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวซึ่งมีหลักการแตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ หลักการโดยรวมในขณะนั้นก็ได้มีการประสานงานกับคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญชุดท่านอาจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ อย่างใกล้ชิดแล้วก็ได้เคยมีการเขียนไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ตกไปนั้นดังนี้ครับ สนับสนุนให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลในวิชาชีพสื่อมวลชนและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมและผู้บริโภค เพื่อปกป้องเสรีภาพและความเป็นอิสระของสื่อมวลชน -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

ดวงใจ ๒๔/๑

ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานแห่งวิชาชีพ พิจารณาคำร้องขอความเป็นธรรมของผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการใช้เสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน และคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน นี่คือนโยบายของกระผมครับ ส่วนสุดท้ายจะต้องมีข้อเสนอแนะอย่างไร ก็ขอให้ฟังจากเพื่อนสมาชิกไปก่อน แล้วทางคณะกรรมการธิการจะปรับแก้รายงานนี้ อย่างไร จะรับไปปรับแก้หรือจะให้ท่านประธานตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาเพื่อปรับแก้ให้ตรงตามความเห็นโดยรวมของเพื่อนสมาชิกอีกทีหนึ่ง กระผมจะเสนอในโอกาสต่อไป กราบขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านคำณูครับ เผอญท่านคำณูเป็นเลขานุการวิป (Whip) ซึ่งได้อยู่ในที่ประชุมมาโดยตลอดในชั้นของการพิจารณาแรกก็ดี หรือว่าการที่ทางวิป (Whip) ให้ทางกรรมการได้นำไปปรับปรุงนะครับ เป็นผู้ที่มีความเข้าใจ แล้วก็เป็อดีตสื่อมวลชนด้วย แล้วก็เป็อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติในช่วงของการจัดทำรายงานปฏิรูปสื่อสารมวลชน ในสมัยของ สปช. นะครับ ก็เลยขออนุญาตที่ประชุมอนุญาตให้อภิปรายเพื่อที่จะสร้างความเข้าใจในแง่มุมต่าง ๆ ผมขออนุญาตที่จะอ่าน ๓ รายชื่อถัดจากท่านสุรินทร์ คือท่านที่อภิปรายท่านที่ ๔ ท่านที่ ๕ ท่านที่ ๖ ได้แก่ ท่านนิกร จำนง ท่านศุภจิต นาครทรรพ ท่านสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล ขอเชิญท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม และอดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน ซึ่งประธานได้อนุญาตในการนำเสนอเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) แล้วนะครับ ขอเชิญครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ เพื่อนสมาชิก สปท. ที่รักเคารพทุกท่าน กระผม นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ ผมคิดว่าเราอยู่ร่วมกันที่นี่มาเกือบ ๒ ปี ไม่มีเรื่องไหนที่ฮอต (Hot) มากเท่ากับเรื่องนี้ ภาษาไทยเรียกว่าร้อนแรง มีทั้งผู้สนับสนุนและคัดค้าน แต่ผมฟังเสียงแล้วตั้งแต่ ๒ ท่านที่อภิปราย ก็คือเห็นด้วยที่จะมีการปฏิรูปสื่อ แต่การปฏิรูปแบบไหนเป็นอีกเรื่องหนึ่ง พอเรื่องนี้กำหนดจะเข้า ผมก็ไปศึกษาเรื่องของนักหนังสือพิมพ์ นักเขียนเก่า ๆ ว่าเขาทำกันอย่างไร ไปดูประวัติของท่านมาลัย ชูพินิจ แล้วท่านจะทึ่ง เมื่อเกือบ ๑๐๐ ปีที่แล้ว ท่านก็ต่อสู้เรื่องนี้มา

หรือท่านกุหลาบ สายประดิษฐ์ ก็เช่นเดียวกัน ถ้ามายุคใหม่ ๆ ไกลเคียงเท่าที่ผมมีชีวิต และเคยสัมผัสท่าน อย่างท่านสนิท เอกชัย เสริมศรี เอกชัย สุเทพ เหมือนประสิทธิเวช โกวิท สีตลายัน สมชาย ฤกษ์ดี สันติ วิริยะรังสฤษฎ์ เปลว สีเงิน ชัย ราชวัตร และสุดท้าย ซึ่งผมไปงานฉาบงานทาสีมาคือท่านยุวดีนะครับ ซึ่งรู้จักกันมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ ผมก็ทึ่งที่ว่าการต่อสู้ที่ดี การเสนอข่าวที่ดี เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างยิ่ง แล้วทำให้สังคมโดยรวม เติบโตมาถึงวันนี้ แต่อย่างไรก็ตามผมก็มีความเห็นต่างมุมไปบางประการ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายสุรินทร์ จิรวินิช : ก่อนที่จะเข้าเนื้อหา ผมอยากยกคำถามสูตรของ องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ท่านดูสักนิดหนึ่งว่าคำถามสูตรว่าไว้อย่างไร ข้อ ๑ คำถามสูตร พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ว่าอย่าไปเชื่ออะไรโดยมโน ให้เชื่ออยู่บนเหตุและผล ท่านบอกว่า ๑๐ ข้อ ๑๐ ข้อนี้ท่านลองไปอ่านดูเถอะครับ สูดยอได้เลย อย่าเชื่อตามที่บอกมา อย่าเชื่อตามที่ตำราว่า ๒ ข้อที่ผมคิดว่าตรงกับเรื่องนี้ ข้อ ๘ บอกว่าอย่าปลงใจเชื่อ เพราะเข้ากับทฤษฎีที่ว่ากันมาแล้ว ทฤษฎีคืออะไร สิทธิเสรีภาพ อันนี้เป็นความเชื่อตั้งแต่โน่นเลย ตั้งแต่สหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี ๑๗๘๙ ในฝรั่งเศสก็เชื่อต่อมา ก็อย่าเชื่อ ต้องเชื่อจากสิ่งที่เห็น ข้อ ๑๐ บอกว่าอย่าปลงใจเชื่อว่าผู้พูดเป็นสมณะ สมณะท่านก็คงทราบแล้ว นักบวช เป็นครูของเรา ให้เชื่อเหตุและผล พระพุทธเจ้าสอนไว้ ๒๕๖๐ ปีนะครับ แล้ววันนี้ผมอยากจะ น้อมนำ ยกพุทธภาษิตอีกข้อหนึ่งก็คือ สุขา สังฆัสสะ สามัคคี เราจะเห็นอย่างไรก็ตามในวันนี้ ก็ต้องมีข้อสรุป ด้วยความสามัคคี -----

เราจะต้องคัดสรรสิ่งที่ดีที่สุดให้กับประชาชน กับประเทศชาติของเรา เพราะเราอยู่ในยุคปฏิรูป เราก็จะต้องปฏิรูปพร้อมกันไปรวมทั้งจะต้องปฏิรูปสื่อด้วย จะปฏิรูปอย่างไรเราก็กว่ากันอีกที ไม่จบวันนี้ก็ได้ และผมขออน้อมนำพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๐ นานแล้วนะครับ ตอนนั้นผมอายุ ๒๐ ปี บรรลุนิติภาวะพอดี ผมอ่านให้ท่านฟังนิตก็ได้เพราะว่าบนจอคอนข้างจะไม่ชัด ผู้มีหน้าที่สื่อข่าวควรสำนึกอยู่เสมอว่า ที่ทำเป็นงานสำคัญและมีเกียรติสูง การแพร่ข่าวโดยขาดความระมัดระวัง หรือแม้แต่คำพูดง่าย ๆ เพียงนิดเดียวก็สามารถจะทำลายงานที่มีผู้มีความปรารถนาดีทั้งหลายพยายามสร้างไว้ ด้วยความยากลำบากเป็นเวลาแรมปี เหมือนฟองอากาศนิดเดียวถ้าเข้าไปในเส้นเลือด ก็สามารถผลิตชีวิตคนได้ ชัดไหมครับ ถ้าท่านฉีดยามีฟองอากาศนิดเดียวตายทันที ท่านมีพระราชดำรัสไว้กับนักธุรกิจและนักหนังสือพิมพ์ ณ พิพิธภัณฑ์เมโทรโพลิทัน นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ผมไปค้นแล้วผมต้องใช้คำว่าก้มลงกราบเลยครับ ท่านมีพระราชดำรัสแบบลึกซึ้ง ที่นี้สิ่งที่เรากำลังจะพูดผมคิดว่าการมีสภาวิชาชีพ เป็นหลักการสำคัญที่จะทำหน้าที่ปกป้อง คุ่มครองผู้บริโภค และขณะเดียวกันก็ต้องห่วงแทน ของวิชาชีพนั้น ๆ นี่ผมพูดโดยรวมนะครับว่าสภาวิชาชีพที่มีอยู่ในประเทศไทย ๑๔ สมาคม วิชาชีพเขามีไว้เพื่ออันนี้ ท่านจะลงข่าว ท่านจะฉีดยาคนตาย ท่านจะสร้างบ้านสร้างเรือน ไม่เรียบร้อยจนเกิดพัง ถามว่าประชาชนเขาอ่อนแอมากไม่สามารถที่จะมาเรียกร้องอะไรได้มาก ก็จะต้องมีสมาคมวิชาชีพดูแลคุณภาพให้กับประชาชน ผมจึงมองว่าการมีสภาวิชาชีพที่ผ่านมาแล้ว ๑๔ สมาคมผมก็เห็นด้วย และที่จะมีอีกผมก็เห็นด้วยว่าควรจะมี ผมจะยกตัวอย่างสภาวิชาชีพ ๑๔ สาขา ท่านไปดูได้เลยอันนี้เป็นเรื่องวิชาการ ตั้งแต่วิชาชีพแรกเลยของประเทศไทย ก็คือแพทยสภา แม้แต่หมัकुเทศก์ ครูบาอาจารย์มีวิชาชีพหมด มีกฎหมายรองรับทุกวิชาชีพ แล้วก็มีสภา จะเลือกอะไรก็ตาม แล้วก็มิดั้งแต่เริ่มต้น พ.ศ. ๒๕๓๕ สมาคมวิชาชีพหมัकुเทศก์ ข้าราชการทั้งนั้นเลย แล้วก็ผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ ๕-๖ ท่าน แล้วก็พัฒนามาเรื่อย เมื่อสักครู่ ผมพูดถึงแพทยสภา มีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๖ นานไหมครับ ผมยังไม่เกิดเลยนะครับ มีมานาน เพื่อคุ้มครองประชาชนที่จะถูกหมอรักษา ไม่ว่าจะผ่าตัดหรือให้ยาต่าง ๆ ก็ต้องเป็นไปตามกฎ กติกา ที่นี้ไปดูโครงสร้างของแพทยสภา ท่านไปดูได้เลยครับ คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ ทุกมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง แล้วรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นนายกพิเศษ มีเจ้ากรมแพทย์ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และเจ้ากรมแพทย์ตำรวจ

เป็นกรรมการ แล้วก็มีผู้ทรงคุณวุฒิร้อยแปดจิปาละตามกฎ กติกา อันนี้ก็เป็นตัวอย่างที่ดีว่ามีทั้งราชการ มีทั้งหมอ มีทั้งผู้เชี่ยวชาญ เป็นองค์ประกอบของสภา อันนี้ผมยกตัวอย่างให้เห็นเป็นประจักษ์ว่าสิ่งที่มืออยู่แล้วก็มีได้ ทีนี้ท่านไปดูสิ่งที่ไม่เกี่ยวกับมนุษย์ ๑๔ วิชาชีพ เกือบ ๑๐ วิชาชีพเป็นเรื่องของการกระทำต่อมนุษย์ทั้งนั้นเลย กายภาพบำบัดก็ใช่ พยาบาลก็ใช่ พอไปดูพระราชบัญญัติมัคคุเทศก์หรือว่าพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เริ่มต้นใหม่ ๆ ราชการทั้งนั้นเป็นผู้ดูแล และต่อมาเมื่อแก้ไข พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็มีภาคเอกชนเข้ามามากขึ้น ภาคราชการก็ค่อย ๆ ถอยห่างออกไป อันนี้ก็เป็นวิวัฒนาการทุกอย่างเป็นบริบทของสังคม อะไรที่ดีเมื่อ ๑๐๐ ปีที่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องดีถึงตอนนี้ แต่คำสอนของพระพุทธเจ้ายังเป็นอภิลิขิตนะครับ -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กัลยาณี ๒๖/๑

มักคุเทศก์เขาจะมีบัตรประจำตัวว่ามีความรู้จริงไหม พุดรู้เรื่องใหม่ รู้จักอารยธรรม รู้จักการรักชาติใหม่ รู้จักอะไรสมควรหรือไม่สมควรเขาก็ต้องมีการฝึกอบรมกัน ต่อไปเรื่องที่พวกเรากำลังจะพูดคือสภากาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ กำเนิดเมื่อ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ใคร ๆ ก็รู้ว่ามีมานาน และเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ผมไปงานสวดพระอภิธรรมของท่านยุวดี ผมพบหมดเลย ท่านพงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร ประธานมูลนิธิอิศรา อมันตกุล คุณวันชัย วงศ์มีชัย รองประธานสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย คุณชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภากาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ คุณปรเมศวร์ เหล็กเพชร นายกสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย คุณสุเมธ สมคะเน ประธานสหภาพแรงงานกลางสื่อมวลชนไทย ท่านมานิจ สุขสมจิตร ประธานมูลนิธิพัฒนาสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย คุณบัณฑิต รัชวัฒนธานินทร์ ประธานชมรมนักข่าวหนังสือพิมพ์อาวุโส คุณพิเชษฐ์ ชูรักษ์ ที่ปรึกษาชมรมนักข่าวสิ่งแวดล้อม คุณพีระวัฒน์ โชติธรรมโม เลขาธิการสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย คุณสุวรรณา สมบัติรักษาสุข ตัวแทนสภาวิชาชีพนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สุดท้ายท่านอรรถพล เลิศล้ำ ประธานชมรมนักข่าวสายเทคโนโลยีสารสนเทศ เขาไม่รู้จักผมเลยครับ ผมรู้จักแค่ ๒ คนที่รู้จักผมคืออาจารย์พงษ์ศักดิ์กับท่านมานิจ ผมก็แอบถามอันนี้คิดอย่างไร ทุกคนใส่ไม่ยั้ง แต่ก็ถือว่าผมได้ลองถามดูว่าเป็นอย่างไร ผมกราบเรียนท่านประธานว่า ทุกวิชาชีพต้องมีการพัฒนา จากเริ่มต้นค่อย ๆ พัฒนาให้ดีขึ้น นักหนังสือพิมพ์รุ่นแรก ๆ ที่ผมกล่าวไม่มีกฎหมายรองรับ ไม่พูดกันถึงเรื่องจริยธรรม จริยธรรมหรือคุณธรรม มันเกิดจากสายเลือดหรือดีเอ็นเอ (DNA) ของผู้ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวหรือนักหนังสือพิมพ์ โดยกำเนิด แล้วต่อมาเมื่อมีการขยายตัวจากหนังสือพิมพ์ มีโทรทัศน์จากอนาล็อก (Analog) ปัจจุบันเป็นดิจิทัลเป็น ๑๐๐ ช่องก็จะมีผู้เข้ามาอยู่ในวงเล่นมากขึ้น เมื่อมากขึ้นการจะดูแลควบคุมกันหรือโดยจิตวิญญาณก็เริ่มแผ่วเบาลง เพราะฉะนั้นการที่จะกำหนดให้มีสภาที่ดูแลเกี่ยวกับสื่อมวลชน ถ้าถามผมโดยส่วนตัวผมคิดว่าเป็นเวลาที่เหมาะสม ส่วนจะมีองค์ประกอบอย่างไรผมคิดว่าอันนั้นก็เป็นเรื่องที่เราคุยกันได้ แล้วขณะนี้สภาที่ท่านเสนอมา มี ๑๕ ท่าน มีปลัดกระทรวง ๒ ท่าน ก็อาจจะบอกว่ามีปลัดกระทรวงแล้วพยายามจะลงข่าว ถ้าสมมุติ ขอประทานโทษ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำมีติมิชอบจะลงอย่างไร สิทธิครับ ต้องเสนอข่าวเลย ถ้าผมเป็นผู้สื่อข่าวรวมทั้งเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์หัวสืออะไรก็ได้ผมก็ต้องลง แล้วเมื่อจะมีการลงมติก็ต้องเชิญท่านออกจากห้องประชุมเพราะท่านมีส่วนได้เสีย

๕๓

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กัลยาณี ๒๖/๒

และผมเชื่อนะครับ ไม่ว่าจะ ๒ ท่านปลัดกระทรวงนี้หรือที่ปลัดกระทรวงก็ตามใจเถอะ
ต้องระมัดระวังตัวในการปฏิบัติหน้าที่ราชการมากยิ่งขึ้นกว่าคนอื่น ๆ เพราะตัวเอง
อยู่ในสภาวชิราวุธนี้ด้วย ผมถึงกราบเรียนท่านประธานไปยังกรรมการว่าเรื่องนี้ถ้าคิดให้ดี ๆ
แล้วคิดถึงกาลามสูตร คิดถึงสุขา สังฆัสสะ สามัคคี แล้วผมคิดว่าเราคุยกันแล้วก็สร้างสรรค์
สิ่งที่ดี ๆ ให้กับสังคม ผมอยากกราบเรียนว่าผมเห็นว่าการมีสภาวชิราวุธนี้เป็นเรื่องสมควร
เป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนให้สูงส่งยิ่งขึ้นซึ่งมีอยู่แล้ว แล้วผมเชื่อเลยว่า
พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ทำหน้าที่อยู่นี้แม้แต่ฟังผมอยู่ก็ทำดีแล้ว ถ้าไม่ทำดีผมถามว่าผมจะรู้
เรื่องโรลส์รอยซ์ (Rolls-Royce) ไหม ทั้ง ๆ ที่ผมเป็นข้าราชการ ไม่รู้หรือครับ -----

- ๒๗/๑

อันนี้ก็เป็นข้อดี และมีอีกหลาย ๆ เรื่องในอดีต หรือยายไฮ ท่านคงทราบนะครับ ไม่ได้รับค่าชดเชยในการทำเชือกก็ได้สื่อมวลชน และมีอีกร้อยเรื่องพันเรื่องที่ดี ๆ ของสื่อมวลชนที่ทำให้สังคมหยิบยกขึ้นมาและติดตาม แต่อย่างไรก็ตาม วันอาทิตย์ผมฟังรายการของครูหยุย สถานีวิทยุกระจายแห่งประเทศไทย แล้วก็ผู้พิพากษาสุภาพสตรีคนหนึ่งเป็นผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง พูดถึงเรื่องการดูแลเยาวชนที่กระทำผิดโดยไม่เจตนา ท่านพูดอย่างนี้เลยนะครับ ท่านบอกว่าทุกครั้งที่เห็นหนังสือพิมพ์พาดหัวเด็กหญิงถูกโทรมหรือเด็กชายไปกระทำผิดโดยประมาทหรืออะไรก็ตามเขาเรียกว่าคลุ้มโม่ง ท่าน สปท. ทราบไหม รู้จักคลุ้มโม่งไหมครับ ผมต้องโทรศัพท์ไปถามท่านผู้พิพากษาว่าแปลว่าอะไร คลุ้มโม่งก็คือว่าเอามาออกหนังสือพิมพ์หน้า ๑ แล้วก็คลุ้มศีรษะ แล้วก็บอกเลยว่าอันนี้ทำผิดคิดร้ายอะไรโดนข่มขืนเมื่อไร ขณะเดียวกันถ่ายรูปไปไว้เลย คุณพ่อคุณแม่เขายืนอยู่ข้างหลังถามว่าอย่างไร นามสมมุติ เด็กหญิงแดง อายุ ๑๓ ขวบ ถูกโทรมโดยชายกัลดมัน ๕ คน อะไรก็ว่าไป แล้วก็คุณแม่ยืนอยู่ข้างหลัง ถามว่าคุณแม่กลับบ้านได้ไหมครับ ลำบากครับ ถ้าเป็นท่านบ้างจะทำอย่างไร อันนี้ผมก็ฝากไว้ ผมฟังจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยที่ผ่านมา ผมกราบเรียนว่าบางเรื่องข้อเสนอดี บางเรื่องก็ต้องระมัดระวังในเรื่องของการเสนอข่าวเหล่านี้ให้กับประชาชน เพราะว่าเป็นเรื่องของความเสียหายระยะยาว แล้วเด็กเขาบอกกับผู้พิพากษาว่าอย่างไรรู้ไหมครับ เขาเสียใจอย่างยิ่งเลยที่เขากระทำผิดคิดร้ายไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เขายอมรับผิดพร้อมที่จะไปติดคุกติดตารางแล้วเขาก็จะออกมาปฏิบัติหน้าที่เป็นพลเมืองดี แต่สิ่งที่เขาเสียใจที่สุดคือว่าชีวิตนี้เขาถูกตราบาปไปตลอดชีวิต ไม่มีทางกลับมาได้ดีเลย ไม่ว่าจะเปลี่ยนชื่อนามสกุลไปแล้วกี่ครั้ง เพราะการนำเสนอของข่าวบางประเภทที่ออกไปในหน้า ๑ ผมจึงกราบเรียนท่านประธานว่าผมชื่นชมในเรื่องของการเสนอข่าวที่ดีที่เป็นประโยชน์กับสังคม โดยเฉพาะเรื่องของการทุจริต หรือการทำไม่ดี ไปขุดคุ้ยเป็นเรื่องที่ดี แล้วผมก็ชื่นชมพี่ ๆ น้อง ๆ ในสื่อมวลชนทุกคนที่ผมเคยสัมผัสแล้วก็ยังสัมผัสอยู่ในบางท่าน เราาร่วมกันคิดว่ามันควรจะดี ดิอย่างไร ผมก็กราบเรียนด้วยความเคารพว่าผมสนับสนุนให้มีการปฏิรูปสื่อ ส่วนปฏิรูปอย่างไรผมคิดว่าการมีสภาเพื่อดูแลจริยธรรม คุณธรรมเป็นสิ่งที่ดี และการที่ผมจะหล่อหรือไม่หล่อ ผมแต่งตัวใส่สูทอย่างนี้หล่อหรือไม่หล่อผมต้องไปดูกระจกว่าหรีผมดีไหม ถ้าผมดูเองแล้วก็ไปบอกแฟนผมว่าหล่อแล้วใช้ไหม มันไม่ใช่ ก็ต้องค่อย ๆ ร่วมกันดู

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

นิชา ๒๗/๒

ดูแล้วสังคมไทยก็จะดีขึ้น ช่วยกันดีช่วยกันชนะครับ ผมจึงกราบเรียนเป็นเรื่องสุดท้าย ผมเห็นด้วยว่าสมควรที่จะมีการปฏิรูปสื่อมวลชนในเวลานี้ แล้วก็คิดว่าเหมาะสมที่จะทำตอนนี้ เพราะเป็นยุคของการปฏิรูป ผมไปถามชาวบ้าน ผมเพิ่งกลับมาจากต่างจังหวัด เกือบทุกวันเสาร์วันอาทิตย์ ชาวบ้านเขาบอกว่าปฏิรูปดีมากเลย เขาก็เอาเฉพาะที่เขาทำมาหากิน กระผมคิดว่าการปฏิรูปเป็นสิ่งที่ดี ทำให้มาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องมากขึ้น ผมคิดว่าจะเป็นสิ่งดีและเป็นสิ่งที่ควรทำในปัจจุบัน กราบขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับท่านสุรินทร์ ท่านต่อไปขอเชิญท่านนิกร จำนง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ขอเชิญครับ

นายนิกร จำนง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม นิกร จำนง สมาชิก สปท. หมายเลข ๗๙ ท่านประธานครับ เกี่ยวกับเรื่องการปฏิรูปสื่อมวลชนวาระที่นำเสนอขึ้นมา สำคัญจะอยู่ที่ร่างพระราชบัญญัติ เป็นการตกผลึกของความพยายามที่จะมีการปฏิรูป -----

ผมเรียนท่านประธานว่าผมเองพูดเรื่องนี้จริงจังกี่ครั้งหนึ่งแล้วในสภาแห่งนี้ ประมาณว่าเมื่อปี ๒๕๓๒ คือการพัฒนาสื่อมวลชน ปฏิรูปสื่อมวลชนจะพัฒนามาตามลำดับ ตามจังหวะของความเปลี่ยนแปลงของสังคม การรับรู้ มีเรื่องราวเกิดขึ้นใหม่ ๆ มากมาย เราก็ต้องยอมรับว่ามีการเปลี่ยนแปลงมาตามลำดับเหมือนกัน ในช่วงนั้นเป็นยุคของรัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ก็มีการนำเสนอ มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเรื่องสื่อ ผมยังจำตัวเองว่าได้เคยพูดในห้องประชุมแห่งนี้ครับ ผมไปยกเอาคำของโกวเล้งซึ่งเป็นนักเขียนชาวไต้หวัน เขาเป็นสื่อด้วยนะครับ เขาพูดถึงเรื่องราวของตัวเองว่าในช่วงเป็นสื่อเขาบอกว่ากระบี่เป็นอาวุธที่คม ดาบก็เป็นอาวุธที่คม มีดก็เป็นอาวุธที่คม แต่ว่าสิ่งที่คมกว่าคือปากกา เพราะว่าเวลาบาดเข้าไปแล้ว ส่งไปแล้วเอากลับไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงระมัดระวังในการใช้ปากกา นี่เขาพูดในฐานะที่เขาเป็นสื่อ ในวันนั้นเรามีการประชุม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกฎหมายว่าด้วยเรื่องสื่อ แล้วก็มีการดำเนินการ ที่จำได้ผมยังเสนอว่าเห็นด้วยกับหลักการในการปรับปรุง ซึ่งก็มีการปรับปรุงในยุคนั้นครับ แต่ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามถ้าเปรียบสื่อเป็นดาบก็เป็นดาบสองคม คือคมหนึ่งอาจจะมีปัญหาอยู่บ้างกับพี่น้องประชาชน ก็พัฒนาต่อไป แต่อีกคมหนึ่งช่วยทำให้เกิดสิ่งดีงามขึ้น ทำให้เกิดมีการกำกับดูแลความเป็นรัฐอะไรต่าง ๆ ซึ่งเราก็ทราบว่าเป็นมาตลอด ดังนั้นในการตัดสินใจเรื่องพวกนี้เราจึงระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ผมมีน้อง ๆ เพื่อน ๆ ทำอาชีพสื่อสารมวลชนอยู่ในยุคนั้นหลายคน ก็มาขอร้องว่าอยากจะให้ช่วยโหวตไม่เห็นด้วยกับกฎหมายที่มีการออกไปตรงนั้น ผมบอกว่าเราเป็นพี่เป็นน้องกัน แต่ผมเป็นสมาชิกรัฐสภาสิ่งที่เราตัดสินใจไปแล้วในสภาครั้งหนึ่งจะผูกต่อเนื่องไปในอนาคตยาวนานมาก ดังนั้นคงไม่สามารถจะทำอย่างนั้นได้ คงจะต้องออกมาเป็นกฎหมายในการเข้ามาดูแล แล้วเราก็ทำกฎหมายกันได้ วันนี้มาอีกผมก็ยืนยันหลักการเดิม วันนั้นก็ยังมีผู้ที่สนิทสนมอยู่ แล้วก็เห็นถึงความตั้งใจดีที่มีแต่เราต้องพูดกันให้ชัดเจน เพราะสิ่งที่เราจะทำต่อไปนี้ส่งผลกระทบเป็นอย่างมากต่อไปในอนาคต เราต้องพิจารณาอย่างระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ไม่อย่างนั้นสิ่งที่เป็นประโยชน์อยู่ในลักษณะแบบนี้อาจจะมึนอยู่บ้างจะกลายเป็นสูญเสียเลยไป และจะเกิดสิ่งต่าง ๆ มากมายที่เป็นทางลบเกิดขึ้น ความเห็นส่วนตัวต่อการเสนอครั้งนี้ผมไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอที่เสนอขึ้นมา ทั้ง ๆ ที่เห็นด้วยว่าถึงเวลาต้องปรับปรุง เหตุผลที่ไม่เห็นด้วยคือเขาบอกกันว่าในครั้งนั้นปี ๒๕๓๒ ยังไม่มีการขัดแย้งที่รุนแรงแบบนี้

หมายถึงความไม่เห็นด้วยจากสื่อ แต่สังเกตให้ดีว่าคราวนี้การต่อต้านจากสื่อรุนแรงมาก เขาพูดกันว่าจึงจกหักเขาต้องหันไปมองกันแล้ว เวลาเราฟังประชาชน ประชาชนเขาหักที่เขามีส่วนได้ส่วนเสียกับบางเรื่อง เราเป็นลอร์เมกเกอร์ (Lawmaker) เป็นผู้ออกกฎหมาย เป็นคนนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสังคมเราต้องหันไปมอง หันไปฟัง แต่ขณะนี้เราจะเห็นว่าการต่อต้านจากสื่อรุนแรงกว่าครั้งไหน เท่าที่ผมเห็นนะครับ ยกเว้นว่าในอดีตที่มีการไปทุบแท่นพิมพ์ เพราะเลยเวลานั้นมาแล้ว ดังนั้นในส่วนนี้คงจะต้องพิจารณาย้อนกลับอีกครั้งหนึ่งว่า ด้วยเหตุผลใด ไม่ใช่เพราะว่าเขาต้องการป้องกันตัวเองหรือต้องการรักษาผลประโยชน์ตัวเอง คงจะมีอะไรอยู่ในนั้น

ประเด็นที่ ๒ เนื้อหาของร่างมีอยู่ประมาณ ๗-๘ ประเด็นที่ผมเห็นว่ามีปัญหา ความสอดคล้องของหลักการและเหตุผล เราจะไปดูในกฎหมายนี้ตอนนำเสนอ เราบอกว่าให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน แต่ในเหตุผลไม่มี ในเหตุผลมีเหตุผลเดียวเท่านั้นประธาน ซึ่งที่ผ่านมาผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชน และองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนได้มีการกำหนดมาตรการกลไกในการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรม แต่ไม่ประสบความสำเร็จและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นี่เรากำลังอีกมุมหนึ่งแล้ว ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ แล้วในสาระสำคัญหลักการกับเหตุผลขัดกันเอง หลักการต้องการจะคุ้มครองดูแลสื่อ แต่เหตุผลกำลังชี้ว่ามีปัญหาในอีกมิติหนึ่ง -----

ประเด็นที่ ๓ คำถามนี้ก็เลยมีว่าเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสื่อจริงหรือ ถ้าพิจารณาแล้วเราจะเห็นว่าบทบัญญัตินี้คุ้มครองสื่อ ๒ มาตราเท่านั้นเอง ก็คือมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับบริษัท เรื่องเกี่ยวกับตรงนี้มีแค่ ๒ มาตราเท่านั้น นอกนั้นเป็นเรื่องที่เข้าไปมีปัญหาเกี่ยวกับสื่อทั้งสิ้น ในการคุ้มครองมี ๒ มาตรา และที่สำคัญ การทำผิดต่อ ๒ มาตรานี้ ฟังดี ๆ นะครับ มาตรา ๗๖ กับมาตรา ๗๗ ไม่มีโทษ เป็นความผิดที่ทำให้แต่ไม่มีโทษ มีโทษอย่างเดียวก็คือกำหนดว่า การกระทำความผิดถ้ามีความผิด ก็จะคุ้มครองให้ ผู้ใดฝ่าฝืนก็ไม่มีความผิดในทางอาญาเลย เพียงแต่บอกว่าให้ถือเป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ มีกฎหมายคุ้มครอง ๒ ข้อ แต่โทษไม่มี ในขณะที่ในส่วนของสื่อมีโทษเป็นแผง โทษรุนแรงมาก อันนี้เป็นเจตนารมณ์ที่ผมเห็นว่าขัดกันนะครับ

ประเด็นที่ ๔ ผู้คุกคามสื่อมวลชนไม่ถูกกำหนดเป็นความผิด และไม่มีโทษ จากที่เรียนแล้วเมื่อสักครู่นี้ การกำหนดโทษในมาตรา ๘๗ และมาตรา ๙๒ เป็นการกำหนดโทษลักษณะที่เป็นข้อเสนอชี้เท่านั้นเอง

ประเด็นที่ ๕ กฎหมายนี้มีบทยกเว้นไม่ให้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะมีการกำหนดในมาตรา ๔ ว่า บทบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องปฏิบัติตามหน้าที่สื่อมวลชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เราดูเหมือนกับว่าเป็นกรอบปกติแต่จริง ๆ แล้วในหลักการตรงนี้เราจะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐถ้าเป็นสื่อด้วยไม่มีความผิดเลย ในการกำหนดจริง ๆ ตามรัฐธรรมนูญที่มีบทบัญญัติกำหนดตรงนี้ไว้ น่าจะกำหนดเพียงแต่ว่าบทบัญญัตินี้ไม่กระทบถึงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติตาม อันนี้หยิบเอามาจากรัฐธรรมนูญนะครับ ที่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัด แต่ขณะนี้เรายกทั้งแผงเลย หมายความว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเองไม่ว่าเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานเองหรือไม่ ไม่ว่ากระทำการใด ๆ ในการทำหน้าที่เป็นสื่อด้วยไม่มีความผิดเลย เรายกหมด แต่สื่อนี้ผิดหมด

ประเด็นที่ ๖ ร่างนี้ก็เลยถือเป็นร่างที่มีการควบคุมสื่อมวลชนเป็นหลัก ไม่ใช่เป็นการคุ้มครอง แต่เป็นร่างแห่งการควบคุม ดังนั้นถ้าจะเดินลักษณะนี้อาจจะต้องไปเปลี่ยนชื่อเป็นร่างพระราชบัญญัติควบคุมสื่อ จะได้ชัด

ประเด็นที่ ๗ ที่ผมพูดอย่างนี้ก็คือว่าเราแทบจะหาความคุ้มครองในสื่อไม่ได้ แต่เราไปดูโทษนะครับ โทษที่มีการกำหนดตั้งแต่มาตรา ๘๗ ถึงมาตรา ๙๒ มีการถอดออกไป ๒ มาตรา แต่ยังมีอยู่ว่าโทษที่พิจารณาที่ดำเนินการโดยสื่อ คือเมื่อสักครู่นี้เราไม่ได้คุ้มครอง แต่เรามาดูเรื่องโทษ การพิจารณาโทษที่กำหนดให้เป็นตามร่าง พ.ร.บ. มีกำหนดโทษทางปกครองไว้ ๓ ระดับ ระดับที่ ๑ ปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ระดับที่ ๒ ปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ระดับที่ ๓ ปรับไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท และกรณีความผิดด้านใบอนุญาต ซึ่งตอนนี้ยกออกไปแล้ว จะเป็น ๖๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐ บาท และเทียบกับร่างของ สปท. ที่ท่านคำนวณได้เสนอไว้ มีการกำหนดโทษไว้ก็คือโทษทางปกครองอย่างเดียว ไม่มีโทษอาญา ก็คือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ๒๐,๐๐๐ บาท และ ๓๐,๐๐๐ บาท แต่เราอัป (Up) โทษขึ้นไปทั้ง ๆ ที่ ๒-๓ ปีเท่านั้นเอง ถือว่าเป็นโทษที่หนักครับ

ประเด็นที่ ๘ ในส่วนเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ การควบคุมคราวนี้ มีการล็อกไว้ ๓ ชั้น หมายความว่าเรากำลังล็อกสื่อไว้ ๓ ชั้น ชั้นที่ ๑ ก็คือเรามีคณะกรรมการกำกับดูแลสื่อถึง ๓ คณะ มีกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ กรรมการองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ และกรรมการจริยธรรม ทั้ง ๓ ชุดนี้เอามาล็อกเอาไว้ ทีนี้สภาวะจะเป็นอย่างไร สื่อเขาเรียกว่าเป็นเหมือนนกพิราบ แต่ขณะนั้นอยู่ในกรงที่ถูกล็อกโดยกฎ ๓ ดอก ผมเรียกว่าไตรล็อก ผมไปเสนอที่ ป.ย.ป. คราวนั้นใช้คำว่า ไตรรักษ์ แต่เขาเขียนเป็นไตรลักษณ์ ล. ลิง ประเด็นที่ท่านล็อกเอาไว้ผมใช้คำว่าไตร (Tri) ที (T) อาร์ (R) ไอ (I) ไตร แปลว่าสาม -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๓๐/๑

ล็อก (Lock) แอล (L) โอ (O) ซี (C) เค (K) ล็อกเป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาไทยแล้ว คือเราล็อกไว้ ๓ ชั้น เรามีกรรมการ ๓ คนมาล็อกสื่อเอาไว้ นักพิราบที่ว่านี่อยู่ในกรง แล้วถูกล็อกแน่นอนนะครับ

ประเด็นต่อมา การควบคุมโดยรัฐ ประเด็นที่เป็นประเด็นหนักหนาสาหัส ขณะนี้ก็คือว่าบางเรื่องเราให้ควบคุมกันเอง แต่ขณะนี้เรามีการคุมโดยรัฐ นั่นก็คือการที่เราเสนอเอาปลัดกระทรวง ตอนนี้เหลือ ๒ คน ก็คือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่อนุญาตเรื่องทีวี (TV) เรื่องอะไรพวกนี้ แล้วปลัดกระทรวงวัฒนธรรมซึ่งมีอำนาจในการออกสื่อเหมือนกัน ถามว่าแค่ ๒ คนเท่านั้นโหวตกันขึ้นมาก็คงไม่มีทางชนะได้ แต่ถามว่าเขาทำอะไรอยู่ในมือ เขามีอำนาจในการดำเนินการคล้าย ๆ ให้คุณให้โทษได้ ดังนั้นน้ำหนักไม่เหมือนกับกรรมการคนอื่นหรอก มีอยู่ ๒ คน แต่อย่างไรก็ตามส่วนนี้เป็นการเข้าไปควบคุมนะครับ

ประเด็นต่อมา ขอเวลาท่านประธานอีกเล็กน้อยว่าเป็นปัญหาใหญ่แล้วทีนี้ ปัญหาความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เรื่องนี้เป็นปัญหาใหญ่มาก ซึ่งผมเชื่อว่าถ้ามีการเสนอไปต้องมีคนไปร้องแล้วก็จะมีความขัดแย้งใน ๒ ส่วน ส่วนแรก ก็คือในส่วนของมาตรา ๓๔ เกี่ยวกับเรื่องบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ในการพูด ตรงนี้สมาชิกได้อธิบายละเอียดแล้ว ผมจะไม่พูดลงในรายละเอียดแล้วบุคคลที่มีวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร แสดงความคิดเห็นหรือจริยธรรม ประเด็นที่เราล็อกเอาไว้สามชั้น ไตรล็อก (Tri Lock) ที่ผมพูดเมื่อสักครู่นี้ แล้วก็รวมทั้งโทษที่เรากำหนดไว้รอบ ๆ คือถ้าออกมาคุณต้องเจออันนี้แน่ เป็นการทำให้ไม่มีเสรีภาพ แล้วส่งผลกระทบต่อประชาชนที่ได้รับข่าวสารจากการนี้ด้วย มันเชื่อมต่อกัน

ประเด็นต่อมาที่เหมือนกับว่าถ้ามองแล้วจะหนักเข้าไปอีก ก็คือมาตรา ๗๗ ผมจะซื้อแบบนี้ครับท่านประธาน ขอเวลาอีกเล็กน้อย ความจำเป็นในการร่างกฎหมาย กฎหมายนี้อาจจะบอกว่าจะมีความจำเป็น แต่ระบุว่าที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ อันนี้เป็นกฎหมายที่มีความจำเป็นจะต้องมีการปฏิรูปสื่อ แต่ว่าในส่วนนี้ไปสร้างปัญหาในการประกอบอาชีพมากจนเกินไปสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อตรงนี้ขัดมาตรา ๗๗ ได้ แต่ที่ขัดแน่ ๆ ก็คือเกี่ยวกับเรื่องของพรรคสอง ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ อันนี้เป็นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ การสอบถามตรงนี้ ถ้ามีการสอบถามแล้วการไปรับประทานข้าวคงไม่พอ แต่การสอบถามเป็นระบบและมีความเห็นเป็นอย่างไรหลังจากที่รัฐธรรมนูญออกต้องชัดเจนกว่านี้ ไม่อย่างนั้นก็กลายเป็นว่าออกกฎหมายโดยไม่ฟังความเห็น ที่นี้การที่มีความเห็นค้านแรง ๆ แบบนี้จะให้ตีความว่าอย่างไร ก็คือได้ฟังแล้ว แล้วก็เอามาดำเนินการหรือไม่ อย่างไร เป็นประเด็นนะครับ

ประเด็นต่อมา ในเรื่องมาตรา ๗๗ การใช้ระบบอนุญาต มาตรา ๗๗ วรรคสาม กำหนดว่ารัฐพึงใช้ระบบอนุญาตหรือระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่จำเป็น เมื่อสักครู่นี้จำเป็นในการมีกฎหมาย ในความจำเป็นนั้นมิได้ แต่ความจำเป็นในการใช้คณะกรรมการในการออก วรรคสามกำหนดว่าต้องใช้เฉพาะที่จำเป็น เรามีตั้ง ๓ คณะ เกินความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร ในข้อนี้ผมมองว่าขัดมาตรา ๗๗ อย่างแน่นอน เพราะว่าเราออกเป็น ๓ ล็อกตรงนี้มีคณะกรรมการ ๓ คณะ แล้วก็มีการอนุญาต ไม่ว่าจะเป็น ออกใบอนุญาตหรือใบรับรองก็คือการออกอนุญาตอยู่ดี นอกจากนั้นการใช้ระบบคณะกรรมการในกรณีที่ผมได้กล่าวแล้วว่าเป็นระบบคณะกรรมการเฉพาะในกฎหมายที่จำเป็น วรรคสาม นี่นะครับ

สุดท้ายอยากจะเรียนท่านประธานว่าท่าทีของรัฐบาล ผมมีโอกาสได้ฟัง และผมก็มีความเห็นว่าถ้ารัฐบาลเองรับเรื่องนี้ไปจะมีความสับสนเสี่ยงต่อแรงกดดันค่อนข้างมาก ในสถานการณ์แบบนี้ แล้วมีโอกาสได้ฟัง ๒-๓ ท่าน กรธ. ท่านหนึ่งก็ชี้ว่าเหมือนจะขัด แล้วมีระดับรองนายกรัฐมนตรีได้บอกว่าเราจะรอดูก่อนแต่ไม่ใช่เรื่องง่ายในการจะผ่าน มาตรา ๗๗ เพราะเป็นเรื่องใหม่ที่ยังออกมาซึ่งทุกคนต้องระมัดระวังในขณะนี้ ดังนั้น ข้อเสนอแนะสุดท้ายก็คือว่าผมเสนอยืนยันกลับไป ป.ย.ป. ในคราวนั้นเขาพูดกันเรื่องนี้ เมื่อไม่กี่วันมานี้ที่เขาฟังความเห็นโดยทั่วไป -----

ผมเสนอว่าให้ใช้ไตรรักษ์ เข้ามานั่งคุยกันใหม่แล้วใช้ไตรรักษ์ รักษ์ แปลว่ารักษา คำนี้ไม่มีในพจนานุกรม หมายความว่า ๓ ส่วนนี้ช่วยดูแลกันเอง ก็คือสื่อช่วยดูแลรัฐอย่าให้ทำอะไรผิดพลาดหรือไปกดดันประชาชน ประชาชนเองต้องช่วยกันดูแลสื่อไม่ให้รัฐใช้อำนาจไปกดดันรัฐเองก็ต้องช่วยดูแลประชาชนไม่ให้สื่อมีการกระทำใด ๆ ที่เป็นการกระทบกระเทือนต่อสื่อ หมายความว่า ๓ ส่วนนี้เชื่อมโยงถึงกันและกันแล้วรวมกันเป็นช่วยกันรักษา ช่วยกันดูแล ถ้าหากคุยกันลักษณะแบบนี้ผมเห็นว่าสามารถจะมีทางออกได้ แล้วสื่อเองที่บอกว่าจะดูแลกันเอง ผมว่าถึงเวลาแล้วฝากสื่อทั้งหลายไปด้วยนะครับ ที่บอกว่าจะดูแลกันเองท่านก็ต้องเสนอมาว่าดูแลกันอย่างไร วิธีใด ไม่อย่างนั้นสิ่งนี้จะกลับมาหาเราอีก ผมก็เลยเสนอว่าผมเองคงจะไม่สามารถเห็นชอบได้ แล้วเห็นว่าเรื่องนี้อยากจะให้นั่งคุยกันแบบไตรรักษ์ อย่างที่ว่านี่ครับ คล้าย ๆ ไตรภาคี แต่นี่ไม่ใช่ นี่เป็นการรักษาซึ่งกันและกันไปสู่สิ่งที่ดีกว่า กราบเรียนด้วยความเคารพท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ ท่านครุจิต นาครทรรพ ที่ประกาศชื่อไปก่อนหน้านี้ ท่านมีประชุมเป็นประธานในที่ประชุมจะเสร็จสิ้นตอน ๑๒.๓๐ นาฬิกา ท่านแจ้งล่วงหน้าครับ เผิดูตอนนี้ยังไม่ถึง ๑๒.๓๐ นาฬิกา ก็เลยขออนุญาตที่จะเชิญท่านสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล โฆษกกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน รองประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสิ่งพิมพ์ อดีตสมาชิกวุฒิสภา และเป็นประธานกรรมการธนาคารอาคารสงเคราะห์ หรือ ธอส. ขอเชิญครับ

นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล (กรรมการ) : ขอขอบคุณครับท่านประธาน อย่างที่ท่านประธานกราบเรียนไปแล้วก็คือผมในฐานะกรรมการด้านสื่อสารมวลชนนะครับ แล้วก็ป็นอนุกรรมการด้านสื่อสิ่งพิมพ์ด้วย ผมขออนุญาตอธิบายเพื่อนสมาชิกให้ทราบว่า ในกรณีของร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้เริ่มต้นมาจาก สปช. อย่างที่หลายท่านได้พูดไปถึงแล้ว แล้วอนุกรรมการด้านสื่อสิ่งพิมพ์ได้ทำขึ้นไปเพื่อเสนอให้กับคณะกรรมการ แต่ปรากฏว่าสาระสำคัญที่อนุกรรมการด้านสื่อสิ่งพิมพ์ทำไปได้มีการเปลี่ยนแปลง ผมก็ขออนุญาตทำความเข้าใจกับเพื่อนสมาชิกว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องของความขัดแย้ง ถ้าเป็นในสภาผู้แทนราษฎร หรือในวุฒิสภาก็ตาม ในเสียงของกรรมการถ้าไม่เห็นด้วยก็ถือว่าขอสงวนความเห็นไว้

เป็นเสียงข้างน้อยไป แต่ในส่วนของผมที่ท่านประธานก็คือท่านประกาได้พูดไป ท่านไม่ได้เอาผมไปอยู่เสียงข้างน้อยด้วย ก็ขออนุญาต ประเด็นของผมค่อนข้างที่จะแตกต่างจากกรรมการเสียงข้างน้อยท่านอื่น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก่อนที่จะลงไปในเรื่องผมต้องเรียนในฐานะที่ผมอยู่ในกรรมการชุดนี้ผมเห็นด้วยกับแนวความคิดนี้ แต่ไม่เห็นด้วยในหลักการในการที่จะออกกฎหมายฉบับนี้ เดียวผมจะพูดในรายละเอียดต่อไป แต่ขณะเดียวกันผมก็ยังกังวลอยู่นิดหนึ่งซึ่งท่านประธานทินพันธุ์ท่านได้พูดไว้เมื่อเช้าเป็นเชิงให้อโวกากับพวกเรานะครับ ผมเรียนอย่างนี้ว่าขั้นตอนที่กรรมการทำขึ้นไปให้ สปท. เรามารับรอง อนุมัติ และจะเสนอต่อไปเป็นในรูปแบบอะไร อย่างไร ทั้งหมดเป็นสิ่งที่พวกเราทราบทั่วกัน แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะเห็นแล้วก็ได้ไม่ได้เป็นการที่จะทำในลักษณะของการคัดค้านการอภิปรายเพื่อที่จะมาสนับสนุนชื่อเสียงส่วนตัวหรือเพื่อผลทางการเมืองอะไรทั้งสิ้น ผมอยากจะเห็น สปท. ตรงไปตรงมาเห็นด้วยก็สนับสนุน ไม่เห็นด้วยก็บอกมา สิ่งที่ผมกำลังจะทำอยู่นี้ก็คือผมกำลังจะบอกว่าผมไม่เห็นด้วยตรงไหน ซึ่งขณะที่ผ่านมาผมนั่งฟังเพื่อนสมาชิกของเราได้อภิปราย -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๓๒/๑

ผมก็เคยชื่นชม ชื่นชมกับหลายท่านรวมทั้งคนนอกว่า สปท. ชุดนี้จริง ๆ แล้วมีการทำงานในลักษณะของผู้ใหญ่จริง ๆ เหมาะสมที่จะทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาด้วยซ้ำ ในฐานะที่ผมเคยผ่านเวทีวุฒิสภามา สปท. พวกเราบางท่านรวมทั้งผมเองแม้จะอยู่ในวงการเมืองมาก่อนแต่ผมฟังแล้วว่าทุกท่านอภิปรายด้วยการใช้ความรู้ความสามารถ ใช้ความสุจริตในการแนะนำ จึงอยากจะฝากกราบเรียนไปถึงท่านประธานทินพันธุ์นงศ์รับว่าขณะที่ท่านเป็นประมุขของ สปท. เรา ผลงานใน ๒ ปีที่ผ่านมาผมถือว่างานของ สปท. เป็นงานที่เป็นจากการปฏิรูป เช่นเดียวกับทางคณะกรรมการที่เสนอเรื่องการปฏิรูปการสื่อสารมวลชน ดูเหมือนจะเป็นธรรมเนียมไปแล้วว่าพวกเราจะต้องขอบคุณกรรมการในการที่เสนอร่างพระราชบัญญัติเสนอแนวความเห็น เสนอแนวทางการทำงานมาทั้งหมด ผมก็ฟังทุก ๆ ท่านพูด ท่านก็ต้องขอบคุณก่อน แต่ขออนุญาต สำหรับผม ผมขอบคุณคณะกรรมการด้วยใจจริง ท่านประธานคณิต ท่านรองประธานพิสิษฐ์ โดยเฉพาะท่านรองประธานพิสิษฐ์ ท่านได้ทุ่มเทในการทำงานสำหรับร่าง พ.ร.บ. นี้อย่างเต็มที่ ผมขึ้นมาพูดตรงนี้ก็พูดในฐานะที่อยากจะให้ร่างพระราชบัญญัติที่ท่านทุ่มเทมีผลในทางปฏิบัติ ผมติดขัดอยู่ ๒ ประเด็น

ประเด็นแรก เป็นประเด็นที่เมื่อเข้าท่านกรรมการได้เรียกประชุมแล้วก็ถอยออกมาซึ่งเพื่อนสมาชิกหลายท่านบอกว่าเป็นการถอยจนสุดซอยแล้ว ถอยเรื่องใบอนุญาต ผมต้องทำความเข้าใจว่าท่านกรรมการโดยเฉพาะท่านประธานของขณะนี้ท่านได้ถอยมาหลายรอบแล้วท่านต้องการที่จะให้งานออกมาก้าวข้ามไป แต่สิ่งที่กำลังก้าวข้ามไปนี้ก็อยากจะให้มีคุณภาพด้วยเมื่อเข้าผมก็ตั้งในประเด็นเรื่องการแก้ไขคำว่า ใบอนุญาต เป็น ใบรับรอง โดยความหมายที่ผมอ่านแล้ว ใบรับรองในความหมายที่นี้ไม่มีผลทางด้านกฎหมาย เมื่อเข้าผมก็ชี้แจงท่านไปแล้วแต่ตามหลักประชาธิปไตยก็แพ้ในที่ประชุมกรรมการก็มาเล่าสู่พี่น้อง สปท. เราฟังเพราะอะไร เพราะว่าใบรับรองที่พูดถึงก็คือเป็นบัตรประจำตัวพนักงาน ไม่มีสภาพบังคับผมเป็นสื่อมวลชนเมื่อปี ๒๕๒๑ ปี ๒๕๒๒ อยู่ที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐ หนังสือพิมพ์สยามรัฐไม่เคยออกใบอนุญาตเลย ไม่เคยมีบัตรประจำตัว แต่สื่อมวลชนสมัยนั้นได้รับบัตรประจำตัวไม่ใช่ใบอนุญาต เป็นบัตรประจำตัวจากกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งปัจจุบันนี้ผมก็ยังไม่แน่ใจว่าระเบียบนี้ยกเลิกไปหรือเปล่า แต่บัตรประจำตัวตรงนั้นเขาให้ใช้ปีต่อปี ผมทำคนเดียว

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๓๒/๒

แล้วผมก็ไม่เคยต่อเลย อันนี้เล่าให้พี่น้อง สปท. เราฟัง ใบรับรองที่พูดถึงนี้ในเมื่อไม่มี
สภาพบังคับทางกฎหมาย ท่านกรรมการเสียงข้างมากถอยออกมาอย่างนี้แล้ว
ผมก็เสนอว่าแมน ๆ กันเลยยกเลิกไป ท่านก็เป็นห่วงว่าในการควบคุมจริยธรรมอย่างที่ท่าน
ยกตัวอย่างมา พอมีการวินิจฉัยว่าคนนี้ขาดจริยธรรมแล้วเขาก็ลาออกไปอยู่ที่อื่นทั้งหมด
ท่านสมาชิกครับ ท่านลองไปอ่านดูเนื้อหาในกฎหมายนี้ทั้งหมด จะมีการบังคับไว้
โดยสภาพของมัน -----

- ๓๓/๑

ก็คืออย่างกรณีที่จะไปเป็นองค์การสื่อสารมวลชนอะไรทั้งหมดจะต้องประกอบด้วยสมาชิก ๕๐๐ คนต่อ ๑ องค์การ นั่นคือตัวบังคับอยู่แล้ว ผมจึงไม่เห็นด้วยในการที่จะมีใบรับรองนี้คือประเด็นแรก

ประเด็นที่ ๒ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญสำหรับร่างกฎหมายฉบับนี้มาก ซึ่งยังไม่เห็นมีใครพูดถึง ท่านประธานครับ ท่านสมาชิกครับ ท่านลองดูบทเฉพาะกาลมาตรา ๙๓ กฎหมายได้กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อสารมวลชนแห่งชาติ คณะกรรมการชุดนี้ประกอบไปด้วยทั้งหมด ๑๓ ท่าน ท่านดูตามหน้า ๕๙ (๑) ก็คือ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (๒) ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ก็เป็นประเด็นที่พวกเราพูดถึงว่า ส่วนราชการเข้ามาเกี่ยวข้อง (๓) เลขาธิการ กสทช. ก็เป็นประเด็นที่พวกเราพูดถึงว่า ราชการจะเอาอย่างไรเลขาธิการก็ต้องทำ (๑๓) ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นี่ก็ราชการแท้ ๆ แล้ว (๔) ถึง (๑๒) ที่เป็นประเด็น กรรมการเสียงข้างน้อยที่ท่านยกขึ้นมา ก็คือว่าเราเอาเหตุผลอะไรมาจี้มองครเหล่านี้ มันต้องมีคำอธิบาย อย่างประธานสภา การหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พอทราบ ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย พอทราบ อย่างนายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ (Online) ผมไม่ทราบจริง ๆ ที่ท่านสุรินทร์พูดถึง ก็รู้สึกจะไม่มี ท่านประธาน ผมจะขออนุญาตเพิ่มอีกเล็กน้อยนะครับ ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ไม่ว่ากัน ประธานมูลนิธิเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ประธานสถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศไทย ไม่ว่ากัน นายกสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย เลือกตั้งกัน อย่างไร มีที่มาอย่างไร สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผมมีความเห็นตรงกับกรรมการเสียงข้างน้อย ผมเห็นสำคัญเพราะอะไร เพราะว่าคณะกรรมการตามมาตรา ๙๓ จะเป็นผู้ทำคลอด จะเป็นผู้กำเนิดคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๔๐ กรรมการผู้เริ่มก่อตั้งจะเป็นผู้กำหนดระเบียบ จะเป็นผู้กำหนดขั้นตอน จะกำหนดทุกสิ่งทุกอย่าง ในการที่จะทำคลอดคณะกรรมการชุดนี้มา คณะกรรมการชุดนี้เป็นคณะกรรมการ ที่โดยเหตุโดยผลผมพอใจ แล้วก็สิ่งที่ท่านประธานได้ถอยออกมา ก็คือได้มีผู้แทนสื่อมวลชน ผู้แทนสมาชิกสภาวิชาชีพจำนวน ๗ คนอะไรอย่างนี้ทั้งหมด แต่สิ่งหนึ่งที่อยากให้ท่านสมาชิก ได้ดูก็คือว่าที่มาขององค์กรวิชาชีพ ที่มาขององค์กรวิชาชีพ ที่มาของสมาชิกทั้งหมด อยู่ในมือของคณะกรรมการตามมาตรา ๙๓ ซึ่งตรงนี้เป็นหลักใหญ่ในการที่ผมค้าน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในเมื่อเขาเป็นคนกำหนดที่มา เป็นคนกำหนดหน่วยงาน

กำหนดสมาชิก กำหนดผู้มีสิทธิจะใช้เสียงได้ทั้งหมด ผมเรียนตรง ๆ ผมไม่ไว้วางใจ
ในคณะกรรมการชุดนี้ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผมอยากจะเรียนให้ท่านสมาชิกทราบว่าหลักการ เหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นสิ่งที่สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วย แต่ถ้าเราเห็นด้วย
แล้วท่านกรรมาธิการจะนำความเห็นของเราไปแก้ไขหรือไม่ ไม่มีใครรับรองได้ _____

ในชั้นนี้ผมจึงไม่สามารถที่จะรับร่างพระราชบัญญัตินี้ครับ แต่ก็ยินดีในกรณีถ้ามีการที่จะนำไปปรับปรุงใหม่ จะทำไปในรูปแบบไหน อะไร อย่างไร โดยที่รับฟังเพื่อนสมาชิก สปท. รับฟังสื่อมวลชน แล้วก็รับฟังประชาชน ซึ่งต้องขอบคุณท่านกรรมาธิการอีกครั้งหนึ่งว่าท่านทำให้ความตื่นตัวของเรื่องการควบคุมสื่อมวลชนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก อย่างน้อยที่สุดสิ่งที่ท่านทำในการควบคุมสื่อมวลชน ตอนนี้สิ่งเหล่านี้ลงไปถึงประชาชน ชาวบ้าน ซึ่งสมัยก่อนนี้ก็จะรับฟังอย่างเดียว เชื้ออย่างเดียว ตอนนี้เกิดความตื่นตัว ทั้งหมดนี้ต้องขอบคุณอีกครั้งหนึ่งครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ผมจะอ่านรายชื่อของสมาชิกที่แสดงความจำนงลำดับที่ ๗ ลำดับที่ ๘ ลำดับที่ ๙ แต่ว่าในระหว่างที่ท่านใช้สิทธิอภิปรายตามลำดับดังกล่าว หากว่าท่านครุจิต นาครทรรพ เข้ามาและขอใช้สิทธิ เพราะว่าท่านได้ขอใช้สิทธิลำดับที่ ๕ และขอช่วงเวลาหลังจากท่านเสร็จภารกิจของการทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม ก็แจ้งให้สมาชิกได้ทราบนะครับ สำหรับ ๓ ท่านถัดไป ได้แก่ พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ และท่านกษิต ภิรมย์ ขอเชิญท่าน พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ รองเจ้ากรมพระธรรมนูญ สำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ขอเชิญครับ

พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ กระผม พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขออภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการได้นำเสนอต่อที่ประชุมในวันนี้ ซึ่งเป็นการปฏิรูปการสื่อสารมวลชน โดยกระผมเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง ตามที่ท่านก่อนหน้านี้ได้กล่าวมาแล้วทำให้เป็นที่สนใจและตื่นตัวส่วนจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยนั้นก็อีกประเด็นหนึ่ง กระผมมีเพียง ๒ ประเด็น ประเด็นแรก เป็นคำถาม แล้วประเด็นที่ ๒ เป็นคำถามเชิงข้อสังเกต

ประเด็นแรก อันนี้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในการพิจารณาลงคะแนนในวันนี้ ซึ่งในเรื่องนี้ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านคำณูณ สิทธิสมาน ก็ได้อภิปรายไปแล้ว คือมีประเด็นปรากฏในทำนองยังเป็นเรื่องที่กังขา หรือข้อสงสัยว่าหลักการของร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. นั้นขัดหรือไม่สอดคล้องกับ

มาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ที่ผ่านมา ซึ่งในมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพของวิชาชีพสื่อมวลชน คณะกรรมการก็ได้ชี้แจงไปเบื้องต้นเท่าที่ผมรับฟังนะครับ กรณีถ้ารัฐสนับสนุนเงินให้สื่อมวลชนในบางกรณี อาจหมิ่นเหม่เป็นการแทรกแซงหรือขัดต่อ มาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญ ผมก็จะเรียนถามเพื่อให้เกิดความชัดเจน ขอเรียนถามคณะกรรมการ เพื่อกรุณาชี้แจงและอธิบายว่าหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขัดหรือไม่ขัด สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

ประเด็นที่ ๒ เป็นคำถามเชิงข้อสังเกต ซึ่งขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านนิกร จำนง ก็ได้กรุณาอภิปรายไปแล้ว เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามที่บัญญัติ ในมาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ เท่าที่อ่านในเอกสารก็ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไปบ้างแล้ว -----

แต่ผมไม่ทราบว่าเป็นจริง ๆ แล้วเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง หรือต่อไปเป็นเรื่องหน่วยงานเจ้าของเรื่องที่เกี่ยวข้องเท่าที่เอกสารในรายงานระบุไว้ ก็จะมีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงวัฒนธรรม และ กสทช. ไปดำเนินการ ผมมองว่าประเด็นนี้สำคัญในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดไว้แต่เพียงจะต้องมีบันทึกหลักการ เหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญเท่านั้น ไม่ได้กำหนดให้จัดทำการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากมาตรา ๗๗ วรรคสอง มีผลใช้บังคับหลังจากข้อบังคับ ปี ๒๕๕๘ ในมาตรา ๗๗ วรรคสอง สรุปสาระสำคัญมี ๓ ขั้นตอน ๑. รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ๒. วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ๓. เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน ที่ผมได้เรียนไปแล้วว่า ในข้อบังคับของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ปี ๒๕๕๘ ไม่ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องการรับฟัง ที่นี้ในกรณีที่รัฐธรรมนูญบอกว่า รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ที่นี้ที่เรียนถามว่าเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือจะเป็นของหน่วยงานที่ต้องไปรับฟังความคิดเห็นต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการจำเป็นต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็น สมควรจะมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการจัดทำ และการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ เพียงใด ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด แต่ทั้งนี้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศหรือคณะกรรมการไม่ได้เป็นหน่วยงานของรัฐ แต่สมควรดำเนินการโดยอนุโลมหรือไม่ ซึ่งสามารถสรุปแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น ขออนุญาตเรียนในรายละเอียดเล็กน้อย ก็บอกว่าให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ โดยในการรับฟังความคิดเห็นอย่างน้อยต้องรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐนั้น หรือผ่านเว็บไซต์ (Web Site) เวลด์ไวด์เว็บ ดอต ลอว์อะเมนดเมนต์ ดอต จีไอ ดอต ทีเอช (www.lawamendment.go.th) หรือจะใช้วิธีอื่นใดด้วยก็ได้ ทั้งนี้ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ในการรับฟังความคิดเห็นให้หน่วยงานของรัฐประกาศ วิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วย ๑. สภาพปัญหา

และสาเหตุของปัญหา ๒. ความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหานั้น
๓. หลักการอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายที่จะตราขึ้น และ ๔. ประเด็นที่จะรับฟัง
ความคิดเห็นหรือร่างพระราชบัญญัติที่จะรับฟังความคิดเห็น เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการรับฟัง
ความคิดเห็น ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
โดยในรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ๑. วิธีการ
ในการรับฟังความคิดเห็น ๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
๓. พื้นที่และกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น ๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น ๖. คำชี้แจง
เหตุผลรายประเด็น และ ๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำ
ร่างกฎหมาย -----

ที่ผมได้นำเสนอในประเด็นที่ ๒ นี้ก็เพื่อว่าหากเป็นเรื่องที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยคณะกรรมการจำเป็นต้องดำเนินการจะได้ดำเนินการให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อจะได้ไม่ถูกส่งเรื่องกลับมา แล้วต้องมาดำเนินการซึ่งเป็นการเสียเวลา เหตุผลประการสำคัญในเรื่องนี้คืออะไร ในการรับฟังความคิดเห็นที่สมบูรณ์ครบถ้วนนี้ผมพิจารณาเห็นว่าจะเป็นอย่างไร ข้อมูลสำคัญให้แม่นำอีก ๔ สายจะได้สะดวกในการพิจารณาตัดสินใจในการดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปเรียนเชิญคุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ อดีตผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เรียนเชิญค่ะ

คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ : เรียนท่านประธาน สปท. เรียนท่านกรรมการ แล้วก็เรียนท่านสมาชิกค่ะ แพทย์หญิง คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ สมาชิกหมายเลข ๑๐๖ ส่วนหนึ่งคงเป็นเพราะว่าได้มีโอกาสรับฟังในเรื่องประเภทของสื่อ ก็ยืนยันว่าเห็นด้วยที่จะต้องรับมี พ.ร.บ. ในการดำเนินการเรื่องนี้ สิ่งสำคัญที่สุดก็คือตั้งแต่สมัยก่อน การทำสงครามเราเรียกอาวุธทั้งหลายที่เป็นอาวุธที่มีพละกำลังที่เรียกว่ามีฮาร์ดเพาเวอร์ (Hard Power) คือพวกอาวุธปรมาณูทั้งหลาย แต่ว่าในระยะหลังตั้งแต่เรามีคอมพิวเตอร์ มีระบบทั้งหลายเรามีอาวุธตัวใหม่ที่มีอันตรายอย่างยิ่ง ก็คือสิ่งที่เรียกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสื่อ เขาเรียกมันว่าซอฟต์เพาเวอร์ (Soft Power) เพราะฉะนั้นในส่วนนี้เห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการควบคุมค่ะ แต่ว่าสิ่งที่ออกในรายละเอียดเห็นใจพวกเขียนกฎหมายเพราะสื่อมีเยอะมากหลายประเภท จนกระทั่งไม่ทราบว่ากฎหมายจะควบคุมได้ในทุกสื่อไหม ในส่วนที่สำคัญก็คือวัตถุประสงค์ของการควบคุมหรือการคุ้มครองสิทธิ ทั้ง ๒ อันพออยู่ด้วยกันแล้วเขียนออกมาอาจจะทำให้ตีความแล้วก็เหมือนอย่างที่ท่านคณูณธิบายเมื่อเช้า ส่วนที่เคยทำงานในแพทย์สภาและเป็นส่วนของแพทย์ แพทย์กับสื่อไม่เหมือนกันแน่นอน เราเหมือนกันอยู่ ๑ อย่าง คือเราควรถูกเรียกว่าเป็นวิชาชีพ คำว่า เป็นวิชาชีพ หมายความว่าต้องทำงาน

ด้วยคุณภาพมาตรฐาน แต่ที่สำคัญคือเราต้องมีจริยธรรมแล้วเราต้องทำในสิ่งที่ถูกต้อง อันนั้นเหมือนกันค่ะ แต่ว่าตรรกะของแพทย์คือการรักษาพยาบาล เพราะฉะนั้นการคุมแพทย์ จึงกลายเป็นการคุมเพื่อไม่ให้ทำงานผิดพลาดหรือทำให้ประชาชนเสียโอกาส แต่พอมาถึงสื่อ บทบาทของสื่อมากเกินไปกับคำว่า สื่อสาร มีทั้งการสื่อให้เขาเข้าใจความจริง มีทั้งการชักชวน ให้มาเป็นพรรคพวกหรือว่าเป็นการที่จะใช้ประโยชน์ไปในการกล่าวหาให้โทษผู้อื่น บทลงโทษ หรือข้อกำหนดในเชิงจริยธรรมจึงเป็นเรื่องค่อนข้างยาก อาจจะไม่มีความเห็นค่ะ แต่ว่าในส่วนที่ อ่านดูแล้วนึกถึงในฐานะที่ถ้าตัวเองเป็นกรรมการคงจะยาก ของแพทยสภาเขาเอาตัวใหญ่ไปเลย เป็นอนุกรรมการจริยธรรมเรื่องโฆษณา พอเป็นเรื่องโฆษณาจบบ้าง แต่ว่าพอเป็นของสื่อ กรณีที่สื่อทำให้เกิดความเสียหายต่อสังคมเขียนคำจำกัดความยากมาก ยกตัวอย่าง ทุกวันนี้ สื่อหลายช่อง อย่าเรียกว่าทำข่าวเลย เอาคลิป (Clip) มาต่อ ๆ กันแล้วก็ขายข่าว แล้วสิ่งที่สื่อ เอาคลิป (Clip) มาแล้วก็ด่าสิ่งที่อยู่ในคลิป (Clip) แต่จริง ๆ แล้วก็คือตั้งใจเหมือนกับจะขาย อีกอย่างหนึ่ง เช่นกรณีคลิป (Clip) ลามกทั้งหลาย พูดวนแล้ววนอีก ๆ และปากก็ด่า ว่าคนทำอันนี้ผิด สิ่งแบบนี้คุมยากมาก คือเห็นใจการเขียนข้อกำหนด แต่คิดว่าเป็นเรื่องใหญ่ เพราะว่าเป็นซอฟต์แวร์ (Soft Power) ที่ทำลายสังคมอย่างยั่งยืนค่ะ เพราะฉะนั้น ในการเขียนนี้จะเขียนอย่างไร ก็คงเป็นเพียงแสดงความเห็นว่าอ่านแล้วดูจะทำงานยาก แต่อันใหญ่ที่สุดน่าจะเป็นเรื่องสภาวิชาชีพค่ะ เมื่อขึ้นชื่อว่าเป็นสภาวิชาชีพ หน้าที่คือคุ้มครอง ประชาชนและสังคม เมื่อหน้าที่นั้นคุ้มครองประชาชนและสังคม สิ่งทีพูดถึงคงไม่ได้พูดถึง ประโยชน์ของตัวผู้ประกอบการวิชาชีพเท่านั้น สิ่งที่เป็นข้อกำหนดควรจะมีอิสระ เหมือนอย่าง แพทยสภาก็อิสระแล้วก็ให้เลือกกันเข้ามาแต่ไม่ทราบว่าจะทำได้สักแค่ไหนค่ะ _____

เพราะฉะนั้นองค์ประกอบของคณะกรรมการในนี้ค่อนข้างยาก และที่สำคัญที่สุดก็คือ ถ้าลองศึกษากรรมการของสภาวิชาชีพอื่น ๆ ก็อาจจะมีสิ่งที่เป็นบทเรียนว่าอิสระขนาดไหน พวกเดียวกันเองก็อาจจะคลาดเคลื่อนไปจากวัตถุประสงค์เดิมได้ ถ้าหากคณะกรรมการที่อยู่ในสภาวิชาชีพนั้นต่างมาจากแหล่งของผลประโยชน์ทั้งหลาย ซึ่งตัวนี้ก็ไม่อาจจะควบคุมเรื่องการทำหน้าที่เพื่อปกป้องผลประโยชน์ตัวเอง กรรมการแพทยสภา กำลังเป็นตัวอย่างส่วนหนึ่ง เนื่องจากธุรกิจของการรักษาพยาบาลกำลังกลายเป็นสิ่งที่ทำรายได้ให้ประเทศไทย ก็เป็นเรื่องที่ต้องไปตามดูว่าการที่ให้แพทย์เท่านั้นที่เป็นกรรมการแพทยสภา หลักยังถูกหรือไม่ ที่พูดนี้ไม่ได้หมายความว่ากรรมการแพทยสภาผิดหรือถูก แต่บอกให้เห็นว่าเป็นตัวอย่างของการที่ไม่มีคนอื่นเข้ามา แต่พอมาดูในตัวนี้ก็เหมือนกับว่าผิดหลักในเรื่องของการเป็นองค์กรที่ควรจะมีอิสระ ไม่ใช่ให้เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปควบคุม ก็คงมีส่วนที่อยากจะฝากไว้ว่าถ้าไม่รับปฏิรูป และไม่รับผลักดัน สื่อจะกลายเป็นซอฟต์แวร์ (Soft Power) ถ้าจะว่าไปก็มีคุณพอ ๆ กับสิ่งที่มีอันตราย เพราะว่าสิ่งที่มีคุณประโยชน์ไม่ได้มาก เช่นการที่เป็นตัวแทนในการตรวจสอบการทำงานที่ของรัฐที่ไม่ถูกต้อง คิดพื้นที่ในเนื้อที่แล้วดูจะน้อยกว่าการที่ใช้ในการมอมเมา ขอบพระคุณค่ะ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ ต่อไปเรียนเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูตประจำหลายประเทศ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ เรียนเชิญค่ะ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗ ผมเห็นพ้องกับทางกรรมาธิการแล้วก็เพื่อนสมาชิกทุกท่านว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาวิชาชีพ อันนี้ไม่มีข้อโต้แย้งอย่างไร แต่ผมเริ่มจากหลักการที่ว่าสภาวิชาชีพจะต้องดูแลตนเองเป็นสำคัญ เป็นความรับผิดชอบทั้งสิทธิแล้วก็หน้าที่ต่อตนเอง ต่อวิชาชีพของตนเอง แล้วก็ต่อสังคมโดยรวม ซึ่งเป็นสังคมประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะฉะนั้นผมก็ไม่เห็นด้วยกับการที่จะมีคณะกรรมการที่จะมีบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้มีอาชีพเป็นสื่อเข้าไปอยู่ด้วย ยิ่งมาจากระบบข้าราชการประจำ ผมก็มองไม่เห็นว่าเป็นการดีอะไร ๆ ก็ดีนั้น ไม่ได้มาจากการเมืองเสียด้วยซ้ำจะเข้ามา

มีบทบาทควบคุมได้อย่างไร ดูไม่ค่อยเป็นประชาธิปไตย ผิดฝากันไปในแง่ นั้นนะครับ กับอันที่ ๒ ก็คือถึงแม้ว่าจะเสนอให้มีผู้แทนจากฝ่ายสิทธิมนุษยชนแล้วก็ฝ่ายบริโศค ผมก็เห็นว่าเขาเป็นองค์กรตรวจสอบมากกว่าการที่จะเข้ามานั่งในคณะกรรมการก็จะมีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นคอนฟликт ออฟ อินเทอเรสต์ (Conflict of Interest) ถ้าเพื่อสมาคมวิชาชีพสื่อทำไม่ดี คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็สามารถเป็นผู้ที่จะเข้ามาตรวจสอบ ดูแล ปกป้องสิทธิของประชาชนได้ แต่ถ้าเพื่อมีผู้แทนเขาเข้ามานั่งอยู่ในคณะกรรมการเป็นมติดอกมาอาจจะมีการที่เขาเรียกเป็นภาษาอังกฤษใช้คอมโพรไมส์ (Compromise) ทำให้ความมีศักดิ์ศรีของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หายไปโดยปริยาย อันนี้ในหลักการทั่ว ๆ ไปเขาบอกว่ามีวลีภาษาอังกฤษเรื่องออฟ อิน ออฟ เอาต์ (Off in off out) พอตั้งเข้ามาแล้วก็กลายเป็นพวกโดยปริยาย แทนที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองบริโศคนั้นจะเป็นตัวที่ดูแลว่าประชาชนได้รับการคุ้มครองและไม่ถูกคุกคาม หรือว่าถูกบ่อนทำลายโดยฝ่ายสื่อ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ทีนี้ถ้าเพื่อไม่เอาข้าราชการประจำระดับปลัดกระทรวง ไม่เอาผู้แทนจากองค์กรอิสระหรือองค์กรมหาชน และผมมีข้อเสนออย่างไรที่จะเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ ในเมื่อมีสมาคมเล็ก ๆ หนังสือพิมพ์ ผู้สื่อข่าว ทีวี (TV) อะไรพวกนี้ ก็ให้เขาเลือกผู้แทนเข้ามาอยู่ในคณะกรรมการส่วนกลางอันนี้โดยตำแหน่งก็ได้ อีกส่วนหนึ่งก็ให้มีการเลือกตั้งโดยตรง -----

โดยผู้ที่มีบัตรประจำตัว ไม่ใช่ใบอนุญาตหรือใบคุ้มครองอะไรพวกนี้ บัตรประจำตัวที่เรียกว่า ไอเดนติตีการ์ด (Identity Card) ของการเป็นผู้สื่อข่าว ในกรณีของประเทศไทยนั้น ผู้สื่อข่าวต่างประเทศทุกคนต้องมีบัตรประจำตัวว่าเป็นไอเดนติตีการ์ด (Identity Card) หรือว่าเป็นบัตรของผู้สื่อข่าวก็เท่านั้น ก็บอกมาเลยว่าเป็น ผมเองตอนนี้เขียนบทความสัปดาห์ละ ๒ ครั้งให้กับหนังสือพิมพ์แนวหน้า เขียนภาษาอังกฤษเป็นระยะ ๆ ให้สัมภาษณ์เยอะแยะ ผมก็เป็นห่วงว่าในอนาคตถ้าเมื่อมีคณะกรรมการออกกฎเกณฑ์มาอย่างหนึ่งแล้วผมก็จะเขียนต่อไปไม่ได้ ตรงนี้น่ากลัวนะครับ เพราะจะไปพัวพันว่าผมเป็นอดีตนักการเมืองหรือไม่ใช่เป็น อดีตนักการเมือง แต่เมื่อผมสวมหมวกหลายใบ ผมทำหน้าที่นี้ในฐานะผู้สื่อข่าวหรือว่า คอลัมนิสต์ ผมก็ควรมีสติที่จะมีบัตรประจำตัวที่บ่งบอกว่าผมทำหน้าที่เกี่ยวกับสื่อ ทุกสัปดาห์ แต่ว่าจะเอากฎเกณฑ์อื่น ๆ ของการเป็นนักการเมืองและอันนี้เข้ามาลบล้างไม่ได้ เป็นสิทธิอันชอบธรรม นี่เป็นข้อพึงระวัง แล้วยิ่งถ้าเผื่อจะมีฝ่ายราชการหรือใครเข้ามา แทรกแซง มีอำนาจการเมืองเข้ามาที่หลังก็ยุ่ง แต่ถ้าพูดในฐานะสื่อด้วยกัน มีคณะกรรมการ ที่มาจากสื่อด้วยกัน ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจและความโปร่งใสที่จะเกิดขึ้นได้ เพราะฉะนั้นจะมีสภา จะมีคณะกรรมการ ขอให้ทั้ง ๑๐๐ เปอร์เซนต์ เป็นผู้แทนของสื่อ ส่วนจะกี่ชนิด จะซอยไปอย่างไรอันนี้ว่ากันในรายละเอียดได้ นั่นเป็นประเด็นหนึ่ง

ส่วนอีกประเด็นหนึ่งก็คือว่าสื่อมีหน้าที่ทำอะไร อาจจะใส่อยู่ในร่างพระราชบัญญัติ ถ้าเผื่อจะมีการแก้ไข ก็มีหน้าที่ที่จะเป็นตัวกลางระหว่างผู้ที่ใช้อำนาจรัฐกับประชาชน โดยทั่ว ๆ ไปว่าเขาต้องไปหาข่าว ไปค้นคว้าข่าวอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ เอาความถูกต้องเป็นตัวตั้ง เอาความไม่ตีมาเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเพื่อความไม่ดีขึ้นนั้นจะได้ไม่กระจายไปทั่วสังคม เป็นตัวกลางการให้ข้อมูลด้วยความเท็จจริงเป็นเรื่องที่สำคัญ นั่นเป็นประเด็นหนึ่ง กับอันที่ ๒ ก็คือว่าจะเป็นผู้สื่อข่าว ฝ่ายขวา หรือว่าจะถือทางอุดมคติทางการเมืองอย่างไรไม่ได้เป็น ปัญหาครับ เราก็ทราบกันดีว่าถ้าเผื่อเป็นของสหรัฐอเมริกา ถ้าเผื่อเป็นฟอกซ์นิวส์ (Fox News) ก็จะเป็นฝ่ายขวา เป็นนิวยอร์กไทมส์ (New York Times) หรือว่าอินเตอร์เนชันนัล เฮรัลด์ ตรีบูน (International Herald Tribune) ก็จะมาทางปีกซ้ายหน่อย แต่เขามีความเป็น มืออาชีพในแง่ที่ว่าเขาให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับท่าทีของฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายที่เสนอ กับฝ่ายที่คัดค้าน

ส่วนเขาจะให้น้ำหนักมากน้อยแค่ไหนเป็นสิทธิของเขา แต่เขาจะทำตัวไม่เป็นกลาง หรือไม่เอนเอียงว่าเชียร์ฝ่ายเดียว ไม่ใช่ ต้องให้ที่ภาษาอังกฤษใช้คำว่าโพรส์ แอนด์ คอนส์ (Pros and Cons) ในทุก ๆ เรื่องที่ได้เกิดขึ้น และเป็นผลประโยชน์ต่อสาธารณชนหรือว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันนี้ น่าที่จะกำหนดให้แน่ชัด และผมก็เคยอภิปรายในสภานี้ว่าแต่ละ เจ้าของสื่อ หรือบริษัทสื่อ ก็น่าจะประกาศจุดยืนว่าไปทางซ้าย ทางขวา อยู่ตรงกลาง ชาตินิยม ประชานิยมก็ไม่ได้ว่าอะไร แต่ว่าในการขึ้นทะเบียนก็ต้องบอกเสียก่อน หรือบอกว่าไม่มี อุดมการณ์ทางการเมืองก็ไม่ได้ว่าอะไร แต่ว่าเมื่อได้ทำกิจการแล้วจะต้องให้ข้อมูลอย่างชัดเจน แล้วก็ต้องเสนอข้อมูลที่ให้ฝ่ายเสนอกับฝ่ายคัดค้านได้มีพื้นที่บนสื่อ นั้นด้วย อันนี้น่าจะเป็น หลักการที่สำคัญ

ส่วนอีกประเด็นหนึ่งก็คือว่าเรามีกฎหมายรัฐธรรมนูญที่บ่งบอกสังคม ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข เพราะฉะนั้นสื่อก็มีหน้าที่ที่จะต้องรักษา กฎหมายรัฐธรรมนูญแล้วก็เคารพกฎหมายรัฐธรรมนูญ และที่สำคัญก็คือจะต้องส่งเสริม สังคมประชาธิปไตยด้วย อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ แล้วก็ต้องสร้างความดีงามให้กับสังคมไทย ก็หมายความว่าสื่อจะต้องทำที่หลาย ๆ ประเทศเขาทำ แล้วก็ปรากฏอยู่ในเอกสารว่าจะต้อง ไม่ไปมอมเมาเยาวชน เดียวนี้ผมก็เคยพูด เปิดทีวี (TV) มาละครต่าง ๆ กลายเป็นซอฟต์แวร์เซ็กซ์ (Soft Sex) ไปหมด อันนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร ควรจะยุติตรงนี้ อันนี้ไม่ใช่สื่อ แต่เป็นละคร แต่พูดให้เห็น หรือว่าการ์ตูนก็ดี หรือการเสนอข่าวก็ดี ต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องไม่ไปมอมเมา แล้วก็ทำลายความบริสุทธิ์ผุดผ่องของเยาวชนเป็นสำคัญ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด กับอันที่ ๒ ต้องไม่ไปทำลายขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม -----

จะต้องไม่ไปละเมิดสังคมแห่งความหลากหลายและความแตกต่าง โดยเฉพาะเรื่องความเชื่อถือเป็นสำคัญ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ที่เป็นหลักปฏิบัติสากลน่าจะระบุดูอยู่ในพระราชบัญญัติได้ว่าฝ่ายสื่อต้องทำอะไร และฝ่ายสื่อต้องไม่ทำอะไร ถ้าเมื่อทำไปแล้วตัวสภาหรือคณะกรรมการก็ต้องควบคุมกันเอง แต่ว่าบทลงโทษต้องไม่มีเพราะไม่ใช่ศาล ถ้าเพื่อมีประเด็นปัญหาทุกคนก็ต้องส่งเรื่องไปที่ศาลยุติธรรม จะมีศาลเฉพาะการเรื่องสื่อได้ไหมนั้นก็ไปอีกข้อคิด ในเมื่อเราจะมีศาลปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน เรามีศาลเด็ก มีศาลเยาวชน มีศาลแรงงานต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการยุติธรรมก็สามารถที่จะตั้งศาลเฉพาะโดยที่ไม่ต้องไปตั้งเป็นศาลต่างหาก แต่ให้มีบุคลากรกลุ่มหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมที่สามารถจะมารวมตัวกันแล้วก็ทำหน้าที่เป็นศาลที่จะพิพากษาคดีเรื่องสื่อเป็นเฉพาะกรณี ๆ ไป นั่นก็เป็นวิธีทางหนึ่ง กับอีกอันหนึ่งที่เราต้องไม่ลืมเพราะเราอยู่ในสังคมประชาธิปไตย เราจะกลับไปมีการเลือกตั้ง เราจะมีรัฐสภา การที่จะติดตามความเคลื่อนไหวเรียกมาสอบถามผู้เป็นเจ้าของสื่อก็ดี คนที่อยู่ในคณะกรรมการในสภาของสื่อก็ดี ก็สามารถที่จะมาชี้แจงที่รัฐสภา ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน หรือจะเรื่องของสื่อมวลชนหรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ได้ แล้วถ้าเพื่อมีอะไรรัฐสภาก็เป็นผู้ที่จะปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน ประชาชนก็สามารถที่จะวิพากษ์วิจารณ์ได้ เหมือนกับเป็นการลงโทษหรือเป็นการที่จะกันไม่ให้สื่อดำเนินการอะไรที่ละเมิดสิทธิแล้วก็ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคม ก็เหมือนกับที่เขาเรียกว่าเป็นโซเซียลแซงก์ชัน (Social Sanction) เป็นมาตรการคว่ำบาตรผ่านทางรัฐสภาทางด้านสังคม อันนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะฉะนั้นท่านประธานครับ โดยสรุปแล้วให้สื่อดูแลตนเองเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง อย่าให้ฝ่ายการเมืองเข้ามาแทรกแซงผ่านข้าราชการประจำ อย่าให้ข้าราชการประจำเข้ามา แล้วงานของใครก็งานของมัน พวกองค์กรอิสระ องค์กรมหาชนเป็นผู้ตรวจสอบ เป็นผู้ที่จะปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนก็ให้เขาทำไป สื่อต้องโตแล้ว แล้วผมก็คิดว่ามีความสามารถมีความเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ มีมิวชวลิตี (Mutuality) ในการที่จะดูแลตนเองได้ ผมคิดว่าเราต้องร่างกฎหมายมาเพื่อให้เขาดูแลตนเองได้ แล้วองค์กรตรวจสอบดังที่ผมได้เรียนไว้ก็มีโดยประชาชน โดยฝ่ายบริโกล สิทธิมนุษยชน มีรัฐสภา แล้วถ้าเพื่อเป็นปัญหาจริง ๆ ก็ไปที่กระบวนการศาลยุติธรรมได้ ผมก็ขอเสนอแค่นี้ครับท่านประธาน ขอบคุณมากครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปเรียนเชิญท่านรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตสมาชิกวุฒิสภา เรียนเชิญค่ะ

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ สมาชิก สปท. ค่ะ ดิฉันอภิปรายในขณะนี้เพื่อที่จะเรียนท่านประธานฝากไปยัง ท่านกรรมาธิการว่าดิฉันเห็นด้วยในหลักการสำคัญของร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ พุดไปตาม ประสพการณ์เลยก็ได้ เพราะดิฉันเป็นแพทย์มองเห็นว่าอาชีพแพทย์ กับอาชีพสื่อมวลชนนั้น ถึงแม้ว่าความรู้ที่เป็นพื้นฐานของเราจะต่างกัน แต่วิธีการประกอบอาชีพของเรานั้นคล้ายคลึงกัน เพราะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบอาชีพของเราโดยตรงนั้นคือประชาชน ของแพทย์อาจจะเป็นประชาชนที่กลุ่มน้อยด้วยซ้ำไปเพราะเป็นคนไข้แล้วก็เป็นครอบครัว โดยทั่ว ๆ ไป แต่ว่าสื่อมวลชนนั้นส่งผลกระทบในวงกว้างต่อสังคม ต่อประเทศชาติ ถ้าเผื่อว่า แพทย์เป็นผู้ชี้นำทางด้านสุขภาพ ช่วยชีวิตคนจากการเจ็บป่วยสื่อมวลชนก็ชี้นำสังคมได้ เช่นเดียวกัน แล้วก็ทำให้เกิดความไม่สงบหรือความวุ่นวายในสังคมได้เช่นเดียวกัน แต่ถ้าเผื่อ ทำความจริงให้ปรากฏก็เป็นประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อสังคมเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้น ในอาชีพแพทย์ของเรา ต้องการความรู้ แล้วก็มาตรฐานทางวิชาชีพ รวมทั้งมาตรฐาน ทางจริยธรรมด้วยอย่างแรง -----

ในการประกอบอาชีพของเราไม่ได้อิสระ ถูกร้อยรัดด้วยความรับผิดชอบ ด้วยมาตรฐานของวิชาการ วิชาชีพ แล้วก็มาตรฐานทางจริยธรรมที่จะต้องควบคู่กันไป เพราะฉะนั้นอาชีพของสื่อมวลชนก็เช่นเดียวกัน ท่านอาจจะสำคัญมากกว่าเพราะท่านรับผิดชอบต่อประชาชนในวงที่กว้างกว่า แม้กระทั่งประเทศชาติท่านก็สามารถที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็มีความสำคัญที่ว่าท่านจำเป็นที่จะต้องมีใบรับรองมาตรฐานในวิชาชีพของท่าน ดิฉันคิดว่าใบรับรอง ใบอนุญาต มีความจำเป็นมากสำหรับผู้ที่จะประกอบอาชีพเช่นนี้ อย่างแพทย์เราไม่มีใบรับรองเป็นบัตรประจำตัว แต่เรามีเลขทะเบียนของใบประกอบโรคศิลปะที่จะต้องอ้างทุกครั้งที่จะประกอบอาชีพ จะรักษาใครจะออกใบรับรองแพทย์ให้ใครก็จำเป็นที่จะต้องมีเลขที่ของใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะ ดิฉันคิดว่าอันนี้เป็นสิ่งที่จำเป็น เรามีสภาวิชาชีพ ก็เช่นเดียวกัน ท่านก็จำเป็นที่จะต้องมีสภาวิชาชีพเช่นเดียวกัน แล้วถ้าหากว่าท่านมีความเป็นวิชาชีพมากขึ้น มีมาตรฐานที่สูงขึ้น สภาวิชาชีพของท่านอาจไม่จำเป็นที่จะต้องมีคนนอกเข้ามาเลยก็ได้ ท่านควบคุมกันเอง ด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม ด้วยความรับผิดชอบของท่านเองท่านก็สามารถที่จะพัฒนาวิชาชีพนี้ให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นไปด้วย เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่ามีความจำเป็นที่ท่านจะต้องมีสภาวิชาชีพ มีใบรับรองทางวิชาชีพของท่าน แล้วท่านจำเป็นที่จะต้องมีความมาตรฐานทางจริยธรรม เพราะฉะนั้นทั้งหมดนี้คือสิ่งที่ดิฉันคิดว่ามีความจำเป็นในการที่จะได้สื่อมวลชนที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่องานที่ท่านทำ

เรื่องที่ ๒ ดิฉันคิดว่าดิฉันไม่ค่อยเข้าใจในกฎหมายหมวด ๒ ของท่าน อยากให้ท่านกรรมการได้กรุณาเช็ค (Check) ดูว่าท่านหมายความว่าอย่างไรหรือไม่ ในหมวด ๒ ของร่าง พ.ร.บ. ที่ท่านได้ร่างมา มาตรา ๑๖ บอกว่า สมาชิกได้แก่องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนทุกแขนงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยยื่นหนังสือขอจดทะเบียนเป็นสมาชิกต่อสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ถัดไปท่านบอกว่า สมาชิกตามวรรคหนึ่งจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ (๑) มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนบังคับใช้เป็นการภายใน อันนี้ไม่สอดคล้องกับคุณสมบัติที่ท่านบอกว่าต่อไปนี้จะต้องเป็นคุณสมบัติของสมาชิกตามวรรคหนึ่ง และท่านบอกว่ามีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนบังคับใช้เป็นการภายใน มันไปคนละอัน หรือดิฉันดูร่าง พ.ร.บ. ผิด

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

พฤษภาคม ๕๐/๒

ก็ไม่รู้ (๒) มีหลักฐานเชิงประจักษ์ในการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ
สื่อมวลชน (๓) มีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน อันนี้เขียน
ยังไม่ตรงไปตรงมาเท่าไร แต่ดิฉันคิดว่าในองค์การวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพนั้นคงจะต้องมี
การส่งเสริมและพัฒนา เหมือนกับทางวิชาการที่เรามีแพทยสภา มีการฝึกอบรม มีการอัปเดต
(Update) ทางวิชาการอยู่ตลอดเวลา อันนี้ก็เป็นสิ่งที่ควรจะสนับสนุน แต่ (๔) มีคุณสมบัติอื่น
ตามที่คณะกรรมการกำหนด อันนี้เป็นข้อเดียวที่ดิฉันคิดว่าตรงที่สุด ข้อตั้งแต่ (๑) ถึง (๓)
ใช้คุณสมบัติของผู้ที่เป็นสมาชิกหรือไม่ หรือถ้าเป็นอย่างอื่นใดท่านกรุณาเขียนให้ชัดเจนด้วย
เพราะดิฉันอ่านแล้วไม่เข้าใจเลยว่าจะเป็นอย่างใดจะเป็นคุณสมบัติของสมาชิกได้อย่างไร นอกจาก
จะบอกว่าสมาชิกต้องมีมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ ก็คงยุ่งอีกทีว่า
ก่อนที่จะรับเข้าเป็นสมาชิกท่านต้องวัดมาตรฐานทางจริยธรรมหรือว่าเป็นรีไควร์เมนต์
(Requirement) อย่างอื่น ฝากท่านประธานไปยังกรรมการด้วยที่จะกรุณาทำเรื่องนี้
ให้มาตรา ๑๖ ชัดเจนหรือไม่ ขอบพระคุณค่ะ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ขณะนี้มีคณะบุคคลที่ขออนุญาตเข้าฟังการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คือคณะกรรมการบริหารและอนุกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน ๗๐ ท่าน ขอยินดีต้อนรับนะคะ ต่อไปเรียนเชิญท่านเสรี สุวรรณภานนท์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตสมาชิกวุฒิสภา อดีตรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เรียนเชิญค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผมนายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขอกราบเรียนท่านประธานที่เคารพฟังว่าตามรายงานดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นแนวทางของการที่จะให้มีการปฏิรูปสื่อมวลชนให้เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง สิ่งที่รายงานได้เสนอไว้ก็ต้องเรียนว่าในเจตนารมณ์ของคณะกรรมการนั้นอาจจะมีความตั้งใจ อาจจะมีหวังดีกับการให้มีการปฏิรูปสื่อมวลชน แต่หลักการสำคัญของการจะปฏิรูปสื่อมวลชนดังกล่าวได้ อันดับแรกเลยท่านต้องสร้างความไว้วางใจให้กับสื่อมวลชนก่อน เพราะว่าหลายครั้ง หลายยุค หลายเวลาที่ผ่านมาในส่วนภาครัฐเองมีความพยายามที่จะให้มีการปฏิรูปหรือให้มีแนวทางในการที่จะให้สื่อมวลชนนั้นเป็นวิชาชีพที่เป็นหลักสำคัญของบ้านเมือง แต่ด้วยความตั้งใจด้วยข้อเสนอของยุคที่ผ่านมาเหมือนกับว่าเสนออะไรแล้วสื่อมวลชนจะไม่ค่อยยอมรับ เพราะว่าจะแฟงไปด้วยสิ่งที่เรียกว่าการแทรกแซงในภาครัฐซึ่งจะทำให้สื่อมวลชนไม่มีความเป็นอิสระ ดังนั้นถ้าเกิดว่าเราจะปฏิรูปสื่อมวลชนให้เป็นรูปธรรมดังกล่าวเราต้องมีหลักการสำคัญที่จะเป็นแนวทางที่ชัดเจนว่าการจะปฏิรูปสื่อมวลชนนั้นปฏิรูปเพื่ออะไร ข้อสำคัญ สิ่งที่จะต้องดำเนินการในเรื่องของการปฏิรูปสื่อมวลชนก็ต้องให้สื่อมวลชนนั้นมีความเข้มแข็งมากขึ้น ให้มีความเป็นอิสระในการทำหน้าที่มากขึ้น การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนจะต้องไม่ถูกแทรกแซง จะต้องทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียง เป็นผู้นำข้อเท็จจริงมาแสดงให้ปรากฏเพื่อเป็นประโยชน์กับสาธารณชนทั่วไป ถ้าสื่อมวลชนโดนปิดกั้น ถ้าสื่อมวลชนไม่สามารถทำหน้าที่ได้อิสระแล้วก็เป็นการลดทอนสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนและของพี่น้องประชาชน ดังนั้นสิ่งที่ฟังจะต้องเกิดก็คือต้องการสร้างความไว้วางใจโดยยึดหลักสำคัญว่าสื่อมวลชนจะต้องมีเสรีภาพ

๘๓

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กัลยาณี ๔๑/๒

ในการทำหน้าที่อย่างเป็นอิสระและไม่ถูกแทรกแซง ดังนั้นตามรายงานหรือกฎหมาย
ที่กรรมการเสนอก็ต้องทำความเข้าใจกันให้ชัดว่าสิ่งที่กรรมการเสนอนั้นไม่ใช่เรื่องของ
การแทรกแซงสื่อมวลชน -----

- ๔๒/๑

และตามรายงานนี้ต้องฝากท่านประธานผ่านไปยังกรรมการช่วยกลับไปตรวจสอบให้มีความกระจ่างชัดและมีคำตอบได้ว่าส่วนใดของรายงานนี้จะมีส่วนที่ละเมิดสิทธิของสื่อมวลชนใหม่หรือแทรกแซงสื่อมวลชนใหม่ ถ้ามีส่วนใดที่เป็นการแทรกแซง ขอให้กรรมการไปปรับและไปตัดสิ่งเหล่านั้นออกเสียให้หมด และต้องทำความเข้าใจว่าการปฏิรูปสื่อมวลชนนั้น การทำให้องค์กรสื่อมวลชนนั้นเข้มแข็ง ต้องมีองค์กรตามกฎหมายที่ให้สื่อมวลชนนั้นสามารถจะบริหารเอง ควบคุมเองเหมือนดังเช่นวิชาชีพอื่น ๆ อย่างเช่นที่ผ่านมาก็คือสหภาพความผมเคยเป็นเลขาธิการสหภาพความ เคยไปบริหารองค์กรสหภาพความ ซึ่งในคณะกรรมการของสหภาพความนั้นได้กำหนดจำนวนกรรมการไว้อย่างชัดเจน ได้แบ่งกรรมการส่วนกลาง แบ่งกรรมการส่วนภูมิภาค แต่เราก็มีแนวทางเปิดให้ส่วนอื่นเข้ามาเป็นหูเป็นตา เป็นตัวแทนในการที่จะทำหน้าที่ได้อย่างโปร่งใส ในส่วนกรรมการของสหภาพความเองนั้นมีตัวแทนของกระทรวงยุติธรรม ๑ คน อาจจะมองเป็นภาครัฐ มีตัวแทนของเนติบัณฑิตยสภาอีก ๑ คน ก็คือ ๒ คนเท่านั้น ส่วนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นก็มีการพูดกันเยอะว่าไม่ต้องการให้มีคนของรัฐเลย แต่นั่นหมายความว่าก็ควรที่จะต้องพิจารณาว่าสมควรหรือไม่ อย่างไร แต่ถ้าหากว่ามีความจำเป็นจริง ๆ เพื่อจะให้เกิดความโปร่งใส ให้เห็นว่าเป็นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนแล้วไม่ใช่เรื่องของการแทรกแซง ผมอยากเสนอท่านประธานผ่านไปยังกรรมการว่าแทนที่จะเอา ปลัดกระทรวง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี บางทีก็ตอบยากว่าเข้ามาทำอะไร ถ้าหากว่าจำเป็นจริง ๆ ให้เป็นอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์อย่างนี้จะเป็นไปได้ไหม เพราะว่า ๑. เป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนโดยตรง เช่นเดียวกัน แต่อาจจะอยู่ภาครัฐก็ให้เป็นโดยตำแหน่งเสีย ส่วนหน่วยงานอื่นก็อย่ามีมากครับ เพราะจะมีอีก ๑ คนหรือ ๒ คนก็ไม่ได้เกิดอะไรเปลี่ยนแปลงให้คะแนนเสียงได้มากขึ้น ถ้าจำเป็นก็กระทรวงวัฒนธรรม แต่ถ้าให้ตรงจริง ๆ ก็สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติครับ ถ้าท่านไปดูอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการให้คุณภาพ พัฒนา คุณธรรมจริยธรรม อย่างนี้ก็ยังตอบได้ แต่ถ้าไม่มีเลยก็อาจจะทำให้เกิดความไว้วางใจมากขึ้น แต่จำเป็นก็ต้องตรงในสายงาน ในส่วนงาน ถ้าไปเอาส่วนอื่นมาบางทีก็ตอบยากจริง ๆ ส่วนกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แม้เป็นองค์กรอิสระอยู่แล้วจริง ๆ ก็ไม่จำเป็นต้องมาอยู่ในองค์กรของสื่อ สื่อมวลชน เพราะว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเขาทำหน้าที่โดยรวมอยู่แล้ว คຸ້ມครองสิทธิของประชาชนทั้งหมดอยู่แล้ว หรือจะเอาตัวแทนของ

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

นิษฯ ๔๒/๒

สภานายความเข้ามาร่วม เพราะว่าที่ผ่านมาในส่วนของผู้สมัครเองเขาก็เชิญตัวแทน
ของสภานายความเข้าไปเป็นที่ปรึกษากฎหมายอยู่ในหลาย ๆ ส่วน ไม่ว่าจะเป็น
สภาการหนังสือพิมพ์ สมาคมผู้สื่อข่าว ผมก็เคยไปร่วมในฐานะที่เป็นกรรมการสภานายความ
อย่างนี้เขาทำได้ -----

- ๔๓/๑

เพราะว่าไม่ได้อยู่ในภาครัฐ นี่ครับคือสร้างความไว้วางใจของการที่จะให้เขายอมรับในการพัฒนาองค์กรในเรื่องเหล่านี้ แล้วก็มีความกรรมการที่ให้สื่อมวลชนเขาบริหารจัดการเอง น่าจะมีอิสระแล้วก็ไม่ถูกแทรกแซง

ส่วนที่ ๒ ท่านประธานครับ ก็จะมีประเด็นสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับใบอนุญาตของสภานายความเราก็มีใบอนุญาตครับ ใครไปว่าความก็ต้องผ่านการทดสอบแล้วก็มี การสอบด้วย มีการอบรมด้วย ถ้าผ่านตามขั้นตอนมาตรฐานก็จะออกเป็นใบอนุญาต ทีนี้ใบอนุญาตถึงแม้กรรมาธิการจะเปลี่ยนเป็นใบรับรองผมก็ว่ายังเป็นปัญหาหรือไม่จริง ๆ ของ สปช. ผมดูแล้วเขาก็ให้แต่ละองค์กรของสื่อนั้นออกใบอนุญาตกันเอง เมื่อออกแล้วท่านก็สามารถที่จะให้องค์กรนั้นแจ้งมาที่สภาใหญ่ของสื่อมวลชน ก็ไม่ต่างอะไรกันมาก แต่เขาก็จะเป็นคนที่รับผิดชอบเองมันก็จะเดินได้ เพียงแต่แจ้งให้ทราบว่าใบอนุญาตดังกล่าวนี้ได้ออกให้ใคร ซึ่งดูแล้วก็ต้องมีสภาพบังคับ แล้วถ้าหากว่าไม่มีสภาพบังคับมันก็เหมือนเกาออกหนังสือรับรองมาแล้วอย่างไรก็มีคำถามอีก แต่เรื่องโทษ ถ้าหากว่าไม่ได้รับอนุญาตไปทำหน้าที่เรื่องโทษก็อย่าไปหนักกว่าคนอื่นเขา ของสภานายความถ้าว่าความโดยไม่ได้ รับอนุญาตจะมีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี แล้วก็โทษปรับ เข้าใจว่าปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรืออย่างไร แต่โทษปรับผมไม่แน่ใจนะครับ แต่ยังมีโทษจำคุกอยู่ แล้วก็โทษปรับด้วย ทีนี้ผมก็ไม่ได้สนับสนุนที่จะให้มีบทลงโทษสื่อมวลชน แต่ผมอยากจะเทียบให้เห็นว่า ถ้าจะทำอะไรก็ต้องมีสภาพบังคับ ถ้าไม่สามารถบังคับได้ก็ไม่สามารถที่จะไปทำอะไรได้เหมือนกันมันก็เป็นปัญหา ส่วนความหมายของคำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน หลายท่านอภิปรายแล้ว ก็ฝากว่าท่านกรรมการคงจะต้องมีรายละเอียด เพราะสื่อมวลชน มีทั้งวิทยุ มีทั้งโทรทัศน์ มีทั้งเคเบิล แล้วก็ยังมีทั้งหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ รายงานนี้ถ้าเป็นไปได้ ช่วยให้มีคามชัดเจนได้ไหมครับ เพราะว่ากระบวนการของการที่จะปฏิรูปสื่อมีหลายแขนง ถ้าเราไปใส่คลุมหมัดไม่สามารถที่จะทำให้เกิดความชัดเจนได้ อันนี้คือหลักการของการปฏิรูป สื่อมวลชน แต่ปัญหาคือรับท่านประธาน ปัญหาที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองเราถามว่าทำไมเราต้อง ปฏิรูปสื่อมวลชน ถามว่าสื่อมวลชนได้ทำหน้าที่แล้วมีปัญหาอะไรกับบ้านเมืองมีไหม ผมว่า การจะเสนอการแก้ปัญหาต้องอย่าอ้อมค้อม ถ้าจะว่ากันแก้ปัญหาให้ตรงจุดก็ต้องให้มีความชัดเจน เพราะอาจจะมีสื่อมวลชนบางสื่อ ขอเน้นคำว่าบางสื่อ ทำหน้าที่แล้วไม่สุจริต

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

วชิรี ๔๓/๒

ทำหน้าที่แล้วเป็นปัญหากับความมั่นคงของรัฐมีการจัดรายการ ถ้าท่านประธานเห็น
ผมก็ไม่สบายใจ และผมก็เคยพูดในที่ประชุมสภามาหลายครั้งว่าคงไม่มีประเทศไทย
ที่มีสื่อมวลชนใช้ช่องสื่อสารบางสถานีบางรายการ แล้วก็ผู้จัดบางคน ไม่ใช่ทุกคน ที่ออกมา
วิพากษ์วิจารณ์ ออกมาพูดนำเสนอข้อมูลไปในแนวทางที่ต่อต้านรัฐบาลทุก ๆ รัฐบาล
มาตลอด ไม่ว่าฝ่ายใดจะขึ้นมาเป็นผู้บริหารประเทศ -----

- ๔๔/๑

หรือมาเป็นรัฐบาล ก็จะถูกสื่อมวลชนฝ่ายตรงกันข้ามออกมาจัดรายการ แล้วก็วิพากษ์วิจารณ์
 ดำรัฐบาล พุดในเชิงที่ทำให้เสียหาย ควบคุมไม่ได้ บางรายการก็เชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัย
 มาวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล จริงบ้าง ไม่จริงบ้าง นี่คือปัญหาในเรื่องของความมั่นคง การจะแก้ปัญหา
 ก็ต้องแก้ไขให้ตรงจุด เรื่องของความมั่นคงเรื่องสำคัญ เรื่องของสื่อมวลชน บางสื่อ บางคน
 บางรายการ สร้างความแตกแยกให้กับคนในชาติอย่างนี้มีไหม มีครับ มีสื่อบางรายการ
 บางคนลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนมีไหม ก็มีอีกครับ นี่คือปัญหาครับ ผมเชื่อว่า
 สื่อมวลชนทั้งหมดทั้งหลายเขาก็ไม่อยากจะให้สิ่งเหล่านี้เกิด เขาก็อยากให้สื่อมวลชนนั้น
 เป็นสื่อมวลชนโดยอาชีพ เป็นสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่โดยสุจริต เป็นสื่อมวลชนที่สร้างประโยชน์
 ให้กับพี่น้องประชาชนทั้งประเทศโดยรวม แต่ก็ยังมีสื่อบางคนที่ทำเรื่องเหล่านี้
 จึงเป็นเหตุสำคัญที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์และต้องการที่จะมาแก้ปัญหาในเรื่องเหล่านี้ แต่ผมต้อง
 กราบเรียนท่านประธานครับ ในการจะแก้ปัญหาเรื่องเหล่านี้ต้องแก้เป็นเรื่อง ต้องแก้เป็นคน
 คนไหนทำผิด คนไหนทำไม่ถูกต้อง คนไหนที่ทำแล้วกระทบกับความมั่นคงของประเทศ
 ของรัฐ คนไหนที่ละเมิดสิทธิของประชาชน คนไหนที่ทำให้ประชาชนแบ่งฝ่าย แตกแยก
 ต้องว่ากันเป็นรายคนครับ ถ้าเราแก้ปัญหาในเรื่องเหล่านี้แล้วเป็นการแก้ปัญหาโดยรวม
 มันจะกระทบ ก็จะทำให้ไปลิดรอนสิทธิการทำหน้าที่สื่อมวลชน ทั้ง ๆ ที่สื่อดี ๆ มีเยอะ
 สื่อเหล่านั้นไม่ได้เกี่ยวข้องอะไรเลย นี่ความเป็นจริง ถ้าเราจะพุดในเรื่องการปฏิรูปสื่อ
 เราก็ต้องพุดในเรื่องเหล่านี้ให้เห็นความเป็นจริง ให้เห็นว่าประเทศไทยเรา บ้านเมืองเรา
 มีปัญหาในเรื่องเหล่านี้แล้วเราก็ต้องแก้ไขให้ตรงจุด แก้ปัญหาในเรื่องเหล่านั้นให้สิ้นไป
 อันนี้ก็กราบเรียนว่าถ้าจะแก้จริง ๆ ก็คงจะต้องให้เป็นเฉพาะเรื่อง เฉพาะคนไป
 ในส่วนเหล่านี้จริง ๆ แล้วก็มิบทกำกับ บทลงโทษอยู่แล้ว ใครละเมิดสิทธิของประชาชน
 มีคดีหมิ่นประมาททางอาญา มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี ปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
 แต่ถ้าหากว่าเป็นเรื่องของการโฆษณาก็มีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
 คือโทษนี้เขากำกับสื่อมวลชนไว้อยู่แล้ว แม้กระทั่งตอนจะไปแก้กฎหมายเหล่านี้ก็ยังมี
 การวิพากษ์วิจารณ์ มีการเสนอความเห็นที่หลากหลายเช่นเดียวกัน แต่ระยะเวลาผ่านมา
 ก็ทำให้เห็นด้วยว่าประชาชนก็ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายระดับหนึ่ง ดังนั้นต้องกราบเรียน
 ในสุดท้ายว่า การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนดังกล่าวนั้นก็จะต้องยึดหลักที่มีการตรวจสอบได้

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กฤษฎีกา ๔๔/๒

เช่นเดียวกัน แล้วก็ให้มีหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนด้วย ก็หวังว่า
 กรรมการจะรับฟังความคิดเห็นแล้วก็นำเรื่องเหล่านี้ไปปรับ ไปแก้ ไปปรับปรุง เพื่อให้
 เป็นแนวทางการปฏิรูปสื่อมวลชน ให้เป็นประโยชน์กับสื่อมวลชนอย่างแท้จริง โดยวางหลักการ
 สำคัญว่าสื่อมวลชนนั้นจะต้องมีเสรีภาพในการเสนอข้อมูลข่าวสาร แล้วก็ต้องมีหลักประกันว่า
 สื่อมวลชนนั้นจะต้องไม่มีการถูกแทรกแซง ซึ่งถือว่าประเทศที่เจริญแล้วทั้งหลายในโลก
 เขาก็ยึดหลักนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก -----

- ๔๕/๑

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๔๕/๑

ต้องขอบคุณท่านกรรมาธิการที่เสนอรายงาน ถือว่าเป็นบันได เป็นขั้นบันได เป็นช่องทางเริ่มต้น ส่วนจะดีมาน้อยแค่ไหนอยู่ที่กรรมาธิการและพวกเรา เสนอแล้วเราก็ปรับปรุงแนวทางนี้ ให้มีองค์กรสื่ออย่างที่ต้องการ แล้วก็ให้สื่อทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นปากเป็นเสียง แทนพี่น้องประชาชน แล้วข้อสำคัญที่ผมยืนยันก็คือต้องมีเสรีภาพ มีสิทธิในการนำเสนอข่าวสาร โดยไม่ถูกแทรกแซง ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ต่อไปเชิญท่านครูจิต นาครทรรพ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านพลังงาน อดีตปลัดกระทรวงพลังงาน อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรียนเชิญค่ะ

นายครูจิต นาครทรรพ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม ครูจิต นาครทรรพ ท่านประธานครับ ก่อนอื่นต้องขอบพระคุณ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนที่ได้นำเสนอรายงาน เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งกระผมขอขอบคุณและแสดงความชื่นชม แล้วก็เห็นใจคณะกรรมการ เรื่องนี้ได้เข้ามาสู่วิป (Whip) ของ สปท. ๒ ครั้งแล้ว ท่านประธานกรรมาธิการ ท่านรองประธาน กรรมาธิการก็รับฟังข้อสังเกต ข้อทักท้วงติชมต่าง ๆ นำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วก็นำมาเสนอ อีกครั้งในวันนี้ เมื่อเช้าที่ผมนั่งรถมาก็ได้รับฟังว่าท่านประธานกรรมาธิการ พลอากาศเอก คณิต ท่านก็ได้ขอแก้ไขเพิ่มเติมจากการประชุมเมื่อเช้าว่าจะขอตัดมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๙ ออกไปที่เป็นเรื่องของบทกำหนดโทษ แล้วก็เปลี่ยนระบบของการออกใบอนุญาตเป็นออกใบรับรองแทน ซึ่งคิดว่าท่านก็ได้มีความยืดหยุ่นแล้วก็รับฟังมาก โดยส่วนตัวผมเองก็เห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชนฉบับนี้ เห็นด้วยในหลักการที่สื่อมวลชนจะต้องมีความเป็นอิสระ และส่งเสริมให้สื่อควบคุม ดูแล กำกับกันเองในด้านจริยธรรม ผมพร้อมจะยกมือให้กับ รายงานฉบับนี้ แต่ท่านประธานครับ ผมอยากจะขออนุญาตอภิปรายลงลึกไปสักนิดหนึ่งว่า เวลาเราพูดถึงสื่อมวลชนเราก็จะนึกถึงนักข่าวเพราะมาสัมผัสกับเรา โดยผมเป็นอดีตข้าราชการ

ก็จะเจอกับนักข่าวเยอะ แต่จริง ๆ สื่อมวลชนมีหลายระดับ ก็คือนักข่าวสื่อมวลชนที่มาหาข่าว อันที่ ๒ คือผู้ประกอบการสื่อ บรรณาธิการ โต๊ะข่าวที่เป็นคนรับข่าวมาแล้วก็เลือกข่าวไหนจะลง เลือกข่าวไหนจะเขียนอย่างไร ทิศทางของข่าว แล้วอีกระดับหนึ่งก็คือองค์กรวิชาชีพสื่อ ซึ่งองค์กรวิชาชีพสื่อที่ผ่านมามีหลายสปีก็เลยมีหลายสปีองค์กรมากเลย เช่น สมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ สมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ เยอะแยะไปหมด ทีนี้ประเด็นที่เป็นเรื่องของ การที่คณะกรรมการนำเสนอรายงานนี้ก็ถือว่าเท่าที่ผ่านมาสื่อสารมวลชนได้มีการควบคุม กำกับดูแลจริยธรรม และมีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ คำตอบก็คือไม่นะครับ คุณกันไม่ได้เลย ไม่สามารถจะคุมกันได้ จะลงโทษอะไรก็ไม่ได้ ลาออกจากสมาคมนี้ ไปอยู่สมาคมโน้น เพราะฉะนั้นก็เลยไม่มีมาตรฐาน ผมเองสมัยเด็ก ๆ เรียนประถมครูสอนมาว่า สื่อมวลชนเป็นฐานันดรที่ ๔ -----

เพราะเขาเป็นกระจกส่องสังคม แล้วเขาก็ควรจะมีสิทธิเสรีภาพ แต่ถามว่าสิทธิเสรีภาพที่ท่านเรียกร้องหรือที่เป็นข่าวกดดันกรรมาธิการอยู่ ๓-๔ วันมานี้มีคุณภาพหรือเปล่า มีคุณภาพเป็นที่คาดหวังที่จะเป็นกระจกใสส่องเงาให้สังคมอย่างแท้จริงหรือเปล่า สื่อมวลชนนอกจากทำหน้าที่เสนอข่าวต้องไม่ลืมว่าเป็นธุรกิจด้วย ก็มีเรื่องของธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง และบางครั้งก็ใช้ความเป็นสื่อมวลชนทำบทบาทที่อาจจะไม่ใช่บทบาทของสื่อมวลชน เพราะฉะนั้นการปฏิรูปสื่อสารมวลชนตามรายงานวันนี้ ผมถือว่าเป็นก้าวแรกและก้าวสำคัญที่จะนำไปสู่การมีมาตรฐาน มีจริยธรรม และมีการกำกับดูแลกันเอง เท่าที่ผมศึกษามา การออกแบบในร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ที่นำเสนอมาเขาก็จะมีองค์กรของสื่อมวลชนเอง ซึ่งองค์กรนี้ไม่ได้มีรัฐเข้าไปเกี่ยวข้อง เขาจัดตั้งขึ้นมาเอง กำกับดูแลตนเอง แล้วก็องค์กรวิชาชีพสื่อที่มารวมตัวกันอีก แล้วก็มีความวิชาชีพสื่อสารมวลชน มี ๓ ระดับ ที่ผ่านมาเวลามีเรื่องที่ผู้บริโภค หรือคนทั่วไป หน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน เอกชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสื่อลงข่าวให้เขาเสีย ๆ หาย ๆ ลงข่าวที่ทำให้เขาไม่มีความสุขแล้วก็ไม่จริง ไปร้องเรียน ร้องเรียนหายไปไม่ได้รับการเยียวยาแก้ไข เพราะสอบแล้วไม่มีอำนาจลงโทษ ไม่กล้าลงโทษกันเอง มีคำอุปมาอุปไมยในอดีตเล่าให้ฟังนะครับ เขาบอกว่าแมลงวันย่อมไม่ตอมแมลงวันด้วยกันเอง เราจึงไม่เคยเห็นสื่อสารมวลชนลงโทษกันเองได้เลย เพราะฉะนั้นถ้าท่านรักจะมีเสรีภาพท่านก็ต้องมีเสรีภาพอย่างมีคุณภาพด้วย อันนี้ก็เป็นเรื่องแรกที่ผมคิดว่าเป็นเจ้าแรกที่รายงานนี้จะนำไปสู่เรื่องเหล่านั้น สื่อสารมวลชนเปรียบเสมือนผู้คัดกรองข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ความบันเทิงสู่ประชาชนในวงกว้างภายในเวลาอันรวดเร็ว เป็นเหมือนกับผู้คุม ประตูข่าวสาร ภาษาอังกฤษเขาเรียกว่าเกตคีปเปอร์ (Gatekeeper) จึงเป็นสถาบันที่มีบทบาทอย่างสูงต่อสังคมทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ จึงควรที่จะต้องมีการสนับสนุนให้เขามีคุณภาพ มีจริยธรรมที่สูงขึ้น แล้วก็มีการกำกับดูแลกันเองให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ แล้วก็วัฒนธรรมอันดีงามของสังคม การกำกับดูแลสื่อมวลชนให้ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์สมเป็นสถาบันที่มีบทบาทสูงในสังคม ต้องอยู่บนหลักการของการมีสิทธิเสรีภาพ อิสระภาพ เพื่อให้สื่อสารมวลชนเขาได้เลือกสรรกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ในการนำเสนอเนื้อหาสาระความรู้ โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลหรือความหวั่นเกรงใด ๆ โดยใช้กฎหมายหรือคำสั่งใด ๆ ไปชี้นำ ซึ่งเป็นการขัดต่อหลักสิทธิเสรีภาพ อันนี้เรายอมรับกัน แต่อย่างที่ว่า สิทธิและเสรีภาพ

ก็ต้องมาควบคุมคุณภาพและความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย เพราะสื่อสารมวลชนเป็นผู้ที่เข้ามาให้ใช้ช่องทางสร้างผลกระทบต่อสังคมได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ดังนั้นผู้หนึ่งผู้ใดหรือสถาบันใดที่เข้ามาใช้ช่องทางอย่างวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือสื่อออนไลน์ (Online) ควรจะต้องเป็นผู้มีความเป็นมืออาชีพสูง มีจิตสำนึกสาธารณะ และมีหลักประกันให้กับผู้คนในสังคมว่าจะไม่ทำตัวเป็นภัยคุกคามต่อสังคมเสียเอง ที่ผ่านมาสื่อสารมวลชนไทยได้ผ่านการกำกับดูแลทั้งภายใต้ระบบกฎหมาย คำสั่งคณะปฏิวัติหลายต่อหลายฉบับที่ทำให้ลิดรอนเสรีภาพ แต่ก็ได้พยายามต่อสู้มาใช้หลักกำกับดูแลตัวเอง แต่ที่ผ่านมา ๒๐ กว่าปีก็พิสูจน์ให้เห็นว่าการกำกับดูแลตนเองไม่มีประสิทธิภาพเลย เพราะฉะนั้นการมีระบบการให้การรับรองออกไปประกอบวิชาชีพก็อาจจะเป็นทางหนึ่ง ก็เหมือนกับวิชาชีพอื่น ๆ ----

ครูในสมัยนี้เขายังต้องมีใบประกอบวิชาชีพครูเลยนะครับ หมายความว่า หมอ วิศวกร เพราะฉะนั้น การให้ใบรับรองเป็นวิชาชีพก็เป็นทางหนึ่งที่จะยกระดับมาตรฐานคุณภาพและจริยธรรม วิชาชีพสื่อมวลชนได้ ทีนี้ผมอยากจะขออนุญาตลงลึกไปในบางมาตราที่อยากจะฝาก เป็นข้อสังเกตไปยังท่านกรรมาธิการสักนิดหนึ่งว่า ในบทคำนิยามของผู้ประกอบวิชาชีพ สื่อมวลชนนี้จำเป็นจะต้องระบุให้ชัดเจนถึงความแตกต่างและการมีอยู่ของนักข่าว หรือผู้ปฏิบัติงานสื่อภาคสนาม ทีมงานผลิต ช่างกล้องอะไรต่าง ๆ แล้วก็กองบรรณาธิการ หัวหน้าโต๊ะ หรือหัวหน้าข่าว หรือว่าเจ้าของหนังสือพิมพ์ แล้วรวมทั้งองค์กรวิชาชีพนั้นด้วย คอลัมนิสต์ด้วย อันนี้ท่านต้องแยกชัดเจน เพราะว่าบางทีสิ่งที่ไปกระตุ้นให้คนตื่นกลัวทุกวันนี้ เพราะว่านักข่าวมีจำนวนมาก แต่โต๊ะข่าวมีจำนวนน้อย แล้วโต๊ะข่าวจริง ๆ เป็นผู้ที่ กำหนดทิศทางของข่าว อันที่ ๒ ซึ่งท่านก็ได้แก้ไขไปแล้วก็คือมาตรา ๓๐ (๑) ที่ว่าด้วยการขึ้นทะเบียน ท่านก็เปลี่ยนแล้ว บอกว่าท่านไม่ขึ้นทะเบียนแล้ว ท่านเป็นการออกใบรับรอง วิชาชีพซึ่งคนก็ยังสงสัยว่าจะมีตัวแทนของรัฐมาออกใบวิชาชีพ แต่ถ้าอ่านดูดี ๆ เป็นองค์กรสื่อ ออกใบรับรองวิชาชีพกันเอง ตัวแทนของรัฐซึ่งเมื่อเดิมมี ๔ คน อันนี้ท่านลดเหลือ ๒ คน แล้วคนหนึ่งก็กำกับดูแลกรมประชาสัมพันธ์ เขาก็เป็นนักข่าวเป็นสื่อเหมือนกัน เป็นเรื่องของ จริยธรรมมาตรฐาน เวลาไปร้องเรียน ๒ องค์กรแรกแล้วไม่ทำหน้าที่ถึงต้องร้องเรียนไป องค์กรสุดท้าย เพราะฉะนั้นอยากให้เราเข้าใจให้ชัด ๆ แล้วจริง ๆ การกำกับดูแลจะมีผล มันต้องมีเขี้ยวเล็บบ้าง ต้องมีสภาพบังคับทางปกครอง ต้องมีอย่างที่ว่าภาษาอังกฤษเขาเรียก แซงก์ชัน (Sanction) บ้าง คงไม่ต้องถึงกับไปติดคุกติดตารางอะไร แต่ค่าปรับหรือการถอน ใบวิชาชีพ เหมือนคนขับรถยนต์ครับ ท่านได้ใบอนุญาตขับรถยนต์ยังต้องไปสอบใหม่ ทุก ๕ ปี รุ่นผมนี้ได้ตลอด แต่ถ้าทำผิดก็ต้องถูกยึดใบขับขี่ก็ต้องไปสอบใหม่ ก็เช่นเดียวกันครับ คงไม่ใช่ใบรับรองวิชาชีพตลอดชีพ เพราะว่าก็ต้องมีการวัดมาตรฐาน อันนี้ก็ฝากว่าต้องมีความแตกต่างระหว่างผู้ประกอบการสื่อมวลชนทั้งระดับภาคสนาม ภาคหัวหน้า องค์กรสื่อ ส่วนเรื่องของคณะกรรมการจริยธรรมผมคิดว่าหนทางยังอีกยาวไกลครับ ขั้นตอนของท่านประธานกรรมาธิการคณิตเสนอมานี้หยุดแค่นี้หรือครับ จะมี ๒ คน จะมี ๓ คน หรือจะไม่มีสักคน ตัวแทนหรือจะเป็นองค์กรไหนก็เป็นเรื่องที่รัฐบาลหรือผู้ที่รับไป ทำหน้าที่ออกกฎหมายเขาจะรับไปทำต่อไป แต่ให้เห็นหลักการว่าเราอยากให้เห็นการควบคุม มาตรฐานจริยธรรมของสื่อสารมวลชนอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพไม่ใช่ล้มเหลว

อย่างที่ผ่านมา มาในอดีต เสรีภาพต้องคู่กับคุณภาพและความรับผิดชอบด้วย เพราะฉะนั้นโดยรวมก็เห็นด้วยกับสิ่งที่คณะกรรมการได้นำเสนอ คิดว่าเป็นก้าวแรกและก้าวที่กล้าหาญในการเสนอปฏิรูปผ่านกระแสนี้ต่าง ๆ ที่ถูกวิจารณ์ ก็ต้องให้ความเห็นใจท่านประธานกรรมการเป็นอย่างยิ่ง ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ ต่อไปเรียนเชิญศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตที่ปรึกษานโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน นายกสมาคมอุตสาหกรรมเซลล์แสงอาทิตย์ไทย

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ดุสิต เครืองาม ลำดับที่ ๕๓ ผมได้ใช้เวลาเตรียมตัวเพื่อที่จะมาอภิปรายในวันนี้ค่อนข้างจะมาก อ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กลับไปกลับมาผมว่าไม่ต่ำกว่า ๕ รอบ เรียกว่าจนตาแฉะหมดแล้ว อ่านไปอ่านมายิ่งทำให้เห็นภาพต่าง ๆ ชัดเจนยิ่งขึ้น ผมก็เลยขออนุญาตใช้เวลาอันน้อยนิดนี้อภิปรายเป็นลำดับไปเลยเพื่อที่จะได้ม้วนเดียวจบ -----

หน้า ๓๓ ในเอกสารที่เราได้รับแจกก็คือเริ่มต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีนิยามของคำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน หลาย ๆ ท่านก็ได้อภิปรายไปแล้ว ผมก็เสริมอีกนิดหนึ่ง ผมก็หลับตานึกถึงวงการกีฬา กีฬาเขามีคำว่า นักกีฬาอาชีพ นักมวยอาชีพ นักมวยสมัครเล่น นักฟุตบอลอาชีพ นักฟุตบอลสมัครเล่น ฉะนั้นก็นั่นนี่ ก็อาจจะเป็นไปได้ที่เวลาจะให้นิยามของคำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ซึ่งหลายท่านได้มีความเป็นห่วงว่า นิยามที่ให้ไว้ในร่างฉบับนี้ตีกว้างสุดขอบฟ้ากันไป ท่านก็อาจจะต้องทำใจเปลี่ยนนิยามให้แคบลงว่าในที่นี้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนก็คือวิชาชีพ ก็คือสื่อมวลชนแบบอาชีพ ส่วนสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่อะไรบางอย่างในเว็บไซต์ (Web Site) ในไลน์ (Line) ในยูทูป (YouTube) หรืออะไรนั่นก็เป็นผู้สื่อข่าวหรือนักข่าวแบบสมัครเล่นก็ได้ ถ้าทำแบบนี้ผมเข้าใจว่าในการกลับไปแก้ไขร่าง พ.ร.บ. นี้อาจจะง่ายยิ่งขึ้น ผมไม่ได้หมายความว่าจะให้เขียนว่าสมัครเล่นหรืออาชีพนะครับ หรืออาจจะแบ่งออกเป็นประเภทอาชีพหรือประเภทสมทบก็ได้ แบ่งเป็นอาชีพก็ได้ สมทบก็ได้ แล้วแต่ชื่อที่จะใช้ แต่อย่างไรก็ตามผมมีความเห็นอย่างนี้ว่าเราอยากจะให้มีสื่อมวลชนหรือนักข่าวเข้ามาร่วมรับรู้รับทราบในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มากที่สุด ที่เมื่อสักครู่ท่านคณูณได้อภิปรายว่า เปลี่ยนจากอาสาสมัคร เป็นมีการบังคับด้วยกฎหมาย แต่ผมอยากจะให้เรามองเป็นวิสัยทัศน์แบบนี้ครับ เปลี่ยนจากคำว่า ต้องทำนั้น ต้องทำนี้ กลายเป็นว่าถ้านักข่าวท่านใดสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกเขาควรจะได้รับสิทธิแบบนี้ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ จะเรียกว่าสิทธิพิเศษก็ได้ แต่ว่านักข่าวท่านใดที่ไม่ได้สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกก็อาจจะไม่ได้สิทธิพิเศษต่าง ๆ เหล่านั้น บอกให้รู้ล่วงหน้า แบบนี้แสดงว่าเราก็ไม่ต้องไปบังคับว่าทุกคนต้องขึ้นทะเบียน ไม่ต้องไปบังคับว่าทุกคนต้องมีใบรับรอง ไม่ต้องไปบังคับยกตัวอย่าง สมมุติประเทศไทยเราจะมีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก กีฬาเอเชียนเกมส์ ใครที่มีบัตรไเดนทิฟิเคชัน (Identification) คือใบแสดงตนตัวนี้มีสิทธิเข้าไปทำข่าวถึงสนามกีฬา มีสิทธิเข้าไปทำข่าวถึงริงไซด์ (Ringside) มีสิทธิได้รับเลือกไปเป็นนักข่าวที่จะได้ไปต่างประเทศอะไรทำนองนี้ แต่ว่าถ้าใครไม่มีอะไรเลย ไม่มีบัตรเหล่านี้เขาก็เสียสิทธิไป ควรจะเป็นวิธีการใครได้ใครสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกในองค์กรสื่อมวลชน หรือในองค์กรสื่อมวลชน หรือไปถึงสภาวิชาชีพเขาก็จะได้ ภาษาอังกฤษใช้คำว่าพรวิเลจ (Privilege) สิทธิพิเศษอะไรบางอย่างแบบนี้คนก็จะแห่สมัคร เข้ามาสมัคร เพราะไม่ได้อยู่ในสภาพถูกบังคับ ตรงนี้ผมขอให้เปลี่ยน

วิธีการคิดใหม่ เหมือนตอนที่ผมยกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมพลังงานทดแทน
ตอนแรกเรื่อบอกว่าใครไม่ผลิตพลังงานทดแทนจะลงโทษ คิดไปคิดมาเอาใหม่ดีกว่า
ใครผลิตพลังงานทดแทนจะได้รับสิทธิพิเศษ อะไรต่าง ๆ ตามมาแบบนี้ ผมจะทำให้
ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเสน่ห์ขึ้นเยอะ ใช้คำว่า มีเสน่ห์ แล้วคนก็จะรักและอยากจะเข้ามาใช้
พ.ร.บ. นี้

เรื่องที่ ๒ เรื่องร่างพระราชบัญญัตินี้เขียนว่า การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน แต่พออ่านไปแล้วเนื้อหามันดีลังกาหมดเลย
กลายเป็นเรื่องกำกับสื่อมวลชนเริ่มต้นเป็นเรื่องแรก อารัมภบทมีคณะกรรมการชุดนั้นชุดนี้
สิ่งที่พี่น้องประชาชนหรือนักข่าวเขาอยากรู้ ประชาชนที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย
เขาอยากรู้ว่าเขาได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพอะไรบ้าง หาไม่เจอครับ พ.ร.บ. แรก ๆ
เปิดกันแทบตายไปอยู่ในมาตราที่เท่าไรไม่รู้ -----

เปิดไปอยู่หลัง ๆ ท้าย ๆ ไม่เอาแล้วครับ ผมเสนอว่าท่านควรจะหยิบยกเอาเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนผู้บริโภคที่จะได้รับผลกระทบจากสื่อขึ้นมาเป็นบทแรก ๆ แล้วขณะเดียวกันสื่อเขาจะได้รับสิทธิพิเศษอะไร ได้รับการคุ้มครองอะไร นายจ้าง รัฐบาล นักการเมืองจะไปรังแกเขาไม่ได้ ยกขึ้นมาอยู่ในบทแรก ๆ แบบนี้จะทำให้ร่าง พ.ร.บ. นี้ มีเสน่ห์ขึ้นมากเลย แค่อันดับลำดับหมายเลขแค่นั้นเองไม่ได้มีอะไรยาก ถัดไปในนิยามของคำว่า สมาชิก โกลาหลเหลือเกินนะครับ ตกลงว่ามี ๓ ระดับใช่ไหมครับ สมาชิกคือตัวนักข่าวเอง แล้วก็สมาชิกขององค์กร สมาชิกขององค์กร สมาชิกของสภา นิยามท่านยังให้ไม่ครบ ยังตกคำว่า สมาชิกขององค์กรสื่อมวลชน ไม่ได้อยู่ในมาตราแรก ๆ ควรจะเติมเข้าไปด้วย

ต่อไปครับ ในมาตรา ๔ บทบัญญัตินี้ไม่ให้ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ผมอ่านแล้วผมไม่เข้าใจไม่รู้แปลว่าอะไร อย่างไรเดี๋ยวฝากสวนดุสิตให้ช่วยตอบคำถามนี้ด้วย ต่อไปมีนิยามของคำว่า สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ตรงนี้ผมขอเสนอให้แก้ไขครับ เปลี่ยนชื่อจากคำว่า สภาสื่อมวลชนแห่งชาติ ให้เป็น สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย เปลี่ยนคำว่า ชาติ ภาษาอังกฤษคือเนชันนัล (National) มาเป็นคำว่า ไทย หรือประเทศไทย มันจะแปลว่า ไทยหรือว่าไทยแลนด์ (Thailand) เหตุผลง่าย ๆ ครับ ไม่มีอะไรลึกซึ้ง ถ้าเป็นเนชันนัล (National) ปกติแล้วจะต้องมีอนุกรรมการ ถ้าเป็นแห่งชาติเหมือนกับจะเป็นองค์กรที่รัฐเข้ามากำกับดูแล เป็นองค์กรของรัฐ แต่ถ้าเป็นประเทศไทยก็คือบ่งบอกว่านั้นคือสัญชาติประเทศนั้น ๆ ยกตัวอย่างครับ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เขาไม่ได้เรียกว่า สภาอุตสาหกรรมแห่งชาติ อีกอันหนึ่งนะครับ สภาหอการค้าไทย เขาไม่เรียกสภาหอการค้าแห่งชาติ สมาคมธนาคารไทย เขาไม่เรียกสมาคมธนาคารชาติ ตรงนี้ถ้าเป็นคำว่า ไทย หรือไทยแลนด์ (Thailand) แล้ว ธงชาติไทยปลิวสะบัดไปทั่วโลก จะส่งตัวแทนไปประชุมระดับโลก ระดับนานาชาติ เพราะเขาจะเป็นตัวแทนของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย ใช้ธงชาติไทย พอขึ้นโลโก้ไทยแลนด์ (Logo Thailand) ไม่ต้องถามแล้วว่าคุณมาจากประเทศอะไร จะเป็นความภาคภูมิใจของ พ.ร.บ. นี้ไปด้วย ขอฝากนะครับ

ต่อไปองค์การสื่อมวลชน มาตรา ๗ การจัดแจ้ง ยื่นแบบการจัดแจ้งและหลักฐาน ต้องมีรายการดังต่อไปนี้ ต้องเขียนว่า ต้องมีรายการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ถ้าบอกว่า ดังต่อไปนี้ จะเพิ่มก็ไม่ได้ ตัดก็ไม่ได้แล้ว ท่านรัดคอตัวเองแล้ว หลาย ๆ ดังต่อไปนี้ ควรจะต้องมีคำว่า อย่างน้อยดังต่อไปนี้

ต่อไปมาตรา ๙ กับมาตรา ๑๑ ใช้คำพูดไม่เหมือนกัน มาตรา ๙ ใช้สำหรับ ผู้ได้รับความเสียหาย พอมาตรา ๑๑ ผู้ได้รับความเสียหาย หรือผู้ร้องเรียน ผมงงแล้วนะครับ ผู้ได้รับความเสียหายกับผู้ร้องเรียนต่างกันอย่างไร คนละคนกันหรือเปล่า หรือว่าใคร มอบอำนาจให้ใคร เป็นอย่างไร กรุณาช่วยไปแก้ไขคำพูดให้สอดคล้องกันน่าจะดีกว่า และในมาตรา ๙ อันนี้สำคัญมากนะครับ ผู้ได้รับความเสียหายจากการนำข่าวสาร สาร และเนื้อหาที่ขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมขององค์กรสื่อมวลชน มีความประสงค์ ต้องบอกว่า ที่มีความประสงค์นะครับ ที่มีความประสงค์จะได้รับความคุ้มครอง อย่างคำว่า ความคุ้มครอง หรือให้ยุติการกระทำนั้น ผมก็ไม่ว่าคำว่า ขอรับความคุ้มครอง พอหรือยัง อยากจะให้ ยุติการกระทำนั้น สมมุติว่ามีนักข่าวเอาข่าวเท็จ ข่าวไม่ดีอะไรไปลงก็ต้องเติมคำว่า หรือให้ยุติ การกระทำนั้น ผมขออนุญาตท่านประธานขอต่อเวลาอีกนิดหนึ่งครับ แล้วเวลาอ่าน ในแต่ละหมวด หมวด ๑ พูดถึงเรื่ององค์กร -----

พูดถึงเรื่ององค์การ พูดถึงเรื่องสภา ขอให้ท่านใช้คำเต็มเข้าไปในแต่ละหมวด ท่านวรรคเอาไว้ว่าเป็นสมาชิก ผมอ่านแล้วปวดหัว ไม่รู้ว่าพูดถึงเรื่องสมาชิกอะไรใส่คำเต็มเข้าไปเลยครับ ถ้าอยู่ในหมวดว่าด้วยองค์การก็สมาชิกขององค์การ ถ้าอยู่ในหมวดว่าด้วยองค์การก็สมาชิกขององค์การ ถ้าหมวดว่าด้วยสภาก็สมาชิกของสภา ท่านเล่นใช้คำย่อผมอ่านแล้วปวดหัวใช้ขึ้นเลย เพราะเวลาคนเอา พ.ร.บ. ไปใช้งาน เวลาเขาถ่ายสำเนานั่นมาบอกสมาชิก คนเอาก็อบป็นั้นไปอ่านตีความไม่ออกไม่รู้ว่ามีสมาชิกประเภทไหน อยู่ในลำดับไหนตีความไม่ออก

ต่อไปมาตรา ๑๖ แปลกประหลาดมาก มาตรา ๑๖ องค์การวิชาชีพสื่อมวลชน มีหน้าที่กำกับดูแล มีแค่นั้นเองหรือครับ มาตรา ๑๖ องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่กำกับดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม แค่นั้นเองหรือครับ ไม่ใช่ ท่านต้องเขียนว่า องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๕ กลับเข้าไปเอามาตรา ๑๕ มาใส่ให้ครบ มิฉะนั้นองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนเขาก็ไม่ต้องทำอะไรนะครับ กำกับจะได้ทำอย่างเดียวหรือไม่ใช่ เพราะว่ามาตรา ๑๕ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการตั้ง ๘ ข้อ หน้าที่เขาก็ต้องครอบคลุมวัตถุประสงค์เหล่านั้นทั้งหมดต่อไปส่วนที่ ๒ สมาชิก ท่านก็ต้องเติมคำว่า สมาชิกขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน จึงจะอ่านรู้เรื่อง

มาตรา ๒๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก มีอยู่ ๔ ข้อเองหรือครับ รู้สึกว่าแห้วจังเลย มาตรา ๒๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก เมื่อสักครู่นี้ผมบอกแล้ว ผากให้ช่วยเติม สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน มันจะต้องออกมาเป็นสิบ ๆ ข้อนะครับ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชนมีอยู่ ๓ ข้อ สิทธิที่ ๑ คือแสดงความเห็น สิทธิที่ ๒ คือซักถาม สิทธิที่ ๓ คือเลือกหรือรับเลือกเป็นประธาน และกรรมการ มีแค่นั้นเองหรือครับ ไม่ใช่ครับ ต้องมีมากกว่านี้เป็นสิบ ๆ ข้อ ส่วนคำว่า ผดุงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีนั้นไม่ใช่สิทธิ เป็นหน้าที่ เพราะฉะนั้นมาตรา ๒๒ ท่านควรจะต้องแยกออกเป็น ๒ มาตรา หรือว่าจะเป็นคนละวรรคแล้วแต่สิทธิก็ว่าไป ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ หน้าที่ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ สิทธิที่ผมอยากจะให้เติมก็คือว่า สมาชิกมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมในการส่งไปอบรมเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การ ต้องให้เขาเห็นว่าสมัครเข้าไปแล้ว เขาได้สิทธิอะไร เขาจะได้มีความกระตือรือร้นในการเข้าไปในนั้น ส่วนเรื่องหน้าที่ก็ต้องบอกว่า

ให้ปฏิบัติไปตามข้อบังคับขององค์การไช้ไหมครับ ทำไมไม่พูดเรื่องนี้มาเลย ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับขององค์การ ผดุงไว้ซึ่งอะไรก็ว่ากันไป

หมวด ๓ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ผมเรียนไปแล้วนะครับ ให้แก้เป็นสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย เปลี่ยนคำว่า ชาติ เป็น ประเทศไทย ให้หมด สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ แห่งประเทศไทยนี้ะครับ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ท่านยกร่างเอาไว้ ๑๑ ข้อ ผมฝากให้เติมอีกสัก ๑ ข้อ ดำรงคงไว้ซึ่งปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขออนุญาตใส่เข้าไปสักข้อหนึ่งได้ไหมครับ สภาของเรา กำลังจะหมดภารกิจหน้าที่นี้แล้ว เรื่องศาสตร์พระราชาเป็นเรื่องสำคัญ สภาวิชาชีพสื่อมวลชนควรจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้หรือไม่ฝากไปพิจารณา ถ้าใช้ก็ช่วยใส่เข้าไปในวัตถุประสงค์ด้วย พอเพียง พอประมาณ มีเหตุมีผล ไม่เบียดเบียน จริยธรรมก็คือ ไม่เบียดเบียน มีเหตุมีผล

ต่อไปครับ จะจบแล้วครับท่านประธาน มาตรา ๔๐ ให้มีคณะกรรมการ คณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งขอแก้เป็น แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยสมาชิกวิชาชีพจำนวน ๗ คน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ถ้าเป็นเรื่องคุ้มครองผู้บริโภคก็ต้องเขียนว่า ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค -----

ถ้าเป็นเรื่องสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ก็น่าจะเขียนว่า ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อะไรทำนองนั้น จะได้เชื่อมต่อกัน ไม่รู้ยุติ ๆ จะไปจินตนาการคณะกรรมการนั้นอยู่ที่ไหนหาไม่เจอ ส่วนประเด็นคำถามที่ฮอต (Hot) ที่สุดในวันนี้ก็คือว่า ควรจะมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือปลัดกระทรวงวัฒนธรรมอยู่ในคณะกรรมการสภาวิชาชีพหรือไม่ ก็ขอฝากเป็นคำถาม แล้วจะรอคำตอบว่าท่านกรรมาธิการมองเห็นว่า ปลัดกระทรวงทั้ง ๒ ท่านมีความสำคัญ มีบทบาทอย่างไรในการเข้ามานั่งเป็นบอร์ด (Board) อยู่ในสภาวิชาชีพ เท่าที่ผมไปศึกษามาเวลามีหน่วยงานที่เป็นอิสระ ไม่ใช่เป็นหน่วยงานของรัฐ ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐเขาจะต้องส่งคนเข้าไปนั่งเป็นบอร์ด (Board) ในนั้นอยู่แล้ว แต่ถ้าไม่ได้เป็นหน่วยงานของรัฐ ๑. จะส่งตัวแทนของหน่วยงานราชการไปนี้เกี่ยวข้องกับ การบริหารราชการแผ่นดินไหม ๒. เกี่ยวข้องกับการปกป้องดูแลรักษาทรัพย์สินหรืองบประมาณ ที่รัฐบาลอุดหนุนสนับสนุนไปไหม ๓. เกี่ยวข้องกับบุคลากรว่าหน่วยงานนั้นเขาเอาบุคลากร ของรัฐไปใช้งานไหม ๔. เกี่ยวข้องกับการบริหารหรือการประสานงานอื่น ๆ ไหม ถ้าท่านตอบว่า อยู่ใน ๔ ข้อนี้ได้ หรือจะเป็นข้อที่ ๕ ก็แล้วแต่ก็สามารถอธิบายสังคมได้ ผมมีข้อสังเกตแบบนี้ คณะกรรมการสภาวิชาชีพคงจะต้องประชุมกันบ่อยมาก พอไปอ่านเรื่องจริยธรรมแล้ว เขาเขียนว่า คณะกรรมการสภาวิชาชีพต้องตัดสินเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ให้จบภายใน ๑๕ วัน ไม่ว่าเรื่องนั้นจะมาจากปัจเจกบุคคล ไม่ว่าเรื่องนั้นจะมาจากองค์กร ไม่ว่าเรื่องนั้นจะมาจาก องค์กร ไม่ว่าผู้บริโภคร้องเรียน ๑๕ วัน แล้วถามว่าถ้ามีคนมาร้องเรียนสัก ๑๐๐ เรื่อง ๑,๐๐๐ เรื่องต่อปี ปลัดกระทรวงทั้ง ๒ กระทรวงนั้นเขาจะเข้ามานั่งประชุมกับเราไหม จะเข้ามานั่งประชุมกับท่านไหม ผมว่าเขาไม่มาหรอกครับ มาให้ปวดหัวเปล่า ๆ เพราะฉะนั้น ท่านต้องตอบออกมาให้ได้ว่าทำไมจึงชอบนักชอบหนาที่จะต้องมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้ง ๒ คนเข้ามาอยู่ในบอร์ด (Board)

ไปถึงมาตรา ๔๓ บุคคลซึ่งเป็นตัวแทนสมาชิกสภาวิชาชีพที่สมัครเข้ามา เป็นกรรมการ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ ผมก็สงสัยนิดหนึ่งว่า ลักษณะต้องห้ามนี้เราจะเอาไหม เพิ่มเข้าไปอีกข้อหนึ่งคือข้าราชการ คนที่จะเข้ามานั่ง เป็นตัวแทนมาอยู่ในกรรมการสภาวิชาชีพเอาไหมว่าไม่ต้องเป็นข้าราชการอะไรทำนองนี้ ฝากช่วยไปคิดด้วยนะครับ

มาตรา ๔๕ คณะกรรมการสภาวิชาชีพ มีอำนาจหน้าที่ (๑) บริหาร (๒) กำหนดมาตรฐาน (๓) พิจารณากำหนดโทษตามมาตรา ๘๕ ใดๆอย่างหนึ่ง หมายความว่า ตกลงคำ ว่า หรือหลายอย่าง ถ้าไม่อย่างนั้นการกำหนดโทษตามมาตรา ๘๕ ซึ่งมีด้วยกัน ๔ วรรค คณะกรรมการลงโทษได้แค่ข้อเดียว ไม่ใช่ใช้ไหมครีบอาจจะต้องใช้หลายข้อประกอบกัน เพราะฉะนั้น (๓) ก็ควรจะเติมว่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

มาตรา ๕๖ ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานจริยธรรม มีศัพท์คำว่า เวลากำกับดูแลอะไร จะต้องให้สื่อมวลชนประพาดิตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน มีคำว่า ไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน อยู่หลายครั้ง ผมก็สงสัยคำว่า ไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน แปลว่าอะไร ต่างจากคำว่า ให้สอดคล้องกับ มาตรฐาน หรือไม่ อย่างไร คิดเป็นตัวเลขได้หรือ คำว่าไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน คิดเป็นเวลาได้หรือ คิดเป็นชั่วโมงได้หรือ เป็นนามธรรมใช้ไหมครีบ แล้วไม่ต่ำกว่ามาตรฐานนี้แปลว่าอะไร -----

แล้วทิ้งมากที่สุด มาตรา ๕๖ ผู้ประกอบวิชาชีพใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าองค์กรสื่อมวลชนนั้น โอเค (Okay) อ่านซ้ำนะครับ ผู้ประกอบวิชาชีพใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าองค์กรสื่อมวลชนนั้น หรือสมาชิกสภาวิชาชีพนั้น เป็นผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานต้องได้รับโทษ แบบนี้หมายความว่าอย่างไรครับ นาย ก เป็นนักข่าวของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง แล้วนาย ก ไปทำอะไรสักอย่างหนึ่งในตัวบุคคลของเขา แล้วผิดจริยธรรม ถ้าอ่านตามมาตรานี้แล้วให้ถือเสมือนหนึ่งว่าองค์กรสื่อมวลชนนั้น ผิดจริยธรรม ลูกจ้างไปทำผิดและนายจ้างไม่รู้เรื่องด้วย และกลายเป็นว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ผิดทั้งฉบับอย่างนั้นหรือ ก็ฝากช่วยอธิบายแล้วก็ตีความให้หน่อยเพื่อจะได้สบายใจ เกือบจบแล้วครับท่านประธาน ผมขอสละสิทธิ์ไม่อภิปรายต่อ ขอสรุปเลยนะครับว่า ผมเห็นด้วยครึ่งหนึ่งของร่าง พ.ร.บ. นี้ อีกครึ่งหนึ่งก็ยั้งง ๆ อยู่ก็อยากจะฝากให้ท่านไปปรับปรุง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าสู่การเป็นสมาชิกให้เป็นในรูปแบบของการเชิญชวน ใครสมัครได้สิทธิพิเศษได้ขนมกิน ใครไม่สมัครก็ไม่มีสิทธิ ที่ผมยกตัวอย่างแล้วว่าถ้าใครสมัครเป็นสมาชิกมีสิทธิได้ไปอยู่โอลิมปิก ไปทำข่าวโอลิมปิกอยู่ริ่งไซด์ (Ringside) หรือว่ามีสิทธิได้รับการจับสลากถ้าไปอยู่โอลิมปิก ไปทำข่าวโอลิมปิก แต่ถ้าไม่ได้เป็นสมาชิกคุณไม่ต้องมาจับสลาก คุณไม่ได้จับสลาก อะไรแบบนี้ครับ ผมว่าสนุกกว่าเยอะเลย ขอขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ท่านดุสิตคะ ส่วนที่ท่านไม่อภิปรายจนถึงมาตรา ๑๐๐ ถ้าท่านมีข้อเสนอแนะ ท่านสามารถทำเป็นเอกสารส่งคณะกรรมการได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งคะ ต่อไปขอเรียนเชิญท่านวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา รองบรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : กราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกที่เคารพครับ ผม วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผมเป็นสื่อมวลชนมา ๓๒ ปี ตอนนี้เป็นอยู่ ผมจบวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาหนังสือพิมพ์ แล้วที่สำคัญคือผมได้ไปบรรยายถ่ายทอดวิชาการวารสารศาสตร์ของผมในที่ต่าง ๆ ได้เขียนตำราด้วย เหตุที่ผมต้องแนะนำตัวเช่นนี้ผมอยากจะเรียนให้ท่านทราบว่า การจะปฏิรูปประเทศต้องปฏิรูปในพื้นฐานของคนที่มีความรู้ ต้องรู้ในเรื่อนั้นจริง ๆ มิเช่นนั้นก็จะเกิดปัญหาเหมือนปี ๒๕๔๐ เกิดเหมือนอย่างนี้ละครับ ผมเป็น ๑ ในผู้ก่อตั้ง

สภาการหนังสือพิมพ์ จะเต็ม แห่งประเทศไทย หรือไม่ก็แล้วแต่ ได้ต่อสู้มาแล้วก็บอกมาว่า เรื่องควรจะเป็นอย่างไร ทีนี้ในปี ๒๕๖๐ เรื่องนี้ก็ย้อนมาอีก ย้อนมาก็ถามว่าเกิดอะไรขึ้น นี่เป็นยุคปฏิรูปประเทศ ถามว่าจะต้องปฏิรูปสื่อไหม ผมเห็นด้วยครับ ต้องปฏิรูป เห็นพ้อง กับท่าน แต่ไม่เห็นด้วยกับวิธีการของท่าน ผมจะบอกว่าทำไมผมถึงไม่เห็นด้วย

ประการที่ ๑ เรามาปฏิรูปประเทศ ปฏิรูปให้บ้านเมืองนี้ปกครองด้วย ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คำว่า ประชาธิปไตย ถ้าเกิดใคร เรียนรัฐศาสตร์ ผมเองก็ได้เรียนนะครับ แม้ว่าจะเรียนด้านหนังสือพิมพ์เขาก็ให้เรียน รัฐศาสตร์ ท่านทราบเรื่องทฤษฎีสัญญาประชาคมของรูสโซ หรือจอห์น ล็อก หรืออะไร ก็แล้วแต่ เขาอธิบายว่าประชาชนมีอำนาจ ยอมสละอำนาจส่วนหนึ่งไปให้รัฐเพื่อรัฐได้เอา อำนาจนั้นไปดูแลความสงบโดยรวม นอกจากนี้ไม่พอ รัฐยังเอาเงินประชาชนไปด้วย ในรูปของภาษี เมื่อรัฐเอาเงินและอำนาจของประชาชนไปบริหาร ดีบ้างไม่ดีบ้าง ย่อมจะต้อง เปิดให้ประชาชนนั้นมีเสรีภาพในการพูด แสดงความคิดเห็น สื่อสารซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เขาได้ล่วงรู้ที่รัฐบาลทำอะไรไปบ้าง -----

และรัฐบาลจะแสดงความคิดเห็น สื่อสารซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เขาได้ล่วงรู้ว่รัฐบาลทำอะไรไปบ้าง และรัฐบาลจะได้รู้ว่าเขาต้องการอะไรบ้าง ฉะนั้นเสรีภาพในการสื่อสาร ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับที่ผ่านมาส่วนใหญ่หลายฉบับจะรับรองเสรีภาพการแสดงความคิดเห็นของประชาชน เสรีภาพของประชาชนนี้ไม่ใช่เสรีภาพของสื่อ นะครับ และเสรีภาพสื่อก็ไม่ใช่เสรีภาพของประชาชน ที่จริงสื่อไม่ได้มีเสรีภาพอะไรเกินกว่าประชาชน เพราะว่าด้วยหลักการของทฤษฎีสัญญาประชาคม ประชาชนสามารถเป็นสื่อได้ตลอดเวลา แม้กระทั่งท่านสมาชิกหรือท่านประธานเองเดินออกจากห้องไปเขียนได้เลยอยากจะเขียนอะไร เพราะเป็นเสรีภาพของท่าน เพียงแต่เสรีภาพนั้นจะต้องไม่ไปละเมิดคนอื่น หลักการมีอยู่แค่นี้ ฉะนั้นอยู่ ๆ ท่านจะไปคุมไม่ให้คนนั้นพูด คนนี้พูด ต้องมีใบอนุญาตเหมือนมีใบขับขี่ ท่านต้องไปดูนะครับ ท่านขัดหลักประชาธิปไตยไม่พอ ท่านจะไปขัดรัฐธรรมนูญ แล้วสภาพเคลื่อนการปฏิรูปประเทศทำเรื่องที่ขัดรัฐธรรมนูญไม่ได้ แล้วถ้าท่านสงสัย ท่านต้องไปถามคนที่เขาร่างรัฐธรรมนูญ ที่นี้ท่านครับ เมื่อสักครู่นี้ผมได้เรียนไปแล้วว่า สื่อมวลชนไม่ได้มีความแตกต่างจากสื่อ ผมไม่ได้ทำอาชีพสื่อ ผมเป็นประชาชน ผมไม่เป็นประชาชนผมก็เป็นสื่อ ทุกคนเป็นสื่อได้หมด แล้วสื่อมวลชนที่บอกว่า เป็นฐานันดร ๔ ผมเคยเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ ผมให้ตกครับ เพราะคนที่เขียนวิทยานิพนธ์นี้ไม่เข้าใจความเป็นสื่อเลย สื่อไม่ใช่ฐานันดร ๔ เพราะไม่มีกฎหมายฉบับไหนให้อภิสิทธิ์สื่อมวลชนเหนือประชาชน ฉะนั้นพอเราเข้าใจตรงนี้แล้วก็จะไปอ้างไม่ได้ว่าต้องไปควบคุมการสื่อสาร เพราะว่าสื่อทำโน่นทำนี่ ที่จริงการสื่อสารที่สร้างความเสื่อมเสียให้กับสังคมไม่ได้เกิดเฉพาะสื่อ เกิดกับหลายคน หรือแม้กระทั่งพวกเรา ที่นี้อย่างนี้ครับ ตั้งแต่ตอนผมเรียนหนังสือเมื่อ ๓๒ ปีก่อน ย้อนหลังไป ๓๖ ปี ตอนนั้นระบบการสื่อสารของโลกมีสื่อมวลชนอย่างเดียว จนกระทั่งระยะหลังมีสื่อออกขึ้นมาอีก ๒ ประเภท ไม่ทราบที่ท่านทราบหรือเปล่า ถ้าไม่ทราบ ผมจะอธิบายให้ทราบ ภาษาอังกฤษเขาเรียนแมสมีเดีย (Mass Media) สื่อมวลชนคือผมนี่ครับ กลุ่มที่ ๒ ทำตัวคล้าย ๆ สื่อมวลชน ตอนบ้านเมืองเราแตกแยก เขาเรียกว่าพาร์ติซานมีเดีย (Partisan Media) หรือสื่อเฉพาะกลุ่ม พวกนี้มีเป้าหมายเฉพาะ คนที่รับสารหรือคนฟังมีเป้าหมายเฉพาะ ถ้าเรื่องไม่ตรงกับจริตตัวเองปิดเลยครับ ก็จะเลือกไปฟังที่ตรงกับจริตตัวเอง แล้วก็ทำให้เกิดความแตกแยก กลุ่มที่ ๓ คือโซเชียลมีเดีย (Social Media) ไม่ใช่น้องครับแล้วครับ

พอโซเชียลมีเดีย (Social Media) เกิดขึ้น คนที่เป็นปัจเจกสามารถจะbroadcast (Broadcast) ตัวเองได้ สื่อสารได้กับคนเยอะ ๆ กลุ่มนี้เราไม่เรียกว่าสื่อมวลชน ที่นี้ทั้ง ๓ สื่อ ผมจะให้ข้อสังเกตหนึ่งในฐานะที่ผมเป็น ๑ ในผู้ก่อตั้งสภาการหนังสือพิมพ์ ท่านบอกว่า สื่อทำอะไรแล้วก็ควบคุมกันไม่ได้ ไม่จริงครับ นั่นคือท่านไม่รู้ สภาการหนังสือพิมพ์ทำให้คน พ้นจากอาชีพนักข่าว ๒ คน คนที่ ๑ กรณีไปรับรถจากรัฐมนตรี คนที่ ๒ กรณีกรือเซะ ไปเปลี่ยนมิติของผู้เสียชีวิต กระทำผิดจริยธรรม เราอัปเปหิออกจากวิชาชีพนี้ไปเลย ตลอดชีวิตนะครับ ไม่ได้กลับมาเลย แล้วก็บอกว่าสภาการหนังสือพิมพ์เป็นสภามะเขือเผา หรือเปล่า ไม่มีน้ำยา ไม่จริงครับ ผมเองก็ถูกร้องเรียน ผมเคยได้รับเรื่องจากข้าราชการ ในกรมหนึ่ง กระทรวงอุตสาหกรรม มีการสร้างศาลพระภูมิเจ้าที่ แล้วก็ไปบังคับเก็บเงิน จากข้าราชการ ๒๐๐ คน เฉลี่ยแล้วหัวละ ๑,๐๐๐ บาท ใช้อำนาจอะไรไปบังคับเขา เขามาร้องเรียนบอกว่าผมเขียนครับ เขาร้องผมว่าผิดจริยธรรม เรื่องนี้ไม่จริง ผมก็ไปเอา คนที่กล่าวหานำสืบเลยครับ สภาการหนังสือพิมพ์เห็นว่าเป็นเรื่องจริงยกคำร้องครับ คนอย่างผมไม่ใช่ไม่เคยโดนร้อง โดน แต่ผมไม่เคยถูกดำเนินคดีหมิ่นประมาท ผมทำคนเข้าคุก มา ๓ คดีแล้ว การทำข่าวของผมคนก็รู้อยู่ เพราะอะไรครับ ผมเดินเรื่องด้วยความจริง ที่นี้สื่อมวลชนอย่างผม ผมไม่อยากให้เอาไปปะปนกับสื่อเฉพาะกลุ่มหรือพาร์ทิซานมีเดีย (Partisan Media) แล้วก็โซเชียลมีเดีย (Social Media) -----

สื่ออย่างผมควบคุมได้เพราะอะไร ทีวี (TV) แต่ละช่องจัดตั้งขึ้นมารู้ไหมครับ ค่าโอเปอเรชันคอสต์ (Operation Cost) ที่ให้เขาไปซื้อตัววันละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่ำสุดวันละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เขาทำไม่ดีก็เจ๊ง คนไม่ดูเจ๊ง จริง ๆ หนังสือพิมพ์เหมือนกันครับ ทำได้เหมือนพิมพ์เบงกั้ใช้เอง ถ้าพิมพ์แล้วขายไม่ได้เหมือนเอาเบงกั้ไปเผาไฟมีเท่าไรก็หมด ทีวี (TV) ยิ่งแล้วใหญ่ ทำไม่ตึ้นะครับ เอาเบงกั้เผาไฟไม่พอมิลมเปาด้วยแป็บเดียวหมด ฉะนั้นสื่อมวลชนที่เขาลงทุนกันเป็นพันล้านบาทเขาไม่กล้าไปทำอย่างที่เขาทำกัน มีแต่สื่อทางอินเทอร์เน็ต (Internet) หรือสื่อโซเชียลมีเดีย (Social Media) ตัวนี้เป็นปัญหามาก อันนี้ผมยอมรับ แล้วก็ควบคุมยาก

ทีนี้ท่านประธานครับ ท่านไปเขียนคำนิยาม ผมว่าตรงนี้มีรูรั่วครับ มาตรา ๓ ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ท่านอธิบายแถมมาชุดนี้ เดี่ยวผมยกให้ดู บอกว่ามี ๒ หลักการ ก็คือคนที่สื่อสารเป็นปกติธุระ แล้วก็มีการได้คำตอบแทน ถ้าเกิดท่านกำหนดอย่างนี้ จะไม่ครอบคลุมพาร์ติซานมีเดีย (Partisan Media) เพราะว่าเขาเป็นสื่อเฉพาะกลุ่ม เขาทำงานจากนายเขามา เขาค่าคนได้ทั้งวัน ยุให้คนฆ่ากันได้ทั้งวัน เขาไม่ต้องรับโฆษณาหรอก แต่สื่ออย่างผมไปยุ่งอย่างนั้นไม่ได้ ถ้าผมเป็นสื่อที่มีความก้าวร้าวไปเลือกข้างมาก ๆ โฆษณาเขาไม่กล้ามาลงหรอกเพราะเขาไม่ยอมมีเรื่อง ฉะนั้นทั้งตัวธุรกิจ ทั้งตัวทางกายภาพ ควบคุมผมอยู่แล้ว ทีนี้ท่านก็จะถามอีกว่าแล้วจะอย่างไรในเมื่อมีสื่อ ๓ ประเภท จะคุมกันอย่างไร ถ้าเกิดท่านคุมบอกว่าต้องมีใบอนุญาต คนไม่มีใบอนุญาตก็สื่อสารได้ครับ ยุให้คนฆ่ากันได้ จาบจ้วงได้ ทุกอย่างทำได้หมด ถามว่าท่านจะปฏิรูปอย่างไรในเมื่อมีรูรั่วอยู่ เอาวิธีของผมไหมครับ ท่านแยกอย่างนี้นะครับ ท่านต้องแยกระหว่างสื่อกับคอนเทนต์ (Content) สื่อคือมีเดีย (Media) คอนเทนต์ (Content) คือเนื้อหา แยกออกจากกันเสียก่อน ตัวสื่อเหมือนรถสิบล้อ ตัวคอนเทนต์ (Content) คือตัวสินค้าที่รถสิบล้อบรรทุกไป ตัวที่ทำให้เกิดผล สร้างความแตกแยกเสียหายคือตัวเนื้อหา ทำไมท่านไม่คุมที่เนื้อหาครับ ท่านไม่ต้องไปเขียนกฎหมายเยอะหรอกครับ ท่านแก้แค่ ๕ มาตราในประมวลกฎหมายอาญา มีหมวดหมิ่นประมาทตั้งแต่มาตรา ๓๒๖ ถึงมาตรา ๓๓๐ กฎหมายคุ้มครองการละเมิดบุคคล แต่ไม่ได้เขียนป้องกันเรื่องการละเมิดสาธารณะ ท่านก็สงสัยว่าสาธารณะคืออะไร คือวัฒนธรรม ศีลธรรมอันดี คุณสื่อสารอะไรที่เป็นเท็จนะครับ คำนิยามที่ผมจะให้ท่าน ใครก็ตามที่สื่อสารพูดเป็นเท็จโดยเจตนาต่อสาธารณะแล้วทำให้สาธารณะเสียหายคนนั้นมีความผิด ท่านไม่ได้คุม

เฉพาะสื่อมวลชนอย่างเดียวครับ พาร์ติซานมีเดีย (Partisan Media) สื่อเฉพาะกลุ่มโดนด้วย โซเชียลมีเดีย (Social Media) โดนด้วย นักการเมืองโดนด้วย เอ็นจีโอ (NGOs) โดนด้วย ใครไปพูดต่อที่สาธารณะเพื่อเจตนาให้เกิดความเสียหายทั้งศีลธรรม อยู่ ๆ ไปด่ารัฐบาล ไปด่าสถาบันโน่น นี่ นั่น ไม่ได้ครับ เป็นความผิด แต่ว่าที่ผ่านมาผู้เสียหายไม่มีตัวตน มันเป็นเรื่องเลยเอาผิดไม่ได้ ถ้าท่านแก้ตรงนี้จะคลุมทั้งหมด วิธีนี้ผมต่อนิดหนึ่งครับ จะคุมด้วยโฆษณาเกินจริงก็คุมได้ แล้ววิธีนี้จะเร็วกว่าโครงสร้างที่ท่านบอก ถ้าเกิดสื่อทำผิด ต้องไปร้ององค์กร องค์กรไปองค์กรการ องค์กรไปจริยธรรม ผมว่า ๓ ปีไม่จบ ท่านผิด แจ้งความดำเนินคดีได้เลยแล้วพวกนี้เขาจะขยาย ทีนี้โซเชียลมีเดีย (Social Media) เป็นปัญหามาก ท่านทราบใช่ไหมครับ กลุ่มที่โตอยู่แม่น้ำโขงที่จวบจ้วงอยู่ท่านก็ปราบเขาไม่ได้ หลายปีแล้วด้วย ไม่ใช่เพิ่งทำ ผมก็เจ็บใจ จะไปทำอะไรเขาก็ไม่ได้ ไม่ได้อยู่ในประเทศไทย ---

ทีนี้ถ้าเกิดท่านกำหนดเนื้อหาว่าถ้าเป็นเนื้อหาที่ผิดกฎหมายไปละเมิดคนอื่นเขา นอกจากจะดำเนินคดีกับเขาแล้ว ถ้าไม่ได้นะครับ ท่านเขียนให้ปิดสื่อเลย เหมือนตู่ก็ วิกิพีเดีย (Wikipedia) พูดไม่รู้เรื่องปิดเลยคุณไม่ต้องเข้ามา พวกนี้เขากลัวที่สุดเพราะเขาค้าขาย ทำกำไร พวกโซเชียลมีเดีย (Social Media) พวกนี้ถ้าเกิดเขาไม่เชื่อไม่ฟังเราปิดสิครับ แต่ท่านไม่กล้า ท่านก็มาเอากับสื่ออย่างพวกผมวนอยู่แถวนี้ ทีนี้นอกจากทำให้การคุมที่เนื้อหาแล้วไม่ไปคุมที่สื่อจะทำให้สื่อมีเสรีภาพ ประชาชนทุกคนมีเสรีภาพ สามารถจะวิจารณ์ได้แต่ต้องอยู่บนข้อเท็จจริง ตรวจสอบรัฐบาลได้ ท่านคิดสิครับ ท่านลองคิดนะครับ พันจากรัฐบาลนี้ไปเป็นรัฐบาลหน้า ผมไปขุดไล่คนที่ทุจริตอีก ผมชอบเป็นรสนิยมส่วนตัว ผมไปขุดอีก พอขุดรัฐมนตรีคนนี้ รัฐมนตรีคนนี้ทำอย่างไร ไปจ้างนาย ก มาร้องผม ร้องกรรมการจริยธรรมแล้วไปซื้อกรรมการ ท่านอย่าบอกนะครับว่าซื้อไม่ได้ ส่งไม่ได้ องค์กรอิสระยังเคยเลยครับ ท่านปฏิเสธผมไม่ได้ องค์กรอิสระอย่าไปเอ่ยชื่อ โดนการเมืองครอบงำ เป็นเหตุหนึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบ้านเมืองมาแล้ว เพราะฉะนั้นกรรมการอย่าคิดว่าซื้อไม่ได้ เขาก็ร้องผมแล้วก็ถอนใบอนุญาตผม ถอนหน่อยครับ การตรวจสอบทุจริตผมทำได้ไหมครับ การปฏิรูปที่ท่านจะทำอยู่นี้ช่วยให้บ้านเมืองดีขึ้นหรือแย่ลง ท่านต้องกลับไปคิดนะครับ

ในช่วงท้ายผมก็อยากสรุปนิดหนึ่ง ถ้าเผื่อท่านอยากจะปฏิรูปสื่อจริง ๆ อยากให้ท่านไปเน้นที่เนื้อหา ส่วนสื่ออย่างพวกผมมีสภาวิชาชีพอยู่แล้ว ขออำนาจนิดเดียวครับ ท่านแก้กฎหมายนิดเดียว สภาวิชาชีพไม่ต้องมีอำนาจอะไรหรอก ตอนผมออกแบบ สภาการหนังสือพิมพ์คือไม่ให้มีอำนาจ เราเลียนแบบอังกฤษไม่ใช่สิงคโปร์ที่คิดจะทำอยู่ แต่ว่าอำนาจที่ว่าเป็นอำนาจการประณาม ถ้าพิสูจน์ได้ว่าสื่อไหนไม่ว่าคุณจะเป็นสมาชิกหรือไม่เป็นสมาชิก แต่คุณอยู่แพลตฟอร์ม (Platform) ของหนังสือพิมพ์ คุณทำผิด สภาการหนังสือพิมพ์ตัดสินแล้วว่าคุณผิด สภาการหนังสือพิมพ์ประณามได้โดยไม่หมิ่นประมาท แล้วสื่ออื่นจะได้ช่วยกันประณาม จะได้แจ้งไป แต่ถ้าเกิดท่านไปคุมที่ใบอนุญาตผมจะโดนมัดคอ ผมจะสู้กับทุจริตในอนาคตไม่ได้ ผมว่าท่านทำวิธีนี้จะดีกว่านะครับ ท่านประธานครับ ผมมีนิทานเล่าให้ฟัง จะจบแล้วครับ ตอน ป. ๑ นะครับ อันนี้เป็นความรู้ฟังแก้เครียด เมื่อสักครู่นี้มาเยอะแล้ว มีลุงคนหนึ่งเป็นคนใจดีมาก เป็นคนดี ในหมู่บ้านนับถือ แต่เขาไม่มีลูก เขาก็ไปเอาลิงตัวหนึ่งมาเลี้ยง รักมาก ป้อนข้าวป้อนน้ำ ลิงก็ตัณญูรักลุงคนนี้นะ วันหนึ่ง

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

พทพย ๕๕/๒

ลุงป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ ลิงมันไม่เข้าใจหรอกครับ แต่ความรักของมันก็คอยดูว่าใครทำให้ลุงคนนี้
 ไม่สบาย จนกระทั่งคนเป็นหวัดก็นอนชม แผลงวันก็บินตอมหัวอยู่ ลิงก็บอกว่าแผลงวันแน่ ๆ
 ที่ทำให้ลุงไม่สบาย เป็นตัวเหตุ ฉะนั้นต้องจัดการช่วยลุง ก็คือไปคว้าไม้มา พอแผลงวัน
 เกะหน้าผากก็ฟาดเป้งเข้าที่หน้าผาก ปราบกฏแผลงวันบินหนีได้ทันแต่หน้าผากลุงหนีไม่ทัน
 หัวแตกเลือดอาบเลยครับ นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าความไม่รู้เป็นอันตรายอย่างยิ่ง สิ่งที่ทำกันอยู่
 ผมเห็นลุงคนนี้น้ำคล้าย ๆ คนอยู่ที่ทำเนียบรัฐบาล ส่วนลิงตัวนี้อยู่ที่ไหนผมขออุปไว้ก่อน
 ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ ต่อไปเชิญท่านวันชัย สอนศิริ หนายความ ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน
 อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตสมาชิกวุฒิสภา

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สปท. วันชัย สอนศิริ
 ท่านประธานคณะกรรมการและกรรมการฟังเรื่องถึงแล้วคงยิ้มสบาย ผมเองยังพลอยยิ้ม
 ไปด้วย ท่านประธานครับ ประเด็นของเรื่องนี้ -----

ผมอยากให้ท่านประธานและเพื่อนสมาชิกพิจารณาอ่านกฎหมายนี้โดยละเอียด มีบางเรื่อง บางประเด็นเท่านั้นที่ไม่ตรงกัน แต่โดยรวมผมว่าไม่ค่อยมีอะไร มีประเด็น ๑ หรือประเด็นที่ ๒ เท่านั้น นอกนั้นกลายเป็นเรื่องใหญ่โตไป เบื้องต้นผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธาน และเพื่อนสมาชิกว่าถามหัวใจของสื่อมวลชนทุกคน สมัยที่ผมเป็นทนายหนุ่ม ๆ ทำไมผมปกครองตนเองไม่ได้ ทำไมผมดูแลตนเองไม่ได้ ทำไมไม่มีใครมาดูแลพวกเราเอง แล้ววันหนึ่งจากสมาคมทนายความเราก็ต่อสู้กันจนกระทั่งมีสภาพทนายความเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ เพียงแต่ผมเองนั้นมาจากบุคคลในองค์กรวิชาชีพเหมือนกัน ผมเองแม้ไม่ได้อยู่ในอาชีพนี้ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แต่ตลอดระยะเวลาประมาณ ๑๕ เกือบ ๒๐ ปี ผมก็ทำงานกับสื่อมาโดยตลอด เมื่อเข้านี้สื่อก็สัมภาษณ์ผม ผมก็ยังถามสื่อที่สัมภาษณ์แบบตรงไปตรงมาถามว่าคุณอยากมีองค์กรที่ปกครองตัวเองโดยพวกคุณหรือไม่ ผมเชื่อว่าท่านประธานและเพื่อนสมาชิกคงตอบตรงกันว่าเขาอยากมี เพราะทุกวันนี้ที่มีสมาคม มีสมาพันธ์ มีสภาต่าง ๆ ทั้งหมดเป็นเรื่องของการรวมตัวกัน เหมือนสมาคมศิษย์วัดไตรมิตรวิทยารามที่ผมเป็น เหมือนองค์กรนั้น เหมือนสภานี้ แต่อำนาจที่รองรับและมีความศักดิ์สิทธิ์ทางกฎหมายไม่มี เป็นเพียงรวมตัวกัน บางที่จะหาที่ทำการยังลำบาก บางที่จะหาเงินในการที่จะมาบริหารจัดการยังยาก โดยพื้นฐานแล้วผมเชื่อว่าคนที่อยู่ในแวดวงวิชาชีพสื่อเขาอยากมีองค์กรปกครองตนเองของเขา อยากดูแลตนเอง อยากช่วยเหลือเกื้อกูลกันเอง ตั้งแต่เกิดมาเป็นสื่อไม่ว่าจะสื่อด้านใดก็ตาม เขาอยากดูแลกันและเขาอยากช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนกระทั่ง เจ็บ ป่วย ตาย เขาก็น่าจะมีส่วนในการดูแลกัน ถ้ามีองค์กรตามกฎหมายที่รองรับผมเชื่อเหลือเกินว่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เขาดูแลคนเป็นสื่อ โดยสื่อ เพื่อสื่อ ได้อย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นการมีองค์กรที่กฎหมายรองรับผมเชื่อว่าไม่มีใครปฏิเสธ แต่เนื้อในจะเป็นอย่างไรเดี๋ยวค่อยว่ากัน เอาหลักก่อน ๑. ทุกคนยอมรับ ๒. ถามว่าคนที่เป็สื่อรวมทั้งท่านทั้งหลายที่เคยเกี่ยวข้องและมีสื่อสัมภาษณ์ เราจะได้รู้ได้เลยว่าถ้าเรามีการฝึกอบรม มีการพัฒนาตั้งแต่ก่อนคุณจะเป็น และเวลาเป็นแล้วมีการจัดประชุม มีการสัมมนา มีการพัฒนาความรู้ อยู่บ่อย ๆ ดีไหม ดี พุดง่าย ๆ ว่าเราจะมีการเสริมความรู้ เติมความรู้ และพัฒนาความรู้ให้กับพวกเรา สมัยก่อนก่อนที่ผมจะมาเป็นทนายไม่ได้มีสภาพทนายความ ใครอยากเป็นทนายความจบปริญญาตรีดีตัวเป็นทนายความได้เลยครับ -----

กว่าจะว่าความเก่งประหารไปตั้ง ๑๕ คน ลองผิทดลองถูกกันอย่างนั้นละครับ แต่เดี๋ยวนี้นี้ไม่ได้ เราจะมี การฝึกอบรม มีการพัฒนา มีการตรวจสอบ มีการสัมมนา มีการให้ความรู้ ดูแลซึ่งกันและกัน ผมถามสื่อเขาเมื่อเช้านี้ที่เขาสัมภาษณ์ผม เขาก็อยากได้ อยากมี อยากเป็น เพราะเดี๋ยวนี้น้อง ๆ จะมาเป็นสื่อกระโดดลงไปเลยครับ เราจึงเห็นว่าบางคนสัมภาษณ์ หรือบางคนทำงานทำการจัดรายการไม่ได้มีการฝึกอบรมกันมาก่อน ถามว่าอย่างนี้ดีไหมครับ ดี เป็นประโยชน์กับเขาไหมครับ เป็น

ประการต่อมา ผมถามเขาเมื่อเช้านี้ คนเลว คนชั่ว อ้างเครื่องมือของความเป็นสื่อ คนไม่ดีทำมาหากินรับสินบาทคาดสินบน ปั่นผีลูกปลุกผีนั่ง คนไม่ดีแบบนี้คุณอยากให้อยู่ไหม เขาตอบกันเต็มปากเต็มคำเลยครับ ไม่อยากให้อยู่และไม่อยากให้มิดด้วย และใครอ้างว่าเป็นสื่อ ก็เป็นเรื่องน่าเกลียด และคุณอยากจัดการไหมครับ เขาอยากจัดการ แต่ที่แล้วมาไม่มีอำนาจ ไม่มีกฎหมายอะไรโดยตรง แต่ถ้ามีกฎหมายโดยตรงที่ให้ดาบให้อำนาจตามกฎหมาย เหมือนใครเป็นทนายความไปกระทำผิดจรรยาบรรณเราจัดการลบชื่อออกจากทะเบียน ทนายความ เพราะฉะนั้นถ้าท่านอ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐเก่า ๆ ปัจจุบันก็ยังอยู่ ในหัวมุม เขาเขียนไว้ชัดเจนเลยครับ นิคคุณเห นิคคุณเห ปคคุณเห ปคคุณเห ช่มหรือกระที่บ คนที่ควรกระที่บ ยกย่องคนที่ควรยกย่อง เพราะฉะนั้นถ้ามีองค์กรโดยสื่อของเขาควบคุม กำกับดูแลกันเองซึ่งเราเรียกว่าคณะกรรมการจริยธรรม เหมือนแพทย์ เหมือนทนายความ เหมือนวิศวกร และเขาจะรู้เองว่าการกระทำอย่างนี้ผิดหรือไม่ผิด การควบคุมตรวจสอบ ต่าง ๆ ทั้งหมดจะเป็นประโยชน์ทั้งสังคมส่วนรวมและกับสื่อด้วยตัวของเขาเอง ท่านประธาน ที่เคารพครับ ถ้าท่านดูในมาตรา ๕๗ เมื่อเช้านี้ผมลองอ่านออกทีวี (TV) และวิทยุ ถามว่าคุณอยากได้การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้าน และให้เป็นธรรม แก่ทุกฝ่ายหรือไม่ ผมเชื่อว่าทุกคนอยากได้แบบนี้ ๒. การนำเสนอเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร จะต้องตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลอื่น และมีรายละเอียดอีกเยอะที่อยู่ใน (๒) ๓. การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสารต้องเป็นไปอย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้อาณัติ ของบุคคล หน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือองค์กรใด ๆ ในทางมิชอบ ๔. การนำเสนอเนื้อหา และข้อมูลข่าวสารต้องเป็นไปโดยหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดประโยชน์ทับซ้อน ไม่เรียก หรือรับผลประโยชน์ใด ๆ และมีรายละเอียดอื่น ๆ อีกพอสมควร ถามว่าคนเป็นสื่อ เขาอยากได้แบบนี้ไหมครับ อยากได้ และเขาไม่ต้องการให้คนอื่นที่มีความประพฤติ

นอกเหนือจากเรื่องนี้และเรื่องอื่น ๆ ดังนั้นองค์กรของคนที่ควรจะเข้ามากำกับดูแล
ต้องเป็นคนในสภาวิชาชีพของพวกเขาเอง สัดส่วนจะมากจะน้อยเดี๋ยวผมจะอธิบายต่อไป
เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า ๑. เขาต้องการให้มีองค์กร หรือองค์กรของเขา มีการพัฒนา
ฝึกอบรมสมาชิกของเขา มีการควบคุมดูแลในเรื่องจริยธรรม -----

สุดท้ายผมไปอ่านดูในบทเฉพาะกาลแล้วอันนี้ใช้ได้ ทำให้ท่านมีที่ทำการเป็นของท่านเอง มีเงินสนับสนุนจาก กสทช. ในการก่อการเบื้องต้น และหลังจากนั้นเมื่อก่อร่างสร้างตัวกัน ได้เรียบร้อยก็จะเริ่มเดินโดยเงินจากมวลสมาชิกของท่าน ก็ถือว่าเป็นองค์กรทางสภาวิชาชีพที่มีการควบคุม กำกับดูแลกันเอง เพียงแต่ผมมีข้อสังเกต ขออนุญาตท่านประธานสักเล็กน้อยเพื่อจะได้ผ่านไปยังท่านประธานกรรมการและท่านผู้เกี่ยวข้อง อีกนิดเดียวครับ ประเด็นที่ผมตั้งข้อสังเกตอยู่ในมาตรา ๓ ซึ่งมาตรา ๓ นั้นกำหนดไว้ค่อนข้างจะเป็นปัญหา เป็นประเด็นที่มีท่านสมาชิกอภิปรายกันมากพอสมควรว่าเราจะมีมาตรการ มีวิธีการอย่างไรที่ให้คนต่าง ๆ เหล่านี้ แนนอนใครอยู่ตามสื่อ ตามสังกัดพอว่าใครทำงานในสื่อต่าง ๆ โดยตรงพอลำดับได้ แต่ปัญหาก็คือสื่อโซเชียล (Social) ที่เมื่อเข้านี้และจนกระทั่งบาย ๆ นั้นเพื่อนสมาชิกได้พูดกันพอสมควรว่าทำอะไรจะ让他เข้ามามีส่วน และทำอะไรจะ让他เข้ามามีบทบาทโดยเราหรือสภาวิชาชีพนั้นเอื้อมเข้าไปถึงได้กับเขา แปลว่าเขาอาจจะจัดรายการเฟซไลฟ์ (Facelive) หรือทำรายการโดยสื่อทางอินเทอร์เน็ต (Internet) หรืออะไรก็แล้วแต่ ถามว่าตรงนี้ผมขอคำตอบชัด ๆ ตรง ๆ จะมีมาตรการเอื้อมไปถึงเขาได้อย่างไร และทำอะไรถ้าเขาประพฤติผิดจรรยาบรรณ โจมตีกล่าวหาบุคคล หรือมีประโยชน์ได้เสีย ถามว่าจะมีมาตรการอย่างไรในเมื่อเขาอาจจะไม่มีใบรับรอง หรือหนังสือรับรองจากใครเพราะเขาทำเอง อยู่ ๆ ผมก็หยิบโทรศัพท์ขึ้นมาแล้วก็เฟซไลฟ์ (Facelive) ทำทุกวัน อันนี้ก็เป็นอันหนึ่งซึ่งเป็นข้อสังเกตว่าเราจะมีมาตรการอย่างไรที่เอื้อมไปถึงและให้เขาอยู่ในองค์กรนี้

ประเด็นสุดท้ายในมาตรา ๔๐ คณะกรรมการสภาวิชาชีพ เป็นเรื่องพูดกันมากและพูดกันทั่วไป ผมเองอยู่ในองค์กรของสภานายความ มีบุคคลภายนอก ๒ คน ตัวแทนของกระทรวงยุติธรรมกับเนติบัณฑิตยสภา ก็ไม่มีอะไร ๒ เสียง แต่ประเด็นนี้สื่อเขารู้สึกไม่สบายใจ ในเมื่อท่านประธานและหลาย ๆ ท่านได้ชี้แจงแล้วบอกว่าอย่างไร ๆ ก็แพ้ เมื่อแพ้แล้วสื่อเขาไม่พอใจจะเอาเข้ามาทำไม เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นเป็นข้อสังเกตว่าทำไปแล้วก่อให้เกิดความขัดแย้ง ทำไปแล้วมีปัญหา ทำไปแล้วเขาไม่เข้าใจ ผมว่าเป็นไปได้ไหมครับท่านประธาน เอาเฉพาะเรื่องนี้ เรื่องนี้ผมเห็นว่าเป็นเรื่องใหญ่เลย อันอื่น ๆ ผมว่าส่วนใหญ่ดีอื่น ๆ ผมนั่งอ่านมาตั้งแต่เมื่อคืนจนกระทั่งเมื่อเช้าผมว่าดี แต่พอมีตรงนี้โดนตำหนิ

๑๑๖

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

วัชร ๕๘/๒

โดนกระชาก โดนถาก โดนอย่างรุนแรง เป็นไปได้ไหมครับท่านประธาน คณะกรรมการ
นำเรื่องนี้ไปทบทวนปรึกษาหารือกับสื่อ ค่ายกันแบบเปิดอกตรงไปตรงมา -----

- ๕๘/๑

เพราะอย่างไร ๆ เราก็ไม่ได้มีอำนาจสิทธิขาดที่จะชี้ว่าถ้า สปท. เป็นได้อย่างนั้นชนิดว่าชี้แล้วเปะมันก็น่ากลัวหรือครับ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ผมเชื่อว่าส่วนใหญ่แล้วท่านสมาชิกมองตัวผมเองก็เห็นว่าเป็นประโยชน์กับสื่อและเป็นประโยชน์กับประชาชน เพียงแต่ตรงนี้มีรอยต่างคำที่เขาเองขัดข้องผมเองก็เข้าใจเขา ดังนั้นท่านลองไปพิจารณาแล้วทบทวนประเด็นนี้อย่างแรง ๆ หนัก ๆ ผมเชื่อว่าอันนี้จะเป็นการทำให้เขารู้สึกว่าสบายใจแล้วก็มีประโยชน์ในการที่จะทำงานร่วมกัน เพราะอย่างไร ๆ ไม่ว่าประชาชน รัฐบาล สื่อทั้งหมดมีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นต่างดวงเล็กน้ยลองพูดคุยกันแบบเปิดอกบางทีก็จบได้ครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ มีสมาชิกอภิปรายอีก ๔ ท่านนะคะ ต่อไปเป็นท่าน พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรียนเชิญค่ะ

พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร : เรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนและเพื่อน ๆ สมาชิก สปท. ทุกท่านนะคะ กระผม พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร ลำดับที่ ๗๓ อยากจะขอเรียนว่าจริง ๆ ผมลูกทุ่งนะคะ ไม่มีหลักเกณฑ์หลักการอะไรมาก เอาความจริงเป็นหลัก ผมขอเรียนว่าสื่อเป็นคนไทยหรือเปล่า ถ้าเป็นคนไทยและประชาชนคนไทยต้องอยู่ในกฎหมายข้อบังคับของประเทศไทย คืออย่าไปเป็นอิทธิพลอยู่คนเดียว เพราะผมเห็นทุกคณะเท่าที่ผ่านมาประเทศไทยเป็นแบบนี้ ที่ผมเคยพูดเมื่อคราวที่แล้วเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ตั้งแต่ผมจำความได้ประมาณ ป. ๔ ปัจจุบันปลดเกษียณมา ๕ ปี ยังเป็นประเทศกำลังพัฒนาอยู่ เพราะว่าเราไม่ยอมรับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ๆ ในส่วนนี้ถ้าประเทศไทยมีประชากร ๕๐ คนแล้วอยู่เฉพาะในหมู่บ้านไม่ต้องมีกฎหมายอะไรเลยครับ เพราะวัฒนธรรม ประเพณี จะเอื้อประโยชน์ด้วยกันทุกอย่าง แต่ว่าถ้าเราอยู่ในชนหมู่มากตอนนี้เกือบ ๗๐ ล้านคนแล้วมันต้องมีกติกาที่แน่นอน อะไรถูกอะไรผิดต้องชี้แจงกัน มีกฎระเบียบ ทุกคนต้องยอมรับกติกา ประเทศไทยมีกฎหมายเยอะ รัฐธรรมนูญ ๒๐๐ กว่ามาตรา ประเทศอื่น ๆ ที่เจริญแล้วเขามี ๔๐ มาตรา ที่เหลือเขาเอาวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

ในการตัดสินของศาล ไม่ใช่เอาแต่กฎหมาย อย่างที่เมื่อสักครู่นี้ท่านอภิปรายก่อนล่วงหน้าไปเหมือนว่านายความไม่มีกฎ กติกาอะไรตัดสินประหารชีวิตไป ๑๕ คน ซึ่งมาเริ่มมีกฎ กติกาอะไรต่าง ๆ ถ้าคนที่ได้รับผลกระทบก็จะไม่รู้ในส่วนนี้ ผมอยากจะให้เข้าใจว่าถ้าต้องการอยากจะดู ถ้าไปเปรียบเทียบกับประเทศอื่นเขามีหมดนะครับ ถ้าเปรียบเทียบกับประเทศสิงคโปร์ สื่อต้องเป็นไปตามกติกา ๑๐๐ เปอร์เซนต์ หรือถ้าเงินก็ลองไปเปรียบเทียบกับดูนะครับ เพราะฉะนั้นอะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าถ้าเราไปคิดกันเยอะ จริง ๆ แล้วก็ผลประโยชน์ของแต่ละฝ่าย แต่เราต้องพูดถึงประโยชน์ของประเทศชาติ คนที่ไม่โดนกระทบจากสื่อก็อาจจะไม่ได้คิดอะไร แต่บางคนอาจจะถูกกระทบ ผมทำงานในสนามมาทั้งชีวิต ทั้งรบราฆ่าฟันก็ทะเลาะกับสื่อมาตลอด แต่ผมก็ชี้แจงข้อเท็จจริงจนน้อง ๆ สื่อเข้าใจว่าจริง ๆ แล้วเราไม่มีการปิดบังอะไรทั้งสิ้น ในชายแดนที่ท่านจะไปได้หรือไม่ได้ก็ขอให้ฟังผมบ้าง เพราะท่านเสียชีวิตไปผมต้องรับผิดชอบในส่วนนี้ เพราะฉะนั้นสิ่งต่าง ๆ เราไม่เคยไปอะไร แล้วเราก็พยายามทำตามหน้าที่ให้ดีที่สุด ถ้าผลกระทบที่เห็นใกล้ตัวที่สุดคือพวกสื่อ ยกตัวอย่างผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือลงไปเรียนนะครับ จริง ๆ แล้วเรื่องพวกนี้สื่อยังไม่ต้องลง ให้เขาตัดสินมาก่อนว่าผิดหรือไม่ผิดค่อยลง -----

แล้วสิ่งไหนที่ลงแล้วประเทศชาติเสียหาย เหมือนกรณีการฆ่า เผา ยิ่งใครอะไรต่าง ๆ ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถ้าเป็นสื่อประเทศอื่นเขาไม่ลงนะครับ จะเห็นว่าประเทศอังกฤษ มีการระเบิดรถไฟใต้ดินบ้านนี้เรายังไม่เห็นรูปเลยแม้แต่หนึ่งเดียว ย้อนมา ๕-๖ ปีแล้วนะครับ เขามีจรรยาบรรณว่าถ้าลงแล้วประเทศเขาเสียหาย แต่เราลงเอามัน เอาจบประมาณ คนซื้อหนังสือพิมพ์ได้เยอะเราเอาเรื่องนั้น ประเทศสิงคโปร์ ถ้าผมจำไม่ผิด รัฐบาลจะมีหุ้น อยู่ในสื่อประมาณ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ เขาแก้ไขได้ง่ายโดยไม่ต้องไปทำอะไรเพราะพวกนี้ เข้าตลาดหุ้นอยู่แล้ว รัฐบาลไปซื้อ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ก็คือเป็นซีอีโอ (CEO) อยู่ดี เพราะฉะนั้นใครมีปัญหากับรัฐบาลหรืออะไรต่าง ๆ เขาจะปลดออกในนามเอกชนเอง เขาใช้कुศโลบายอย่างนั้น ที่ผมทราบนะครับ ในส่วนนี้ก็จะอยากให้เราได้เห็นกฎ ระเบียบ บางสิ่งบางอย่าง ถ้าเราเป็นบุคคลคนหนึ่งอยู่ดี ๆ สื่อมาต่อว่า ผมยกตัวอย่างใกล้ตัว ผมเคยเป็นประธานรถไฟฟ้าแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ (Airport Rail Link) ผมก็ทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ผมยืนยันได้ไปถามลูกน้องแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ (Airport Rail Link) จนปัจจุบัน แล้วก็ตั้ง พลเอก ธรรมนูญเป็นซีอีโอ (CEO) โดยตั้งมาตั้งแต่เป็นบอร์ด (Board) ก่อน ค่อย ๆ ตามลำดับขั้นมาใช้เวลาปีครึ่งถึงได้เป็นซีอีโอ (CEO) อยู่ ๓ เดือน ก็สามารถจะบริหารจัดการจากวงได้ ๔ ขบวนเป็น ๘ ขบวน คือประธานแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ (Airport Rail Link) จะทำได้เฉพาะเป็นลูกจ้างเดินรถอย่างเดียว ไม่ได้เป็นผู้บริหาร ไม่ได้จัดซื้อจัดจ้างอะไรทั้งสิ้นอยู่ที่การรถไฟทั้งหมด มีอยู่ครั้งหนึ่งทางการรถไฟเขาก็จะซื้อรถไฟ ให้ใหม่ ๗ ขบวน ๔,๔๐๐ ล้านบาท ปรากฏว่าสื่อก็มาโดยคนที่รู้เห็น ผมก็เลยไปเช็ค (Check) กับสื่อแล้วไปเช็ค (Check) รายละเอียด จริง ๆ ราคาไม่เกิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท แต่เราซื้อ ๔,๔๐๐ ล้านบาท แล้วจะบอกว่าผมไม่รู้เรื่อง เพราะจริง ๆ ผมไม่ได้ทำหลักฐานเลย การรถไฟเขาทำหมด เพราะฉะนั้นผมก็แก้ไขในจุดนี้ แล้วจึงต้องสรุปออกมาโดยเขาตั้งบอร์ด (Board) มาทับในวันเจรจาผู้ถือหุ้น เพราะถ้าผมไม่ลาออก ผมก็ถูกไล่ออกเพราะเสียงผู้ถือหุ้นไม่ได้ เพราะการรถไฟเขาถือหุ้น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปรากฏว่ามาอีก ๒ เดือน พลเอก ธรรมนูญทำหน้าที่เป็นซีอีโอ (CEO) มาดีตลอด ก็มีสื่อหนังสือพิมพ์สยามธุรกิจลงว่าบ่วงค่าโง่ ๔.๔ ล้านบาท ผูกคอแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ (Airport Rail Link) อันนี้มีใกล้ตัวไม่เกี่ยวกับ ตัวผมเป็นซีอีโอ (CEO) ปรากฏว่า พลเอก ธรรมนูญเขาโกรธมากเขาก็ไปฟ้องศาล ปัจจุบันทางสื่อ

หนังสือพิมพ์สยามธุรกิจลงขโโทษเขา ๓๐ วัน เขาไม่ยอมเอาค่าปรับ ลงขโโทษเขา ๓๐ วัน
ว่าที่ลงไปนี้ผิดพลาด แต่ว่าถึงลง ๓๐ วันตระกูลเขาก็เสียหาย ทั้ง ๆ ที่ทำด้วยความบริสุทธิ์
แล้วทำงานในแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ (Airport Rail Link) ขาดทุนมาตลอดนะครับ เงินเดือน
รวมทั้งเบี้ยประชุมเดือนละ ๒๓,๐๐๐ บาท ถ้าเมื่อไรผมเข้าไปแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ (Airport
Rail Link) เกิน ๕ วันผมขาดทุนอยู่แล้ว เพราะผมซื้อข้าวเลี้ยงลูกน้องทีละ ๑๐๐ ห่อทุกครั้ง
ผมเรียนตรง ๆ ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ถ้าสื่อไม่มีจริยธรรมแล้วลงไปโดยไม่ได้สนใจอะไร
พอแพ้ศาลก็จะมาว่า แล้วใครจะเป็นคนบ้าเหมือน พลเอก ดร.ณัฐคน บางทีก็ปวดหัวไปขึ้นศาล
วิ่งไปวิ่งมาเสียเวลา เพราะฉะนั้นเราถึงกำหนดกติกาว่าสื่อควรจะทำอะไรบ้างเพื่อจะให้เป็นกติกา
ทำให้เราคิดก่อน มีประโยชน์ต่อประเทศชาติไหม หรือมีประโยชน์ของกลุ่ม เพราะฉะนั้น
ผมคิดว่าคณะกรรมการนี้เขาได้วิเคราะห์เจาะลึกแล้ว แต่ละคนผมดูแล้วก็ทำงานด้านสื่อ
มาตลอด ผมนี้ไม่เกี่ยว อยู่ป่าอยู่เขามา แต่ว่าผมฟังแล้วทนไม่ได้ จริง ๆ ผมไม่ค่อยอยากพูด
เพราะพูดแล้วมันเสียหาย และผมไม่ค่อยสนใจใครในส่วนนี้ ไม่ว่าจะเป็นสื่อออนไลน์ (Online)
หรือสื่ออะไรก็แล้วแต่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์มันมีปัญหาหมด เราต้องมีกฎ ระเบียบ
ยกตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง วันก่อนผมเปิดไลน์ (Line) ดู พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวส
ไม่รู้อยากจะเล่นการเมืองหรือเปล่า -----

ผมก็เคารพท่านนะครับ ท่านเป็นรุ่นพี่รุ่น ๗ ผมรุ่น ๑๒ อยู่ดี ๆ ไม่รู้เป็นอย่างไรไปกินอะไรถึงมาด่าทหาร ว่าทหารไปทำพื้นที่ใหญ่โตในเมืองไม่มีประโยชน์ เอาหินขว้างเข้าไปในค่าย ถูกหัวพลเอกหมด พุดมาทำไมผมไม่เข้าใจ สื่อพวกนี้จริง ๆ มันต้องจับไปยิงเป้า ผมบอกตรง ๆ ผมอยากจะโทรศัพท์ไปด่า ถ้าแบบนี้ไม่เคารพเหมือนพี่แล้ว รดถึงชื่อมาทำไม เคยรบหรือเปล่า วีรบุรุษนาแก รบเท่ากระผีกเดียวของผมหรือเปล่าผมถามตรง ๆ ไปออกฟิโ (PO) ๒-๓ ครั้งแล้วไปเขียนพฤติกรรมเองหรือเปล่า เราใช้รถถังเราใช้อะไรมาเยอะแยะเพื่อป้องกันประเทศ พวกเราไปนั่งอยู่สบาย ลูกน้องผมตายเป็นร้อยคนไม่รู้ คือไม่มีประโยชน์อะไรเลย ผมว่ามันเพี้ยนแล้วอย่าไปเลือกตั้งคนแบบนี้ ผมก็อยากจะเรียนพี่ ๆ วันนี้ คือถ้าพูดไปเดียวติดลบไปเรื่อย เพราะเท่าที่ผ่านมาทั้ง สปช. สปท. ที่ผมเป็น มีบางเรื่องที่มีปัญหาแบบนี้แล้วพอถึงเวลาไม่แน่ใจก็จะตั้งคณะกรรมการพิเศษเพื่อหาแนวทางปรับปรุงใหม่ ผมว่าอย่าเสียเวลาเลย เพราะสื่อยกมาครั้งหนึ่งแล้ว แล้วจะเริ่มไปไม่ได้รัฐบาลก็จะหมดเวลา แล้วตัวพวกเราเอง ผมว่าสัก ๒ เดือนก็โดนเขาปลดหมดแล้ว ให้ผ่านไปเถอะครับ มันเรื่องของ สนช. เรื่องรัฐบาลเขาจะเอาหรือไม่เอาเพราะว่าเราไม่ต้องไปเสียเวลาในส่วนนี้ไม่ต้องไปแก้ เพราะถ้าแก้จะหายไปเลย ถ้าผมจำไม่ผิดเหมือนปฏิรูปตำรวจก็เลยไม่ปฏิรูปเลย ทั้ง ๆ ที่เรารู้ว่ามันไม่ดี เราอยากจะปฏิรูปให้ดี น้อง ๆ ที่ทำงานดีก็ได้เป็นใหญ่เป็นโต ไม่ใช่ไปวิ่งกันเกาะขาเกาะแข้งอะไรต่าง ๆ ก็ไปทำไม่ได้เลย ป่านนี้เลยหาย ถ้าไปตั้งคณะกรรมการพิเศษผมว่าเหมือนกันจะหายไปเลยแล้วเราไม่มีเวลาที่จะกลับมา มีเวลา ๒-๓ เดือนแค่นั้นเอง ผมว่าภาพรวมดีอยู่แล้ว ผมอยากเรียนพวกเราท่าน สปท. ที่ทรงคุณวุฒิหลายสาขา ก็อยากจะให้ผ่านไป เพราะว่าผมไม่ได้เป็นวิป (Whip) หรือใครมาล๊อบบี้ (Lobby) ผมหอรอกครับ ผมเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติจริง ๆ แล้วทุกคนต้องอยู่ในประเทศไทย ต้องมีกฎ กติกาเหมือนเกาหลีเขาบอกว่าใครเป็นชายเกาหลีแล้วไม่เป็นทหารไม่ต้องเป็นคนเกาหลี เขามีกติกาเลยครับ ตั้งแต่ลูกประธานาธิบดียันลูกยากจน พอเป็นเสร็จแล้วทำไมครับ มีความสามัคคี ความเป็นพี่น้องกัน ลูกคนรวยไปกินข้าวหม้อเดียวกับลูกคนจนเป็นเพื่อนกันเสร็จจบทุกอย่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกาหลีเจริญสูงสุดนะครับ แชนหน้าประเทศญี่ปุ่นไปเยอะแยะหมด เพราะฉะนั้นก็อยากจะขอร้องพวกเราว่าอย่าไปดื้อแพ่งหรืออะไรต่าง ๆ เพราะจริง ๆ แล้วกรรมการ ๒ คนที่ว่าเมื่อสักครู่ก็มีตั้ง ๑๔-๑๕ คน ถ้าตัวเองล๊อบบี้ (Lobby) จริง ๆ ๒ คน ค้านไม่ได้อยู่แล้ว ไม่ใช่เป็นกติกา เราเป็นประชาธิปไตย ผมก็ยืนยัน ประชาธิปไตยไม่ใช่ดีเสมอไป

ประเทศจีนเป็นระบบสังคมนิยมกึ่งคอมมิวนิสต์เขาเจริญรุดหน้าประชาธิปไตยไปเยอะแยะ ประชาธิปไตยจำ แต่ว่าทุกคนรักษาแต่สิทธิประโยชน์ตัวเอง ไม่ใช่รักษาสีทธิเพื่อประโยชน์ ประเทศชาติ แต่สังคมนิยมจะเห็นว่าเขามีพ้นกว่าล้านคนเขายังทำได้ ถ้าจีนเป็นประชาธิปไตย ผมว่าเจ๊งไปนานแล้วนะครับ ขอขอบคุณอีกครั้งครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ยังมีสมาชิกอภิปรายเพิ่มอีกนะคะ ก็เหลือ ๔ ท่านเท่าเดิม ต่อไปเรียนเชิญท่าน พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน อดีตผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครค่ะ

พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน : กราบขอบพระคุณท่านประธานสภา ที่เคารพ กระผม พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน สมาชิกลำดับ ๑๙๗ ผมไม่แน่ใจว่าข้างหน้า จะเย็นหรือร้อน แต่ด้านหลัง อ. อ่างร้อนครับ โดยเฉพาะเมื่อสักครู่ท่านรัชชชัยอภิปราย ร้อนฉ่ำเลยครับ ผมคงไม่เย็นแน่นอนครับ เพราะว่าสมาชิกอภิปรายกันมาเยอะแล้ว ผมจะไม่พูดซ้ำ ขอสั้น ๆ นิดเดียวครับว่าบ้านเราเรียกร้องแต่สิทธิ -----

แต่ไม่เคยคำนึงถึงหน้าที่ ผมให้ดูในวิกฤตที่ผ่านมา ออกมาชุมนุมประท้วงบอกว่าเป็นสิทธิจริง ๆ มากกว่าสิทธิครับ เป็นเสรีภาพ ประชาชนมีเสรีภาพที่จะชุมนุมได้อย่างสงบ โดยปราศจากอาวุธ เพราะถ้ามานั่งขวางถนน การมานั่งขวางถนนบอกที่ใช้สิทธิในการชุมนุม แต่ขณะเดียวกันไปรอนสิทธิ ไปละเมิดสิทธิของประชาชนที่ใช้ถนน การใช้สิทธิของทุกคนจะต้องคำนึงถึงสิทธิของผู้อื่นด้วย คณะกรรมการที่ให้ชื่อว่าสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติที่นำเสนอ คือคณะที่จะมาดูเรื่องสิทธิและหน้าที่ของสื่อ เราเรียนกันมาครับ เวลาเรียนกฎหมายเรื่องสิทธิ หน้าที่ อธิบายยากมาก ผมเรียนหลายครั้งอาจารย์ก็จะสอนอย่างนั้น ผมไปสอนเขาผมก็สอนอย่างนั้นมันถึงจะเข้าใจ ทุกคนมีสิทธิที่จะกางแขนกางขาออกไป ยาวเท่าไรก็ได้ เพราะเป็นแขนขาของตัวเอง แต่เมื่อใดที่นิ้วไปจิ้มจมูกเขาคุณมีหน้าที่จะต้อง หดแขนกลับมา สภาวิชาชีพกำลังจะมาทำหน้าที่ตรงนี้ กำลังจะมาดูว่าสื่อกำลังละเมิดสิทธิ เขาไหม สื่อกำลังทำอะไรออกนอกกลุ่มหรือเปล่า ต้องยอมครับ เปิดใจกว้าง ต้องให้กำลังใจ คณะกรรมการการคณะนี้แม้ว่าจะสับสนถอยพลางก็ตามเป็นสิ่งที่ต้องทำแล้วละครับ ผมให้ดูตัวอย่างเล็ก ๆ ตัวอย่างหนึ่ง ขอเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

พลตำรวจโท อำนวน นิมมะโน : ไม่ใช่เอาเรื่องส่วนตัวมาบรรยายนะครับ ท่านสมาชิกดูตัวอย่างในจอ ท่านอาจจะนึกไม่ออก ผมเองครับ เนื้อหาเป็นการให้สัมภาษณ์ ในขณะที่เป็นรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในเรื่องของการบริหารจัดการพื้นที่สนามหลวง ไม่ให้มีผู้ค้าผู้ขายกับเรื่องการปรับสภาพแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร เรื่องธรรมดาครับ แต่ไม่ธรรมดาอยู่ในนั้นท่านดูว่ามีอะไร ผมรับตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ผมให้สัมภาษณ์วันที่ ๑๙ ธันวาคม ขณะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สวรรคตแล้ว ทุกคนไว้อาลัยครับ ผมผูกเนกไท (Necktie) สีชมพูหรือครับ แสดงว่าผมไม่รู้จักกาลเทศะเลยหรือครับ ผมจะไม่บอกว่าฉบับไหน ท่านหาดูเอาเอง นี่คือการขาดบรรณ นี่คือการขาดจริยธรรม เพื่อนผมโทรศัพท์มาต่อว่าผม อำนวนไม่รู้จักกาลเทศะเลยหรือ ผมไม่เคยผูกเนกไท (Necktie) สีอื่นนอกจากสีดำจนกระทั่งทุกวันนี้ นี่เป็นเรื่องพื้น ๆ ที่จะเอามาพูดเพราะเป็นเรื่องข้างตัวหยิบได้เมื่อสักครู่นี้ วันนี้ผมไม่ได้เตรียมตัวมาอภิปรายเลย อภิปรายโดยธรรมชาตินะครับ ให้ดูตัวอย่าง พระราชบัญญัติชุมนุมในที่สาธารณะ

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

บุญยรินทร์ ๖๒/๒

ปี ๒๕๕๐ มีองค์ประกอบของข้าราชการเข้ามาเป็นองค์ประกอบด้วยเพราะเป็นเรื่องของความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เอาลึกลงไปกว่านั้นครับ พระสงฆ์มีศีล ๒๒๗ ข้อ มี พ.ร.บ. คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นกติกา มีมหาเถรสมาคมคล้าย ๆ สภาวิชาชีพของสื่อ ในมหาเถรสมาคมมีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเข้าไปนั่งอยู่ ขณะนี้เรากำลังพูดถึงเรื่องสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เฝือกกันอยู่แค่นี้ว่าไม่ควรหรือควรมีองค์ประกอบของข้าราชการประจำเข้ามาเกี่ยวข้อง -----

เพราะเดี๋ยวข้าราชการประจำเขาจะเข้ามาแทรกแซง แล้วคิดต่อไปในอนาคตว่าเมื่อการเมืองมาแล้วถ้าข้าราชการประจำถูกแทรกแซงโดยการเมือง ข้าราชการประจำนั้นก็เข้ามาแทรกแซงสื่อต่อไปอีก ถ้าคิดอย่างนี้ไม่จบครับ ผมไม่ได้โลกสวย เราต้องคิดว่าข้าราชการดีก่อนอย่าไปคิดว่าทุกคนไม่ดีข้างหน้าผมทั้งหมดเป็นคนชั่วไปหมด ทำกันไม่ได้ เดินต่อไปไม่ได้ ข้าราชการมาจากราชะแปลว่าพระราชา ข้าราชการคือผู้ถวายงานพระราชา ให้เกียรติเขาครับ คิดว่าเขาดีก่อน ถ้าเขาไม่ดีค่อยลงโทษเขา ในมิติที่มีความจำเป็นจะต้องเอา ๒ ปลัดกระทรวงเข้ามาอยู่ในสภาวิชาชีพอธิบายได้ด้วยหลักการและเหตุผลต่อไปนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา ๓๔ ขออนุญาตอ่านครับ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน พิมพ์ การโฆษณา การสื่อสาร หมายรวมวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าว จะกระทำมิได้ ห้ามก่อนนะครับ มีข้อยกเว้นดังต่อไปนี้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน ที่จริงยังไม่ครบ ๒ ปลัดกระทรวงนี้ ใครรับผิดชอบเรื่องความมั่นคง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ความสงบเรียบร้อยของประเทศ ความมั่นคงแห่งรัฐ จะฝากไว้กับประชาชนหรือครับ ศีลธรรมอันดีของประชาชนล่ะครับ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม มาดูเรื่องศีลธรรมอันดีของประชาชน มีความจำเป็นเขามีหน้าที่ รัฐจะต้องรับผิดชอบในเรื่องความมั่นคงของรัฐแล้วเอาไปฝากไว้กับนาย ก นาย ข หรือครับ ขนบธรรมเนียมศีลธรรมอันดีของประชาชนกระทรวงวัฒนธรรมรับผิดชอบเต็ม ๆ ไปดูในโครงสร้าง ไปดูในภารกิจ ไปดูในหน้าที่ อำนาจ แล้วจะไปฝากไว้กับนาย ค นาย ง หรือครับ ชอบด้วยหลักการและเหตุผลครับ ไม่มีอย่างอื่น ท่านหลัง ๆ ไม่ต้องอภิปรายหรอกครับ ชัดเจนอย่างนี้แล้ว กฎหมายเขียนอย่างนี้ หน้าที่บอกอย่างนี้แล้วจะไปอย่างไรได้ยังไง แล้วต้องคิดก่อนว่าทุกคนต้องดีก่อน ต้องไว้ใจกันก่อน จะไปบอกว่า ๒ ปลัดกระทรวงนี้ไม่ดี วันนี้อาจจะดีอนาคตไม่ดี อย่างโน่นผมนิ่มมะโน ผมยังไม่ม่โนเลยครับ เพราะฉะนั้นขอความกรุณา ผมให้กำลังใจเต็มที่กับคณะกรรมการธิการ และผมเชื่อว่าสมาชิกสภาคงเข้าใจในเรื่องของหลักการและเหตุผล ผมแค้นคนเดียว ในเรื่องของหลักการและเหตุผลในการเขียนกฎหมายท่านอาจจะเขียนแรงไป ท่านไปแก้ให้มันซอฟต์ (Soft) ท่านต้องมองสื่อในแง่ดีก่อน ท่านอย่าไปบอกว่าเขาไม่ดี เรียบอกแล้วว่าเราต้องมองทุกอย่างดีก่อน สื่อเองก็เหมือนกันต้องยอมรับความจริงในทุกวันนี้

ท่านจะได้รับคะแนนนิยมสูงถ้าท่านยอมรับการตรวจสอบ ผมเองก็ยินดีให้ตรวจสอบ ผมอยู่กับสื่อมานานตั้งแต่ผมจบมาใหม่ ๆ ปี ๒๕๒๒ ผมอยู่โรงพักนางเลิ้งสื่อต้องไปนอนอยู่ที่นั่น ผมเข้าเวรสื่อต้องไปอยู่กับผมเพราะนางเลิ้งเป็นโรงพักใจกลางเกิดเหตุตรงไหนก็ไปตรงนั้น จรรยาบรรณ จริยธรรมของสื่อในยุคนั้นกับยุคนี้แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ผมไม่ได้ว่านะครับ เพราะอาศัยประสบการณ์ตรง ตัวอย่างที่ผมยกมาเมื่อสักครู๋ ไปสัมภาษณ์ผม แล้วผมบอกว่า ให้สัมภาษณ์ไปแล้วผมจะไม่พูดซ้ำ ก็เลยไปเอาข่าวจากสำนักอื่นแล้วเอารูปผมผูกเนกไท (Necktie) สีชมพูไปลง ถามว่าเขารู้ไหมตอนทีลง ผมว่าถ้าเขาไม่รู้เขาไปอยู่ดาวอังคารเถอะ ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ท่านรักษาเวลาดีมากเลยนะคะ ต่อไปเชิญท่าน พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานกรรมการบริหารสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) อดีตสมาชิก สภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ อดีตสมาชิกวุฒิสภา

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช : ท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขอขอบพระคุณท่านประธานที่ได้กรุณาให้โอกาสในการอภิปรายเรื่องที่มีความสำคัญนี้ ก็คงเป็นเรื่องสำคัญที่จะไม่อภิปรายไม่ได้แน่ครับ แล้วก็มีข้อคิด ความเห็นที่เกี่ยวกับเนื้อหาของร่าง พ.ร.บ. ที่อยากจะฝากกรรมการการไปดูแลให้ละเอียดขึ้น เพราะยังมีหลายประเด็นที่ผมคิดว่าอาจจะต้องปรับปรุงแก้ไข ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบพระคุณท่านกรรมการทุกท่าน และท่านประธานอนุกรรมการที่ได้พยายามยกร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาในด้านสื่อมวลชนของประเทศ ซึ่งก็คิดว่าเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญยิ่ง เราก็เห็นว่าทางกรรมการได้มีการปรับปรุงเนื้อหาโดยลำดับเพื่อให้เหมาะสม ที่จริง พ.ร.บ. ลักษณะเช่นนี้ที่เป็น พ.ร.บ. วิชาชีพโดยเฉพาะเกิดขึ้นยากมากในบ้านเราจะมีอยู่ประมาณแค่ ๑๖-๑๗ ฉบับเองที่เกิดขึ้นแล้ว แล้วก็ประโยชน์ต่อผู้ที่ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ เพราะว่าการออก พ.ร.บ. ในภาวะปกตินั้นทำได้ยากมากนั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่ได้มีการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพขึ้นมา เพื่อมารับรองมาตรฐานของวิชาชีพต่าง ๆ อีกนัยร้อยนับพันวิชาชีพที่เขาไม่มีโอกาสได้มีกฎหมายโดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นการมีกฎหมายจึงคิดว่าจะเป็นเรื่องที่ดีมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ล่าสุดท่านประธานกรรมการได้ประชุมด่วนเพื่อปรับปรุงเนื้อหาที่สำคัญ ที่จะทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นการดีทะเบียนสื่อที่มีการออกข่าวกันไปทั่วโลก จนกระทั่งทางกรรมการเองก็คิดว่าจะปรับปรุงได้ ยอมรับได้จึงปรับปรุงจากใบอนุญาตเป็นใบรับรอง ซึ่งก็เป็นมติของกรรมการ ที่ผมจะเรียนตรงนี้ก็คือการแก้ไขเนื่องจากท่านรีบทำมากก็อาจจะยังแก้ไขไม่ครบถ้วน อย่างในมาตรา ๓๐ ท่านได้แก้ไขใน (๑) ว่าออกกระเปียบ ประกาศ หรือข้อบังคับให้องค์กรสื่อมวลชนไปดำเนินการเกี่ยวกับการออกใบรับรองให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน แต่มาตรา ๓๐ ยังมีวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ ท่านต้องไปแก้ เพราะวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ ท่านพูดถึงวิธีการออกใบอนุญาต เพราะฉะนั้นท่านต้องไปแก้ตรงนั้นด้วยเพื่อให้สอดคล้องกันและยังโยงไปถึงมาตรา ๓๐ ด้วย มาตรา ๓๐ ท่านก็บอกว่าให้มีการเก็บค่าสมาชิก ก็ต้องเป็นข้อสังเกตชนิดหนึ่งนะครับ ค่าสมาชิกอาจจะเป็นส่วนใหญ่ของสภาแห่งนี้ ถ้าสภาไม่มีค่าสมาชิกแล้วจะอยู่ได้อย่างไร ก็ฝากเป็นข้อพิจารณาด้วย และยังกระทบไปถึงมาตรา ๘๕ อีก มาตรา ๘๕ ท่านได้กำหนดไว้ว่าการลงโทษมี ๔ ข้อ เมื่อลงโทษเป็น ๔ ข้อแล้ว

ในข้อที่สำคัญก็คือข้อ ๔ คือการเพิกถอนสมาชิกภาพ ก็ปรากฏว่าในเมื่อไม่มีการขอใบอนุญาติ ก็ไม่มีการเป็นสมาชิก และท่านก็ไม่มีบทลงโทษว่าด้วยการเพิกถอนสมาชิกภาพอีกต่อไป อันนี้ก็ต้องนำไปพิจารณาด้วย เพราะรู้สึกจะเป็นมาตรการการลงโทษที่รุนแรงที่สุด แต่ว่าวันนี้ ไม่มีสมาชิกภาพแล้ว เพราะฉะนั้นก็เป็นประเด็นที่ผมอยากจะฝากเรียนให้ทางกรรมการ ได้นำไปพิจารณาเพิ่มเติม

อีกประเด็นหนึ่ง คือชื่อของร่าง พ.ร.บ. นี้ เรียกว่าการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ที่จริงผมว่าสำคัญที่สุดในนี้ นอกจาก การดูแลเรื่องจริยธรรมแล้ว เพื่อประโยชน์ของผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือสื่อเอง มาตรฐานวิชาชีพ สื่อมวลชนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งเลย ไม่มีตรงไหนในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ทั้ง ๙๐ กว่ามาตรา ที่ท่านให้คำจำกัดความในเรื่องนี้เลย และท่านก็เพียงแค่เขียนขึ้นมาเป็นครั้งเป็นคราว โดยขาดความเอาใจใส่ว่ามันคือสาระหลักอันหนึ่งของเนื้อหา ร่าง พ.ร.บ. ลักษณะเช่นนี้ อย่างเช่นท่านไปเขียนไว้ในส่วนที่ ๖ ตั้งแต่มาตรา ๕๘ เป็นต้นไป -----

ท่านพูดถึงการส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน แต่ไม่มีตรงไหนที่ท่านกำลังจะอธิบายหรือให้ความหมายของคำว่า มาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ไว้ในเอกสารของท่านเลย ไว้ในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้เลย ซึ่งที่จริงแล้วควรจะเป็นบทหนึ่งที่มีความสำคัญ ไม่ว่า จะส่งเสริม ไม่ว่าจะการมีใบรับรองมาตรฐานวิชาชีพ แทนที่จะไปบอกว่าคุณต้องจดทะเบียนเป็นสื่อ แต่ถ้ามีใบรับรองว่าคุณเป็นสื่อประเภทนั้นประเภทนี้คุณก็จะสามารถไปประกอบวิชาชีพ สื่อประเภทโทรทัศน์ได้ วิทูย์ได้ นั่นละคือความหมายที่สำคัญของคำว่า ใบรับรองมาตรฐาน วิชาชีพที่สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพออกให้อยู่ เราไม่ได้ไปจดทะเบียนกับเขา ถ้าคุณไม่ยอมได้ คุณก็ไม่ต้องไปจด คุณก็เป็นสื่อที่อาจจะไม่มีใครจ้างด้วยซ้ำต่างหาก เพราะฉะนั้นร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ถ้ามุ่งเน้นไปในการที่จะกำหนดมาตรฐานวิชาชีพว่าคุณจะเป็นช่างกล้องทีวี (TV) ได้ คุณควรจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร ไปให้สถาบันของผมทำให้ก็ได้ คุณก็ต้องสอบมาตรฐาน คุณก็จะได้ใบของวิชาชีพนั้น ๆ แต่กลับไม่ได้พูดถึงมาตรฐานวิชาชีพเลยในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ ยกเว้นมีการกล่าวถึงเป็นครั้งเป็นคราวแต่ไม่มีเนื้อหา ไม่มีความเข้าใจว่าจะพัฒนาวิชาชีพอะไร ในเรื่องเหล่านี้ เขียนไว้หลายมาตราเหมือนกัน ก็ฝากเป็นข้อสังเกตว่าน่าจะให้ความสำคัญ ของมาตรฐานวิชาชีพในด้านสื่อมวลชนให้เพิ่มมากขึ้น และกฎหมายฉบับนี้ก็จะมียุทธศาสตร์ ต่อสื่อมวลชนที่เขาจะเข้ามาเป็นสมาชิกในอนาคตด้วย

ที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่ผมคิดว่าจะไปดูร่างให้ดีกว่าก่อนที่จะส่งไป หรือจะ ให้กฤษฎีกามาช่วยดูก็ได้คือส่วนที่ ๗ คณะกรรมการจริยธรรมสื่อมวลชน ในมาตรา ๖๓ เป็นต้นไป เป็นการบัญญัติไว้แบบยังใช้ไม่ได้ ผมขออนุญาตใช้คำพูดว่ายังใช้ไม่ได้ ที่ใช้ไม่ได้ เพราะเขียนไว้แบบให้จบ ๆ หรือให้มีขึ้นมาเท่านั้น ยกตัวอย่างมาตรา ๖๔ อย่างนี้ ท่านบอกว่าให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพแต่งตั้งกรรมการจริยธรรมจากผู้ประกอบวิชาชีพ สื่อมวลชน ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ ท่านมี ๒ ข้อเอง ข้อ ๑ ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ข้อ ๒ ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ สื่อมวลชน ท่านเขียนแค่นี้จบแล้ว ปรากฏว่าท่านไปดูในมาตรา ๖๖ สิครับ มาตรา ๖๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการจริยธรรมสื่อมวลชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ที่นี้เยอะเลย มี ๘ ข้อ เอาข้อ ๔ แล้วกัน (๔) ของท่านเขียนว่า ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๓ ก็คือคุณสมบัติต้องห้ามหรือคุณลักษณะของผู้ที่จะเป็น

กรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นคุณสมบัติกับเป็นลักษณะต้องห้าม ถ้าไม่มีอยู่แล้ว จะเข้ามาเป็นได้อย่างไร อันนี้ต้องไปเขียนไว้ที่ไหนรู้ไหมครับ ต้องไปเขียนไว้ในมาตรา ๖๔ ว่าเป็นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตอนที่ท่านจะคัดเขาเข้ามา ถ้าท่านคัดเขาเข้ามา และคุณไม่พูดถึงอันนี้ พอเขาเป็นแล้วคุณบอกว่าเขาขาดคุณสมบัติอันนี้ต้องพ้นจากตำแหน่ง เข้าใจหรือยังครับว่าจะต้องไปอยู่ตรงกลางตั้งแต่การคัดเลือกเข้ามา ไม่ใช่ไปอยู่ตรงที่ว่า พ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๓ อยู่ผิดที่ ต้องไปอยู่ตรงนั้น ถ้าอยู่ตรงนั้นเขาก็เข้ามาไม่ได้ แล้วก็มาเขียนตรงนี้ด้วยก็ได้ว่า ถ้าวันใดที่คุณขาดคุณสมบัติเหล่านี้คุณก็ต้องพ้น เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ควรจะต้องเอาไปไว้ให้ ถูกที่ถูกทาง ในข้อของคุณสมบัติต้องไปเขียนเพิ่มเติมให้ดี

ประเด็นสุดท้าย คือในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องการสนับสนุนเงิน เราไปเขียนไว้ในบทเฉพาะกาล อันนี้ก็ป็น พ.ร.บ. อีก ๑ ฉบับ เราก็ไปสั่งว่า กสทช. คุณต้องทำดังต่อไปนี้ ๑. คุณต้องเอากองทุนคนมาสนับสนุนกรรมการเฉพาะกิจที่จะจัดตั้งสภาวิชาชีพนี้ขึ้น ให้เสร็จสิ้นใน ๒ ปีนี้ แล้วหลังจากนั้นคุณจะต้องสนับสนุนงบประมาณในการที่จะให้ จัดตั้งสภาแห่งนี้สมบูรณ์แล้วเสร็จใน ๕ ปีแรก ที่ผมตั้งเป็นประเด็นข้อสังเกตหรือข้อสงสัย ก็คือว่า -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

รัชนี้พร ๖๖/๑

ถ้าเกิด พ.ร.บ. กสทช. ในส่วนของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมไม่มีข้อกำหนดว่าให้สามารถนำมาสนับสนุนอันนี้ได้ ก็จะทำให้ พ.ร.บ. เขียนตรงนี้ได้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราต้องไปแก้ พ.ร.บ. ของ กสทช. ด้วยอีกต่างหาก อยากให้เจ้าหน้าที่กระทรวงการคลัง แล้วก็เจ้าหน้าที่กฤษฎีกาดูประเด็นนี้ด้วยว่าเราเขียนกฎหมายแล้วไปสั่งกองทุนซึ่งอยู่กฎหมายอีกฉบับหนึ่งให้เอาเงินมาสนับสนุนตรงนี้ได้หรือไม่ ก็ฝากเป็นข้อสังเกต ในภาพรวมผมก็คิดว่าทางกรรมการได้ดำเนินการมาที่จะให้กฎหมายฉบับนี้เกิดประโยชน์ในการดูแลสื่อมวลชน ในการดูแลให้เกิดความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง แล้วก็ได้ปรับปรุงเนื้อหาพอสมควร ก็คิดว่าน่าจะเป็นกฎหมายที่ยอมรับได้ ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เหลือท่านผู้อภิปรายอีก ๒ ท่าน คือ ท่าน พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม และ พลเอก จิตติวัจน์ กำลังเอก เรียนเชิญท่าน พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม อดีตสมาชิกวุฒิสภาค่ะ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ขอขอบคุณท่านประธานครับ เดิมทีผมใส่ชื่อไว้ทราบว่าเป็นคนสุดท้าย แต่ต่อมาท่านจิตติวัจน์ซึ่งเป็นก่อนหน้าผมขอสลับกับผม ผมจึงได้พูดเป็นคนรองสุดท้าย ก็ไม่เป็นไรครับ เพราะทราบว่าท่านจิตติวัจน์จะเสนออะไร ซึ่งเป็นความสำคัญต่อการพิจารณาของเราในวันนี้ ท่านประธานครับ วันนี้เชื่อวามมาถึงวันที่สำคัญอีกวันหนึ่งที่เราได้มีการพิจารณาวาระการปฏิรูปที่สำคัญยิ่งอีกครั้งหนึ่ง พร้อมด้วยร่างกฎหมายที่เป็นทอล์ก ออฟ เดอะ ทาวน์ (Talk of the town) มาเป็นระยะเวลานาน ท่ามกลางความสนใจแล้วก็คับข้องใจ หรืออึดอัดและรอคอย ผมไม่คับข้องใจ ผมไม่อึดอัด แต่ผมรอคอย เพราะเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องถึงเวลาเสียทีที่เราจะต้องเปิดแนวทางปฏิรูปที่มีความสำคัญยิ่งต่อสังคมไทยอีกครั้งหนึ่งนั่นคือการปฏิรูปสื่อ สื่อในที่นี้หรือสื่อมวลชนตามร่างกฎหมายที่เขียนเอาไว้ท่านก็เขียนเอาไว้ได้อย่างกว้าง ถ้ามีเวลาผมก็จะพูดต่อไปอย่างไรก็แล้วแต่ เรื่องนี้แม้จะมีความเห็นต่างหรือว่ามีความไปถึงขั้นขัดแย้งระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ แต่ผมเห็นว่านี่คือสังคมประชาธิปไตยที่ทุกคนมีสิทธิที่จะเห็นต่างได้ เห็นต่างกัน แต่ก็ยังพูดกันได้ เห็นต่างกันแต่ก็ยังมีความเห็นฉันเพื่อน ฉันพี่ ฉันน้องกันได้ต่อไปอย่างไม่เคลือบแคลงใจ ร่างกฎหมายที่ทางกรรมการเสนอมานั้นมีสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายไปก่อนหน้านี้แล้ว

๑๓๒

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

รัชนีพร ๖๖/๒

ถึงแม้จะได้ร่างมาอย่างดีมาก ๆ ในระดับหนึ่งแล้ว แต่ท่ามกลางความเห็นต่าง และความขัดแย้งนั้นก็ได้มีการแก้ไข บางคนบอกว่าแก้ไขรายวัน ผมว่าคงไม่ถึงขั้นนั้นครับ ท่านก็มีจิตประชาธิปไตยเหมือนกัน ท่านก็มีการแก้ตามเสียง ตามกระแส หรือตามสิ่งที่ท่านได้รับข้อมูลมาใหม่ ๆ ทุกวัน ประเด็นที่ท่านแก้ไขมาครั้งสุดท้ายเป็นกระดาดหนึ่งหน้า เอ ๔ (A4) ผมอ่านดูแล้วยังสร้างความหนักใจให้ผมเพราะว่าสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือความไม่ลงตัวของกฎหมายในภาพรวมทั้งหมดที่ผมจะว่าต่อไป ได้พูดกันว่าสื่อคือกระจกเงาสสะท้อนสังคม ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และด้านต่าง ๆ ของประชาชน ของสังคม แต่ท่ามกลางเงาสสะท้อนที่เราเห็นนั้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเราได้เห็นอยู่ว่ากระจกเงาสสะท้อนนั้น บางครั้งไม่ได้เป็นกระจกแผ่นเรียบที่เรียบเป็นเส้นตรง บางครั้งมีเงาเว้าแหว่ง บางครั้งมีความโค้ง โค้งเข้าหรือโค้งออก ภาพที่เห็นจึงไม่ใช่ภาพเสมือนจริงเสียทีเดียวทุกครั้ง ทุกเหตุการณ์ ทุกกรณีไป -----

- ๖๗/๑

ผมเปรียบเทียบเช่นนี้เพื่อให้เห็นว่าสื่อนั้นต้องทำงานแข่งกับอะไรหลายอย่าง ทั้งแข่งกันเอง แข่งกับสื่อต่างแขนง สื่อหนังสือพิมพ์แข่งกับวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุโทรทัศน์แข่งกับสื่อหนังสือพิมพ์แล้วก็แข่งกับสื่อออนไลน์ (Online) ดังนั้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องจึงเข้ามา โดยทุกคนก็ทราบ นั่นคือปัจจัยแข่งขันทางด้านเวลา การแข่งขันกันทางด้านเวลานี้ละที่ทำให้เกิดการบิดเบี้ยว เว้าแหว่งของภาพที่เห็นในเงากระจก ภาพนั้นจึงไม่ใช่ภาพเสมือนจริง เสียทีเดียวทุกครั้งไป บางครั้งมีการตกแต่งภาพเสียด้วยซ้ำ ต่อเติมภาพหรืออะไรก็แล้วแต่ ก็เป็นคติความกันอยู่เรื่อย ๆ เราก็ทราบดี ผมจะไม่พูดถึงรายละเอียดที่มาของกฎหมาย ฉบับนี้เพราะท่านได้ทราบและได้พูดกันถึงปัญหามาโดยตลอดแล้ว แต่สิ่งที่ผมจะพูด ผมจะสะท้อนอะไรบางอย่างให้ท่านสมาชิกได้ทราบก่อนที่เราจะมีการลงมติต่อไป ถ้ามี เมื่อ ๕-๖ ปีที่แล้วผมได้มีส่วนเป็นกรรมการในการพิจารณาร่างกฎหมายสำคัญ ๒ ฉบับ ร่างแรก คือร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ร่างที่ ๒ คือร่างพระราชบัญญัติ วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ทั้ง ๒ ร่างนั้นเป็นกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพทั้งสิ้น ฉบับแรกคือ วิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทั้ง ๆ ที่เรามีการแพทย์แผนไทยมาแล้วเป็นเวลานานับ ๑๐๐ ปี ท่านเชื่อไหมครับ ทันทิที่พิจารณาผ่านวาระที่สองและวาระที่สาม ผมลงมาจากบัลลังก์จำได้ มีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมายืนอออยู่หน้าห้อง เขาเข้ามาถอด สมาชิก กรรมการหลายท่านมอบช่อดอกไม้ให้ เขาบอกว่าเป็นสิ่งที่เขารอคอยมานานมาก รอคอยใครครับ รอคอยร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหลังจากที่ปฏิบัติ เวชปฏิบัติแบบแพทย์ถูก ๆ ผิด ๆ ผิดกฎหมายบ้าง ถูกกฎหมายบ้าง อยู่ในกรอบบ้างอยู่นอกกรอบบ้างมาเป็นเวลานาน จนวันนั้นเขาได้มีกฎหมายมารับรองว่าการแพทย์แผนไทยนั้นเป็นวิชาชีพสาขาหนึ่งที่หลาย ๆ สาขาให้การรับรอง เขาถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นวันนี้เท่าที่ผมได้ฟังสมาชิกหลายท่านอภิปราย ต่างก็เห็นตรงกันว่า วิชาชีพสื่อมวลชนนั้นเรாதกผลึกกันแล้วใช่หรือไม่วันนี้คือวิชาชีพอย่างหนึ่ง คงจะไม่บอกว่า สื่อมวลชนนั้นเป็นแค่เพียงอาชีพ เกียรติ ศักดิ์ศรีของท่านเหนือกว่านั้นเพราะว่าท่านเป็น วิชาชีพสื่อมวลชน คำจำกัดความของอาชีพและวิชาชีพผมคงไม่พูด เสียเวลาอีก แต่เพียงจะบอกว่าวิชาชีพนั้นย่อมจะต้องประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ ๔ ประการ เท่าที่ผมคิดนะครับ ท่านอาจจะมีอันที่ ๕ อันที่ ๖ ขึ้นมา ประการแรก คือเป็นวิชาบวกอาชีพ

นั่นคือต้องมีวิชาและมีความรู้ ต้องผ่านการศึกษา อบรม ไม่ใช่ใครจากไหนก็ได้ อยู่ดี ๆ ก็เข้ามาสู่วงการสื่อมวลชนแล้วบอกว่าฉันประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน นั่นคือประการที่ ๑ เป็นวิชาที่ใช้เป็นอาชีพ ประการที่ ๒ คือมีคุณวุฒิ ผมก็ไม่ลงรายละเอียด คิดว่าอันนี้ท่านเลขาธิการจะทราบดีว่าคุณวุฒิวิชาชีพนั้นคืออะไรแล้วก็มีความหมายอย่างไร อันนี้มีความสำคัญ ประการที่ ๓ และประการที่ ๔ จะมีความสำคัญมาก ที่เราพูดกันเยอะในวันนี้และอยู่ในร่างกฎหมายฉบับนี้ด้วย ประการที่ ๓ คือมาตรฐานวิชาชีพ ประการที่ ๔ คือจริยธรรมวิชาชีพ ทั้งมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมวิชาชีพนั้น ต้องบอกว่าไม่ว่าวิชาชีพไหน เป็นวิชาชีพของใคร เขาคนนั้น กลุ่มบุคคลวิชาชีพนั้นจะเป็นผู้ทำ จะเป็นผู้สร้างขึ้นมา จะเป็นผู้หล่อหลอมขึ้นมาให้เป็นกรอบในการประพฤติ ในการปฏิบัติ และเป็นมาตรฐานในการใช้วิชาชีพนั้นประกอบสัมมาอาชีพ ดังนั้นสิ่งที่ทางท่านกรรมาธิการได้ทำมาผมถือว่าอยู่ในระดับที่ดีมากระดับหนึ่งในปี ๒๕๖๐ ที่ผมบอกว่าผมรอกฎหมายในลักษณะแบบนี้มานาน -----

เพราะถือว่าวิชาชีพนี้สร้างคุณประโยชน์ มีคุณูปการต่อประเทศชาติและสังคมมาเป็นเวลานานพอสมควร แต่ในขณะเดียวกัน ผมขออนุญาตอัญเชิญพระราชดำรัส เมื่อเข้ามีคนพูด ผมประทับใจมาก และผมก็เป็นแพทย์ ผมก็ใช้วิชาชีพแพทย์ประกอบอาชีพอยู่ แล้วก็มีพระราชบัญญัติประกอบวิชาชีพเวชกรรมใช้บังคับอยู่ ท่านใช้คำว่า เคยมีพระราชดำรัสว่า พองอากาศเข้าไปในกระแสนี้คนเดียวก็ทำให้เสียชีวิตได้ ขอยืนยันว่าจริงครับ เพราะสิ่งที่เราเผชิญอยู่ในเวลานี้นั้น บางครั้งมีการบิดเบี้ยวของข้อมูล บางครั้งมีการบิดเบี้ยวของการนำเสนอ จะโดยตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจก็แล้วแต่ จะโดยการแข่งขันกันเองระหว่างสื่อแขนงต่าง ๆ หรือเกิดจากการแข่งขันกับเวลา ก็แล้วแต่ แต่ก็ได้เกิดขึ้นแล้ว มีคดีฟ้องร้องให้เป็นตัวอย่างอยู่มากมาย จึงเป็นที่มาว่าถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องมีกฎหมายที่ดูแลเกี่ยวกับมาตรฐานและจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพ ดังนั้นในความรู้สึกของผม ผมเห็นว่าสิ่งนี้ควรจะต้องเกิดขึ้นและถึงเวลาแล้ว แต่สิ่งที่เป็นทอล์ก ออฟ เดอะ ทาวน์ (Talk of the town) และเป็นที่ถูกเถียงกันมาก ผมจับใจความได้ตั้งแต่เข้าจนถึงเวลานี้ และตลอด ๑๐ วัน ๒๐ วันที่ผ่านมา มี ๒ ประเด็นใหญ่ ๆ สำคัญ ผมจะพูดทีละเรื่อง ขอเวลาท่านประธาน ถ้าหากเวลาเกิน

ประการแรก คือเรื่องของคณะกรรมการสภาวิชาชีพสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทกำหนดที่ให้มีส่วนราชการเข้ามาเป็นกรรมการ ๒ ท่าน ผมเรียนว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ถ้ามองอย่างเป็นธรรม ถ้ามองอย่างกว้าง ๆ ผมไม่ขัดข้อง แต่ถ้ามองอย่างกฎเกณฑ์ กติกา หรือวิชาการที่หลายท่าน หลายฝ่ายยึดถืออยู่ ต้องบอกว่าวิชาชีพใดก็ให้เป็นวิชาชีพนั้น เป็นคณะกรรมการสภาวิชาชีพ เมื่อเร็ว ๆ นี้มีเหตุการณ์รุนแรงเกิดขึ้นในแวดวงของแพทย์ คือการที่มีผู้เสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบวิชาชีพเวชกรรม ให้กำหนดบุคคลนอกแวดวงของการแพทย์เข้ามาเป็นกรรมการแพทยสภา เป็นเอ็นจีโอ (NGOs) บ้าง หรือเป็นนักวิชาการอย่างอื่น เกิดการตอบโต้อย่างรุนแรงด้วยบทความและด้วยหลายวิธีการ กรณีอย่างนี้ก็เช่นเดียวกัน ผมจึงขออนุญาตเสนอทางออกอย่างนี้ว่าเป็นไปได้ไหม นอกเหนือจากที่จะเป็นข้าราชการเข้ามาแล้ว สิ่งที่ผมมองและผมไว้วางใจก็คือฝ่ายวิชาการ ผมจึงขออนุญาตเรียนเสนอทางออกหากท่านกรรมาธิการจะสนใจและรับไปพิจารณา คือการที่ ๒ ที่นั่งนั้น ของภาคราชการ ให้เป็น ๒ ที่นั่งของวิชาการเข้ามา ระบุเลยว่าให้เป็นตัวแทนจาก

ที่ประชุมคณบดีคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน และคณะนิติศาสตร์ ทั้งภาครัฐและเอกชนเลือกกันเองให้เหลือจำนวน ๒ คนเข้ามาเป็นกรรมการในส่วนนี้ คือทางสายกลางมัชฌิมาปฏิปทา เพราะไม่ต้องการให้สุดโต่งไปทางใดทางหนึ่ง ทางออกที่จะเป็นฝ่ายวิชาการนั้นน่าจะเป็นทางออกที่ใคร ๆ ยอมรับได้

ประการที่ ๒ ที่กรรมการยอมถอยแก้กฎหมายฉบับนี้มา โดยการที่ตัดเรื่องของใบอนุญาตออกและให้เป็นใบรับรอง แต่มีข้อแม้ว่าใบรับรองนั้นในร่างกฎหมายที่ท่านแก้ไขมานี้บอกว่าเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภาวิชาชีพ สื่อมวลชนแห่งชาติกำหนด ขอเอ่ยนามท่านค่านูณ ท่านได้อธิบายไว้ตรงนี้ก็ยังคงเป็นความอึดอัด ความระแวง ความกังวลใจของสื่ออีกเหมือนกันว่า แล้วกฎหมาย กติกาที่จะร่างต่อไปในอนาคตจะเป็นอย่างไร ผมจึงขออนุญาตเสนอทางออกอย่างนี้ครับ เป็นไปได้หรือไม่ที่จะเรียกอะไรก็แล้วแต่ จะเป็นบัตรประจำตัวของสื่อ จะเป็นใบรับรองหรืออะไรก็แล้วแต่ อันนี้ไปเลือกกัน ไปคุยกัน ไปตกลงกัน หรือกันได้ครับ แต่ให้เป็นการออกโดยอัตโนมัติ หากมีคุณสมบัติขั้นต่ำที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นท่านต้องเขียนคุณสมบัติขั้นต่ำของสื่อที่ท่านต้องการมีสิทธิที่จะออกเป็นใบรับรองหรืออะไร กำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำไว้เลยครับ อายุไม่น้อยกว่า ๑๗ ปี อายุไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี จบไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๖ หรืออะไร ผมยังนึกไม่ออกนะครับ ๕ ข้อ ๑๐ ข้อก็แล้วแต่ กำหนดไว้เป็นคุณสมบัติขั้นต่ำให้คนเขาพอใจ และเขาไม่ระแวงเสียก่อน แล้วการออกใบรับรองนั้นก็ให้ออกโดยอัตโนมัติ -----

ภาษากฎหมายคงไม่ใช่คำว่า โดยอัตโนมัติ ท่านจะใช้อะไรก็แล้วแต่ คือเมื่อเขาขอยื่นก็ออกให้เขา ไม่ต้องมีกฎเกณฑ์ กติกาอะไรที่ต้องมาระวางกัน แล้วระวางนั้นละก็ทะเลาะกันอีกไม่เลิก พร่งนี้ก็พาดหน้า ๑ อีก ยิงตีทะเลียนอยู่อีก เพราะใบรับรอง กับใบอนุญาต กับตีทะเลียน ไม่ได้แตกต่างกัน เขาเพียงแต่บอกว่าถ้าเขามีคุณสมบัติเช่นนี้ดังนี้แล้ว ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ยื่นไปไป องค์การสื่อออกใบอะไรจุด จุด จุดให้เขาเลย ถ้าท่านไม่ต้องการจะเขียนคุณสมบัติ ไปนอกเหนือจากนี้ก็เพียงเท่านี้ ถ้ามีคุณสมบัติอื่นสภาวิชาชีพก็เป็นผู้ออกให้ แต่สิ่งที่ผมกังวล ต่อมา ท่านพลิกไปดูกฎหมายหน้า ๘๕ ซึ่งยังไม่มีใครพูดถึง เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก กฎหมายฉบับนี้พูดถึงมากคือเรื่องมาตรฐานและจริยธรรม มีการกำหนดว่าถ้ามีการร้องเรียนว่า ผิดมาตรฐาน ผิดจริยธรรมอย่างไรให้ร้องเรียนไปที่องค์กรสื่อมวลชน ความหมายของผม ในที่นี้ถ้าผมตีความไม่ผิดนะครับ องค์กรสื่อมวลชนนี้ก็คือผู้ประกอบการหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ต่าง ๆ ก็คือผู้ประกอบการ ร้องเรียนไปแล้วให้เขาตั้งกรรมการซึ่งคงมีอยู่แล้ว กรรมการจริยธรรม ก็ตรวจสอบให้เสร็จภายในกี่วันจุด จุด จุดแล้วก็วินิจฉัยออกมา ถ้าไม่พอใจ คำวินิจฉัยนี้ผู้ร้องเรียนก็ไปร้องเรียนที่สภาวิชาชีพสื่อมวลชน ผมเข้าใจอย่างนั้นถูกต้องไหม ปัญหาคือถ้าท่านไปตัดเรื่องของมาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ ออก คือการตัดเรื่องของ ใบอนุญาตออก ผมก็ยังงง ๆ ว่าแล้วมาตรา ๘๕ ท่านจะใช้บังคับอย่างไร คือมาตรา ๘๕ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพมีอำนาจดังต่อไปนี้ ข้อ ๑ ตักเตือน หรือดำริเป็นลายลักษณ์อักษร ข้อ ๒ มีคำสั่งให้เยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและผู้ได้รับผลกระทบ ข้อ ๓ เผยแพร่ คำวินิจฉัยต่อสาธารณะผ่านช่องทางของสื่อมวลชน ข้อ ๔ เพิกถอนสมาชิกภาพ ตรงนี้ มีความสำคัญครับ เพราะว่าสิ่งที่กระทบต่อสิทธิของเขาคือการถูกเพิกถอนสมาชิกภาพ นั่นคือที่เขาขออนุญาตไว้ตอนแรกตอนที่เขาประกอบอาชีพออกใบอนุญาตให้เขา แล้วสภาวิชาชีพ หรือองค์กรสื่อมวลชนก็ออกใบอนุญาตให้เขา แต่พอต่อมาเขาทำ ผิดจริยธรรม มีคำวินิจฉัยออกมาว่าให้เพิกถอนสมาชิกภาพ แต่ท่านไปตัดในเรื่องของมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๐ ว่าด้วยการลงโทษ คือไม่มีใบอนุญาตแล้ว แล้วจะมีความหมายอะไรครับ ทำผิดแล้วในที่สุดก็เพิกถอนก็ไม่มีความหมายอะไร เขาก็จะอยู่อย่างผู้ไม่มีใบอนุญาต ถามว่า ท่านไปยกเลิกว่าถ้าไม่มีใบอนุญาตแล้วมีความผิด ถ้าย้ายค่ายไปอยู่ค่ายอื่นไม่มีใบอนุญาต โดยกฎหมายที่ท่านแก้ไขใหม่ก็ไม่มี ความผิด แล้วบทลงโทษ (๔) ของมาตรา ๘๕ จะมีผล อย่างไร อย่างไรก็แล้วแต่แสดงให้เห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ก็ยังมีความอีหลักอีเหลือ แล้วยังมี

ความคลุมเครืออยู่ในบางบทบัญญัติ ผมยกตัวอย่างอันนี้ง่าย ๆ มาตรา ๘๕ ท่านเห็นแล้วนะครับ และขอโอกาสนี้เพิ่มไปว่าที่ท่านใส่บทลงโทษไว้ ๔ ประการนั้น ผมขอให้เป็น ๕ ประการ เพิกถอนใบอนุญาตท่านจะทำหรือไม่ โอเค (Okay) ท่านไปว่ากันนะครับ ท่านควรจะย้ายลงมาอยู่ (๕) (๔) ที่กระทำการควรจะเพิ่มคือการพักใช้ใบอนุญาต สมมติเรื่องใบอนุญาต หรือพักใช้ใบรับรองก็แล้วแต่ พัก ๓ เดือน พัก ๖ เดือน พัก ๑ ปี อะไรเป็นต้น ไม่ใช่บทลงโทษคือว่ากล่าวตักเตือน เผยแพร่คำวินิจฉัยเสร็จ แล้วอันสุดท้ายบอกว่า ให้เพิกถอนใบอนุญาตเลย ผมว่ามันรุนแรงเกินไป ท่านต้องไปแก้ไขให้เพิ่มเรื่องของการพักใช้ใบอนุญาต ๑ เดือน ๓ เดือนตามความรุนแรง เหมือนใบประกอบวิชาชีพแพทย์ครับ ทำความผิดอย่างนี้พักใช้ใบ ๓ เดือน ทำอย่างนี้พักใช้ ๖ เดือน ทำอย่างนี้รุนแรงมาก เพิกถอนไปเลย อันนั้นก็ว่ากันไป สิ่งที่สำคัญคือทางออกของกฎหมายฉบับนี้เป็นสิ่งที่ผมว่า ตอนนี้ทุกฝ่ายก็จับจ้องและมองอยู่ด้วยความห่วงใยและความกังวล ท่ามกลางกระแส บางคนพูดไปถึงขั้นว่าเรื่องนี้กระทบต่อเก้าอี้หรือความแข็งแรงของรัฐบาล ผมไม่มองไปถึงขนาดนั้น ผมว่าคงไม่ได้ไปถึงขนาดนั้น แล้วผมก็ไม่ห่วง ไม่กังวลในจุดนั้น เพียงแต่มองว่าในสถานการณ์ที่เราียังพูดกันได้ว่าเรื่องนั้น กฎหมายฉบับนี้คงจะต้องมีการปรับแก้ เพราะท่านได้แจกเอกสาร เอ ๔ (A4) ๒ หน้านี้ แต่การแก้ไขนี้เยอะมาก ๆ เยอะจนกระทั่งมองว่าถ้าเรามีการลงมติในวันนี้แล้วให้กรรมการไปแก้ไขมา -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

พฤษภาคม ๗๐/๑

ผมก็ยังนึกไม่ออกว่าแก้ไขมาแล้วจะเป็นไปอย่างไรที่ทางสมาชิกได้อภิปรายแล้วก็ยื่นข้อเสนอไว้หรือไม่ อย่างไร เพราะฉะนั้นแล้วแต่จะมีผู้เสนอต่อไป แต่ส่วนตัวของผม ผมก็คงมีการหาหรือที่จะเสนออะไรได้ต่อไป ท้ายที่สุดนี้ผมฝากท่านประธานกรรมาธิการผ่านทางท่านประธานไว้อย่างนี้ครับว่า คือกฎหมายฉบับนี้เนื่องจากมีความสำคัญ แล้วสมาชิกส่วนมากก็ได้รับเอกสารกันเมื่อเช้า ที่อยู่ในเว็บไซต์ (Web Site) นั่นก็เป็นจำนวนเยอะมากไม่มีปัญหาที่จะเปิดสไลด์ (Slide) ดูจนทั่วถึง เราก็อภิปรายกันด้วยเวลาพอสมควรแล้ว แล้วก็ใช้ข้อมูลมาประกอบการพิจารณามาก แล้วท่านจิตติวัจน์อาจจะมียุทธศาสตร์อะไรขึ้นมาที่ยินดีที่จะปฏิบัติตาม ขอขอบคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญ พลเอก จิตติวัจน์ กำลังเอก ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขอเชิญครับ

พลเอก จิตติวัจน์ กำลังเอก : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ และเพื่อนสมาชิกทุกท่าน ผม พลเอก จิตติวัจน์ กำลังเอก สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หมายเลข ๔๗ ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานให้ทราบว่าก่อนการเข้าประชุมผมได้ติดตามข่าวทั้งหนังสือพิมพ์ สื่อออนไลน์ (Online) ก็ค่อนข้างที่จะมีความกังวลและลังเลใจพอสมควรว่ากรรมาธิการจะเสนอเรื่องที่ขัดต่อความคิดเห็นของสาธารณชนหรือไม่ แต่ต่อมาเมื่อผมได้ฟังคำอภิปรายของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศจนกระทั่งถึงผมเป็นคนสุดท้าย ผมก็ไม่เห็นว่ามีอะไรน่ากังวลใจเลย สิ่งที่ท่านกรรมาธิการได้เสนอมาเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง แล้วก็สิ่งที่คิดว่าเป็นประโยชน์ถ้าเราสามารถจะดำเนินการได้ เราอย่าพูดเลยครับว่าจะถูกใจไปทั้งหมด ผมคิดว่าคงเป็นไปได้ แต่ผมอยากจะขอขอบคุณท่านสมาชิกที่ได้เปิดโลกทัศน์ในวันนี้ทั้งท่านที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยทำให้เรามีตรรกะ สมาชิกที่เหลือที่นั่งฟังอยู่ท่านใช้วิจารณญาณแล้วก็คิดว่าจะลงความเห็นอย่างไร ซึ่งสุดท้ายแล้วแต่เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ผมยังขอขอบคุณไปถึงองค์กรระหว่างประเทศที่ยังให้ข้อคิดเห็นในประเด็นนี้ เป็นห่วงประเทศไทย แต่ท่านประธานครับ ผมคิดว่าปัญหาของประเทศไทยคนไทยเท่านั้นที่จะรู้จะเข้าใจ ถึงเราจะยืนต่างที่กันแต่เราใช้ภาษาเดียวกัน

เราอยู่ในสังคมเดียวกัน และผมไม่เชื่อว่าเราทำความเข้าใจกันไม่ได้ ดังนั้นกรุณาอย่าใช้ความรุนแรง กรุณาอย่าใช้คำพูดที่ทำให้ฟังแล้วเข้าใจต่อกันเลยครับ เพราะผมเห็นว่าเราก็ต่างเข้ามาช่วยทำให้ประเทศของเราดีขึ้น ที่ผมพูดหมายถึงสภาพของสังคมไทยนะครับ ผมไม่ได้ว่ากล่าวสมาชิกท่านใดในสภาแห่งนี้ ในเมื่อผมมีตรรกะแค่เป็นผู้ที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ท่านประธานтинพันธุ์ท่านก็ได้กล่าวไว้แล้วเมื่อเช้านี้ว่ายังมีอีกหลายขั้นตอนเราเป็นขั้นตอนหนึ่ง แต่ถ้าเราไม่เริ่มต้นจะถึงจุดหมายหรือครับ ก็ลำบากที่จะถึงจุดหมาย พอกลับมาเรื่องสื่อผมพยายามอ่าน ผมเอาไปอ่านที่บ้าน อ่านแล้วก็คงจะอธิบายได้ไม่ดีเท่ากับท่านที่ได้อธิบายมาแล้ว เพราะหลายท่านมีความรู้ความชำนาญ มีความสามารถที่เหนือกว่าผม -----

ผมก็เห็นท่านแม่ทัพวรชัยท่านพูดแบบทหารที่ท่านมีความรับผิดชอบต่อความเป็นความตายของลูกน้องของท่านที่เสียสละชีวิตป้องกันประเทศชาติ ผมก็เป็นทหารครับ ผมก็อยากจะใช้ความเป็นทหารของผมคือปิดตำราทั้งหมดและใช้ตรรกะใช้จุดยืนของผมเพื่อจะแสดงความเห็น เพื่อจะแสดงข้อคิดเห็นและอภิปรายในประเด็นนี้ถึงแม้ผมจะเป็นทหารแต่บังเอิญผมได้รู้จักปูชนียบุคคลในวงการหนังสือพิมพ์ ๒ ท่าน ท่านแรก เป็นผู้ก่อกำเนิดหนังสือพิมพ์สยามรัฐคือท่านหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ท่านที่ ๒ คือท่านประพันธ์ เสดระกุล ผู้ซึ่งบุกเบิกหนังสือพิมพ์เดลินิวส์แล้วก็เป็นผู้ขายของดอกเตอร์ประภาซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการซึ่งท่านไม่ได้ขึ้นมานั่งบนบัลลังก์นี้ ที่ผมพูดถึงปูชนียบุคคลทั้ง ๒ ท่านนี้ เพราะว่าท่านเป็นสื่อครับ เป็นสื่อประเภทไหน ประเภทที่อยู่ท่ามกลางความผันผวนทางการเมืองทั้งในประเทศและนอกประเทศอย่างไม่สามารถที่จะคาดเดาได้ ท่านมีสันติบาลท่านมีกระทรวงมหาดไทยควบคุมอยู่ในขณะนั้นแต่ท่านก็ยังเป็นเสาหลักของประชาธิปไตยได้ เพราะอะไรครับ ผมอยากจะถามตัวเองและส่งคำถามนี้ถึงท่านประธานไปยังท่านสมาชิกต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะว่าจริยธรรมความสำนึกในการเป็นสื่อ ความสำนึกในความเที่ยงตรงในการเสนอข่าว และคุณธรรมประจำใจที่ท่านมี ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ขณะนี้โชคชะตาของประเทศชาติอยู่ในกำมือของท่านเราจะต้องฝากชื่อของเราให้ลูกหลานได้ทราบไว้ ผมเป็นนักความมั่นคง ผมเชื่อว่าถ้าประเทศชาติมั่นคงแล้วเรื่องอื่น ๆ ก็จะตามมาเมื่อมีความมั่นคงแล้วผมก็มีจุดยืนของผม จุดยืนของผมง่าย ๆ ผมเชื่อว่าถ้าคนไทยทุกคนมีจุดยืนเช่นนี้ประเทศไปรอดครับ จุดยืนดังกล่าวก็คือพิทักษ์องค์ราชันसानฝันเพื่อปวงชนพิทักษ์องค์ราชันท่านจะทำได้อย่างไร เมื่อสื่อริมโขงก็ยังละเมิดมาตรา ๑๑๒ อยู่ท่านสาวมือไปได้อย่างไรถ้าท่านไม่ปฏิรูป ส่วนसानฝันเพื่อปวงชนนั้นผมคิดว่าพวกเราทำมาเยอะจะทำสักอีกเรื่องก็ไม่ใช่เป็นเรื่องยากลำบากประการใด ทั้งนี้เพราะว่าการปรับแก้ นั้นเราก็ปรับปรุงไปตามที่สมาชิกสภาท่านได้อภิปราย ผมถึงเห็นว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เราควรจะทำดำเนินการอย่างเร่งด่วน ถ้าเราสามารถจัดการเรื่องพวกนี้ได้พาร์ติซานมีเดีย (Partisan Media) ก็จะหมดไป เมื่อสักครู่นี้ท่านวรวิทย์ได้พูดถึง ท่านได้ให้ความรู้มากเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้ อันนี้เป็นข้อเท็จจริงนะครับ ๑๐ ปีที่ผ่านมาท่านเห็นว่ากลุ่มผลประโยชน์มีข่าวใส่ร้ายป้ายสีซึ่งกันและกัน ใครชอบฝ่ายไหนก็ฟังแต่ฝ่ายนั้น ฟังทั้งวันทั้งคืน เรื่องพวกนี้ต่างหากที่เราจำเป็นต้องมีจริยธรรม ต้องมีการปฏิรูป ดังนั้นผมอยากจะขอสรุปว่าผมเห็นด้วยกับ

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กัลยาณี ๗๑/๒

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนที่เสนอเรื่องราวเข้ามาในวันนี้ ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดจะขอให้สิทธิอภิปรายไหมครับ ความจริงผมก็ตั้งใจจะลงไปอภิปรายเหมือนกัน แต่ว่าเมื่อมีสมาชิกอภิปรายได้ครอบคลุมครบถ้วนถึง ๒๐ ท่านแล้ว เห็นว่ามีประเด็นครอบคลุมทั้งที่เห็นด้วยทั้งหมด เห็นด้วยบางส่วน ไม่เห็นด้วย เสนอแนะ เพราะฉะนั้นก็เป็นประเด็นที่ทางกรรมการจะได้ตอบชี้แจงประเด็นข้อซักถามของสมาชิกนะครับ ถ้าไม่มีท่านสมาชิกอภิปรายก็ถึงเวลาที่จะปิดอภิปรายแล้วให้ทางกรรมการได้ชี้แจงครับ ขอเชิญท่านเฉลิมชัย เกรียงงาม ครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ท่านประธานครับ เมื่อสักครู่นี้เนื่องจากเวลาจำกัด ผมมีประเด็นเสนออีกสั้น ๆ ๑ นาทีเท่านั้นเอง ท่านอนุญาตไหมครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ท่านได้ใช้สิทธิอภิปรายไปแล้ว อันนี้จะหารือหรือว่าจะซักถาม

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : แล้วแต่ท่านประธานจะอนุญาต

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ถ้าเป็นประเด็นที่ท่านจะเพิ่มเติมหรือซักถาม ให้กรรมการเขาตอบแล้วท่านใช้สิทธิตอนนั้นอีกทีหนึ่ง

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : กรรมการจะได้ตอบทีเดียว ผมว่าใช้เวลา ๑ นาทีเท่านั้นเองท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ท่านประธานครับ ถ้าสมาชิกได้กรุณาดูกรรมการด้วยนะครับ ผมอยากจะหาทางออกทางสายกลางเพราะคุยกับหลายฝ่ายมาแล้วว่าถ้ามีการแก้ไขอีกนิดเดียวอาจจะอ่อนลงมา คือมาตรา ๑๘ ระบุว่าผู้เสียหายร้องเรียนจุด จุด จุดไป แล้วจบท้ายมาตรา ๑๘ นี้ด้วยคำว่า คำวินิจฉัยของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติให้ถือเป็นที่สุด อันนี้คือสิ่งที่ เป็นข้อกังวลของสื่อที่ผมคุยมาแล้วก็ยังไม่ได้เป็นทอล์ก ออฟเดอะทาวน์ (Talk of the town) ในประเด็นนี้ ถ้าทางกรรมการท่านช่วยกรุณาไปทำให้เรื่องคำวินิจฉัยของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นที่สุดมันอาจจะอ่อนลง ในกรณีที่คำวินิจฉัยบอกว่าไปเพิกถอนใบอนุญาตหรืออะไรก็แล้วแต่ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ แล้วมีช่องทางที่จะทำให้สื่อที่ได้รับการร้องเรียนหรือถูกวินิจัยมีช่องทางที่จะไปร้องอุทธรณ์ต่ออย่างอื่น การโต้แย้งหรือการถกเถียงกันในประเด็นนี้อาจจะอ่อนลงได้ ผมเรียนเสนอทางกรรมการผมยกตัวอย่างของสภาวิชาชีพแพทย์ กรรมการแพทยสมาคมให้เพิกถอนใบอนุญาตแพทย์นาย ก นาย ก อยู่เฉย ๆ จะมีอันหนึ่งเขาเรียกว่าใช้สิทธิยับยั้ง มีการใช้สิทธิยับยั้งโดยนายกแพทยสภาพิเศษ เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นทางออกในการที่จะทำให้เหตุการณ์ทำนองนี้อ่อนลง เรียนเสนอกรรมการครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เมื่อสมาชิกได้อภิปรายพอสมควรและไม่มีผู้แสดงความจำนงเพิ่มเติมนะครับ ผมขอปิดการอภิปราย ต่อไปขอเชิญท่านประธานกรรมการ และกรรมการได้ตอบชี้แจง ข้อซักถามสมาชิกครับ

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร (ประธานกรรมการ) : กราบขอบคุณ ท่านประธานครับ ในโอกาสแรกนี้กระผมขอมอบให้คุณจุไรรัตน์ และ พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ เป็นผู้ตอบนะครับ และในตอนท้ายผมจะกล่าวสรุปทั้งหมดแล้วก็ขอเสนอโหวต กราบขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญกรรมการชี้แจง ดอกเตอร์จุไรรัตน์ครับ

นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานและสมาชิก สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพทุกท่าน ดิฉัน นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ๐๓๐ วันนี้ต้องกราบขอบพระคุณท่านประธานที่ให้ โอกาสได้มาตอบคำถามแล้วก็ตอบข้อซักถามของท่านสมาชิกสภาที่มีเกียรติทุกท่าน เดิมทีดิฉันอยู่กรรมการด้านการศึกษาและย้ายมาอยู่กรรมการด้านการสื่อสารมวลชน วันนี้รู้สึกมีความภาคภูมิใจนะค่ะ รู้สึกว่าเป็นวาสนาที่ได้มาอยู่กรรมการด้านการสื่อสารมวลชน เพราะว่าดิฉันเห็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญแล้วก็เป็นประเด็นที่จะตอบกับท่านสมาชิกสภาโดยรวม ท่าน พลเอก เลิศรัตน์ ที่เคารพ ท่านศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม ท่าน พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ในเรื่องของจริยธรรมสื่อและมาตรฐานวิชาชีพสื่อ รวมทั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชน ประเด็นเหล่านี้เป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากว่าร่าง พ.ร.บ. นี้ ใช้ชื่อว่าร่าง พ.ร.บ. คຸ່ມครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

สิ่งสำคัญที่สุดของร่าง พ.ร.บ. นี้คือประชาชนจะได้รับการคุ้มครองด้วย นอกจากสื่อจะได้รับการคุ้มครองเท่านั้น ในการที่เรากำหนดร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้รวมบทเฉพาะกาลเดิมที่มีทั้งหมด ๑๐๐ มาตรา ในแต่ละมาตราก็จะมีส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขออนุญาตนำเสนอส่วนที่ ๕ ประกอบด้วยมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน ส่วนที่ ๖ ส่วนที่ ๗ ส่วนที่ ๘ ส่วนที่ ๙ และส่วนที่ ๑๐ แต่จะมีแค่บางส่วนเท่านั้นที่เกี่ยวข้องกับคำถามของท่านสมาชิกสภาทั้ง ๓ ท่าน และอาจจะครอบคลุมไปถึงท่านอื่น ๆ ด้วย ถ้าหากว่าจะเกิดประโยชน์ คำถามทั้งหมดโดยรวมแล้วท่านมองว่ายังไม่มีอะไรชัดเจนในร่าง พ.ร.บ. นี้ ดิฉันสามารถตอบได้ว่าขณะนี้เริ่มจุดเริ่มต้นที่สำคัญหากว่าร่าง พ.ร.บ. นี้ผ่านหลักการสำคัญของร่าง พ.ร.บ. นี้ตามกฎหมายก็จะต้องมีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติเพื่อมาคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและทำให้สื่อมวลชนที่ทำอาชีพสื่อมวลชนอยู่แล้วได้กำหนดมาตรฐานตัวเองแล้วก็พัฒนาตัวเองมากขึ้น ทั้งสื่อมวลชนรุ่นเก่า สื่อมวลชนรุ่นใหม่ และสื่อมวลชนที่จะเป็นอนาคตของชาติต่อไป ตัวดิฉันเองมองว่าสื่อมวลชนมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการพัฒนาประเทศ สื่อมวลชนมีนัยสำคัญกับการที่จะนำความคิดของคน ถ้าหากสื่อมวลชนมี พ.ร.บ. ฉบับนี้ขึ้นมาเราก็จะพบว่ามาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ ในส่วนนี้เขาพูดถึงมาตรฐานกลาง ยังไม่ได้พูดถึงรายละเอียดของจริยธรรมสื่อเนื่องจากว่าเราจะต้องมีคณะกรรมการจริยธรรมขึ้นมาก่อน ดังนั้นเนื้อหาสาระต่าง ๆ การเดินทางของรายละเอียดที่ถูกต้องก็ต้องให้ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ผ่านไปเสียก่อน ในส่วนสำคัญเรื่องของมาตรฐานต่าง ๆ เราจะเห็นได้ว่าอย่างที่ท่านดุสิตถามหรือท่านเลิศรัตน์ได้กรุณาให้คำแนะนำว่าควรจะต้องเขียนให้ชัดเจน ในเรื่องของมาตรฐานจะต้องหลังจากที่เรามีคณะกรรมการสภาวิชาชีพซึ่งในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้กำหนดที่เป็นประเด็นที่มีปลัดกระทรวงวัฒนธรรมและปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมาเป็นคณะกรรมการสภาวิชาชีพ ซึ่งจะสรุปอย่างไรวินั้นก็คงจะต้องแล้วแต่สภานี้แหละ หากว่าเรามีสภาวิชาชีพเรียบร้อยแล้ว สภาวิชาชีพก็จะทำหน้าที่กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ บอกไว้ว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารพร้อมการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมวิชาชีพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้เดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ ตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ ก็ถือว่าเป็นหลัก ส่วนร่าง พ.ร.บ. ของคณะกรรมการนี้เอง

ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในมาตราต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า ยกตัวอย่าง เช่น มาตรา ๑๕ ได้เขียนไว้ว่า องค์การวิชาชีพสื่อมวลชนต้องมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งใน ๘ ข้อ ต้องดำเนินการตามนี้ ยกตัวอย่าง เขาบอกว่าองค์การวิชาชีพสื่อมวลชนต้องส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานจริยธรรมของสมาชิกให้มีความครบถ้วน ครอบคลุมทุกด้าน และสอดคล้อง ตัวอย่างต่อไปเช่นในมาตรา ๒๙ ได้เขียนไว้ว่า -----

สภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติต้องมีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้ (๓) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และฝึกอบรมผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนให้มีความรู้ ความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีพัฒนาการ หรือ (๔) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อ ครม. เกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน และมาตรการการคุ้มครองประชาชนจากการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนหรือปัญหาสื่อมวลชนของประเทศ นอกนั้นก็จะมีในมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ ส่วนที่ ๕ ที่ว่าด้วยมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชน หรือส่วนที่ ๖ เรื่องของการส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนต่าง ๆ ขออนุญาตเจ้าหน้าที่เปิดสไลด์ (Slide) ให้หน่อยค่ะ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ (กรรมาธิการ) : มาตรา ๕๗ ถ้าท่านสมาชิกที่เคารพทุกท่านมีโอกาสได้ดู จะเห็นได้ว่าตัวนี้จะเป็นจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ที่สำคัญในการที่จะทำให้ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องคุณภาพการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร การป้องกันจากสื่อปลอม ๆ และรักษาสื่อที่ดี ๆ ไว้ได้ แล้วทำให้ประชาชนในประเทศได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้เชื่อมโยง ได้เห็นความหลากหลายของปัญหาต่าง ๆ หรือข้อดีต่าง ๆ ในการนำเสนอจากสื่อ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่ามาตรา ๕๗ ซึ่งพูดถึงเรื่องมาตรฐานกลาง เดี่ยวจะเชื่อมโยงไปถึงมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานจริยธรรมด้วย ตรงนี้อยากจะขอยกประเด็นว่ามาตรา ๕๗ นั้นมาตรฐานกลางซึ่งจริง ๆ ก็คือมาตรฐานจริยธรรมสื่อมวลชนนั่นเอง มาตรฐานกลางที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด ตอนนี้เรายังไม่มีสภาวิชาชีพ เมื่อได้สภาวิชาชีพเราก็จะกำหนด เพราะฉะนั้นก็จะแกรนด์ (Grand) แล้วก็จะสมบูรณ์มากกว่านี้ ตามมาตรา ๔๕ (๒) อย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสารจะต้องถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้าน และให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย แค่นี้ข้อเดียวตัวดิฉันเองในฐานะกรรมาธิการรู้สึกสบายใจ รู้สึกปลอดภัย

๒. ข้อนี้สำคัญ การนำเสนอเนื้อหาและข้อมูลข่าวสารจะต้องตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลอื่นและคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว

และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเยาวชนและผู้ด้อยโอกาส ในสังคม ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการซ้ำเติมผู้ประสบเคราะห์กรรม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการนำเสนอ เนื้อหาที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังกันระหว่างกลุ่มคนในชาติหรือศาสนาหรือการใช้ ความรุนแรงระหว่างกัน อันนี้ยกตัวอย่างนะคะ ที่เหลือก็อยากจะฝากให้ท่านสมาชิก สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศลองดูว่าเอาแค่ข้อ ๑ ข้อ ๒ บ้านเมืองสงบแล้วค่ะ แล้วต่างคนต่างทำหน้าที่กันไปจะไม่เกิดความวุ่นวายในทันที เพราะฉะนั้นในส่วน ของ มาตรฐานวิชาชีพ ในส่วนของมาตรฐานกลางก็คงจะต้องรอสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ เรียบร้อยก่อน ขอบพระคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านพิสิษฐ์ เปาอินทร์ ครับ

พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในฐานะกรรมาธิการ ขอบพระคุณท่านสมาชิก ที่ได้อภิปรายให้ข้อเสนอแนะกับคณะกรรมาธิการ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะ ปรับปรุงเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ตรงกับเจตนารมณ์ ได้ยิ่งขึ้น เราได้มีการอภิปรายกันมาเป็นเวลายาวนานประมาณ ๖ ชั่วโมง -----

บางครั้งผู้อภิปรายก็ได้ตอบประเด็นคำถามของท่านสมาชิกไปแล้ว ในประเด็นเรื่อง
 ขัตรีรัฐธรรมนูญผมคงเอากระชับ ๆ เพื่อให้การดำเนินการประชุมเป็นไปอย่างเรียบร้อย
 มีความสมบูรณ์ชัดเจน ประเด็นที่สมาชิกหลายท่านมีความห่วงใยว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 ขัตรีรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือไม่ มาตรา ๓๖ เรื่องการจำกัด
 สิทธิเสรีภาพ การออกเป็นกฎหมายต้องทำเท่าที่จำเป็น ในร่างกฎหมายฉบับนี้ประเด็นที่
 ถกเถียงกันในเรื่องจำกัดสิทธิเสรีภาพคงจะมีประเด็นเดียว ก็คือในเรื่องใบอนุญาต
 ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ซึ่งท่านประธานกรรมาธิการก็ได้ชี้แจงต่อสภาแห่งนี้ว่า
 ขอเปลี่ยนเป็นใบรับรองซึ่งออกโดยองค์กรสื่อมวลชน ประเด็นนี้ก็คงไม่มีปัญหา ส่วนมาตรา ๓๔
 บุคคลมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น พูด หรือเขียน หรือพิมพ์ ผมว่าประเด็นนี้
 ท่านสมาชิกคงมีความกังวลในเรื่องออนไลน์ (Online) ซึ่งผมขออนุญาตตอบชี้แจงร่วมกับ
 ประเด็นในคำนิยามของคำว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนในมาตรา ๓ อย่างที่ผมได้กราบเรียน
 ตั้งแต่ต้นว่าสื่อปกติไม่มีปัญหา สามารถจับต้องได้ ตรวจสอบได้ แต่สื่อออนไลน์ (Online)
 จะทำอะไร ผมขออนุญาตชี้แจงอย่างนี้ครับ เหตุที่เรามีการเพิ่มถ้อยคำว่า มีรายได้จากงาน
 ที่กระทำไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมก็คือสื่อออนไลน์ (Online) เป็นคนเดียวที่ทำได้ทุกอย่าง
 และไม่มีสังกัด รายได้ก็ไม่ใช่ว่ามาจากเจ้าของสื่อ ตามคำนิยาม ฉะนั้นในการบัญญัติถ้อยคำ
 ที่เพิ่มขึ้นมาก็เพื่อที่จะคงเจตนารมณ์ในการที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน
 ก็คือรูปแบบ คือต้องมีเจตนารมณ์ในการที่จะนำข้อมูลข่าวสาร เนื้อหาเพื่อประโยชน์สาธารณะ
 ไปสู่มวลชนอย่างปกติหรือทำอย่างสม่ำเสมอ ทำเพื่ออะไรครับ มีเจตนาพิเศษ
 นอกจากเจตนาในการกระทำเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนแล้ว ยังมีเจตนาพิเศษ
 คือจุดประสงค์ที่จะมีรายได้ ต้องได้รายได้ประจำจากงานที่กระทำไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
 ทำไมเราถึงใช้คำว่า ทางตรงหรือทางอ้อม เนื่องจากคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพ
 สื่อออนไลน์ (Online) จะมีรายได้อยู่ ๒ ลักษณะ หรือบางครั้งอาจจะมีทั้ง ๒ ลักษณะ
 หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ฉะนั้นเพื่อให้การกำหนดคำนิยามของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน
 ซึ่งจะสามารถตอบโจทย์ได้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีซึ่งมีการพัฒนา ไม่ใช่
 เราออกกฎหมายวันนี้ แต่พออีก ๖ เดือนหรืออีก ๑ ปีไม่สามารถบังคับใช้ได้ ตรงนี้จะเป็น

๑๕๐

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๗๕/๒

การตอบโจทย์ ซึ่งผมเชื่อว่าท่านประธาน ท่านสมาชิกย่อมทราบดีว่าขณะนี้ประโยชน์ของสื่อออนไลน์ (Online) มีมากมายมหาศาล ขณะเดียวกันโทษก็มีมากมายมหาศาลเช่นเดียวกัน คณะกรรมการจึงบัญญัติเพิ่มเติมมาในร่างกฎหมายฉบับนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีนะครับ

ประเด็นต่อไป เรื่องสมาชิก ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ท่านเฉลิมชัย
เครื่องาม ได้มีความเป็นห่วงว่ามาตรา ๘๕ เมื่อมีการลงโทษแล้วไม่สามารถที่จะดำเนินการได้
เนื่องจากสมาชิกไม่มีใบอนุญาต -----

- ๗๖/๑

ขอกราบเรียนอย่างนี้ครับ ผมอยากขออนุญาตพูดรวม ๆ เลยว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้มุ่งประสงค์ให้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนมีสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารบนความรับผิดชอบ รับผิดชอบต่ออย่างไรครับ ก็คือการดูแลตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องดูแลตนเองให้ผู้ประกอบวิชาชีพอยู่ในมาตรฐานกลางที่สภาวิชาชีพกำหนด ผู้ประกอบวิชาชีพดูแลตนเอง องค์การสื่อมวลชนที่ผู้ประกอบวิชาชีพสังกัดต้องดูแลผู้ประกอบวิชาชีพในสังกัดให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรม องค์การสื่อมวลชนก็คือการรวมกลุ่มขององค์การสื่อมวลชนตั้งแต่ ๑๐ องค์การขึ้นไป มีสมาชิกตั้งแต่ ๕๐๐ คนขึ้นไป ก็ดูแลอีกชั้นหนึ่ง เป็นลักษณะของการดูแลกันเองในลักษณะของการรวมกลุ่ม ซึ่งจะมีข้อกำหนดมาตรฐานจริยธรรมขององค์การ เช่นเดียวกันสภาวิชาชีพก็จะเป็นลักษณะของการกำกับร่วม ทำไมเราต้องมี ทำไมเราไม่ใช้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนอยู่ในสภาอย่างเดียว ขอเรียนว่าการสอบสวนดำเนินการผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมอยู่บนหลักการกำกับดูแลกันเอง มีการพิจารณาลงโทษ สอบสวนลงโทษในองค์กรก่อน เมื่อผู้ได้รับผลกระทบหรือผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนได้รับผลกระทบจากการลงโทษไม่พอใจการลงโทษขององค์กรก็จะทำอุทธรณ์ไปยังองค์กร ถ้าไม่พอใจผลการพิจารณาขององค์กรก็จะขึ้นไปสู่สภาวิชาชีพ ๒ ชั้นแรกเป็นการพิจารณาดำเนินการกันเองในกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเท่านั้น เมื่อผ่านการพิจารณาลงโทษทางจริยธรรม ๒ ชั้นไม่เป็นที่พอใจของผู้ได้รับผลกระทบ ก็จะไปสู่กระบวนการพิจารณาของสภาวิชาชีพสื่อมวลชน โดยคณะกรรมการจริยธรรมของสภาวิชาชีพเป็นผู้ดำเนินการ ทำไม ๒ ชั้น ซึ่งพิจารณาลงโทษกำหนดโทษโดยสื่อมวลชนไม่เป็นที่พอใจของผู้ได้รับผลกระทบ ชั้นที่ ๓ ในหลักการก็คือคงจะต้องให้คนอื่นมาเป็นผู้ร่วมในการพิจารณา ในมุมมองของประชาชน ในมุมมองของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในกฎหมายนั้น ๆ ในมุมมองขององค์กรอิสระที่เรากำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการตามจริยธรรมมีความสมบูรณ์ มีความชัดเจนอย่างแท้จริง นี่คือเหตุผลว่าทำไมถึงต้องมีส่วนอื่นเข้ามาอยู่ในคณะกรรมการสภาวิชาชีพ บทลงโทษอย่างที่ผมได้กราบเรียนไปแล้วว่า คำว่า สมาชิก ในกฎหมายฉบับนี้หมายความว่าองค์การสื่อมวลชน องค์การสื่อมวลชนดูแลผู้ประกอบวิชาชีพในสังกัด องค์การรวมเป็นองค์การ องค์การกฎหมายบัญญัติต้องเป็น

๑๕๒

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

ณัฐวัฒน์ ๗๖/๒

สมาชิกของสภาวิชาชีพ ฉะนั้นคำว่า สมาชิก ในกฎหมายฉบับนี้คือองค์การสื่อมวลชน
ซึ่งมาตรการในการลงโทษตามมาตรา ๘๕ ตรงนี้ -----

- ๗๗/๑

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๗๗/๑

ไม่ได้มีความผูกพันเกี่ยวเนื่องกับบทบัญญัติการลงโทษเกี่ยวกับเรื่องใบอนุญาตที่คณะกรรมการได้ขอตัดออกไปในเรื่องประเด็นเกี่ยวกับสมาชิกภาพ ผมขออนุญาตนำเรียนเพื่อความเข้าใจ ขอบพระคุณโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านเลขาธิการ รัตนวานิช ท่านให้ข้อสังเกตมากมายซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการ สิ่งต่าง ๆ ที่ท่านสมาชิกได้อภิปราย ได้เสนอแนะ คณะกรรมการก็พร้อมที่จะรับไปพิจารณาปรับปรุงเจตนารมณ์ของท่าน ก่อนจะปิด ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน พอดีระหว่างนั่งฟังอภิปรายมีนิทานเรื่องลูกกับลิง ผมก็เลยมามองว่าถ้าเกิดตรงนั้นเป็นคน ไม่ใช่ลิง คนคงต้องไปตีคนที่มาตีบ้านลูก ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดจะซักถามไหมครับ เชิญท่านคำณูณ ท่านคำณูณสักครู่ครับ ท่านประธานมีอะไรจะกล่าวหรือเปล่า ให้ท่านประธานสรุปก่อนแล้วกันนะครับ เชิญท่านประธานคณิตครับ

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร (ประธานกรรมการ) : กราบขอบพระคุณท่านประธาน กราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกนะครับ กระผมขออนุญาตใช้เวลาสักนิดหนึ่ง มีเอกสารเปิดจากสถานเอกอัครราชทูตไทยในประเทศสิงคโปร์ ผมขออนุญาตอ่านนิดหนึ่งแค่หน้ากว่า ๆ เป็นการตอบกลับที่คณะกรรมการของกระผมได้ถามไปยังประเทศต่าง ๆ เพราะว่ามีการดำรงของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีประยุทธ์ว่าขอให้ศึกษาดูการบริหารจัดการด้านสื่อสารมวลชนของประเทศต่าง ๆ ด้วยจะได้รู้แนวทางของเขาของประเทศสิงคโปร์เขาอย่างนี้ครับ การบริหารจัดการสื่อมวลชนของรัฐบาลสิงคโปร์มีความเข้มงวด โดยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์การนักข่าวไร้พรมแดน องค์การเพื่อสิทธิมนุษยชน และองค์การสหประชาชาติ ต่างจัดอันดับให้สิงคโปร์มีเสรีภาพในการแสดงออกในระดับต่ำ โดยเมื่อปี ๒๕๕๘ องค์การนักข่าวไร้พรมแดนได้จัดให้ดัชนีเสรีภาพของสื่อมวลชนประเทศสิงคโปร์จัดอยู่ในลำดับที่ ๑๕๓ จาก ๑๕๘ ประเทศทั่วโลก ต่ำที่สุดในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ๒. รัฐธรรมนูญประเทศสิงคโปร์กำหนดให้รัฐบาลมีอำนาจในการกำกับดูแลการทำงานของสื่อมวลชนค่อนข้างมาก แม้ว่าในส่วนแรกของอาร์ติเคิล ๑๔ (Article 14) ในพาร์ท ๔ (Part 4) ของรัฐธรรมนูญจะให้สิทธิและเสรีภาพพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นของพลเมืองเช่นเดียวกันกับรัฐธรรมนูญของประเทศในแถบตะวันตก แต่เมื่อพิจารณา

ในรายละเอียดจะพบว่าคอร์ส (Course) ที่ ๒ และ ๓ ได้ให้อำนาจรัฐบาลในการควบคุม การแสดงความคิดเห็นหากมีความจำเป็นด้วยเหตุผลทางด้านการรักษาความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรม การผดุงสถาบันนิติบัญญัติ และตุลาการ ๔-๕ ข้อ และการป้องกันการกระทำผิดกฎหมายโดยหมิ่นประมาท และปลุกปั่นมวลชน สิ่งเหล่านี้รัฐบาลสิงคโปร์ยอมไม่ได้ ข้อ ๓ รัฐบาลสิงคโปร์ออกกฎหมาย อาญาพิณัล โค้ด เซกชัน ๔๙๙ (Penal Code Section 499) และกฎหมายแพ่ง เพื่อควบคุม การแสดงความคิดเห็นที่เข้าข่ายหมิ่นประมาทภายใต้กฎหมายอาญา หากการเขียนหรือกล่าวถึง บุคคลใดด้วยเจตนาสร้างความเสื่อมเสียจะมีบทลงโทษปรับและจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และภายใต้กฎหมายแพ่ง แม้ไม่มีเจตนาแต่หากข้อเขียนหรือคำกล่าวถึงบุคคลอื่น ได้สร้างความเสื่อมเสียชื่อเสียงก็จะมีโอกาสถูกปรับเป็นเงินจำนวนมากเช่นกัน อนึ่ง การหมิ่นประมาท หมายถึงเฉพาะการกล่าวถึงบุคคลด้วยข้อความที่เป็นเท็จเท่านั้น -----

ข้อ ๔ รัฐบาลสิงคโปร์มีระบบควบคุมการทำงานที่อาจจะเข้าข่ายหมิ่นประมาทของสื่อมวลชน เป็นการเฉพาะ ภายใต้นิวส์เปเปอร์ แอนด์ ปริ้นติง เพรสเซส แอกต์ (Newspaper and Printing Presses Act) รัฐบาลมีอำนาจปฏิเสธการออกใบอนุญาตให้แก่สื่อสิ่งพิมพ์ และภายใต้บรอดแคสติงแอกต์ (Broadcasting Act) สื่อโทรทัศน์ไม่มีสิทธิปฏิเสธคำสั่งของรัฐบาลในการจำกัดขอบเขตของเนื้อหาที่จะออกอากาศ และเมื่อปี ๒๕๕๖ เอ็มดีเอ (MDA) คือมีเดีย ดีเวลอปเมนต์ ออโทริตี (Media Development Authority) ภายใต้กระทรวงการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศของสิงคโปร์ ได้กำหนดให้แหล่งข่าวออนไลน์ (Online) บล็อกเกอร์ (Blogger) วางเงินประกัน ๕๐,๐๐๐ เหรียญสิงคโปร์ หรือประมาณ ๑.๒๕ ล้านบาท ก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้รายงานข่าวออนไลน์เพื่อเป็นหลักประกันในกรณีที่จะมีระเบียบหลักเกณฑ์ใด ๆ และไม่นำข้อความดังกล่าวลงจากเว็บไซต์ (Web Site) ภายใน ๑ วัน ทั้งนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ เอ็มดีเอ (MDA) ได้ควบรวมกับอินโฟคอม ดีเวลอปเมนต์ ออโทริตี (Infocomm Development Authority) หรือไอดีเอ (IDA) แล้วกลายเป็นอินโฟคอม (Infocomm) กล่าวโดยสรุปก็คือแม้ว่ามาตรฐานการควบคุมการทำงานของสื่อมวลชนของสิงคโปร์ โดยเฉพาะการรายงานข่าวที่อาจจะเข้าข่ายหมิ่นประมาทจะไม่แตกต่างจากประเทศตะวันตกมากนัก แต่ในทางปฏิบัติพบว่าการประยุกต์ใช้กฎหมายสิงคโปร์ที่เข้มงวด โดยเฉพาะเพื่อการปกป้องชื่อเสียงของบุคคลในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อรักษาความสมานฉันท์ภายในสังคมที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรม ศาสนา และเชื้อชาติ แม้จะถูกวิพากษ์วิจารณ์โดยองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ว่าเป็นการลดทอนสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน และเป็นช่องทางในการโจมตีฝ่ายตรงข้ามที่มีความเห็นทางการเมืองแตกต่างจากพรรครัฐบาล แต่ในภาพรวมแล้วกล่าวได้ว่าการบังคับใช้กฎหมายที่เคร่งครัดนี้มีส่วนช่วยให้สถานการณ์ทางการเมืองและสังคมสิงคโปร์มีเสถียรภาพสูง อันนี้เป็นเอกสารเปิดจากท่านเอกอัครราชทูตได้ตอบกลับมายังคณะกรรมการสิทธิการของกระผม นิดเดียวครับ ของเอ็มซีเอ็มซี (MCMC) คือมาเลเซีย คอมมูนิเคชันส์ แอนด์ มัลติมีเดีย คอมมิสชัน (Malaysian Communications and Multimedia Commission) ถ้ามาเลเซียเขาพบว่าเว็บไซต์ (Web Site) ใดที่ลงข้อความแล้วก่อให้เกิดการแตกแยกทางศาสนา ทางวัฒนธรรม ละเมิดสิทธิของคนอื่น เอ็มซีเอ็มซี (MCMC) จะปิดเว็บไซต์ (Web Site) นั้นทันทีโดยไม่ต้องมี

คำสั่งศาล แล้วก็ไปเจอกันที่ศาล ของประเทศไทยนั้นจะต้องมีคำสั่งศาลแล้วจึงให้ผู้ประกอบการคืออินเทอร์เน็ต เซอร์วิส โพรไวเดอร์ (Internet Service Provider) เป็นคนปิด กราบเรียนเพิ่มอีกนิดหนึ่งครับ ภาครัฐกับภาคประชาชน ในเจตนารมณ์ของคณะกรรมการการดูว่าภาครัฐกับเอกชนต้องไปด้วยกัน ไม่มีประเทศใดในโลกหรอกครับ ท่านประธาน ท่านสมาชิก ที่ประเทศนั้นมีแต่ภาคเอกชน แล้วก็ไม่มีประเทศใดในโลกที่มีแต่รัฐบาล เพราะฉะนั้นรัฐบาลกับเอกชนต้องเดินไปด้วยกัน ในสิ่งใดที่เป็นการลงทุนในระดับสูง เช่น การป้องกันประเทศ การสร้างถนน รัฐบาลรับหมด แต่ในสิ่งใดที่เอกชนเก่ง เรื่องของการติดต่อสื่อสารก็จะมีเอกชนมาลงทุน แล้วก็ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เพราะฉะนั้นรัฐจึงต้องไปกับเอกชน ในอดีตกระผมอาจจะเห็นว่าสื่อมวลชนท่านที่ตั้งเป็นสมาคม เป็นสมาพันธ์ ท่านก็เดินไปของท่านเอง ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ดังนั้นปรัชญาการออกแบบโครงสร้างของเราในครั้งนี้จึงมีทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพในอัตราส่วนหนึ่ง ภาครัฐในอัตราส่วนหนึ่ง แล้วก็นักวิชาการในอัตราส่วนหนึ่ง กระผมเป็นเด็กวัดครับ ผมเกิดที่วัดพระศรีมหาธาตุ ผมจบโรงเรียนวัด พอจบแล้วผมก็เข้าโรงเรียนเตรียมทหาร แล้วก็ไปเป็นทหารอากาศ -----

ตอนที่กระผมเป็นนักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ ๑ ปีที่ ๒ กระผมได้พบกับอาจารย์ผู้บรรยายท่านหนึ่ง ขออนุญาตเอ่ยนาม พลอากาศตรี เจอด เตชะเสน ลูกชายของท่านเรียนกับผมเป็นนักเรียนด้วยกัน ลูกชายของท่านที่เรียนอยู่กับผมนั้นก็บอกว่าช่าง รถคันนี้เป็นรถราชการ พ่ออ้าวใช้เฉพาะมาราชการเท่านั้น พอกลับบ้านท่านก็จอดไว้ที่บ้าน นี่คือนี่ที่ผมได้เห็นเป็นภาพความประทับใจสมัยที่ผมเป็นนักเรียนนายเรืออากาศ พอโตขึ้นมารับราชการผมก็ใช้หลักคิดของ พลอากาศตรี เจอด เตชะเสน นี่ละครับ ผมรับราชการในกองทัพอากาศเรื่อยมาตั้งแต่เป็นนักบินเด็ก ๆ จนกระทั่งมาเกษียณอายุราชการที่กองบัญชาการกองทัพอากาศ ผมเห็นความซื่อสัตย์สุจริตของ พลอากาศตรี เจอด เตชะเสน ที่ท่านไม่ใช้รถส่วนตัวมาที่บ้าน จากสิ่งที่ผมเห็นนะครับ ผมเป็นเด็กวัดผมจึงเลียนแบบท่าน โดยที่กระผมปฏิบัติตนเองโดยไม่เคยนำน้ำมันเชื้อเพลิงของทางราชการเต็มรถส่วนตัวของกระผมเลยแม้แต่หยดเดียว ตั้งแต่ผมรับราชการเป็นเรืออากาศตรีจนถึงเกษียณอายุราชการ นี่คือนี่ภาพที่กระผมอยากเห็นองค์กรสื่อมวลชนท่านได้มีอาคารสถานที่ มีตำแหน่งแห่งที่ มีจำนวนชั้นของอาคาร มีโครงสร้าง มีกฎ ระเบียบ สร้างให้เด็ก ให้อนุชนรุ่นหลังได้เห็น ท่านมาปรากฏบนสื่อที่เป็นภาพ ท่านมีเสียงที่ได้ยินทางวิทยุ และมีสื่อออนไลน์ (Online) อีกเยอะแยะ เราอยากจะมีไอดอล (Idol) เราอยากจะมีสิ่งซึ่งเป็นภาพที่จะให้กับอนุชนรุ่นหลังได้เห็นแล้วก็ปฏิบัติตาม เพราะฉะนั้นในเจตนารมณ์ของคณะกรรมการธิการของกระผมเราจึงเสนอให้ภาครัฐเข้าไป เสนอปลดกระทรวงการคลังไป ซึ่งตอนนี้ก็น่าเสียดายไม่อยู่แล้ว จะต้องมีการจัดซื้อที่ดินก่อสร้างอาคารแล้วก็ออกแบบ กระผมเป็นนักบินขับไล่ นะครับ ผมเป็นนักบินเอฟ ๕ (F5) นักบินเอฟ ๑๖ (F16) ผมไม่เคยถอยมากครั้งแบบนี้ ถอยครั้งแรกของกระผมคือการปรับ ๒ ปลัดกระทรวงออก ถอยครั้งที่ ๒ ของกระผมคือไปเพิ่มสัดส่วนอีก ๒ จาก ๕ เป็น ๗ ของด้านสื่อมวลชน และถอยครั้งที่ ๓ ของกระผมคือเมื่อเข้านี้เมื่อเวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา เพราะอะไรครับ เพราะผมต้องการให้งานชิ้นนี้เดินไปได้ อย่างที่ท่านประธานทินพันธุ์ได้กราบเรียนแล้วนะครับ งานชิ้นนี้เราเพียงแต่ศึกษาและเสนอแนะ มันยังอีกยาวไกล ไปถึงรัฐบาล รัฐบาลจะรับหรือไม่ ไปถึง สนช. จะอะไรหรือไม่ มาตรา ๗๗ ที่จะไปเฮียริง (Hearing) จะอะไรหรือไม่ มันยังอีกเยอะครับ กราบเรียนนะครับ

ในเรื่องของโอทีที (OTT) โอเวอร์ เดอะ ท็อป (Over-the-Top) คณะกรรมการ
 ของกรมเราคิดอยู่แล้วว่าการใส่ในวรรคท้ายของมาตรา ๓ คงจะถกกันเยอะ แต่เรา
 ก็ต้องยอมรับว่าในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมันเปลี่ยนไป แพลตฟอร์ม (Platform) เยอะขึ้น
 มีการดูภาพและเสียงได้ทางมือถือซึ่งเป็นเรื่องของโทรคมนาคม เพราะฉะนั้น
 เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ เมษายน เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา จึงมีการประชุมของ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี
 ด้านเศรษฐกิจที่ประชุมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดีอี (DE)
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ประธาน กสทช. และอธิบดีกรมศุลกากร
 ทำอย่างไรที่จะให้เนชั่นแนล ซิงเกิล วินโดว์ (National Single Window) เดินต่อไปได้
 เพราะฉะนั้นเราจึงนำเรื่องของสื่อออนไลน์ (Online) เข้ามาใส่ด้วย ในอนาคตกระทรวงต่าง ๆ
 ก็ต้องหากรรมวิธีในการทำทรานแซกชัน (Transaction) ข้ามชาติ ทำอย่างไรเราจะ
 ไม่เสียประโยชน์ในเรื่องของภาษี เพราะเงินจะออกไปเราจะเก็บได้มาน้อยแค่ไหน สิ่งต่าง ๆ
 เหล่านี้เป็นสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นกับท่านแน่ เพราะฉะนั้นเราจึงเอาเวิร์ดดิ้ง (Wording)
 ตรงนี้มาใส่ และเรารู้ว่าต้องมีการถกกันตรงนี้เยอะ

สุดท้ายครับ ในมือของกระผมคือ พ.ร.บ. กสทช. ปี ๒๕๕๓ ซึ่งได้รับการแก้ไขแล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ก่อนที่จะประกาศรัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๕๒ มีอยู่ทั้งหมด ๕ วงเล็บ แล้วก็เพิ่ม (๖) โดย คสช. ใน (๒) ผมกราบเรียนนัดหนึ่งครับ ท่านผู้จัดการกองทุนอยู่ด้วยครับ เพื่อให้เกิดความสบายใจ (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสื่อสาร การวิจัย และพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพราะฉะนั้นขอใช้ได้ (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนดำเนินการขององค์กรซึ่งทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ นี่เป็นมาตรา ๕๒ ของ พ.ร.บ. กสทช. และ กทปส. ก็สามารถสนับสนุนได้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เคยขอใช้เงินจาก กสทช. ๓,๐๐๐ กว่าล้านบาท เป็นโครงการ ๕ ปี คณะกรรมการการของกระผมลองดูแล้วว่าใน ๒ ปีแรกสัก ๓๐-๕๐ ล้านบาท อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ทางขวามือของผมคือคู่มือและคำแนะนำในการขอ เพราะฉะนั้นนิติบุคคลทั่วประเทศ ตามวงเล็บต่าง ๆ มาตรา ๕๒ (๑) ถึง (๕) ถ้าท่านเขียนให้เข้าวัตถุประสงค์ขอใช้เงิน กสทช. ได้ครับ

กระผมในนามของกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ก็ต้องขอกราบขอบพระคุณคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสื่อสิ่งพิมพ์ งานชิ้นนี้เป็นงานของท่าน กระผมเป็นแต่เพียงมาแนะนำเสนอ ท่านมาอยู่ตรงนี้ได้ เพราะในเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน แล้วในข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ทั้ง ๒๐ ท่านได้กรุณาเสนอ คณะกรรมการต้องขอกราบขอบพระคุณข้อเสนอที่ดี ๆ เหล่านี้ เราก็จะนำมาปรับแต่งแก้ไขอะไรต่ออะไรทั้งหมด เพื่อให้งานชิ้นนี้เดินต่อไปได้ แล้วก็ยังอีกยาวไกลครับ ยังอยู่ที่ ครม. อยู่ที่นี่ สนช. จะมีการเพิ่มอะไรต่ออะไร แล้วก็ตัดอะไรต่ออะไรอีกพอสมควร ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกที่ได้ให้ข้อคิดเห็น และกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณท่านประธานครับ เชิญท่านคำณูณ สิทธิสมาน ครับ

นายคำณูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม คำณูณ สิทธิสมาน ความจริงถ้าจะพูดถึงการติดใจ เป็นปกติที่ผู้อภิปรายติดใจจะซักถามต่อเนื่อง กระผมเห็นว่าบรรยากาศโดยรวมผมไม่ติดใจ เพราะว่าผมได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น จากใจจริงด้วยความบริสุทธิ์ใจไปได้ครบถ้วนตามสมควรแล้ว ก็สุดแท้แต่สังคม สาธารณชน หรือขั้นตอนอื่น ๆ จะรับฟังแค่ไหน อย่างไร บางอย่างก็เป็นเรื่องของความเห็นที่แตกต่างกัน เราจะถามกันไปก็คงได้คำตอบที่ไม่แตกต่างไปจากเดิม ท่านประธานกรรมาธิการผมก็เคารพท่าน ท่านพิสิษฐ์ก็เคารพท่าน ก็ได้หารือกันมาโดยตลอด ท่านประธานเป็นนักบินขับไล่ถอยมา ๓ ครั้งแล้วท่านก็คงไม่ถอยอีก ก็เข้าใจครับ แต่ที่นี้ขออนุญาตหารือ ๒ เรื่อง

เรื่องแรก อาจจะในฐานะเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผมได้เคยหารือในที่ประชุมวิป (Whip) สปท. ว่าหลังจากลงมติแล้ว ถ้าผลตกไปก็ไม่มีประเด็นที่จะต้องหารือ แต่ถ้าผลเป็นว่าสภามีมติเห็นชอบด้วย แต่ว่ามีสมาชิกที่อภิปรายหลากหลาย การกลับไปแก้ไข เพิ่มเติม ปรับปรุงรายงาน ควรจะมอบให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ตามปกติที่ถือปฏิบัติกันมา หรือว่าเนื่องจากเป็นกรณีพิเศษและเมื่อเข้าท่านประธานก็ได้กรุณามอบโอวาทให้เป็นไปได้ไหมที่จะให้ท่านประธานแต่งตั้งกรรมการชุดพิเศษขึ้นมาชุดหนึ่งทำหน้าที่ปรับปรุงรายงานในขั้นสุดท้าย -----

อันนี้ขออนุญาตหารือในฐานะเลขานุการวิป (Whip) สปท. และในฐานะส่วนตัวจะกราบเรียนท่านประธานว่ากรุณาอย่าแต่งตั้งผมเข้าไป ผมไม่ได้เสนอเพื่อหวังจะเป็นอะไรทั้งสิ้น นี่ประเด็นที่ ๑ ที่จะหารือ และท่านรองประธานลงกรรมช่วยจดเพื่อหารือไว้ด้วยนะครับ

ประเด็นที่ ๒ ในฐานะส่วนตัว เราจะลงมติกันอย่างไรครับ ๑. ลงมติโดยภาพรวม ก็คือเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรายงานนี้ทั้งหมด แต่เนื่องจากรายงานมีความหลากหลาย และสมาชิกก็มีความหลากหลาย อย่างเช่นตัวกระผมเองก็ยืนยันในชั้นวิป (Whip) สปท. ตั้งแต่ ๓-๔ เดือนก่อนหน้านี้แล้วว่าผมเห็นด้วยให้มีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามกฎหมาย ยกระดับให้เป็นการควบคุมโดยสภาบังคับตามกฎหมาย แต่ผมเห็นต่างใน ๓ เรื่องที่อภิปรายไปเมื่อเช้า ก็คือ ๑. ต้องไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ในสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ ๒. ต้องไม่มีการบังคับจดทะเบียน หรือแม้จะถอยเป็นออกระเบียบแล้วยังมีข้อความในมาตรา ๘ วรรคสอง ที่ยังมีปัญหาอยู่ และ ๓. ไม่เห็นด้วยกับนิยามของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่กว้างขวางเกินไป กระผม ๑. เห็นด้วย ๓. ไม่เห็นด้วย ท่านจะให้ผมลงมติดังไร ถ้าลงมติโดยภาพรวม กระผมก็ต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ชั่งน้ำหนักระหว่าง ๑. เห็นด้วย กับ ๓. ไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่ใช่ด้วยตัวเลข แต่เป็นไปได้ไหมที่จะมีการลงมติเป็นขั้นตอนว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่ให้มีสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติตามกฎหมาย แล้วจากนั้นก็จะเป็นคำถามที่ ๒ หรือคำถามที่ ๓ สุดท้ายแต่จะตั้งกันขึ้นมา ก็ขออนุญาตหารือในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง ผลจะเป็นประการใดไม่ตัดสินใจ กระผมไม่ติดใจ แต่ว่าจะได้ทำใจที่จะลงมติได้ถูกต้อง ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านคณูณะครับ ผมจะให้สมาชิกที่ลุกขึ้นซักถามกรรมาธิการ ได้ใช้สิทธิก่อน ต่อไปขอเชิญท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ ต่อด้วยท่านกษิต ภิรมย์ ท่านเฉลิมชัย เครื่องงาม แล้วก็ท่านรัชชัย สมุทรสาคร ครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผมขอบพระคุณมากครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนิดหนึ่ง ขออนุญาตหารือนิดหนึ่ง สำคัญครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอให้เรียงตามลำดับครับ ผมได้ประกาศชื่อไปแล้ว

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ไม่เกี่ยวกับวาระ แต่เป็นการหารือครับ ขออนุญาต

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ก็ไม่เกี่ยว สมาชิกกำลังจะถามกรรมการอีกครั้งหนึ่ง หรือว่ากำลังอยู่ในวาระหารือที่ท่านคำนวณได้พูดถึง ให้ตามลำดับได้ไหมครับ ก็ขานชื่อท่านไปแล้ว ใจเย็น ๆ หน่อย เชิญท่านสุรินทร์ครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิช : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม สุรินทร์ จิรวินิช สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หมายเลข ๑๗๓ ท่านประธานครับ ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่เรากำลังใช้คำว่าย่อยละเอียดยมากในวันนี้

เรื่องแรก ผมอยากจะเรียนถามท่านกรรมการผ่านท่านประธานสภาไปว่าท่านยังไม่ได้ตอบผมเลยว่าร่างพระราชบัญญัติของท่านเป็นเรื่องของการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ สื่อมวลชนใช่หรือไม่ ท่านยังไม่ตอบให้ชัด ก็ตอบกันคลุมเครือไปเรื่อย ตอบให้ชัดหน่อยสิว่าใช่หรือไม่ ผมจะได้ลงคะแนนได้ถูกต้องว่าใช่หรือไม่ครับ ที่นี้ผมอยากให้ท่านกรรมการดูรายงานของท่านในหน้า ๑๒๑ ท่านลองเปิดดูในหน้า ๑๒๑ และท่านจะตอบคำถามได้ว่าที่ผมถามนี้ใช่หรือไม่ ไม่ได้หมายถึงว่าผมบังอาจสั่งสอนท่านกรรมการนะครับ คนที่เป็นนักบินย่อมรู้อยู่แก่ใจว่านักบินขับไล่ หรือนักบินอะไรก็ตามใจเถอะ บินไปข้างหน้าไม่มีเครื่องบินไหนที่บินถอยหลังได้ วันนี้ถ้าท่านบินถอยหลังบอก ๓ ครั้งแล้ว ผมว่าตกตั้งแต่ครั้งแรกแล้ว ผมพูดนี้ไม่ใช่หมายถึงอะไร เขาเรียกอุปมาอุปไมย ท่านดูในหน้า ๑๒๑ ตัวอย่างที่ผมชอบมากที่สุดก็คือสื่อญี่ปุ่น ๔-๕ บรรทัดสุดท้าย -----

เขายกเลยว่าคุณเขาปกป้องผลประโยชน์ผู้บริโภค จาโร (JARO) ย่อมาจาก แจแปนีส แอดเวอร์ไทซิง รีวิว ออร์แกไนเซชัน (Japanese Advertising Review Organization) เขายกเลยว่าคุณเขามีหลักการ ๑. ขาวทุกขาวต้องเป็นจริงและเป็นธรรม ๒. ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ๓. ต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งทั้งหมดนี้ผมอภิปรายไปแล้วตั้งแต่เช้า ๔. เหมาะสม สอดคล้องกับธรรมเนียมประเพณีของสังคม ๕. ปฏิบัติการตามกฎหมายและระเบียบการกำกับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักของนโยบายสาธารณะ พับลิกโพลีซี (Public Policy) ด้วย ที่ผมต้องถามท่านเพราะที่ผ่านมาผมเห็นหลายอย่างไม่เป็นไปตามนั้น เหมือนผมบอกว่าพาดหน้า ๑ คลุมมุ้ง ร้อยแปดจีปาละ ที่อภิปรายไปแล้ว และท่านครับ ผมอยากทราบว่าคุณพูดถึงสื่อมวลชนรวมทั้งคลิป (Clip) ท่านเคยเห็นคลิป (Clip) ที่ปล่อยออกไปไหมครับ ชายหนุ่มวิ่งแก้ผ้าใส่แยก เอามาลงอย่างนี้ก็ไม่ใช้ มันผิดแล้วนะครับ เขาจะบอกว่าคนไทยเป็นอย่างไร และผมอยากจะทราบว่าคุณเห็นว่าแม้แต่ละครของช่องดังที่สุดที่ผ่านมา ท่านครับ ชายหนุ่มคนหนึ่งทำเลวมาตลอดชีวิต ตั้งแต่เด็ก พอสุดท้ายสำนึกได้ แทนที่จะสำนึกได้แล้วไปกราบปลก ๆ กับผู้ใหญ่ แทะตัวตาย และการแทงก็แทงอย่างนี้เลย มีที่ไหนเขาเอาออกอากาศอย่างนี้เลยนะครับ แล้วไม่ว่ากรมหรือหน่วยราชการไหนไม่เคยมีใครประท้วงเลย ณ บัดนี้ ท่านถามว่าใช่หรือไม่ใช่หรือครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : สรุปได้แล้วครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิช : นี่ท่านต้องตอบเพราะว่าท่านกำลังจะยกมาตรฐาน หรือท่านจะกดขี่ข่มเหง หรือคลุมถุงชน ที่ออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตอบให้ผมมีความสุข สักนิดเถอะครับ และเรื่องที่ ๒ เรื่องของท่านคำคุณ ให้เสร็จเรื่องนี้เดี๋ยวผมก็จะมีความคิด

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเป็นตามลำดับแล้วกันนะครับ คือเนื่องจากว่าสมาชิกได้ยกมือเพื่อที่จะถามในประเด็นที่กรรมการยังไม่ได้ตอบ เพราะฉะนั้นผมจะอนุญาตเฉพาะการทวงถามเท่านั้น ไม่ต้องอภิปรายเพิ่มเติม เพราะท่านใช้สิทธิอภิปรายแล้วนะครับ ดังนั้นอะไรที่เป็นประเด็นที่ท่านคิดว่าท่านตั้งคำถามแล้วยังไม่ได้ตอบ แต่ว่าถ้าเราใช้เวลาในการอภิปรายกันอีก

นี้เราประชุมกันมา ๖ ชั่วโมงครึ่งในเรื่องนี้แล้วนะครับ และยังมีอีก ๑ รายงานเรื่องข้อเสนอแนะสื่อสร้างสรรค์อีก เพราะฉะนั้นมีสมาชิกขอที่จะตั้งคำถาม หลังจากนั้นผมก็ต้องให้สมาชิกออกความเห็นต่อประเด็นข้อหาหรือของท่านคำณูนอีก ก็โปรดใช้เวลาตามกติกาที่เราเคยตกลงกัน การอภิปรายนั้นปิดลงแล้วนะครับ ตอนนี้เป็นการซักถามประเด็นที่กรรมการไม่ได้ตอบโจทย์ที่ท่านตั้งไว้ในตอนแรก เชิญท่านกษิต ภิรมย์ ครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗ ท่านประธานครับ ผมค่อนข้างสะดุ้งตั้งแต่เช้าแล้ว และเมื่อสักครู่นี้อีก คำว่าไม่ถอยอีกแล้วหลังจากถอยมา ๓ ครั้ง ผมคิดว่าเราไม่ได้มารบทัพจับศึกกันที่นี่ เรากำลังจะใช้เหตุและผลในการที่จะปฏิรูปสื่อแล้วก็ดูแลกันเพื่อให้สื่อนั้นเป็นสื่อของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย แต่ทางท่านประธานกรรมการก็ยังยืนยันกรานว่าจะต้องเป็นระบบโคเรกูเลเตอร์ (Co-regulator) รัฐกับประชาชน แต่ที่จริงไม่ใช่ประชาชนนะครับ รัฐบาลกับผู้ประกอบการ ณ ที่นี้คือสื่อ และท่านก็ยังกรุณาอ่านหนังสือตอบจากสถานทูตไทยที่สิงคโปร์ แล้วก็ยังได้กล่าวถึงมาเลเซีย ๒ ประเทศนี้ สิงคโปร์เผด็จการครับ มาเลเซียก็เผด็จการ พรรคเดียว อัมโน (UMNO) ผมจะยิ่งตกใจถ้าเพื่อท่านยกตัวอย่างของคิวบา เกาหลีเหนือ และจีน อันนี้ยกเป็นตัวอย่างไม่ได้ การเมืองการปกครองคนละระบบ ท่านนายกรัฐมนตรีประยุทธ์บอกว่าเราจะกลับไปสู่ประชาธิปไตย กฎหมายรัฐธรรมนูญเราก็จะเป็นประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นเราเอาประเทศกึ่งเผด็จการ เผด็จการมาอ้างเพื่อที่จะให้ความชอบธรรมหรือจัสטיפ (Justify) ทำที่ของท่านประธานกรรมการว่าจะยืนยันหัดกับหลักโคเรกูเลเตอร์ (Co-regulator) ซึ่งผมได้เสนอไว้เมื่อเข้าว่ากฎหมาย กฎเกณฑ์ว่าด้วยสื่อเป็นตัวกำกับ เพื่อปกป้องภาระหน้าที่ของสื่อแล้วก็ปกป้องประชาชนและความดีงามในสังคมไทย แต่ผมได้เสนอในหลักประชาธิปไตย ให้สภาสื่อ คณะกรรมการสื่อ นั้นให้สื่อดูแลตนเอง ปกครองตนเอง -----

นั่นเป็นหลักประชาธิปไตยพื้นฐาน แต่เมื่อท่านบอกว่าท่านจะเอาประเด็นปัญหาที่พวกเราได้อภิปรายไปแล้วไปอยู่ในรายงานและปรับปรุง แต่ท่านกลับมาสรุปว่ายังจะต้องเป็นโคเรกูเลเตอร์ (Co-regulator) อยู่ เท่ากับท่านได้ปฏิเสธข้อคิดเห็นว่าด้วยสังคมประชาธิปไตยการมีส่วนร่วมแล้วสื่อเป็นผู้ที่มีสติปัญญาสามารถที่จะปกครองตนเองได้มันก็หมดไปสิครับ ท่านก็ยังจะเอารัฐเข้ามาคุมอยู่ เราจะเป็นสังคมประชาธิปไตย เราไม่ได้ถอยกลับไปในการที่จะเป็นสังคมเผด็จการ อันนี้ต้องตกลงกันให้แน่ครับท่านประธาน ขอขอบคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ เดียวมีทางออกครับ เชิญท่าน พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ท่านประธานครับ อันดับแรกเมื่อสักครู่นี้ที่ผมจะเรียนหรือท่านประธาน ใช้สิทธิตรงนี้ ผมหารือว่าเป็นไปได้ไหมครับ วาระที่สองที่เราจะพิจารณาที่จะขอเลื่อนไปวันพรุ่งนี้ อันนี้ผมถูกถามแล้วก็คุยกันในหมู่สมาชิก เราจะได้ทำเรื่องนี้กันอย่างเต็มที่สมบูรณ์เพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ค้างคา แล้วก็เลื่อนแล้วเลื่อนอีกมานานพอสมควร ขณะนี้ก็ ๔ โมงครึ่งแล้ว ตอบคำถามทั้งหมดผมว่าก็ ๕ โมงกว่าแล้ว ท่านจะวาระที่สอง ขออนุญาตเสนอนะครับ อันนี้สุดแล้วแต่ท่านประธาน ที่นี้ก็เป็นประธานที่ผมจะทวงคำตอบของทางกรรมาธิการ ที่ผมทวงคำตอบคือ มาตรา ๘๕ ที่ผมได้ทั้งเสนอแนะแล้วก็ถามต่อกรรมาธิการว่า ในมาตรา ๘๕ โทษที่กระทำต่อผู้ที่ได้รับวินิจฉัยว่าผิดจริยธรรม คือ (๑) (๒) (๓) แล้วก็มา (๔) (๔) นี่เพิกถอนเลย ผมไม่ค่อยเห็นการลงโทษผู้ประกอบวิชาชีพในลักษณะแบบนี้ ส่วนมากแล้วก็คือมีการพัก เช่น อาจจะพัก ๑ เดือน พัก ๓ เดือน พัก ๖ เดือน หรือพัก ๑ ปีก็แล้วแต่ อย่าเป็นข้ายสุด แล้วก็เป็นอย่างสุด กลาง ๆ แรงด้านจะได้น้อยลง ผมขออนุญาตเรียนเสนอคณะกรรมการ ท่านช่วยกรุณารับไว้ให้มี ๕ วงเล็บก็แล้วกันครับ เพิกถอนเอามาเป็น (๕) แล้ว (๔) ก็ให้เป็น การพัก จะใช้คำอย่างไรก็แล้วแต่ อันนี้เรียนเสนอคณะกรรมการ ถ้าท่านไม่รับท่านช่วยใส่ของผมไว้เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นข้อสังเกตด้วยก็แล้วกัน

ประเด็นที่ผมถามอีกอันหนึ่งและขอทวง อันนี้เป็นประเด็นสำคัญ เรื่องของใบรับรอง ผมอ่านหลายรอบแล้วผมก็ยังไม่ชัดเจน แล้วเรื่องนี้ก็ยังเป็น ทอล์ก ออฟ เดอะ ทาวน์ (Talk of the town) เป็นฮอต (Hot) ต่อไปอีกเรื่อย ๆ วาระหว่างใบรับรองกับใบอนุญาตมีความแตกต่างที่สุดโต่งกันอย่างไร หรือไม่ ยังไม่ได้รับคำตอบ

ผมจึงเสนอแนะไปว่ากลาง ๆ ก็คือการออกไปรับรองในกรณีที่ได้รับการขอแล้วองค์กรสื่อก็ออกให้โดยอัตโนมัติ ทีนี้อัตโนมัติอาจจะไม่ใช่ภาษากฎหมาย ผมก็เสนอใช้คำว่า ออกเมื่อได้รับการร้องขอเมื่อได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติ คำว่า คุณสมบัติ กรรมการสภาวิชาชีพก็ไปกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำ ถ้าท่านไม่รับเอาไว้ ขออนุญาตใส่ของผมไว้เป็นข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : เชิญท่าน พลเอก ธีรชัย สมุทรสาคร ครับ

พลเอก ธีรชัย สมุทรสาคร : เรียนท่านประธานสภา และสมาชิก สปท.ทุกท่านนะครับ ในส่วนผมเองก็ฟังตามท่านคำนำ สติธิสมาน ตอนนี้ผมอยากจะเรียนว่าเราคงไม่มีเวลา หมดเวลา เรานับ ๑ ไม่ได้สักที ผมก็ไม่เข้าใจประเทศไทย ที่ท่านกษิตบอกมาประเทศที่เขาอย่างนั้นอย่างนี้แต่เขาเจริญกว่าประเทศไทยหมดแล้ว ที่เรามัวแต่พะวงอยู่ในส่วนนี้คือประชาธิปไตยไม่ได้ดีที่สุด ผมอยากจะเรียนว่าอย่างนั้น ความมีวินัยของคนในชาติเท่านั้นครับ เพราะฉะนั้นทุกคนก็จะไปด่าว่าข้าราชการ ถ้าข้าราชการไม่ดีประเทศไทยคงไม่มาถึงขนาดนี้หรอกครับ ประชาชนทุกคนมีทั้งดีและไม่ดีผสมกันอยู่ ใครจะดีมากดีน้อยสังคมก็รู้อยู่แล้ว ผมว่าการแก้ไขต่าง ๆ ทุกคนก็มีเสียง ๑ เสียง บางคนยังสับสนตัวเองว่าผมจะไปเอาอย่างไร ไปเพิ่มกติกา เพิ่มข้อสอบตัวเองมาอีก เวลาก็น้อยอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นรายละเอียดต่าง ๆ เรานับ ๑ เฉย ๆ ในอนาคตต้องผ่านคณะรัฐมนตรี ผ่าน สนช. อะไรอีกเยอะแยะหมด เพราะฉะนั้นถ้าจะปรับปรุงก็ขอให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนไปปรับปรุง และพวกที่สงสัยต่าง ๆ ก็ไปคุยกันในส่วนนี้เลย เพราะว่าถ้าตั้งคณะกรรมการพิเศษมาใหม่ไม่จบครับ มานับ ๑ ใหม่เรื่อย ผมเรียนตรง ๆ ว่าประเทศไทยจบดอกเตอร์กันเยอะครับ แต่ว่าพอคนนี้ไปวิจัยมาแล้วก็ไม่ได้เอาของเก่ามาพิจารณา ทิ้งไปเรื่อย คนอื่นมาของบประมาณใหม่นับใหม่ ประเทศอื่นเขาต่อยอดไปเรื่อย ๆ ถึงเจริญครับ -----

ปัจจุบันถ้าสภายังอยู่แบบนี้ ผมว่าในอนาคตเป็นอันดับต่ำสุดของอาเซียน (ASEAN) ปัจจุบันเราก็จะชนะอยู่ประมาณแค่ ๒ ประเทศ ผมอยากจะเรียนท่านประธาน ก็ขอลงมติไปเลยครับ จะเห็นผลอย่างไรก็รู้ไปเลย ไม่ต้องไปถอยหน้าถอยหลังแบบท่านคณิตว่า ขอให้เดินหน้าไปเลย เพราะว่าเรายังมีอีควาระหนึ่ง ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ลงมติแล้วครับ ไม่ได้ถอยหลังแบบเอฟ ๑๖ (F16) หรอกครับ เพราะว่าความจริงจะล้อท่านเล่นเพื่อคลายบรรยากาศเท่านั้นเองว่าเครื่องบินไม่มีเกียร์ถอยหลัง นักบินนักรบท่านก็สู้เต็มที่ แต่ว่าด้วยเหตุด้วยผลครับ มีการปรับปรุง มีทางออกอยู่แล้ว เดี่ยวเราจะลงมติเป็นขั้นตอน ไม่ยากหรอกครับ เพียงแต่ว่าประเด็นที่ผมอยากให้ใช้เวลาช่วงท้ายท่านที่อภิปรายแล้วเห็นว่ายังไม่ตอบ ซึ่งความจริงกรรมการเขาก็มีสิทธิจะไม่ตอบ ถ้าเห็นว่าตอบไปแล้ว แล้วก็ไม่มีอะไรเพิ่มเติม ผมจะได้เดินหน้าไปสู่เรื่องของการลงมติ แล้วก็เรื่องของการซื้อหรือ ไม่ยากหรอกครับ ตาม ๓-๔ ข้อจบแล้ว พรุ่งนี้ก็เดินหน้าประเทศไทยต่อแล้วประเทศของเราไม่ใช่จะล่าหลังอะไรท่านสมาชิกครับ ไอเอ็มดี (IMD) จัดให้เราอันดับสูงขึ้น แข่งเกาหลีใต้เป็นครั้งแรกในเรื่องขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ท่านไปอ่านรีพอร์ต (Report) ดูสิครับ ญี่ปุ่นอยู่อันดับ ๒๖ เราขึ้นจากอันดับ ๓๐ มาอันดับ ๒๘ เกาหลีตกไปอันดับ ๒๙ นี่คือนวัตกรรม (Competitiveness) แล้วไอเอ็มดี (IMD) เป็นสถาบันที่เหมือนดับเบิลยูอีเอฟ (WEF) เหมือนเวิลด์แบงก์ (World Bank) เขาจัดทุกปีคือมองประเทศด้วยความเชื่อมั่น เราเป็นอันดับ ๒ ตอนนี้ไซส์ (Size) ใหญ่ที่สุดในอาเซียน (ASEAN) แล้ว แค่ว่าประชากรห่างจากเขาตั้งกี่เท่าตัว อินโดนีเซียคนตั้ง ๓๐๐ ล้านคน เรา ๖๐-๗๐ ล้านคนเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นขอเฉพาะเรื่องคำถามครับ ผมไม่อนุญาตท่านที่ถามซ้ำแล้ว กรรมการท่านก็จะใช้สิทธิตอบก่อน ท่านสุรินทร์มีอะไรครับ เอาทีละท่านครับ คือท่านท้วงติงมาขอว่ากรรมการยังไม่ได้ตอบ ให้เขาตอบก่อน ส่วนประเด็นที่ท่านคำนึงหาหรือว่าจะดำเนินอย่างไร

นายสุรินทร์ จิรวินิช : ขอให้ท่านประธานกรรมการตอบสักนิดครับ ผมถามว่าที่ท่านเสนอทั้งหมด ๖-๗ ชั่วโมง คือเป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนใช่หรือไม่ ถ้าใช้อย่างนี้ผมคิดว่า

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

ดวงใจ ๘๔/๒

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านสุรินทร์ครับ คำถามเดิมเมื่อสักครู่นะครับ ท่านได้ถามแล้ว เชิญท่านประธานตอบครับ

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียน ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตตอบท่าน สปท. สุรินทร์นะครับ ในเอกสารของกระผม ที่นำเสนอในครั้งนี้เป็นกรรมาธิการสื่อมวลชนหรือไม่ อย่างไร เป็นการยกระดับ เพราะว่า แต่เดิม ๒๐ กว่าปีมาแล้วขาดฐานกฎหมาย ขาดสภาพบังคับ แต่ครั้งนี้ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ หรือโทรทัศน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ จะต้องมาจดทะเบียนองค์กร ในการที่จะมา จดนั้นจะต้องแจ้งสถานที่ ชื่อของท่าน มีอยู่ตามช่องอะไรแล้ว แล้วในขณะเดียวกัน ก็จะต้องมีประกาศหรือหนังสือแสดงมาตรฐานจริยธรรมขององค์กรท่านแนบมาด้วย จากนั้นองค์กรที่กระจายกันอยู่ทั่วประเทศมารวมกันเป็น ๑๐ องค์กรเป็น ๑ องค์กร พอมารวมกันเสร็จก็ต้องมีประกาศจริยธรรมของท่านอีกด้วย นอกจากนั้นในระดับที่ ๓ จะมีมาตรฐานกลางของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทยอย่างที่ท่านเฉลิมชัยกล่าว เพราะฉะนั้นจะเป็นการกำกับดูแลตัวเอง กำกับดูแลกันเอง และกำกับดูแลร่วม คือต้อง มาเป็นสมาชิก ต้องมีการจดทะเบียน เพราะฉะนั้นจะเป็นการยกระดับ แล้วก็จะมี ผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาด้วยเยอะ จะมีสภาพนายความอย่างที่ท่านเสรีได้กล่าวถึงอยู่ใน คณะกรรมการจริยธรรม เพราะฉะนั้นจะเป็นการกำกับดูแลโดยภาคประชาชน แล้วก็กำกับ ดูแลกันเองทั้งหมด เป็นการยกระดับมาตรฐานของสื่อมวลชน กราบขอบพระคุณครับ ของทุก ๆ ท่านที่เสนอมากระผมรับไว้ทั้งหมด แล้วก็ถอดตัวเลขจากเจ้าหน้าที่ของสภาด้วย ที่ทางกระผมได้ดำเนินการด้วย แล้วตรงไหนที่ไม่สมบูรณ์เราก็จะปรับ เรารับของทุกท่านหมด รับไว้ทั้งหมดแล้วก็จะแนบไปด้วยเลย แล้วผมอยากจะขอเสนอท่านประธานคือผมเห็นด้วย กับท่านพลเอก ธวัชชัย -----

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

พทหาย ๘๕/๑

คือเราเดินหน้าไปก่อนดีไหมครับ เราโหวตเลย ถ้าเผื่อไม่ผ่านก็ตกไป ถ้าเผื่อผ่าน ยังไปที่รัฐบาลไปที่ สนช. อะไรอีกตั้งเยอะแยะครับ มีอีกหลายชั้นหลายตอน กราบขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : พอแล้วกระมังครับท่านดุสิต ได้ใช้เวลาพอควร

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม : ขอขอบคุณครับ กระผม ดุสิต ลำดับที่ ๕๓ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตทวนคำถามนะครับ ผมถามไว้ว่า ในองค์ประกอบของ คณะกรรมการสภาวิชาชีพที่เขียนไว้ว่าอยากจะมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง วัฒนธรรม ถ้ามีความจำเป็นอย่างไรผมอยากจะเคลียร์ (Clear) ประเด็นนี้ และผมบอกว่า ถ้าไม่ต้องมี ๒ ตำแหน่งนี้อยู่ในชื่อคณะกรรมการจะมีกลไกอย่างอื่นเข้ามาเสริมเติมหรือไม่ ผมยังไม่ได้คำตอบตรงนั้น แต่ผมขออนุญาตให้ความเห็นเป็นนวัตกรรมเลยนะครับ อาจจะ เป็นทางออกของทุกท่าน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านดุสิตครับ ท่านทวนคำถามแค่นี้เดี๋ยวผมจะให้ประธานตอบ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม : ขออนุญาตครับ จำเป็นอย่างยิ่ง ผมคิดว่าเป็นประโยชน์ครับท่าน ๓๐ วินาทีครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ ให้ ๔๕ วินาทีเลยครับ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม : ขอเสนอให้มีคณะที่ปรึกษาสภาวิชาชีพ แค้นั่นเอง จบครับ ให้มีสภาที่ปรึกษาสภาวิชาชีพประกอบด้วย ใส่เข้าไปเลยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนคณบดี มหาวิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอน ด้านสื่อสารมวลชน เป็นสภาที่ปรึกษา จบครับ นี่ก็จะเป็นจุดที่เชื่อมโยง ๓ ขา ระหว่าง สื่อมวลชน ภาครัฐ กับประชาชน แล้วก็ยังมียุทธศาสตร์ของภาครัฐเข้ามาเป็นสภาที่ปรึกษา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาสามารถให้คณะกรรมการเขาไปพิจารณาต่อได้ เพราะว่าถ้าไปดูในคณะกรรมการสภาวิชาชีพ อำนาจหน้าที่ยิ่งใหญ่มาครับ และถ้ามีผู้แทน องค์การภาครัฐเข้าไปอยู่ในนี้ผมอ่านผมยิ่งตกใจ บริหารสภา กำหนดมาตรฐาน อันนี้ไม่เท่าไร กำหนดโทษ กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์บริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง พัสดุ

จัดการทรัพย์สิน เพราะฉะนั้นตรงนี้อาเป็นว่าถ้าเราอยากจะรับฟังคำแนะนำจากภาครัฐ
เชิญท่านมาเป็นสภาที่ปรึกษาได้เลย ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านประธานกรรมการ กระทบเลยนะครับ

พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร (ประธานกรรมการ) : กราบขอบคุณ
ท่านประธานครับ ขออนุญาตตอบศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ดุสิต ในประสบการณ์ชีวิต
ของกระผม เวลามีการประชุมน้ำหนักของการประชุมจะมีค่าและมีประโยชน์มากเมื่อเจ้าของ
ตำแหน่งมาประชุม ถ้าหากว่าเป็นผู้แทน จากประสบการณ์ของผมในกระทรวงกลาโหม
พอเป็นผู้แทนมาส่งใครมาก็ไม่ทราบแล้วก็มาจดผลการประชุมไป ที่ประชุมถามข้อคิดเห็นก็ตอบ
ไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงอยากจะให้เป็นเจ้าของตำแหน่ง ในการประชุมหลายครั้งนะครับ
ท่านประธาน ถ้าเจ้าของตำแหน่งไม่มาผู้แทนเขาก็ไม่รับ อย่างเช่นประชุมคณะกรรมการ
จริยธรรม ถ้าประธานไม่อยู่ก็ไม่ต้องจัดผู้แทน เพราะฉะนั้นนี่คือเหตุผลหนึ่งในการที่มี
ผู้เชี่ยวชาญ การที่มีผู้แทนไปแทนตำแหน่งนี้ ผมเห็นใจท่านคำคุณนะครับ น้ำหนักจะสู้
เจ้าของตำแหน่งไม่ได้ แล้วเรื่องของการแทรกแซงก็เห็นแล้วครับ ๒ ใน ๑๕ เพราะฉะนั้น
วัตถุประสงค์ของกระผมและคณะกรรมการคือต้องการให้ ๒ ท่านเข้าไปช่วย
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมมีหน้าที่โดยตรงในเรื่องจัดแจ้งการพิมพ์อยู่แล้ว จะมี พ.ร.บ. ฉบับนี้
หรือไม่ก็ตามท่านมีหน้าที่ตรงนี้อยู่แล้ว ส่วนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีก็เกาะเกี่ยวโดยตรง
ในหน้าที่ของสภาวิชาชีพจะไปเป็นผู้แทนในการไปประชุมสภาองค์กรวิชาชีพสื่อสารมวลชนโลก
จะมีการเสนอข้อคิดเห็นไปยังรัฐบาล เอาอย่างนี้ไหมครับ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ว่ากระผม
และกรรมการมิได้มีเจตนาที่จะให้ ๒ ปลัดกระทรวงเข้าไปแทรกแซง กระผมไม่มีความรู้
ถึงขั้นเป็นปลัดกระทรวง -----

แต่ว่าการที่แต่ละท่านได้ทำงานจนกระทั่งถึงปลัดกระทรวงนั้นผมยังเชื่อว่าท่านมีคุณงามความดี สร้างสมความดี มีแนวปฏิบัติตน มีดุลยพินิจในการที่ท่านจะไปทำอะไรที่ไม่ใช่การแทรกแซง นี่คือสิ่งซึ่งกระผมเชื่อตรงนี้ ถ้าอย่างนั้นผมหาทางออกใหม่ครับ ผมก็คุยกับสื่อมวลชน สื่อมวลชน แฮปปี้ (Happy) สื่อมวลชนแอปพรีซิเอต (Appreciate) กับรัฐบาลนายกรัฐมนตรีประยุทธ์ ผมเสนอบทเฉพาะกาลใหม่ครับว่าให้ ๒ ปลัดกระทรวงอยู่ในหน้าที่นี้ ๕ ปีเหมือนกับ คำถามพ่วงที่ ส.ว. มีส่วนในการเลือกนายกรัฐมนตรีในช่วง ๕ ปีแรก หลังจากนั้น ๒ ปลัดกระทรวงนี้ก็เอาไปให้สื่อ จาก ๙ คน เป็น ๑๑ คน หรือพื้นที่ไปกรรมการสภาวิชาชีพ ก็เหลือ ๑๓ คน เพื่อจะได้แสดงเจตนารมณ์ว่าเราเสนอให้ไปอยู่ช่วยก่อตั้งในช่วงแรก หลังจากนั้นถ้าท่านห่วงการแทรกแซง ๒ ปลัดกระทรวงนี้ก็ออก ใส่ไว้ในบทเฉพาะกาล เหมือนกับคำถามพ่วงในรัฐธรรมนูญ ช่วงนี้ถ้ามีการเลือกตั้ง ส.ว. จะมีส่วนในการเลือก นายกรัฐมนตรีในช่วง ๕ ปีแรก หลังจากนั้นก็ไม่มีส่วน กราบขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมจะทำความเข้าใจการลงมติโดยประมวลข้อหาหรือ ของสมาชิกแล้วจะลำดับขั้นตอนเพื่อเข้าสู่กระบวนการลงมติ ผมลำดับขั้นตอนอย่างนี้นะครับ จากการพิจารณารายงานการปฏิรูปสื่อสารมวลชนซึ่งเป็น ๑ ในวาระเร่งด่วน ๒๑ วาระ ที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐ ตามนโยบายของ ป.ย.ป. ขณะเดียวกัน ก็เป็นภารกิจ ๑ ใน ๑๑ ด้านของ สปท. คณะกรรมาธิการได้นำเสนอรายงานดังกล่าวนั้น นอกจากเนื้อหารายงานแล้วยังมีส่วนกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ ร่าง พ.ร.บ. การคุ้มครอง สิทธิเสรีภาพ และร่าง พ.ร.บ. จัดตั้งการพิมพ์ ผมจะขอมติตั้งที่เราเคยขอมติในการพิจารณา รายงาน แต่ว่าจะมีข้อหาหรือหลังจากลงมติ ก็คือว่าโดยปกติเมื่อเรามีการลงมติและเห็นชอบ ก็จะทำให้กรรมาธิการรับฟังข้อเสนอแนะประมวลความเห็นสมาชิกไปปรับปรุง แต่เนื่องจากว่า ประเด็นของรายงานดังกล่าวที่มีร่างกฎหมายถึง ๒ ฉบับ และเป็นร่างกฎหมายที่ยังไม่เคยมี มาก่อนในประเทศไทยอยู่ ๑ ฉบับ จะขอหารือหลังจากที่ลงมติ หากว่าเห็นชอบก็คือการให้ ท่านประธานได้ใช้อำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐ (๕) ในการตั้งกรรมการร่วม ซึ่งก่อนหน้านี้ หลังจากที่ท่านสมาชิกได้หารือก็ได้ขอให้ท่านรองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ได้ปรึกษากับท่านประธานกรรมาธิการและท่านรองประธานกรรมาธิการว่า เนื่องจากมีประเด็นที่มีความเห็นต่างค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่ององค์ประกอบของ

คณะกรรมการธิการของสภาวิชาชีพ บางส่วนก็เห็นว่าไม่ควรมีตัวแทนภาครัฐเลย ควรมีเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคหรือว่าเรื่องของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ บางส่วนก็เห็นว่าน่าจะยังอยู่ เมื่อสักครู่ท่านประธานก็ยังกล่าวว่าอย่างนั้นก็ให้ดำรงคงอยู่ไว้ ๒ ตำแหน่งนี้เป็นเวลา ๕ ปีเสมือนว่าเป็นบทเฉพาะกาล หลังจากนั้นก็คืนตำแหน่งนี้ให้กับตัวแทนสื่อมวลชน ซึ่งเดิมมีอยู่ ๙ คนจากทั้งหมด ๑๕ คน ก็จะเป็น ๑๑ คนจาก ๑๕ คน ก็ยังมีตัวอย่างของความแตกต่างตรงนี้ ๒. ก็คือประเด็นเรื่องใบอนุญาตกับใบรับรอง ในส่วนนี้ผมเข้าใจว่ากรรมการมีความชัดเจนแล้วว่าเรื่องของการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนนั้น ไม่ต้องการใบอนุญาตและไม่ต้องการถอนใบอนุญาต เพราะไปหมิ่นเหม่ต่อการใช้อำนาจคุกคามสิทธิเสรีภาพของประชาชน -----

ใบรับรองก็หมายความว่าโรงพิมพ์เดลินิวส์ โรงพิมพ์ไทยรัฐ สำนักข่าวเนชั่น เขาเป็นผู้ออก คำว่า องค์การสื่อมวลชน ก็คือบริษัทนั่นเองครับ ในมาตรา ๖ องค์การสื่อมวลชนก็คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เนชั่น สำนักข่าวเนชั่น คือสถานประกอบการนั่นเองครับ เพราะฉะนั้นสถานประกอบการ เวลาที่ทำเนียบรัฐบาล หรือแม้แต่รัฐสภาเราถามว่า นักข่าว ช่างภาพจะมาทำข่าวท่านสังกัดที่ไหน ไปเอาใบรับรองจากไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน แนวหน้า ข่าวสด คมชัดลึก แค่นี้ครับ ถือปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ประเด็นก็คือมีบางส่วนบอกว่า น่าจะต้องมีใบอนุญาต ก็เป็นความแตกต่าง หรือนิยามของมาตรา ๓ ว่าสื่อมวลชน เพราะคราวนี้ เราไม่ได้แยก ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์ (Online) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ดาวเทียม อะไรพวกนี้ เพราะฉะนั้นนิยามไม่ง่ายเลย ผมคิดว่าทางกรรมาธิการ ก็พยายามเขียนให้ครอบคลุม แต่ว่าพอคลุมมากไปก็หมิ่นเหม่จะเข้าไปในปริมณฑลของการไปเกี่ยวข้องกับสิทธิส่วนบุคคล ก็เป็นประเด็นที่มีการตั้งข้อสังเกตและยังไม่มี ความชัดเจน หรือประเด็นในเรื่องของการเงิน รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ห้ามรัฐ ให้เงินอุดหนุนสื่อ จะซื้อโฆษณาได้ ประชาสัมพันธ์ได้ แต่ต้องแจ้งให้หน่วยงานที่ตรวจสอบ ด้านการเงินของรัฐ เช่น สดง. แจงรายละเอียดทุกอย่าง มีกรณีเดียวเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้น การจะยกว่าสำนักงานตำรวจหรือสำนักงานหน่วยไหนก็ตามขอเงินจาก กสทช. ได้ อันนั้น เป็นอีกด้านหนึ่ง ผมคิดว่านี่คือสิ่งที่อย่างน้อยมีความแตกต่าง หรือสุดท้ายในบทเฉพาะกาล เพราะกฎหมายนี้มี ๑๐๐ มาตรา ๙๒ มาตราเป็นกฎหมายหลัก อีก ๘ มาตรานั้น เป็นบทเฉพาะกาล เฉพาะบทเฉพาะกาลพูดถึงการเตรียมการจัดตั้งสภาวิชาชีพ ตรงนั้น ก็ยังมีปัญหาอีกคือองค์ประกอบ ก็เข้าใจว่ามีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน แล้วก็มี หน่วยงานรัฐเป็นสำนักงานเลขานุการ สื่อมวลชนก็ดูประหนึ่งว่าการเริ่มจัดตั้งอย่างนี้ ก็ถูกรอบงำแล้ว ดังนั้นหลังจากหารือท่านสมาชิก ท่านประธานและทางกรรมาธิการ จะได้เอาอย่างนี้ครับ ก็คือว่าจะมีกรรมการโดยการใช้อำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐ (๕) คือท่านประธานสามารถที่จะตั้งกรรมการได้เพื่อประโยชน์ในกิจการของ สปท. โดยจะมี ตัวแทนกรรมาธิการกี่หนึ่ง แล้วก็จะมีสมาชิกที่ท่านประธานแต่งตั้งอีกกี่หนึ่งไปปรับปรุง ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน จากนั้นส่งท่านประธานและท่านประธานก็ดำเนินการ ตามขั้นตอนต่อไป ถ้าเป็นเช่นนี้ผมคิดว่าเราก็เดินหน้าลงมติ ถ้าเห็นชอบก็จะขอที่ประชุมว่า ถ้าจะหารือเรื่องแนวทางเช่นนี้ดำเนินการอย่างนี้ได้ไหม ถ้าได้ก็เดินหน้าอย่างนี้ไป เว้นแต่ว่า

ที่ประชุมไม่เห็นชอบก็จบกัน ก็ทำความเข้าใจเบื้องต้นอย่างนี้ครับ หลังจากนั้นผมก็จะขอมติว่า เห็นชอบกับรายงานนี้ไหม ใครเห็นชอบ ใครไม่เห็นชอบ หรืองดออกเสียง ถ้าเห็นชอบ ที่ประชุมก็ให้ท่านประธานตั้งกรรมการ ทางท่านประธานกรรมการด้านการสื่อสารมวลชน ก็ไม่ขัดข้องที่จะให้มีพวกเราเข้าไปช่วยทำงานเสริม หลายหัวดีกว่าหัวเดียว โดยเฉพาะผู้ที่มี ข้อเสนอแนะดี ๆ ต่อการปรับปรุงตัวรายงานฉบับดังกล่าว มีบางท่านยังยกมือครับ ผมจะเข้าสู่การลงมติตามข้อเสนอของท่านธวัชชัย สมุทรสาคร แล้วนะครับ ท่านสุรินทร์ ๓ รอบ ๔ รอบแล้วนะครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิช : จะกี่รอบเป็นประชาธิปไตยครับท่านประธาน ท่านอย่าใช้อำนาจบาตรใหญ่

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านนั่งก่อน ผมยังไม่อนุญาต

นายสุรินทร์ จิรวินิช : ขอประทานโทษ ท่านจะอนุญาตไหมครับ ถ้าอนุญาตผมจะพูดต่อ ถ้าไม่อนุญาตผมไปพูดนอกสภา

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ผมยังไม่อนุญาตครับ ท่านนั่งแล้วผมจะอนุญาต เราไม่ใช่สภาการเมืองที่จู้ ๆ จะลุกขึ้นมา เชิญท่านสุรินทร์ จิรวินิช ครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิช : ขอประทานโทษครับท่านประธาน เมื่อสักครู่นี้ ท่านชี้ผมนะครับ ผมถึงลุกขึ้นมา ไม่ใช่ผมลุกขึ้นมาเอง ท่านต้องถอนคำพูดครับ ใช่หรือไม่ ท่านประธานสภาที่เคารพ -----

เมื่อสักครู่นี้ผมยกมือแล้วท่านเรียกให้ผมพูด พอผมพูดจิตใจของท่านบอกว่าไม่อนุญาต ผมว่าจะไปกันใหญ่แล้วครับท่านประธาน ผมไม่ได้โกรธอะไรท่านนะครับ เมื่อสักครู่นี้ท่านรัชชัยเสนอเรากียังไม่มีมติว่าเราเห็นด้วยกับท่านรัชชัยไหม

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอโทษครับ ท่านรัชชัยเพียงให้ความเห็นว่าให้เดินหน้า ถ้าจะขอมติอะไร ท่านต้องมีผู้รับรอง ผมดำเนินการตามขั้นตอนแล้ว ไปสู่การลงมติดีไหมครับ ท่านครุจิตครับ

นายครุจิต นาคทรพรพ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ครุจิต นาคทรพรพ ผมเป็นผู้อภิปรายในวาระนี้ด้วยนะครับ ผมคิดว่าท่านคำนูณ สิทธิสมาน เสนอว่าจะให้ตั้งกรรมการพิเศษเรากียังไม่ได้ลงมติ ท่านรัชชัยไม่เห็นด้วย เห็นว่าควรจะไปเลย และผมก็ไม่ได้ยินว่าท่านคณิตเห็นด้วยกับที่ท่านประธานสรุป รายงานนี้ควรจะลงมติตามขั้นตอนปกติ ส่วนท่านประธานสภาจะตั้งคณะกรรมการหรือไม่ ไม่จำเป็นต้องโหวตว่าจะให้ประธานไปตั้งหรือไม่ตั้ง ถ้าท่านประธานจะทำตามที่ท่านประธานหาหรือท่านประธานต้องขอมติว่าญัตติของท่านคำนูณมีใครรับรองไหม ญัตติของท่านรัชชัยมีใครรับรองไหม ไม่ใช่สรุปแบบนี้ครับ ไม่ใช่ขั้นตอนที่ถูกต้อง

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านต้องฟังนะครับ ผมได้ประมวลว่าขั้นตอนจากนี้จะดำเนินการอย่างไร เพราะว่าท่านนั้นเสนอเป็นความเห็นก็มี เสนอแต่เพียงขอหารือเบื้องต้นก่อนยังไม่ได้เสนอเป็นญัตติ ไม่อย่างนั้นผมก็ต้องถามนะครับ ผมก็เห็นว่ามิข้อเสนอหลายประการผมจะดำเนินการให้เรียบร้อยก็เลยบอกว่าเราจะลงมติตามขั้นตอนปกติต่อไป หากการลงมติเห็นด้วย ผมก็บอกว่าหลังจากนั้นก็หารือที่ประชุมเพื่อขอฉันทานุมัติที่ประชุมในการมอบอำนาจท่านประธานตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐ (๕) ให้ท่านประธานตั้งคณะกรรมการขึ้นมาทำงานกับทางคณะกรรมการธิการ ซึ่งได้ประสานภายในแล้วไม่ใช่ท่านต้องมาตอบ ประสานภายในแล้วท่านก็ยินดีเพราะว่าเป็นประเด็นที่ผมยกมาแล้วว่า ๕-๖ ประเด็นนี้ยังมีความแตกต่างกัน ดังนั้นก็เกรงว่าถ้ากรรมการท่านไปเดี๋ยวก็น่าเหมือนเดิมก็พยายามหาทางสายกลางแล้วก็ให้ดำเนินการไปปรับปรุงภายใน ๓๐ วัน ผมจะขอมติแล้วนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงาน เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ.

และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. แล้วนะครับ ก่อนจะขอมติ
จากที่ประชุมผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกได้ใช้สิทธิแสดงตนครบถ้วนหรือยังครับ เจ้าหน้าที่ขอผล

(สมาชิกทำการเสียบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๗๑ ท่าน เป็นอันว่าครบองค์ประชุมครับ

เรื่อง

วันที่ 01 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 16:55

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม

171

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน :
ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การตรวจสอบองค์ประชุม)

หน้า 1 / 1.506

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		นายกสินท์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายเกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นายเกษิตศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายเกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นางกอบกุล อามากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		พลอากาศเอก คราติพย์ ภูธร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		นายคำคุณ สิริสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		หม่อมราชวงศ์จักรกรู จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		นายเฉลิมพล ประทีปะวงนิช	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนนหรัษ์พันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		นายชาลี เอียดสกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		นายชูชัย ศุภวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		นายชูชาติ อินสว่าง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		นายชูศักดิ์ เกวี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรวิมุติ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		นายฐาปนุตร ชมเสวี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		พลเอก สุติวัจน์ กำลังเอก	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		นายดำรงค์ พิเดช	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		นายเดชาภิวัดน์ ณ สงขลา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		นายตระกูล วินิจนัยภาค	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		พลอากาศเอก ทวีเดช อังคุสิงห์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		นายธงชัย ลืออดุลย์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		นายธเนศพล ธนบุญวัฒณ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญาเมตย์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		พลเอก ธวัช จารุกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		นายธวัชชัย พักอังกฤษ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		นายธำนิษฐ์ ณะเฒ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		พลตำรวจโท ธีรจิตร อุดมะ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		นางนรรัตน์ พิมพ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		นายนิกร จำง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		นางนินนาท ชลิตานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		นายบัญชา ปรมีตนาภรณ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		นางประภา เติระกุล ศรีนวลนั	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		นายประกาศ คงเอียด	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		นายปรีชา บุตรศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		นายพนม ศรีศิลป์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		พลเอก พหล สง่าเนตร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		พลเอก พอพล มณีรินทร์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		พลเรือเอก พระจันทรณ์ ตามประทีป	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		พลตำรวจตรี พิธิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		พลเอก ภิญญู แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		พลอากาศเอก มนัส ภูษะจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		พลโท วรหะ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		พลอากาศเอก วรณ มณีน้อย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		นายวิเชียร ขวลิตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		นายไวภูณท์ ทองอร่าม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		นายศิริชัย ไหมงาม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		นายสมชาย พุฒิกัลป์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		นายสมเดช นิลพันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		นายสมพงษ์ สระกวี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		นายสังคีต พริยะรังสรรค์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		พลตรี สิริวัตร นาคทอง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		นายสุชน ชาลีเครือ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
145		นายสุนชัย คำนูณเศรษฐ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
146		นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
147		พลเอก สุรเดช เพ็ญเจริญ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
148		นายสุรินทร์ จิรวินิจ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
149		พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
150		พลตำรวจเอก สุวิระ ทรงเมตตา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
151		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
152		นายเสรี อติภักตะ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
153		นายอโนทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
154		พลอากาศเอก อนาวิน อิมมย์ธิน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
155		พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
156		นายอนุสร จีรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
157		นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
158		นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
159		พลเอก อภิชาติ เพ็งกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
160		นายอนันท์ ชื้อธนาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
161		นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
162		นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
163		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
164		ศาสตราจารย์อัครา ศานติศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
165		นายอัศวินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
166		นายอับลุฮาติม มินฮาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
167		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
168		พลตำรวจโท อาจัน โขติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
169		พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
170		นายอุทัย เลาหิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
171		พลเอก เอกชัย จันทรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นชอบกับรายงานเรื่องการปฏิรูปการสื่อสารมวลชน ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. หรือไม่ ซึ่งหากเห็นชอบ จะได้มีการนำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกไปปรับปรุงก่อนที่จะส่งรายงานและร่างพระราชบัญญัติไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป เดียวจะดำเนินการตามที่ท่านหาหรือนั่นละครับ ให้เป็นขั้นตอนไป ขอเชิญสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนครับ ผู้ใดเห็นชอบ โปรดกดปุ่มเห็นด้วย ท่านคำนวนครับ ผมได้รับฟังข้อหารือของท่านรัชชัยและหลายท่าน ผมก็ได้ชี้แจงว่าเมื่อลงมติเห็นชอบไม่เห็นชอบแล้ว ถ้ากรณีไม่เห็นชอบก็ตกไปเลยไม่ต้องหารืออะไรอีกแล้วท่านเข้าใจไหมครับ ต้องผ่านการเห็นชอบเสียก่อน ถ้าเห็นชอบแล้วก็อยู่ที่ว่าจะให้ตั้งคณะกรรมการพิเศษหรือคณะกรรมการร่วมก็ไปอย่างนี้ เอาตรงประเด็นเลยครับ

นายคำณูณ สิทธิสมาน : ตรงประเด็นก็คือผมหารือท่านประธาน ๒ เรื่อง เรื่องคณะกรรมการเรื่องหนึ่ง ผมไม่ติดใจจะเป็นอย่างไรก็ได้ ท่านคิดกลับไปทำก็ยิ่งดี แต่ว่าอีกเรื่องหนึ่งผมหารือเรื่องการลงมติ ท่านประธานก็ท่านเองว่าสมาชิกยังมีความเห็นที่หลากหลายกันมากเรื่องรูปแบบ ที่นี้ผมถามว่าลงมติรวมเป็นครั้งเดียวว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยใช้ไหม ถ้าท่านประธานวินิจฉัยว่าลงมติครั้งเดียวผมตัดสินใจได้ครับ แต่ถ้าท่านประธานเห็นว่าลงมติเป็นขั้นตอนจะมี ๑ หรือ ๒ คำถาม ผมก็จะตัดสินใจอีกเรื่องหนึ่ง ท่านประธานวินิจฉัยมาประเด็นเดียวว่าลงมติครั้งเดียวใช้ไหม ตอบผมแค่นั้นผมลงมติได้ครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ลงมติประเด็นเดียวครับ ถึงได้มีเรื่องหารือว่าจะตั้งคณะกรรมการร่วม เพราะว่าถ้ามาตั้งอย่างนี้ผมก็อ่านทุกประเด็นแล้วจะให้อย่างไรละครับ มาไล่ถามว่ากรรมการมีองค์ประกอบอะไรก็ต้องอภิปรายกันอีก บอกว่าจะมีสัดส่วนของภาครัฐ กรรมการยืนยันว่ายังมี ๒ คน ก็ต้องอภิปรายกันอีก แล้วก็ไม่มีประเด็นที่ใครจะมาชัดเจน ๑ ๒ ๓ หรือว่าเรื่องของคำนิยาม ท่านจะให้ถามประเด็นอย่างไรครับ เอาตามกรรมการหรือไม่เอาตามกรรมการก็ไม่มีตัวบทนิยามที่เขียนมาชัดเจนอีก มันยากครับ ผมถึงบอกว่าเราลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามที่ดำเนินการมา ถ้าเห็นชอบแล้วสิ่งที่นำไปปรับปรุงก็คือเอาความเห็นที่ต่างนี้จะให้คณะกรรมการร่วมเขาไปนั่งทำงานกัน แล้วสมาชิกที่ไม่ได้เป็นกรรมการร่วมสนใจก็ไปช่วยกันทำงาน แต่ถ้าให้ถาม ๕ ทุ่มก็ไม่จบ ก็ต้องมาตั้งกันใหม่เลย ถ้าจะดำเนินการอย่างนั้นก็ได้ ผมก็จะดำเนินการว่าจะให้มีคณะกรรมการก็ต้องตั้งประเด็นแล้วก็อภิปรายกันใหม่ ไม่มีข้อสรุปชัดเจนอย่างนั้นครับ ถ้าหากว่ามีข้อเสนอบอกว่าให้โหวตอย่างนี้ องค์ประกอบให้มีตัวแทนรัฐกับไม่มีตัวแทนรัฐ ตัดสินตอนนี้ผมคิดว่าก็ต้องให้เวลาอภิปรายกัน เพราะฉะนั้นขอดำเนินการอย่างนี้ได้ไหมครับ เพราะว่าเราได้เข้าสู่กระบวนการลงมติแล้วขอเอาประเด็นนี้ไปแล้วกัน ท่านอำนวยการและท่านดำรงค์ พิเดช ครับ

พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน : ขออนุญาตสั้น ๆ นิดเดียว ไม่ได้ช่วยท่านประธานนะครับ แต่จะช่วยสภาฯ เราปฏิบัติตามข้อบังคับกันมาตลอดทุกเรื่อง ปฏิรูปตำรวจก็เหมือนกัน เราก็ลงมติว่าที่กรรมการมานำเสนอเราจะเห็นชอบ

หรือไม่เห็นชอบ ที่เห็นต่างก็มี ก็ไม่กลัดติตรวมไปกับเรื่องนั้นเพราะไปอีกหลายยก
อย่าถอยเป็นครั้งที่ ๔ วันนี้ก็ลงกันเลย ผมรู้ว่าผมกตแล้วนะครับ แต่ผมไม่บอกว่าผมกตเขียว
หรือกตแดงเดี๋ยวมันจะโง่ ก็เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามที่กรรมาธิการเสนอมา
ทั้งเรื่องแผนการปฏิรูป ส่วนที่ยังต่างกันอยู่ กตเห็นชอบไปแล้วแต่ท่านมีความเห็นว่าไม่ควรมี
ข้าราชการ ๒ ปลัดกระทรวงเข้ามาเกี่ยวข้อง ความเห็นท่านจะกลัดติดไปกับเรื่องนี้รวมไปด้วย
ภายใน ๗ วัน ก็จบ ทำให้เหมือนกับเรื่องอื่น อย่า ๒ มาตรฐาน ชอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านดำรงค์ พิเดช ครับ

นายดำรงค์ พิเดช : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมเองก็สับสนหมด
ที่พูดมาผมไม่รู้จะลงอย่างไรดี ผมสับสน ผมฟังนี้ก็ติดกตถูก ผมว่าต้องล้างใหม่หมดครับ
ตอนนี้กตผิดก็หลายคน มั่วหมดครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : ยังไม่ได้ลงมติเลยครับ

นายดำรงค์ พิเดช : เมื่อสักครู่นี้มันสับสนจริง ๆ ว่าอย่างไร ส่งต่อหรือโหวต
ครั้งเดียวจบเลย หรือจะส่งต่อไปแก้ไขใหม่ คือมันสับสนครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : ขอคุณมากครับ

นายดำรงค์ พิเดช : ผมอยากจะให้พูดให้ชัดเจน แล้วล้างใหม่หมด
ผิดพลาดกันหลายคนเต็มไปหมดครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เจ้าหน้าที่ล่างใหม่ ต่อไปนี้ไม่มีहारोอะไรแล้วนะครับ ขอดำเนินการตามที่ผม ได้ทำความตกลงไว้ ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน ผู้ใดเห็นชอบ โปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบ โปรดกดปุ่มไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียง โปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ขอเชิญใช้สิทธิครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนบ้างไหมครับ ถ้ามีขอเชิญ ใช้สิทธิ ใช้สิทธิกันครบถ้วนเรียบร้อยแล้วนะครับ ท่านอธิการบดีไวกุณท์เรียบร้อยนะครับ ปิดการลงคะแนน เจ้าหน้าที่แสดงผลคะแนนครับ ผลของการลงคะแนนเป็นดังนี้ มีผู้เห็นชอบ ๑๔๑ ไม่เห็นด้วย ๑๓ งดออกเสียง ๑๗ ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี

เรื่อง

วันที่ 01 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 17:02

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 171

เห็นด้วย 141

ไม่เห็นด้วย 13

งดออกเสียง 17

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน :
ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ เรื่อง การปฏิรูป
การสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิ
เสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน
พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. โดยให้คณะกรรมการนำความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานและร่างพระราชบัญญัติ
ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

หน้า 1 / 1.508

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	4	นายกิลนัท สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	5	นายเกษิตเดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	6	นายเกษิตติ์ อาชาวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	7	นายเกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
7	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	9	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
9	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	13	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรมา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	16	นายเข้มชัย ชูติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	20	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	21	พลอากาศเอก คธาทิพย์ ภูษธร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	22	นายคำณูณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
21	23	นายศุภจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	24	หม่อมราชวงศ์จักรกรธ จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	28	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรัพย์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	38	นายชาลี เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	39	พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
37	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	42	นายชูศักดิ์ เกวี่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรวุฒิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	46	นายธำปบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	47	พลเอก รัฐิวัฒน์ กำล้งเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
44	48	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	50	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
48	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	54	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	56	นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	57	นายตระกูล วินิจนัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	58	พลตำรวจโท ตรีนทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
53	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
54	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	62	พลอากาศเอก ทวีเดช อังศุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	63	นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	65	นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	68	นายธเนศพล ธนบุญวัฒณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	70	พลเอก ธวัช จารุกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	74	นายธำนิษฐ์ ณะเฒ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	75	พลตำรวจโท ธีระจิตร อุตมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	79	นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
71	80	นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	83	นายบัญชา ปรมีศตนาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
75	85	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	87	นางประภา เติระกุล ศรีนวลนัด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
78	88	นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	89	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
80	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	92	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	94	นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	97	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐ์บาทูภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	99	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	102	นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	103	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	105	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	107	พลเอก พอพล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	108	พลเรือเอก พระจันทร ทามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	109	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	112	พลเอก ภิญญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	114	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	116	นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
101	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
102	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	125	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	129	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
111	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
113	132	พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	134	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	135	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	138	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	140	นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
122	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	143	นายวินัย ตะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
126	147	นายวิวรรณ์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	149	นายไวกุณท์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
131	153	นายสถิตย ลิมพวงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
132	154	พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
135	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	159	พลโท สมชาย ลั่นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
139	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
140	163	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	165	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
142	166	นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	167	พลตรี สิริะวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	168	นายสุชน ขาสีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
145	170	นายสุนชัย คำภูณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	171	นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
147	172	พลเอก สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	176	พลตำรวจเอก สุวิระ ทรงเมตตา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
151	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	178	นายเสรี อติภักตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
153	179	นายอโนทัย ฤทธิบัญญัติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
154	180	พลอากาศเอก อนาวิน อิมมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
155	181	พลเรือเอก อนูทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
156	182	นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
157	183	นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
158	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
159	185	พลเอก อภิชาติ เพ็งกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
160	186	นายอนันท์ ชื้อธานุวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
161	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
162	189	นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
163	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
164	191	ศาสตราจารย์อศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
165	192	นายอัศวินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
166	193	นายอับลุลฮาติม มินฮาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
167	194	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
168	195	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
169	197	พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
170	199	นายอุทัย เลาหิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
171	200	พลเอก เอกชัย จันทรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นชอบกับรายงานและร่างพระราชบัญญัติของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน เรื่อง การปฏิรูป การสื่อสารมวลชน ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นะครับ

ต่อไปผมจะขอหารือว่าในการปรับปรุงตามความเห็นของสมาชิก ซึ่งทาง คณะกรรมการก็ยินดีที่จะมีผู้ไปร่วมในการช่วยกันพิจารณาการปรับปรุง โดยอาศัย ข้อบังคับ ข้อ ๑๐ (๕) ของท่านประธานสภาในการแต่งตั้งบุคคลเข้าไปเป็นกรรมการ ในการร่วมพิจารณา และจะให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน พอได้นะครับ ภายใน ๓๐ วัน จะมีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ เชิญท่านสุรินทร์ครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิช : ท่านประธานครับ ด้วยความเคารพ ผม สุรินทร์ จิรวินิช ครับ ผมเห็นด้วยกับท่าน สปท. อำนวยนะครับ ทุกเรื่องที่เขาเสนอเป็นร้อย ๆ เรื่อง เราก็ปฏิบัติตามอย่างที่ว่า ผมก็ไม่เห็นด้วยหลาย ๆ เรื่อง แล้วใครไม่เห็นด้วยมีข้อเสนอ ที่ดีกว่าหรือคิดว่าไม่ดีกว่าก็ตามใจเถอะก็เสนอไปยังประธานกรรมการ จะผ่าน ท่านรองประธานลงกรณ หรือใครก็ได้ครับ แล้วก็ไปรวมห่อให้ท่านกรรมการ ได้นำเสนอ เพราะคนที่รับผิดชอบสูงสุดคือประธาน สปท. ท่านก็จะพิจารณาว่า เรื่องที่มีความเห็นต่างกรรมการไปพิจารณาแล้วเป็นอย่างไร แล้วแต่จิตใจ แล้วก็เสนอไป ผมคิดว่าจะดีกว่าการที่จะต้องไปตั้งคณะกรรมการร่วมอะไรนี้มันยืดครับ มันมันยืด ยิ่งยืดเท่าไรหนังก็มีโอกาสเนาได้ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านวันชัย ขอโทษครับ ท่านครุจิตยกก่อน ท่านวันชัย แล้วท่านเสรี เชิญครับ

นายครุจิต นาคทรพร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ครุจิต นาคทรพร ผมขออนุญาตเห็นเป็นอย่างอื่นครับ ไม่เห็นด้วยกับที่ท่านประธานหาหรือ ผมคิดว่าเราควรจะให้เกียรติกรรมการ ซึ่งท่านก็รับปากว่าจะรับความคิดเห็น ข้อเสนอต่าง ๆ ไปปรับปรุงแล้ว ถ้าใครสนใจก็ไปสอบถาม ขอเข้ารับฟังกับท่านได้ ไม่มีความจำเป็น จะต้องตั้งคณะกรรมการพิเศษมาเพื่อพิจารณาร่วมกับท่านครับ

๑๘๒

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๙๐/๓

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : ท่านวันชัย และท่านเสรีครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สปท. วันชัย สอนศิริ
ท่านประธานครับ อยากจะขอเสนอท่านประธานผ่านไปยังประธานกรรมการ

ประเด็นแรก ถ้าจะมีการพิจารณาปรับปรุง ทบทวนประเด็นของการอภิปราย
หรือท่านประธานเองจะใช้สิทธิในการตั้งคณะกรรมการร่วมใด ๆ ก็ตาม ผมอยากจะขอ
ความกรุณาน่าจะมีสื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องนี้อย่างมาก ๆ เพื่อฟัง
ความคิดเห็น แนวคิด ตลอดจนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ก็อยากจะ
กราบเรียนต่อประธานเพื่อเป็นข้อเสนอครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านเสรีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ : กราบเรียนท่านประธาน ผม เสรี สุวรรณภานนท์ ต้องกราบเรียนว่าสิ่งที่ท่านประธานให้ข้อมูลหรือแนวทางในการจะดำเนินการหลังจากลงคะแนนแล้วมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการลงคะแนนของสมาชิก ซึ่งผมก็เป็นคนหนึ่งทีลงคะแนน เพราะเหตุผลที่ท่านประธานบอกว่าจะให้มีคณะกรรมการไปปรับปรุง ซึ่งผมเห็นว่าเสียงของสมาชิก ๑๑๐ กว่าเสียงได้ตัดสินใจด้วยเหตุผลดังกล่าว เนื่องจากที่ท่านประธานพูดชัดเจนว่าประเด็นที่อภิปรายนั้นมีหลายเรื่อง แล้วก็เป็นเรื่องสำคัญ เราควรจะต้องปรับปรุง และเพื่อให้เกิดความเห็นพ้องต้องกัน ประเด็นไม่ตกหล่นก็ควรจะต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นมา เราก็ต้องยอมรับว่าอันนี้พิเศษกว่ากรณีอื่นเพราะเป็นความเห็นที่หลากหลายและเป็นเรื่องสำคัญ การตัดสินใจของสมาชิกรวมถึงผมด้วยนั้นก็เอาเหตุผลที่ท่านประธานมาตัดสินใจ ถ้าท่านประธานบอกให้ลงอย่างเดียวยกผมก็คงตัดสินใจไปอีกทางหนึ่ง แต่เมื่อจะให้มีการปรับปรุงโดยคณะกรรมการที่จะให้อำนาจท่านประธานเป็นผู้ดำเนินการต่อ ผมก็เลยตัดสินใจไปอีกทางอย่างที่ผมได้ตัดสินใจไปแล้ว ดังนั้นสิ่งที่ท่านประธานเสนอต่อที่ประชุมมีผลต่อการลงคะแนนนะครับ เราก็ต้องให้ความเคารพ แล้วก็เดินไปในแนวทางที่สมาชิกลงคะแนนไปแล้ว ก็ขอเป็นกรณีพิเศษนะครับ จะบอกว่าเรื่องหลายมาตรฐานก็คงไม่ใช่ แต่เป็นเรื่องแนวทางการทำงานให้สงบแล้วก็ให้ราบรื่นเรียบร้อย ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณที่ช่วยอธิบายนะครับ ก็ต้องการให้เราทำให้เดินหน้าไปได้ ๒. รวดเร็วไม่เกิน ๓๐ วัน คณะกรรมการก็ไม่ใช่คณะกรรมการพิเศษอะไรครับ เพราะว่าได้ตกลงกับท่านประธาน ท่านก็ใจดีจะมีคณะกรรมการเข้าไปช่วยทำงานในเฉพาะส่วนเรื่องการปรับปรุงอย่างที่ท่านเสรี ท่านวันชัย และอีกหลายท่านได้พูดถึงนะครับ แค่นั้นไม่ได้ทำให้ล่าช้าไม่ได้ทำให้ติดขัดอะไร แล้วผมก็เชื่ออย่างที่ว่าคือเหตุผลที่อธิบายล่วงหน้าก็เพื่อที่จะให้รู้ว่าเมื่อเห็นว่าการปรับปรุงจะเอาความคิดเห็นไปมันก็เดินหน้าได้ มติอาจจะไม่ออกมาอย่างนี้ก็ได้ ผมจะขอมติแล้วกัน หรือท่านครุจิตจะว่าอย่างไรครับ ถ้ายังเห็นต่างกันผมก็ต้องขอมติครับ เอาประเด็นนี้ก่อน เชิญท่านอำนวยการครับ

พลตำรวจโท อำนาจ นิยมะโน : มันคงไม่หลายมาตรฐานครับ แค่ ๒ มาตรฐาน เราทำมาทุกเรื่องจนใกล้จะหมดวาระสุดท้ายไม่ใช่แห่งชีวิตนะครับ แห่งสภานี้ พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ ปฏิรูปตำรวจก็สำคัญ เราก็ทำอย่างนั้น ก็คือผ่าน ไม่ผ่าน สมมติว่าวันนี้ ผมโหวตไปแล้วรับทั้งร่าง รับทั้งเรื่อง ก็แปลว่ามี ๒ ปลัดกระทรวงเข้ามาเป็นสภายู่ด้วย แปลว่าต้องมีข้าราชการมาดูแลเรื่องความมั่นคง มาดูแลเรื่องศีลธรรมอันดีของประชาชน ถ้าท่านตั้ง คณะกรรมการขึ้นแล้วไปดู ไปแก้ตรงนั้นออก ผมโหวตไปต้องมี แล้วท่านไปแก้ ออก ผมทำอย่างไรครับ ผมถูกลอกสิทธิครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ก็ยอมให้ลอกมาแล้วก็แล้วกัน ผมจะถามมติ ไม่ทราบท่านครุจิตยังยืนยันไหมครับ ถ้าหากยังมีความเห็นต่างว่าให้ดำเนินการไปตามปกติ ให้คณะกรรมการการไปปรับปรุง นะครับ

นายครุจิต นาครทรรพ : ไม่ใช่ผมคนเดียวที่เห็นต่าง ท่านสุรินทร์ ก็เห็นต่าง ท่านอำนาจก็เห็นต่าง ผมคงไม่ถอนนะครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ผมจะต้องขอมตินะครับ มีผู้รับรองไหมครับที่จะขอให้มีการดำเนินการ ตามปกติ ผมขอเสียงรับรองตามที่ท่านครุจิตเสนอ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เราจะเข้าสู่การลงมติเลยนะครับ เพื่อความรวดเร็ว ท่านใดที่เห็นว่าควรมอบหมาย ให้คณะกรรมการด้านการสื่อสารมวลชนนำความคิดเห็นไปปรับปรุง จะถามมติอย่างนี้นะครับ ส่วนอีกข้อหนึ่งไม่ต้องถาม เพียงแต่บอกว่าถ้าหากไม่เห็นด้วยกับญัตติแรก ก็ถือว่าเห็นด้วย กับเรื่องของการให้อำนาจท่านประธานไปตั้งคณะกรรมการทำงานร่วมกับคณะกรรมการ ในการปรับปรุง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ : ท่านประธานครับ ผม เสรี ผมขออนุญาตท่านประธานถามชัด ๆ เลยว่าจะให้ปรับปรุงโดยคณะกรรมการหรือจะให้ตั้งคณะกรรมการโดยท่านประธานไปตั้งแล้วให้สมาชิกลงคะแนนเลือกจะได้ตัดสินใจชัดเจน อย่างนั้นเดี๋ยวก็นี่เรื่องอื่นอีก

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : อย่างนั้นแยกลงมตินะครับ สมาชิกท่านใดเห็นควรที่จะให้กรรมการไปปรับปรุง โปรดกดปุ่มเห็นด้วย เป็นการลงมติต่อเนื่องนะครับ สมาชิกยังอยู่ เพราะฉะนั้นก็ถือว่าครบองค์ประชุม ท่านใดเห็นว่าให้กรรมการไปดำเนินการปรับปรุง โปรดกดปุ่มเห็นด้วย

พลตำรวจโท อำนวน นิมมะโน : ขออนุญาตท่านประธานครับ คณะกรรมการไปปรับปรุงมันเป็นหน้าที่อยู่แล้ว ไม่ต้องลงมติครับ เอาจิตใจว่าท่านเสนอหรือใครเสนอก็ก็นำแต่ให้ตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาหรือไม่ เรื่องเดียวเลยครับ คณะกรรมการไปปรับปรุงมันต้องทำอยู่แล้ว ไม่ทำก็ผิดมาตรา ๑๕๗ ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอบคุนครับ วันนี้เพิ่งเห็นท่านรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชัดเจนในข้อบังคับมากกว่าผม ขอล้างใหม่ ผมจะถามตามข้อเสนอแนะของท่านอำนวน เจ้าหน้าที่ช่วยกรุณาล้างนะครับ ยังเป็นการประชุมอย่างต่อเนื่อง เพราะฉะนั้นก็ถือว่าองค์ประชุมครบ ผมจะถามมติว่าสมาชิกท่านใดเห็นควรให้ท่านประธานได้ตั้งคณะกรรมการร่วมกับคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน กดปุ่มเห็นด้วย ท่านใดไม่เห็นด้วย โปรดกดปุ่มไม่เห็นด้วย หรือว่าจะงดออกเสียง กดปุ่มงดออกเสียง ขอเชิญใช้สิทธิครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : สมาชิกใช้สิทธิหมดหรือยังครับ เรามีอาหารนะครับ ท่านรองประธาน คนที่สองเตรียมไว้ มีสลัด มีเย็นตาโฟ แล้วก็อาหารตามสั่ง แล้วก็ข้าวเหนียวมะม่วง ไม่ใช่เหลือตั้งแต่กลางวันนะครับ สำรองเอาไว้ตั้งแต่กลางวันเท่านั้นเอง ใช้สิทธิครบถ้วนหรือยังครับ ท่านที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี เรียบร้อยนะครับ ปิดการลงคะแนน เจ้าหน้าที่แสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๖๓ คน เห็นด้วย ๖๗ คน ไม่เห็นด้วย ๘๘ คน งดออกเสียง ๘ คน

เรื่อง

วันที่ 01 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 17:14

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 163

เห็นด้วย 67

ไม่เห็นด้วย 88

งดออกเสียง 8

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการสื่อสารมวลชน เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน :
ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม
และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ
จัดแจ้งการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

**เห็นควรให้ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ดำเนินการ
ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐ (๕) เพื่อพิจารณาร่วมกับคณะกรรมการ**

หน้า 1 / 1.510

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
3	4	นายกสินธ์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	5	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
5	6	นายกษิตศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
6	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
7	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	9	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
11	13	พลเรือเอก ไกรวัชร วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
12	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
13	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
14	16	นายเข้มชัย ชูติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
16	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
17	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
18	20	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
19	21	พลอากาศเอก คราพิทย์ ภูญชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	22	นายคำณูณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	23	นายครุจิต นาคกรพรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
22	24	หม่อมราชวงศ์จักรกร จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
23	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	27	พลเอก จีระ โกมุตพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	28	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
27	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
28	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
29	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
30	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
31	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
32	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรพิทักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
33	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	39	พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	42	นายชูศักดิ์ เกวี่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
39	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
40	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
41	46	นายฐาปบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
42	47	พลเอก สุติวัฒน์ กำลึงเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
43	48	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
44	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
46	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	54	นายดุสิต สีสานทรัพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
48	56	นายเดชาภักดิ์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
49	57	นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
50	58	พลตำรวจโท ดริศ รณฤทธิ์วิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
51	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
52	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
53	62	พลอากาศเอก ทวีเดช อังสุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	65	นายธงชัย ลีอดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
55	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
56	68	นายธเนศพล ธนบุญวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาศย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
58	70	พลเอก ธวัช จารุกุลส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
59	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
60	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
61	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
62	74	นายธานินทร์ ณะเอม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	75	พลตำรวจโท ธวัชจิตร อุตมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
64	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
66	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	79	นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
68	80	นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
69	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	83	นายบัญชา ปรมีศนภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	84	พลโท บัญชา สิทธีวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
72	85	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
73	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
74	87	นางประภา เติระกุล ศรีนวลนัด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
75	89	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
76	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
77	92	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	94	นายปรีชา นุตศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	97	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
81	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐ์บาทกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
82	99	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	102	นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	105	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
85	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
86	107	พลเอก พอพล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
87	108	พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	109	พลตำรวจตรี พิธิษฐ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	112	พลเอก ภิญญ ไก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
92	114	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
93	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	116	นางมิ่งขวัญ วิทยาวิสุทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	117	นางเมธิณี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
98	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
101	125	นายเลิศปัญญา บุณยบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
102	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
103	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	129	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
105	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	132	พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	135	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	138	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	139	พลเอก วิจิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	140	นายวิเชียร ขวลิติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
115	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	143	นายวินัย ตะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
118	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
119	147	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	148	พลเอก วุฒินันท์ สิลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	149	นายไวภูณท์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
122	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
123	152	นายศิริชัย ไหมงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
124	153	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	154	พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
126	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
127	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
129	159	พลโท สมชาย ล้นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
130	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
131	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
132	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
133	163	พลเอก สราวุธ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
134	165	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	166	นายสันตศักร์ จรุงญามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	167	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	170	นายสุนชัย คำคุณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
138	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	172	พลเอก สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
140	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
141	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
142	176	พลตำรวจเอก สุวิระ ทรงเมตตา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
143	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	178	นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	179	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
146	180	พลอากาศเอก อนาวิน อิมรย์รัตนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
147	181	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	182	นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	183	นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
151	185	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	186	นายอนันต์ ชี้อานวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
153	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
154	189	นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
155	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
156	191	ศาสตราจารย์อึศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
157	192	นายอัศวินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
158	193	นายอับลุลฮาติม มินซาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
159	194	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
160	195	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
161	197	พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
162	199	นายอุทัย เลาหวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
163	200	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เป็นอันว่าที่ประชุมมอบให้คณะกรรมการธิการไปปรับปรุงตามความเห็น
ของสมาชิกที่ได้เสนอมานะครับ

จบการพิจารณาเรื่องการปฏิรูปการสื่อสารมวลชน ร่างพระราชบัญญัติ
การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และ
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้วนะครับ

สำหรับระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่ ๒ ข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์
และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ผมขอปรึกษาที่ประชุมนะครับ
เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญต้องใช้เวลาพอสมควร จึงขอเลื่อนการพิจารณารายงานเรื่องดังกล่าว
ไปพิจารณาในวันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เป็นเรื่องแรก จะมีสมาชิกท่านใด
เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการตามนี้นะครับ และเนื่องจาก
วันพรุ่งนี้จะมี ๓ รายงานด้วยกัน ทางสภาก็ได้เตรียมอาหารเย็นไว้สำหรับสมาชิก
เนื่องจากเชื่อว่าน่าจะมีการประชุมถึงตอนเย็น ขอเชิญท่านสมาชิกที่ยกมือ มีอะไรไหมครับ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม : ทางนี้ยกมือด้วยนะครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : และเดี๋ยวต่อด้วยท่านดุสิตครับ

ศาสตราจารย์อิสรา ศานติศาสน์ : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม อิสรา
ศานติศาสน์ สปท. หมายเลข ๑๙๑ เรื่องที่ผมพูดนี้ไม่เกี่ยวกับที่ลงมติไปนะครับ เป็นเรื่อง
เล็ก ๆ ที่ผมประสบด้วยตัวเอง แต่มีความสำคัญต่อการทำงานของสภา ได้ปรึกษา
เพื่อนสมาชิกบางท่านแล้วอยากจะขอให้เป็นการประชุมลับในสภาเองเพราะว่าเป็นเรื่อง
ค่อนข้างเซนซิทีฟ (Sensitive) ไม่น่าใช้เวลาเนิ่นนาน แต่เนื้อหาอยากให้ประชุมลับครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวท่านรอสักครู่นะครับ เผอิญจะมีวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ท่านจะหารือตรงนั้น ไม่มีสมาชิกขัดข้องในการเลื่อนระเบียบวาระไปเป็นวันพรุ่งนี้

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

การหารือของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สมาชิกท่านใด ประสงค์จะขอหารือต่อที่ประชุมหรือไม่ ถ้ามีเชิญครับ

ศาสตราจารย์อึศรา ศานติศาสน์ : ตามที่เรียนท่านประธานครับ อยากจะให้ เป็นวาระลับเพราะว่าเนื้อหาอยากให้เป็นการคุยกันภายใน สปท. ครับ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม : ของผมไม่ลับนะครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณคณะกรรมการนะครับ มีท่านสมาชิกขอหารือเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องลับแล้วก็ขอให้เป็นการประชุมลับครับ ท่านพอจะบอกหัวข้อหน่อยได้ไหม เพื่อให้สมาชิกได้พิจารณาหรือผมได้พิจารณา

ศาสตราจารย์อึศรา ศานติศาสน์ : เรื่องเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เจ้าหน้าที่ว่าอย่างไรครับ

ศาสตราจารย์อึศรา ศานติศาสน์ : ถ้าพูดมากกว่านี้ก็จะไม่ลับทันทีครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ยังครับ เดี่ยวรอกระบวนการเรื่องการประชุมลับ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม : เรียนท่านประธานครับ เอาแบบไม่ลับก่อน ได้ไหมครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : รอสักครู่ครับ เชิญท่านดุสิตเรื่องไม่ลับก่อนครับ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม : ท่านประธานครับ สืบเนื่องจากเมื่อสัปดาห์ที่แล้วเราได้มีการประชุมแล้วก็ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ รวมทั้งมี ถ้าจำไม่ผิด ร่างพระราชบัญญัติด้วยใช่ไหมครับ ที่มีหัวข้อว่ารัฐบาลดิจิทัลแล้วก็จะมีการเปลี่ยนแปลงชื่อเป็นการอำนวยความสะดวกหรือว่าการบริหารราชการโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ดิจิทัล ผมก็นำเสนอว่าสภา สปท. ควรจะต้องเป็นตัวอย่างต้นแบบที่ดีเมื่อเราเสนอการปฏิรูปเช่นนั้นไปแล้ว ยกตัวอย่างเช่นรายงานทุกเรื่องที่เราเคยได้ให้ความเห็นชอบไป รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผมสังเกตดูว่าถ้ามาเปิดเว็บไซต์ (Web Site) ของ สปท. แล้วหาไม่เจอ สิ่งที่เราเจอก็คือระเบียบวาระการประชุม แล้วเมื่อเคาะเข้าไปก็เป็นเรื่องเก่า ๆ โบราณทั้งนั้นเพราะเรารู้อยู่แล้ว คือทางเจ้าหน้าที่เขาก็ให้ความกรุณาอัปโหลด (Upload) เอาไว้ให้แต่ว่าเป็นเวอร์ชัน (Version) เก่า ซึ่งหลาย ๆ เวอร์ชัน (Version) ถูกนำไปปรับปรุงก่อนที่จะนำเสนอไปรัฐบาล เราก็อยากจะเป็น สปท. ดิจิทัล ถ้าผมไปราชการ ไปต่างจังหวัด ผมก็อยากจะเปิดเข้าไปในเว็บไซต์ (Web Site) แล้วก็ได้อ่านรายงานต่าง ๆ แต่ละเรื่องทุกเรื่องที่เราได้ให้ความเห็นชอบไปแล้วหรืออะไรก็แล้วแต่ที่เป็นกิจกรรมของสภาของเรา จึงเรียนมาเพื่อเสนอให้ขึ้นเว็บไซต์ (Web Site) ทุกเรื่องที่เราได้ให้ความเห็นชอบไปแล้ว ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ย้อนมาที่ท่านอาจารย์อิศราได้เสนอให้มีการประชุมลับ ถ้าท่านยืนยันการเสนอ ผมจะต้องขอเสียงรับรอง ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา เชิญท่านเสนอใหม่ ผมจะได้ดำเนินการตามขั้นตอน ท่านจินตานั่งลงก่อน มีสมาชิกเสนอญัตติขึ้นมา

ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์ : ขอบคุณครับ ผมอยากจะขอความกรุณาช่วยสนับสนุนด้วยครับ ถึงแม้ท่านยังไม่ทราบว่าผมจะพูดเรื่องอะไร แต่ถ้าผมพูดเรื่องนี้โดยไม่เป็นประชุมลับก็จะไม่ดีมันเป็นเรื่องเล็ก ๆ ที่สำคัญต่อการทำงานของ สปท. มาก ๆ ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกษิต ท่านจินตาขอประเด็นนี้นะครับ ผมจะดำเนินการ

ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์ : ขอผู้รับรองด้วยครับ

นายกษิต ภิรมย์ : อย่าเพิ่งรับรองได้ไหมครับ ผม กษิต ภิรมย์ สปท. ลำดับที่ ๗ ผมได้อ่านเอกสารเรื่องสื่อสร้างสรรค์สำหรับเตรียมอภิปรายวันนี้

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านกษิตครับ ขออนุญาต

นายกษิต ภิรมย์ : เรื่องนี้ใช้ไหมครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ไม่ใช่ครับ

นายกษิต ภิรมย์ : เรื่องไหนล่ะครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : สมาชิกเสนอให้เป็นการประชุมลับ

นายกษิต ภิรมย์ : ตอนนี้หรือครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ใช่ครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ตั้งแต่เดี๋ยวนี้เลย

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ใช่ครับ ผมก็จะขอผู้รับรองซึ่งต้องมีไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ขอสมาชิกรับรองไหมครับ

นายจินดา วงศ์สวัสดิ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมมีข้อเสนอครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

นายจินดา วงศ์สวัสดิ์ : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมเห็นว่าประเด็นที่ท่านจะขอประชุมลับนี้เป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อนมากเลย ขอให้ผู้เสนอว่าจะไปปรึกษาหารือกับท่านประธานก่อนแล้วมาขอประชุมครั้งหน้าก็ได้ถ้าท่านประธานเห็นด้วย เพราะว่าเป็นเรื่องที่น่าจะไปคุยกับท่านประธานเป็นการส่วนตัวก่อน ผมเสนออย่างนั้น ผมก็ไม่เห็นด้วยที่จะต้องรีบประชุมเพราะว่าเรายังมีเวลาอีก วันนี้ก็เย็นมากแล้ว ขออนุญาตท่านประธานครับ

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

กมลทิพย์ ๙๔/๒

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านอาจารย์เสนอประชุมลับโดยไม่บอกหัวข้อแต่เกี่ยวกับการลงคะแนนแน่ๆ ไช้ไหมครับ

ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์ : ไช้ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ตกลงยืนยันนะครับ

ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์ : ผมยืนยันครับ เพราะว่าถ้าผมพูดมันไม่ดีครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ถ้าเช่นนั้นผมจะขอดำเนินการ

ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์ : ซึ่งมีผู้รับรองแล้วครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ต้องใช้สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ นะครับ ขณะนี้เรามีสมาชิกเหลือ ๑๙๔ ท่าน เพราะฉะนั้น ๑ ใน ๔ ต้องมีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่า ๔๘ ท่าน จะใช้วิธีการกดปุ่มเพื่อที่จะง่ายต่อการดูเสียงรับรองนะครับ เจ้าหน้าที่เตรียมเคลียร์ (Clear) เครื่องนะครับ สมาชิกท่านใดเห็นควรรับรองยุติให้มีการประชุมลับขอเชิญใช้สิทธิ ถ้ารับรองก็กดปุ่มเห็นด้วยเชิญใช้สิทธิครับ มีสมาชิกเข้ามาอีกหลายท่าน ขออนุญาตว่าในส่วนขององค์ประชุมและผู้รับรองก็จะประกาศผลเพราะว่าจำนวนผู้แสดงตนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ผมขออนุญาตเจ้าหน้าที่ล่างและแสดงตนอีกทีหนึ่ง เพราะว่าเราทิ้งช่วงการประชุมมันต่อเนื่องไม่ได้แล้ว เพราะมีสมาชิกออกไปแล้วกำลังเข้ามาเดี๋ยวมีการบันทึกผิดพลาด ขอล่างแล้วก็ขอให้สมาชิกได้ใช้สิทธิแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมนะครับ

นายอภินันท์ ชื่อธานวงศ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ขออนุญาตใช้สิทธิหารือครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอดำเนินการได้ไหมครับ เพราะว่ามันต่งานนิดเดียว ขอให้ผ่านตรงนี้ไปก่อน

นายอภิรักษ์ ชื่อธนาวงศ์ : อันนี้ง่ายกว่าครับ ยกเว้นท่านจะไม่ใช้อำนาจของท่าน เนื่องจากข้อบังคับ ข้อ ๑๙ ประธานสภาสามารถวินิจฉัยได้เลยครับ ท่านวินิจฉัยเลยก็จะจบแล้วครับ ถามเจ้าหน้าที่ดูมีอำนาจนี้ไหมครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ไม่ใช่ครับ กรณีประชุมลับมีข้อบังคับ ข้อ ๑๙ ชัดเจนแล้ว ขอเชิญสมาชิกใช้สิทธิแสดงตนนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

(สมาชิกทำการเสียบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดยังไม่ใช่สิทธิแสดงตนไหมครับ ใช้สิทธิครบถ้วนแล้วนะครับ ใช้ขานแล้วกัน เรียบร้อยแล้วนะครับ เจ้าหน้าที่แสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๔๑ ท่าน ครบองค์ประชุมครับ

เรื่อง

ญัตติขอให้ประชุมลับ (การตรวจสอบองค์ประชุม)

วันที่ 01 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 17:26

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม

141

หน้า 1 / 1.512

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		นายกษิตศ อาชวคุณ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายกษิต ภิรมย์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นางกอบกุล อามากร ณ อยุธยา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นายกิตติ กิตติไพฑูริค	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		พลเรือเอก ไกรฤทธ วัฒนนธรรม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลเอก คณิต อุทิศสาร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		พลอากาศเอก ครุฑทิพย์ ภูษธร ณ อยุธยา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		นายคำณูณ สิทธิสมาน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		นายศุภจิต นาครทรรพ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสถกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		นายจุมพล สุขมัน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		นายเฉลิมพล ประทีปวงนิช	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		นายเฉลิมศักดิ์ อปสุวรรณ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		นายชูชัย ศุภวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		นายชูชาติ อินสว่าง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		นายชูศักดิ์ เกวี่	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		นายฐานบุตร ชมเสวี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		พลเอก สุติวัจน์ กำลังเอก	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		นายดำรงค์ พิเดช	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		นายดุสิต ลีลาภรณ์พันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		พลเอก ธวัช จารุกุลส	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		นายธวัชชัย พักอังกฤษ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		นายธานินทร์ ณะเฒ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		นางนรรัตน์ พิมพ์เสน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		นายนิกร จำนง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		นางนินนาท ชลิตานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		นายบัญชา ปรมีศณามภรณ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		นางประภา เติระกุล ศรีนวลนัฒ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		นายพนม ศรศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		พลเอก พอพล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		พลเรือเอก พระจุนด์ร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		พลตำรวจตรี พิธิษฐ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		พลอากาศเอก มนัส ภูขาจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		พลอากาศเอก วรณ มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		นายวันชัย คักดีอุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		นายวินัย ตะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		นายวินุสย สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		นายไวภูณท์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		นายสันตศัถย์ จรุงงามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		นายสุนชัย คำภูณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		พลเอก สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายสุรินทร์ จิรวินิจ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		พลตำรวจเอก สุวิระ ทรงเมตตา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		พลเอก อภิชาติ เพ็งกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		นายอนันต์ ชี้อาณวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		ศาสตราจารย์อศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		นายอัปดุลฮาลิม มินฮาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		นายอุทัย เลาหิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		พลเอก เอกชัย จันทรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

๑๙๒

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

จีรณัฐ ๙๕/๑

ต่อไปจะขอมติว่าสมาชิกจะเห็นด้วยกับญัตติให้มีการประชุมลับหรือไม่ สมาชิกท่านใดเห็นว่าควรให้มีการประชุมลับ โปรดกดปุ่มเห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วย กดปุ่มไม่เห็นด้วย หรือว่างดออกเสียง ขอเชิญใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายอภิรักษ์ ชื่อธามวงศ์ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตสอบถามนิดหนึ่งครับ ถ้าเราลงมติว่าไม่ประชุมลับ หมายถึงว่าเราต้องประชุมเปิดเผยเลยใช่ไหมครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ไม่ใช่ครับ ญัตติก็ตกไปแค่นั้นเอง แล้วแต่ที่ท่านจะหารือแบบเปิดเผยหรือไม่

นายอภิรักษ์ ชื่อธามวงศ์ : อันนั้นอีกประเด็นหนึ่งนะครับ โอเค (Okay) ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ใช้สิทธิครบถ้วนแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน แสดงผล จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๔๐ ท่าน เห็นด้วย ๑๐๕ ท่าน เกินกว่า ๔๙ เสียง เกินกว่า ๑ ใน ๔ นะครับ

เรื่อง

ญัตติขอให้ประชุมลับ

วันที่ 01 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 17:27

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 140

เห็นด้วย 105

ไม่เห็นด้วย 21

งดออกเสียง 12

ไม่ลงคะแนนเสียง 2

หน้า 1 / 1.513

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
2	5	นายเกษิทธิ์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	6	นายเกษิทธิ์ อาทวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
4	7	นายเกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	9	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
7	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
8	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	13	พลเรือเอก ไกรฤทธ วัฒนนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
12	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
13	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	21	พลอากาศเอก คราฑทิพย์ ภูญชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	22	นายคำณูณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
16	23	นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
18	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
19	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	28	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
22	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
23	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
27	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
28	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	46	นายฐาปนุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	47	พลเอก สุติวัจน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	48	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
39	54	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	56	นายเดชาภักดิ์ วัฒนสงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	58	พลตำรวจโท ตรีนุช รัตนวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	59	นายต่อพงศ์ เสงี่ยมนที	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
44	70	พลเอก ธวัช จารุกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
45	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	74	นายธานินทร์ ณะเฒ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	76	พลอากาศเอก ชีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	78	นางนรรัตน์ พิมพ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	79	นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	80	นางนันทา ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	83	นายบัญชา ปรมิตนามารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
55	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	85	นางเบญจวรรณ สว่างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	87	นางประภา เหนระกุล ศรีนวนนิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่ลงคะแนนเสียง
59	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
60	92	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
61	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	94	นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่ลงคะแนนเสียง
64	99	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
65	102	นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	105	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	107	พลเอก พอล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	108	พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	109	พลตำรวจตรี พิธิษฐ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
72	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
73	112	พลเอก ภิบุญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	114	พลอากาศเอก มนต์ รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
75	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	116	นางมิ่งขวัญ วิทยารังษยดี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	117	นางเมธิณี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
79	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	132	พลโท วราร์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
88	135	พลอากาศเอก วัธน มณีชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	138	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	140	นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	143	นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	147	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
99	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
100	149	นายไวกุณฑ์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
101	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	152	นายศิริชัย ไหมงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	153	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	154	พลเรือเอก สถิตพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	159	พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	163	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	165	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	166	นายสันตศักดิ์ จรุงญู งามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
114	167	พลตรี สิริะวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	170	นายสุนชัย คำบุญนครเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
116	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
117	172	พลเอก สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	176	พลตำรวจเอก สุวิระ ทรงเมตตา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	178	นายเสรี อติภักดิ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	179	นายอินทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	181	พลเรือเอก อินทัย รัตตะรังสี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	182	นายอนุสร จิรพงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	183	นายอนุสิษฐ คุณากร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
127	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	185	พลเอก อภิชาติ เพ็งกิตติ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	186	นายอินันท์ ชื้อธานุวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	189	นายอรุณ จิรชวาลา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
132	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
133	191	ศาสตราจารย์อิสรา ศานติศาสน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	192	นายอัศวินร์ เลิศกิจชัยศิริ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	193	นายอัปดุลฮาลิม มินฮาร์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	194	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	195	พลตำรวจโท อาจิม โชติวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	197	พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	199	นายอุทัย เลานวิเชียร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	200	พลเอก เอกชัย จันทรศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร	รองประธานสมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาวลลิต์รัตน์ ศรีอรุณ	รองประธานสมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

๑๙๓

สปท. ๑๒/๒๕๖๐

จริญช ๙๕/๒

ที่ประชุมก็จะดำเนินการประชุมลับ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามขั้นตอน ผู้ไม่เกี่ยวข้อง
ขอเชิญออกจากห้องประชุมครับ
(ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมและผู้เข้าฟังการประชุม ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประชุม
ได้ออกไปจากที่ประชุม)

(รายงานการประชุมตั้งแต่หน้า ๑๙๔ ถึงหน้า ๑๙๕ เป็นรายงานการประชุมลับ)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอกลับเข้าสู่การประชุมปกตินะคะ มีสมาชิกท่านใดที่จะประสงค์ขอหารือ ต่อที่ประชุมอีกไหมครับ ถ้ามีขอเชิญ เชิญท่านดุสิต เครื่องาม ครับ

ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องาม : ขออภัยครับ เมื่อสักครู่นี้ผมได้หารือแล้วพอดี ท่านประธานคงยุ่ง ๆ เกี่ยวกับเรื่องวาระลับอยู่ ท่านยังไม่ได้เรสพอนด์ (Respond) ว่า ได้รับทราบข้อเสนอจากผมแล้วหรือเปล่าครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เรื่องรายงานลงเว็บไซต์ (Web Site) ใหม่นะครับ ก็จะดำเนินการตามข้อเสนอแนะครับ ขอขอบคุณมาก ถ้าไม่มีสมาชิกขอหารือเพิ่มเติม วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอขอบคุณสมาชิกที่มาประชุมอย่างพร้อมเพรียงนะครับ ผมขอปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๔ นาฬิกา

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐

วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. รายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๗๑ คน

หมายเหตุ ปัจจุบันมีสมาชิกฯ ทั้งหมด จำนวน ๑๙๔ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกฯ ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ = ๙๗ คน

- เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ เรื่อง การปฏิรูปการสื่อสารมวลชน : ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยให้คณะกรรมการฯ นำความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานและร่างพระราชบัญญัติไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๔๑	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๓	เสียง
งดออกเสียง	๑๗	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

- เห็นควรให้ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตั้งกรรมการตามข้อบังคับฯ

ข้อ ๑๐ (๕) เพื่อพิจารณาร่วมกับคณะกรรมการธิการ

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๖๗	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๘๘	เสียง
งดออกเสียง	๘	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

๒. ยุติติขอให้ประชุมลับ

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๔๑ คน

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๐๕	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๒๑	เสียง
งดออกเสียง	๑๒	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	๒	เสียง

หมายเหตุ ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์ เป็นผู้เสนอ โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกในที่ประชุม

๑.

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่

เลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข

กลุ่มงานgrayงานการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗/๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒

www.parliament.go.th

การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐

วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายประสิทธิ์ อนันตวิรุฬห์

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางนารีนารถ เหนือนารักษ์

ผู้อำนวยการสำนักgrayงาน

การประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางสติมา จันทร์ไพจิตร

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๔

นางสาวกมลธำมาศ ทั้งสุฤติ ศิริสัมพันธ์

เจ้าพนักงานชวเลขระดับอาวุโส

ผู้จัดรายงานการประชุม

นายณัฐวัฒน์ ศิริชัยพงศ์

นางสาวบุศยรินทร์ ตันติจารุโรจน์

นางสาวกฤติตา แก้วนิล

นางสาวกมลทิพย์ เอี่ยมจำรัส

นางจิรนุช มานะกอบการ

นางสาวรัชนีพร มณีนิล

นางสาวกมลธำมาศ ทั้งสุฤติ ศิริสัมพันธ์

นางสาวสายชล ไทยรวมมิตร

นางดวงใจ มั่นคงดี

นางเพท่าย เรือนเรือง

นางกัลยาณี สีส้วน

นางสาวนิชา สิริจารุชัย

นางสาววัชรีย์ อนุเชียร

นางสาวกุลนิษฐ์ พัฒนประเสริฐ

นางสาวเบญจมาภรณ์ รงค์ทอง

ผู้ควบคุมระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางวันทนา วงษ์ชมพู

กลุ่มงานชวเลข ๔

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก
 รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐
 วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐
 โดยคณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
กทปส.	กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ	เว็บไซต์ : สำนักงาน คณะกรรมการกิจการกระจาย เสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
กรธ.	กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	
กสทช.	คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ	
คตง.	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	
คมช.	คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ	
ครม.	คณะรัฐมนตรี	
คสช.	คณะรักษาความสงบแห่งชาติ	
ป.ย.ป.	คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง	
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ	
ส.ว.	สมาชิกวุฒิสภา	
สตง.	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	
สนช.	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
สปช.	สภาปฏิรูปแห่งชาติ	
สปท.	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
สสคย.	สมาคมวิทยุและสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน	http://www.kidsradioclub. or.th/
สสมท.	สมาคมสภามหาวิทยาลัย (ประเทศไทย)	https://tagboth.wordpress.c om/
CEO	ประธานบริหาร หรือประธานกรรมการบริหาร เป็นตำแหน่งสูงสุด	

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
	ในบริษัทหรือหน่วยงาน (Chief Executive Officer : CEO)	
DNA	ดีเอ็นเอ หรือกรดดีออกซีไรโบ-นิวคลีอิก (Deoxyribonucleic acid) มีหน้าที่เป็นที่เก็บข้อมูลทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต	ราชบัณฑิตยสภา และ สวทช.
IDA	หน่วยงานหลักที่ดูแลด้านไอซีที (ICT) ของสิงคโปร์ (Infocomm Development Authority : IDA)	http://www.technosociety.com/?p=1764&lang=th
IMD	สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD)	เว็บไซต์ กระทรวงการต่างประเทศ
JARO	องค์กรกำกับด้านโฆษณาแห่งประเทศไทย (The Japan Advertising Review Organization : JARO) ทำหน้าที่ในการรับข้อร้องเรียนและข้อสงสัยจากประชาชนในเนื้อหาการโฆษณาหรือเนื้อหาในฉลากเพื่อตรวจสอบการโฆษณา ให้คำแนะนำผู้โฆษณาที่น่าสงสัยว่าอาจจะผิดจริยธรรมรวมถึงการออกข้อกำหนดการให้คำปรึกษาด้านกฎระเบียบหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โฆษณามีความเป็นธรรม	www.jaro.or.jp และสรุปจากรายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชน
MCMC	หน่วยงานกำกับดูแลด้านการสื่อสารและมัลติมีเดียแห่งประเทศไทย มาเลเซีย (Malaysian Communications and Multimedia Commission : MCMC)	เว็บไซต์ กสทช.
MDA	สำนักงานพัฒนาสื่อสิงคโปร์ (The Media Development Authority : MDA)	http://www.ditp.go.th/contents_attach/139440/139440.pdf
NGOs	องค์กรพัฒนาเอกชน (Non-Governmental Organizations)	
PO	ใบสั่งซื้อที่จะส่งให้ผู้ขายเพื่อขอสั่งซื้อสินค้า (Purchase Order)	
TDRI	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand Development Research Institute : TDRI)	
UMNO	พรรคมาลายูสามัคคีแห่งชาติ (United Malay National Organisation : UMNO)	www.mfa.go.th
WEF	การประชุมเวทีเศรษฐกิจโลก หรือกรอบความร่วมมือเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (World Economic Forum : WEF)	ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ตรวจแล้ว และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

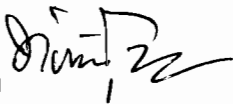
ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๔

ร้อยเอก

(ทินพันธุ์ นาคะตะ)

ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

หมายเหตุ

- รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๐ วันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมาธิการฯ ได้ตรวจเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐
- รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมาธิการฯ ได้ตรวจเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สำนักรายงานการประชุมและเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม